มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ม.๒

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
โดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ม.๒

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
โดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ด้วยพระบรมราโชบายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมุ่งหมายให้การศึกษาบ่มเพาะสมรรถนะให้แก่ผู้เรียน เพื่อสร้างคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการให้กับคนไทย อันได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง ๓) มีอาชีพ มีงานทำ ๔) เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย และพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา พัฒนาต่อยอด โครงการในพระราชดำริของพระราชบิดา จึงทรงพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ NEW DLTV ในทุกด้านอาทิ ระบบออกอากาศ อุปกรณ์เทคโนโลยี บุคลากรและกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สร้างโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ผ่านการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวน ๑๕ ช่องสัญญาณ ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และผู้สนใจทั่วประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งปัญญามีจิตอาสาในการสรรค์สร้างและพัฒนาประเทศให้มั่นคง

การสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ นี้ เป็นการสอนออกอากาศในแนวใหม่ บันทึกเทปการสอนจากห้องเรียนต้นทางของโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ครูปลายทางสามารถดูเทปการสอนผ่านทางเว็บไซต์ www.dltv.ac.th และ Application on mobile DLTV ของมูลนิธิ และมีคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางสามารถปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรมและบริบทของแต่ละโรงเรียน

การจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ได้รับความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางใช้ในการเตรียมการสอนล่วงหน้า รวมทั้งจัดเตรียมเอกสารเพื่อส่งเสริมการเรียน ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในห้องเรียน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมุ่งมั่นพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาสังคมไทยและยกระดับคุณภาพของคนไทยให้เข้มแข็งสมดังพระราชปณิธาน “...การศึกษาคือความมั่นคงของประเทศ...” ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทนำ

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นการจัดการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก ครูสอนไม่ครบชั้น โดยจัดการเรียนการสอนของครูห้องเรียนต้นทางจากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ไปยังห้องเรียนปลายทางในโรงเรียนพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ พื้นที่สูง ชายแดน เกาะแก่งและเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษาให้ทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑-๓) ประจำภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ประกอบด้วยเอกสาร ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ๑) ภาษาไทย ๒) คณิตศาสตร์ ๓) วิทยาศาสตร์ ๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๕) สุขศึกษาและพลศึกษา ๖) ศิลปะ ๗) การงานอาชีพและเทคโนโลยี ๘) ภาษาต่างประเทศ แต่ละระดับชั้นมีเอกสารรวม ๘ เล่ม แต่ละเล่มมีรายละเอียดคำชี้แจงการจัดกระบวนการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/ใบงาน/แบบฝึก แบบประเมินที่ตรงกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ของแต่ละสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

การจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑-๓) เป็นการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชา คณาจารย์ จากมหาวิทยาลัย คณะศึกษานิเทศก์ คณะครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้มีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ช่วยให้คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสมบูรณ์และเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อเยาวชนไทยทั้งประเทศ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ หวังว่าคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ คณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในโรงเรียนขนาดเล็กและขยายโอกาสในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้สูงขึ้นต่อไป

สารบัญ

หน้า

คำนำ **ก**

บทนำ **ข**

สารบัญ **ค**

คำชี้แจงการรับชมรายการสอนออกอากาศ **ช**

คำชี้แจงรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ **๑**

คำอธิบายรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ **๑๐**

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด **๑๑**

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **๑๓**
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป **๑๘**
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ ๒๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป ๒๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเทศและภูมิภาคของทวีปยุโรป ๓๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป (๑) ๔๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป (๒) ๕๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป (๑) ๖๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป (๒) ๗๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป ๘๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **๘๙**
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ
ศาสนาและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป ๙๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรป ๑๐๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป ๑๒๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๑) ๑๓๗

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๒) ๑๔๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของ
สิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๑) ๑๕๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของ
สิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๒) ๑๖๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลทวีปยุโรป ๑๖๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา ๑๗๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา ๑๗๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ภูมิภาคและประเทศของทวีปแอฟริกา ๑๙๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (๑) ๒๐๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (๒) ๒๑๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา (๑) ๒๓๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา (๒) ๒๔๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา ๒๕๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา ๒๖๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ
ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา ๒๖๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกา ๒๗๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา ๒๘๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ของทวีปแอฟริกา (๑) ๓๐๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ของทวีปแอฟริกา (๒) ๓๐๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม
ในทวีปแอฟริกา (๑) ๓๑๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม
ในทวีปแอฟริกา (๒) ๓๒๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาทางภูมิศาสตร์
ในทวีปแอฟริกาอย่างสร้างสรรค์ ๓๒๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การผลิตสินค้าและบริการ ๓๓๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ (๑) ๓๓๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ (๒) ๓๔๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง การสำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่น ๓๕๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง ปัจจัยในการผลิตสินค้าและบริการ ๓๖๗

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ ๓๗๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓๘๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง การแก้ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นด้วย ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓๙๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ : แปลงเกษตรของฉัน ๓๙๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง การพัฒนาสินค้าและบริการโดยอาศัยปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ๔๐๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ รู้ทันสิทธิผู้บริโภค ๔๑๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค ๔๒๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภค ๔๒๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ๔๓๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ เรื่อง ปัญหาผู้บริโภคและกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ๔๔๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง แนวทางการการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค ๔๖๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๖ เรื่อง กิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมาย ในฐานะผู้บริโภค ๔๖๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ ๔๗๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจรูปแบบต่าง ๆ ๔๘๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจของไทย ๔๘๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง ความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจกับระบบเศรษฐกิจ ๔๙๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง ความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย ๕๑๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง การพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ ๕๒๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ ๕๓๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๓ เรื่อง ทรัพยากรกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ๕๔๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า ๕๔๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๕ เรื่อง ความสำคัญของการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ๕๖๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ การรู้จักการออมและการลงทุน ๕๗๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๖ เรื่อง การออมคืออะไร เพราะใดจึงต้องออม ๕๗๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง ปัญหาการออมในสังคมไทย และประเภทของการออม ๕๘๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง การลงทุน ปัจจัยการลงทุน และความสำคัญของการลงทุน ๕๙๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง ประเภทของการลงทุน ๕๙๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖๐ เรื่อง การบริหารจัดการการออมและการลงทุนภาคครัวเรือน ๖๑๒

บรรณานุกรม ๖๒๗

คำชี้แจงรายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ **๖๓๐**

คำอธิบายรายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ **๖๔๐**

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด **๖๔๑**

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ **๖๔๒**

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **๖๔๔**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ๖๔๗

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ ๖๖๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน ๖๖๘

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ ๖๘๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม ๖๙๙

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน ๗๑๖

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้ที่ส่งผลพัฒนาต่อพัฒนาการด้านการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ ๗๓๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **๗๓๙**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ๗๔๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ๗๕๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน ๗๖๘

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ ๗๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง ๗๘๙

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่-ปัจจุบัน ๘๐๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ๘๑๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้และเอเชียกลาง **๘๓๗**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ๘๔๑

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ๘๔๘

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่ ๘๖๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ประเด็นความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน ๘๗๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ ๘๘๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง ๘๙๙

บรรณานุกรม **๙๐๖**

ภาคผนวก
ก. แบบประเมินรวม ๙๐๗
ข. แผนผังความคิด (Graphic Organizers) ๙๕๕
ค. บันทึกการเรียนรู้ (Learning Log) ๙๖๔

คณะจัดทำ **๙๗๑**
คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
เพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ๙๗๑
คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒ ๙๗๑
คณะปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒ ๙๗๕
คณะตรวจปรู๊ฟคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒ ๙๗๖
รายชื่อคณะทำงาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๙๗๗

การรับชมรายการ การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้บริการการจัดการเรียนการสอนจากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน ๑๕ ช่องรายการ ทั้งรายการสด (Live) และรายการย้อนหลัง (On demand) สามารถรับชมผ่าน

www.dltv.ac.th

Application on mobile DLTV

- Android เข้าที่ Play Store/Google Play พิมพ์คำว่า DLTV
- iOS เข้าที่ App Store พิมพ์คำว่า DLTV

การเรียกหมายเลขช่องออกอากาศสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ๑๕ ช่องรายการ

		เวลาเรียน / นอกเวลาเรียน
DLTV ๑	(ช่อง ๑๘๖)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ / สถาบันพระมหากษัตริย์
DLTV ๒	(ช่อง ๑๘๗)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ / ความรู้รอบตัว
DLTV ๓	(ช่อง ๑๘๘)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ / วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
DLTV ๔	(ช่อง ๑๘๙)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ / ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
DLTV ๕	(ช่อง ๑๙๐)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ / ศิลปวัฒนธรรมไทย
DLTV ๖	(ช่อง ๑๙๑)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ / หน้าที่พลเมือง
DLTV ๗	(ช่อง ๑๙๒)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ / ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
DLTV ๘	(ช่อง ๑๙๓)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ / ภาษาต่างประเทศ
DLTV ๙	(ช่อง ๑๙๔)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ / การเกษตร
DLTV ๑๐	(ช่อง ๑๙๕)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๑ / รายการสำหรับเด็ก-การเลี้ยงดูลูก
DLTV ๑๑	(ช่อง ๑๙๖)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ / สุขภาพ การแพทย์
DLTV ๑๒	(ช่อง ๑๙๗)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๓ / รายการสำหรับผู้สูงวัย
DLTV ๑๓	(ช่อง ๑๙๘)	รายการของการอาชีพวังไกลกังวล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
DLTV ๑๔	(ช่อง ๑๙๙)	รายการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
DLTV ๑๕	(ช่อง ๒๐๐)	รายการพัฒนาวิชาชีพครู

การติดต่อรับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐
โทร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๔
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐
โทร ๐๓๒ ๕๑๕ ๔๕๗-๘
โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕ ๙๕๑
web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)
dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐
โทร ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗, ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : http://www.kkws.ac.th

4. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
DLTV

Website : http://www.dltv.ac.th

คำชี้แจง

รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. แนวคิดหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดสาระการเรียนรู้ จำนวน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำความรู้ด้านเนื้อหาวิชามาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ

๑) ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับสารและสื่อสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา

๒) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง สังคมได้อย่างเหมาะสม

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการเข้าใจและเคารพตนเอง สามารถนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเองการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม มีคุณธรรมด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเอง สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๕ ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ สุจริต

๓) มีวินัย

๔) ใฝ่เรียนรู้

๕) อยู่อย่างพอเพียง

๖) มุ่งมั่นในการทำงาน

๗) รักความเป็นไทย

๘) มีจิตสาธารณะ

หลักการออกแบบกิจกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้คำนึงถึงคุณลักษณะที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีทักษะด้านภาษาหลังการเรียนรู้ สอดคล้องตามเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้มีเจตคติที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตอาสา ครูผู้สอนควรปลูกฝังคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนทุกแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป็นคนดีของสังคม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยกาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา จึงมีแนวคิดหลักสำคัญ คือ การศึกษาและทำความเข้าใจลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียและทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลและวิเคราะห์การเกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความเข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งการศึกษาทำความเข้าใจและบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า อาศัยหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างเจตคติ และการฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ

๒. กระบวนการจัดการเรียนรู้

แนวคิดสำคัญของการจัดศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน คิดและลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ การประเมินการเรียนรู้จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน เพราะสามารถทำให้ผู้สอนประเมินระดับ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้ความสำคัญ ของการบูรณาการความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา ได้ระบุให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

๔) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และ มีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ครูผู้สอน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวดังกล่าว จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนการสอนทั้งของผู้เรียนและผู้สอน กล่าวคือ ลดบทบาทของครูผู้สอนจากการเป็นผู้บอกเล่า บรรยาย สาธิต เป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ จะต้องเน้นที่บทบาทของผู้เรียนตั้งแต่เริ่ม คือ ร่วมวางแผนการเรียน การวัดผล ประเมินผล และต้องคำนึงว่ากิจกรรมการเรียนนั้น เน้นการพัฒนากระบวนการคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้หลากหลาย ตรวจสอบ วิเคราะห์การแก้ปัญหา การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การสร้างคำอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่สืบค้นได้ เพื่อนำไปสู่คำตอบของปัญหาหรือคำถามต่าง ๆ ในที่สุดสร้างองค์ความรู้ ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ทั้งทางร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- ควรให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลาด้วย การกระตุ้นให้นักเรียนลงมือทดลองและอภิปรายผล โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ของการสอน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้คำถาม การเสริมพลังมาใช้ให้เป็นประโยชน์ที่จะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจและมีชีวิตชีวา
- ครูควรมีการวางแผนการใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนและลงข้อสรุปได้โดยที่ไม่ใช้เวลานานเกินไป ครูควรเลือกใช้คำถามที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน
- เมื่อนักเรียนถามอย่าบอกคำตอบทันที ควรให้คำแนะนำที่จะช่วยให้นักเรียนหาคำตอบได้เอง ครูควรให้ความสนใจต่อคำถามของนักเรียนทุก ๆ คน แม้ว่าคำถามนั้นอาจจะไม่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ก็ตาม ครูควรจะชี้แจงให้ทราบและเบนความสนใจของนักเรียนกลับมาสู่เรื่องที่กำลังอภิปรายอยู่ สำหรับปัญหาที่นักเรียนถามมานั้นควรจะได้หยิบยกมาอภิปรายในภายหลัง
- การสำรวจตรวจสอบซ้ำเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ครูควรย้ำให้นักเรียนได้สำรวจตรวจสอบซ้ำเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

แนวการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปของสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ครูผู้สอนปลายทางควรรู้ คือ

๑) ขั้นนำ

ขั้นนำมีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ส่งเสริมความสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ระลึกถึงความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เรื่องใหม่ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นนำ ประกอบด้วย

(๑) การสร้างความสนใจ ทำได้โดยการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความอยากเรียนรู้ของผู้เรียนในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจหรือเรื่องที่เป็นประสบการณ์ใกล้ตัว ผู้สอนอาจใช้วิธี การนำเสนอภาพ การใช้สื่อวีดิทัศน์ หรือการสาธิต เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเรียนเป็นการดึงความสนใจของผู้เรียน

(๒) การบอกจุดประสงค์แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้ว่าพฤติกรรมหรือการกระทำอย่างใดที่แสดงผลการเรียนรู้ของตนหรือเป็นสิ่งที่ผู้สอนคาดหวัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตั้งจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนในการเรียนรู้ในครั้งนั้น ๆ

(๓) การกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงเรื่องที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาก่อน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของการเรียนรู้สิ่งใหม่กับสิ่งที่ผู้เรียนรู้มาก่อน เพื่อให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น อาจใช้วิธีการสนทนา การใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดการทบทวนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

๒) ขั้นสอน

ขั้นสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้ดึงเอาความรู้เดิมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้สิ่งใหม่นำออกมาใช้สร้างความรู้ ความเข้าใจกับสารสนเทศใหม่ที่ได้รับ

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นสอน ประกอบด้วย

(๑) การนำเสนอความรู้และสื่อการเรียนรู้ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีเช่น การสาธิตการนำเสนอตัวอย่าง การบอกเล่า การให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบ ในการนำเสนอความรู้อาจใช้วิธีอุปนัยหรือวิธีนิรนัย ถ้าเป็นการเรียนรู้ความคิดรวบยอดที่เป็นรูปธรรมควรใช้วิธีอุปนัย โดยให้นักเรียนได้เห็นตัวอย่างหลากหลายแล้วสรุปความหมายของสิ่งนั้นด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องนามธรรมควรใช้วิธีนิรนัย และอาจนำเสนอด้วยภาพหรือแผนภูมิ

(๒) การนำเสนอและชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ถ้าเป็นเรื่องใหม่ที่ผู้เรียนไม่เคยรู้มาก่อนจำเป็นต้องบอกโดยตรง ถ้าเป็นเรื่องที่ผู้เรียนสามารถค้นพบได้ด้วยหลักเหตุผล ผู้สอน อาจนำเสนอความรู้โดยวิธีให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ นอกจากนี้ผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ผู้เรียนบางคนต้องการการชี้แนะจากผู้สอนมากและบางคนอาจไม่ต้องการการชี้แนะ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรใช้วิจารณญาณในการดำเนินการ

(๓) การให้ผู้เรียนปฏิบัติและฝึกฝนจากใบงาน กิจกรรม หรือตัวอย่างต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้

(๔) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน ข้อมูลป้อนกลับที่ให้กับผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียนให้เกิดความมั่นใจในการเรียนรู้และเพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการปฏิบัติของผู้เรียนว่าถูกต้องหรือไม่อย่างไร ช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของการปฏิบัติว่าเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร และชี้ให้เห็นแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไข

๓) ขั้นสรุป

ขั้นสรุปมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้สรุปและทบทวนความรู้ที่ได้รับว่าเพิ่มขึ้นจากเดิมหรือไม่อย่างไร และผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างไร

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นสรุป ประกอบด้วย

(๑) การรวบรวมและสังเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ใหม่ เทคนิควิธีที่จะช่วยในการสรุปความรู้ที่นิยมใช้กัน ได้แก่ การนำเสนอโดยใช้แผนผังความคิด (Graphic Organizers) คือ แบบของการสื่อสารเพื่อใช้นำเสนอข้อมูลหรือความรู้ที่ได้จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ ให้มีความเข้าใจง่าย กะทัดรัด ชัดเจน ผังกราฟิกได้มาจากการนำข้อมูลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาทำการจัดกระทำข้อมูลโดยอาศัยทักษะการคิด เช่น การสังเกต เปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ การใช้ตัวเลข การวิเคราะห์ การสร้างแบบแผน จากนั้นจึงเลือกผังกราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำแล้วตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอต้องการ

นอกจากกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปของสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แล้วมี การประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนอื่น ๆ ที่ครูผู้สอนปลายทางควรรู้ คือ

๑) การเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role Playing Model)

รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติพัฒนาขึ้นโดยแชฟเทลและแชฟเทล ให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล การสวมบทบาทสมมติเป็นวิธีการที่ช่วยให้บุคคลได้แสดงความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ที่อยู่ภายในออกมาทำศึกษาทำความเข้าใจกัน ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง เกิดความเข้าใจในตนเอง ในขณะเดียวกัน การที่บุคคลสวมบทบาทของผู้อื่นสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความคิด ค่านิยม และพฤติกรรมของผู้อื่นได้เช่นเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role Playing Model) คือ การช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในตนเอง เข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้อื่น และเกิดการปรับเปลี่ยนเจตคติ ค่านิยม และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ สามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ดินแดนอาหรับ : เอเชีย-ตะวันตกเฉียงใต้

๒) การเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Synectics Instructional Model)

รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์นี้ เป็นรูปแบบที่จอยส์ และ วีล พัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดของกอร์ดอน (Gordon) ที่กล่าวว่าบุคคลทั่วไปมักยึดติดกับวิธีคิดแก้ปัญหาแบบเดิม ๆ ของตน โดยไม่ค่อยคำนึงถึงความคิดของคนอื่น ทำให้การคิดของตนคับแคบและไม่สร้างสรรค์ บุคคลจะเกิดความคิดเห็นที่สร้างสรรค์แตกต่างไปจากเดิมได้ หากมีโอกาสได้ลองคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ไม่เคยคิดมาก่อน หรือคิดโดยสมมติตัวเองเป็นคนอื่น และถ้ายิ่งให้บุคคลจากหลายกลุ่มประสบการณ์มาช่วยกันแก้ปัญหาจะยิ่งได้วิธีการที่หลากหลายขึ้น และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น กอร์ดอนจึงได้เสนอให้ผู้เรียนมีโอกาสคิดแก้ปัญหาด้วยแนวความคิดใหม่ ๆ ที่ไม่เหมือนเดิม ไม่อยู่ในสภาพที่เป็นตัวเอง ให้ลองใช้ความคิดในฐานะที่เป็นคนอื่นหรือเป็นสิ่งอื่น สภาพการณ์เช่นนี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ ๆ ขึ้นได้

วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Synectics Instructional Model) คือ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดที่ใหม่แตกต่างไปจากเดิม และสามารถนำความคิดใหม่นั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการคิดสร้างสรรค์ สามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๓) รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning)

รูปแบบการเรียนการสอนของแนวคิดแบบร่วมมือ พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของจอห์นสันและจอห์นสัน ได้ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขัน เพราะการแข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์แพ้-ชนะ ต่างจากการร่วมมือกันซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ชนะ-ชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญา หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๕ ประการ ประกอบด้วย (๑) การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักพึ่งพากันโดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน (๒) การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ (๓) การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน (๔) การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ในการทำงาน (๕) การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ หากผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้แบบร่วมมือกัน นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้นแล้วยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาสได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning) คือ มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะสังคมต่าง ๆ เช่น ทักษะการสื่อสารทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด การแก้ปัญหา และอื่น ๆ

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ สามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แผนที่

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ ทั้งวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการสำหรับการสอน เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่สำคัญได้แก่

๑) ใบความรู้สำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

๒) ใบงานสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

๓) วีดิทัศน์สำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

๔) ภาพสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

๕) แผนที่กายภาพและแผนที่รัฐกิจของทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

๖) ภาพถ่ายทางอากาศในแผนการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ

๗) บัตรคำสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

๘) บทความจากข่าวและเหตุการณ์ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น โดยแหล่งเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่

๑) ห้องสมุด

๒) อินเทอร์เน็ต

๓) ชุมชน

๔. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์สำคัญของการประเมินการเรียนรู้คือการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนหรือหลักสูตรวางไว้ ปัญหาที่พบในปัจจุบันก็คือ ผู้บริหาร ผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครองเป็นจำนวนมากยังให้ความสำคัญการเรียนรู้แบบท่องจำเพื่อสอบ หรือการเรียนรู้เพื่อแข่งขัน ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้แบบผิวเผินมากกว่า การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองซึ่งผลลัพธ์ของการเรียนรู้จะยั่งยืนกว่า (กุศลิน, ๒๕๕๕; ขจรศักดิ์, เพ็ญจันทร์ และวรรณทิพา รอดแรงค้า, ๒๕๔๘)

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องมีการประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มต้นระหว่างและสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้การประเมินในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้รูปแบบการประเมิน การเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน (Formative Assessment) การประเมินการเรียนรู้สรุปรวม (Summative Assessment) และการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริงนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องสะท้อนการประเมินให้ผู้เรียนรับทราบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง และผู้สอนต้องนำผลการประเมินมาพิจารณาเพื่อทบทวนและปรับแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไข ช่วยเหลือ หรือหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเป้าหมายของตัวชี้วัดต่าง ๆ (กุศลิน, ๒๕๕๕)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อการตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินการเรียนรู้ในทุกระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ความสำคัญของการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติ ดังนี้

๑) วิธีการประเมิน

(๑) การวัดและประเมินก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความพร้อมและความรู้เดิมของผู้เรียน (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นนำ)

(๒) การวัดและประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะ โดยวิธีการสังเกตพฤติกรรม ถามตอบพร้อมแสดงเหตุผล ตรวจชิ้นงาน การนำเสนอ (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นสอน) จุดมุ่งหมายของการประเมินระหว่างเรียน มีดังนี้

(ก) เพื่อค้นหาและวินิจฉัยว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหา มีทักษะความชำนาญ รวมถึงมีเจตคติทางการเรียนรู้อย่างไรและในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนสามารถวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

(ข) เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับผู้เรียนว่ามีผลการเรียนรู้อย่างไร

(ค) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบระดับพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ ได้แก่ การตอบคำถาม การทำใบงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การร่วมอภิปรายประเด็นต่าง ๆ และการสังเกตพฤติกรรม

(๓) การวัดและประเมินหลังเรียน เพื่อตรวจสอบความสำเร็จตามจุดประสงค์รายแผน เป็นการพัฒนาในจุดที่ผู้เรียนอาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง (ผสมผสานในกิจกรรมขั้นสรุป) และเพื่อตัดสินผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินหลังจากผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว อาจเป็นการประเมินหลังจบหน่วยการเรียนรู้หน่วยใดหน่วยหนึ่ง รวมทั้งการประเมินกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน ผลจากการประเมินประเภทนี้ใช้ในการตัดสินผลการจัดการเรียนการสอน หรือตัดสินใจว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับระดับคะแนนใด เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนหลังการเรียนรู้ ได้แก่ แบบบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Log) และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

(๔) ประเมินรวบยอดเมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนว่าบรรลุเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะ คุณลักษณะ และเจตคติ หรือไม่ เช่น การทำโครงงาน การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

การทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

นอกจากนี้ ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเปิดโอกาสได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา โดยการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) (ดูภาคผนวก ค.) ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ย่อยหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ และประเมินการเรียนรู้รวมในช่วงกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน โดยครูสามารถเลือกใช้ชุดคำถามและจำนวนข้อให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ช่วงเวลาและธรรมชาติของแต่ละวิชา ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการเขียนแบบสะท้อนคิดและควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ เสนอแนะในเชิงบวก และสร้างสรรค์ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลในแบบบันทึกเพื่อพัฒนาการสอนของตัวเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

๒) ผู้ประเมิน ได้แก่ เพื่อนประเมินเพื่อน ครูประเมินผู้เรียน ผู้เรียนประเมินตนเอง ผู้ปกครองร่วมประเมิน

๕. คำแนะนำสำหรับครู

๑) การเตรียมตัวของครู

(๑) ศึกษาทำความเข้าใจคำชี้แจงและทำความเข้าใจเชื่อมโยง ทั้งเป้าหมาย กิจกรรมและการวัดผลและประเมินผลระหว่างหน่วยการเรียนรู้กับแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

(๒) ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม จากแหล่งเรียนรู้ หน่วยงาน องค์กรที่ให้ความรู้ที่เชื่อถือได้ รวมทั้งเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

(๓) ปรับประยุกต์หรือเพิ่มเป้าหมายทั้งเนื้อหา ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะที่เป็นจุดเน้นและที่เป็นปัจจุบันตามบริบทของห้องเรียน โรงเรียนชุมชนกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการวัดประเมิน

(๔) จัดเตรียมใบงาน บันทึกการเรียนรู้สื่ออุปกรณ์

๒) การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

(๑) ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมกับการเตรียมสื่อให้พร้อมและครบตามคาบเวลาในแต่ละแผนไว้ก่อนล่วงหน้าก่อนนำไปใช้

(๒) ครูผู้สอนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ออกมาเตรียม แล้ววางแผนการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน หรือมีการปรับปรุงแผนการสอนหลังการสอนให้มีความทันสมัย ต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม เจตคติ ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งวัดและประเมินผลทั้งทักษะกระบวนการเรียนรู้ ตามศักยภาพของผู้เรียนและตามสภาพจริง

๓) การจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้

(๑) จัดสภาพแวดล้อมห้องเรียน หรือภายนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด มีความเป็นระเบียบ ตกแต่งห้องเรียนให้น่าอยู่ มีมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ และง่ายต่อการนำมาใช้ มีป้ายนิเทศให้ความรู้ภายนอกห้องเรียนจัดบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติน่าอยู่ ร่มรื่น และเหมาะกับกิจกรรมการเรียนรู้ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย

(๒) จัดสภาพแวดล้อม หรือห้องให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการ

(๓) จัดสื่อ อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้อย่างเพียงพอ เหมาะสม

(๔) จัดหาเครื่องมือแสวงหาความรู้ หรือ ช่องทางเสนอข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยปัจจุบันอยู่เสมอ

๔) การบันทึกหลังการสอนของครู

(๑) บันทึกการใช้แผนการจัดการเรียนของตนเอง โดยสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน และประเมินตนเองใช้เทคนิค หรือวิธีการใดที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์

(๒) บันทึกสาเหตุของความสำเร็จ หรืออุปสรรคของการสอน เช่น การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม การเตรียมตัวเพิ่ม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย

(๓) สรุปข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และปรับปรุงตามแนวทางของครูปลายทาง เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา การเปลี่ยนแปลงประชากร เศรษฐศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปยุโรปและแอฟริกา การอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปและแอฟริกา ปัญญาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและแอฟริกา ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

มีความเข้าใจในความหมายและความสำคัญของการลงทุนและการออมที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ การบริการจัดการและปัจจัยของเงินออมและการลงทุนภาคครัวเรือน ปัญหาของการทองทุนและการออมของสังคมไทย ความหมาย ความสำคัญและหลักการผลิตสินค้าและบริการอย่างมีประสิทธิภาพ การนำเทคโนโลยีและหลักการผลิตมาศึกษาสินค้าและบริการในท้องถิ่น หลักการและเป้าหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น การรักษาและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แนวทางการป้องกันสิทธิของผู้บริโภค ระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ หลักการและผลกระทบการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศ

โดยใช้กระบวนทางภูมิศาสตร์ กระบวนการสื่อสาร กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่มในการทำงาน โดยใช้ทักษะการตั้งคำถามอย่างสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การสำรวจ การตีความ ในการศึกษากรณีตัวอย่างเพื่อนำองค์ความรู้มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนาแก้ปัญหาของตนเอง ครอบครัว และชุมชนของตน ตลอดจนการปฏิบัติตัวในฐานะพลเมืองที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของส่วนรวม

เพื่อให้เกิดการเห็นคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ มีค่านิยมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเห็นคุณค่าของการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมในฐานะพลเมืองได้อย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔
ส ๓.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔
ส ๕.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓
ส ๕.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔

รวมทั้งหมด ๑๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์
มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม
ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ
ม.๒/๓ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ม.๒/๔ อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ
ม.๒/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย
ม.๒/๓ วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
ม.๒/๔ วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้า

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์
มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ สัญลักษณ์

ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	**ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป**	**มาตรฐาน ส ๕.๑** ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ สัญลักษณ์	ยุโรปเป็นทวีปที่มีลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐาน ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำอันอุดมสมบูรณ์และภูมิอากาศแบบอบอุ่น เป็นผลให้ทวีปยุโรปมีประชากรเข้ามาตั้งถิ่นฐานอย่างหนาแน่น สะดวกต่อการติดต่อค้าขาย และมีการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า	๘	๑๐
๒	**ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป**	**มาตรฐาน ส ๕.๑** ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ สัญลักษณ์ ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางธรรมชาติและสังคมของทวีปยุโรปเป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมของในแต่ละพื้นที่ ทำให้ประชากร ส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตและฐานะทางเศรษฐกิจดี	๘	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๒ (ต่อ)	**ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป**	**มาตรฐาน ส ๕.๒** ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน			
๓	**ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา**	**มาตรฐาน ส ๕.๑** ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ สัญลักษณ์ ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระ-ทบในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา	ทวีปแอฟริกามีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ทั้งสัตว์ป่า แร่ธาตุต่าง ๆ แต่เนื่องจากขาดแคลนเทคโนโลยีที่ทันสมัยจึงทำให้ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีจากประเทศที่พัฒนาแล้ว	๗	๑๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๓ (ต่อ)	**ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา**	**มาตรฐาน ส ๕.๒** ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน			
๔	**ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา**	**มาตรฐาน ส ๕.๑** ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา	ทวีปแอฟริกาเป็นทวีปที่มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่ามากมาย แต่ด้วยปัจจัยทางด้านสังคม ประวัติศาสตร์และสภาพภูมิศาสตร์ ทำให้ประชากรส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านคุณภาพชีวิตและฐานะทางเศรษฐกิจ	๘	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๔ (ต่อ)	**ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา**	**มาตรฐาน ส ๕.๒** ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน			
๕	**การผลิตสินค้าและบริการ**	**มาตรฐาน ส ๓.๑** ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและ บริการ ม.๒/๓ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	การพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นโดยนำเทคโนโลยีและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ในการผลิตสินค้าและบริการโดยอาศัยทรัพยากรในท้องถิ่นจะช่วยให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับชุมชน	๙	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๖	**รู้ทันสิทธิผู้บริโภค**	**มาตรฐาน ส ๓.๑** ม.๒/๔ อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค	สิทธิของบุคคลในฐานะผู้บริโภค ย่อมได้รับความคุ้มครองและป้องกันตามที่กฎหมายบัญญัติ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมจากการใช้สินค้าและบริการ	๖	๕
๗	**ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ**	**มาตรฐาน ส ๓.๒** ม.๒/๑ อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ ม.๒/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย ม.๒/๓ วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ม.๒/๔ วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศที่ส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิตและราคาสินค้า	ความร่วมมือและการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศส่งผลให้เกิดองค์การทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อสร้างความร่วมมือและการแข่งขันทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก	๙	๕
๘	**รู้จักการออมและการลงทุน**	**มาตรฐาน ส ๓.๑** ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม	การตั้งเป้าหมายในการใช้ชีวิตที่อยู่บนพื้นฐานของความมีวินัยและมีความรอบคอบ ส่งผลให้ชีวิตมีความมั่นคงในอนาคต	๕	๕
สอบกลางภาค				-	๒๐
สอบปลายภาค				-	๓๐
รวมตลอดภาคเรียน				๖๐	๑๐๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๘ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกทาง และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ยุโรปเป็นทวีปที่มีลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐาน ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำอันอุดมสมบูรณ์และภูมิอากาศแบบอบอุ่น เป็นผลให้ทวีปยุโรปมีประชากรเข้ามาตั้งถิ่นฐานอย่างหนาแน่น สะดวกต่อการติดต่อค้าขาย และมีการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป

๒) ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา

๓) ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป

๔) ประเทศและภูมิภาคของทวีปยุโรป

๕) ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป

๖) ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป

๗) ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการระบุและอธิบายทำเลที่ตั้ง ลักษณะทางกายภาพ และสังคมของทวีปยุโรป

๒) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรป

๓) การใช้แผนที่ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของภูมิประเทศทวีปยุโรป

๔) การใช้แผนที่กายภาพของทวีปยุโรปในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป

๕) การใช้แผนที่ในการแสดงเขตภูมิอากาศของทวีปยุโรป

๖) การนำเสนอนโยบายในการพัฒนาทวีปยุโรปจากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ

เจตคติ

๑) ความสำคัญของผลกระทบที่เกิดจากสภาพที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป

๒) ประโยชน์ของการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรป

๓) ความสำคัญของภูมิประเทศประเภทต่างๆ ที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์

๔) คุณค่าของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้คุ้มค่า

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) มีวินัย

๒) ใฝ่เรียนรู้

๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การนำเสนอสาระสำคัญในด้าน ที่ตั้ง อาณาเขต ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ ลงในกระดาษ ๑๐๐ ปอนด์ ขนาด A๔ จำนวน ๑ แผ่น ๒ หน้า พร้อมตกแต่งให้สวยงาม โดยมีตัวอย่างดังนี้

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความสมบูรณ์ของเนื้อหา	นำเสนอเนื้อหาของทวีปยุโรปตามประเด็นที่กำหนดให้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ประกอบไปด้วย ๑) ที่ตั้ง อาณาเขต ๒) ประเทศและภูมิภาค ๓) ลักษณะภูมิประเทศ ๔) ลักษณะภูมิอากาศ ๕) ทรัพยากรธรรมชาติ	นำเสนอเนื้อหาของทวีปยุโรปตามประเด็นที่กำหนดให้ถูกต้องครบทุกประเด็น แต่ไม่ครอบคลุมเนื้อหาบางประการ	นำเสนอเนื้อหาของทวีปยุโรปตามประเด็นที่กำหนดให้ขาดไป ๑-๒ ประเด็น	นำเสนอเนื้อหาของทวีปยุโรปตามประเด็นที่กำหนดให้ขาดไปมากกว่า ๒ ประเด็น
๒. ความน่าสนใจและความเป็นระเบียบ	ผลงานที่นักเรียนสร้างขึ้นมานั้นมีองค์ประกอบดังนี้ ๑) การจัดวางรูปแบบมีความสวยงาม เป็นระเบียบง่ายต่อการอ่าน ๒) มีการแบ่งส่วนของเนื้อหาต่าง ๆ ง่ายต่อการค้นหาและการอ่าน ๓) การส่งงานไม่เกินกว่ากำหนดที่กำหนดไว้	ผลงานที่นักเรียนผลิตขึ้นมานั้นมีองค์ประกอบที่กำหนดให้ครบถ้วน แต่มีข้อผิดพลาดบางประการในแต่ละหัวข้อ	ผลงานที่นักเรียนผลิตขึ้นมานั้นขาดองค์ประกอบสำคัญ ๑-๒ องค์ประกอบ	ผลงานที่นักเรียนผลิตขึ้นมานั้นขาดองค์ประกอบมากกว่า ๒ องค์ประกอบและภาพรวมของผลงานต่ำกว่ามาตรฐานที่ควรจะเป็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๕-๖ หมายถึง ดี

คะแนน ๔-๕ หมายถึง พอใช้

คะแนนต่ำกว่า ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ขอบเขตเนื้อหา

๑. มาตราส่วน

๒. ทิศ

๓. สัญลักษณ์ในแผนที่

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถระบุมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถใช้มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูลได้ถูกต้องและเหมาะสม

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอภาพแผนที่ลักษณะทางกายภาพทวีปยุโรปให้นักเรียนดู จากนั้นตั้งประเด็นคำถามนักเรียน ดังนี้

๑.๑ จากแผนที่ดังกล่าว ระยะทางจริงกับระยะทางบนแผนที่เท่ากันหรือไม่ เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : ไม่เท่า เพราะ แผนที่ใช้มาตราส่วนในการคำนวณเส้นทางและย่อส่วนให้เล็กลง)*

๑.๒ จากแผนที่ดังกล่าว นักเรียนสามารถทราบได้หรือไม่ว่าทิศทางใด เป็นทิศเหนือ เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : ทราบ เพราะในแผนที่จะมีเข็มทิศชี้มาทางทิศเหนือ)*

๑.๓ จากแผนที่ นักเรียนทราบได้อย่างไรว่าพื้นที่ในบริเวณนี้เป็นภูเขา แม่น้ำ หรือเส้นเขตแดน *(แนวคำตอบ : ทราบได้จากสัญลักษณ์ที่ปรากฏบนแผนที่)*

สื่อ

๑. แผนที่ลักษณะทางกายภาพทวีปยุโรป

๒. กระดาษขนาด A๔

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๒

๒. ห้องสมุด

๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

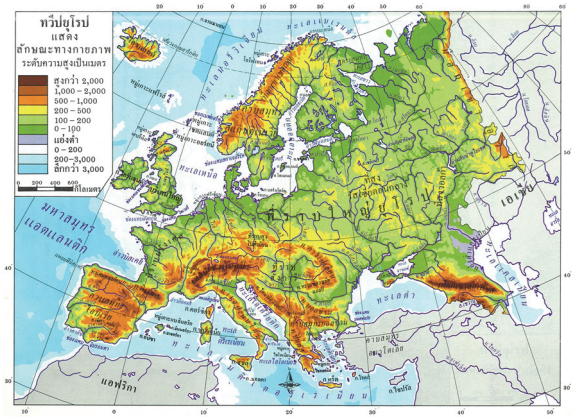
ภาระงาน/ชิ้นงาน

กิจกรรม “วาดแผนที่” โดยให้วาดแผนที่ภายในโรงเรียนโดยกำหนดมาตราส่วน ทิศ และมีสัญลักษณ์ในแผนที่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ที่มา : sites.google.com/site/phonchanaphotinta/bth-thi-2-phumisastr-thwip-yurop

๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียน เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป ดังนี้ “จากภาพแผนที่โลกที่นักเรียนได้ดูไปนั้น จะเห็นได้ว่าในแผนที่จะมีเครื่องที่คอยอำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้สามารถอ่านแผนที่ได้อย่างง่ายดายขึ้น นั่นคือ มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนหาข้อมูลจากหนังสือเรียนในเรื่องมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ เพื่อทำความเข้าใจหน้าที่ของเครื่องมือนั้น ๆ และตำแหน่งของเครื่องมือที่ปรากฏบนแผนที่ โดยครูมีหน้าที่อธิบายเนื้อหาและเพิ่มเติมข้อมูลให้นักเรียน ๒. ครูจับคู่นักเรียนทำกิจกรรม “วาดแผนที่” โดยครูแจกกระดาษขนาด A๔ คู่ละ ๑ แผ่น ให้นักเรียนวาดแผนที่ของโรงเรียน โดยให้กำหนดมาตราส่วน ทิศ และใส่สัญลักษณ์ต่าง ๆ ลงในแผนที่ โดยครูมีหน้าที่ช่วยเหลือและแนะนำนักเรียน โดยให้เวลาในการวาดแผนที่ ๑๐ นาที (Obj. ๑, ๒) ๓. ครูสุ่มนักเรียน ๒–๓ คู่ นำเสนอแผนที่ของตนเองหน้าชั้นเรียน โดยครูและนักเรียนคู่อื่นตรวจสอบและแก้ไขแผนที่ของคู่ที่นำเสนอให้สมบูรณ์ โดยใช้เวลานำเสนอคู่ละ ๓ นาที **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่อง มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ โดยร่วมกันอภิปรายความสำคัญของมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	(แนวคำตอบ : ทำให้อ่านและใช้งานแผนที่ได้ง่ายขึ้น เนื่องจากทราบสัดส่วน ทิศทาง และระบุพื้นที่หรือสถานที่ที่ปรากฏบนแผนที่ได้ ส่งผลให้การสืบค้น รวบรวมข้อมูลเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น) (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ได้ถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “วาดแผนที่”	๑) คำถาม ๒) แผนที่ลักษณะทางกายภาพทวีปยุโรป ๔) กิจกรรม “วาดแผนที่”	**ดี** : นักเรียนสามารถระบุมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ได้ถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : นักเรียนสามารถระบุมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ได้ถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๖๐ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถระบุมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ได้ถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูลได้ถูกต้องและเหมาะสม	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “วาดแผนที่” ๓) การอภิปรายประเด็นคำถาม	๑) คำถาม ๒) แผนที่ลักษณะทางกายภาพทวีปยุโรป ๔) กิจกรรม “วาดแผนที่”	**ดี** : นักเรียนสามารถใช้มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับข้อมูล **พอใช้** : นักเรียนสามารถใช้มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ได้เหมาะสมกับข้อมูล **ปรับปรุง** : นักเรียนไม่สามารถใช้มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ได้อย่างเหมาะสม	การอภิปราย	คำถามสำคัญ	**ดี** : นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ได้อย่างน้อย ๕ ข้อ **พอใช้** : นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ได้อย่างน้อย ๓ ข้อ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ได้น้อยกว่า ๓ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ที่ตั้งของทวีปยุโรป
๒. อาณาเขตของทวีปยุโรป
๓. ขนาดของทวีปยุโรป

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถระบุตำแหน่งที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของทวีปยุโรปได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในระบุและการอธิบายทำเลที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรปได้เหมาะสม

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถระบุความสำคัญของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาทวีปยุโรปได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอภาพแผนที่โลกให้นักเรียนดู จากนั้นตั้งประเด็นคำถามนักเรียน ดังนี้

๑.๑ จากแผนที่ดังกล่าว นักเรียนเห็นว่าโลกมีทั้งหมดกี่ทวีป
(แนวคำตอบ : โลกมี ๗ ทวีป)

๑.๒ ทวีปยุโรปอยู่ที่ใดในแผนที่ *(แนวคำตอบ : อยู่ระหว่างทวีปเอเชียและทวีปแอฟริกา)*

๑.๓ ทวีปยุโรปมีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นลำดับที่เท่าใด *(แนวคำตอบ : ลำดับที่ ๖)*

สื่อ

๑. แผนที่โลก
๒. แผนที่กายภาพทวีปยุโรป
๓. ใบความรู้ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป
๔. ชุดบัตรคำ ในกิจกรรม “วางให้ถูกที่”

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๒
๒. ห้องสมุด
๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การปฏิบัติกิจกรรม “วางให้ถูกที่” โดยจัดวางบัตรคำที่ระบุสถานที่สำคัญทางภูมิศาสตร์ลงในตำแหน่งที่ตั้งต่าง ๆ ของทวีปยุโรปให้ถูกต้อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ที่มา : https://www.freepik.com/index.php?goto=74&idfoto=1115064

๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียนเรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป ดังนี้ “จากภาพแผนที่โลกที่นักเรียนได้ดูไปนั้น จะเห็นได้ว่าทวีปยุโรปเป็นทวีปที่มีดินแดนขนาดเล็ก อยู่ในซีกโลกเหนือทั้งหมด เปรียบเสมือนคาบสมุทรหนึ่งของทวีปเอเชียคือเป็นพื้นที่ที่มีน้ำล้อมรอบ ๓ ด้าน แต่ด้วยทำเลที่ตั้งที่ดีทำให้ทวีปยุโรปมีความเจริญในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งวันนี้เราจะมาเรียนรู้กันเกี่ยวกับที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป ที่ส่งผลให้ทวีปยุโรปมีความเจริญในทุกวันนี้”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

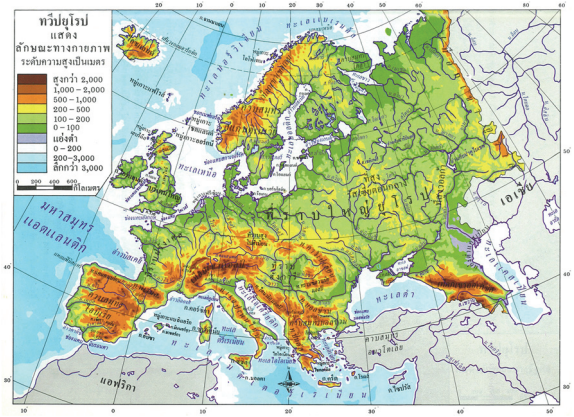
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนหาข้อมูลจากเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ชนิดใดก็ได้ เช่น แผนที่ลักษณะทางกายภาพทวีปยุโรป ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต โดยที่ครูจะเป็นผู้แนะนำเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลทางช่องทางต่าง ๆ เพื่อตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับที่ตั้งดังต่อไปนี้ ๑.๑ ที่ตั้งของทวีปยุโรปตั้งอยู่ละติจูดและลองจิจูดที่เท่าใด *(แนวคำตอบ : ทวีปยุโรปอยู่ระหว่างละติจูดที่ ๓๑ ถึง ๗๑ องศาเหนือ และลองจิจูดที่ ๙ องศาตะวันตก ถึง ๖๖ องศาตะวันออก)* ๑.๒ ทิศเหนือของทวีปยุโรปติดต่อกับที่ใด *(แนวคำตอบ : ทะเลอาร์กติก)* ๑.๓ ทิศตะวันตกของทวีปยุโรปติดต่อกับที่ใด *(แนวคำตอบ : ทะเลแอตแลนติก)* ๑.๔ ทิศใต้ของทวีปยุโรปติดต่อกับที่ใด *(แนวคำตอบ : ทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและทวีปแอฟริกา)* ๑.๕ ทิศตะวันออกของทวีปยุโรปติดต่อกับที่ใด *(แนวคำตอบ : ทวีปเอเชีย)* (obj. ๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ที่มา : sites.google.com/site/phonchanaphotinta/bth-thi-2-phumisastr-thwip-yurop

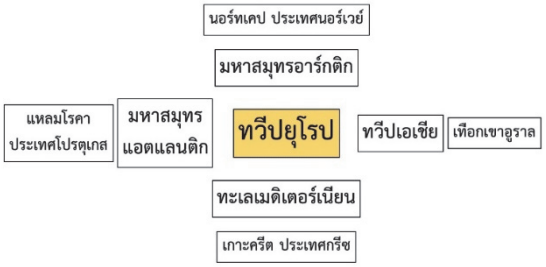
๒. ครูให้นักเรียนดูทวีปยุโรปจากเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ตนเองเลือกและให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป โดยครูใช้แนวคำถามดังนี้ “จากเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่นักเรียนเลือกศึกษา นักเรียนสามารถบอกลักษณะและที่ตั้งของทวีปยุโรปได้อย่างไรบ้าง” *(แนวคำตอบ : เป็นทวีปขนาดเล็ก ล้อมรอบด้วยน้ำทั้ง ๓ ด้าน มีลักษณะเป็นคาบสมุทร ตั้งอยู่ในซีกโลกเหนือทั้งหมด)* (Obj. ๒)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๓. ครูและนักเรียนทำกิจกรรม “วางให้ถูกที่” โดยครูเตรียมชุดบัตรคำโดยให้มีข้อความตามรายละเอียดที่ระบุ โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมดังนี้ ๓.๑ ครูแปะหรือเขียนบัตรคำว่า “ทวีปยุโรป” ไว้กลางกระดาน ๓.๒ ครูสุ่มนักเรียนจำนวน ๘ คน รับบัตรคำสำหรับนำไปแปะบนกระดานรอบบัตรคำว่า “ทวีปยุโรป” ตามตำแหน่งที่ตั้งให้ถูกต้อง โดยมีบัตรคำดังต่อไปนี้ ๑) มหาสมุทรอาร์กติก ๒) มหาสมุทรแอตแลนติก ๓) ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ๔) ทวีปเอเชีย ๕) นอร์ทเคป ประเทศนอร์เวย์ ๖) แหลมโรคา ประเทศโปรตุเกส ๗) เกาะครีต ประเทศกรีซ ๘) เทือกเขาอูราล	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ภาพตัวอย่าง การแปะบัตรคำเมื่อเสร็จกิจกรรม

๔. จากกิจกรรมให้นักเรียนช่วยกันตรวจสอบคำตอบว่าถูกตำแหน่งหรือไม่ โดยให้นักเรียนเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาคำตอบ และให้อธิบายถึงเหตุผลในการเลือกใช้เครื่องมือภูมิศาสตร์นั้นด้วย *(แนวคำตอบ : ใช้แผนที่เพราะระบุข้อมูลชัดเจน เห็นอาณาเขตของทวีปยุโรปทั้งหมด เป็นต้น)*

๕. จากการศึกษาทวีปยุโรป ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ *(แนวคำตอบ : การศึกษาภูมิศาสตร์จำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เพื่อการรวบรวม วิเคราะห์ ตลอดจนสามารถที่จะนำเสนอข้อมูลได้)* (Obj. ๓)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป โดยร่วมกันวิเคราะห์ถึงผลที่เกิดจากลักษณะที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป *(แนวคำตอบ : ยุโรปเป็นทวีปที่มีขนาดเล็ก แต่มีความเหมาะสมต่อการอยู่อาศัยมาก โดยล้อมรอบด้วยน้ำ ๓ ด้าน ประกอบกับมีแหล่งน้ำภายในและรอบทวีปมากมายทั้งมหาสมุทร ทะเล และแม่น้ำ ทำให้ทวีปนี้มีประชากรมาอยู่อาศัยอย่างหนาแน่น มีการเดินเรือค้าขายติดต่อกับพื้นที่โดยรอบ ทำให้ทวีปยุโรปมีความเจริญสูง)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุตำแหน่งที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “วางให้ถูกที่”	๑) คำถาม ๒) แผนที่โลก ๓) แผนที่ลักษณะทางกายภาพทวีปยุโรป ๔) กิจกรรม “วางให้ถูกที่” ๕) ใบความรู้ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป	**ดี** : นักเรียนสามารถระบุตำแหน่งที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของทวีปยุโรปได้ถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : นักเรียนสามารถระบุตำแหน่งที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของทวีปยุโรปได้ถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๖๐ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถระบุตำแหน่งที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของทวีปยุโรปได้ถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในระบุและการอธิบายทำเลที่ตั้งอาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “วางให้ถูกที่” ๓) การอภิปรายประเด็นคำถาม	๑) คำถาม ๒) แผนที่โลก ๓) แผนที่ลักษณะทางกายภาพทวีปยุโรป ๔) กิจกรรม “วางให้ถูกที่” ๕) ใบความรู้ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป	**ดี** : นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับข้อมูล **พอใช้** : นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้เหมาะสมกับข้อมูล **ปรับปรุง** : นักเรียนไม่สามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้
ด้านคุณลักษณะ ระบุความสำคัญของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาทวีปยุโรป	การตอบคำถาม	คำถามสำคัญ	**ดี** : นักเรียนสามารถระบุความสำคัญของการใช้เครื่องมือทาง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ภูมิศาสตร์ในการศึกษาทวีปยุโรปได้อย่างน้อย ๕ ข้อ **พอใช้** : นักเรียนสามารถระบุความสำคัญของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาทวีปยุโรปได้อย่างน้อย ๓ ข้อ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถระบุความสำคัญของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาทวีปยุโรปได้น้อยกว่า ๓ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

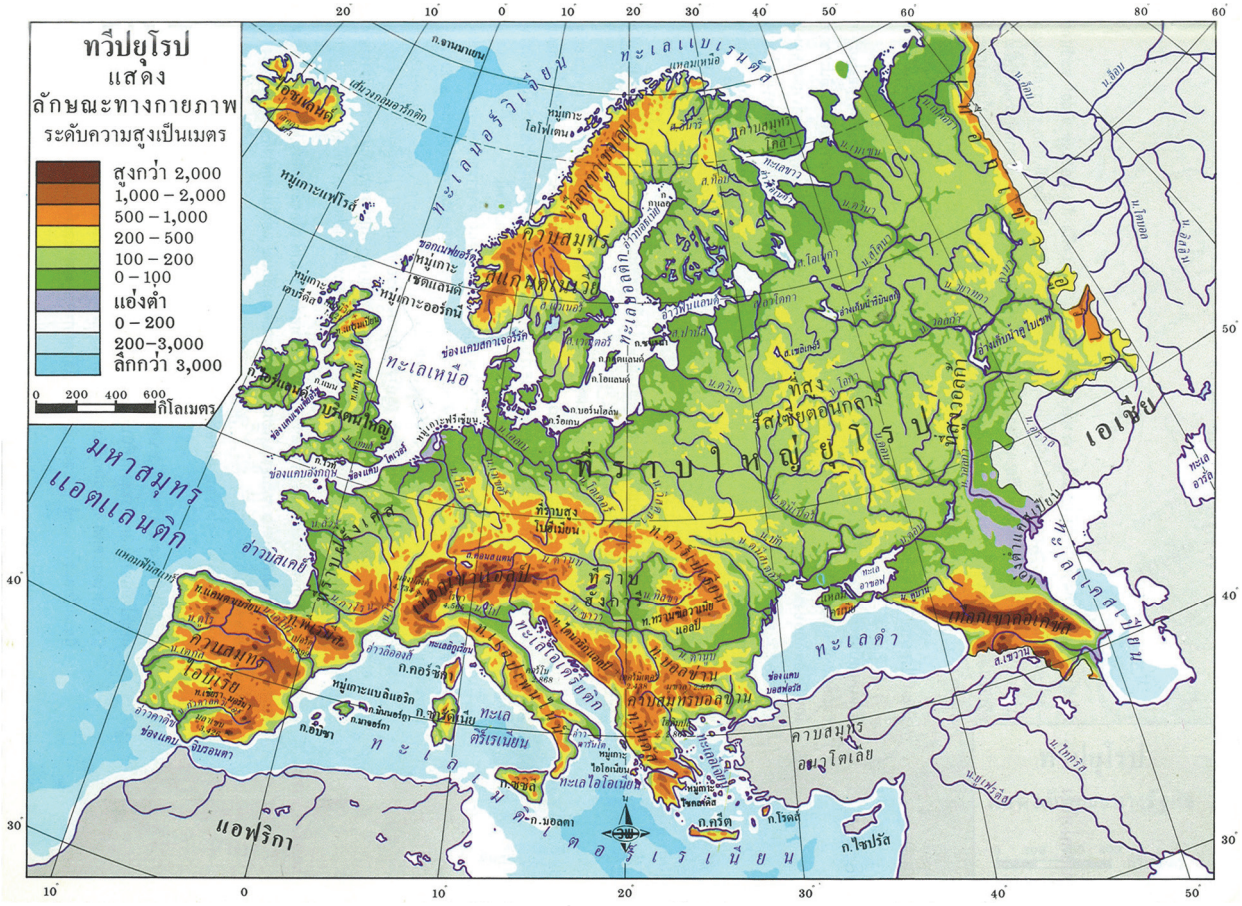
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้เรื่อง “ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปยุโรป”

ภาพ : แผนที่กายภาพทวีปยุโรป

ที่มา : https://sites.google.com/a/wr.ac.th/geom2/europe7

ขนาด

ทวีปยุโรปมีเนื้อที่ประมาณ ๑๐.๕ ล้านตารางกิโลเมตร มีขนาดเล็กเป็นอันดับที่ ๒ รองจากทวีปออสเตรเลีย มีขนาดเล็กกว่าทวีปเอเชียถึง ๔ เท่าครึ่งและมีขนาดเล็กกว่าทวีปแอฟริกาประมาณ ๓ เท่า

ที่ตั้ง

ทวีปยุโรปตั้งอยู่ในซีกโลกเหนือทั้งหมด ตั้งระหว่างละติจูดที่ ๓๖ องศา ๑ ลิปดาเหนือ ถึง ๗๑ องศา ๘ ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ ๖๖ องศาตะวันออก ถึง ๙ องศา ๓๐ ลิปดาตะวันตก เป็นทวีปที่มีพื้นแผ่นดินติดต่อเป็นพื้นยาวกับทวีปเอเชีย จึงมีชื่อเรียกรวมทั้งสองทวีปนี้ว่า **ยูเรเซีย (Eurasia)**

อาณาเขต

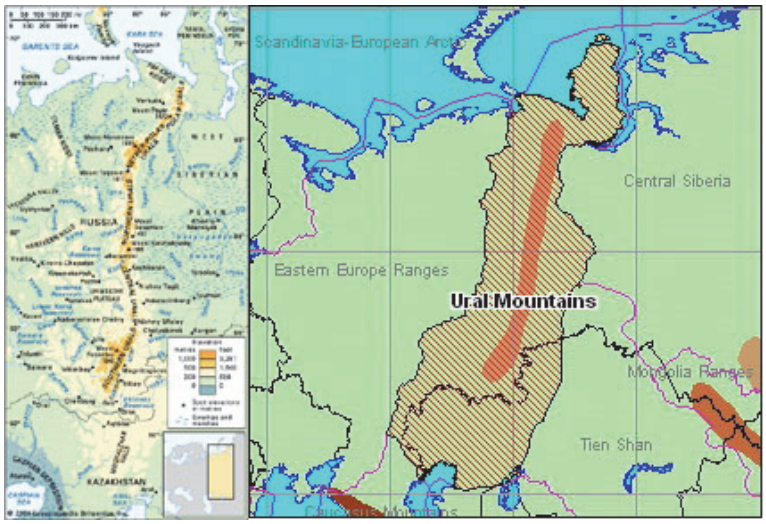
ทิศเหนือ ติดต่อกับ**มหาสมุทรอาร์กติก** น่านน้ำตอนเหนือของยุโรปได้แก่ **ทะเลแบเรนต์ส ทะลคารา และทะเลขาว**

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ*ทวีปเอเชีย* เป็นผืนแผ่นดินเดียวกัน แนวแบ่งเขตทวีปทั้งสองถือตามแนว

ของ*เทือกเขาอูราล แม่น้ำอูราล ทะเลแคสเปียน ทะเลดำ และเทือกเขาคอเคซัส* การแบ่งเช่นนี้ทำให้มี ๒ ประเทศที่มีดินแดนตั้งอยู่ในทวีปยุโรปและทวีปเอเชีย คือ **รัสเซียและตุรกี**

ทิศตะวันตก ติดต่อกับมหาสมุทรแอตแลนติก มีทะเลที่สำคัญ คือ ทะเลนอร์วิเจียน ทะเลเหนือ ทะเลไอริส และทะเลบอลติก นอกจากนี้ยังมีเกาะที่สำคัญ ได้แก่ เกาะไอร์แลนด์ เกาะบริเตนใหญ่ และเกาะไอซ์แลนด์

ทิศใต้ ติดต่อกับทะเลแคสเปียน เทือกเขาคอเคซัส ทะเลดำ ทะเลมาร์มะรา และทะเลเมดิเตอร์เรเนียน นอกจากนี้ยังมีคาบสมุทรที่สำคัญ ได้แก่ คาบสมุทรไอบีเรีย คาบสมุทรอิตาลี คาบสมุทรบอลข่าน และคาบสมุทรไครเมีย

ภาพ : เทือกเขาอูราล

ที่มา : http://ikamiso.exteen.com/20081016/entry

แผนที่และภาพถ่ายมุมสูงของแม่น้ำอูราลแนวแบ่งเขตทวีปยุโรปและเอเชีย

ที่มา : http://uralbas.ru/img/Ural_river.gif

http://www.answers.com/topic/ural-river

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเทศและภูมิภาคของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ประเทศในภูมิภาคยุโรปเหนือ
๒. ประเทศในภูมิภาคยุโรปตะวันตก
๓. ประเทศในภูมิภาคยุโรปตะวันออก
๔. ประเทศในภูมิภาคยุโรปใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถระบุประเทศในแต่ละภูมิภาคของทวีปยุโรปได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรปได้อย่างถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถระบุความสำคัญของการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรปได้เหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอภาพแผนที่รัฐกิจของทวีปยุโรปให้นักเรียนดู จากนั้นตั้งประเด็นคำถามนักเรียน ดังนี้

๑.๑ ทวีปยุโรปมีทั้งหมดกี่ประเทศ *(แนวคำตอบ : ๔๕ ประเทศ)*

๑.๒ ทวีปยุโรปสามารถแบ่งเป็นภูมิภาคต่าง ๆ ได้กี่ภูมิภาค *(แนวคำตอบ : ๔ ภูมิภาค)*

๑.๓ เพราะเหตุใดจึงต้องแบ่งทวีปหนึ่ง ๆ ออกเป็นภูมิภาคต่าง ๆ และใช้เกณฑ์ในการแบ่งอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีความง่ายต่อการศึกษา เนื่องจากในเขตภูมิภาคเดียวกันมักมีลักษณะภูมิประเทศที่คล้ายกัน)*

ที่มา : http://phanthira55.blogspot.com/

สื่อ

๑. ภาพแผนที่รัฐกิจทวีปยุโรป
๒. ใบความรู้ เรื่อง ภูมิภาคและประเทศของทวีปยุโรป

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๒
๒. ห้องสมุด
๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. เทคนิคการจำชื่อประเทศของแต่ละภูมิภาคในยุโรป
๒. การแข่งขันการตอบชื่อประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเทศและภูมิภาคของทวีปยุโรป หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียนเรื่อง ภูมิภาคและประเทศของทวีปยุโรป ดังนี้ *“จากภาพแผนที่ทวีปยุโรปที่นักเรียนได้ดูไปนั้น เป็นชนิดของแผนที่ที่เรียกว่า แผนที่รัฐกิจ คือเป็นแผนที่ที่บอกอาณาเขตของแต่ละประเทศนั่นเอง ซึ่งในวันนี้เราจะศึกษาว่าแต่ละภูมิภาคของทวีปยุโรปมีประเทศอะไรบ้างและมีจุดเด่นอะไรบ้าง”* **ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนจับกลุ่มกัน กลุ่มละ ๔ คน โดยให้แต่ละคนในกลุ่มแบ่งกันศึกษาประเทศและที่ตั้งของแต่ละประเทศ ตามหัวข้อดังนี้ คนที่ ๑ ภูมิภาคยุโรปเหนือ มี ๑๐ ประเทศ คือ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ นอร์เวย์ สวีเดน เอสโตเนีย ลัตเวีย ลิทัวเนีย และสหราชอาณาจักร คนที่ ๒ ภูมิภาคยุโรปตะวันตก มี ๙ ประเทศ คือ โมนาโก ออสเตรีย เบลเยียม ฝรั่งเศส เยอรมนี ลิกเตนสไตน์ ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ และสวิตเซอร์แลนด์	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเทศและภูมิภาคของทวีปยุโรป

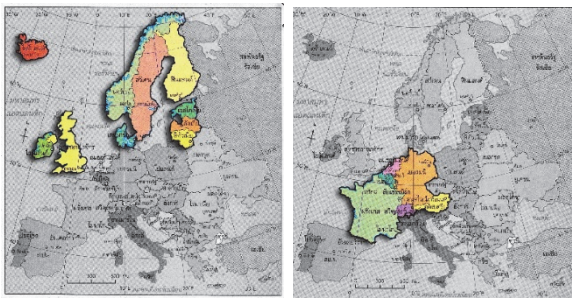
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

คนที่ ๓ ภูมิภาคยุโรปตะวันออก มี ๑๐ ประเทศ คือ เบลารุส บัลแกเรีย สาธารณรัฐเช็ก ฮังการี มอลโดวา โปแลนด์ โรมาเนีย รัสเซีย สโลวาเกีย และยูเครน

คนที่ ๔ ภูมิภาคยุโรปใต้ มี ๑๖ ประเทศ คือ แอลเบเนีย อันดอร์รา บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา โครเอเชีย กรีซ อิตาลี มาซิโดเนีย มอลตา มอนเตเน-โกร โปรตุเกส ซานมารีโน เซอร์เบีย สโลวีเนีย สเปน นครรัฐวาติกัน และคอซอวอ

ยุโรปเหนือ ยุโรปตะวันตก

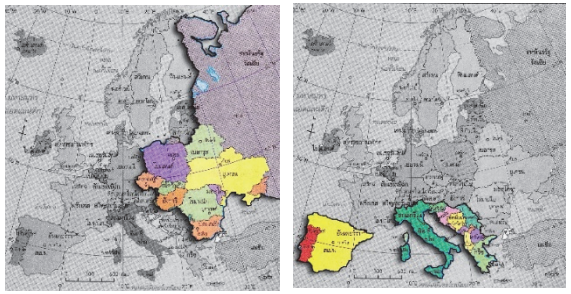

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเทศและภูมิภาคของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ยุโรปตะวันออก ยุโรปใต้

ที่มา : https://sites.google.com/a/wr.ac.th/geom2/europe2-1

๒. นักเรียนที่ศึกษาภูมิภาคเดียวกันมารวมกลุ่มกันเพื่อร่วมกันศึกษา และครูมอบภารกิจ “เทคนิคจำยุโรป” ให้ช่วยกันคิดเทคนิคในการจำชื่อประเทศและที่ตั้งของประเทศในภูมิภาคของตัวเอง ตัวอย่างเช่น

ภูมิภาคยุโรปเหนือ - เดนฟินไอซ์ ไอร์นอร์สวี
เอสลัตลิ ยูเค
ภูมิภาคยุโรปตะวันตก - โมออสเบล ฟร้องเยอลิก
ลักเนสวิต
ภูมิภาคยุโรปตะวันออก - เบบัลเซ็ก ฮังมอลโป
โรรัส สโลวายู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเทศและภูมิภาคของทวีปยุโรป		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ภูมิภาคยุโรปใต้ - แอลอัลบอส โครกรีซอิ มาซิมอลตา มอนเตโปรซาน เซอร์สโลวี สเปนวาคอ ๓. ครูให้นักเรียนแต่ละคนกลับเข้ากลุ่มเดิม ๔ คน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนในกลุ่มเกี่ยวกับประเทศและที่ตั้งของแต่ละประเทศในทวีปยุโรป ๔. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดในการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรป โดยนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนมาเป็นพื้นฐานในการแบ่งภูมิภาค ซึ่งผู้สอนแจกแผนที่รัฐกิจของทวีปยุโรป เพื่อให้นักเรียนใช้ประกอบในการแบ่งภูมิภาคด้วย (Obj. ๒) ๕. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเขียนชื่อประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ บนกระดานหน้าห้อง โดยนักเรียนที่ออกมาต้องไม่ใช่คนที่รับมอบหมายในเรื่องนั้น โดยให้ออกมาเขียนไล่เรียงไปทีละภูมิภาค (obj. ๑) ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบคำตอบบนกระดานหน้าห้องร่วมกันเพื่อเป็นการทบทวนเรื่องที่เรียน พร้อมทั้งให้นักเรียนนำเสนอเทคนิคในการจำภูมิภาคและประเทศในยุโรป และหากลุ่มที่ชนะ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเทศและภูมิภาคของทวีปยุโรป หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่อง ภูมิภาคและประเทศของทวีปยุโรป โดยร่วมกันวิเคราะห์ถึงประโยชน์ของการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรป *(แนวคำตอบ : ทวีปยุโรปแม้จะมีพื้นที่ขนาดเล็กแต่ก็มีความหลากหลายในแต่ละพื้นที่ จึงเป็นเรื่องลำบากที่จะศึกษาโดยไม่แบ่งความหลากหลายที่มี ดังนั้นจึงมีการแบ่งเป็นภูมิภาคตามความคล้ายคลึงกันเพื่อเป็นสัดส่วนให้ง่ายต่อการศึกษาและทำความรู้จักประเทศต่าง ๆ ในยุโรปได้ง่ายขึ้น)* (obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การระบุประเทศในแต่ละภูมิภาคของทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมแข่งขันระบุชื่อประเทศ	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมแข่งขันระบุชื่อประเทศ ๓) การสร้างเทคนิคการจำชื่อประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปยุโรป	**ดี** : นักเรียนแต่ละกลุ่มสามารถเขียนระบุชื่อประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ได้มากกว่าร้อยละ ๕๐ **พอใช้** : นักเรียนแต่ละกลุ่มสามารถเขียนระบุชื่อประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ได้มากกว่าร้อยละ ๓๐ **ปรับปรุง** : นักเรียนแต่ละกลุ่มสามารถเขียนระบุชื่อประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ได้น้อยกว่าร้อยละ ๓๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรปได้อย่างถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมแข่งขันระบุชื่อประเทศ	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมแข่งขันระบุชื่อประเทศ ๓) การสร้างเทคนิคการจำชื่อประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปยุโรป	**ดี** : นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับข้อมูล **พอใช้** : นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้เหมาะสมกับข้อมูล **ปรับปรุง** : นักเรียนไม่สามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้
ด้านคุณลักษณะ การระบุความสำคัญของการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การอภิปราย	คำถามสำคัญ	**ดี** : นักเรียนสามารถระบุความสำคัญของการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรปได้อย่างน้อย ๕ ข้อ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : นักเรียนสามารถระบุความสำคัญของการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรปได้อย่างน้อย ๓ ข้อ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถระบุความสำคัญของการแบ่งภูมิภาคของทวีปยุโรปได้อย่างน้อยกว่า ๓ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

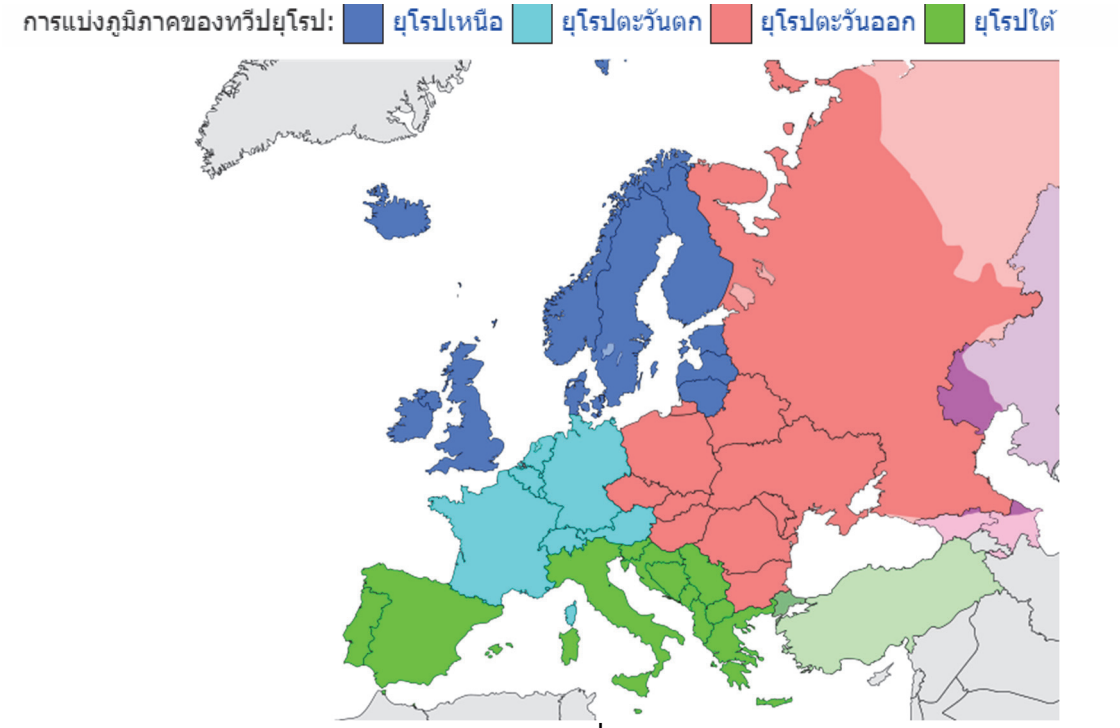
.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง “ภูมิภาคของทวีปยุโรป”

ภูมิภาค

ทวีปยุโรปแบ่งได้ ๔ ภูมิภาค ได้แก่ ยุโรปตะวันออก ยุโรปตะวันตก ยุโรปกลาง และยุโรปใต้

ภาพ : แผนที่ภูมิภาคของทวีปยุโรป

ที่มา : https://goo.gl/6Yfyz3

๑. กลุ่มยุโรปเหนือ ได้แก่ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ นอร์เวย์ สวีเดน เอสโทเนีย แลตเวียและลิธัวเนีย

๒. กลุ่มยุโรปตะวันตก ได้แก่ ออสเตรีย เบลเยียม ฝรั่งเศส เยอรมนี ลิกเตนสไตน์ ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ สวิตเซอร์แลนด์ และสหราชอาณาจักร

๓. กลุ่มยุโรปตะวันออก ได้แก่ เบลารุส บัลแกเรีย สาธารณรัฐเช็ก ฮังการี มอลโดวา โปแลนด์ โรมาเนีย สหพันธรัฐรัสเซีย สาธารณรัฐสโลวัก และยูเครน

๔. กลุ่มยุโรปใต้ ได้แก่ แอลเบเนีย อันเดอร์รา บอสเนีย-เฮอร์เซโกวินา โครเอเชีย กรีซ อิตาลี แมซิโดเนีย มอลตา โปรตุเกส ซานมารีโน สโลวีเนีย สเปน และยูโกสลาเวีย

๕. ดินแดนที่เป็นรัฐอิสระที่ตั้งอยู่ในประเทศอื่นอีก ๒ รัฐ คือ นครรัฐวาติกา ตั้งอยู่ในกรุงโรมประเทศอิตาลี และโมนาโก ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนในประเทศฝรั่งเศสใกล้พรมแดนอิตาลี (จัดอยู่ในกลุ่มยุโรปใต้)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ขอบเขตเนื้อหา

๑. เขตเทือกเขาทางตอนเหนือ (หินเก่า)

๒. เขตที่ราบตอนกลาง

๓. เขตที่ราบสูงตอนกลาง

๔. เขตเทือกเขาตอนใต้ (หินใหม่)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของภูมิประเทศในแต่ละภูมิภาคของทวีปยุโรปได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

สามารถใช้แผนที่ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของภูมิประเทศทวีปยุโรปได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอภาพแผนที่ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปให้นักเรียนดู จากนั้นตั้งประเด็นคำถามดังนี้

๑.๑ จากภาพแผนที่ นักเรียนจะเห็นสีที่หลากหลาย แต่ละสีหมายถึงอะไร *(แนวคำตอบ : สีฟ้าคือส่วนที่เป็นน้ำ สีเขียวคือที่ราบ สีเหลืองคือที่ราบสูง และสีน้ำตาลคือเทือกเขาสูง)*

๑.๒ นักเรียนคิดว่าพื้นที่บริเวณใดที่มีมนุษย์อาศัยอยู่เยอะ เพราะอะไร *(แนวคำตอบ : บริเวณสีเขียวที่เป็นที่ราบและบริเวณที่อยู่ติดกับแม่น้ำหรือชายฝั่งทะเล เพราะน้ำเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งการดื่มกินและการใช้ทำสิ่งต่าง ๆ)*

สื่อ

๑. ภาพแผนที่ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป

๒. ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ม.๒

๒. ห้องสมุด

๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การใช้แผนที่ในการวิเคราะห์และอธิบายความแตกต่างของลักษณะภูมิประเทศในทวีปยุโรป

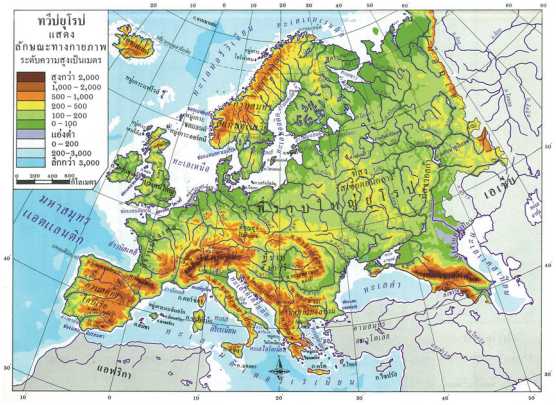
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านคุณลักษณะ

บอกประโยชน์ของการทราบถึงลักษณะภูมิประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปยุโรปได้อย่างเหมาะสม

ที่มา : sites.google.com/site/phonchanaphotinta/bth-thi-2-phumisastr-thwip-yurop

๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียนเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป ดังนี้ “จากภาพแผนที่ทวีปยุโรปที่นักเรียนได้ดูไปนั้น เป็นชนิดของแผนที่ที่เรียกว่า แผนที่ลักษณะทางกายภาพ คือ แผนที่ที่บอกลักษณะภูมิประเทศต่าง ๆ นั่นเอง ซึ่งนักเรียนจะเห็นได้ว่าทวีปยุโรปมีลักษณะทางกายภาพที่หลากหลาย ดังนั้นจึงมีการแบ่งเป็นเขตต่าง ๆ ออกเป็น ๔ เขต คือ เขตเทือกเขาทางตอน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป (๑) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	เหนือ เขตที่ราบตอนกลาง เขตที่ราบสูงตอนกลาง และเขตเทือกเขาทางตอนใต้ ซึ่งเราจะได้มาเรียนในกันในชั่วโมงนี้” **ขั้นสอน** ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม พร้อมทั้งแจกแผนที่ภูมิประเทศยุโรป กระดาษปรู๊ฟและใบความรู้เรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศยุโรป” เพื่อให้นักเรียนร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศของยุโรปแต่ละภูมิภาคเป็นเวลา ๑๐ นาที โดยครูกำหนดให้แต่ละกลุ่มศึกษาลักษณะของภูมิประเทศแต่ละภูมิภาคดังนี้ กลุ่มที่ ๑ เขตหินเก่าทางตะวันตกเฉียงเหนือ กลุ่มที่ ๒ เขตที่ราบใหญ่ตอนกลาง กลุ่มที่ ๓ เขตที่ราบสูง กลุ่มที่ ๔ เขตภูเขาหินใหม่ตอนใต้ ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระบุพื้นที่ของลักษณะภูมิประเทศตามที่กลุ่มตนเองได้รับ ลงบนแผนที่ภูมิประเทศที่แจกให้ โดยการทำสัญลักษณ์วงกลมล้อมรอบพื้นที่ดังกล่าวให้ชัดเจน พร้อมทั้งสรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ๔ หัวข้อ ประกอบด้วย ที่ตั้ง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป (๑)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ความเป็นมา ลักษณะเด่น และสถานที่สำคัญของลักษณะภูมิประเทศแต่ละเขต เป็นแผนผังความคิดลงบนกระดาษปรู๊ฟ (Obj. ๑, ๒) ๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานที่ได้จากการศึกษา โดยแต่ละกลุ่มจะต้องนำเสนอข้อมูลในแผนผังความคิดและระบุที่ตั้งของลักษณะภูมิประเทศดังกล่าวด้วยการใช้แผนที่ภูมิประเทศที่แจกให้ประกอบการนำเสนอ โดยใช้เวลากลุ่มละ ๓ นาที ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรปในแต่ละภูมิภาค ๕. ครูแจกบัตรคำเกี่ยวกับลักษณะเด่นของภูมิประเทศทวีปยุโรปในแต่ละเขตให้กับนักเรียน โดยให้นักเรียนสังเกตคำที่ตนเองได้รับ แล้วนำบัตรคำนั้นไปติดบนกระดานให้สอดคล้องกับลักษณะภูมิประเทศนั้น ๆ ในทวีปยุโรป *(ตัวอย่างบัตรคำ เช่น ฟยอร์ด แบล็กฟอเรสต์ เป็นต้น)* ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยบัตรคำที่นักเรียนนำไปติดบนกระดานเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันถึงลักษณะเด่นของภูมิประเทศในแต่ละเขตของทวีปยุโรป	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป (๑) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ขั้นสรุป ๑. ผู้สอนให้ผู้เรียนร่วมกันบอกประโยชน์ของการศึกษาถึงลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างกันในทวีปยุโรป โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ จากกิจกรรมที่นักเรียนได้ทำไปในวันนี้ นักเรียนได้ทราบถึงความแตกต่างของลักษณะภูมิประเทศในทวีปยุโรป เกิดประโยชน์อะไรกับนักเรียนบ้าง *(แนวคำตอบ : ได้ทราบว่าภูมิประเทศที่สำคัญของทวีปยุโรปมีอะไรบ้าง ฯลฯ)* (Obj. ๓) ๑.๒ นักเรียนคิดว่าหากเราทราบถึงความแตกต่างของลักษณะภูมิประเทศแล้ว จะนำไปสู่การเข้าใจหรือทราบข้อมูลอื่น ๆ ในพื้นที่นั้น ๆ หรือไม่อย่างไร *(แนวคำตอบ : ทราบ เพราะลักษณะของภูมิประเทศแต่ละเขตมีลักษณะที่โดดเด่นแตกต่างกัน มีลักษณะของพืชพรรณธรรมชาติและภูมิอากาศที่แตกต่างกัน ดังนั้นทำให้เราทราบถึงความแตกต่างของพืชพรรณธรรมชาติ ภูมิอากาศและการดำรงชีวิตของมนุษย์ในแต่ละพื้นที่ด้วย)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะของภูมิประเทศในแต่ละภูมิภาคของทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การสร้างผังความคิด	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมสร้างผังความคิด	**ดี** : นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องและสมเหตุสมผล มากกว่าร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องและสมเหตุสมผล มากกว่าร้อยละ ๕๐ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องและสมเหตุสมผล น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้แผนที่ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของภูมิประเทศทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การสร้างผังความคิด	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมสร้างผังความคิด	
ด้านคุณลักษณะ บอกประโยชน์ของการทราบถึงลักษณะภูมิประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปยุโรปได้อย่างเหมาะสม	การตอบคำถาม	คำถามสำคัญ	**ดี** : นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการทราบถึงลักษณะภูมิประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปยุโรปได้อย่างน้อย ๕ ข้อ **พอใช้** : นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการทราบถึงลักษณะภูมิประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปยุโรปได้อย่างน้อย ๓ ข้อ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการทราบถึงลักษณะภูมิประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปยุโรปได้น้อยกว่า ๓ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป”

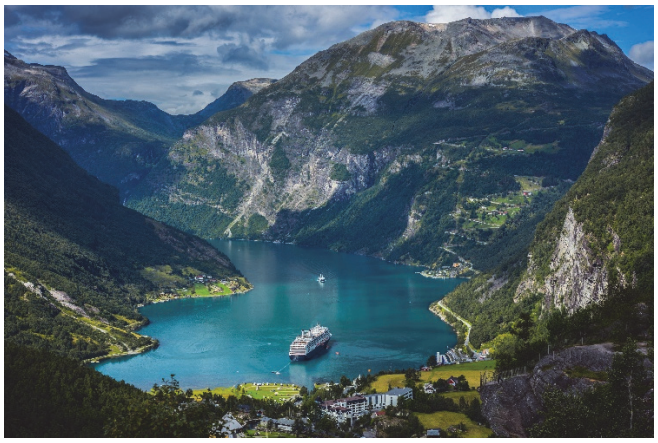

ภาพ : Landform of Europe

ที่มา : http://www.europe-map.org/landforms.htm

ทวีปยุโรปมีลักษณะชายฝั่งเว้า ๆ แหว่ง ๆ มีภูมิประเทศแบบคาบสมุทรและแหลมอยู่หลายแห่ง และมีเกาะอยู่เป็นจำนวนมาก สามารถแบ่งลักษณะภูมิประเทศได้ ๔ เขต ดังนี้

๑. เขตหินเก่าทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือ ได้แก่ คาบสมุทรสแกนดิเนเวีย ประเทศฟินแลนด์ เป็นเขตภูมิประเทศที่เกิดในยุคหินเก่า ต่อมาเมื่อถึงยุคน้ำแข็งได้มีธารน้ำแข็งกัดเซาะจนเทือกเขาสูงสึกกร่อนและพังทลายลดระดับความสูงลงกลายเป็นที่ราบสูง และทำให้ชายฝั่งทะเลมีลักษณะเว้าแหว่งเป็นอ่าวขนาดเล็กมีน้ำลึก เรียกว่า ฟยอร์ด อยู่ทั่วไป เช่น ชายฝั่งทะเลประเทศนอร์เวย์และเขตการปกครองสกอตแลนด์ของประเทศสหราชอาณาจักร ภูมิประเทศแบบที่สูงของเขตนี้ ได้แก่ เทือกเขาและที่ราบสูงในคาบสมุทรสแกนดิเนเวียและหมู่เกาะบริติช เช่น เทือกเขาเชอเลนในคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย ทิวเขาแกรมเปียนในเขตการปกครองสกอตแลนด์

ภาพ : ฟยอร์ดในประเทศนอร์เวย์

ที่มา : shorturl.at/anszG

๒. เขตที่ราบใหญ่ตอนกลาง เป็นที่ราบอันกว้างใหญ่ของทวีปยุโรป ได้แก่ พื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศสหราชอาณาจักร ทางด้านตะวันตกของประเทศฝรั่งเศส เบลเยี่ยม เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก ตอนเหนือของประเทศเยอรมนี โปแลนด์ ลิทัวเนีย ลัตเวีย เอสโตเนีย ฟินแลนด์ และพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศรัสเซีย

ตอนเหนือของที่ราบใหญ่ตอนกลางประกอบด้วยเปลือกโลกยุคหินเก่าที่มีอายุมากกว่าบริเวณอื่น เรียกว่า บอลติกชีลด์ (Baltic Shield) ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลบอลติกในประเทศฟินแลนด์ สวีเดน และบางส่วนของนอร์เวย์

ที่ราบใหญ่ภาคกลางเป็นเขตที่มีความสำคัญมากที่สุดทางด้านเศรษฐกิจของทวีปยุโรปและมีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น เพราะมีพื้นที่เป็นที่ราบขนาดใหญ่ สร้างเส้นทางคมนาคมทางบกได้ง่าย และมีแม่น้ำสายยาวไหลผ่านที่ราบนี้หลายสาย ได้แก่ แม่น้ำแซน ไรน์ เอลเบอ โอเดอร์ และวิสตูลา ใช้ในการขนส่งได้ดีและทำให้มีดินและน้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก

๓. เขตที่ราบสูงตอนกลาง ได้แก่ ที่ราบสูงเมเซตา (Meseta) บริเวณตอนกลางของคาบสมุทรไอบีเรียในประเทศโปรตุเกสและสเปน ที่ราบสูงมาซีฟซองตราล (Massif Central) ของฝรั่งเศส ที่ราบสูงแบล็กฟอเรสต์ (Black Forest) ของเยอรมนี และที่ราบสูงโบฮีเมีย (Bohemia) อยู่ระหว่างเส้นเขตแดนของประเทศเยอรมนี สาธารณรัฐเช็ก และสโลวาเกีย โดยในอดีตเป็นภูเขาสูง ต่อมามีการสึกกร่อนพังทลายกลายเป็นที่ราบสูงและมีเทือกเขาเตี้ย ๆ กระจัดกระจายอยู่ทั่วไป

๔. เขตภูเขาหินใหม่ตอนใต้ เขตนี้เกิดจากการโก่งตัวของเปลือกโลก มีอายุใกล้เคียงกับเทือกเขาหิมาลัยในทวีปเอเชีย เป็นเขตหินใหม่ที่เปลือกโลกยังไม่สงบตัวทำให้เกิดปรากฏการณ์แผ่นดินไหวและภูเขาไฟปะทุอยู่บ่อยครั้ง

ภูเขาหินใหม่ทางตอนใต้เป็นภูเขาต่อเนื่องกันเป็นแนวยาวและมีความสูงมาก เพราะผ่านการสึกกร่อนพังทลายมาน้อยกว่าเขตอื่น ได้แก่ เทือกเขาพิเรนีส อยู่ระหว่างประเทศฝรั่งเศสกับสเปน เทือกเขาแอลป์ในประเทศฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ อิตาลี ออสเตรีย และสโลวีเนีย ยอดเขาสำคัญในเทือกเขาแอลป์ คือ ยอดเขามงบล็อง (Mont Blanc) มีความสูงประมาณ ๔,๘๑๐ เมตร อยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศฝรั่งเศส ด้านที่ติดต่อกันประเทศอิตาลี เทือกเขาแอเพนไนน์ (Apennines) ในประเทศอิตาลี เทือกเขาไดนาริกแอลป์ (Dinaric Alps) ในคาบสมุทรบอลข่าน เทือกเขาคาร์เพเทียน (Carpathians) ในประเทศสาธารณรัฐเช็ก สโลวาเกีย โปแลนด์ ฮังการี โรมาเนีย ยูเครน และเทือกเขาคอเคซัส (Caucasus) อยู่ระหว่างทะเลดำและทะเลแคสเปียน และเป็นพรมแดนธรรมชาติระหว่างรัสเซียกับจอร์เจีย มียอดเขาเมานต์เอลบรุส (Elbrus) ที่สูงที่สุดในทวีปยุโรปสูงประมาณ ๕,๖๔๒ เมตร อยู่ทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศรัสเซีย ใกล้กับพรมแดนประเทศจอร์เจีย

ภาพ : ยอดเขาเมานต์เอลบรุส
ที่มา : https://longreads.com/2015/10/29/ethics-on-the-worlds-highest-peak/

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ขอบเขตเนื้อหา

ภูมิประเทศแบบต่าง ๆ เช่น เนินเขา ภูเขา เทือก-เขา ที่ราบ ที่ราบสูง ทะเล ทะเลสาบ เกาะ คาบสมุทร และแหลม

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถระบุตำแหน่งที่ตั้งภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ในทวีปยุโรปได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายทำเล ที่ตั้ง ลักษณะทางกายภาพ และสังคมของทวีปยุโรปได้เหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูตั้งประเด็นคำถามนักเรียน เพื่อเป็นการทบทวนความรู้เดิม ดังนี้

๑.๑ ถ้าพูดถึงคำว่า “ภูมิประเทศ” นักเรียนนึกถึงสิ่งใดบ้าง *(แนวคำตอบ : เนินเขา ภูเขา ทิวเขาหรือเทือกเขา ที่ราบ ที่ราบสูง ทะเล ทะเลสาบ เกาะ คาบสมุทร แหลม)*

๑.๒ นักเรียนรู้จักชื่อของลักษณะภูมิประเทศใดของทวีปยุโรปบ้าง *(แนวคำตอบ : ทะเลเมดิเตอร์-เรเนียน เทือกเขาแอลป์ ที่ราบสูงโบฮีเบียน แม่น้ำไรน์ ทะเลแคสเปียน เกาะไอซ์แลนด์ คาบสมุทรไอ-บีเรีย แหลมโรคา เป็นต้น)*

๒. ครูและนักเรียนช่วยกันระบุตำแหน่งของชื่อภูมิประเทศที่ถูกพูดถึงในชั้นเรียนจากในหนังสือเรียนหรือภาพแผนที่ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป

ขั้นสอน

๑. ครูอธิบายความหมายของลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ผ่านโปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง Power point เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ดังนี้

สื่อ

๑. ภาพแผนที่กายภาพของทวีปยุโรป

๒. โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง (Power point) เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ

๓. กระดาษ A๔ กลุ่มละ ๑ แผ่น

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๒

๒. ห้องสมุด

๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การสร้างแผนผังความคิดเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป (๒) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้อย่างสมเหตุสมผล	๑.๑ เนินเขา *หมายถึง เป็นภูเขาเตี้ย ๆ มีความสูงจากบริเวณโดยรอบตั้งแต่ ๑๐๐-๖๐๐ เมตร* ๑.๒ ภูเขา *หมายถึง เป็นลักษณะภูมิประเทศที่มียอดแหลมและมีความลาดชันสูง มีความสูงเกิน ๖๐๐ เมตรขึ้นไป* ๑.๓ เทือกเขา *หมายถึง เป็นภูเขาสูงใหญ่หลายลูกวางตัวเป็นแนวต่อเนื่องกัน* ๑.๔ ที่ราบ *หมายถึง เป็นลักษณะภูมิประเทศที่แบนราบ อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลไม่มากนัก* ๑.๕ ที่ราบสูง *หมายถึง เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบโดยมีความสูงกว่าพื้นที่บริเวณใกล้เคียงตั้งแต่ ๓๐๐ เมตรขึ้นไป* ๑.๖ ทะเล *หมายถึง เป็นแหล่งน้ำเค็มตามธรรมชาติ มีขนาดเล็กกว่ามหาสมุทร* ๑.๗ ทะเลสาบ *หมายถึง เป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่มีแผ่นดินล้อมรอบ มีทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม* ๑.๘ เกาะ *หมายถึง เป็นลักษณะภูมิประเทศที่มีน้ำทะเลล้อมรอบ* ๑.๙ คาบสมุทร *หมายถึง เป็นส่วนหนึ่งของแผ่นดินใหญ่ที่ยื่นล้ำออกไปในทะเลหรือมหาสมุทร*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๑.๑๐ แหลม *หมายถึง เป็นส่วนหนึ่งของคาบสมุทร มีลักษณะเป็นส่วนหนึ่งของแผ่นดินเล็ก ๆ ยาวเรียวยื่นออกไปในทะเล* ๒. ครูให้นักเรียนดูภาพแผนที่ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป แล้วช่วยกันหาชื่อภูมิประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป โดยเลือกหาทีละประเภท ดังตัวอย่างนี้ ๒.๑ คาบสมุทร ได้แก่ คาบสมุทรไอบีเรีย คาบสมุทรสแกนดิเนเวีย คาบสมุทรบอลข่าน คาบสมุทรอิตาลี คาบสมุทรจัตแลนด์ และคาบสมุทรไครเมีย ๒.๒ เทือกเขา ได้แก่ เทือกเขาแอลป์ เทือกเขาคาร์เพเทียน เทือกเขาแอเพนไนน์ เทือกเขาพิเรนีส เทือกเขาเชอเลน เทือกเขาอูราล เทือกเขาคอเคซัส และเทือกเขาแกรมเปียน ๒.๓ ที่ราบสูง ได้แก่ ที่ราบสูงเมเซตา ที่ราบสูงโบฮีเมียน ที่ราบสูงบาวาเรียน ที่ราบสูงอาร์เดน และที่ราบสูงมาซิฟซองตราล ๒.๔ ทะเล ได้แก่ ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทะเลบอลติก ทะเลเหนือ ทะเลดำ ทะเลขาว ทะเลแคสเปียน และทะเลแบเรนต์ส	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป (๒) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๒.๕ แม่น้ำ ได้แก่ แม่น้ำไรน์ แม่น้ำดานูบ แม่น้ำวอลกา แม่น้ำเอลเบ แม่น้ำแซน แม่น้ำลัวร์ และแม่น้ำเทมส์ (obj. ๑, ๒) ๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยให้แบ่งกันศึกษาความสำคัญของภูมิประเทศต่าง ๆ ตามข้อก่อนหน้า ที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ศึกษาเกี่ยวกับคาบสมุทรในยุโรป กลุ่มที่ ๒ ศึกษาเกี่ยวกับเทือกเขาในยุโรป กลุ่มที่ ๓ ศึกษาเกี่ยวกับที่ราบสูงในยุโรป กลุ่มที่ ๔ ศึกษาเกี่ยวกับทะเลในยุโรป กลุ่มที่ ๕ ศึกษาเกี่ยวกับแม่น้ำในยุโรป ๔. ให้นักเรียนทั้ง ๕ กลุ่มกระจายตัวออกไปจับกลุ่มกับเพื่อนกลุ่มอื่นให้ได้กลุ่มละ ๕ คน โดยทุกคนในกลุ่มต้องมาจากกลุ่มการศึกษาความสำคัญของภูมิประเทศที่ต่างกัน ๕. กลุ่มใหม่แต่ละกลุ่มผลัดกันให้ความรู้ที่ตนเองได้ศึกษามาจากกลุ่มเดิม สรุปความรู้เป็นแผนผังความคิดเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศแบบต่าง ๆ ในทวีปยุโรปลงในกระดาษขนาด A๔ ที่ครูเตรียมไว้ให้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป (๒) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนโดยครูสุ่มให้นักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งของภูมิประเทศแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นการทบทวน และสุ่มนักเรียนบอกความสำคัญของภูมิประเทศในจุดต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในบริเวณนั้นเป็นอย่างไรบ้าง (obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การระบุตำแหน่งที่ตั้งภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ในทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การสร้างผังความคิด	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมสร้างผังความคิด	**ดี** : ผังความคิดมีความสมบูรณ์ของหัวข้อมากกว่าร้อยละ ๗๐ **พอใช้** : ผังความคิดมีความสมบูรณ์ของหัวข้อมากกว่าร้อยละ ๕๐ **ปรับปรุง** : ผังความคิดมีความสมบูรณ์ของหัวข้อน้อยกว่าร้อยละ ๕๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายทำเลที่ตั้ง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การสร้างผังความคิด	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมสร้างผังความคิด	**ดี** : นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับข้อมูล **พอใช้** : นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้เหมาะสมกับข้อมูล **ปรับปรุง :** นักเรียนไม่สามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้
ด้านคุณลักษณะ การอธิบายความสำคัญของภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์	การตอบคำถาม	คำถามสำคัญ	**ดี** : นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องและสมเหตุสมผล มากกว่าร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องและสมเหตุสมผลมากกว่าร้อยละ ๕๐ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๕๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ขอบเขตเนื้อหา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปยุโรป

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปยุโรปได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถใช้แผนที่กายภาพของทวีปยุโรปในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรปได้อย่างถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

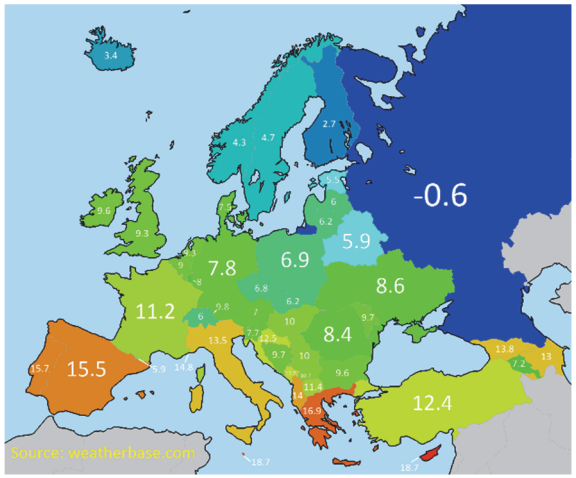
นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของความหลากหลายของภูมิอากาศในทวีปยุโรปที่มีผลต่อสภาพสังคมของยุโรปได้สมเหตุสมผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเปิดแผนที่แสดงอุณหภูมิของของภูมิภาคต่าง ๆ ในทวีปยุโรปให้นักเรียนดู พร้อมกับตั้งประเด็นคำถาม ดังนี้

๑.๑ จากแผนที่ นักเรียนเห็นอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : เห็นสีแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน และเห็นตัวเลขซึ่งคาดว่าเป็นตัวเลขแสดงอุณหภูมิ)*

ที่มา : www.pinterest.com

สื่อ

๑. แผนที่แสดงอุณหภูมิของของภูมิภาคต่าง ๆ ในทวีปยุโรป

๒. ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป

๓. แผนที่กายภาพของทวีปยุโรป

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๒

๒. ห้องสมุด

๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การปฏิบัติ กิจกรรม “เหตุผลที่ทนหนาว” เพื่ออธิบายถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป (๑)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๒. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนคิดว่า อุณหภูมิที่แตกต่างกันของแต่ละพื้นที่ น่าจะเกิดจากอะไรได้บ้าง *(แนวคำตอบ : ทำเลที่ตั้ง ลมประจำ การวางตัวของเทือกเขา ความใกล้ไกลจากทะเล และกระแสน้ำในมหาสมุทร)* ๓. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียนเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปยุโรป **ขั้นสอน** ๑. ครูนำแผนที่ลักษณะทางกายภาพทวีปยุโรปและให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ทำให้ทวีปยุโรปมีลักษณะอากาศที่แตกต่างกัน *(แนวคำตอบ : ละติจูด)* (Obj.๒) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปปัจจัยที่มีแผลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป ๓. ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนจับคู่กันตามความสมัครใจ เพื่อทำกิจกรรม “เหตุผลที่ทนหนาว” โดยให้นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันเหตุผลว่าทำไมปัจจัยทั้ง ๕ ถึงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปยุโรป แล้วให้นักเรียนวาดภาพแทนการอธิบาย โดยรูปภาพประกอบไปด้วย ๕ ภาพ ภาพละ ๑ ปัจจัย โดยอาศัยข้อมูลจากใบความรู้ที่ครูเตรียมให้ (obj. ๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป (๑) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๔. ครูสุ่มนักเรียน ๕ คู่ เพื่อออกมานำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปยุโรปทั้ง ๕ ปัจจัย จากนั้นครูและนักเรียนคนอื่นช่วยกันตรวจสอบคำตอบ พร้อมทั้งเสนอเหตุผลเพิ่มเติม (Obj. ๑) ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายสรุปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปยุโรป ให้นักเรียนฟังอีกครั้ง ดังนี้ ๕.๑ **ทำเลที่ตั้ง** ทวีปยุโรปตั้งอยู่ในระหว่างละติจูดที่ ๓๖-๗๑ องศาเหนือ ซึ่งอยู่เหนือเส้นทรอปิกออฟแคนเซอร์ ทำให้ทวีปยุโรปมีภูมิอากาศอบอุ่น ๕.๒ **ลมประจำ** ทวีปยุโรปมีลมฝ่ายตะวันตกซึ่งพัดมาจากทางตะวันตกเฉียงใต้ผ่านมหาสมุทรแอตแลนติกเข้ามาสู่ฝั่ง ทำให้มีฝนตกมากตามบริเวณด้านตะวันตกของทวีป ส่วนทางเหนือมีลมขั้วโลกนำความหนาวเย็นมาให้ ในฤดูหนาวบริเวณทางตอนเหนือของทวีปยุโรปจึงมีหิมะปกคลุมและอากาศหนาวเย็น ๕.๓ **การวางตัวของเทือกเขา** เทือกเขาส่วนใหญ่วางตัวไม่ขวางทิศทางลมตะวันตก ทำให้ลมตะวันตก	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป (๑)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	นำความชุ่มชื้นจากมหาสมุทรแอตแลนติกเข้าไปในภาคพื้นทวีปได้ทั่วถึง ๕.๔ **ความใกล้ไกลทะเล** ทวีปยุโรปมีที่ตั้งติดทะเลและมหาสมุทร ๓ ด้าน ทำให้ดินแดนต่าง ๆ ในภาคพื้นทวีปได้รับอิทธิพลความชุ่มชื้นจากทะเลและมหาสมุทร อุณหภูมิโดยเฉลี่ยจึงไม่แตกต่างกันมากนัก ๕.๕ **กระแสน้ำในมหาสมุทร** บริเวณชายฝั่งตะวันตกและตะวันตกเฉียงเหนือของทวีปยุโรปมีกระแสน้ำพื้นผิวแอตแลนติกเหนือซึ่งเป็นกระแสน้ำอุ่นไหลเข้าสู่บริเวณชายฝั่ง ทำให้ประเทศสหราชอาณาจักร ไอร์แลนด์ และนอร์เวย์มีอากาศไม่หนาวจัด (obj. ๒) **ขั้นสรุป** ๑. ครูสรุปบทเรียนร่วมกับนักเรียนโดยการตั้งประเด็นคำถามนักเรียน ดังนี้ ๑.๑ จากปัจจัยทั้ง ๕ นักเรียนคิดว่าปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปยุโรปมากที่สุด เพราะอะไร *(แนวคำตอบ : ทุกปัจจัยส่งอิทธิพลส่งเสริมซึ่งกันและกัน จึงเป็นการยากที่จะพิสูจน์ว่าปัจจัยใดมีอิทธิพลมากที่สุด)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป (๑) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๑.๒ นอกจากปัจจัยทั้ง ๕ นี้แล้ว นักเรียนคิดว่ามีปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อภูมิอากาศของทวีปยุโรปอีกหรือไม่ เพราะอะไร *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น)* ๑.๓ นักเรียนคิดว่าความหลากหลายของภูมิอากาศในทวีปยุโรปมีผลต่อสังคมยุโรปหรือไม่อย่างไร *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น)* (obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “เหตุผลที่ทนหนาว”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “เหตุผลที่ทนหนาว”	**ดี** : รูปภาพที่นักเรียนวาดสามารถให้ข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้องครบทุกประเด็น **พอใช้** : รูปภาพที่นักเรียนวาดสามารถให้ข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้องบางประเด็น **ปรับปรุง** : รูปภาพที่นักเรียนวาดไม่สามารถให้ข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้อง
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้แผนที่กายภาพของทวีปยุโรปในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “เหตุผลที่ทนหนาว”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “เหตุผลที่ทนหนาว”	**ดี :** นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องและสมเหตุสมผล มากกว่าร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องและสมเหตุสมผล มากกว่าร้อยละ ๕๐ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องและสมเหตุสมผล น้อยกว่ากว่าร้อยละ ๕๐
ด้านคุณลักษณะ บอกประโยชน์ของความหลากหลายของภูมิอากาศในทวีปยุโรปที่มีผลต่อสภาพสังคมของยุโรป	การตอบคำถาม	คำถามสำคัญ	

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง “ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรป”

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป ได้แก่

1.1 ที่ตั้ง ทวีปยุโรปตั้งอยู่ในช่วงละติจูดที่ 35 ถึง 70 องศาเหนือ ซึ่งอยู่ในเขตละติจูดกลางถึงเขตละติจูดสูง ทำให้ลักษณะอากาศส่วนใหญ่ของทวีปยุโรปเป็นแบบเมดิเตอร์เรเนียนซึ่งมีภูมิอากาศแบบอบอุ่น มีอุณหภูมิปานกลาง

1.2 ทิศทางลมประจำ ลมประจำที่พัดผ่านส่วนใหญ่ของทวีปยุโรปเป็นลมฝ่ายตะวันตกพัดจากมหาสมุทรแอตแลนติกเข้ามาทางด้านตะวันตกของทวีป ด้วยเหตุนี้ทางซีกตะวันตกของทวีปจึงมีฝนตกชุก นอกจากนี้อิทธิพลของของมหาสมุทรยังทำให้อุณหภูมิระหว่างฤดูร้อนและฤดูหนาวไม่แตกต่างกันมากนัก

1.3 กระแสน้ำในมหาสมุทร ชายฝั่งด้านตะวันตกของทวีปมีกระแสน้ำอุ่นแอตแลนติกเหนือไหลเลียบฝั่งของหมู่เกาะบริติช และชายฝั่งประเทศนอร์เวย์ ทำให้บริเวณดังกล่าวมีอากาศอบอุ่นตลอดทั้งปี แม้ในฤดูหนาวอากาศก็ไม่หนาวเย็นมากนัก นอกจากนี้บริเวณชายฝั่งของประเทศนอร์เวย์ ในช่วงฤดูหนาวยังทำให้น้ำทะเลไม่แข็งตัว ตรงกันข้ามกับน้ำในทะเลบอลติกซึ่งจะแข็งตัวเป็นเวลานานหลายเดือนในระหว่างฤดูหนาว ประเทศสวีเดนจึงต้องอาศัยการขนส่งสินค้าทางรถไฟไปลงเรือที่เมืองท่าของประเทศนอร์เวย์ เพราะไม่สามารถใช้เมืองท่าของตนในทะเลบอลติกได้

1.4 ความใกล้ไกลทะเล การที่ทวีปยุโรปมีชายฝั่งทะเลยาวและมีลักษณะเว้า ๆ แหว่ง ๆ จึงทำให้ดินแดนตอนในของทวีปอยู่ห่างจากทะเลไม่มากนัก ลักษณะเช่นนี้มีผลต่อภูมิอากาศของทวีปยุโรป คือไม่มีเขตภูมิอากาศแห้งแล้งเหมือนในบริเวณตอนกลางของทวีปเอเชีย

1.5 ทิศทางการวางตัวของเทือกเขา เทือกเขาส่วนใหญ่ในทวีปยุโรปมีทิศทางการวางตัวในแนวนอนหรือตะวันออกไปทิศตะวันตก จึงไม่กีดขวางทางลมทำให้ลมทะเลสามารถนำความชื้นจากมหาสมุทรแอตแลนติกเข้าไปทั่วทั้งทวีปได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ขอบเขตเนื้อหา

เขตภูมิอากาศของทวีปยุโรป

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรปได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถใช้แผนที่ในการแสดงเขตภูมิอากาศของทวีปยุโรปได้อย่างถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

บอกแนวทางการใช้ประโยชน์จากความหลาก-หลายของภูมิอากาศในการพัฒนาทวีปยุโรปได้สมเหตุสมผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูใช้ประเด็นคำถามในการนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้

๑.๑ พื้นที่ของทวีปยุโรปอยู่ซีกโลกเหนือ ดังนั้นภูมิอากาศของทวีปยุโรปควรจะเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีอากาศอบอุ่นถึงหนาวเย็น)*

๑.๒ ทวีปยุโรปมีดินแดนครอบคลุมเขตอากาศของเคปเปนกี่เขต เขตใดบ้าง *(แนวคำตอบ : ทวีปยุโรปมีอยู่ ๔ เขต คือ B C D E)*

๒. ครูอธิบายเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง เขตภูมิอากาศของทวีปยุโรป ดังนี้ *“ทวีปยุโรปมีดินแดนที่ถือว่าอยู่ในเขตอากาศของเคปเปน ๔ เขต ซึ่งในแต่ละเขตก็มีการแบ่งลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันอีก”*

ขั้นสอน

๑. ครูเสนอภาพแผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของทวีปยุโรปให้นักเรียนดูและตั้งประเด็นคำถาม ดังนี้

สื่อ

๑. ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป

๒. วิดีทัศน์ เรื่อง เพลง ABC เขตอากาศเคปเปน

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๒

๒. ห้องสมุด

๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การวิเคราะห์ถึงลักษณะสภาพอากาศ พืชพรรณธรรมชาติ และระบุตำแหน่งของเขตภูมิอากาศของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของทวีปยุโรป

ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคนอื่น ๆ. ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์. 2555. หน้า 75.

ที่มา : http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/32017-044608

๑.๑ จากภาพ ทวีปยุโรปมีเขตภูมิอากาศกี่เขต อะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : มี ๗ เขต คือ ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย/ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์-เรเนียน/ภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น/ภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้นภาคพื้นทวีป/ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก/ภูมิอากาศแบบกึ่งขั้วโลกหรือไทกา/ภูมิอากาศแบบทุนดรา)*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๑.๒ จากเขตอากาศของเคปเป็นที่ทวีปยุโรปมีทั้ง ๔ เขต คือ B C D และ E ให้นักเรียนนำมาจับคู่กับเขตภูมิอากาศของทวีปยุโรปทั้ง ๗ เขตข้างต้น *(แนวคำตอบ : จับคู่ได้ ดังนี้* *เขต B ได้แก่ ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย* *เขต C ได้แก่ ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนและภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น* *เขต D ได้แก่ ภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้นภาคพื้นทวีปและภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก และภูมิอากาศแบบกึ่งขั้วโลกหรือไทกา* *เขต E ได้แก่ ภูมิอากาศแบบทุนดรา)* ๒. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๗ กลุ่ม แล้วมอบหมายเขตภูมิอากาศให้แต่ละกลุ่มศึกษา ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย กลุ่มที่ ๒ ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน กลุ่มที่ ๓ ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น กลุ่มที่ ๔ ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้นภาคพื้นทวีป	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	กลุ่มที่ ๕ ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก กลุ่มที่ ๖ ศึกษาเขตอากาศแบบกึ่งขั้วโลกหรือไทกา กลุ่มที่ ๗ ศึกษาเขตอากาศแบบทุนดรา โดยมีขอบเขตเนื้อหาที่ให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์ ดังนี้ ๒.๑ อักษรภาษาอังกฤษของเขตภูมิอากาศ (๒-๓ ตัว) ๒.๒ สภาพอากาศและฤดูกาลที่มี ๒.๓ พืชพรรณธรรมชาติในพื้นที่ ๒.๔ ครอบคลุมพื้นที่ของประเทศใดบ้าง ๓. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอเขตภูมิอากาศของกลุ่มตนเอง พร้อมทั้งระบุปัจจัยและตำแหน่งของเขตภูมิอากาศตามที่กลุ่มตนเองได้รับบนแผนที่ที่ผู้สอนกำหนดให้ โดยให้ครูและเพื่อนนักเรียนได้สอบถามข้อสงสัย พร้อมทั้งให้นักเรียนทุกคนสรุปข้อมูลที่ได้จากการรับฟังลงในสมุดของตนเอง โดยครูเน้นย้ำว่าจะต้องใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการทำกิจกรรมต่อไป (obj. ๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป (๒) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๔. ครูสรุปบทเรียนโดยการสุ่มถามให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ถึงความแตกต่างของแต่ละเขตภูมิอากาศของทวีปยุโรป ดังนี้ ๔.๑ ด้านอักษรภาษาอังกฤษ *(แนวคำตอบ : อักษรตัวแรกบอกความแตกต่างกันเกี่ยวกับอุณหภูมิร้อนหนาวแล้ง ส่วนตัวอักษรตัวที่สองบอกเกี่ยวกับฤดูกาลที่พื้นที่นั้นมี)* ๔.๒ สภาพอากาศและฤดูกาล *(แนวคำตอบ : เขตที่อักษรภาษาอังกฤษตัวแรกต่างกันจะมีสภาพอากาศที่ต่างกันค่อนข้างชัดเจน ส่วนเขตอากาศที่อักษรภาษาอังกฤษตัวแรกเหมือนกันแต่ตัวที่สองต่างกันจะมีสภาพอากาศคล้ายกันแต่ต่างกันที่ระยะเวลาของฤดูกาลที่ยาวนานไม่เท่ากัน)* ๔.๓ พืชพรรณธรรมชาติในพื้นที่ *(แนวคำตอบ : แต่ละเขตภูมิอากาศจะมีพืชพรรณธรรมชาติที่แตกต่างกัน เพราะสภาพอากาศและความชื้นเป็นปัจจัยสำคัญของการดำรงอยู่ของพืชพรรณชนิดต่าง ๆ)* ๔.๔ ครอบคลุมพื้นที่ใดบ้าง *(แนวคำตอบ : หัวข้อนี้ต้องนำปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศเข้ามาวิเคราะห์ด้วย เพราะพื้นที่ต่างกัน แต่หากมีปัจจัยที่*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป (๒) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	คล้ายกัน ก็อาจมีเขตภูมิอากาศที่คล้ายกันได้) (Obj. ๑, ๒) **ขั้นสรุป** ๑. ครูใช้แนวคำถามในการสร้างความคิดรวบยอดของนักเรียน โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ ความหลากหลายทางภูมิอากาศเกิดมาจากปัจจัยใด *(แนวคำตอบ : ทำเลที่ตั้ง ละติจูด)* ๑.๒ ความหลากหลายทางภูมิอากาศในทวีปยุโรปมีผลต่อวิถีชีวิตของคนยุโรปอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : พืชพรรณธรรมชาติ อาหาร ที่อยู่อาศัย การเลี้ยงสัตว์)* ๑.๓ นักเรียนคิดว่าเราสามารถใช้ประโยชน์จากความหลากหลายของภูมิอากาศในการพัฒนาทวีปยุโรปได้อย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น)* (obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ เปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ร่วมกัน	๑) คำถามสำคัญ ๒) การศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน	**ดี** : นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องและสมเหตุสมผล มากกว่าร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องและสมเหตุสมผล มากกว่าร้อยละ ๕๐ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องและสมเหตุสมผล น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้แผนที่ในการแสดงเขตภูมิอากาศของทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ร่วมกัน	๑) คำถามสำคัญ ๒) การศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน	
ด้านคุณลักษณะ บอกแนวทางการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายของภูมิ-อากาศในการพัฒนาทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ร่วมกัน	๑) คำถามสำคัญ ๒) การศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน	

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง “ลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป”

ทวีปยุโรปมีเขตภูมิอากาศต่าง ๆ ซึ่งสามารถจำแนกได้ ๗ เขต ดังนี้

ภาพ : แผนที่ภูมิอากาศของทวีปยุโรป
ที่มา : http://www.worldbook.com/wb/images/content_spotlight/climates/europe_climate.gif

๑. เขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน (Mediterranean Climate: Csb)

เป็นบริเวณที่มีภูมิอากาศอบอุ่น อุณหภูมิปานกลาง มีฝนตกในฤดูหนาว ปริมาณฝนทั้งปีประมาณ ๕๐๐-๑๐๐๐ มิลลิเมตร บริเวณที่พบได้แก่ ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนในยุโรปภาคใต้ ครอบคลุมดินแดนชายฝั่งของประเทศสเปน ชายฝั่งภาคใต้ของประเทศฝรั่งเศส ประเทศอิตาลี ชายฝั่งของประเทศยูโกสลาเวีย และประเทศกรีซ พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าไม้เขตอบอุ่น ที่เรียกว่า ป่าเมดิเตอร์เรเนียน เป็นไม้พุ่มเตี้ย ไม้เนื้อแข็ง เช่น ต้นโอ๊ก มะกอก ส้ม องุ่น เป็นต้น

ภาพ : ที่ตั้งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
ที่มา : http://www.theurbanbrain.com/denver/wp-content/uploads/2007/04/mediterranean.gif

๒. เขตภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น (Humid Subtropical Climate: Cw)

เป็นบริเวณที่มีภูมิอากาศอบอุ่น อุณหภูมิปานกลาง มีฝนตกตลอดทั้งปี ปริมาณน้ำฝนทั้งปีประมาณ ๕๐๐-๑๐๐๐ มิลลิเมตร บริเวณที่พบ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำดานูบในประเทศฮังการี ภาคเหนือของประเทศยูโกสลาเวียและประเทศโรมาเนีย พืชพรรณธรรมชาติเป็นไม้ผลัดใบและป่าไม้ผลัดใบผสมป่าสน

๓. เขตภูมิอากาศทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย (Semi-Desert Climate: BS)

เป็นบริเวณที่มีฝนตกน้อย คือ ปริมาณฝนทั้งปี ประมาณ ๒๕๐-๕๐๐ มิลลิเมตร บริเวณที่พบ มี ๒ แห่ง คือ ตอนกลางของประเทศสเปน อูเครน จอร์เจีย และตอนใต้ของรัสเซีย พืชพรรณธรรมชาติเป็นทุ่งหญ้าที่ขึ้นเบาบาง

๔. เขตภูมิอากาศภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก (Humid Subtropical Climate: Cw)

บริเวณนี้จะได้รับอิทธิพลจากกระแสน้ำอุ่นแอตแลนติก จึงทำให้ในฤดูหนาวอากาศไม่หนาวจัด มีฝนตกชุกตลอดทั้งปี ปริมาณฝนทั้งปีประมาณ ๗๕๐-๑๕๐๐ มิลลิเมตร พบบริเวณที่ราบชายฝั่งตะวันตกของทวีปครอบคลุมดินแดนส่วนใหญ่ของประเทศฝรั่งเศส หมู่เกาะบริติช เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก ภาคเหนือของเยอรมนี และภาคใต้ของนอร์เวย์และสวีเดน พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าไม้เขตอบอุ่นชนิดป่าไม้ผลัดใบผสมกับป่าไม้สน

๕. เขตภูมิอากาศชื้นภาคพื้นทวีป

บริเวณนี้ได้รับอิทธิพลจากมหาสมุทรไม่มากนัก เพราะอยู่ลึกเข้ามาในทวีป ฤดูหนาวอากาศค่อนข้างหนาว ปริมาณน้ำฝนทั้งปีประมาณ ๕๐๐-๗๕๐ มิลลิเมตร ส่วนใหญ่ตกในฤดูร้อน พบบริเวณยุโรปตะวันออกครอบคลุมดินแดนส่วนใหญ่ของประเทศโปแลนด์ เช็คและสโลวัก รัสเซีย และสาธารณรัฐเอกราชต่างๆ ที่เคยรวมอยู่ในสหภาพโซเวียต พืชพรรณธรรมชาติ เป็นป่าไม้เขตอบอุ่น ซึ่งมีทั้งป่าผลัดใบและป่าสนผสมปะปนอยู่บางแห่งที่มีฝนตกน้อย พืชพรรณธรรมชาติเป็นทุ่งหญ้าเขตอบอุ่น

๖. เขตภูมิอากาศแบบไทกา

บริเวณนี้จะมีลักษณะอากาศหนาวซึ่งมีจะมีฤดูหนาวที่ยาวนาน ปริมาณฝนทั้งปีประมาณ ๒๕๐-๕๐๐ มิลลิเมตร สามารถพบบริเวณดินแดนทางเหนือของประเทศฟินแลนด์ ภาคกลางของนอร์เวย์และสวีเดน พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าสน

๗. เขตภูมิอากาศแบบทุนดรา

มีลักษณะอากาศหนาวแบบขั้วโลก ลักษณะจะอากาศหนาวเย็นตลอดทั้งปี มีฤดูร้อนสั้น ๆ เพียง ๑-๒ เดือน ที่พืชพรรณจะเจริญเติบโตได้ นอกนั้นแล้วจะมีอุณหภูมิต่ำถึงขีดเยือกแข็ง พบบริเวณชายฝั่งมหาสมุทรอาร์กติกทางตอนเหนือของทวีปยุโรป พืชพรรณธรรมชาติจะเป็นพืชชั้นต่ำจำพวกหญ้าและตะไคร่ที่ทนอากาศหนาวเย็นได้ เช่น มอสและไลเคน

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทวีปยุโรปเป็นอีกทวีปหนึ่งที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายซึ่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในยุโรปได้แก่

๑. ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ ได้แก่ ดินร่วนสีดำ พบในภาคใต้ของรัสเซีย ยูเครน โปแลนด์ สาธารณรัฐเช็กและสโลวัก และออสเตรีย เป็นดินที่เหมาะสมต่อการปลูกข้าวสาลี ในบริเวณลุ่มแม่น้ำจะมีดินตะกอนที่แม่น้ำพามาทับถมกัน ทำให้มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก ส่วนในบริเวณที่ดินไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์จะใช้ประโยชน์ในด้านการเลี้ยงแกะทั้งพันธุ์เนื้อและพันธุ์ขน การที่ทวีปยุโรปไม่มีเขตภูมิอากาศแห้งแล้งแบบทะเลทรายหรือร้อนชื้นแบบป่าดงดิบ ทำให้ทรัพยากรดินของทวีปสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

๒. ทรัพยากรน้ำ

แหล่งทรัพยากรน้ำในทวีปยุโรป ได้แก่ แม่น้ำสายต่าง ๆ ซึ่งแม่น้ำในทวีปยุโรปนั้นจะไม่มีลำน้ำกว้างขวาง และมีความยาวมากเหมือนแม่น้ำในทวีปอเมริกาเหนือหรือเอเชีย แต่มีสาขาของแม่น้ำหลายสายและไหลลงสู่ทะเล แม่น้ำสายสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำไรน์ แม่น้ำดานูบ แม่น้ำโรน แม่น้ำโวลกา แม่น้ำโป แม่น้ำส่วนใหญ่ไหลผ่านที่ราบของทวีป กระแสน้ำจึงไม่ไหลเชี่ยวมีประโยชน์ทั้งด้านการคมนาคมและการเกษตร นอกจากนี้ยังมีบางประเทศที่มีการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานน้ำได้อีกด้วย เช่น ประเทศสวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย ฝรั่งเศสและรัสเซีย เป็นต้น

๓. ทรัพยากรป่าไม้

ทรัพยากรป่าไม้ในยุโรปมีทั้งป่าไม้เนื้ออ่อนและป่าไม้เนื้อแข็ง ป่าไม้เนื้ออ่อนพบในประเทศนอร์เวย์ สวีเดน ฟินแลนด์ เทือกเขาในยุโรปกลางและยุโรปใต้ เช่น เทือกเขาแอลป์ จูรา พิเรนิส เป็นต้น ส่วนป่าไม้เนื้อแข็งจะพบในเขตที่ราบต่ำของยุโรปตะวันตก นอกจากนี้ยังพบป่าไม้ผลัดใบ เช่น โอ๊ก บีช ในยุโรปตะวันออกอีกด้วย

๔. ทรัพยากรแร่ธาตุ

ทวีปยุโรปอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรแร่ธาตุหลายชนิด โดยเฉพาะแร่เหล็กและถ่านหิน ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานสำคัญที่ใช้มาตั้งแต่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม

- ถ่านหิน พบมากในประเทศอังกฤษ กลุ่มประเทศเบเนลักซ์ อูเครน และโปแลนด์
- แร่เหล็ก พบมากในประเทศรัสเซีย ฝรั่งเศส อังกฤษ อูเครน เยอรมนี เช็คและสโลวัก โรมาเนีย และโปแลนด์
- ตะกั่ว ในประเทศบัลกาเรีย อิตาลี และเยอรมนี
- น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ พบในเขตทะเลเหนือและกลุ่มประชาคมรัฐเอกราช

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ขอบเขตเนื้อหา

ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

๑. ดิน

๒. แหล่งน้ำ

๓. แร่และพลังงาน

๔. ป่าไม้และสัตว์ป่า

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายแหล่งทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ ที่สำคัญของทวีปยุโรปได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

จากสถานการณ์ที่กำหนดให้นักเรียนเรียนสามารถวิเคราะห์และนำเสนอนโยบายในการพัฒนาทวีปยุโรปจากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูตั้งประเด็นคำถามนักเรียน ดังนี้

๑.๑ เมื่อพูดถึงคำว่า “ทรัพยากรธรรมชาติ” นักเรียนนึกถึงสิ่งใดบ้าง *(แนวคำตอบ : ดิน น้ำ ลม แร่ ป่าไม้ ฯลฯ)*

๑.๒ ทรัพยากรธรรมชาติแต่ละชนิด สามารถนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง *(แนวคำตอบ : ดินใช้ทำการเกษตร น้ำใช้อุปโภคบริโภคและขนส่ง ลมใช้แปลงเป็นพลังงานได้ แร่ใช้ผลิตสิ่งของต่างหรือมาแปลงเป็นพลังงาน ป่าไม้ใช้มาสร้างบ้าน สร้างสิ่งต่าง ๆ หรือเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ)*

๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียนเรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป ดังนี้ “ทวีปยุโรปเป็นทวีปเล็ก ๆ แต่มีความเจริญมากกว่าหลาย ๆ ทวีป ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดขึ้นก็คือทรัพยากรธรรมชาติที่ทวีปยุโรปมีนั่นเอง”

ขั้นสอน

๑. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่ทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ทวีปยุโรปมีความเจริญ เมื่อ

สื่อ

ใบความรู้ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๒

๒. ห้องสมุด

๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การนำเสนอนโยบายแนวทางในการพัฒนาทวีปยุโรปจากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างสร้างสรรค์ตลอดจนเสนอแนวทางในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายแนวทางการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพและคุ้มค่าที่สุดได้เหมาะสม	นักเรียนตอบ ให้ครูอธิบายสรุปให้ครอบคลุมสาระสำคัญ ดังนี้ ๑.๑ ทวีปยุโรปมีทรัพยากรดินที่สำคัญหรือไม่ มีลักษณะอย่างไร มักถูกใช้ทำประโยชน์อะไร และอยู่ในพื้นที่ใด *(แนวคำตอบ ดินมอลลิซอลส์หรือดินทุ่งหญ้า/มีสีคล้ำจนถึงดำ เนื้อดินร่วนซุย มีธาตุอาหารสูง/เหมาะแก่การเพาะปลูก เช่น ข้าวบาร์เลย์ ข้าวโอ๊ต ข้าวไรน์/พบในประเทศสหราชอาณาจักร เยอรมนี สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย ฝรั่งเศส อิตาลี รัสเซีย เอสโตเนีย โปแลนด์ สาธารณรัฐเช็ก สโลวาเกีย ฮังการี ยูเครน มอลโดวา โรมาเนีย บัลแกเรีย สโลวีเนีย โครเอเชีย บอสเนียและเฮร์เซโกวีนา เซอร์เบีย มอนเตเนโกร แอลเบเนีย และมาซิโดเนีย)* ๑.๒ ทวีปยุโรปมีแหล่งน้ำสำคัญใดบ้าง แต่ละแหล่งน้ำสำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : แม่น้ำไรน์ มีความสำคัญต่อการเกษตรและการคมนาคมขนส่งตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน/แม่น้ำวอลกา เป็นแม่น้ำประจำชาติของประเทศรัสเซีย เป็นแหล่งกักเก็บน้ำและแหล่งผลิตพลังงานไฟฟ้าที่สำคัญ/ทะเลแคสเปียน เป็นทะเลปิดที่ใหญ่ที่สุดในโลก)* ๑.๓ ทวีปยุโรปมีแร่และแหล่งพลังงานที่สำคัญอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : เหล็ก ถ่านหิน น้ำมันดิบ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	และแก๊สธรรมชาติ พลังงานน้ำ พลังงานความร้อนใต้พิภพ และแร่อื่น ๆ) ๑.๔ ทวีปยุโรปมีป่าไม้ที่สำคัญเป็นป่าชนิดใด และพืชพรรณชนิดใด *(แนวคำตอบ : ป่าไทกาหรือป่าสนเขตเหนือ/พืชตระกูลสนชนิดต่าง ๆ และมีพืชที่สำคัญ เช่น โอ๊ก บีช มะกอก สน)* ๑.๕ ทวีปยุโรปมีสัตว์ที่สำคัญอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : หมีขั้วโลก แมวน้ำ สุนัขจิ้งจอก กวางเรนเดียร์ ปลาสเตอร์เจียน “ปลาที่ให้ไข่ปลาคาเวียร์” ปลาแซลมอน)* (obj. ๑) ๒. ให้นักเรียนจับกลุ่มกัน กลุ่มละ ๔-๕ คน โดยสมมุติในแต่ละกลุ่มเป็นคณะรัฐมนตรีของ EU ซึ่งมีหน้าที่พัฒนาการท่องเที่ยวในยุโรป จากนั้นครูนับเลขไล่เรียงกลุ่ม จากกลุ่มที่ ๑-๕ โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับหัวข้อดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ทรัพยากรดิน กลุ่มที่ ๒ ทรัพยากรแหล่งน้ำ กลุ่มที่ ๓ ทรัพยากรแร่และแหล่งพลังงาน กลุ่มที่ ๔ ทรัพยากรป่าไม้ กลุ่มที่ ๕ ทรัพยากรที่เป็นสัตว์ที่โดดเด่น หากมีจำนวนมากกว่า ๕ กลุ่มให้นับ ๑ ใหม่	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๓. จากนั้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม โดยให้นักเรียนร่วมกันคิดว่าจะนำทรัพยากรที่ได้รับนั้น มาเป็นนโยบายในการสร้างแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวจากต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้นและให้เสนอแนวทางการป้องกันการเสื่อมสภาพของทรัพยากรเหล่านั้นจากการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นด้วย (obj. ๒, ๓) ๔. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเองบริเวณกลุ่มของตน โดยให้เวลาในการนำเสนอไม่เกินกลุ่มละ ๒ นาที **ขั้นสรุป** ๑. ครูสรุปบทเรียนโดยกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรปมาใช้ประโยชน์ โดยชี้ให้นักเรียนเห็นว่าความต้องการที่ไม่จำกัดของมนุษย์นั้นสวนทางกับทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่จำกัด แล้วถ้าหากในอนาคตทรัพยากรธรรมชาติหมดไป จะเกิดผลอย่างไรต่อมนุษย์ และเมื่อนักเรียนเห็นความสำคัญส่วนนี้แล้ว ครูตั้งประเด็นให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นต่อว่า ปัจจุบันควรจะมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไร *(แนวคำตอบ : ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายแหล่งทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ ที่สำคัญของทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การนำเสนอนโยบายแนวทางในการพัฒนาทวีปยุโรปจากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ	๑) คำถามสำคัญ ๒) ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรปที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม	**ดี** : นโยบายแนวทางในการพัฒนาทวีปยุโรปจากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติมีความเป็นไปได้และสร้างสรรค์ได้มากกว่า ๕ แนวทาง **พอใช้** : นโยบายแนวทางในการพัฒนาทวีปยุโรปจากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติมีความเป็นไปได้และสร้างสรรค์ได้มากกว่า ๓ แนวทาง **ปรับปรุง** : นโยบายแนวทางในการพัฒนาทวีปยุโรปจากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติมีความเป็นไปได้และสร้างสรรค์ได้น้อยกว่า ๓ แนวทาง
ด้านทักษะและกระบวนการ การวิเคราะห์และนำเสนอนโยบายในการพัฒนาทวีปยุโรปจากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติจากสถานการณ์ที่กำหนดให้	๑) การตอบคำถาม ๒) การนำเสนอนโยบายแนวทางในการพัฒนาทวีปยุโรปจากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ	๑) คำถามสำคัญ ๒) ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรปที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม	
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายแนวทางการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพและคุ้มค่าที่สุด	๑) การตอบคำถาม ๒) การนำเสนอนโยบายแนวทางในการพัฒนาทวีปยุโรปจากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ	๑) คำถามสำคัญ ๒) ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรปที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม	

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง “ทรัพยากรธรรมชาติในทวีปยุโรป”

ทวีปยุโรปเป็นอีกทวีปหนึ่งที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายซึ่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในยุโรป ได้แก่

๑. ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ ได้แก่ ดินร่วนสีดำ พบในภาคใต้ของรัสเซีย ยูเครน โปแลนด์ สาธารณรัฐเช็กและสโลวัก และออสเตรีย เป็นดินที่เหมาะสมต่อการปลูกข้าวสาลี ในบริเวณลุ่มแม่น้ำจะมีดินตะกอนที่แม่น้ำพามาทับถมกัน ทำให้มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก ส่วนในบริเวณที่ดินไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์จะใช้ประโยชน์ในด้านการเลี้ยงแกะทั้งพันธุ์เนื้อและพันธุ์ขน การที่ทวีปยุโรปไม่มีเขตภูมิอากาศแห้งแล้งแบบทะเลทรายหรือร้อนชื้นแบบป่าดงดิบ ทำให้ทรัพยากรดินของทวีปสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

๒. ทรัพยากรน้ำ

แหล่งทรัพยากรน้ำในทวีปยุโรป ได้แก่ แม่น้ำสายต่าง ๆ ซึ่งแม่น้ำในทวีปยุโรปนั้นจะไม่มีลำน้ำกว้างขวางและมีความยาวมากเหมือนแม่น้ำในทวีปอเมริกาเหนือหรือเอเชีย แต่มีสาขาของแม่น้ำหลายสายและไหลลงสู่ทะเล แม่น้ำสายสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำไรน์ แม่น้ำดานูบ แม่น้ำโรน แม่น้ำโวลกา แม่น้ำโป แม่น้ำส่วนใหญ่ไหลผ่านที่ราบของทวีป กระแสน้ำจึงไม่ไหลเชี่ยวมีประโยชน์ทั้งด้านการคมนาคมและการเกษตร นอกจากนี้ยังมีบางประเทศที่มีการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานน้ำได้อีกด้วย เช่น ประเทศสวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย ฝรั่งเศส และรัสเซีย ฯลฯ

๓. ทรัพยากรป่าไม้

ทรัพยากรป่าไม้ในยุโรปมีทั้งป่าไม้เนื้ออ่อนและป่าไม้เนื้อแข็ง ป่าไม้เนื้ออ่อนพบในประเทศนอร์เวย์ สวีเดน ฟินแลนด์ เทือกเขาในยุโรปกลางและยุโรปใต้ เช่น เทือกเขาแอลป์ จูรา พิเรนิส เป็นต้น ส่วนป่าไม้เนื้อแข็งจะพบในเขตที่ราบต่ำของยุโรปตะวันตก นอกจากนี้ยังพบป่าไม้ผลัดใบ เช่น โอ๊ก บีช ในยุโรปตะวันออกอีกด้วย

๔. ทรัพยากรแร่ธาตุ

ทวีปยุโรปอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรแร่ธาตุหลายชนิด โดยเฉพาะแร่เหล็กและถ่านหิน ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานสำคัญที่ใช้มาตั้งแต่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม

- ถ่านหิน พบมากในประเทศอังกฤษ กลุ่มประเทศเบเนลักซ์ อูเครน และโปแลนด์
- แร่เหล็ก พบมากในประเทศรัสเซีย ฝรั่งเศส อังกฤษ อูเครน เยอรมนี เช็กและสโลวัก โรมาเนีย และโปแลนด์
- ตะกั่ว ในประเทศบัลแกเรีย อิตาลี และเยอรมนี
- น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ พบในเขตทะเลเหนือ และกลุ่มประชาคมรัฐเอกราช

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๘ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกทางและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดผลกระทบในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกกา

ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาอย่างยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางธรรมชาติและสังคมของทวีปยุโรปเป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมของในแต่ละพื้นที่ ทำให้ประชากรส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตและฐานะทางเศรษฐกิจดี

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

๒) ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรป

๓) สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

๔) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

๕) ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของลักษณะความเป็นอยู่ของประชากรในทวีปยุโรป

๒) การนำเสนอผลงานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างสร้างสรรค์

๓) นำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

๔) วิเคราะห์และนำเสนอนโยบายหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

๕) การประยุกต์ใช้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

๖) การวิเคราะห์และนำเสนอนโยบายหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

๗) การยกตัวอย่างแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยในชีวิตประจำวัน

๘) การนำเสนอแนวทางการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เจตคติ

๑) แนวทางในการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายเพื่อให้เกิดสันติสุข

๒) แนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

๓) แนวทางการรับมือกับผลกระทบของสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อประชากรโลก

๔) ประโยชน์ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

๕) ความสำคัญของการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

๖) บอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อไม่ให้เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมเหตุสมผล

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) มีวินัย

๒) ใฝ่เรียนรู้

๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การแต่งกลอน ๘ เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจในทวีปยุโรป โดยกลอน ๘ ที่แต่งนั้นเกิดจากการได้รูปภาพซึ่งเป็นเกณฑ์ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ และภายในกลอน ๘ นั้นประกอบด้วยหัวข้อ ลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ แหล่ง/บริเวณที่สามารถพบการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าวได้ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ พร้อมนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาดังกล่าว

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความสมบูรณ์ของเนื้อหา	แต่งกลอน ๘ ได้ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุม ประกอบไปด้วย ๑) ลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ๒) บริเวณที่สามารถพบการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าวได้	แต่งกลอน ๘ ได้ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้อย่างครอบคลุมทุกประเด็น แต่มีข้อผิดพลาดบางประการ	แต่งกลอน ๘ ได้ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง แต่ขาดประเด็นที่กำหนดให้ไป ๑ ประเด็น	แต่งกลอน ๘ ได้ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง แต่ขาดประเด็นที่กำหนดให้ไป ๒ ประเด็น

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
	๓) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ			
๒. ความถูกต้องตามฉันทลักษณ์และความน่าสนใจ	สามารถแต่งกลอน ๘ ได้ถูกต้องตามฉันท-ลักษณ์ เนื้อหามีความน่าสนใจ ความไพเราะของกลอน ๘ และมีการจัดลำดับเรื่องราวตามประเด็นที่กำหนดให้ได้เป็นอย่างดี	สามารถแต่งกลอน ๘ ได้ถูกต้องตามฉันท-ลักษณ์ เนื้อหามีความน่าสนใจ มีการลำดับเรื่องราวตามประเด็นที่กำหนดให้ได้เป็นอย่างดี แต่ขาดความไพเราะของกลอน ๘	สามารถแต่งกลอน ๘ ได้แต่ไม่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ เนื้อหามีความน่าสนใจ มีการลำดับเรื่องราวได้ดี	สามารถแต่งกลอน ๘ ได้แต่ไม่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ เนื้อหาไม่มีความน่าสนใจ และไม่สามารถลำดับเรื่องราวได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๗-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๕-๖	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า ๔ คะแนน		หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ส ๕.๒ ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ลักษณะประชากรของทวีปยุโรป

๒. กลุ่มเชื้อชาติของประชากรทวีปยุโรป

๓. การนับถือศาสนาของประชากรทวีปยุโรป

๔. กลุ่มตระกูลภาษาของประชากรทวีปยุโรป

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปยุโรปได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของลักษณะความเป็นอยู่ของประชากรในทวีปยุโรปได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอภาพชาวกลุ่มชาติพันธุ์คอเคซอยด์ (ผิวขาว) ให้นักเรียนดู จากนั้นตั้งประเด็นคำถามนักเรียนดังนี้

๑.๑ นักเรียนคิดว่าลักษณะประชากรของทวีปยุโรปมีความแตกต่างกับลักษณะ ประชากรของประเทศไทยอย่างไร *(แนวคำตอบ : คนไทยจะเป็นกลุ่มคนผิวเหลือง แต่คนยุโรปจะเป็นกลุ่มคนผิวขาว)*

๑.๒ นักเรียนคิดว่าประชากรส่วนใหญ่ของทวีปยุโรปจัดอยู่ในกลุ่มเชื้อชาติใด *(แนวคำตอบ : กลุ่มคอเคซอยด์)*

สื่อ

๑. ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

๒. แผนที่กายภาพทวีปยุโรป (แขวน)

๓. แผนที่เล่ม

๔. ภาพชาวคอเคซอยด์

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การวิเคราะห์และอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของลักษณะความเป็นอยู่ของประชากรในทวีปยุโรป

<table>
<tr><td colspan="3">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</td></tr>
<tr><td>ด้านคุณลักษณะ
นักเรียนสามารถบอกแนวทางในการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายเพื่อให้เกิดสันติสุขได้อย่างสมเหตุสมผล</td><td>
ที่มา : https://world.kapook.com/pin/5a3c97ff4d265a41d08b4567

๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียนเรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป ดังนี้ “จากภาพที่เห็นลักษณะประชากรของทวีปยุโรปที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์คอเคซอยด์แล้วนั้น ประชากรในทวีปยุโรปมีการแบ่งเป็นกลุ่มต่าง ๆ ได้อีก ๓ กลุ่มคือ กลุ่มนอร์ดิก กลุ่มแอลไพน์ และกลุ่มเมดิเตอร์เรเนียน ซึ่งในคาบนี้เราจะมาศึกษาว่าแต่ละกลุ่มมีจุดเด่นอย่างไร”</td><td></td></tr>
</table>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปยุโรป หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ขั้นสอน ๑. ครูอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปยุโรป (ลักษณะทั่วไปทางประชากรของทวีปยุโรป และการเปลี่ยนแปลงประชากรของทวีปยุโรป ลักษณะทางสังคม และวัฒนธรรม) ให้นักเรียนฟัง และใช้แผนที่เล่มหรือแผนที่อื่นที่สามารถทดแทนได้ ประกอบการเรียนการสอนให้นักเรียนดูตำแหน่งและบริเวณที่ตั้งตามครูด้วย ๒. ครูตั้งคำถามเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นว่า “ในทวีปยุโรป ปัจจัยใดที่ทำให้ประชากรมีลักษณะความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน” *(แนวคำตอบ : ที่ตั้งที่แตกต่างกันทำให้ สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ลักษณะพืชพรรณธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน ส่งผลให้ความเป็นอยู่ของประชากรในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน)* ๓. ครูแบ่งนักเรียนเป็นคู่ โดยคละกันตามความสามารถ แล้วให้นักเรียนแต่ละคู่ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ ลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปยุโรปจากใบความรู้ แผนที่เล่ม และนักเรียนแต่ละคู่นำเอาข้อมูลที่ได้จากการ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปยุโรป หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	สืบค้นข้อมูลมาร่วมกันอภิปรายประเด็นสำคัญ และช่วยกันทำใบงาน ดังนี้ คนที่ ๑ สืบค้นข้อมูลและทำใบงาน เรื่อง ลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปยุโรปตอนที่ ๑ คนที่ ๒ สืบค้นข้อมูลและทำใบงาน เรื่อง ลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปยุโรปตอนที่ ๒ ๔. เมื่อนักเรียนแต่ละคู่ทำใบงานเสร็จแล้วให้นักเรียนผลัดกันนำเสนอผลจากการทำใบงานให้เพื่อนอีกคู่ฟัง และร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน ๕. ครูสุ่มนักเรียนประมาณ ๓-๔ คู่ออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน และให้นักเรียนร่วมอภิปรายกลุ่มแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม พร้อมทั้งช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานกิจกรรมกลุ่มโดยครูและนักเรียนร่วมกันเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง ๖. ครูให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามที่ว่า “ในทวีปยุโรปมีความหลากหลายของประชากรแต่พบว่าไม่ค่อยมีการทะเลาะกันมากนักในเรื่องของศาสนา ชาติพันธุ์ นักเรียนคิดว่าประชากรในทวีปยุโรปมีแนวทางการใช้ชีวิตอย่างไรที่ทำให้เกิดการอยู่ร่วมกัน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปยุโรป **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	อย่างสันติ” โดยครูอาจสุ่มนักเรียนให้ตอบ หรือครูอาจจะฟังนักเรียนและจดคำสำคัญบนกระดานและสรุปร่วมกันก็ได้ *(แนวคำตอบ : ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น)* (Obj. ๑, ๒, ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ ลักษณะทางประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปยุโรป ๒. ครูพัฒนาความคิดรวบยอดของนักเรียน โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๒.๑ กลุ่มชาติพันธุ์แต่ละกลุ่มมีลักษณะเด่นอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ลักษณะเด่นของประชากรกลุ่มนอร์ดิก คือ มีรูปร่างสูงใหญ่ ผิวเนียน ผมสีทอง นัยน์ตาสีฟ้า กะโหลกศีรษะยาว/ลักษณะสำคัญของประชากรกลุ่มแอลไพน์ คือ มีรูปร่างเตี้ยล่ำ ผมสีน้ำตาล กะโหลกศีรษะกลม/กลุ่มเมดิเตอร์เรเนียนมีลักษณะเด่น คือ รูปร่างเล็ก ผิวคล้ำและเนียน ผมดำ นัยน์ตาสีฟ้า กะโหลก ศีรษะกลม)* ๒.๒ การที่ยุโรปมีความหลากหลายของประชากร ส่งผลดีต่อยุโรปอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นที่เป็นทัศนคติในทางบวก)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะของประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปยุโรปได้ครอบคลุม	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติใบงานที่กำหนดให้ ๓) การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบงานที่กำหนดให้ ๓) กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน	**ดี** : นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องและสมเหตุสมผล มากกว่าร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องและสมเหตุสมผล มากกว่าร้อยละ ๕๐ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้องและสมเหตุสมผล น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของลักษณะความเป็นอยู่ของประชากรในทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติใบงานที่กำหนดให้ ๓) การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบงานที่กำหนดให้ ๓) กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน	
ด้านคุณลักษณะ บอกแนวทางในการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายเพื่อให้เกิดสันติสุขได้อย่างสมเหตุสมผล	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน	

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานที่ ๘
เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายกลุ่มประชากรตามหัวข้อที่กำหนดและตอบคำถามด้านล่างให้ถูกต้อง

กลุ่มประชากร	บริเวณที่ตั้งถิ่นฐาน	ลักษณะรูปร่างหน้าตา
๑. กลุ่มเมดิเตอร์เรเนียน	....	....
๒. กลุ่มแอลไพน์	....	....
๓. กลุ่มนอร์ดิกและติวตัน	....	....

๑. ประชากรของทวีปยุโรปจะอาศัยอยู่กันอย่างหนาแน่นในบริเวณใด

.....

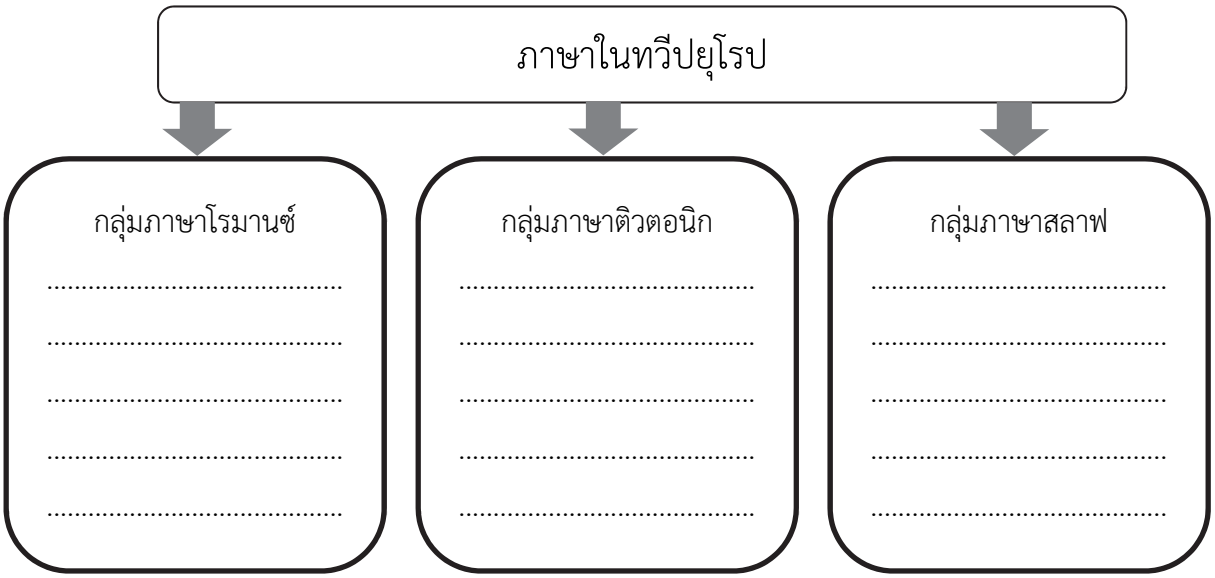
๒. บริเวณใดที่ประชากรของทวีปยุโรปอาศัยอยู่อย่างเบาบาง

.....

๓. การเคลื่อนย้ายประชากรของทวีปยุโรปนั้น เนื่องจากสาเหตุใด

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายกลุ่มภาษาในทวีปยุโรปลงในแผนผังต่อไปนี้

เฉลยใบงาน

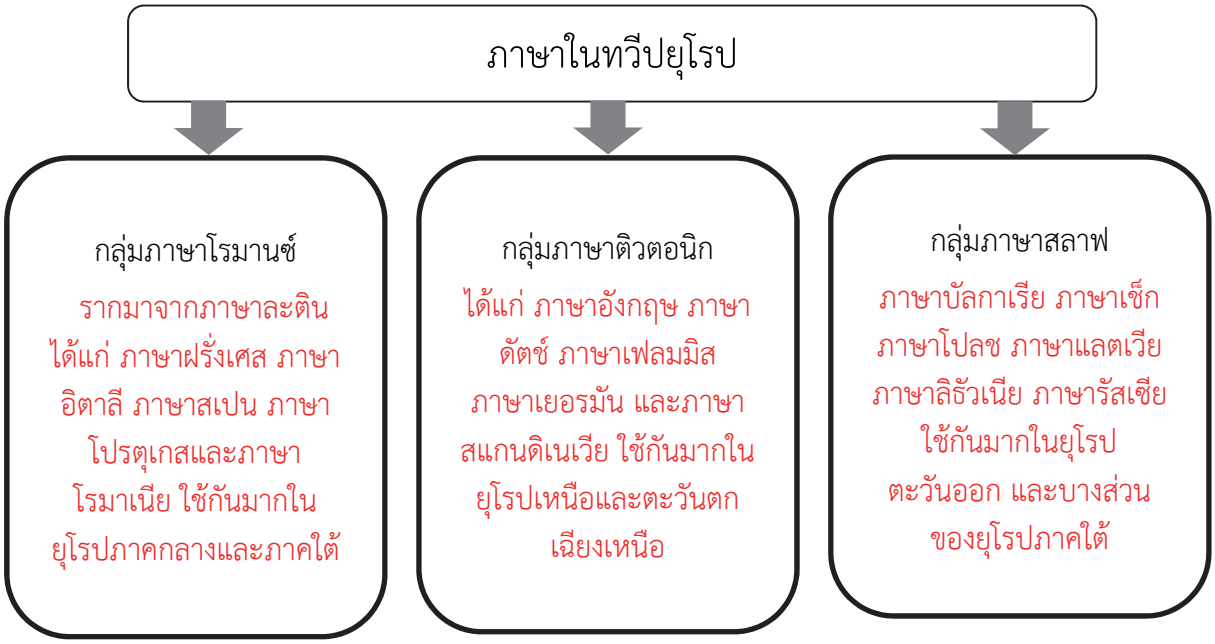
ใบงานที่ ๘
เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายกลุ่มประชากรตามหัวข้อที่กำหนดและตอบคำถามด้านล่างให้ถูกต้อง

กลุ่มประชากร	บริเวณที่ตั้งถิ่นฐาน	ลักษณะรูปร่างหน้าตา
๑. กลุ่มเมดิเตอร์เรเนียน	อาศัยอยู่ในภาคใต้ของยุโรป เช่น ประเทศสเปน อิตาลี และกรีซ	รูปร่างไม่สูงใหญ่มากนัก ผมสีดำ กะโหลกศีรษะค่อนข้างยาว
๒. กลุ่มแอลไพน์	อาศัยอยู่แถบเทือกเขาแอลป์ในยุโรป ภาคกลางและภาคใต้	มีรูปร่างค่อนข้างล่ำสันและเตี้ย ผม และตาสีน้ำตาล กะโหลกศีรษะ ค่อนข้างกลม
๓. กลุ่มนอร์ดิกและติวตัน	อาศัยอยู่ในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของยุโรป โดยเฉพาะในคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย ได้แก่ ประเทศนอร์เวย์ สวีเดน และเดนมาร์ก	มีรูปร่างสูงใหญ่ ตาสีฟ้า ผมสีทอง กะโหลกศีรษะค่อนข้างยาว

๑. ประชากรของทวีปยุโรปจะอาศัยอยู่กันอย่างหนาแน่นในบริเวณใด
บริเวณตอนใต้
๒. บริเวณใดที่ประชากรของทวีปยุโรปอาศัยอยู่อย่างเบาบาง
บริเวณทางเหนือ
๓. การเคลื่อนย้ายประชากรของทวีปยุโรปนั้น เนื่องจากสาเหตุใด
. สภาพภูมิอากาศและการเมืองการปกครอง

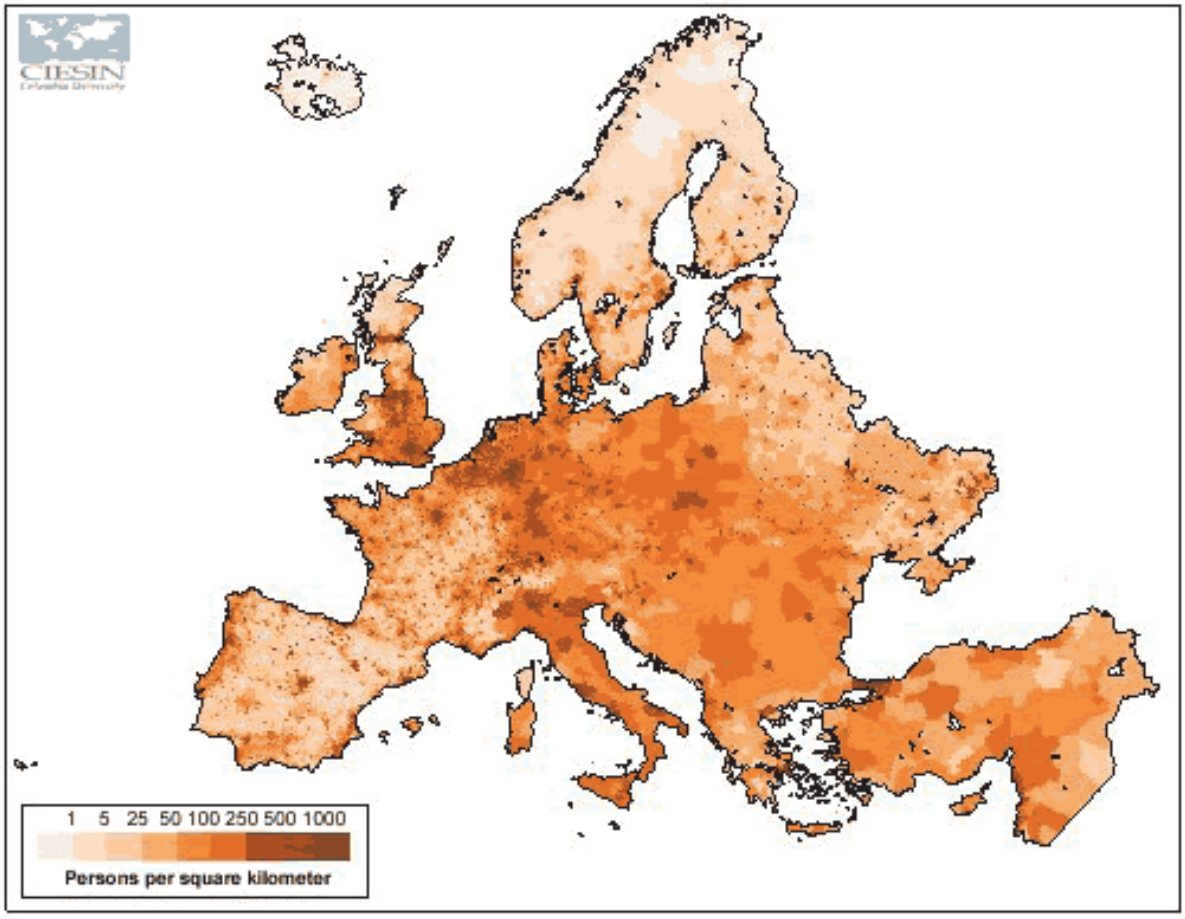
คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายกลุ่มภาษาในทวีปยุโรปลงในแผนผังต่อไปนี้

ใบความรู้ เรื่อง “ลักษณะทางสังคมของทวีปยุโรป”

ประชากร

ใน พ.ศ. ๒๕๕๐ มีประชากร ๘๐๑,๘๒๑,๑๘๗ คน มีความหนาแน่นประชากรอันดับสองในโลกรองจากทวีปเอเชีย คือ ๓๑.๕ คนต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร มีอัตราเพิ่มประชากรร้อยละ ๐.๑๒ ซึ่งเป็นอัตราเพิ่มประชากรที่ต่ำที่สุดในโลก ประชากรส่วนใหญ่เป็นเชื้อชาติคอเคซอยด์ซึ่งเป็นชนผิวขาว มีเชื้อชาติมองโกลอยด์ซึ่งเป็นชนผิวเหลืองอยู่บ้างเล็กน้อยในยุโรปตะวันออก

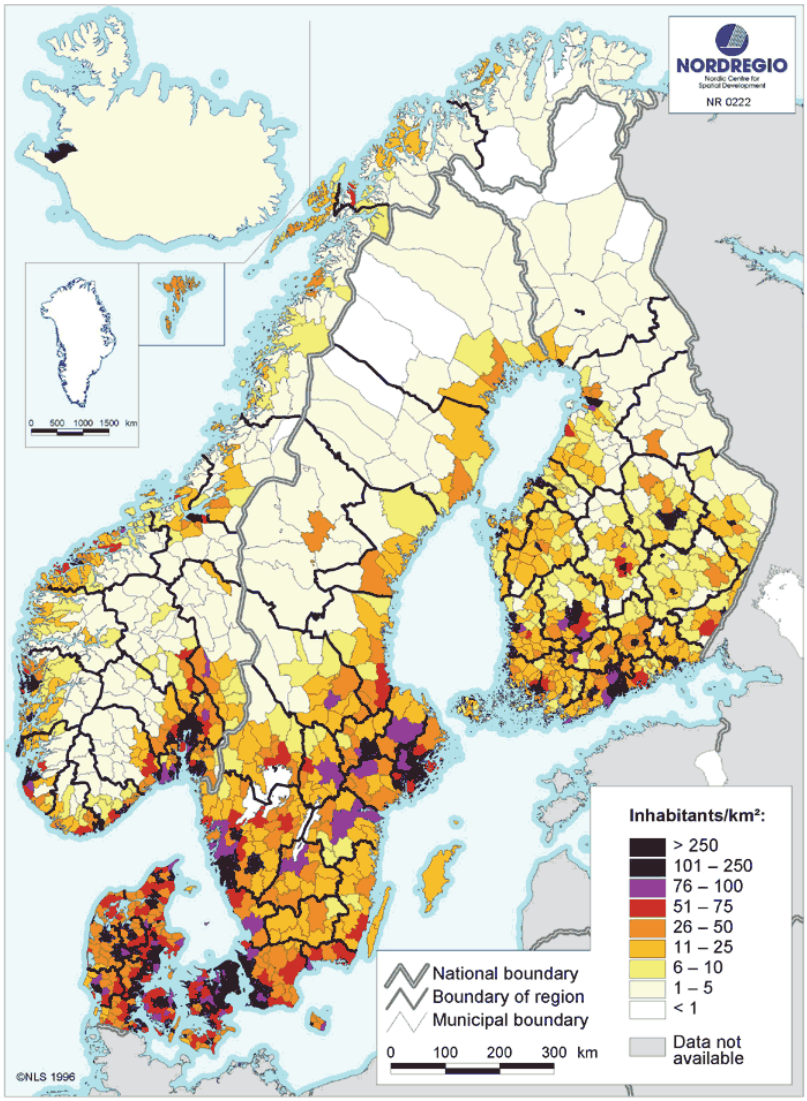

ภาพ : แผนที่แสดงความหนาแน่นของประชากรทวีปยุโรป

ที่มา : http://www.bodin2.ac.th/web/727/page14.htm

สำหรับเชื้อชาติคอเคซอยด์ซึ่งเป็นชนผิวขาวนั้น อาจแบ่งได้เป็น ๔ กลุ่มใหญ่ ๆ ตามลักษณะทางร่างกาย คือ

๑. **กลุ่มนอร์ดิก** มีรูปร่างสูงใหญ่ ตาสีฟ้า ผมสีทอง กะโหลกศีรษะค่อนข้างยาว ส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของยุโรป โดยเฉพาะในคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย ได้แก่ ประเทศนอร์เวย์ สวีเดน และเดนมาร์ก

ภาพ : ความหนาแน่นของประชากรในปี ๒๐๐๖

ที่มา : https://goo.gl/4MqwoA

๒. กลุ่มเมดิเตอร์เรเนียน มีรูปร่างไม่สูงใหญ่มากนัก ผมสีดำ กะโหลกศีรษะค่อนข้างยาว ส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในภาคใต้ของยุโรป เช่น ประเทศสเปน อิตาลี และกรีซ

๓. กลุ่มอัลไพน์ มีรูปร่างค่อนข้างล่ำสันและเตี้ย ผมและตาสีน้ำตาล กะโหลกศีรษะค่อนข้างกลม ส่วนใหญ่อาศัยอยู่แถบเทือกเขาแอลป์ในยุโรปภาคกลางและภาคใต้

๔. กลุ่มแลปป์และบัลติกตะวันออก มีรูปร่างไม่สูงใหญ่ ตาสีฟ้า กะโหลกศีรษะค่อนข้างกลม ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในบางส่วนของยุโรปเหนือและส่วนใหญ่ของยุโรปตะวันออก รวมทั้งในรัสเซียและสาธารณรัฐใหม่ที่แยกออกจากสหภาพโซเวียตเดิม

ศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ของทวีปยุโรปนับถือคริสต์ศาสนา ซึ่งแบ่งออกได้เป็น ๓ นิกายใหญ่ ๆ คือ

๑. นิกายโรมันคาทอลิก เป็นนิกายที่นับถือแพร่หลายในยุโรปภาคใต้และภาคตะวันออก ศูนย์กลางของคริสต์ศาสนานิกายนี้อยู่ที่นครรัฐวาติกัน โดยมีพระสันตปาปาเป็นผู้นำสูงสุดของศาสนจักร

๒. นิกายกรีกออร์โธดอกซ์ เป็นนิกายของประชากรส่วนใหญ่ที่อยู่ในคาบสมุทรบอลข่าน ได้แก่ ประเทศกรีซ ยูโกสลาเวีย และบัลกาเรีย

๓. นิกายโปรเตสแตนต์ เป็นนิกายของประชากรส่วนใหญ่ในคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย ฟินแลนด์ เอสโตเนีย ลัตเวีย เยอรมนี และสหราชอาณาจักร

ภาษา

ภาษาที่ใช้กันในยุโรปจัดอยู่ในตระกูลอินโด-ยูโรเปียน ซึ่งเป็นตระกูลภาษาที่มีผู้ใช้กันเป็นจำนวนมาก ประมาณครึ่งหนึ่งของประชากรโลก สำหรับในทวีปยุโรป ตระกูลภาษาอินโด-ยูโรเปียน แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

๑. กลุ่มภาษาเยอรมนิก หรือติวโตนิก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาดัตช์ ภาษาเฟลมมิส ภาษาเยอรมัน และภาษาสแกนดิเนเวีย ใช้กันมากในยุโรปเหนือและตะวันตกเฉียงเหนือ

๒. กลุ่มภาษาโรมานซ์ มีรากมาจากภาษาละติน ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอิตาลี ภาษาสเปน ภาษาโปรตุเกสและภาษาโรมาเนีย ใช้กันมากในยุโรปภาคกลางและภาคใต้

๓. กลุ่มภาษาบัลโต สลาวิก ได้แก่ ภาษาบัลกาเรีย ภาษาเช็ก ภาษาโปลช ภาษาแลตเวีย ภาษาลิธัวเนีย ภาษารัสเซีย ใช้กันมากในยุโรปตะวันออก และบางส่วนของยุโรปภาคใต้

๔. กลุ่มภาษาอื่นๆ นอกจาก ๓ สาขาภาษาแล้ว ยังมีสาขาภาษาอื่น ๆ ที่พบอยู่ในบางท้องถิ่นของทวีปยุโรป ได้แก่ ภาษาเคลติก ซึ่งใช้พูดกันในสกอตแลนด์ เวลส์ และไอร์แลนด์ของหมู่เกาะบริเตนใหญ่ ภาษากรีก และภาษาอัลแบเนียในประเทศแอลบาเนีย ฯลฯ

การเมืองการปกครอง

ประเทศในทวีปยุโรปมีรูปแบบการปกครองที่แตกต่างกันไป โดยพิจารณาลักษณะสำคัญในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑. การปกครองแบบรัฐบาลเดี่ยวและรัฐบาลรวม

- **การปกครองแบบรัฐบาลเดี่ยว** ประเทศที่มีการปกครองแบบรัฐบาลเดี่ยว ได้แก่ สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก นอร์เวย์ สวีเดน อิตาลี สเปน โปรตุเกส และสาธารณรัฐเฮลเลนิก เป็นต้น

- **การปกครองแบบรัฐบาลรวม** สาธารณรัฐออสเตรีย สมาพันธรัฐสวิส สาธารณรัฐเช็กและสโลวัก สหพันธ์สาธารณรัฐสังคมนิยมยูโกสลาเวีย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

๒. ตำแหน่งประมุขของประเทศ

ประมุขของประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป มีตำแหน่งหน้าที่เรียกชื่อแตกต่างกันไป ตามรูปแบบการปกครองของประเทศ ได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้

- **กษัตริย์** ปัจจุบันมีอยู่ ๗ ประเทศ ได้แก่ สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก นอร์เวย์ สวีเดน และสเปน
- **ประธานาธิบดี** ได้แก่ ไอร์แลนด์ ไอซ์แลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี ฟินแลนด์ โปแลนด์ สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย สาธารณรัฐเช็กและสโลวัก ฮังการี โรมาเนีย แอลบาเนีย ยูโกสลาเวีย กรีซ อิตาลี โปรตุเกส มอลตา กลุ่มประชาคมรัฐเอกราชและจอร์เจีย
- **ตำแหน่งอื่น ๆ** มีบางประเทศที่เรียกประมุขของประมุขของประเทศเป็นตำแหน่งอื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่กษัตริย์หรือประธานาธิบดี ได้แก่ ลักเซมเบิร์ก เรียกตำแหน่งประมุขของประเทศว่า แกรนด์ ดุ๊ก โมนาโก ลิกเตนสไตน์ และอันดอร์รา เรียกตำแหน่งประมุขของประเทศว่า เจ้าชาย วาติกัน เรียก ตำแหน่งประมุขของประเทศว่า สันตปาปา และซามารีโน เรียกตำแหน่งประมุขของประเทศว่า ผู้สำเร็จราชการ ซึ่งดำรงตำแหน่งพร้อมกัน ๒ คน

๓. การปกครองระบอบประชาธิปไตย ระบอบเผด็จการ และระบอบสังคมนิยม

การปกครองระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์

การปกครองระบอบเผด็จการ ได้แก่ นครรัฐวาติกัน ซึ่งให้อำนาจสูงสุดแก่ประมุขของประเทศ คือ สันตะปาปา

การปกครองระบอบสังคมนิยม ได้แก่ เยอรมนีตะวันออก โปแลนด์ สาธารณรัฐเช็กและสโลวัก ฮังการี โรมาเนีย บัลแกเรีย แอลบาเนีย และยูโกสลาเวีย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ส ๕.๒ ม.๒/๑ สำรวจและระบุ ทำเล ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเล ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกกา

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

๒. การคมนาคมของทวีปยุโรป

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรปได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูและนักเรียน ทบทวนบทเรียนที่เรียนในเรื่องลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

๒. ใช้แนวคำถามในการนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำถามดังนี้

๒.๑ นักเรียนคิดว่าการประกอบอาชีพของประชากรในทวีปยุโรปกับในประเทศไทย เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร *(แนวคำตอบ : นักเรียนนำเสนอความคิดเห็น)*

๒.๒ นักเรียนคิดว่าในประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรปนั้นประชากรประกอบอาชีพอะไรกันบ้าง *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนนำเสนอความคิดเห็น โดยผู้สอนพยายามใช้คำถามเพิ่มเติมให้ครอบคลุมการเกษตร อุตสาหกรรมและอื่น ๆ)*

ขั้นสอน

๑. ครูอธิบายเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรป และใช้แผนที่เล่มประกอบการเรียนการสอนให้นักเรียนดูตำแหน่ง และบริเวณที่ตั้งตามที่ครูอธิบาย

สื่อ

๑. ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะการเมือง เศรษฐกิจ และการคมนาคมของทวีปยุโรป

๒. แผนที่เฉพาะเรื่อง (เศรษฐกิจ, การคมนาคม) ของทวีปยุโรป (ในโปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง)

๓. แผนที่เล่ม

๔. แผ่นภาพนำกิจกรรม

๔.๑ ฟาร์มโค

๔.๒ ทุ่งข้าวสาลี

๔.๓ ปลาแซลมอน

๔.๔ ป่าสน

๔.๕ เหมืองแร่ถ่านหิน

๔.๖ อุตสาหกรรมรถยนต์

๔.๗ แหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ

๕. กระดาษ A๔ จำนวน ๗ แผ่น

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านคุณลักษณะ		**ภาระงาน/ชิ้นงาน**
นักเรียนสามารถบอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม	๒. นักเรียนในห้องเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จำนวนทั้งหมด ๗ กลุ่ม ๓. ครูให้ตัวแทนกลุ่มมาสุ่มจับภาพ กลุ่มละ ๑ ภาพ ดังนี้ ๒.๑ ฟาร์มโค ที่มา : https://pxhere.com/no/photo/538289	๑. การแต่งกลอน ๘ เกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป ๒. ใบงานเรื่อง ลักษณะการเมือง เศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

๒.๒ ทุ่งข้าวสาลี

ที่มา : https://angkanafonfon.wordpress.com/

๒.๓ ปลาแซลมอน

ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/984145

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

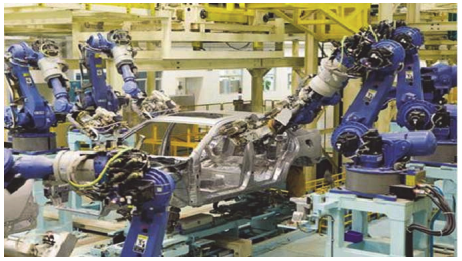
	๒.๔ ป่าสน ที่มา : earthbeours.com ๒.๕ เหมืองแร่ถ่านหิน ที่มา : https://sites.google.com/site/pantakarnromanov/-nov-page5/-nov-page5-1	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

๒.๖ อุตสาหกรรมรถยนต์

ที่มา : http://www.swap2005.org

๒.๗ แหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ

ที่มา : https://petro.no/statoil-planlegger-betydelige-reduksjoner-antall-ansatte-offshore/41411

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรป หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการนำเสนอภาพที่แต่ละกลุ่มได้รับ โดยกำหนดหัวข้อให้แต่ละกลุ่ม ดังนี้ ๓.๑ ลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ๓.๒ แหล่ง/บริเวณที่สามารถพบการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าวได้ ๓.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ พร้อมนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อเลี่ยงเลี่ยงปัญหาดังกล่าวด้วย ๔. ครูให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ตามหัวข้อที่กำหนดให้เป็น กลอน ๘ โดยให้เวลาในการดำเนินกิจกรรมไม่เกิน ๑๕ นาที และให้เวลาในการนำเสนอกลุ่มละไม่เกิน ๓ นาที (Obj. ๑, ๒, ๓) ๕. ครูให้นักเรียนนำงานชิ้นนี้ไปพัฒนาต่อ โดยให้เขียนใส่กระดาษปรู๊ฟ พร้อมตกแต่งให้สวยงาม พร้อมติดแสดงผลงานที่ผนังของห้องเรียนให้สวยงาม เพื่อเป็นชิ้นงานประจำหน่วยการเรียนรู้ต่อไป ๖. ระหว่างการนำเสนอให้นักเรียนทำใบงานเรื่องลักษณะการเมือง เศรษฐกิจ และการคมนาคมของทวีปยุโรปไปด้วย	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรป **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	ขั้นสรุป ๑. ครูสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ และพัฒนาความคิดรวบยอดของผู้เรียนโดยใช้แนวคำถาม ดังต่อไปนี้ ๑.๑ เพราะเหตุใดจึงทำให้การเกษตรและการปศุสัตว์ของทวีปยุโรปแตกต่างจากทวีปอื่น ๆ *(แนวคำตอบ : เนื่องจากทวีปยุโรปทั้งทวีปอยู่เหนือเส้นทรอปิกออฟแคนเซอร์ จึงทำให้ทวีปยุโรปทั้งทวีปมีแต่เขตอากาศอบอุ่นและหนาว ทำให้พืชพรรณและสัตว์ที่เลี้ยงมีความแตกต่างไปจากภูมิภาคอื่น ๆ)* ๑.๒ ปัจจัยใดที่ทำให้อุตสาหกรรมต่าง ๆ ในทวีปยุโรปเจริญรุดหน้ามาก *(แนวคำตอบ : เพราะมีการจัดการศึกษาที่ดี ประชากรมีความรู้ จึงทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมได้ก้าวไกล)* ๑.๓ นักเรียนคิดว่าหากพัฒนาอุตสาหกรรมไปเรื่อย ๆ ในทวีปยุโรปจะเกิดผลกระทบต่อชีวิตของนักเรียนซึ่งอยู่ในประเทศไทย หรือไม่ อย่างไร *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนเสนอความคิดเห็น บนพื้นฐานที่เป็นไปได้ และอาจมีผลกระทบต่อนักเรียนในไทยตรงหรือทางอ้อมด้วย)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรปได้ถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน ๔) การทำใบงานที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา ๔) ใบงานที่กำหนดให้	**ดี** : นักเรียนสามารถระบุลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรปได้ถูกต้องร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : นักเรียนสามารถระบุลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรปได้ถูกต้องร้อยละ ๕๐ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถระบุลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรปได้ถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๕๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การนำเสนอผลงานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างสร้างสรรค์	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างสร้างสรรค์และครบถ้วน **พอใช้** : นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างสร้างสรรค์แต่ไม่ครบถ้วน **ปรับปรุง** : นักเรียนไม่สามารถนำเสนอผลงานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างสร้างสรรค์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ บอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : นักเรียนสามารถบอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจได้อย่างน้อย ๕ ข้อ **พอใช้** : นักเรียนสามารถบอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจได้อย่างน้อย ๓ ข้อ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถบอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจได้น้อยกว่า ๓ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน

เรื่อง ลักษณะการเมือง เศรษฐกิจ และการคมนาคมของทวีปยุโรป

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้จากการนำเสนอหน้าชั้นเรียนของกลุ่มเพื่อน

รูปภาพ	สิ่งที่ได้
ภาพ	....
ภาพ	....
ภาพ	....
ภาพ	....
ภาพ	....
ภาพ	....
ภาพ	....

เฉลยใบงาน

ใบงาน
เรื่อง ลักษณะการเมือง เศรษฐกิจ และการคมนาคมของทวีปยุโรป

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้จากการนำเสนอหน้าชั้นเรียนของกลุ่มเพื่อน

รูปภาพ	สิ่งที่ได้
ภาพ ฟาร์มโค	มีการเลี้ยงเป็นฟาร์มขนาดใหญ่แบบฟาร์มปิดเพื่อควบคุมคุณภาพ บางส่วนจะเลี้ยงควบคู่ไปกับการเพาะปลูก พบได้ในบริเวณยุโรปเหนือ
ภาพ ทุ่งข้าวสาลี	ใช้เครื่องจักรกลแทนแรงงานคน แหล่งสำคัญอยู่บริเวณที่ราบตะวันตก ตอนกลาง และตะวันออกบางส่วน
ภาพ ปลาแซลมอน	การประมงเป็นอาชีพสำคัญเนื่องจากมีชายฝั่งเว้าแหว่ง สามารถพบได้ทุกภูมิภาค โดยเฉพาะบริเวณยุโรปเหนือ เพาะมีดอกเกอร์แบงก์ในทะเลเหนือ
ภาพ ป่าสน	เป็นป่าปลูก ใช้ในการสร้างที่อยู่อาศัย สร้างเครื่องเรือน ทำเยื่อกระดาษและลังไม้ พบได้ในบริเวณยุโรปเหนือและตอนเหนือของประเทศรัสเซีย
ภาพ เหมืองแร่ถ่านหิน	มีแร่เหล็กและถ่านหินจำนวนมาก ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรม พบได้ในทุกภูมิภาคของทวีปยุโรป
ภาพ อุตสาหกรรมรถยนต์	พบได้ในแถบภูมิภาคยุโรปตะวันตก ประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ และเบลเยียมมีความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมมากที่สุด
ภาพ แหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ	ผลิตได้มากในภูมิภาคยุโรปเหนือและทางตอนเหนือของรัสเซีย

ใบความรู้ เรื่อง “ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปยุโรป”

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

ยุโรปเป็นทวีปที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยในการประกอบอาชีพจึงทำให้ทวีปยุโรปมีความเจริญก้าวหน้าและโดดเด่นในด้านต่าง ๆ การประกอบอาชีพที่สำคัญ เช่น

๑. เกษตรกรรม

ทวีปยุโรปมีการใช้ที่ดินทำการเกษตรกรรมอย่างหนาแน่น แต่อย่างไรก็ดี ส่วนใหญ่ผลิตขึ้นเพื่อใช้บริโภคภายในประเทศแต่ก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ ดังนั้น จึงต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ เขตเกษตรกรรมของทวีปยุโรป อาจแบ่งออกได้เป็น ๓ เขตใหญ่ ๆ ดังนี้

๑.๑ เขตเกษตรกรรมแบบผสม เป็นเขตที่มีการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ควบคู่กันไป พืชที่ปลูก ได้แก่ ข้าวสาลี บ้าวบาเลย์ ข้าวไรย์ มันฝรั่ง หัวผักกาดหวาน และหญ้า ส่วนสัตว์เลี้ยง ได้แก่ โคเนื้อ โคนม และแกะ พบมากบริเวณภาคตะวันตกและภาคกลางของทวีปในเขตประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี และสเปน

๑.๒ เขตเกษตรกรรมแบบเมดิเตอร์เรเนียน พืชที่สำคัญ ได้แก่ ส้ม มะนาว องุ่น มะกอก พบบริเวณชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนในยุโรปภาคใต้ ได้แก่ ประเทศอิตาลีและประเทศกรีซ

๑.๓ เขตปลูกข้าวสาลี เป็นเขตที่มีการปลูกข้าวสาลีในไร่ขนาดใหญ่ คล้ายคลึงกับเขตปลูกข้าวสาลีในทวีปอเมริกาเหนือ พบบริเวณประเทศฮังการี โรมาเนีย อูเครน และภาคใต้ของสหพันธรัฐรัสเซีย

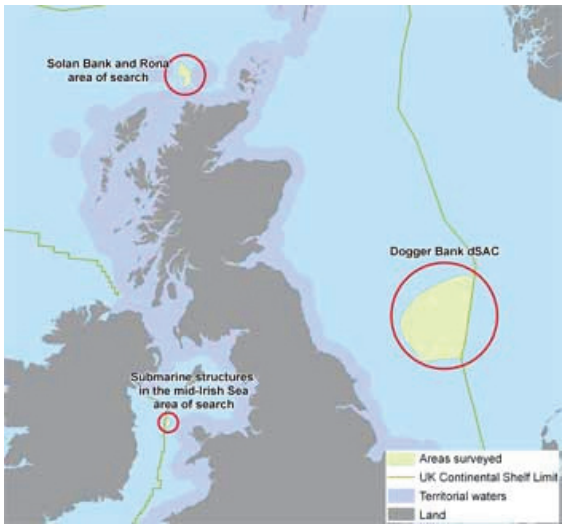
๒. การเลี้ยงสัตว์ สัตว์ที่เลี้ยงจะแตกต่างกันไปตามลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ สัตว์ที่นิยมเลี้ยงกันมากที่สุด ได้แก่ โคเนื้อ โคนม แกะ และสุกร แหล่งเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ ในแถบยุโรปเหนือ ยุโรปตะวันตกและยุโรปตะวันออก

๓. การทำป่าไม้

บริเวณที่เป็นแหล่งป่าไม้ที่สำคัญ ได้แก่ บริเวณเขตภูมิอากาศแบบไทกา ในคาบสมุทรสแกนดิเนเวียและภาคเหนือของสหพันธรัฐรัสเซีย ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้สน ซึ่งเป็นไม้เนื้ออ่อนนำมาผลิตเยื่อกระดาษและเฟอร์นิเจอร์

๔. การประมง

เป็นอาชีพหลักของประชากรในทวีปยุโรปเนื่องจากปัจจัยทางสภาพภูมิประเทศที่มีลักษณะชายฝั่งทะเลยาวและเว้าแหว่งมาก อีกทั้งยังมีกระแสน้ำอุ่นแอตแลนติกเหนือและกระแสน้ำเย็นกรีนแลนด์ไหลมาบรรจบกัน จึงทำให้เป็นแหล่งที่มีปลาชุกชุมแห่งหนึ่งของโลกเรียกบริเวณนี้ว่า **ดอกเกอร์แบงก์ (Dogger Bank)** แหล่งประมงที่สำคัญของยุโรป ได้แก่ บริเวณน่านน้ำทะเลเหนือ ทะเลนอร์วีเจียน และเกาะไอซ์แลนด์ ประเทศที่จับปลาได้มากในเขตนี้ ได้แก่ ประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ และไอซ์แลนด์

ภาพ : บริเวณที่มีแหล่งปลาชุกชุมแห่งโลก
ที่มา : http://www.jncc.gov.uk/images/naturenews_1008.jpg

๕. การทำเหมืองแร่

แร่เศรษฐกิจที่สำคัญของทวีปยุโรป ได้แก่ ถ่านหินและแร่เหล็ก ซึ่งมีปริมาณการผลิตเป็นจำนวนมากในประเทศต่าง ๆ แหล่งถ่านหินที่สำคัญ ได้แก่ บริเวณภาคเหนือของฝรั่งเศส ภาคกลางของเบลเยียม ลุ่มแม่น้ำรูห์ในเยอรมนี ภาคใต้ของโปแลนด์ และสหพันธรัฐรัสเซีย ส่วนแหล่งแร่เหล็กที่สำคัญ ได้แก่ ภาคเหนือและภาคกลางของสวีเดน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของฝรั่งเศส และภาคใต้ของรัสเซีย นอกจากถ่านหินและแร่เหล็กแล้ว ยังมีแร่อื่น ๆ ที่มีความสำคัญ ได้แก่ น้ำมันปิโตรเลียม และก๊าซธรรมชาติซึ่งมีแหล่งผลิตในทะเลเหนือ เนเธอร์แลนด์ เยอรมนี โรมาเนีย และรัสเซีย แร่บอกไซด์ ในยูโกสลาเวียและกรีซ แร่โพแทชและแร่ฟอตเฟต ในเยอรมนีและโปแลนด์

๖. การอุตสาหกรรม

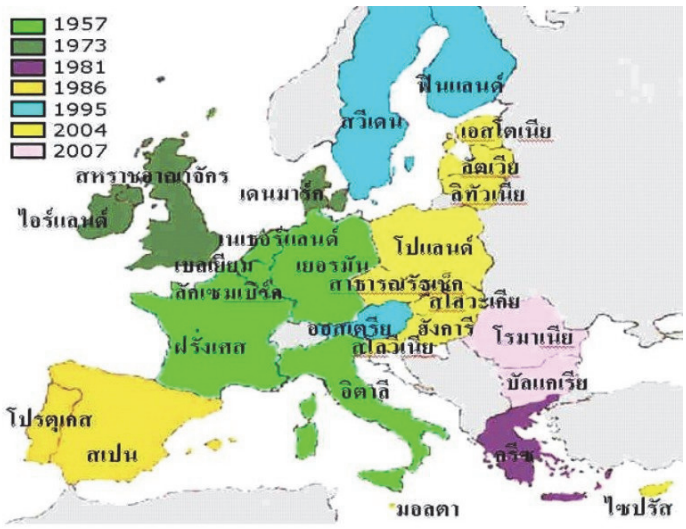
ทวีปยุโรปเป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่สำคัญของโลก อุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การถลุงเหล็กและผลิตเหล็กกล้า การผลิต รถยนต์ รถไฟ เครื่องบิน และเรือเดินสมุทร การผลิตเคมีภัณฑ์ การผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น แหล่งอุตสาหกรรมที่สำคัญอยู่ในยุโรปตะวันตก เช่น ประเทศสหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมนี และเนเธอร์แลนด์ ส่วนยุโรปตะวันออกมีแหล่งอุตสาหกรรมที่สำคัญอยู่ในสหพันธรัฐรัสเซีย ยูเครน และเบลารุส

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ประเทศยุโรปได้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อประโยชน์ทางด้านการค้าและความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

๑. กลุ่มประชาคมยุโรป หรือ (European Communities: EC) เป็นการรวมกลุ่มที่มีจำนวนประเทศสมาชิกมากที่สุดถึง ๑๒ ประเทศ ได้แก่ เบลเยียม ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ไอร์แลนด์ อิตาลี ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส สเปน และสหราชอาณาจักร กลุ่มประเทศนี้มีข้อตกลงร่วมกันในอันที่จะยกเลิกข้อจำกัดต่าง ๆ ในด้านการค้าระหว่างกัน เช่น ยกเลิกภาษีศุลกากร สำหรับสินค้าที่ผลิตขึ้นในประเทศสมาชิก รวมทั้งการเปิดเสรีให้มีการเดินทางของผู้คน และการเคลื่อนย้ายเงินทุนผ่านเขตแดนซึ่งกันและกันโดยไม่มี

ข้อจำกัด กลุ่มประเทศนี้นับว่ามีอิทธิพลมากในด้านเศรษฐกิจโลก และเป็นการรวมตัวกันของประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมในทวีปยุโรป

ภาพ : สมาชิกสหภาพยุโรป

ที่มา http://blogsimages.skynet.be/images/002/807/842_fe407482034a83fea859ada4fb2a1749.jpg

๒. กลุ่มสมาคมการค้าเสรีของยุโรป (European Free Trade Association: EFTA) เป็นการรวมกลุ่มของประเทศสมาชิกรวม ๗ ประเทศ คือ ออสเตรีย ไอซ์แลนด์ นอร์เวย์ สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ลิกเตนสไตน์ และฟินแลนด์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการค้าและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยยกเลิกการเก็บภาษีศุลกากร และข้อจำกัดทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิก ในปัจจุบันกลุ่มประเทศนี้ได้ทำสัญญาตกลงให้มีการค้าเสรีกับกลุ่มประชาคมยุโรปด้วยแล้ว

๓. กลุ่มความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจร่วมกัน (Council for Mutual Economic Assistance: COMECON) เป็นการรวมกลุ่มเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจของประเทศในยุโรปตะวันออก ที่มีการปกครองระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ รวม ๘ ประเทศ คือ สหภาพโซเวียต โปแลนด์ สาธารณรัฐเช็กและสโลวัก ฮังการี โรมาเนีย แอลบาเนีย บัลแกเรีย และยูโกสลาเวีย อย่างไรก็ตามจากการล่มสลายของสหภาพโซเวียต ซึ่งเป็นประเทศแกนนำสำคัญ กลุ่มโคเมคอนก็ต้องยุติบทบาทลงด้วยเช่นกัน

๔. สหภาพยุโรป (The European Union : EU) เป็นการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคยุโรปทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมในลักษณะสถาบันแบบเหนือรัฐ (Supranational Institution) ที่ใหญ่ที่สุดและก้าวหน้าที่สุดในโลก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสันติภาพเป็นการถาวรระหว่างประเทศในภูมิภาคยุโรปภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ รวมไปถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจแก่ประเทศสมาชิกและการมีบทบาทนำของ EU ในประชาคมโลก

การรวมกลุ่มอย่างเป็นรูปธรรมเกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๐ ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ โดยประเทศยุโรปตะวันตก ๖ ประเทศ ได้ร่วมกันจัดตั้งประชาคมถ่านหินและเหล็กกล้ายุโรป (European Coal and Steel Community - ECSC) ขึ้น ซึ่งแม้เป้าหมายสูงสุดของการรวมกลุ่มจะมีขึ้นเพื่อผลประโยชน์ทางด้าน

การเมือง เช่น การมีสันติภาพถาวรระหว่างประเทศในภูมิภาคยุโรป แต่ประเทศได้เลือกใช้วิธีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเป็นตัวนำเพื่อคลายความระแวงสงสัยของประเทศต่าง ๆ ในเรื่องการสูญเสียอำนาจอธิปไตย การรวมกลุ่มดังกล่าวประสบผลสำเร็จด้วยดี ทำให้ต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๕๗ การรวมกลุ่มได้ขยายตัวครอบคลุมภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ โดยประเทศได้ลงนามในสนธิสัญญากรุงโรม (Treaty of Rome) เพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Community - EEC) เพื่อให้เป็นทั้งสหภาพศุลกากร (Customs Union) และตลาดร่วม (Common Market) กระบวนการรวมกลุ่มประสบความสำเร็จอย่างมากในด้านเศรษฐกิจ

ภาพ : Eu Map

ที่มา : http://www.ezilon.com/map_of_europe.html

ใน ค.ศ. ๑๙๙๐ ในช่วงหลังสงครามเย็น ฝรั่งเศสและเยอรมนีเสนอให้มีการจัดตั้งสหภาพการเมืองของยุโรปเพื่อให้มีการกำหนดนโยบายด้านการต่างประเทศและความมั่นคงร่วมกัน ซึ่งท้ายที่สุด นำไปสู่การลงนามในสนธิสัญญากรุงมาสตริคต์ (Treaty of Maastricht หรือ Treaty on the European Union) เพื่อจัดตั้งสหภาพยุโรป (European Union – EU) ขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๙๒ รวมไปถึงการใช้เงินสกุลยูโรร่วมกันด้วย ต่อมา ใน ค.ศ.๒๐๐๗ ประเทศสมาชิก EU ตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุงโครงสร้างเพื่อตอบสนองกระบวนการบูรณาการภายใน EU ที่ก้าวหน้าขึ้นและบทบาทที่เพิ่มมากขึ้นของ EU ในประชาคมโลก จึงได้ร่วมลงนามในสนธิสัญญาลิสบอน (Lisbon Treaty) โดยประเทศสมาชิกให้ความเห็นชอบในการสละอำนาจอธิปไตยบางส่วนให้แก่ความร่วมมือเหนือชาติ (supranational cooperation) ในเรื่อง (๑) สหภาพศุลกากร (customs union) (๒) การออกกฎระเบียบด้านการแข่งขัน (competition rules) (๓) นโยบายด้านการเงิน (monetary policy) สำหรับรัฐสมาชิก EU ที่ใช้สกุลเงินยูโร (๔) การอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพทางทะเล (marine biological resources) ภายใต้นโยบายร่วมด้านประมง และ (๕) นโยบายการค้าร่วม (common commercial policy) ทั้งนี้ สนธิสัญญาลิสบอนมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ ค.ศ. ๒๐๐๙

ปัจจุบัน EU มีรัฐสมาชิกจำนวน ๒๘ ประเทศ มีระบบตลาดร่วม ระบบภาษีศุลกากรร่วม การใช้เงินสกุลยูโรร่วมกันใน ๑๗ ประเทศสมาชิก และมีศูนย์กลางการบริหารอยู่ที่กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม

โครงสร้างการทำงานของ EU ประกอบด้วย ๔ สถาบันหลัก คือ คณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission) คณะมนตรียุโรป (European Council) คณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป (Council of the European Union) และสภายุโรป (European Parliament)

ในวันที่ ๒๓ มิถุนายน ค.ศ. ๒๐๑๖ สหราชอาณาจักรได้ทำการลงมติสมาชิกภาพในสหภาพยุโรป โดยฝ่ายที่ต้องการให้ออกจากสหภาพยุโรปเป็นฝ่ายชนะ รัฐบาลสหราชอาณาจักรได้กำหนดให้วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๐๑๙ เป็นวันออกจากสหภาพยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ส ๕.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ปัญหาไฟป่า

๒. ปัญหามลพิษทางอากาศ

๓. ปัญหาขยะและสิ่งปฏิกูล

๔. ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายสภาพปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเปิดวีดิทัศน์เรื่อง “๑๐ Major Current Environmental Problems” ให้นักเรียนดู จากนั้นใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=A0pB1qw8SMs

๑.๑ นักเรียนดูคลิปวิดีโอเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ในการก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของโลกเรื่อง “๑๐ Major Current Environmental Problems” นักเรียนเห็นปัญหาสิ่งแวดล้อมอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : มลพิษทางอากาศ โลกร้อน ประชากรล้นโลก เป็นต้น)*

สื่อ

๑. ใบความรู้ เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

๒. วีดิทัศน์เรื่อง “10 Major Current Environmental Problems”

๓. กระดาษปรู๊ฟและอุปกรณ์เครื่องเขียน

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

<table>
<tr><td colspan="3">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</td></tr>
<tr><td>ด้านคุณลักษณะ
นักเรียนสามารถบอกผลกระทบของสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อประชากรโลกได้มีเหตุผล</td><td>๑.๒ นักเรียนคิดว่า ในทวีปยุโรปน่าจะมีปัญหาสิ่งแวดล้อมใดบ้าง (แนวคำตอบ : สภาพอากาศเปลี่ยนแปลง มลพิษทางอากาศ ไฟป่า ขยะ และสิ่งปฏิกูล ฯลฯ)
๑.๓ จากที่เราได้ดูวีดิทัศน์ไปแล้ว เราจะเห็นว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในโลก และทวีปยุโรป นอกจากผลปัจจัยด้านลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศแล้ว นักเรียนคิดว่า ปัจจัยหลักที่ทำให้ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นคืออะไร (แนวคำตอบ : มนุษย์)
๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียน เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป ดังนี้ “จากปัญหาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในทวีปยุโรปที่นักเรียนตอบมา เรามาดูกันถึงสาเหตุและผลกระทบของปัญหาเหล่านั้นกัน”
ขั้นสอน
๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน แล้วให้แต่ละกลุ่มรับผิดชอบศึกษาประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป ดังต่อไปนี้
. ๑.๑ กลุ่มที่ ๑ ปัญหาไฟป่า
๑.๒ กลุ่มที่ ๒ ปัญหามลพิษทางอากาศ
๑.๓ กลุ่มที่ ๓ ปัญหาขยะและสิ่งปฏิกูล</td><td></td></tr>
</table>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๑.๔ กลุ่มที่ ๔ ปัญหาอากาศเปลี่ยนแปลง พร้อมกับอธิบายผลการศึกษาของกลุ่มตนเองลงในใบงาน เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป ๒. จากนั้นครูแจกกระดาษปรู๊ฟให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ แผ่น โดยให้นักเรียนวาดภาพลักษณะของปัญหาที่ได้รับ พร้อมทั้งนำเสนอปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาด้วย และผลกระทบที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งเสนอแนวทางการแก้ปัญหา ๓. ให้นักเรียนกลุ่มละ ๒ คนเป็นตัวแทนกลุ่มในการนำเสนอความรู้ที่ได้รับ (Obj. ๑, ๒, ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านข่าว “อังกฤษยังเตือนภัยสูงสุด หนาวสุดขั้ว หิมะตกหนัก ตายอื้อ ติดในรถกว่าพัน” จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์ (https://www.thairath.co.th/content/121784) จากนั้นครูใช้แนวคำถามในการพัฒนาความคิดรวบยอด ดังต่อไปนี้ ๑.๑ ผลกระทบดังกล่าวเกิดขึ้นจากปัจจัยใด *(แนวคำตอบ : ผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากปัจจัยทางธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปัจจัยที่เรา*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	สามารถควบคุมได้คือ ปัจจัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์) ๑.๒ ดังนั้นควรเริ่มแก้ปัญหาที่ปัจจัยใด เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : มนุษย์ เหตุผลผู้เรียนแสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องกับคำตอบและมีความเป็นไปได้)* ๑.๓ หากทุกคนเพิกเฉยต่อปัญหา จะเกิดผลกระทบอย่างไรบ้าง (*แนวคำตอบ : ผู้เรียนนำเสนอความคิดเห็น)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายสภาพปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน ๔) การทำใบงานที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา ๔) ใบงานที่กำหนดให้	**ดี** : นักเรียนสามารถอธิบายสภาพปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปได้ถูกต้องร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : นักเรียนสามารถอธิบายสภาพปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปได้ถูกต้องร้อยละ ๕๐ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถอธิบายสภาพปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปได้ถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๕๐
ด้านทักษะและกระบวนการ นำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน ๔) การทำใบงานที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา ๔) ใบงานที่กำหนดให้	**ดี** : นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้ไม่น้อยกว่า ๕ ข้อ **พอใช้** : นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้ไม่น้อยกว่า ๓ ข้อ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้น้อยกว่า ๓ ข้อ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ บอกผลกระทบของสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อประชากรโลก	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน ๔) การทำใบงานที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา ๔) ใบงานที่กำหนดให้	**ดี** : นักเรียนสามารถบอกผลกระทบของสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อประชากรโลกได้ไม่น้อยกว่า ๕ ข้อ **พอใช้** : นักเรียนสามารถบอกผลกระทบของสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อประชากรโลกได้ไม่น้อยกว่า ๓ ข้อ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถบอกผลกระทบ ของสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อประชากรโลกได้น้อยกว่า ๓ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

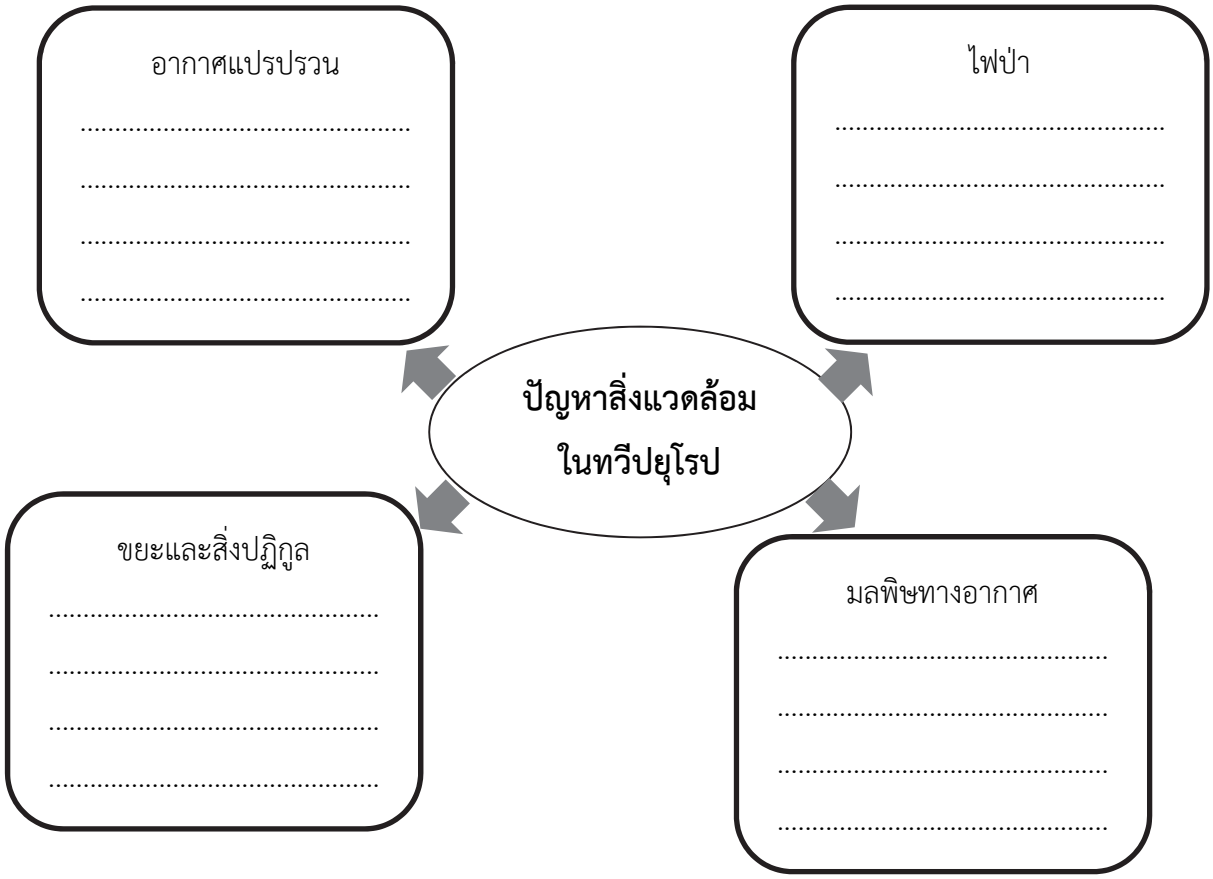
๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน
เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปลงในแผนผังต่อไปนี้

๑. สาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในยุโรป คืออะไร

.....
.....
.....

๒. ปัญหาสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อประชากรในยุโรปอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข่าวเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่กำหนดให้ แล้วอธิบายถึงสาเหตุของปัญหาและบอกแนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าว

อังกฤษยังเตือนภัยสูงสุด หนาวสุดขั้ว หิมะตกหนัก ตายอื้อ ติดในรถกว่าพัน

สำนักข่าวต่างประเทศรายงานความคืบหน้าอิทธิพลพายุลมหนาว ‘เอ็มมา’ พัดผ่านอังกฤษ-สหราชอาณาจักร ตลอดจนบางประเทศในยุโรป จนทำให้อากาศหนาวเย็นจัด อุณหภูมิลดฮวบต่ำกว่า 0 องศาฯ และเกิดหิมะตกหนัก โดยสำนักงานอุตุนิยมวิทยาอังกฤษ ได้ประกาศเตือนภัยขั้นสูงสุด ‘สีแดง’ บริเวณพื้นที่ตะวันตกเฉียงใต้ของอังกฤษ และทางใต้ของประเทศเวลส์ เมื่อวันที่ 1 มี.ค.ที่ผ่านมาว่าพายุลมหนาวเอ็มมาที่หอบลมหนาวสุดขั้วมาจากเขตไซบีเรียของรัสเซีย จนถูกขนานนามในอีกชื่อหนึ่งว่า ‘อสูรร้ายจากตะวันออก’ ยังคงส่งผลให้พื้นที่บางส่วนของสหราชอาณาจักร (ยูเค) ต้องเผชิญกับหิมะตกหนักต่อไป บางพื้นที่หิมะตกหนักทับถมสูงถึง 50 ซม. ขณะที่มีคนขับรถจำนวนหลายพันคนต้องติดอยู่ในรถยนต์ของตนเองบนถนนต่าง ๆ ทั่วสหราชอาณาจักร เนื่องจากหิมะตกหนักจนรถไม่สามารถแล่นต่อไปได้

สาเหตุของปัญหา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

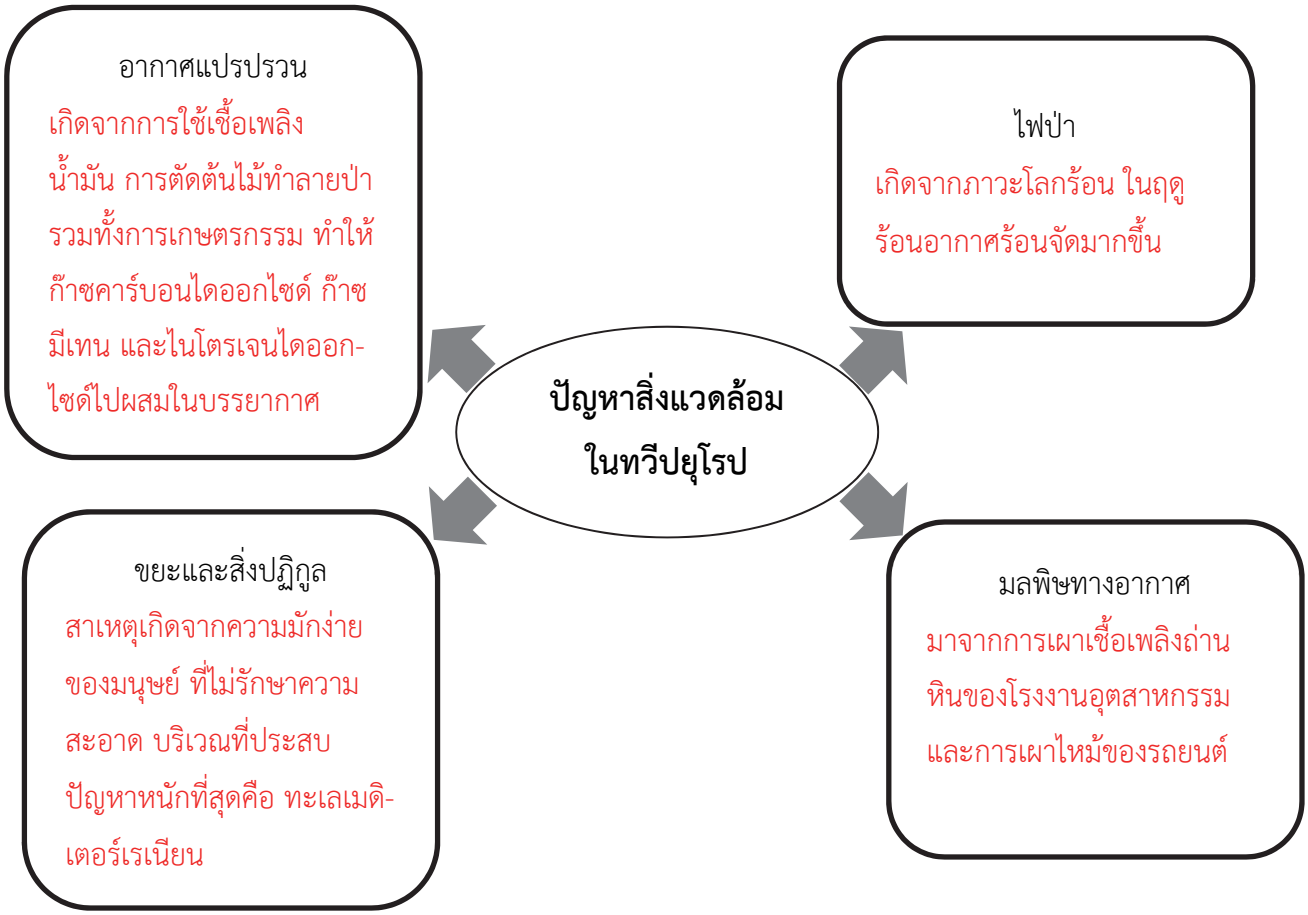
แนวทางการแก้ปัญหา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงาน

ใบงาน
เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปลงในแผนผังต่อไปนี้

๑. สาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในยุโรป คืออะไร
การกระทำของมนุษย์และเทคโนโลยีที่ไม่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
๒. ปัญหาสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อประชากรในยุโรปอย่างไรบ้าง
ก่อเกิดปัญหาฝนกรด ไฟป่า ปัญหาขยะมูลฝอย มลภาวะด้านต่าง ๆ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข่าวเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่กำหนดให้ แล้วอธิบายถึงสาเหตุของปัญหาและบอกแนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าว

อังกฤษยังเตือนภัยสูงสุด หนาวสุดขั้ว หิมะตกหนัก ตายอื้อ ติดในรถกว่าพัน

สำนักข่าวต่างประเทศรายงานความคืบหน้าอิทธิพลพายุลมหนาว ‘เอ็มมา’ พัดผ่านอังกฤษ-สหราชอาณาจักร ตลอดจนบางประเทศในยุโรป จนทำให้อากาศหนาวเย็นจัด อุณหภูมิลดฮวบต่ำกว่า 0 องศาฯ และเกิดหิมะตกหนัก โดยสำนักงานอุตุนิยมวิทยาอังกฤษ ได้ประกาศเตือนภัยขั้นสูงสุด ‘สีแดง’ บริเวณพื้นที่ตะวันตกเฉียงใต้ของอังกฤษ และทางใต้ของประเทศเวลส์ เมื่อวันที่ 1 มี.ค.ที่ผ่านมาว่าพายุลมหนาวเอ็มมาที่หอบลมหนาวสุดขั้วมาจากเขตไซบีเรียของรัสเซีย จนถูกขนานนามในอีกชื่อหนึ่งว่า ‘อสูรร้ายจากตะวันออก’ ยังคงส่งผลให้พื้นที่บางส่วนของสหราชอาณาจักร (ยูเค) ต้องเผชิญกับหิมะตกหนักต่อไป บางพื้นที่หิมะตกหนักทับถมสูงถึง 50 ซม. ขณะที่มีคนขับรถจำนวนหลายพันคนต้องติดอยู่ในรถยนต์ของตนเองบนถนนต่าง ๆ ทั่วสหราชอาณาจักร เนื่องจากหิมะตกหนักจนรถไม่สามารถแล่นต่อไปได้

สาเหตุของปัญหา

ภาวะโลกร้อนที่ส่งผลกระทบให้สิ่งแวดล้อมแปรปรวนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

แนวทางการแก้ปัญหา

๑. รณรงค์ลดภาวะโลกร้อน
๒. ลดมลภาวะทางอากาศ ฝุ่นควันจากรถยนต์และโรงงาน
๓. ตรวจสอบการปล่อยควันของโรงงาน
๔. ลดการปล่อยสารหรือแก๊สที่ก่อให้เกิดภาวะเรือนกระจก

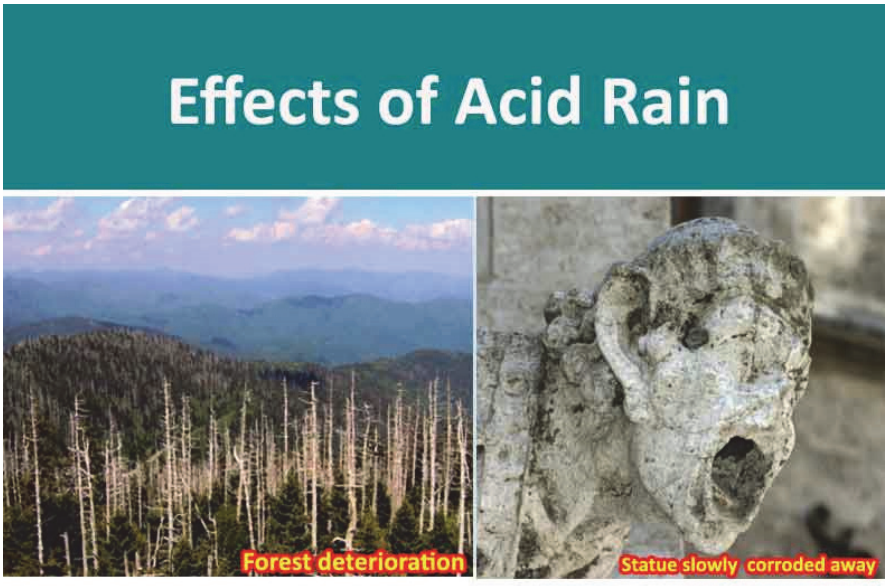
ใบความรู้ เรื่อง “สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป”

ประชากรกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และความสัมพันธ์ดังกล่าวค่อนข้างสลับซับซ้อน เนื่องจากประชากรและสิ่งแวดล้อมมีกำหนดซึ่งกันและกัน เช่น ขนาดของประชากรถูกกำหนดโดยอาหาร กล่าวคือ โดยความเป็นจริงจำนวนประชากรจะเพิ่มได้เร็วกว่าความสามารถในการผลิตอาหารเพื่อยังชีพ ซึ่งหากไม่มีมาตรการยับยั้งการเพิ่มประชากรแล้ว ก็จะก่อให้เกิดความอดอยากในหมู่ประชากรได้ ดังนั้น การเพิ่มประชากรจึงเป็นปัจจัยพื้นฐานต่อปัญหาของมนุษยชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาสิ่งแวดล้อม

ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ นั้นส่วนใหญ่เป็นผลจากการกระทำของมนุษย์ทั้งสิ้น ทั้งนี้ เนื่องมาจากความต้องการกินดีอยู่ดี และจำนวนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติก็ขึ้นอยู่กับจำนวนคนที่ใช้ ดังนั้น เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น ความต้องการในปัจจัยต่าง ๆ ก็ย่อมเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เพราะการใช้ทรัพยากรธรรมชาติก็สูงขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้น

ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป เกิดจากการพัฒนาอย่างรวดเร็วและการเพิ่มขึ้นของประชากร ทำให้ความต้องการใช้ทรัพยากรมากขึ้น และมีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ทำให้เกิดสารพิษและขยะจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปดังนี้

๑. ปัญหาฝนกรด

ภาพ : ผลกระทบของฝนกรดในยุโรป

ที่มา : https://www.britannica.com/story/what-happened-to-acid-rain

มลพิษทางอากาศ เนื่องจากยุโรปเป็นทวีปที่มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก ทั้งเป็นพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น มีระบบการคมนาคมที่ก้าวหน้า ส่งผลให้เกิดฝนกรด ซึ่งมาจากควันของโรงงานอุตสาหกรรม โรงไฟฟ้าที่ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง

๒. ปัญหามลพิษในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ภาพ : ขยะบริเวณชาหาดของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ที่มา : https://www.npr.org/sections/parallels/2018/01/11/575925118/environmentalists-warn-of-mediterranean-pollution-from-lebanon-land-reclamation

ทะเลเมดิเตอร์เรเนียนเป็นแหล่งน้ำที่มีความสำคัญของทวีปยุโรป เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของโลก ทำให้ชายหาดประสบปัญหามลพิษทางขยะมูลฝอย เป็นต้น

๓. ปัญหาสภาพอากาศแปรปรวนจากภาวะโลกร้อน

ภาพ : น้ำแข็งขั้วโลกละลายในมหาสมุทรอาร์กติก

ที่มา : http://naim3738.blogspot.com/2012/09/blog-post.html

ภาวะโลกร้อน (Global Warming) ยุโรปต้องสบปัญหาสภาพอากาศแปรปรวน ในฤดูร้อนอากาศร้อนจัดมากขึ้น ฤดูหนาวหนาวเย็นจัดส่วนฤดูฝนจะตกชุกก่อให้เกิดอุทกภัย รวมทั้งการคลาดเคลื่อนของฤดูกาลต่าง ๆ

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

๑. มลภาวะทางน้ำมีการปล่อยน้ำเสียที่มีสารอันตรายจากโรงงานและชุมชนลงสู่แม่น้ำ

ปัจจุบันสถาบันสิ่งแวดล้อมแห่งยุโรปได้มีการรณรงค์ให้บำบัดน้ำเสียให้ได้มาตรฐานก่อนจะปล่อยลงสู่แม่น้ำเพื่อลดปริมาณน้ำเสียให้มีคุณภาพที่มาตรฐาน

๒. มลภาวะทางอากาศ

เป็นปัญหาใหญ่ของยุโรป มาจากการเผาเชื้อเพลิงถ่านหินของโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้เกิดฝนกรด ซึ่งเป็นอันตรายต่อต้นไม้ ยังทำให้คนและสัตว์มีปัญหาทางด้านระบบหายใจ ส่วนการเผาไหม้ของรถยนต์ เกิดจากการจราจรหนาแน่น ทำให้มีผลต่อสุขภาพร่างกายและระบบหายใจ

๓. มลภาวะทางขยะและสารเคมี

เป็นของเหลือจากการใช้ของมนุษย์แต่ละครัวเรือน ซึ่งเป็นแหล่งแพร่ เชื้อโรคจึงควรแยกประเภทของขยะก่อนทิ้ง ขยะบางชนิดเป็นสารเคมีควรแยกสถานที่ทิ้งให้ห่างไกลจากแหล่งชุมชน

๔. มลภาวะทางด้านคมนาคม

การใช้รถยนต์จำนวนมาก ทำให้เกิดการจราจรที่ติดขัด ทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอากาศเป็นพิษในทวีปและในโลก

๕. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก

เป็นปัญหาใหญ่ของสิ่งแวดล้อม เพราะเกิดจากการใช้เชื้อเพลิง น้ำมัน การตัดต้นไม้ทำลายป่า รวมทั้งการเกษตรกรรม ทำให้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซมีเทน และไนโตรเจนไดออกไซด์ไปผสมในบรรยากาศ เกิดภาวะเรือนกระจกขึ้นซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านภูมิอากาศและระบบนิเวศ และยังทำให้พื้นที่การเกษตรและที่อยู่อาศัยลดลง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ส ๕.๒ ม.๒/๓ สืบค้น อภิปราย ประเด็นปัญหา จากปฏิสัมพันธ์ ระหว่างสภาพแวดล้อม ทางกายภาพกับมนุษย์ ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

๒. แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปโดยประยุกต์ใช้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถระบุสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูทบทวนความรู้ของนักเรียนจากคาบเรียนที่แล้ว และครูวาดรูปสิ่งประดิษฐ์ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ *(เช่น กังหันชัยพัฒนา ฝนหลวง เป็นต้น)* เพื่อให้นักเรียนทายว่า สิ่งที่ครูกำลังวาดอยู่นั้นคือสิ่งประดิษฐ์ใด เมื่อได้คำตอบแล้วให้นักเรียนบอกว่าสิ่งประดิษฐ์นั้นใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใด

๒. ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน โดยการสุ่มนักเรียนโดยมีคำถามว่า “นักเรียนรู้จักโรงการอันเรื่องมาจากพระราชดำริโครงการใดบ้าง และให้นักเรียนอธิบายว่าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้นมุ่งแก้ปัญหาสิ่งใด” *(แนวคำตอบ : นักเรียนตอบตามประสบการณ์)*

๓. ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า “ในทวีปยุโรปนั้นมีปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เหมือนกับที่ประเทศไทยมีเหมือนกัน ดังนั้น เราจะมาลองดูว่าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงคิดค้นมาเพื่อแก้ปัญหาในไทย จะ

สื่อ

๑. แผนที่เล่ม

๒. หนังสือเรียน

๓. กระดาษปรู๊ฟและอุปกรณ์การเขียน

แหล่งเรียนรู้

๑. เว็บไซต์สำนักงาน กปร.

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การประยุกต์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในการแก้ไขปัญหาปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๑) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในการแก้ไขปัญหาปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปได้อย่างสร้างสรรค์ **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างครอบคลุม	สามารถไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในทวีปยุโรปได้หรือไม่” **ขั้นสอน** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันเรียนรู้ในประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป โดยประกอบด้วยลักษณะของสภาพปัญหา บริเวณที่พบปัญหานี้ ผลกระทบของปัญหาแต่ละปัญหา (Obj. ๑) ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน และครูแจกกระดาษปรู๊ฟพร้อมอุปกรณ์เครื่องเขียน กลุ่มละ ๑ ชุด จากนั้นให้ผู้เรียนเลือกปัญหาที่สนใจมา ๑ ปัญหา ๓. ให้ผู้เรียนในกลุ่มร่วมกันวางแผนว่าจะใช้โครงการอันเนื่องพระราชดำริใดที่สามารถประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวได้บ้าง ทั้งนี้ ครูต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการพระราชดำริคร่าว ๆ ให้แก่นักเรียน โดยแบ่งเป็นโครงการฯ ที่เกี่ยวกับดิน น้ำ การจัดการเศรษฐกิจ หรืออื่น ๆ เป็นต้น ๔. ครูให้นักเรียนออกแบบการนำเสนอตามที่นักเรียนถนัด โดยกำหนดให้ต้องใช้กระดาษปรู๊ฟที่แจกให้ในการนำเสนอ ให้เวลาในการนำเสนอกลุ่มละ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๑) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	ไม่เกิน ๓ นาที พร้อมทั้งบอกประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับหากปัญหาเหล่านี้ได้รับการแก้ไข (Obj. ๒, ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูสรุปการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน และใช้แนวคำถามในการพัฒนาความคิดรวบยอดนักเรียน โดยใช้แนวคำถาม ดังต่อไปนี้ ๑.๑ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปมีความคล้ายคลึงกับประเทศไทยหรือไม่ *(แนวคำตอบ : มีความคล้ายคลึงกันในบางปัญหา)* ๑.๒ นักเรียนคิดว่าในทางกลับกัน หากเราลองนำวิธีการที่แก้ปัญหาต่าง ๆ ในต่างประเทศจนประสบความสำเร็จ มาปรับใช้ในไทยจะประสบความสำเร็จด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : นักเรียนสามารถระบุสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปได้มากกว่า ๕ ปัญหา **พอใช้** : นักเรียนสามารถระบุสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปได้มากกว่า ๓ ปัญหา **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถระบุสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปได้น้อยกว่า ๓ ปัญหา
ด้านทักษะและกระบวนการ ประยุกต์ใช้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการแก้ไขปัญหาปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการแก้ไขปัญหาปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปได้อย่างเหมาะสม **พอใช้** : นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการแก้ไขปัญหาปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปได้อย่างเหมาะสมแต่ขาดเหตุผลประกอบ **ปรับปรุง :** นักเรียนไม่สามารถประยุกต์ใช้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พระบาทสมเด็จพระบรมชน-กาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย-เดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการแก้ไขปัญหาปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปได้
ด้านคุณลักษณะ บอกประโยชน์ของของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระ-บรมชนกาธิเบศร มหาภูมิ-พลอดุลยเดชมหาราช-บรมนาถบพิตร ที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชน-กาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย-เดชมหาราช๐ข บรมนาถบพิตร ที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้มากกว่า ๕ ข้อ **พอใช้** : นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระ-บรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล-อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้มากกว่า ๓ ข้อ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชน-กาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย-เดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้น้อยกว่า ๓ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

ส ๕.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทาง การจัดการภัยพิบัติ และ การจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา อย่างยั่งยืน

ขอบเขตเนื้อหา

แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป เรื่อง ฝรั่งเศสลดโลกร้อน ห้ามใช้ภาชนะพลาสติกใส่อาหาร ความยาวประมาณ ๑.๓๐ นาที จากนั้นครูใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=5la84a13a30

๑.๑ จากการชมวีดิทัศน์ เกี่ยวกับเรื่องอะไร *(แนวคำตอบ : นโยบายงดใช้พลาสติก ในประเทศฝรั่งเศส)*

สื่อ

๑. ใบความรู้เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

๒. วีดิทัศน์เรื่อง ฝรั่งเศสลดโลกร้อน ห้ามใช้ภาชนะพลาสติกใส่อาหาร

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

วิเคราะห์และนำเสนอนโยบายหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

<table>
<tr><td colspan="3">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</td></tr>
<tr><td>ด้านทักษะและกระบวนการ
นักเรียนวิเคราะห์และนำเสนอนโยบายหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมตามประเด็นที่กำหนดได้อย่างสมเหตุสมผล
ด้านคุณลักษณะ
นักเรียนอภิปรายความสำคัญของการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม</td><td>๑.๒ เพราะเหตุใดฝรั่งเศสจึงมีแนวคิดดังกล่าว (แนวคำตอบ : ต้องการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนที่เกิดจากการผลิตพลาสติก)
๑.๓ ทำไมการปรับเปลี่ยนครั้งนี้ของฝรั่งเศส จึงไม่ทำโดยทันที แต่ต้องรอถึง พ.ศ.๒๕๖๓ ก่อน (แนวคำตอบ : เพราะต้องการปรับเปลี่ยนแบบค่อยไปเป็นค่อยไป ให้คนใช้เวลาในการปรับตัว)
๒. ครูนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวว่า “จากคาบที่แล้วที่เราลองปรับใช้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในวันนี้เราจะลองให้นักเรียนลองนำเสนอนโยบายในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยเป็นการสร้างนโยบายจากหลากหลายประเด็น”
ขั้นสอน
๑. ครูอธิบายรูปแบบการการแก้ปัญหาทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเด็นต่าง ๆ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบให้นักเรียนเห็นภาพ โดยกำหนดประเด็นดังต่อไปนี้
๑.๑ การแก้ปัญหาแบบการสร้างเอกภาพในการแก้ปัญหา
๑.๒ การแก้ปัญหาโดยการปฏิรูประเบียบและการบังคับใช้กฎหมาย</td><td></td></tr>
</table>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๑.๓ การแก้ปัญหาโดยการให้การศึกษาและให้ความรู้แก่ประชาชน ๑.๔ การแก้ปัญหาด้วยความร่วมมือกับองค์กรนานาชาติ ๒. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ประมาณ ๔ คนจากนักเรียนที่นั่งใกล้ ๆ กัน ให้หันหน้าเข้าหากัน จากนั้นแจกใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปให้กลุ่มละ ๑ แผ่น โดยให้นักเรียนร่วมกันนำเสนอแนวทางหรือนโยบายในการปก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตามประเด็นที่กำหนดให้ โดยให้ปฏิบัติดังนี้ ๒.๑ นักเรียนเขียนวิธีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาที่กำหนดตามประเด็นให้ตรงตามช่องที่กำหนดให้ ๒.๒ ให้นักเรียนจัดลำดับประเด็นในการใช้แก้ปัญหา จาก ๑-๔ ในแต่ละปัญหาที่กำหนด ๓. ผู้สอนสุ่มผู้เรียนออกมานำเสนอประมาณ ๒-๓ กลุ่ม โดยผู้สอนควรสุ่มให้หลากหลาย และไม่จำเป็นต้องให้นำเสนอครบทุกปัญหาก็ได้ การได้มาซึ่งข้อมูลที่หลากหลายนี้เกิดจากการที่ครูได้เดินดูว่าผู้เรียนกลุ่มไหนเสนอประเด็นที่มีความน่าสนใจบ้าง (Obj. ๑, ๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๒) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๔. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป โดยผู้สอนใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ “เพราะเหตุใดการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา” จากนั้นให้ผู้เรียนเขียนลงในสมุดของตนเองประมาณ ๕ บรรทัด และครูสุ่มนักเรียนให้อ่านคำตอบของตน (Obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูใช้แนวคำถามในการสร้างความคิดรวบยอดของนักเรียนในเรื่องนี้ โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ นักเรียนคิดว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อใครมากที่สุด *(แนวคำตอบ : มนุษย์)* ๑.๒ นักเรียนคิดว่ามนุษย์ส่วนใหญ่ทราบกันหรือไม่ว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเกิดจากมนุษย์เป็นเป็นปัจจัยหลัก *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนนำเสนอความคิดเห็น)* ๑.๓ นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด ปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่มีทีท่าจะที่จะลดลงเลย *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนนำเสนอความคิดเห็น)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องร้อยละ ๕๐ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๕๐
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์และนำเสนอนโยบายหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : นักเรียนสามารถนำเสนอนโยบายหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างหลากหลายและมีความสมเหตุสมผล **พอใช้** : นักเรียนสามารถนำเสนอนโยบายหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างหลากหลาย แต่ขาดเหตุผลประกอบ **ปรับปรุง** : นักเรียนไม่สามารถนำเสนอนโยบายหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการร่วมมือกันแก้ไขปัญหา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			สิ่งแวดล้อมได้อย่างน้อย ๕ ข้อ **พอใช้** : นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างน้อย ๓ ข้อ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างน้อยกว่า ๓ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ส ๕.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทาง การจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา อย่างยั่งยืน

ขอบเขตเนื้อหา

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปที่มีต่อประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

ผู้เรียนอธิบายสาเหตุและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

ผู้เรียนยกตัวอย่างแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเปิดรูปภาพเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยเคยประสบ ได้แก่ ปัญหาภัยแล้งและปัญหาอุทกภัย จากนั้นถามคำถามนักเรียนเกี่ยวกับรูปภาพดังกล่าว โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้

ที่มา : https://news.mthai.com/general-news/193369.html

สื่อ

๑. หนังสือเรียน

๒. ใบความรู้ เรื่อง ผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

ออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับมาตรการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านคุณลักษณะ จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ผู้เรียนสามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับมาตรการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้อย่างเหมาะสม	 ที่มา : https://www.posttoday.com/social/general/354652 ๑.๑ รูปภาพดังกล่าวนี้นักเรียนได้ดู เป็นปัญหาปัญหาสิ่งแวดล้อมในเรื่องใด *(แนวคำตอบ : ปัญหาอุทกภัยและปัญหาภัยแล้ง)* ๑.๒ นักเรียนคิดว่า ปัญหาดังกล่าวเกิดจากสาเหตุใด *(แนวคำตอบ : การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศของโลก ที่เกิดจากภาวะโลกร้อน)* ๑.๓ นักเรียนทราบหรือไม่ว่าปัญหาโลกร้อน เกิดจากสาเหตุใด *(แนวคำตอบ : เกิดจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จนทำให้เกิดภาวะเรือนกระจกขึ้น ซึ่งเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๑) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๑.๔ นักเรียนคิดว่าบริเวณทวีปใดของโลกที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุดในโลก *(แนวคำตอบ : ทวีปยุโรป)* ๒. ผู้สอนเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่อง “ผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป” *(จากคำตอบที่นักเรียนตอบมานั้นว่าทวีปยุโรปเป็นทวีปที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด ฉะนั้น วันนี้เราจะมาศึกษากันว่าผลกระทบจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของทวีปยุโรปนั้น ส่งผลกระทบอะไรต่อสิ่งแวดล้อมบ้าง แล้วส่งผลกระทบมาถึงประเทศไทยอย่างไร)* **ขั้นสอน** ๑. ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๓ กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะได้รับใบความรู้เรื่อง “ผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป” ๒. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้เรื่อง “ผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป” โดยแต่ละกลุ่มจะศึกษาผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับกลุ่มละ ๑ หัวข้อ ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๑) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	กลุ่มที่ ๑ ระดับน้ำทะเลหนุนสูง กลุ่มที่ ๒ สภาพอากาศรุนแรง กลุ่มที่ ๓ โรคระบาด ๓. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกไปเขียนบนกระดานเกี่ยวกับลักษณะของปัญหาสิ่งแวดล้อม สาเหตุและผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับตามกรณีศึกษาที่แต่ละกลุ่มได้รับ พร้อมทั้งอธิบายความสัมพันธ์ของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป (Obj. ๑) ๔. ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป ๕. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับมาตรการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปลงในกระดาษปรู๊ฟ โดยผู้สอนกำหนดสถานการณ์ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ครั้งนี้เพื่อนำไปจำหน่ายเป็นสินค้าส่งออกของประเทศไทย และจะต้องมีเกณฑ์ในการออกแบบดังนี้ (Obj. ๓) ๕.๑ เลือกใช้วัสดุในการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๕.๒ สะท้อนถึงความเป็นไทย	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๑) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๕.๓ สามารถใช้งานได้จริง ๕.๔ มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความแปลกใหม่ สวยงาม ๖. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่ร่วมกันออกแบบ กลุ่มละ ๓–๔ นาที และเมื่อนำเสนอเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เรียนร่วมกันออกคะแนนเสียงว่ากลุ่มใดมีผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนดให้มากที่สุด หากกลุ่มใดได้รับคะแนนมากที่สุดถือว่าเป็นผู้ชนะ ๗. ผู้เรียนร่วมกันระบุแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ *(แนวคำตอบ : ลดใช้ถุงพลาสติก ใช้บริการรถสาธารณะมากขึ้น ฯลฯ)* (Obj. ๒) **ขั้นสรุป** ๑. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียนเรื่องผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป โดยผู้สอนใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๑) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๑.๑ กิจกรรมที่นักเรียนได้ร่วมกันทำไปในวันนี้ นักเรียนคิดว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่มีผลอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่นั้น ส่งผลให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านอื่น ๆ ตามมาอีก และส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อื่น ๆ ตามมาด้วย)* ๑.๒ แล้วนักเรียนมีวิธีการรับมือหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร *(แนวคำตอบ : ร่วมกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายสาเหตุและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ใบความรู้ เรื่อง ผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวด-ล้อมของทวีปแอฟริกา	**ดี** : นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้อย่างถูกต้องและครอบคลุม **พอใช้** : นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้อย่างถูกต้องแต่ไม่ครอบคลุม **ปรับปรุง** : นักเรียนไม่สามารถอธิบายสาเหตุและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ยกตัวอย่างแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยในชีวิตประจำวัน	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ใบความรู้ เรื่อง ผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา	**ดี** : นักเรียนสามารถยกตัวอย่างแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยในชีวิตประจำวันได้อย่างน้อย ๕ ข้อ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : นักเรียนสามารถยกตัวอย่างแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยในชีวิตประจำวันได้อย่างน้อย ๓ ข้อ **ปรับปรุง** : นักเรียนสามารถยกตัวอย่างแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยในชีวิตประจำวันได้อย่างน้อยกว่า ๒ ข้อ
ด้านคุณลักษณะ ออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับมาตรการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : นักเรียนสามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับมาตรการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้อย่างเหมาะสม **พอใช้** : นักเรียนสามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับมาตรการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้อย่างเหมาะสมแต่ไม่ครบทุกประเด็น **ปรับปรุง** : นักเรียนไม่สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับมาตรการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปได้อย่างเหมาะสม

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง
“ผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป”

๑. ระดับน้ำทะเลขึ้นสูง

นักวิทยาศาสตร์คาดการณ์ว่าระดับน้ำทะเลอาจสูงขึ้นอีกถึง ๙๐ เซนติเมตรในอีกหนึ่งร้อยปีข้างหน้า ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบทั้งทางด้านกายภาพและชีวภาพต่าง ๆ หลายประการ

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยประเมินไว้ว่า มีสิ่งชี้ชัดในเรื่องความเป็นไปได้ของภาวการณ์ขาดแคลนน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ และอุทกภัยที่ถี่ขึ้นและรุนแรงยิ่งขึ้นในพื้นที่ราบลุ่ม โดยเฉพาะในบริเวณชายฝั่งของกรุงเทพฯ ที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงและอยู่เหนือระดับน้ำทะเลเพียง ๑ เมตร โดยระดับการรุกของน้ำเค็มจะเข้ามาในพื้นที่แม่น้ำเจ้าพระยาถึง ๔๐ กิโลเมตร ส่งผลกระทบรุนแรงต่อพื้นที่เกษตรกรรมที่มีความอ่อนไหวต่อความสมดุลของน้ำจืดและน้ำเค็มในพื้นที่ นอกจากนี้ กรุงเทพฯ ยังมีความเสี่ยงต่อความเสียหายจากเหตุการณ์น้ำล้นตลิ่งและอุทกภัยที่จะก่อความเสียหายกับระบบสาธารณูปโภค ที่อยู่อาศัยของคนจำนวนมาก รวมถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจที่จะตามมา

ส่วนพื้นที่ชายฝั่งจะได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน โดยผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีต่อพื้นที่ชายฝั่งแตกต่างกันไปเป็นกรณี เนื่องจากประเทศไทยมีพื้นที่ชายฝั่งหลายแบบ เช่น พื้นที่ชายฝั่งที่เป็นหน้าผา อาจจะมีการยุบตัวเกิดขึ้นกับหินที่ไม่แข็งตัวพอ แต่กระบวนการนี้จะเกิดขึ้นอย่างช้า ๆ ส่วนชายหาดจากเพชรบุรีถึงสงขลาซึ่งมีลักษณะชายฝั่งที่แคบจะหายไป และชายหาดจะถูกร่นเข้ามาถึงพื้นที่ราบริมทะเล

ส่วนพื้นที่ป่าชายเลนจะมีความหนาของพรรณไม้ลดลง เนื่องจากระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้นจะทำให้พืชตายแอ่งน้ำเค็มลดลงและถูกแทนที่ด้วยหาดเลน ในขณะที่ปากแม่น้ำจะจมลงใต้น้ำทำให้เกิดการชะล้าง พังทลายของพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยทะเลสาบสงขลาซึ่งเป็นแหล่งน้ำชายฝั่งจะมีพื้นที่เพิ่มขึ้นและอาจมีน้ำเค็มรุกเข้ามามากขึ้น

ตัวอย่างอื่น ๆ ของพื้นที่ที่จะได้รับความเสียหาย คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี หากระดับน้ำทะเลสูงขึ้นอีก ๑ เมตร พื้นที่ร้อยละ ๓๔ ของจังหวัดจะถูกกัดกร่อนและพังทลาย ก่อให้เกิดความเสียหายกับพื้นที่การเกษตรและนากุ้งในบริเวณดังกล่าว

๒. เหตุการณ์สภาพอากาศรุนแรง

จากสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง อากาศที่ร้อนขึ้นและความชื้นที่เพิ่มมากขึ้นจะทำให้ภัยธรรมชาติต่าง ๆ เกิดบ่อยครั้งและรุนแรง จะทำให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองบ่อยครั้งขึ้นและไม่เป็นไปตามฤดูกาล โดยภาคใต้ของประเทศซึ่งเคยมีพายุไต้ฝุ่นพัดผ่านจะเกิดพายุมากขึ้น และความรุนแรงของพายุไต้ฝุ่นก็จะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น รวมไปถึงอัตราเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นของแนวโน้มอุทกภัยแบบฉับพลันด้วยเช่นเดียวกัน ส่งผลให้ประชาชนจำนวนมากไร้ที่อยู่อาศัย และก่อให้เกิดความเสียหายกับระบบนิเวศ

ภัยธรรมชาติอีกอย่างหนึ่งที่คาดการณ์ว่าจะรุนแรงขึ้น ได้แก่ ภาวะภัยแล้ง เช่น ในช่วงกลาง พ.ศ ๒๕๓๓ ประเทศไทยต้องประสบกับความแห้งแล้งรุนแรงจากปรากฏการณ์ เอล นินโญ่ ที่เชื่อกันว่าอาจจะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงต่อผลผลิตทางการเกษตร นอกจากนี้ไฟป่าอาจจะเกิดบ่อยครั้งขึ้นสืบเนื่องมาจากภาวะภัยแล้ง

นอกจากนี้ อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกที่เพิ่มสูงขึ้น จะทำให้การระเหยของน้ำทะเล มหาสมุทร แม่น้ำลำธาร และทะเลสาบเพิ่มมากขึ้น ยิ่งจะทำให้ฝนตกมากขึ้น และกระจุกตัวอยู่ในบางบริเวณทำให้เกิดอุทกภัย ส่วนบริเวณอื่น ๆ ก็จะเกิดปัญหาแห้งแล้ง เนื่องจากฝนตกน้อยลง กล่าวคือ พื้นที่ภาคใต้จะมีฝนตกชุกและเกิดอุทกภัยบ่อยครั้งขึ้น ในขณะที่ภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือต้องเผชิญกับภัยแล้งมากขึ้น

๓. โรคระบาด

อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกที่เพิ่มสูงขึ้นและเหตุการณ์ตามธรรมชาติที่รุนแรงและเกิดบ่อยครั้งส่งผลกระทบโดยตรงต่อสุขภาพและอนามัยของคนไทย โรคระบาดที่สัมพันธ์กับการบริโภคอาหารและน้ำดื่ม มีแนวโน้มว่าจะเพิ่มสูงมากขึ้น โดยภัยธรรมชาติ เช่น ภาวะน้ำท่วมทำให้เกิดการปนเปื้อนของเชื้อโรคในแหล่งน้ำ ไม่ว่าจะเป็น โรคบิด ท้องร่วง และอหิวาตกโรค เป็นต้น

โรคติดต่อในเขตร้อนก็มีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้น และจะคร่าชีวิตผู้คนเป็นจำนวนมากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะ ไข้มาลาเรีย ซึ่งมียุงลายเป็นพาหะ เนื่องจากการขยายพันธุ์ของยุงจะมากขึ้นในสภาวะแวดล้อมที่ร้อนขึ้นและฤดูกาลที่ไม่แน่นอน แนวโน้มของผลผลิตทางการเกษตรที่ลดลงจากภัยธรรมชาติ อาจนำไปสู่ภาวะขาดแคลนอาหารและความอดอยาก ทำให้เกิดภาวะขาดสารอาหารและภูมิต้านทานร่างกายต่ำ โดยเฉพาะในเด็กและคนชรา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ส ๕.๒ ม.๒/๓ สืบค้น อภิปราย ประเด็นปัญหา จากปฏิสัมพันธ์ ระหว่างสภาพแวดล้อม ทางกายภาพกับมนุษย์ ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทาง การจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา อย่างยั่งยืน

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

๒. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

๓. ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูทบทวนเนื้อหาเรื่องผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป ด้วยคำถามก่อนนำเข้าสู่กิจกรรมสรุปหน่วยการเรียนรู้ดังนี้

๑.๑ ปัญหาและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปมีอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : สภาพอากาศแปรปรวนผิดปกติ ไฟป่า มลพิษทางอากาศ ขยะและสิ่งปฏิกูล เป็นต้น)*

๑.๒ ในปัญหาต่าง ๆ มีปัญหาใดบ้างที่ไม่ส่งกระทบต่อชีวิตของนักเรียนในประเทศไทย *(แนวคำตอบ : ไม่มี)*

๒. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียนดังนี้ “นอกเหนือจากการไม่สร้างปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับวงกว้างซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐบาลเป็นหลักและห่างไกลจากชีวิตจริงของนักเรียน มาในคาบนี้จะให้นักเรียนร่วมออกแบบการใช้ชีวิตของตนเองเพื่อป้องกันหรือทำให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นน้อยที่สุด”

สื่อ

กระดาษปรู๊ฟและเครื่องเขียนกลุ่มละ ๑ ชุด

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การปฏิบัติกิจกรรม “วิถีชีวิตสีเขียว”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถระบุความสัมพันธ์ของปัญหา ผลกระทบ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปที่มีต่อประเทศไทยได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างสร้างสรรค์

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถบอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อไม่ให้เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมเหตุสมผล

ขั้นสอน

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๕-๖ คน จากนั้นครูตีตารางแบ่งช่องให้นักเรียนบนกระดานเท่ากับจำนวนกลุ่ม และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเขียนปัญหา ผลกระทบ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป โดยมีข้อแม้ว่าให้ออกมาได้ทีละคน และวนไปเรื่อย ๆ จับเวลาในการออกมาเขียนไม่เกิน ๒ นาที (Obj. ๑)

๒. จากนั้นครูแจกกระดาษปรู๊ฟและอุปกรณ์เครื่องเขียนให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ ชุด และให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “วิถีชีวิตสีเขียว” โดยให้นักเรียนรปฏิบัติดังนี้

๒.๑ ให้นักเรียนวาดรูปการ์ตูนไว้ตรงกลางขนาดพอเหมาะ โดยเหลือที่ข้าง ๆ ไว้สำหรับเขียนด้วย

๒.๒ ครูให้นักเรียนนึกว่าตั้งแต่เช้าถึงเข้านอนนักเรียนทำอะไรบ้าง

๒.๓ จากนั้นให้นักเรียนเขียนกิจกรรมตั้งแต่ตื่นนอนถึงเข้านอนไว้รอบตัวการ์ตูน และใช้ลูกศรเขียนเชื่อมกัน จนมีลักษณะเป็นวงกลม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป (๒) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๒.๔ จากนั้นให้นักเรียนเขียนว่าในแต่ละกิจกรรมนั้น เราจะใช้ชีวิตอย่างไรให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้บ้าง (Obj. ๑, ๒, ๓) ๓. จากนั้นให้นักเรียนให้นักเรียนออกมานำเสนอกลุ่มละไม่เกิน ๒ นาที และครูสรุปกิจกรรมที่ได้ทำไป **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันพัฒนาความคิดรวบยอด โดยครูใช้แนวคำถามในการพัฒนาความคิดรวบยอดดังนี้ ๑.๑ เพราะเหตุใดการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมควรเริ่มที่ตนเองก่อน *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น)* ๑.๒ หากทุกคนมัวแต่รอว่าให้คนอื่นเริ่มแก้ปัญหาก่อน ตนจึงค่อยเริ่มจะเกิดผลอย่างไร *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุความสัมพันธ์ของปัญหาผลกระทบ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปที่มีต่อประเทศไทยได้ถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : นักเรียนสามารถตอบคำถามมีความเป็นไปได้และสมเหตุสมผล **พอใช้** : นักเรียนสามารถตอบคำถามมีความเป็นไปได้แต่ขาดเหตุผลประกอบ **ปรับปรุง :** นักเรียนไม่สามารถตอบคำถามได้
ด้านทักษะและกระบวนการ นำเสนอแนวทางการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างสร้างสรรค์	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : นำเสนอแนวทางการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างสร้างสรรค์ **พอใช้ :** นำเสนอแนวทางการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างสร้างสรรค์แต่ขาดเหตุผลประกอบ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถนำเสนอแนวทางการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างสร้างสรรค์
ด้านคุณลักษณะ บอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อไม่ให้เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมเหตุสมผล	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : บอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อไม่ให้เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมเหตุสมผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : บอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อไม่ให้เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมเหตุสมผล **ปรับปรุง** : บอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อไม่ให้เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมเหตุสมผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ขอบเขตเนื้อหา

๑. เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

๒. การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลทวีปยุโรป

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถระบุแนวทางการใช้งานเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับการสืบค้นข้อมูลของทวีปยุโรปได้อย่างเหมาะสม

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในชีวิตประจำวันได้อย่างสร้างสรรค์

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของการนำเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ไปใช้อย่างถูกวิธี

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำภาพแผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (แผนที่ ลูกโลก เข็มทิศ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจากดาวเทียม ระบบกำหนดตำแหน่งบนโลกและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์) ให้นักเรียนดู แล้วถามนักเรียนว่าในแต่ละภาพนั้นคืออะไร เพื่อให้นักเรียนตอบคำถาม

๒. ครูถามคำถามเชื่อมโยงนักเรียนเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับทวีปยุโรป โดยมีแนวคำถามดังต่อไปนี้

๒.๑ หากนักเรียนไปมีโอกาสไปเที่ยวทวีปยุโรปนักเรียนจะนำเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ชิ้นไหนติดไปด้วย เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : แผนที่ เพื่อใช้ในการค้นหาสถานที่ที่ต้องการจะไป)*

๒.๒ การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการเดินทางมีประโยชน์อย่างไร *(แนวคำตอบ : มีประโยชน์ทำให้เรามีข้อมูลที่ถูกต้องประกอบในการเดินทาง)*

๒.๓ แล้วเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ครูนำเสนอไปสามารถใช้ประโยชน์ที่ในด้านอื่น ๆ ได้อีก

สื่อ

กระดาษปรู๊ฟและเครื่องเขียนกลุ่มละ ๑ ชุด

แหล่งเรียนรู้

ห้องสมุด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำหนดให้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลทวีปยุโรป **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	หรือไม่ *(แนวคำตอบ : ได้ ไม่ว่าจะประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลในด้านต่าง ๆ ทางภูมิศาสตร์)* **ขั้นสอน** ๑. ครูนำโจทย์สถานการณ์เกี่ยวกับปัญหาความจำเป็นต่อการใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนดู เพื่อให้นักเรียนเกิดการตั้งคำถามกับสถานการณ์ที่กำหนด *โจทย์สถานการณ์* ๑.๑ ทีมงานรายการ ทีวี ๓๖๐ องศา ต้องการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับพายุเฮอริเคนลูกใหม่ที่จะเข้าถล่มกรุงลิสบอน ประเทศโปรตุเกสทีมงานควรใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใดมาประกอบการนำเสนอจึงจะเหมาะสมที่สุด ๑.๒ อาจารย์ประจำภาควิชาภูมิศาสตร์ของมหาวิทยาลัยลอนดอนของประเทศอังกฤษต้องการทราบข้อมูลโดยรวมของประเทศอังกฤษ ในเรื่องภูมิประเทศ เขตการปกครอง การใช้ประโยชน์ที่ดิน เส้นทางคมนาคม และภาพรวมของพื้นที่จริง จึงมอบหมายให้นักศึกษาไปรวบรวมและศึกษาข้อมูล ถ้านักเรียนเป็นนักศึกษาจะใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใดในการรวบรวมและจัดทำข้อมูล	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลทวีปยุโรป		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชาสังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
	๑.๓ ธนกิจกำลังเดินทางไปเยี่ยมเพื่อนที่เมืองมิวนิกประเทศเยอรมนี เขาต้องการทราบว่ามีเส้นทางใดบ้างที่ไปยังเมืองมิวนิกได้ แต่ละเส้นทางมีระยะทางเท่าใด แล้วต้องใช้เวลาประมาณเท่าไร เขาควรเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใดจึงจะเหมาะสมที่สุด ๑.๔ กรมควบคุมมลพิษต้องการทราบว่าสถานการณ์ไฟป่าหลายประเทศในแถบยุโรป รุนแรงมากน้อยเพียงใด กรมควบคุมมลพิษควรใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใดจึงจะเหมาะสมที่สุด ๑.๕ นายปีเตอร์ ต้องการทราบว่าโลกของเรานั้นมีสัณฐานอย่างไร และสงสัยว่าจากบ้านของเขาที่เมืองโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์กนั้นหากขุดดินลงไปเรื่อย ๆ จนทะลุอีกซีกโลกหนึ่งจะไปโผล่ที่บริเวณใดของโลก เขาควรศึกษาข้อมูลจากเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใดจึงจะเหมาะสมที่สุด ๑.๖ ปิแอร์กำลังเรียนอยู่ชั้นระดับชั้นไฮสคูล ต้องการทราบอาณาเขตของเมืองต่าง ๆ และพรมแดนของประเทศอิตาลีกับประเทศเพื่อนบ้านต่าง ๆ เพื่อทำรายงานส่งคุณครู ปิแอร์ควรใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใดจึงจะเหมาะสมที่สุด	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลทวีปยุโรป **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป**		**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	
	๒. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มคละกันด้วยการให้นับตัวเลข ๑–๖ นักเรียนที่นับเลขเดียวกันให้อยู่กลุ่มเดียวกัน เมื่อแบ่งเป็น ๖ กลุ่มและนั่งล้อมวงกันเรียบร้อยแล้ว ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับฉลากหมายเลขข้อโจทย์สถานการณ์ จากนั้นให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันพิจารณาโจทย์สถานการณ์ที่ได้รับ เพื่อให้นักเรียนเตรียมตอบคำถามตามประเด็นดังนี้ ๒.๑ จากโจทย์สถานการณ์ทางกลุ่มคิดว่าควรใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใด เพราะเหตุใด จงอธิบาย ๒.๒ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่เลือกมานั้นคืออะไร มีลักษณะอย่างไร มีข้อดีและข้อจำกัดอย่างไร ๒.๓ ยกตัวอย่างการใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่เลือกมาอย่างน้อย ๓ ตัวอย่าง ๓. ครูแจกกระดาษปรู๊ฟให้กลุ่มละ ๑ แผ่น เพื่อให้แต่ละกลุ่มคิดวางแผนขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้า แบ่งหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มและมอบหมายการทำงาน โดยครูคอยสังเกตพฤติกรรมการทำงานของแต่ละกลุ่ม	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลทวีปยุโรป หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำการค้นหาข้อมูลจากสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ตามที่แต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่กัน โดยครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำ และติดตามการทำงานของผู้เรียน **ขั้นสรุป** ๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาเสนอผลการศึกษาหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ ๕ นาที โดยครูและนักเรียนกลุ่มอื่นร่วมฟังการรายงานผลการศึกษาช่วยกันเพิ่มเติมประเด็นสำคัญ และให้นักเรียนทุกคนบันทึกผลการศึกษาของแต่ละกลุ่มลงในใบงานที่ ๑ เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เพื่อรวบรวมผลการศึกษาของแต่ละกลุ่ม	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถระบุแนวทางการใช้งานเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับการสืบค้นข้อมูลของทวีปยุโรปได้อย่างเหมาะสม	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : นักเรียนสามารถอธิบายเชื่อมโยงการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์เข้ากับสถานการณ์ที่ระบุได้อย่างถูกต้องเหมาะสม **พอใช้** : นักเรียนสามารถอธิบายเชื่อมโยงการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์เข้ากับสถานการณ์ที่ระบุได้อย่างถูกต้อง **ปรับปรุง** : นักเรียนไม่สามารถอธิบายการใช้งานเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในชีวิตประจำวันได้อย่างสร้างสรรค์	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในชีวิตประจำวันได้อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม **พอใช้** : นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในชีวิตประจำวันได้อย่างสร้างสรรค์ **ปรับปรุง** : นักเรียนไม่สามารถนำเสนอการใช้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของการนำเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ไปใช้อย่างถูกวิธี	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : นักเรียนสามารถอภิปรายคุณค่าของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์อย่างถูกวิธีได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้** : นักเรียนสามารถอภิปรายคุณค่าของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ **ปรับปรุง** : นักเรียนไม่สามารถอภิปรายคุณค่าของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๗ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกกา

ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ทวีปแอฟริกามีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ทั้งสัตว์ป่าแร่ธาตุต่าง ๆ แต่เนื่องจากขาดแคลนเทคโนโลยีที่ทันสมัยจึงทำให้ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีจากประเทศที่พัฒนาแล้ว

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา

๒) ภูมิภาคและประเทศของทวีปแอฟริกา

๓) ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา

๔) ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

๕) ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายทำเลที่ตั้งลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา

๒) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการแบ่งภูมิภาคของทวีปแอฟริกา

๓) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา

๔) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการระบุลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกา

๕) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

๖) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการจำแนกลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

๗) การเลือกใช้นวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ที่กำหนดให้ในการออกแบบนโยบายเพื่อใช้ในการพัฒนาทวีปแอฟริกา

เจตคติ

๑) ความสำคัญของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาทวีปแอฟริกา

๒) ความสำคัญของการแบ่งภูมิภาคในทวีปแอฟริกา

๓) ความสำคัญของการแบ่งเขตลักษณะภูมิประเทศที่มีผลต่อลักษณะสังคมของทวีปแอฟริกา

๔) ประโยชน์ของการศึกษาลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกา

๕) ประโยชน์หรือแนวทางการพัฒนาชุมชนโดยอาศัยความหลากหลายของสภาพภูมิอากาศในทวีปแอฟริกาได้อย่างสร้างสรรค์

๖) แนวทางการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) มีวินัย

๒) ใฝ่เรียนรู้

๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การนำเสนอแนวทางในการพัฒนาหรือกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาทวีปแอฟริกาโดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่และเลือกใช้นวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ที่กำหนดให้ ถ่ายทอดออกมาในรูปแบบที่เหมาะสมลงในกระดาษปรู๊ฟที่กำหนดให้ โดยเป็นงานกลุ่ม โดยให้ผู้สอนแบ่งได้ตามความเหมาะสม

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการระบุเหตุผลและวิธีการดำเนินนโยบายในการเลือกใช้นวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ที่กำหนดให้	ผลงานที่นักเรียนผลิตขึ้นมานั้น ประกอบไปด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้ ๑) มีการระบุเหตุผลของการเลือกใช้นวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ที่กำหนดให้ ๒) มีการนำเสนอแนวทางการดำเนินนโยบายที่เป็นรูปธรรมและเป็นไปได้ ๓) มีภาพรวมของการนำเสนอในประเด็นข้างต้นเป็นที่น่าสนใจและมองเห็นภาพเป็นองค์รวม	ผลงานที่นักเรียนผลิตขึ้นขาดตกองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งหรือมีความผิดพลาดเพียงเล็กน้อย	ผลงานที่นักเรียนผลิตขึ้นขาดตกองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งมากกว่า ๑-๒ องค์ประกอบ	ผลงานที่นักเรียนผลิตขึ้นขาดตกองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งมากกว่า ๒ องค์ประกอบ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๒. การเลือกทรัพยากรธรรมชาติที่สนใจ	ผลงานที่ผลิตนั้นมีการเลือกทรัพยากรธรรมชาติในทวีปแอฟริกาพร้อมระบุเหตุผลได้น่าสนใจ และมีการระบุตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ว่าจะพบทรัพยากรนั้น ๆ ในบริเวณใดของทวีปแอฟริกาด้วย	ผลงานที่ผลิตนั้นมีการเลือกใช้ทรัพยากรธรรมชาติพร้อมระบุเหตุผลแต่ไม่เป็นที่น่าสนใจ และมีการระบุตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของแหล่งทรัพยากรด้วย	ผลงานที่ผลิตนั้นมีการเลือกใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติแต่ไม่สามารถบอกเหตุผลได้ดีเท่าที่ควร ขาดการระบุตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ของแหล่งทรัพยากร	ผลงานที่ผลิตนั้นไม่มีเหตุผลในการเลือกทรัพยากรทางธรรมชาติและขาดการระบุตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ด้วย
๓. ความน่าสนใจและความเป็นระเบียบ	ผลงานที่นักเรียนสร้างขึ้นมานั้นมีองค์ประกอบดังนี้ ๑) การจัดวางรูปแบบมีความสวยงาม เป็นระเบียบง่ายต่อการอ่าน ๒) การนำเสนอภาพรวมทำให้เกิดความสนใจการรับฟังพร้อมทั้งมีความคิดสร้างสรรค์ ๓) การส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนดไว้	ผลงานที่นักเรียนผลิตขึ้นมานั้น ขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง	ผลงานที่นักเรียนผลิตขึ้นมานั้นขาดองค์ประกอบสำคัญ ๑-๒ องค์ประกอบ	ผลงานที่นักเรียนผลิตขึ้นมานั้นขาดองค์ประกอบมากกว่า ๒ องค์ประกอบและภาพรวมของผลงานต่ำกว่ามาตรฐานที่ควรจะเป็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๑-๑๒	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๙-๑๐	หมายถึง	ดี
คะแนน	๖- ๘	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	๖ คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ สัญลักษณ์

ส ๕.๒ ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ที่ตั้งของทวีปแอฟริกา

๒. อาณาเขตของทวีปแอฟริกา

๓. ขนาดของทวีปแอฟริกา

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถระบุตำแหน่งที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถจัดลำดับขนาดพื้นที่ของทวีปแอฟริกากับทวีปต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูเปิดวีดิทัศน์แนะนำทวีปแอฟริกาชื่อ “Breathtaking Drone Footage Filmed Throughout Africa | Rhino Africa” ความยาวประมาณ ๓ นาที ให้นักเรียนชม เพื่อกระตุ้นความสนใจพร้อมถามคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน และใช้แนวคำถามต่อไปนี้

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=fzBVPKU_qX8

๑.๑ ในวีดิทัศน์ที่ชมไปนักเรียนเห็นภาพอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ทะเลทราย แก่งน้ำตก ภูเขา สัตว์ป่า ป่าดิบชื้น ทุ่งหญ้า เป็นต้น)*

สื่อ

๑. แผนที่โลก

๒. แผนที่กายภาพทวีปแอฟริกา

๓. ใบความรู้ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา

๔. วีดิทัศน์แนะนำทวีปแอฟริกาชื่อ “Breathtaking Drone Footage Filmed Throughout Africa | Rhino Africa”

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๒

๒. ห้องสมุด

๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การจัดวางตำแหน่งที่ตั้งต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องจากกิจกรรม “วางให้ถูกที่”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการระบุและอธิบายทำเลที่ตั้งลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกาได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาทวีปแอฟริกาได้อย่างเหมาะสม	๑.๒ ในวีดิทัศน์ที่นักเรียนได้ชมไปมีอะไรที่เหมือนคล้ายคลึง หรือแตกต่างจากประเทศ ไทยบ้าง *(แนวคำตอบ : เหมือน = มีแม่น้ำ มีป่าไม้ มีทะเล ทุ่งหญ้า เป็นต้น* *คล้ายคลึง = สัตว์ป่า (สายพันธุ์ต่างกัน) เป็นต้น* *แตกต่าง = ทะเลทราย หุบเขาทรุด ชนพื้นเมืองเชื้อชายตินิกรอยด์ เป็นต้น)* **ขั้นสอน** ๑. ครูนำเสนอภาพแผนที่โลกให้นักเรียนดู จากนั้นตั้งประเด็นคำถามนักเรียน ดังนี้ ๑.๑ จากแผนที่โลก นักเรียนเคยได้ศึกษาทวีปใดบนโลกไปแล้วบ้าง *(แนวคำตอบ : ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย และทวีปยุโรป)* ๑.๒ ทวีปแอฟริกาอยู่ตรงที่ใดในแผนที่ *(แนวคำตอบ : อยู่ที่สีน้ำเงินเข้ม ทางทิศใต้ของทวีปยุโรป)* ๑.๓ ทวีปแอฟริกามีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นลำดับที่เท่าใด *(แนวคำตอบ : ลำดับที่ ๒ รองจากทวีปเอเชีย)* (obj. ๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ที่มา : https://www.freepik.com/index.php?goto=74&idfoto=1115064

๒. ครูอธิบาย เรื่อง “ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา” ดังนี้ “จากภาพแผนที่โลกจะเห็นได้ว่าทวีปแอฟริกาเป็นทวีปที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๒ รองจากทวีปเอเชีย มีเส้นศูนย์สูตรลากผ่านกลางทวีป ทำให้มีดินแดนอยู่ทั้งซีกโลกเหนือและซีกโลกใต้”

๓. ให้นักเรียนหาข้อมูลจากเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ต่าง ๆ เช่น แผนที่กายภาพทวีปแอฟริกา สารสนเทศทางภูมิศาสตร์จากอินเทอร์เน็ต โดยที่ครูจะเป็นผู้แนะนำเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลในช่องทางต่าง ๆ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ทั้งนี้ครูพยายามใช้คำถามว่าเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภทใช้เพื่อค้นหาข้อมูลอะไรบ้าง (obj. ๓) ๔. ครูให้นักเรียนช่วยกันดูข้อมูลจากเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ทวีปแอฟริกาที่ตนเองเลือกแล้วช่วยกันหาที่ตั้งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ๔.๑ ทวีปแอฟริกาตั้งอยู่ระหว่างละติจูดและลองจิจูดที่เท่าใด *(แนวคำตอบ : ทวีปแอฟริกาตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ ๓๗ องศาเหนือ ถึง ๓๕ องศาใต้ และลองจิจูดที่ ๑๘ องศาตะวันตก ถึง ๕๐ องศาตะวันออก)* ๔.๒ ทิศเหนือของทวีปแอฟริกาติดต่อกับที่ใด *(แนวคำตอบ : ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน)* ๔.๓ ทิศตะวันตกของทวีปแอฟริกาติดต่อกับที่ใด *(แนวคำตอบ : มหาสมุทรแอตแลนติก)* ๔.๔ ทิศใต้ของทวีปแอฟริกาติดต่อกับที่ใด *(แนวคำตอบ : มหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแอตแลนติก)* ๔.๕ ทิศตะวันออกของทวีปแอฟริกาติดต่อกับที่ใด *(แนวคำตอบ : มหาสมุทรอินเดีย)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ที่มา : https://www.worldatlas.com/webimage/countrys/africa/southafrica/zalatlog.htm

๕. ครูและนักเรียนทำกิจกรรม วางให้ถูกที่ โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

๕.๑ ครูแปะบัตรคำว่า “ทวีปแอฟริกา” ไว้กลางกระดาน

๕.๒ ครูสุ่มนักเรียนออกจากรับบัตรคำสำหรับนำไปแปะบนกระดานรอบบัตรคำว่า “ทวีปแอฟริกา”

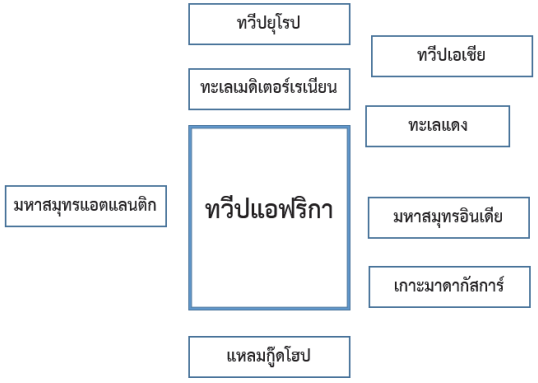
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ให้ถูกต้องตามตำแหน่งและทิศทาง โดยมีบัตรคำดังต่อไปนี้ (obj. ๑)

๑) มหาสมุทรแอตแลนติก
๒) มหาสมุทรอินเดีย
๓) ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
๔) ทะเลแดง
๕) ทวีปยุโรป
๖) ทวีปเอเชีย
๗) เกาะมาดากัสการ์
๘) แหลมกู๊ดโฮป

ตัวอย่าง การแปะบัตรคำที่ถูกต้อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๖. จากกิจกรรมให้นักเรียนช่วยกันตรวจสอบคำตอบให้ถูกต้อง แล้วช่วยกันนำที่ตั้งต่าง ๆ ไปค้นหาในแผนที่กายภาพทวีปแอฟริกา เพื่อนำคำตอบที่ได้ไปทำลงในใบงาน เรื่อง “ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา” ๗. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาทวีปแอฟริกา โดยผู้สอนใช้แนวคำถามดังนี้ ๗.๑ นักเรียนคิดว่าการใช้แผนที่หรือเครื่องมือทางภูมิศาสตร์มีความสำคัญในการศึกษาลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของแอฟริกาอย่างไร *(แนวคำตอบ : ทำให้ทราบข้อมูลที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกาอย่างชัดเจน)* (Obj. ๔) **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา โดยแบ่งนักเรียนเป็น ๒ กลุ่ม เท่า ๆ กัน แล้วให้แข่งกันทำกิจกรรม วางให้ถูกที่อีกรอบ กลุ่มใดสามารถวางให้ถูกที่ได้ถูกต้องและเสร็จเป็นกลุ่มแรก จะได้รับการเสริมแรงเป็นคะแนนหรือรางวัลตามสมควร จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอด	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ชี้ตำแหน่งที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของทวีปแอฟริกาได้ ๒. จัดลำดับขนาดพื้นที่ของทวีปแอฟริกาต่อทวีปต่าง ๆ ได้	๑) การถามคำถาม ๒) ตอบคำถาม ๓) การทำกิจกรรม ๔) การทำใบงาน	๑) คำถาม ๒) กิจกรรม “วางให้ถูกที่” ๓) ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา	๑) ตอบคำถามถูกต้องร้อยละ ๘๐ ๒) พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ **ดี** : นักเรียนสามารถชี้ตำแหน่งที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของทวีปแอฟริกาจากการทำใบงานได้ถูกต้องร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : นักเรียนสามารถชี้ตำแหน่งที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของทวีปแอฟริกาจากการทำใบงานได้ถูกต้องร้อยละ ๖๐ **ปรับปรุง** : นักเรียนไม่สามารถชี้ตำแหน่งที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของทวีปแอฟริกาจากการทำใบงาน
ด้านทักษะและกระบวนการ เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการอธิบายทำเลที่ตั้ง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกาได้	๑) การถามคำถาม ๒) ตอบคำถาม ๓) การทำกิจกรรม	๑) คำถาม ๒) กิจกรรม “วางให้ถูกที่” ๓) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ๔) แผนที่กายภาพ	๑) ตอบคำถามถูกต้องร้อยละ ๘๐ ๒) พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาทวีปแอฟริกา	๑) การถามคำถาม ๒) ตอบคำถาม ๓) การทำกิจกรรม	คำถาม	๑) ตอบคำถามถูกต้องร้อยละ ๘๐ ๒) พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้อมูลทั่วไปของทวีปแอฟริกา (Africa)

ทวีปแอฟริกา

ภาพ : แสดงที่ตั้งของทวีปแอฟริกา
ที่มา : https://goo.gl/1zuKp8

ทวีปแอฟริกาเป็นแหล่งอารยธรรมแห่งแรกของโลก ซึ่งเกิดขึ้นในแถบที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์ในอียิปต์โบราณ อดีตทวีปนี้เป็นทวีปที่มีความลึกลับอยู่มาก เนื่องจากอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติทำให้ยากแก่การสำรวจดินแดน รวมทั้งความล้าหลังทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประกอบกับประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวผิวดำ จึงทำให้ทวีปแอฟริกามีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า "ทวีปมืด" หรือ **"กาฬทวีป"** ในปัจจุบันทวีปแอฟริกากำลังเป็นทวีปที่มีความน่าสนใจเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากเป็นดินแดนที่อยู่ระหว่างเส้นทางติดต่อระหว่างทวีปยุโรปกับทวีปเอเชีย และทวีปออสเตรเลีย นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งผลิตแร่ธาตุที่สำคัญ และเป็นทวีปที่มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับ ๒ ของโลก รองจากทวีปเอเชีย

ขนาด ที่ตั้งและอาณาเขต

ขนาด

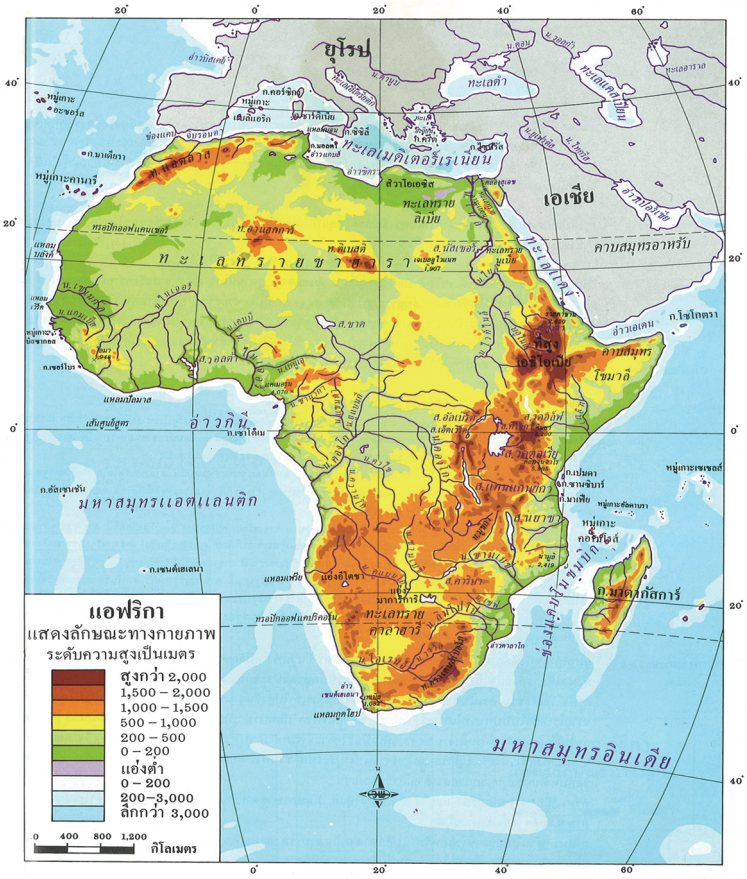
ทวีปแอฟริกามีพื้นที่ประมาณ ๓๐,๒๔๔,๐๔๘ ล้านตารางกิโลเมตร เป็นทวีปที่มีขนาดใหญ่เป็นที่ ๒ ของโลก รองจากทวีปเอเชีย มีขนาดใหญ่กว่าทวีปยุโรปประมาณ ๓ เท่า

ที่ตั้ง

ทวีปแอฟริกาตั้งอยู่ทางตอนใต้ของทวีปยุโรปและทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของทวีปเอเชีย ระหว่างละติจูดที่ ๓๗ องศา ๒๑ ลิปดาเหนือ ถึง ๓๔ องศา ๕๒ ลิปดาใต้ และระหว่างลองจิจูด ที่ ๕๑ องศา ๒๖ ลิปดาตะวันออก ถึง ๑๗ องศา ๓๒ ลิปดาตะวันตก โดยมีเส้นละติจูดที่ ๐˚ หรือเส้นศูนย์สูตรลากผ่านกลางทวีป ทำให้ครึ่งหนึ่งของทวีปอยู่ทางซีกโลกเหนือและอีกครึ่งหนึ่งอยู่ทางซีกโลกใต้

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ จดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ช่องแคบยิบรอลตาร์ เป็นแนวแบ่งระหว่างทวีปแอฟริกากับทวีปยุโรปและเป็นเส้นทางน้ำออกสู่มหาสมุทรแอตแลนติก นอกจากนี้ยังมีคลองสุเอซเป็นแนวแบ่งระหว่างทวีปแอฟริกากับทวีปเอเชียและยังเป็นเส้นทางออกสู่มหาสมุทรอินเดีย

ทิศใต้ จดมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแอตแลนติก

ทิศตะวันออก จดทะเลแดง อ่าวเอเดน และมหาสมุทรอินเดีย

ทิศตะวันตก จดมหาสมุทรแอตแลนติก มีอ่าวสำคัญคืออ่าวกินี

ภาพ : แผนที่แสดงลักษณะกายภาพทวีปแอฟริกา
ที่มา : https://micsom.files.wordpress.com/2011/01/africa.gif

ภูมิภาค

ทวีปแอฟริกา แบ่งได้ ๕ ภูมิภาค ได้แก่ ยุโรป แอฟริกาเหนือ แอฟริกากลาง แอฟริกาตะวันออก แอฟริกาตะวันตก และแอฟริกาใต้

แอฟริกาเหนือ ได้แก่ อียิปต์ ซูดาน โมร็อกโก แอลจีเรีย ตูนีเซีย ลิเบีย

แอฟริกากลาง ได้แก่ แคมารูน อิเควทอเรียล กินี กาบอง คองโก แอฟริกากลาง ชาอีร์ อังโกลา แซมเบีย บุรุนดี รวันดา เซาโตเมและปรินซิเป

แอฟริกาตะวันออก ได้แก่ เอธิโอเปีย เคนยา ยูกันดา แทนซาเนีย โมซัมบิก โซมาเลีย มาดากัสการ์ มาลาวีจีบูดี มอริเซียส คอโมรอส เซเชลล์

แอฟริกาตะวันตก ได้แก่ ชาด ไนเจอร์ มาลี มอริเตเนีย ไนจีเรีย โกตดิวัวร์ บูร์ดินาฟาโซ กินี กานา เซเนกัล เบนิน ไลบีเรีย เซียร์ราลีโอน โตโก กินีบิสเซา แกมเบีย เคปเวิร์ด

แอฟริกาใต้ ได้แก่ สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ นามิเบีย บอตสวานา ซิมบับเว เลโซโธ สวาซิแลนด์

ภาพ : แผนที่แบ่งภูมิภาคของทวีปแอฟริกา
ที่มา : https://goo.gl/Lhh8di

ใบงาน

เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา

ชื่อ-นามสกุล .....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาอาณาเขตของทวีปแอฟริกา แล้วตอบลงในกล่องสี่เหลี่ยมที่กำหนดให้

ทิศเหนือ

จดทะเล.....

และช่องแคบ.....

ทิศตะวันออก

จดมหาสมุทร.....

ทิศตะวันตก

จดมหาสมุทร.....

ทิศใต้

จดมหาสมุทร.....

และมหาสมุทร.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ลักษณะทางกายภาพของทวีปแอฟริกา

๑. ที่ตั้ง ทวีปแอฟริกาตั้งอยู่ระหว่างประมาณละติจูด ..... องศาเหนือ ถึง .....องศาใต้ ลองจิจูด ..... องศาตะวันออกถึง .....องศาตะวันตก โดยมีเส้นศูนย์สูตรผ่านกลางทวีปทำให้ครึ่งหนึ่งของทวีปแอฟริกาอยู่ทางซีกโลกเหนือและอีกครึ่งหนึ่งอยู่ทางซีกโลกใต้เส้นศูนย์สูตรลากผ่านประเทศ .....

๒. อาณาเขต ทิศเหนือติดกับ.....

ทิศใต้ติดกับ.....

ทิศตะวันออกติดกับ.....

ทิศตะวันตกติดกับ.....

๓. ขนาด ทวีปแอฟริกามีเนื้อที่ประมาณ .....ตารางกิโลเมตร เป็นทวีปที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ .....ของโลกรองจากทวีปเอเชียและใหญ่กว่าทวีปยุโรปถึง ..... เท่า

๑. น่านน้ำที่อยู่ระหว่างทวีปแอฟริกากับทวีปยุโรป คือ _____

๒. คลองสุเอซขุดเชื่อมระหว่างทะเลอะไร _____

๓. อ่าวเอเดนอยู่ทางทิศใดของทวีปแอฟริกา _____

๔. น่านน้ำที่เป็นพรมแดนระหว่างทวีปแอฟริกากับทวีปเอเชีย คือ _____

๕. แหลมกู๊ดโฮปอยู่บริเวณใดของทวีปแอฟริกา _____

๖. ประเทศใดในทวีปแอฟริกาที่มีพื้นที่ติดกับทะเลสาบวิกตอเรีย _____

๗. ประเทศใดที่มีดินแดนส่วนใหญ่อยู่ในเขตทะเลทรายสะฮารา _____

๘. ทวีปแอฟริกามีขนาดพื้นที่ขนาดใหญ่รองจากทวีปใด _____

๙. ช่องแคบยิบรอลตาร์เป็นน่านน้ำที่อยู่ระหว่างประเทศอะไร _____

๑๐. ทวีปแอฟริกาเป็นเส้นทางการเดินเรืองสมุทรผ่านระหว่างทวีปอะไร _____

๑๑. ทวีปแอฟริกามีชายฝั่งทะเลติดต่อกับมหาสมุทรใดบ้าง _____

๑๒. เกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของทวีปแอฟริกา คือเกาะอะไร _____

๑๓. ทวีปแอฟริกาได้รับฉายยาว่า _____ เพราะ _____

๑๔. ประเทศใดในทวีปแอฟริกามีดินแดนใกล้กับทวีปยุโรปมากที่สุด _____

๑๕. น่านน้ำที่อยู่ระหว่างทวีปแอฟริกากับเกาะมาดากัสการ์ เรียกว่าอะไร _____

ใบงาน

เรื่อง ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาดของทวีปแอฟริกา

ชื่อ-นามสกุล .....เฉลย.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาอาณาเขตของทวีปแอฟริกา แล้วตอบลงในกล่องสี่เหลี่ยมที่กำหนดให้

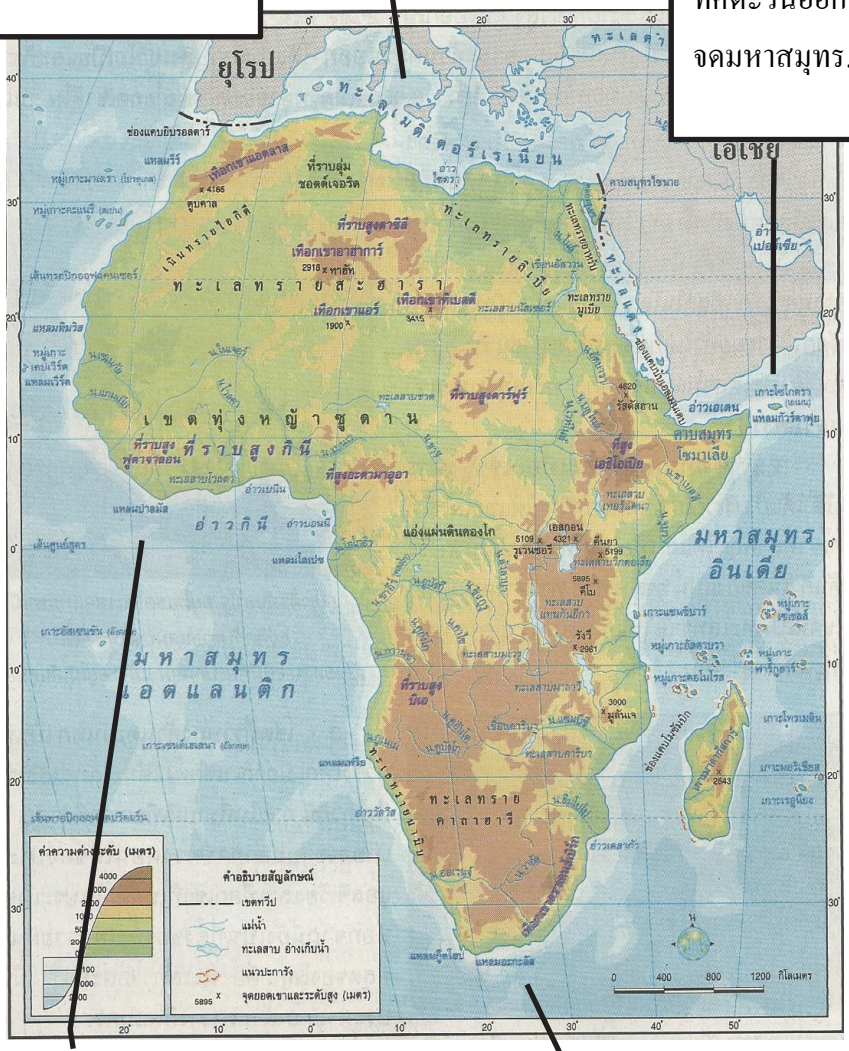
ทิศเหนือ

จดทะเล.....เมดิเตอร์เรเนียน.....

และช่องแคบ.....ยิบรอลตาร์.....

ทิศตะวันออก

จดมหาสมุทร.....อินเดีย.....

ทิศตะวันตก

จดมหาสมุทร.....แอตแลนติก.....

ทิศใต้

จดมหาสมุทร.....อินเดีย.....

และมหาสมุทร.....แอตแลนติก.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ลักษณะทางกายภาพของทวีปแอฟริกา

๑. ที่ตั้ง ทวีปแอฟริกาตั้งอยู่ระหว่างประมาณละติจูด ๓๗ องศา ๒๑ ลิปดาเหนือ ถึง ๓๔ องศา ๕๒ ลิปดาใต้ ลองติจูด ๕๑ องศา ๒๖ ลิปดาตะวันออก ถึง ๑๗ องศา ๓๒ ลิปดาตะวันตก โดยมีเส้นศูนย์สูตรผ่านกลางทวีปทำให้ครึ่งหนึ่งของทวีปแอฟริกาอยู่ทางซีกโลกเหนือและอีกครึ่งหนึ่งอยู่ทางซีกโลกใต้เส้นศูนย์สูตรลากผ่านประเทศ กาบอง คองโก เคนยา

๒. อาณาเขต ทิศเหนือติดกับ ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
ทิศใต้ติดกับ มหาสมุทรอินเดีย, มหาสมุทรแอตแลนติก
ทิศตะวันออกติดกับ มหาสมุทรอินเดีย
ทิศตะวันตกติดกับ มหาสมุทรแอตแลนติก

๓. ขนาด ทวีปแอฟริกามีเนื้อที่ประมาณ ๓๐,๒๔๔,๐๔๘ ตารางกิโลเมตร เป็นทวีปที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๒ ของโลกรองจากทวีปเอเชีย และใหญ่กว่าทวีปยุโรปถึง ๓ เท่า

๑. น่านน้ำที่อยู่ระหว่างทวีปแอฟริกากับทวีปยุโรป คือ ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
๒. คลองสุเอซขุดเชื่อมระหว่างทะเลอะไร ทะเลแดงกับทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
๓. อ่าวเอเดนอยู่ทางทิศใดของทวีปแอฟริกา ทิศตะวันออก
๔. น่านน้ำที่เป็นพรมแดนระหว่างทวีปแอฟริกากับทวีปเอเชีย คือ ทะเลแดง
๕. แหลมกู๊ดโฮปอยู่บริเวณใดของทวีปแอฟริกา ทิศใต้
๖. ประเทศใดในทวีปแอฟริกาที่มีพื้นที่ติดกับทะเลสาบวิกตอเรีย ประเทศเคนยา แทนซาเนีย ยูกันดา
๗. ประเทศใดที่มีดินแดนส่วนใหญ่อยู่ในเขตทะเลทรายสะฮารา แอลจีเรีย ชาด อียิปต์ ลิเบีย มาลี มอริเตเนีย โมร็อกโก ตูนีเซีย
๘. ทวีปแอฟริกามีขนาดพื้นที่ขนาดใหญ่รองจากทวีปใด ทวีปเอเชีย
๙. ช่องแคบยิบรอลตาร์เป็นน่านน้ำที่อยู่ระหว่างประเทศอะไร สเปน, โมร็อกโก
๑๐. ทวีปแอฟริกาเป็นเส้นทางการเดินเรืองสมุทรผ่านระหว่างทวีปอะไร ทวีปเอเชีย, ทวีปยุโรป
๑๑. ทวีปแอฟริกามีชายฝั่งทะเลติดต่อกับมหาสมุทรใดบ้าง มหาสมุทรอินเดีย, มหาสมุทรแอตแลนติก
๑๒. เกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของทวีปแอฟริกา คือเกาะอะไร เกาะมาดากัสการ์
๑๓. ทวีปแอฟริกาได้รับฉายาว่า ทวีปมืด เพราะ การพัฒนาที่ล้าหลังปละยากต่อการเข้าสำรวจ ทำให้มีข้อมูลไม่เพียงพอ
๑๔. ประเทศใดในทวีปแอฟริกามีดินแดนใกล้กับทวีปยุโรปมากที่สุด โมร็อกโก
๑๕. น่านน้ำที่อยู่ระหว่างทวีปแอฟริกากับเกาะมาดากัสการ์ เรียกว่าอะไร ช่องแคบโมซัมบิก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ภูมิภาคและประเทศของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๒ ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ภูมิภาคแอฟริกาเหนือ
๒. ภูมิภาคแอฟริกาตะวันตก
๓. ภูมิภาคแอฟริกาตะวันออก
๔. ภูมิภาคแอฟริกากลาง
๕. ภูมิภาคแอฟริกาใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทั่วไปของประเทศต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการแบ่งภูมิภาคของทวีปแอฟริกาได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกมทายปริศนาภาพคำใบ้ทายชื่อประเทศในทวีปแอฟริกา นักเรียนคนใดตอบได้ให้ยกมือขึ้น เมื่อตอบถูกครูชื่นชมและเสริมแรงให้นักเรียนคนอื่นพยายามตอบบ้าง

(เฉลย : แค-เมอ-รูน ภาพแรกคือ ดอกแค คือ “แค” ภาพต่อไป เมอไลออน แต่ไม่เอาไลออน เหลือ “เมอ” และภาพที่ ๔ คือ “รู” ตามด้วยภาพที่ ๕ คือ หนู หรือ “น” รวมกันเป็น แค-เมอ-รูน)

จากนั้นครูใช้คำถามกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนโดยใช้แนวคำถามดังนี้

“ประเทศแคเมอรูน เป็นประเทศหนึ่งในทวีปแอฟริกา นักเรียนทราบหรือไม่ว่าประเทศแคเมอรูนตั้งอยู่ในภูมิภาคใดของทวีปแอฟริกา” *(แนวคำตอบ : แอฟริกากลาง)*

สื่อ

๑. ภาพแผนที่รัฐกิจทวีปแอฟริกา
๒. ใบความรู้ เรื่อง ภูมิภาคและประเทศของทวีปแอฟริกา
๓. ภาพคำใบ้ทายชื่อประเทศในทวีปแอฟริกา
๔. ภาพธงชาติในทวีป ในกิจกรรมสรุปความคิด

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๒
๒. ห้องสมุด
๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการแบ่งภูมิภาคของทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ภูมิภาคและประเทศของทวีปแอฟริกา **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถระบุความสำคัญของการแบ่งภูมิภาคในทวีปแอฟริกาได้อย่างเหมาะสม	๒. จากนั้นครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยบอกนักเรียน “ในคาบนี้เราจะมาเรียนเกี่ยวกับประเทศต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกา ว่าประกอบด้วยประเทศใดบ้างและแต่ละประเทศนั้นอยู่ในภูมิภาคใดบ้าง” **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนจับกลุ่มคละความสามารถกัน กลุ่มละ ๕ คน โดยให้แต่ละคนในกลุ่มแบ่งกันศึกษาข้อมูลเมืองหลวง จำนวนประชากร ขนาดของประเทศและที่ตั้งของแต่ละประเทศ ซึ่งครูแจกแผนที่รัฐกิจและใบความรู้ เรื่อง ภูมิภาคและประเทศของทวีปแอฟริกา ตามหัวข้อดังนี้ คนที่ ๑ ภูมิภาคแอฟริกาเหนือ (มี ๖ ประเทศ คือ แอลจีเรีย อียิปต์ ลิเบีย โมร็อกโก ซูดาน ตูนิเซีย) คนที่ ๒ ภูมิภาคแอฟริกาตะวันตก (มี ๑๖ ประเทศ คือ เบนิน บูร์กินาฟาโซ กาบูเวร์ดี โกตดิวัวร์ แกมเบีย กานา กินี กินีบิสเซา ไลบีเรีย มาลี มอริเตเนีย ไนเจอร์ ไนจีเรีย เซเนกัล เซียร์ราลีโอน และโตโก) คนที่ ๓ ภูมิภาคแอฟริกาตะวันออก (มี ๑๘ ประเทศ คือ บุรุนดี คอโมโรส จิบูตี เอริเทรีย เอธิโอเปีย เคนยา มาดากัสการ์ มาลาวี มอริเชียส	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ภูมิภาคและประเทศของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

โมซัมบิก รวันดา เซเชลส์ โซมาเลีย เซาท์ซูดาน แทนซาเนีย ยูกันดา แซมเบีย และซิมบับเว)

คนที่ ๔ ภูมิภาคแอฟริกากลาง (มี ๙ ประเทศ คือ แองโกลา แคเมอรูน สาธารณรัฐแอฟริกากลาง ชาด คองโก สาธารณรัฐคองโก อิเควทอเรียลกินี กาบอง เซาตูเมและปรินซิปี)

คนที่ ๕ ภูมิภาคแอฟริกาใต้ (มี ๕ ประเทศ คือ บอตสวานา เลโซโท นามิเบีย สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ และสวาซิแลนด์) (obj. ๑, ๒)

ที่มา : https://www.pinterest.com/pin/527343437589265794/?lp=true

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ภูมิภาคและประเทศของทวีปแอฟริกา **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	โดยให้นักเรียนที่ศึกษาภูมิภาคเดียวกันของแต่ละกลุ่ม มารวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยกันศึกษาแต่ละภูมิภาค ๒. นักเรียนทุกคนกลับกลุ่มของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ตนเองได้ไปศึกษาจากกลุ่มเชี่ยวชาญ พร้อมร่วมกันทำใบงานเรื่อง “ภูมิภาคและประเทศของทวีปแอฟริกา” โดยครูคอยให้คำแนะนำในการทำใบงาน ๓. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของการแบ่งภูมิภาคของทวีปแอฟริกา โดยผู้สอนใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๓.๑ นักเรียนคิดว่าการจัดกลุ่มประเทศต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาเป็นภูมิภาคต่าง ๆ กัน เกิดประโยชน์ในเรื่องใดบ้าง อย่างไร *(แนวคำตอบ : เนื่องจากง่ายต่อการศึกษาพื้นที่ที่มีความคล้ายคลึงกัน)* (Obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูใช้เกม “Africa flag for fun” เพื่อสรุปความคิดรวบยอด กติกาการเล่นคือ ๑.๑ นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาหน้าชั้นเรียนกลุ่มละ ๑ คน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ภูมิภาคและประเทศของทวีปแอฟริกา **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๑.๒ ครูแสดงรูปธงชาติประเทศต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาประมาณ ๕-๑๐ ประเทศที่น่าสนใจ พร้อมทั้งมีคำใบ้ที่บ่งบอกเกี่ยวกับลักษณะของแต่ละประเทศ โดยให้นักเรียนตัวแทนแต่ละกลุ่มแข่งกันยกมือเพื่อตอบคำถามว่า ธงชาตินี้คือประเทศใด เมืองหลวงชื่ออะไร อยู่ในภูมิภาคใด ๑.๓ เมื่อนักเรียนตอบถูกครูให้คะแนนพิเศษหรือรางวัลตามสมควร (แนวทางธงชาติที่ใช้ในเกม : ทวีปแอฟริกาแบ่งเป็น ๕ ภูมิภาค ๑) แอฟริกาเหนือ ประเทศสำคัญ อียิปต์ โมร็อกโก แอลจีเรีย ๒) แอฟริกาตะวันตก ประเทศสำคัญ ไนจีเรีย มาลี กานา ๓) แอฟริกาตะวันออก ประเทศสำคัญ เอธิโอเปีย เคนยา โซมาเลีย ๔) แอฟริกากลาง ประเทศสำคัญ แคเมอรูน คองโก แองโกลา ๕) แอฟริกาใต้ ประเทศสำคัญ สาธารณรัฐ-แอฟริกาใต้)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ภูมิภาคและประเทศของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

โดยลักษณะคำใบ้ของแต่ละประเทศ

๑. แอลจีเรีย
- ติดกับทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
- ติดกับทะเลทรายสะฮารา
- มีเทือกดราแกนสเบิร์ก
- เมืองหลวงชื่อ แอลเจียร์

๒. คองโก
- มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๒ ของทวีป
- อยู่ตอนกลางของทวีป
- เมืองหลวงชื่อ กินชาซา

๓. อียิปต์
- ตั้งบริเวณคาบสมุทรไซนาย มีชื่อเสียงด้านอารยธรรมโบราณ
- ทิศใต้ติดกับประเทศลิเบีย
- เมืองหลวงชื่อ ไคโร

๕. แอฟริกาใต้
- จุดบรรจบของสองมหาสมุทร
- เมืองหลวงชื่อ เคปทาวน์

๖. เอธิโอเปีย
- อยู่ในเขตที่ราบสูง
- ตั้งอยู่ส่วนแหลมของแอฟริกา
- เมืองหลวง อาดดิสอาบาบา

๗. ตูนีเซีย
- ชายฝั่งเมดิเตอร์-เรเนียน
- เมืองหลวงชื่อ ตูนิส

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ภูมิภาคและประเทศของทวีปแอฟริกา หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๔. เคนยา - ตั้งบริเวณเส้นศูนย์สูตร - ติดกับทะเลสาบวิกตอเรีย เมืองหลวงชื่อ ไนโรบี ๘. ไนจีเรีย - อยู่บริเวณอ่าวกินี - แม่น้ำไนเจอร์ไหล- ผ่าน - เมืองใหญ่ที่สุดชื่อ ลากอส	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะทั่วไปของประเทศต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกา	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำกิจกรรมกลุ่ม ๓) การทำใบงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) ภาพคำใบ้ทายชื่อประเทศในทวีปแอฟริกา ๓) เกม “Africa flag for fun”	**ดี** : ระบุตำแหน่งของประเทศต่าง ๆ ในแอฟริกาได้จากการ ได้ถูกต้องร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : ระบุตำแหน่งของประเทศต่าง ๆ ในแอฟริกาได้จากการ ได้ถูกต้องร้อยละ ๖๐ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถระบุตำแหน่งของประเทศต่าง ๆ ในแอฟริกาได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการแบ่งภูมิภาคของทวีปแอฟริกา	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำกิจกรรมกลุ่ม ๓) การทำใบงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) ภาพคำใบ้ทายชื่อประเทศในทวีปแอฟริกา ๓) เกม “Africa flag for fun”	๑) ตอบคำถามถูกต้องร้อยละ ๘๐ ๒) ระบุตำแหน่งของประเทศต่าง ๆ ในแอฟริกาได้จากการ ได้ถูกต้องร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ระบุความสำคัญของการแบ่งภูมิภาคในทวีปแอฟริกา	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำกิจกรรมกลุ่ม ๓) การทำใบงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) ภาพคำใบ้ทายชื่อประเทศในทวีปแอฟริกา ๓) เกม “Africa flag for fun”	ระบุความสำคัญของการแบ่งภูมิภาคในทวีปแอฟริกาได้อย่างน้อย ๕ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

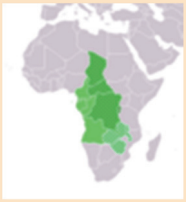
ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้อมูลทั่วไปของทวีปแอฟริกา

ทวีปแอฟริกาเป็นทวีปที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๒ ของโลกรองจากทวีปเอเชีย ทั้งในแง่ของพื้นที่และจำนวนประชากร ด้วยพื้นที่ประมาณ ๓๐.๓ ล้านตารางกิโลเมตร รวมทั้งเกาะต่าง ๆ ที่อยู่ข้างเคียง

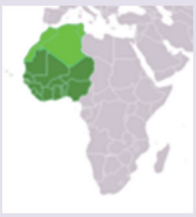
ทวีปแอฟริกามีพื้นที่ประมาณร้อยละ ๖ ของพื้นผิวโลกทั้งหมด และนับเป็นพื้นที่ประมาณร้อยละ ๒๐.๔ ของพื้นดินทั้งหมด ประชากรประมาณ ๙๕๙.๗๒ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๖๐) ในดินแดน ๖๑ ดินแดน นับเป็นร้อยละ ๑๒.๗๙ ของจำนวนประชากรโลก โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภูมิภาค	ลำดับ	ประเทศ	พื้นที่ (ตร.กม)	ประชากร (ล้านคน) (สำรวจ ปี ๒๕๖๐)	ความหนาแน่น
แอฟริกาเหนือ	ประเทศ				
	๑	ซูดาน	**๒,๕๐๕,๘๑๐**	๔๐.๖	๑๖.๔
	๒	เซาท์ซูดาน	๖๑๙,๗๔๕	๘.๒	๕๗.๐
	๓	ตูนิเซีย	๑๖๓,๖๑๐	๑๑.๕	๖๔.๑
	๔	โมร็อกโก	๔๔๖,๕๕๐	๓๕.๑	๗๘.๐
	๕	ลิเบีย	๑,๗๕๙,๕๔๐	๖.๔	๓.๖
	๖	อียิปต์	๑,๐๐๑,๔๕๐	๙๓.๔	๘๒.๙
	๗	แอลจีเรีย	๒,๓๘๑,๗๔๐	๔๒.๒	๑๔.๓
	ดินแดน				
	๑	หมู่เกาะคะแนรี (สเปน)	๗,๔๙๒	๑.๙	๒๒๖.๒
	๒	เซวตา (สเปน)	๒๐	๐.๐๙	๓,๕๗๕.๒
	๓	มาเดรา (โปรตุเกส)	๗๙๗	๐.๓	๓๐๗.๔
	๔	เมลียา (สเปน)	๑๒	๐.๐๙	**๕,๕๓๔.๒**
	๕	*เวสเทิร์นสะฮารา*	๒๖๖,๐๐๐	๐.๖	๑.๕
สถิติ			๘,๕๓๓,๐๒๑	๒.๔๓	๒๔.๙

ภูมิภาค	ลำดับ	ประเทศ	พื้นที่ (ตร.กม)	ประชากร (ล้านคน) (สำรวจ ปี ๒๕๖๐)	ความหนาแน่น
	ประเทศ				
 แอฟริกากลาง	๑	กาบอง	๒๖๗,๖๖๗	๒	๕.๖
	๒	แคเมอรูน	๔๗๕,๔๔๐	๒๕	๓๙.๗
	๓	ชาด	๑,๒๘๔,๐๐๐	๑๔.๙	๘.๐
	๔	เซาตูเมและปรินซิปี	๑,๐๐๑	๐.๒	**๒๑๒.๔**
	๕	สาธารณรัฐคองโก	๓๔๒,๐๐๐	๕	๑๑.๗
	๖	สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (ซาอีร์เดิม)	๒,๓๔๕,๔๑๐	๘๑.๕	๒๙.๒
	๗	ประเทศแอฟริกากลาง	๖๒๒,๙๘๔	๔.๗	๗.๒
	๘	อิเควทอเรียลกินี	๒๘,๐๕๑	๑.๓	๒๒.๖
	๙	แองโกลา	๑,๒๔๖,๗๐๐	๒๘.๖	๑๐.๓
สถิติ			๖,๖๑๓,๒๕๓	๑๖๓.๒	๑๘.๓๙

ภูมิภาค	ลำดับ	ประเทศ	พื้นที่ (ตร.กม)	ประชากร (ล้านคน) (สำรวจ ปี ๒๕๖๐)	ความหนาแน่น
	ประเทศ				
 แอฟริกาใต้	๑	นามิเบีย	๘๒๕,๔๑๘	๒.๕	๒.๖
	๒	บอตสวานา	๖๐๐,๓๗๐	๒.๓	๓.๓
	๓	เลโซโท	๓๐,๓๕๕	๒.๒	**๗๐.๒**
	๔	สวาซิแลนด์	๑๗,๓๖๓	๑.๔	๖๔.๗
	๕	แอฟริกาใต้	๑,๒๑๙,๙๑๒	๕.๖	๔๐.๒
	6	ซิมบับเว	390,580	16.6	29.1
สถิติ			3,083,998	30.6	21.98

ภูมิภาค	ลำดับ	ประเทศ	พื้นที่ (ตร.กม)	ประชากร (ล้านคน) (สำรวจ ปี ๒๕๖๐)	ความหนาแน่น
 แอฟริกาตะวันออก	ประเทศ				
	๑	บุรุนดี	๒๗,๘๓๐	๑๐.๔	๓๒๒.๙
	๒	คอโมโรส	๒,๑๗๐	๐.๘	๓๔๖.๗
	๓	จิบูตี	๒๓,๐๐๐	๑	๒๒.๔
	๔	เอริเทรีย	๑๒๑,๓๒๐	๕.๙	๔๖.๕
	๕	เอธิโอเปีย	๑,๑๒๗,๑๒๗	๑๐๕	๗๕.๖
	๖	เคนยา	๕๘๒,๖๕๐	๔๙.๗	๖๖.๐
	๗	มาดากัสการ์	๕๘๗,๐๔๐	๒๕.๕	๓๕.๑
	๘	มาลาวี	๑๑๘,๔๘๐	๑๘.๖	๑๒๐.๔
	๙	มอริเชียส	๒,๐๔๐	๑.๓	**๖๒๙.๕**
	๑๐	โมซัมบิก	๘๐๑,๕๙๐	๒๙.๗	๒๗.๐
	๑๑	รวันดา	๒๖,๓๓๘	๑๒.๓	๓๙๗.๖
	๑๒	เซเชลส์	๔๕๕	๐.๐๙	๑๙๒.๒
	๑๓	โซมาเลีย	๖๓๗,๖๕๗	๑๔.๗	๑๕.๔
	๑๔	แทนซาเนีย	๙๔๕,๐๘๗	๕๗.๕	๔๓.๓
	๑๕	ยูกันดา	๒๓๖,๐๔๐	๔๒.๘	๑๓๗.๑
	๑๖	แซมเบีย	๗๕๒,๖๑๔	๑๖.๔	๑๕.๗
	ดินแดน				
	๑	มายอต (ฝรั่งเศส)	๓๗๔	๐.๒	๔๘๙.๗
	๒	เรอูว์นียง (ฝรั่งเศส)	๒,๕๑๒	๐.๙	๒๙๖.๒
สถิติ			๕,๙๙๔,๓๒๔	๓๙๒.๗๙	๕๑.๙

ภูมิภาค	ลำดับ	ประเทศ	พื้นที่ (ตร.กม)	ประชากร (ล้านคน) (สำรวจ ปี ๒๕๖๐)	ความหนาแน่น
แอฟริกาตะวันตก 	ประเทศ				
	๑	เบนิน	๑๑๒,๖๒๐	๑๑.๒	๗๘.๐
	๒	บูร์กินาฟาโซ	๒๗๔,๒๐๐	๑๙.๖	๕๗.๔
	๓	กาบูเวร์ดี	๔,๐๓๓	๐.๕	๑๐๗.๓
	๔	โกตดิวัวร์	๓๒๒,๔๖๐	๒๔.๔	๖๓.๙
	๕	แกมเบีย	๑๑,๓๐๐	๒.๑	๑๗๕.๗
	๖	กานา	๒๓๙,๔๖๐	๒๘.๘	๙๙.๕
	๗	กินี	๒๔๕,๘๕๗	๑๑.๕	๔๐.๙
	๘	กินี-บิสเซา	๓๖,๑๒๐	๑.๙	๔๒.๕
	๙	ไลบีเรีย	๑๑๑,๓๗๐	๔.๗	๓๐.๙
	๑๐	มาลี	๑,๒๔๐,๐๐๐	๑๘.๙	๑๐.๒
	๑๑	มอริเตเนีย	๑,๐๓๐,๗๐๐	๔.๔	๓.๐
	๑๒	ไนเจอร์	**๑,๒๖๗,๐๐๐**	๒๐.๖	๑๒.๑
	๑๓	ไนจีเรีย	๙๒๓,๗๖๘	๑๙๐.๙	**๑๖๑.๕**
	๑๔	เซเนกัล	๑๙๖,๑๙๐	๑๕.๘	๖๙.๙
	๑๕	เซียร์ราลีโอน	๗๑,๗๔๐	๗.๖	๘๙.๙
	๑๖	โตโก	๕๖,๗๘๕	๗.๘	๑๐๖
	ดินแดน				
	๑	เซนต์เฮเลนา (สหราชอาณาจักร)	๔๑๐	๐.๐๐๔	๑๔.๔
สถิติ			๖,๑๔๔,๐๑๓	๓๗๐.๗	๔๘.๒
รวมสถิติ			**๓๐,๓๖๘,๖๐๙**	**๙๕๙.๗๒**	**๓๓.๐**

ใบงาน
เรื่อง ภูมิภาคและประเทศในทวีปแอฟริกา
ชื่อ-นามสกุล .....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำหมายเลขหน้าธงชาติ มาใส่หน้าชื่อประเทศหรือเมืองหลวง พร้อมทั้งให้นักเรียนเติมช่องว่างให้สัมพันธ์กัน

หมายเลข ๑

หมายเลข ๒

หมายเลข ๓

หมายเลข ๔

หมายเลข ๕

หมายเลข ๖

หมายเลข ๗

หมายเลข ๘

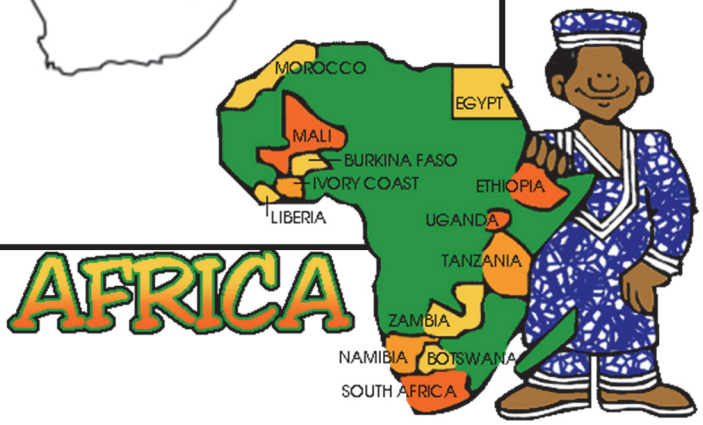

หมายเลข ๙

หมายเลข ๑๐

หมายเลข	ชื่อประเทศ	เมืองหลวง
.....	ซูดานใต้	.....
.....	.....	ฟรีทาวน์
.....	.....	คาร์ทูม
.....	รวันดา	.....
.....	เอธิโอเปีย	.....
.....	ยูกันดา	.....
.....	.....	พริทอเรีย
.....	ชาด	.....
.....	.....	บังกี
.....	บุรุนดี	.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุชื่อประเทศและระบายสีแผนที่รัฐกิจของทวีปแอฟริกาโดยแบ่งเป็นภูมิภาค ลงในโครงแผนที่ให้สมบูรณ์และถูกต้องและสวยงาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ สัญลักษณ์

ส ๕.๒ ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ขอบเขตเนื้อหา

๑. เขตเทือกเขาสูงหินใหม่ในภาคตะวันตกเฉียงเหนือและภาคใต้

๒. เขตที่ราบสูง ภูเขาภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงใต้

๓. เขตที่ราบสูงภาคตะวันตก

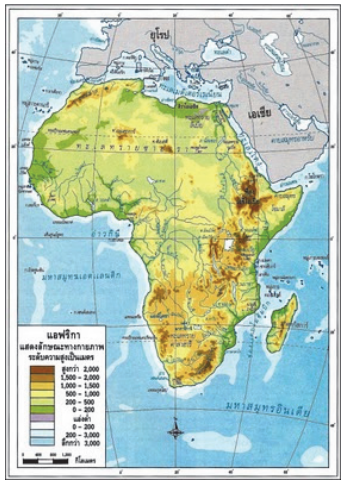
๔. เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบชายฝั่งทะเล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอ แผนที่กายภาพของทวีปแอฟริกาให้นักเรียนดู จากนั้นตั้งประเด็นคำถามนักเรียน ดังนี้

๑.๑ จากแผนที่ นักเรียนเห็นสีต่าง ๆ บนแผนที่แต่ละสีหมายถึงอะไร *(แนวคำตอบ : สีฟ้าคือส่วนที่เป็นน้ำ สีเขียวคือที่ราบ สีเหลืองคือที่ราบสูง และสีน้ำตาลคือเทือกเขาสูง)*

๑.๒ นักเรียนคิดว่าพื้นที่บริเวณใดที่มีมนุษย์อาศัยอยู่หนาแน่น เพราะอะไร *(แนวคำตอบ : บริเวณสีเขียวที่เป็นที่ราบและบริเวณที่อยู่ติดกับแม่น้ำหรือชายฝั่งทะเล เพราะน้ำเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์)*

ที่มา : https://krupuysocial.files.wordpress.com/2010/07/1_1.jpg

สื่อ

๑. แผนที่กายภาพทวีปแอฟริกา

๒. ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ม.๒

๒. ห้องสมุด

๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

จุดประสงค์การเรียนรู้ **ด้านความรู้** นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะภูมิประเทศของเขตต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกาได้อย่างถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถระบุความสำคัญของการแบ่งเขตลักษณะภูมิประเทศที่มีผลต่อลักษณะสังคมของทวีปแอฟริกาได้อย่างสมเหตุสมผล	๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียน เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา ดังนี้ *“จากแผนที่ทวีปแอฟริกาที่นักเรียนเห็นอยู่ เป็นชนิดของแผนที่ที่เรียกว่า แผนที่กายภาพ คือเป็นแผนที่ที่บอกลักษณะภูมิประเทศ ความสูงต่ำของพื้นที่ ซึ่งนักเรียนจะเห็นได้ว่าทวีปแอฟริกามีลักษณะทางกายภาพที่หลากหลาย ดังนั้นจึงมีการแบ่งเป็นเขตต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในการศึกษา วันนี้เราจะมาศึกษาสภาพภูมิประเทศเขตต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกา”* **ขั้นสอน** ๑. ครูแบ่งกลุ่มเด็กออกเป็น ๔ กลุ่ม แบ่งเนื้อหาให้ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ศึกษาเขตเทือกเขาสูงหินใหม่ในภาคตะวันตกเฉียงเหนือและภาคใต้ กลุ่มที่ ๒ ศึกษาเขตที่ราบสูง ภูเขาภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงใต้ กลุ่มที่ ๓ ศึกษาเขตที่ราบสูงภาคตะวันตก กลุ่มที่ ๔ ศึกษาเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบชายฝั่งทะเล โดยให้แต่ละกลุ่มศึกษาเกี่ยวกับลักษณะพื้นที่ของแต่ละเขตว่ามีลักษณะอย่างไร และครอบคลุมภูมิภาคใด ประเทศใดบ้าง และใช้แผนที่กายภาพของทวีปแอฟริกาประกอบการศึกษา	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (๑) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสาระสำคัญที่ได้ศึกษาแต่ละเขตภูมิประเทศ ด้วยการใช้แผนที่กายภาพทวีปแอฟริกา หนังสือเรียนและสารสนเทศทางภูมิศาสตร์อื่น ๆ ลงในกระดาษหรือสมุดของตนเอง โดยมีแนวคำตอบ ดังนี้ *“กลุ่มที่ ๑ ตอบ บริเวณเทือกเขาแอตลาสในประเทศโมร็อกโก บริเวณตอนใต้ของเทือกเขาแอตลาส คือ ทะเลทรายซาฮารา และเขตเทือกเขาเราเคนสเบอร์กในประเทศสหรัฐแอฟริกาใต้ มีความสูงชันและเป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำที่สำคัญหลายสาย* *กลุ่มที่ ๒ ตอบ เขตที่ราบสูงและภูเขาสูงทางภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตที่มีความสูงมาก มียอดเขาที่สูงที่สุดในทวีปคือ คีรีมานจาโรในประเทศแทนซาเนีย เขตนี้เป็นเขตที่เปลือกโลกยังไม่สงบตัวจึงเต็มไปด้วยภูเขาไฟที่ยังคุกรุ่นและดับแล้ว มีแผ่นดินไหวและทางตะวันออก มีแอ่งแผ่นดินที่ทรุดต่ำกลายเป็นทะเลสาบอยู่หลายแห่ง เช่น ทะเลสาบวิกตอเรีย ซึ่งเป็นทะเลสาบน้ำจืดขนาดใหญ่เป็นที่ ๓ ของโลก ทะเลสาบแทนกันยีกา ทะเลสาบมาลาวี เป็นต้น* *กลุ่มที่ ๓ ตอบ เป็นที่ราบสูงหินเก่า มีอาณาเขตตั้งแต่ทะเลทรายสะฮารา ไปจนถึงอ่าวกินี ภูเขาที่สำคัญ คือ ภูเขาอะฮักการ์ทางตอนใต้ของประเทศแอลจีเรีย และภูเขาทีเบสตีในประเทศชาดทางตอนใต้ของเขตนี้มีที่ราบสูงหลายแห่ง เช่น ที่ราบสูงกินี ที่ราบสูงแคเมอรูน ที่ราบสูงจอส เป็นต้น*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (๑) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	กลุ่มที่ ๔ ตอบ ในเขตที่ราบสูงต่าง ๆ จะมีแม่น้ำสายสำคัญหลายสายไหลผ่าน ซึ่งส่วนใหญ่จะเกิดจากที่สูงตอนในของทวีปและไหลลงสู่ทะเลโดยรอบ มีลักษณะเป็นที่ราบแคบ ๆ และบางบริเวณเต็มไปด้วยเกาะแก่งและน้ำตก ทำให้กระแสน้ำในเขตนี้ไหลแรง ไม่สามารถทำการคมนาคมแต่สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้าได้ เขตที่ราบน้ำเป็นเขตเกษตรกรรมที่สำคัญของทวีปเนื่องจากมีดินที่อุดมสมบูรณ์เป็นเขตที่ประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบชายฝั่งทะเลสามารถจำแนกได้ ๔ เขตใหญ่ ๆ คือ ที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์ ที่ราบลุ่มแม่น้ำไนเจอร์ ที่ราบลุ่มแม่น้ำคองโก ที่ราบลุ่มแม่น้ำแซมเบซี” (obj. ๑, ๒) ๓. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน ๔. ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศที่ส่งผลต่อลักษณะทางสังคมของทวีปแอฟริกา โดยผู้สอนใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๔.๑ นักเรียนคิดว่าลักษณะภูมิประเทศมีความสำคัญต่อลักษณะทางสังคมของทวีปแอฟริกาหรือไม่ อย่างไร (obj. ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (๑) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา โดยร่วมกันวิเคราะห์และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งถิ่นฐานที่มีผลมาจากลักษณะภูมิประเทศทั้ง ๔ เขต *(แนวคำตอบ : แอฟริกามีที่ราบลุ่มแม่น้ำไม่มาก ส่วนมากเป็นที่ราบสูง มนุษย์จะเลือกตั้งถิ่นฐานในบริเวณที่ราบมากกว่าที่ราบสูงและเขตเทือกเขาสูง โดยเฉพาะบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำหรือที่ราบชายฝั่งทะเลต่าง ๆ มักจะมีมนุษย์อาศัยอยู่กันค่อนข้างมากกว่าจุดอื่น และแต่ละภูมิประเทศที่แตกต่างกันก็เป็นปัจจัยสำคัญต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ในพื้นที่นั้น ๆ ด้วย)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะภูมิ-ประเทศของเขตต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกา	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำใบงาน ๓) การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา ๓) แผนที่กายภาพของทวีปแอฟริกา	**ดี** : อธิบายลักษณะภูมิประเทศในเขตต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : อธิบายลักษณะภูมิประเทศในเขตต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องร้อยละ ๖๐ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายลักษณะภูมิประเทศในเขตต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกาได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำใบงาน ๓) การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ๔) การสังเกต	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา ๓) แผนที่กายภาพของทวีปแอฟริกา	ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการวิเคราะห์ลักษณะภูมิ-ประเทศของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ระบุความสำคัญของการแบ่งเขตลักษณะภูมิประเทศที่มีผลต่อลักษณะสังคมของทวีปแอฟริกา	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำใบงาน ๓) การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	คำถามสำคัญ	ระบุความสำคัญของการแบ่งเขตลักษณะภูมิ-ประเทศที่มีผลต่อลักษณะสังคมของทวีปแอฟริกาได้ไม่น้อยกว่า ๕ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

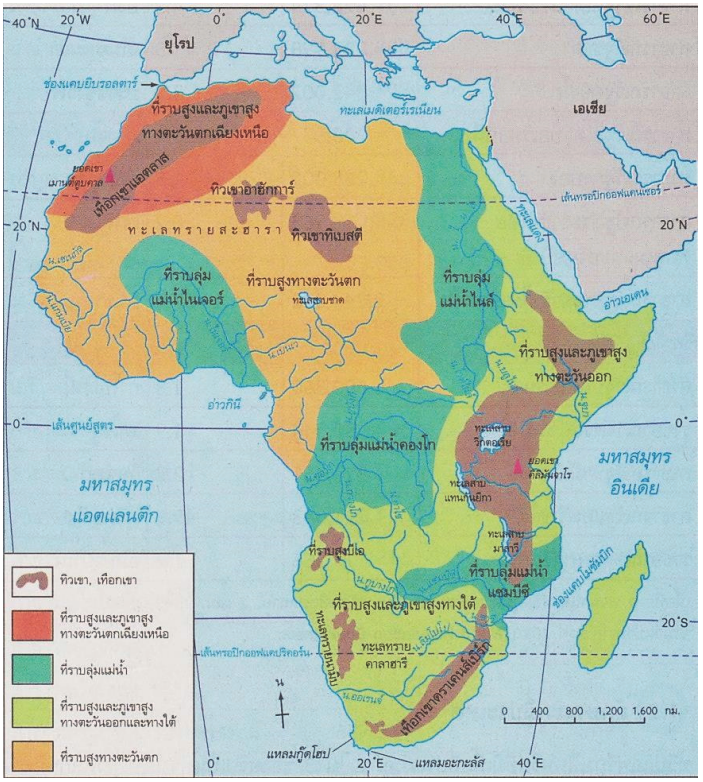
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา

ภาพ : แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา
ที่มา : https://www.histoire-afrique.org/topography/

พื้นที่ของทวีปแอฟริกา ประมาณ ๒ ใน ๓ จะเป็นเขตที่ราบสูง เขตที่ราบส่วนใหญ่จะเป็นที่ราบชายฝั่งทะเลแคบ ๆ ซึ่งมีอยู่น้อยมาก นอกจากนี้ยังเป็นทวีปที่ไม่ค่อยมีคาบสมุทรและอ่าว ลักษณะภูมิประเทศสามารถจำแนกได้เป็น ๔ เขตใหญ่ ๆ ดังนี้

๑. เขตเทือกเขาสูงหินใหม่ในภาคตะวันตกเฉียงเหนือและภาคใต้

ได้แก่ บริเวณเทือกเขาแอตลาสในประเทศโมร็อกโก บริเวณตอนใต้ของเทือกเขาแอตลาสคือ ทะเลทรายสะฮาราและเขตเทือกเขาเราเคนสเบอร์กในประเทศสหรัฐแอฟริกาใต้ มีความสูงชันและเป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำที่สำคัญหลายสาย

๒. เขตที่ราบสูง ภูเขาภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงใต้

เขตที่ราบสูงและภูเขาสูงทางภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงใต้ เป็นเขตที่มีความสูงมาก มียอดเขาที่สูงที่สุดในทวีปคือ คีรีมาน-จาโรในประเทศแทนซาเนีย เขตนี้เป็นเขตที่เปลือกโลกยังไม่สงบตัวจึงเต็มไปด้วยภูเขาไฟที่ยังคุกรุ่นและดับแล้ว มีแผ่นดินไหวและทางตะวันออก มีแอ่งแผ่นดินที่ทรุดต่ำกลายเป็นทะเลสาบอยู่หลายแห่ง เช่น ทะเลสาบวิกตอเรีย ซึ่งเป็นทะเลสาบน้ำจืดขนาดใหญ่เป็นที่ ๓ ของโลก ทะเลสาบแทนแกนยิกา ทะเลสาบมาลาวี เป็นต้น

๑. เขตที่ราบสูงภาคตะวันตก

เป็นที่ราบสูงหินเก่า มีอาณาเขตตั้งแต่ทะเลทรายสะฮาราไปจนถึงอ่าวกินี ภูเขาที่สำคัญ คือ ภูเขาอะฮักการ์ทางตอนใต้ของประเทศแอลจีเรีย และภูเขาทีเบสตีในประเทศชาด ทางตอนใต้ของเขตนี้มีที่ราบสูงหลายแห่ง เช่น ที่ราบสูงกินี ที่ราบสูงแคเมอรูน ที่ราบสูงจอส เป็นต้น

๒. เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบชายฝั่งทะเล

ในเขตที่ราบสูงต่าง ๆ จะมีแม่น้ำสายสำคัญหลายสายไหลผ่าน ซึ่งส่วนใหญ่จะเกิดจากที่สูงตอนในของทวีปและไหลลงสู่ทะเลโดยรอบ มีลักษณะเป็นที่ราบแคบ ๆ และบางบริเวณเต็มไปด้วยเกาะแก่งและน้ำตก ทำให้กระแสน้ำในเขตนี้ไหลแรง ไม่สามารถทำการคมนาคมแต่สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้าได้ เขตที่ราบน้ำเป็นเขตเกษตรกรรมที่สำคัญของทวีปเนื่องจากมีดินที่อุดมสมบูรณ์เป็นเขตที่ประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบชายฝั่ง เช่น ที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์ ที่ราบลุ่มแม่น้ำคองโก ที่ราบลุ่มแม่น้ำไนเจอร์ ที่ราบลุ่มแม่น้ำแซมเบซี เป็นต้น

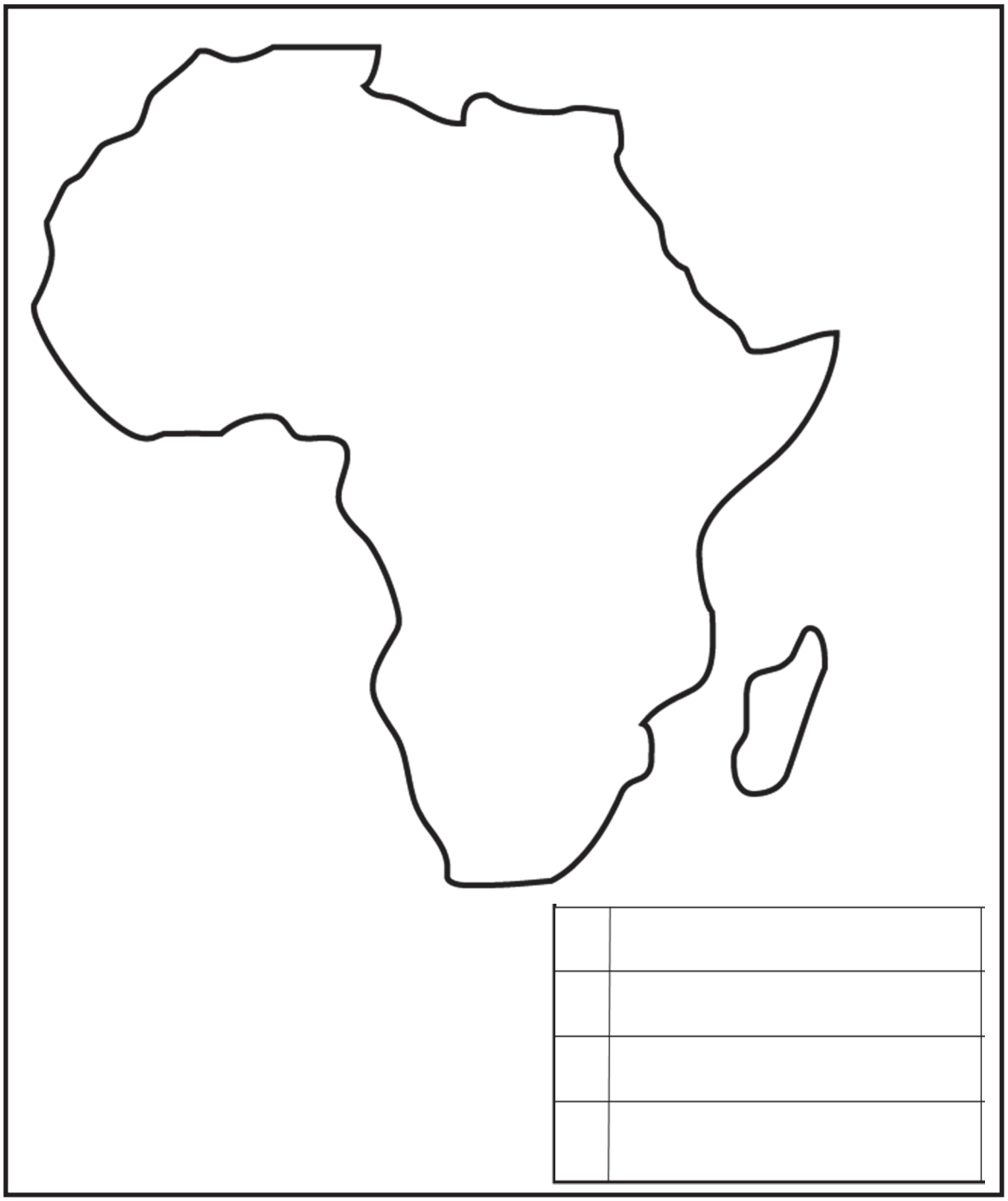
ใบงาน

เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศทวีปแอฟริกา

ชื่อ-นามสกุล .....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดแบ่งเขตและระบายสีเขตภูมิประเทศของทวีปแอฟริกาลงในโครงแผนที่ให้สมบูรณ์และถูกต้องและสวยงาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนผังมโนทัศน์ภูมิประเทศของทวีปแอฟริกาให้สมบูรณ์และถูกต้อง

ภูมิประเทศทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๒ ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ขอบเขตเนื้อหา

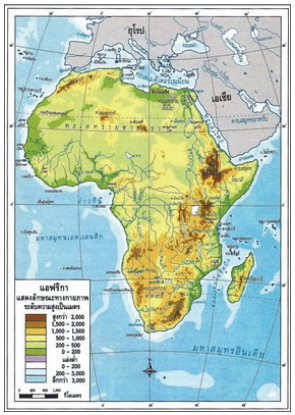
ภูมิประเทศในแอฟริกา

- ที่ราบสูง - ที่ราบ
- หุบเขาทรุด - เทือกเขาสูง
- แหลม - อ่าว
- คาบสมุทร - เกาะ
- ทะเล/ทะเลสาบ - แม่น้ำ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูแสดงแผนที่กายภาพทวีปแอฟริกาตั้งประเด็นคำถามนักเรียน เพื่อเป็นการทบทวนความรู้เดิม ดังนี้

ที่มา : https://krupuysocial.wordpress.com/2010/07/07

๑.๑ ถ้าพูดถึงคำว่า “ภูมิประเทศ” นักเรียนนึกถึงสิ่งใดบ้าง *(แนวคำตอบ : เนินเขา ภูเขา ทิวเขาหรือเทือกเขา ที่ราบที่ราบสูง ทะเล อ่าว เกาะ คาบสมุทร แหลม)*

๑.๒ นักเรียนรู้จักชื่อของลักษณะภูมิประเทศใดของทวีปแอฟริกาบ้าง *(แนวคำตอบ : ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เทือกเขา*

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๒

๒. ห้องสมุด

๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

สื่อ

๑. ภาพแผนที่กายภาพของทวีปแอฟริกา

๒. ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา

๓. ภาพภูมิประเทศในแอฟริกาลักษณะต่าง ๆ

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการระบุลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการระบุลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาได้อย่างถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายประโยชน์ของการศึกษาลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกาได้อย่างเหมาะสม

แอตลาส ที่ราบสูงเอธิโอเปีย แม่น้ำไนล์ ทะเลแดง เกาะมาดากัสการ์ คาบสมุทรโซมาเลีย แหลมกู๊ดโฮป เป็นต้น)

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันชี้ตำแหน่งของชื่อภูมิประเทศที่กล่าวถึงในชั้นเรียนจากในหนังสือเรียนหรือภาพแผนที่กายภาพของทวีปแอฟริกา

ขั้นสอน

๑. ครูอธิบายความหมายของลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ หุบเขาทรุด หมายถึง เกิดจากการทรุดตัวของเปลือกโลก ทำให้เกิดหุบเขาลึก มีหน้าผาสูงชัน

๑.๒ ภูเขา หมายถึง เป็นลักษณะภูมิประเทศที่มียอดแหลมและมีความลาดชันสูง มีความสูงเกิน ๖๐๐ เมตรขึ้นไป

๑.๓ เทือกเขาสูง หมายถึง เป็นภูเขาสูงใหญ่หลายลูกวางตัวเป็นแนวต่อเนื่องกัน

๑.๔ ที่ราบ หมายถึง เป็นลักษณะภูมิประเทศที่แบนราบอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลไม่มากนัก

๑.๕ ที่ราบสูง หมายถึง เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบ โดยมีความสูงกว่าพื้นที่บริเวณใกล้เคียงตั้งแต่ ๓๐๐ เมตรขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (๒) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๑.๖ ทะเล หมายถึง เป็นแหล่งน้ำเค็มตามธรรมชาติ มีขนาดเล็กกว่ามหาสมุทร ๑.๗ ทะเลสาบ หมายถึง เป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่มีแผ่นดินล้อมรอบ มีทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม ๑.๘ เกาะ หมายถึง เป็นลักษณะภูมิประเทศที่มีน้ำทะเลล้อมรอบ ๑.๙ คาบสมุทร หมายถึง เป็นส่วนหนึ่งของแผ่นดินใหญ่ที่ยื่นล้ำออกไปในทะเลหรือมหาสมุทร ๑.๑๐ แหลม หมายถึง เป็นส่วนหนึ่งของคาบสมุทร มีลักษณะเป็นส่วนหนึ่งของแผ่นดินเล็ก ๆ ยาวเรียวยื่นออกไปในทะเล ๒. ครูให้นักเรียนดูแผนที่กายภาพของทวีปแอฟริกา แล้วช่วยกันหาชื่อภูมิประเทศต่าง ๆ โดยเลือกหาทีละประเภท ดังตัวอย่างนี้ - เทือกเขาสูง ได้แก่ เทือกเขาแอตลาส เทือกเขาดราเคนส์เบิร์ก - ที่ราบสูง ได้แก่ ที่ราบสูงดาร์ฟูร์ ที่ราบสูงอาดามาวา ที่ราบสูงบีเอ ที่ราบสูงจอส - ทะเล ได้แก่ ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทะเลแดง - แม่น้ำ ได้แก่ แม่น้ำไนล์ แม่น้ำไนเจอร์ แม่น้ำคองโก แม่น้ำแซมเบซี	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (๒) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	- อ่าว ได้แก่ อ่าวเอเดน อ่าวกินี อ่าวกาแบส - เกาะ ได้แก่ เกาะมาดากัสการ์ - แหลม ได้แก่ แหลมกู๊ดโฮป แหลมอะกะลัส แหลมเวิร์ต (obj. ๒) ๓. นักเรียนแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยให้แบ่งกันศึกษาความสำคัญของภูมิประเทศต่าง ๆ ในใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกา ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ศึกษาที่ราบสูงและที่ราบในแอฟริกา กลุ่มที่ ๒ ศึกษาหุบเขาทรุดเทือกเขาสูงในแอฟริกา กลุ่มที่ ๓ ศึกษาแหลมกับอ่าวในแอฟริกา กลุ่มที่ ๔ ศึกษาคาบสมุทรกับเกาะในแอฟริกา กลุ่มที่ ๕ ศึกษากับทะเลกับแม่น้ำในแอฟริกา ๔. ให้นักเรียนทั้ง ๕ กลุ่มกระจายตัวออกไปจับกลุ่มกับเพื่อนกลุ่มอื่นให้ได้กลุ่มละ ๕ คน โดยทุกคนในกลุ่มต้องมาจากกลุ่มการศึกษาภูมิประเทศทวีปแอฟริกาที่ต่างกัน ๕. กลุ่มใหม่แต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศในทวีปแอฟริกาที่ตนเองได้ศึกษามาจากกลุ่มเดิม (Obj. ๑) ๖. นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกา	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (๒) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๗. นักเรียนร่วมกันอภิปรายประโยชน์ของการศึกษาลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกา โดยผู้สอนใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๗.๑ นักเรียนคิดว่าการทราบถึงลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกา ส่งผลดีกับนักเรียนหรือผู้ที่ศึกษาอย่างไรบ้าง (Obj. ๓) *(แนวคำตอบ : ตามความคิดเห็นของผู้เรียน)* **ขั้นสรุป** ๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกมเพื่อสรุปความคิดรวบยอด โดยใช้เกม Africa Pic for Place (จับคู่ภาพกับสถานที่) กติกาคือ ๑.๑ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมากลุ่มละ ๑ คน ๑.๒ ครูวางโครงแผนที่แสดงแม่น้ำในทวีปแอฟริกาไว้หน้าชั้นเรียน ๑.๓ ครูนำภาพภูมิประเทศลักษณะต่าง ๆ ให้ตัวแทนกลุ่มแข่งขันกันตอบ หากตอบถูกให้นำภาพดังกล่าวไปวางลงให้ตรงกับตำแหน่งภูมิประเทศบนโครงแผนที่แสดงแม่น้ำในทวีปแอฟริกา พร้อมระบุว่าเป็นภูมิประเทศลักษณะใด ตำแหน่งที่วางลงไปนั้นเป็นภูมิประเทศที่ชื่อว่าอะไร *(แนวคำตอบ : เทือกเขาสูง ที่ราบสูง ทะเล แม่น้ำ เกาะ)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	๑.๔ ครูชื่นชมและให้รางวัลตัวแทนที่ตอบถูกและสรุปผลการวางภาพลงบนแผนที่พร้อมกับนักเรียน ภาพตัวอย่าง เกม Africa Pic for Place 	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะภูมิ-ประเทศประเภทต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกา	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติใบงานที่กำหนดให้ ๓) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (ต่อ) ๓) กิจกรรมเกม Africa Pic for Place	**ดี** : อธิบายลักษณะภูมิ-ประเทศประเภทต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : อธิบายลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องร้อยละ ๖๐ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายลักษณะภูมิ-ประเทศประเภทต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการระบุลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกา	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติใบงานที่กำหนดให้ ๓) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (ต่อ) ๓) กิจกรรมเกม Africa Pic for Place	ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการระบุลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาถูกต้องร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายประโยชน์ของการศึกษาลักษณะภูมิ-ประเทศประเภทต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกา	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติใบงานที่กำหนดให้ ๓) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา (ต่อ) ๓) กิจกรรมเกม Africa Pic for Place	อภิปรายประโยชน์ของการศึกษาลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกาได้ไม่น้อยกว่า ๕ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกา

ทวีปแอฟริกาเป็นทวีปที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๒ รองจาก ทวีปเอเชีย พื้นที่กว้างใหญ่ดังกล่าวมีลักษณะภูมิประเทศประเภทต่าง ๆ ดังนี้

๑. เทือกเขาสูง

เป็นภูเขาสูงใหญ่หลายลูกวางตัวเป็นแนวต่อเนื่องกันเทือกเขาแอตลาส เทือกเขาดราเคนส์เบิร์ก เป็นต้น

ภาพ : เทือกเขาแอตลาสในประเทศโมร็อกโก

ที่มา : http://picsfromtheoffice.blogspot.com/

ภาพ : เทือกเขาดราเคนส์เบิร์ก ในแอฟริกาใต้

ที่มา : https://www.1776.vc/insights/how-south-africa-continues-to-put-businesses-on-the-map/

๒. หุบเขาทรุด

เกิดจากการทรุดตัวของเปลือกโลก ทำให้เกิดหุบเขาลึก มีหน้าผาสูงชัน แนวหุบเขาทรุดแห่งแอฟริกาตะวันออกเริ่มจากทางเหนือของทวีปแอฟริกาที่ทะเลแดง ยาวลงไปจรดที่ปากแม่น้ำแซมเบซี (Zambezi River) ในประเทศโมซัมบิกทางทิศใต้ของทวีป แยกออกเป็น ๒ สาขา โดยสาขาตะวันตก (Western Rift Valley) คดเคี้ยวผ่านทะเลสาบอัลเบิร์ต (Albert) ในประเทศยูกันดา ผ่านลงไปทางประเทศรวันดา และประเทศบุรุนดี ไปยังทะเลสาบตันกันยิกา (Tanganyika) แล้วผ่านไปทางตะวันออกเฉียงใต้ไปยังทะเลสาบยาซา (Nyasa)

ส่วนทางสาขาตะวันออก (Eastern or Gregory Rift) ไหลไปทางใต้จากทะเลสาบเตอร์กานา (Turkana) ในประเทศเคนยา ผ่านทะเลสาบเนตรอน (Natron) และทะเลสาบมันยารา (Manyara) ในประเทศแทนซาเนีย ก่อนที่จะไปรวมตัวกับสาขาตะวันตกทางด้านเหนือของประเทศมาลาวี ทะเลสาบในบริเวณนี้เล็กกว่าทะเลสาบในแนวหุบเขาทรุดทางสาขาตะวันตก บางแห่งตื้น มีน้ำเป็นด่าง

3. ภูเขา

เป็นลักษณะภูมิประเทศที่มียอดแหลมและมีความลาดชันสูง มีความสูงเกิน ๖๐๐ เมตรขึ้นไป ภูเขาที่สำคัญในทวีปแอฟริกาได้แก่ ภูเขาคีรีมันจาโร เป็นต้น

ภาพ : หุบเขาทรุดในประเทศยูกันดา
ที่มา : https://ngb.to/threads/147-ngb-PICDUMP/page181

ภาพ : หุบเขาทรุดในประเทศเคนยา
ที่มา : http://www.grida.no/resources/2390

ภาพ : ภูเขาคีรีมันจาโร
ที่มา : http://www.nationalgeographic.com.au/travel/8-easy-tips-your-kilimanjaro-guide-forgot-to-tell-you.aspx

๔. ที่ราบสูง

เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบ โดยมีความสูงกว่าพื้นที่บริเวณใกล้เคียงตั้งแต่ ๓๐๐ เมตรขึ้นไป ที่ราบสูงได้แก่ ที่ราบสูงเอธิโอเปีย ที่ราบสูงดาร์ฟูร์ ที่ราบสูงอาดามาวา ที่ราบสูงบีเอ ที่ราบสูงจอส

ภาพ : ที่ราบสูงเอธิโอเปีย

ที่มา : https://www.britannica.com/place/Ethiopian-Plateau

๕. ที่ราบ

เป็นลักษณะภูมิประเทศที่แบนราบ อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลไม่มากนัก ในแอฟริกามีที่ราบสำคัญ แบ่งเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำราบลุ่มแม่น้ำไนเจอร์ ที่ราบลุ่มแม่น้ำแซมเบซี และที่ราบชายฝั่งทะเล

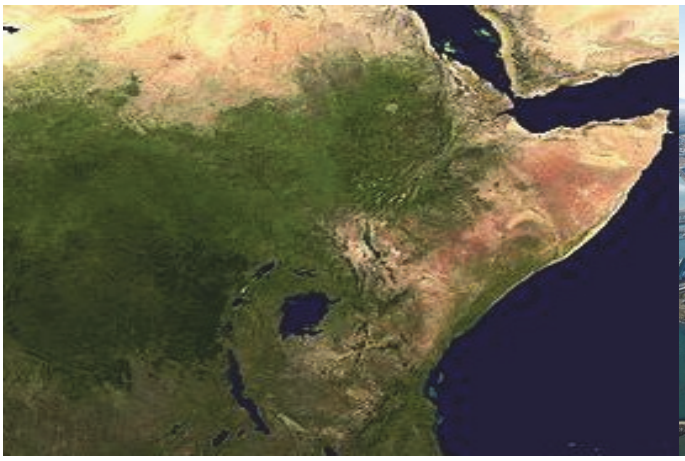

ภาพ : ที่ราบลุ่มแม่น้ำคองโก

ที่มา : https://answersafrica.com/all-there-is-to-know-about-the-congo-river.html

๖. คาบสมุทร

เป็นส่วนหนึ่งของแผ่นดินใหญ่ที่ยื่นล้ำออกไปในทะเลหรือมหาสมุทร ในทวีปแอฟริกามีคาบสมุทรสำคัญได้แก่ คาบสมุทรโซมาเลีย คาบสมุทรแอฟริกา

ภาพ : คาบสมุทรโซมาเลีย ในประเทศโซมาเลีย

ที่มา : http://picsfromtheoffice.blogspot.com/

ภาพ : คาบสมุทรแอฟริกาใต้

ที่มา : https://www.1776.vc/insights/how-south-africa-continues-to-put-businesses-on-the-map/

๗. แหลม

เป็นส่วนหนึ่งของคาบสมุทร มีลักษณะเป็นส่วนหนึ่งของแผ่นดินเล็ก ๆ ยาวเรียวยื่นออกไปในทะเล ซึ่งในทวีปแอฟริกามีแหลมสำคัญ ได้แก่ แหลมกู๊ดโฮป แหลมอะกะลัส แหลมเวิร์ต

ภาพ : แหลมกู้ดโฮป ในประเทศโซมาเลีย

ที่มา : http://picsfromtheoffice.blogspot.com/

๘. ทะเล

เป็นแหล่งน้ำเค็มตามธรรมชาติ มีขนาดเล็กกว่ามหาสมุทร ในแอฟริกามีทะเลสำคัญ ได้แก่ ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทะเลแดง เป็นต้น

ภาพ : ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ถ่ายจากแหลมฮอร์น

ที่มา : https://pxhere.com/en/photo/1150892

๙. ทะเลสาบ

เป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่มีแผ่นดินล้อมรอบ มีทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม ทะเลสาบที่สำคัญในทวีปแอฟริกา ได้แก่ ทะเลสาบวิกตอเรีย ทะเลสาบแทนแกนยิกา ทะเลสาบสีชมพูเร็ตบา เป็นต้น

ภาพ : ทะเลสาบวิกตอเรีย ประเทศเคนยา

ที่มา : https://pxhere.com/en/photo/1150892

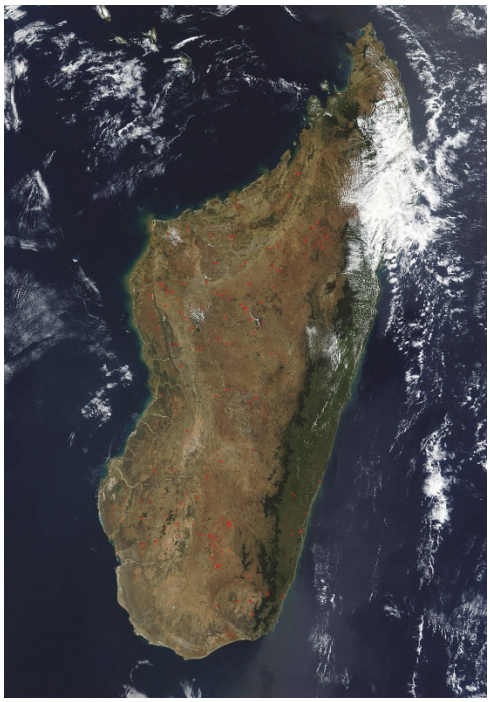

ภาพ : ทะเลสาบเร็ตบา (สีชมพู) ในประเทศเซเนกัล

ที่มา : http://bemozza.org/pink-lake-retba-senegal/

๑๐. เกาะ

เป็นลักษณะภูมิประเทศที่มีน้ำทะเลล้อมรอบใน แอฟริกามีเกาะสำคัญได้แก่ เกาะมาดากัสการ์

ภาพ : เกาะมาดากัสการ์

ที่มา : https://visibleearth.nasa.gov/view.php?id=68405

๑๑. อ่าว

คือส่วนของมหาสมุทร ทะเล หรือทะเลสาบที่ล้ำเข้าไปในฝั่ง หรือในแผ่นดิน มีลักษณะเว้าและเปิดกว้าง

ภาพ : อ่าวกินี

ที่มา : https://africa.cgtn.com/2017/12/06/security-experts-ponder-gulf-of-guinea-terror-threat/

๑๒. แม่น้ำ

ภาพ : แม่น้ำไนล์

ที่มา : https://pxhere.com/en/photo/1150892

ภาพ : แม่น้ำไนเจอร์

ที่มา : https://prezi.com/lbekfdi0_llm/niger-river/

มีบริเวณรอบข้างที่เหมาะกับการทำเกษตรกรรมที่สำคัญของทวีปเนื่องจากมีดินที่อุดมสมบูรณ์เป็นเขตที่ประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น และเป็นเส้นทางคมนาคมในแอฟริกา ได้แก่ แม่น้ำไนล์ แม่น้ำไนเจอร์ แม่น้ำคองโก แม่น้ำแซมเบซี เป็นต้น

ภาพ : แม่น้ำคองโก

ที่มา : https://science.howstuffworks.com/environmental/earth/geology/largest-tropical-peatland-congo.html

ภาพ : แซมเบซี

ที่มา : http://www.mtsobek.com/blog/sobeks-first-thrilling-descent-of-the-zambezi-river

ใบงาน
เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศทวีปแอฟริกา
ชื่อ-นามสกุล .....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลลักษณะภูมิประเทศในแอฟริกาแล้วเติมคำลงในช่องว่าง

ภูมิประเทศ	คำอธิบายลักษณะภูมิประเทศ	ชื่อภูมิประเทศในทวีปแอฟริกา
๑. ที่ราบสูง	.....	.....
๒. ที่ราบ	.....	.....
๓. หุบเขาทรุด	.....	.....
๔. เทือกเขาสูง	.....	.....
๕. แหลม	.....	.....
๖. อ่าว	.....	.....
๗. คาบสมุทร	.....	.....
๘. เกาะ	.....	.....
๙. ทะเล ทะเลสาบ	.....	.....
๑๐. แม่น้ำ	.....	.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

ขอบเขตเนื้อหา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ เรื่อง ทะเลทรายสะฮารา แล้วร่วมกันวิเคราะห์ถึงลักษณะภูมิอากาศของพื้นที่บริเวณทะเลทรายสะฮารา โดยใช้การถามตอบเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=TalniVvizEQ

๑.๑ จากวีดิทัศน์ที่ชมไปนั้นคือสถานที่ใด และมีลักษณะสำคัญอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ทะเลทรายสะฮารา มีลักษณะเป็นพื้นทรายอันกว้างไกล มีอากาศร้อนและแห้งแล้ง ไม่พบพืชพรรณมากนัก)*

๑.๒ นักเรียนคิดว่าสภาพภูมิอากาศแบบทะเลทรายมีผลต่อการดำรงชีวิตของคนในบริเวณนั้นแตกต่างกับคนที่อาศัยอยู่ใน

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๒

๒. ห้องสมุด

๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

สื่อ

๑. วีดิทัศน์ เรื่อง ทะเลทรายซาฮารา

๒. ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

๓. แผนที่กายภาพทวีปแอฟริกา

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

จุดประสงค์การเรียนรู้ **ด้านความรู้** นักเรียนสามารถอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาได้อย่างถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ** บอกประโยชน์หรือแนวทางการพัฒนาชุมชนโดยอาศัยความหลากหลายของสภาพภูมิอากาศในทวีปแอฟริกาได้อย่างสร้างสรรค์	ประเทศไทย หรือไม่อย่างไร *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น)* ๑.๓ นักเรียนคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดภูมิประเทศแบบทะเลทราย *(แนวคำตอบ : นักเรียนแสดงความคิดเห็น อยู่บนพื้นฐานที่เป็นไปได้)* ๒. ผู้สอนนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียน “ในคาบนี้เราจะมาศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้ทวีปแอฟริกามีภูมิประเทศแบบต่าง ๆ” **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนร่วมกันดูแผนที่กายภาพของทวีปแอฟริกา จากนั้นร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา (Obj. ๒) ๒. นักเรียนแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับใบความรู้ แผนที่กายภาพทวีปแอฟริกา โดยแบ่งประเด็นใดแต่ละกลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ศึกษาปัจจัยที่ตั้ง กลุ่มที่ ๒ ศึกษาปัจจัยลักษณะภูมิประเทศ กลุ่มที่ ๓ ศึกษาปัจจัยกระแสลมประจำ กลุ่มที่ ๔ ศึกษาปัจจัยกระแสน้ำ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา (๑) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๓. ครูให้นักเรียนจับกลุ่มใหม่ กลุ่มละ ๔ คน โดยประกอบไปด้วยสมาชิกจากทั้ง ๔ กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้ โดยอาศัยการถ่ายทอดความรู้โดยใช้แผนที่กายภาพประกอบ เพื่อให้นักเรียนทุกคนสามารถทำใบงานเรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาได้ (Obj. ๑) ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้องที่ปรากฏในใบงาน ๕. ผู้สอนให้ผู้เรียนใช้ด้านหลังของใบงานที่แจกให้ซึ่งเป็นกระดาษเปล่า เพื่อร่วมเสนอแนวทางในการพัฒนาทวีปแอฟริกา โดยให้ผู้เรียนเลือกสภาพภูมิอากาศที่นักเรียนคิดว่าเป็นปัญหาในการดำรงชีวิต จากนั้นให้นักเรียนสวมบทบาทเป็นนายกรัฐมนตรีของประเทศนั้นในการนำเอาจุดอ่อนนี้มาเป็นจุดแข็งในการพัฒนาประเทศ เช่น การท่องเที่ยว โดยให้นักเรียนวาดรูปภาพพอสังเขปลงในกระดาษ (Obj. ๓) ๖. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอ ประมาณ ๒-๓ คน แต่ผู้สอนควรสุ่มผู้เรียนที่มีแนวคิดที่หลากหลาย ซึ่งข้อมูลได้จากการที่ผู้สอนได้เดินดูนักเรียนทำผลงานก่อนหน้านี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา (๑) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ขั้นสรุป ๑ ครูใช้แนวคำถามในการพัฒนาความคิดรวบยอด โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด ส่วนต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกาจึงมีลักษณะภูมิอากาศแตกต่างกัน *(แนวคำตอบ : เนื่องจากแต่ละบริเวณได้รับปัจจัยต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้ภูมิอากาศในบริเวณต่าง ๆ แตกต่างกันด้วย)* ๑.๒ จากคำพูดที่ว่า “สภาพแวดล้อมเป็นอย่างไร คนก็เป็นอย่างนั้น” นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคำพูดนี้อย่างไร *(แนวคำตอบ : นักเรียนแสดงความคิดเห็นบนพื้นฐานของสภาพแวดล้อมนั้นส่งผลต่อการรูปแบบการดำเนินชีวิตวัฒนธรรมของคนในพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความหลากหลาย)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การทำใบงานที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบงาน เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา ๓) กิจกรรมการเรียนรู้	**ดี** : อธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องร้อยละ ๘๐ **พอใช้** : อธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องร้อยละ ๖๐ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การทำใบงานที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบงาน เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา ๓) กิจกรรมการเรียนรู้	ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ บอกประโยชน์หรือแนวทางการพัฒนาชุมชนโดยอาศัยความหลากหลายของสภาพภูมิอากาศในทวีปแอฟริกาได้อย่างสร้างสรรค์	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การทำใบงานที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบงาน เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา ๓) กิจกรรมการเรียนรู้	บอกประโยชน์หรือแนวทางการพัฒนาชุมชนโดยอาศัยความหลากหลายของสภาพภูมิอากาศในทวีปแอฟริกาได้อย่างน้อย ๕ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

ภาพ : แผนที่กายภาพทวีปแอฟริกา

ที่มา : https://docs.google.com/document/d/1KJv_PFI7LuUCNe1MmdjqRbCXCAdC6KNGooXEVEaOoM8/mobilebasic

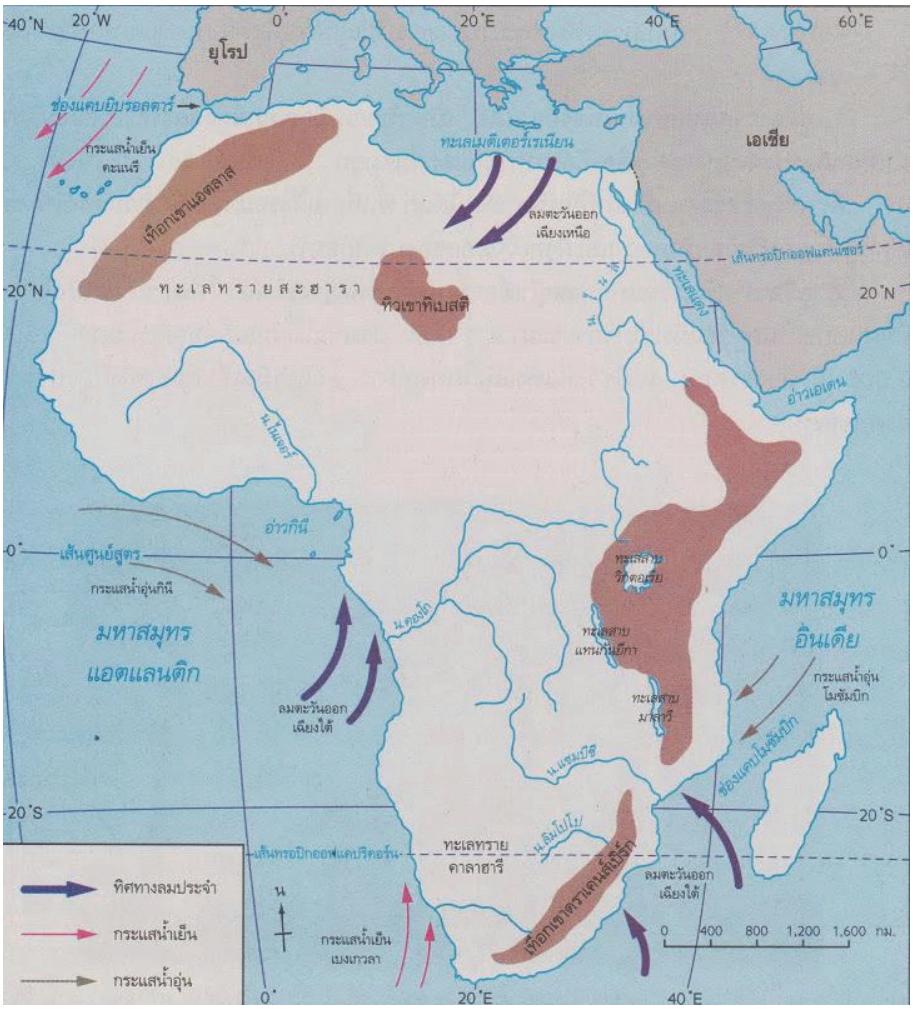
ปัจจัยที่ควบคุมลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาให้มีลักษณะแตกต่างกันตามภูมิภาคต่าง ๆ ดังนี้

๑. ที่ตั้ง

เนื่องจากทวีปแอฟริกามีที่ตั้งอยู่ทั้งในซีกโลกเหนือและซีกโลกใต้ โดยมีเส้นศูนย์สูตรลากผ่านกลางทวีป จึงทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตร้อน มีเพียงบางส่วนอยู่ในเขตอบอุ่น ได้แก่ ตอนเหนือสุดและตอนใต้สุดของทวีป

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ประมาณ ๒ ใน ๓ ของทวีปแอฟริกาเป็นเขตที่ราบสูง ชายฝั่งไม่ค่อยเว้าแหว่ง มีอ่าวและคาบสมุทรน้อย รวมทั้งมีเส้นศูนย์สูตรลากผ่านกลางทวีปจึงทำให้พื้นที่ทางตอนเหนือและตอนใต้ได้รับอิทธิพลและความชื้นจากทะเลน้อยมากจึงกลายเป็นทะเลทรายกว้างใหญ่

ภาพ : แผนที่แสดงทิศทางลมของทวีปแอฟริกา

ที่มา : https://docs.google.com/document/d/1KJv_PFI7LuUCNe1MmdjqRbCXCAdC6KNGooXEVEaOoM8/mobilebasic

๓. **ทิศทางลมประจำ** เนื่องจากมีเส้นศูนย์สูตรลากผ่านกลางทวีป ทำให้เกือบทั้งทวีปตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมสินค้า ได้แก่ ลมสินค้าตะวันออกเฉียงเหนือและลมสินค้าตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจะนำพาความชุ่มชื้นเข้ามาทางด้านตะวันออกเมื่อปะทะกับขอบที่ราบสูงจะส่งผลให้บริเวณชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้มีฝนตกชุก แต่พื้นที่ด้านเหนือและด้านใต้ของทวีปเป็นเขตเงาฝนจึงกลายเป็นทะเลทราย

๔. **กระแสน้ำ** กระแสน้ำที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อลักษณะอากาศของทวีปแอฟริกา ได้แก่

กระแสน้ำเย็นคานารี ไหลเลียบชายฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณประเทศโมร็อกโกและทะเลทรายสะฮาราตะวันตก ทำให้บริเวณนี้มีอากาศเย็นและแห้งแล้ง

- **กระแสน้ำอุ่นโมซัมบิก** ไหลเลียบชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ บริเวณชายฝั่งภาคใต้ของประเทศโมซัมบิกและตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศแอฟริกาใต้ ทำให้บริเวณนี้มีอากาศอบอุ่นชุ่มชื้น
- **กระแสน้ำเย็นเบงเกลา** ไหลเลียบชายฝั่งตะวันตกเฉียงใต้บริเวณประเทศแอฟริกาใต้และนามิเบีย ทำให้บริเวณนี้มีอากาศเย็นและแห้งแล้ง

ใบงาน

เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

ชื่อ-นามสกุล .....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

๑. ..... เนื่องจากทวีปแอฟริกามีที่ตั้งอยู่ทั้งในซีกโลก.....และซีกโลก..... โดยมีเส้น.....ลากผ่านกลางทวีป จึงทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขต..... มีเพียงบางส่วนอยู่ในเขต..... ได้แก่ ตอนเหนือสุดและตอนใต้สุดของทวีป

๒. ..... พื้นที่ประมาณ..... ใน..... ของทวีปแอฟริกาเป็นเขต ..... ชายฝั่งไม่ค่อยเว้าแหว่งมีอ่าวและคาบสมุทร..... รวมทั้งมีเส้นศูนย์สูตรลากผ่านกลางทวีปจึงทำให้พื้นที่ทางตอนเหนือและตอนใต้ได้รับอิทธิพลและความชื้นจากทะเล .....จึงกลายเป็น.....กว้างใหญ่

๓. .....เนื่องจากมีเส้น.....ลากผ่านกลางทวีป ทำให้เกือบทั้งทวีปตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของลม.....ได้แก่ ลม.....ตะวัน.....เฉียง..... และ ลม.....ตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจะนำพาความ.....เข้ามาทางด้านทิศตะวัน .....เมื่อปะทะกับขอบที่ราบสูงจะส่งผลให้บริเวณชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้มี ..... แต่พื้นที่ด้านเหนือ และด้านใต้ของทวีปเป็นเขตเงาฝนจึงกลายเป็น .....

๔. ..... กระแสน้ำที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อลักษณะอากาศทวีปแอฟริกา ได้แก่

กระแสน้ำเย็น..... ไหลเลียบชายฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณประเทศโมร็อกโกและทะเลทรายสะฮาราตะวันตก ทำให้บริเวณนี้มีอากาศ.....

กระแสน้ำอุ่น..... ไหลเลียบชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ บริเวณชายฝั่งภาคใต้ของประเทศโมซัมบิกและตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศแอฟริกาใต้ ทำให้บริเวณนี้มีอากาศ .....

กระแสน้ำเย็น..... ไหลเลียบชายฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ บริเวณประเทศแอฟริกาใต้และนามิเบีย ทำให้บริเวณนี้มีอากาศ.....

เฉลย

ใบงาน
เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกา
ชื่อ-นามสกุล .....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/..... เลขที่ .....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

๑. ..... เนื่องจากทวีปแอฟริกามีที่ตั้งอยู่ทั้งในซีกโลก *เหนือ* และซีกโลก *ใต้* โดยมีเส้น *ศูนย์สูตร* ลากผ่านกลางทวีป จึงทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขต *ร้อน* มีเพียงบางส่วนอยู่ในเขต *อบอุ่น* ได้แก่ตอนเหนือสุดและตอนใต้สุดของทวีป

๒. ..... พื้นที่ประมาณ *๒ ใน ๓* ของทวีปแอฟริกาเป็นเขต *ที่ราบสูง* ชายฝั่งไม่ค่อยเว้าแหว่ง มีอ่าวและคาบสมุทร *น้อย* รวมทั้งมีเส้นศูนย์สูตรลากผ่านกลางทวีปจึงทำให้พื้นที่ทางตอนเหนือและตอนใต้ได้รับอิทธิพลและความชื้นจากทะเล *น้อยมาก* จึงกลายเป็น *ทะเลทราย* กว้างใหญ่

๓. .....เนื่องจากมีเส้น *ศูนย์สูตร* ลากผ่านกลางทวีป ทำให้เกือบทั้งทวีปตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของลม *สินค้า* ได้แก่ *ลมสินค้าตะวันออกเฉียงเหนือ* และ *ลมสินค้าตะวันออกเฉียงใต้* ซึ่งจะนำพาความ *ชุ่มชื้น* เข้ามาทาง *ด้านทิศตะวันออก* เมื่อปะทะกับขอบที่ราบสูงจะส่งผลให้บริเวณชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้มี *ฝนตกชุก* แต่พื้นที่ด้านเหนือ และด้านใต้ของทวีปเป็นเขตเงาฝนจึงกลายเป็น *ทะเลทราย*

๔. ..... กระแสน้ำที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อลักษณะอากาศทวีปแอฟริกา ได้แก่

กระแสน้ำเย็น *คานารี* ไหลเลียบชายฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณประเทศโมร็อกโกและทะเลทรายสะฮาราตะวันตก ทำให้บริเวณนี้มีอากาศ *เย็นและแห้งแล้ง*

กระแสน้ำอุ่น *โมซัมบิก* ไหลเลียบชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ บริเวณชายฝั่งภาคใต้ของประเทศโมซัมบิกและตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศแอฟริกาใต้ ทำให้บริเวณนี้มีอากาศ *อบอุ่นชื้น*

กระแสน้ำเย็น *เบงเกลา* ไหลเลียบชายฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ บริเวณประเทศแอฟริกาใต้และนามิเบีย ทำให้บริเวณนี้มีอากาศ *เย็นและแห้งแล้ง*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๒ ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ขอบเขตเนื้อหา

เขตภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายเขตภูมิอากาศแบบต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเปิดวีดิทัศน์เรื่อง Climate Regions of Africa ให้นักเรียนดู เพื่อเป็นพื้นฐานความเข้าใจเขตภูมิอากาศในทวีปแอฟริกาเบื้องต้น จากนั้นใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ที่มา: https://www.youtube.com/watch?v=ltc7r8jzosU

๑.๑ วีดิทัศน์ที่นักเรียนได้รับชมไปนั้น เป็นวีดิทัศน์ที่กำลังอธิบายเกี่ยวกับเรื่องอะไร *(แนวคำตอบ : อธิบายเกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศในรูปแบบต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกา)*

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๒
๒. ห้องสมุด
๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

สื่อ

๑. ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา
๒. วีดิทัศน์ เรื่อง Climate Regions of Africa
๓. แผนที่ภูมิอากาศทวีปแอฟริกา
๔. แผนที่กายภาพทวีปแอฟริกา

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การระบุความสำคัญของความหลากหลายของลักษณะอากาศทวีปแอฟริกาที่ส่งผลต่อการสร้างอัตลักษณ์อย่างสร้างสรรค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการจำแนกลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาได้อย่างถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ** บอกประโยชน์ของเขตภูมิอากาศแบบต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาในการพัฒนาไปสู่ความเป็นอัตลักษณ์ได้อย่างสร้างสรรค์	๑.๒ ลักษณะที่แตกต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกานั้น ทำให้สภาพความเป็นอยู่ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่เป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : ทรัพยากรทางธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ที่มีเขตภูมิอากาศต่างกันนั้น ก็จะมีความแตกต่างกันออกไปด้วย)* ๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน “จากวีดิทัศน์ที่ได้รับชมไปนั้น หากนักเรียนสังเกตดี ๆ แล้วนั้นจะเห็นว่าหากมีเส้นศูนย์สูตรเป็นแกนสภาพภูมิอากาศทั้งด้านซีกโลกเหนือและใต้จะมีการเรียงลำดับเหมือน ๆ กัน เพราะเหตุใดจึงเป็นแบบนั้นและแต่ละรูปแบบมีความพิเศษอย่างไร ในคาบนี้เราจะมาช่วยกันหาคำตอบ” **ขั้นสอน** ๑. ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๘ กลุ่ม เพื่อร่วมกันศึกษาลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา โดยกำหนดให้แต่ละกลุ่มศึกษาลักษณะที่แตกต่างกัน และใช้ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาประกอบการศึกษา ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ภูมิอากาศแบบป่าดิบชื้น กลุ่มที่ ๒ ภูมิอากาศแบบมรสุม กลุ่มที่ ๓ ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าสะวันนา กลุ่มที่ ๔ ภูมิอากาศแบบทะเลทราย กลุ่มที่ ๕ ภูมิอากาศแบบกึ่งทะเลทราย กลุ่มที่ ๖ ภูมิอากาศแบบชื้นกึ่งเขตร้อน กลุ่มที่ ๗ ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน กลุ่มที่ ๘ ภูมิอากาศแบบภูเขา	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา (๒) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๒. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ตามประเด็นที่กำหนดให้ ดังนี้ - ลักษณะสภาพอากาศ - บริเวณที่พบ - พืชพรรณที่พบ ๓. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนพร้อมกับใช้แผนที่ประกอบการนำเสนอ (Obj. ๑) ๔. ผู้เรียนร่วมกันสรุปลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา จากนั้นร่วมกันจำแนกลักษณะอากาศที่พบในทวีปแอฟริกาตามบริเวณที่พบ โดยใช้แผนที่กายภาพของทวีปแอฟริกาประกอบการจำแนก (Obj. ๒) ๔.๑ นักเรียนคิดว่าการที่ทวีปแอฟริกามีความหลากหลายทางภูมิอากาศแบบนี้นั้น เราสามารถใช้ประโยชน์ในด้านใดได้บ้าง *(แนวคำตอบ: นักเรียนแสดงความคิดเห็นบนพื้นฐานที่เป็นไปได้)* ๔.๒ นักเรียนคิดว่าภูมิอากาศบางอย่าง เช่น ทะเลทราย ดูเหมือนจะไม่เป็นที่นิยมหรือเป็นสถานที่ที่ไม่สามารถนำมาพัฒนาได้ นักเรียนคิดว่าพื้นที่แบบทะเลทรายนั้นเราสามารถพัฒนาเป็นอะไรได้บ้าง เพื่อให้ประเทศที่อยู่ในพื้นที่ทะเลทรายมีการพัฒนามากขึ้นกว่าเดิม *(แนวคำตอบ : นักเรียนแสดงความคิดเห็นบนพื้นฐานที่เป็นไปได้)* (Obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอด โดยครูใช้แนวคำถามในการพัฒนาความคิดรวบยอด ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา (๒) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา**		**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	
	๑.๑ ความหลากหลายของภูมิอากาศ ส่งผลให้เกิดความหลากหลายใดบ้างในทวีปแอฟริกา *(แนวคำตอบ : ก่อให้เกิดความหลากหลายในด้านวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียบมประเพณี การคมนาคมขนส่ง เศรษฐกิจ การเกษตรกรรม ฯลฯ)* ๑.๒ แนวคิดดังกล่าวที่ว่า ความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ทำให้ชีวิตคนหลากหลาย เป็นจริงหรือไม่ในทวีปอื่น ๆ *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นบนพื้นฐานของเป็นความจริง)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายเขตภูมิอากาศแบบต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกา	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การทำใบงานที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบงาน เรื่อง เขตภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา ๓) กิจกรรมการเรียนรู้	คำตอบที่ตอบคำถามสำคัญมีความเป็นไปได้สมเหตุสมผล **ดี** : อธิบายเขตภูมิอากาศแบบต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ มีเหตุผลประกอบ **พอใช้** : อธิบายเขตภูมิอากาศแบบต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ แต่อาจขาดบางประเด็นที่สำคัญ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายเขตภูมิอากาศแบบต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกาได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการจำแนกลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การทำใบงานที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบงาน เรื่อง เขตภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา ๓) กิจกรรมการเรียนรู้	๑) คำตอบที่ตอบคำถามสำคัญมีความเป็นไปได้สมเหตุสมผล ๒) การตอบคำถามในใบงานในขั้นสุดท้ายมีความถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๗๐
ด้านคุณลักษณะ บอกประโยชน์ของเขตภูมิอากาศแบบต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาในการพัฒนาไปสู่ความเป็นอัตลักษณ์ได้อย่างสร้างสรรค์	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การทำใบงานที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบงาน เรื่อง เขตภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา ๓) กิจกรรมการเรียนรู้	๑) คำตอบที่ตอบคำถามสำคัญมีความเป็นไปได้สมเหตุสมผล ๒) การตอบคำถามในใบงานในขั้นสุดท้ายมีความถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๗๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

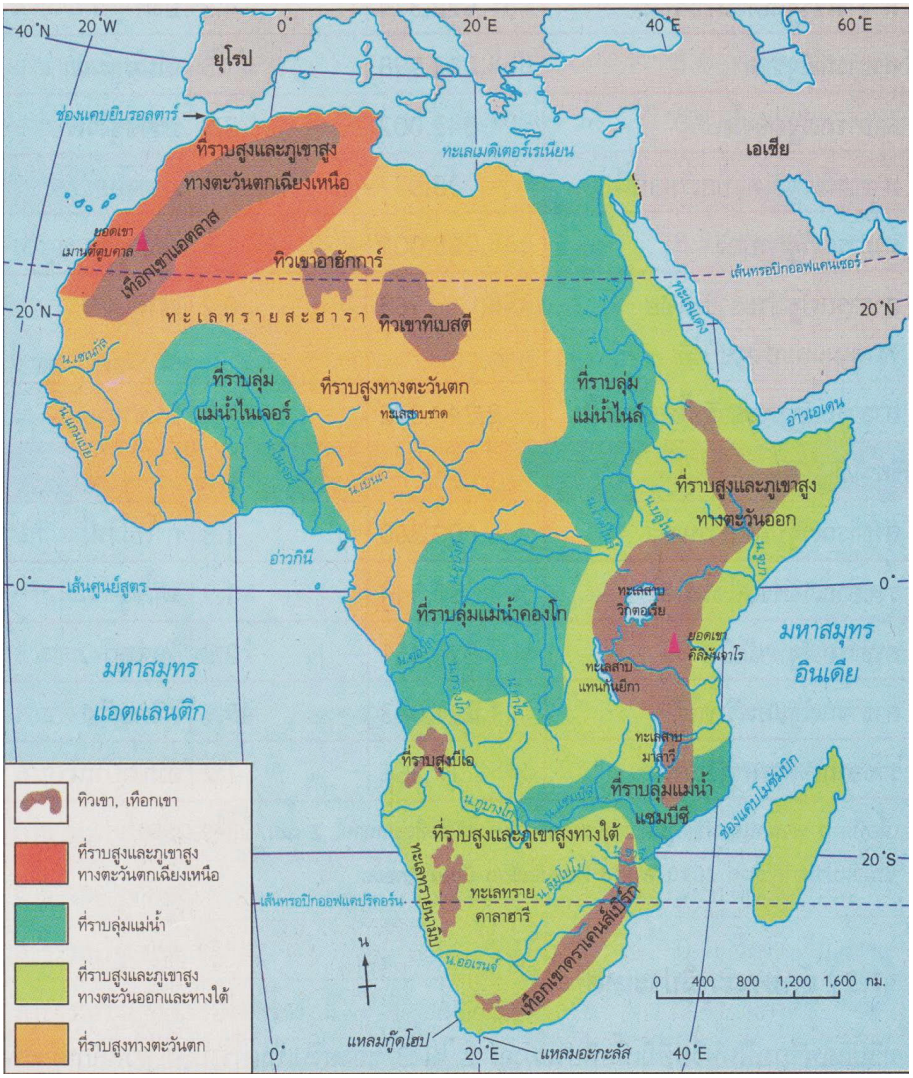
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การแบ่งเขตภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

ภาพ : แผนที่แสดงลักษณะอากาศของทวีปแอฟริกา

ที่มา : https://docs.google.com/document/d/1KJv_PFI7LuUCNe1MmdjqRbCXCAdC6KNGooXEVEaOoM8/mobilebasic

สามารถจำแนกเขตภูมิอากาศต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกาได้ ๖ เขต ดังนี้

๑. เขตอากาศแบบร้อนชื้น หรือป่าดิบชื้น (Tropical Rainforest Climate)

เขตภูมิอากาศแบบร้อนชื้นหรือป่าดิบชื้นพบบริเวณตอนกลางแถบลุ่มแม่น้ำคองโก ชายฝั่งรอบอ่าวกินี ที่สูงในแอฟริกาตะวันออกและชายฝั่งตะวันออกของเกาะมาดากัสการ์เป็นเขตที่มีอุณหภูมิสูงตลอดปี อากาศร้อน ฝนตกชุก พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าทึบหรือป่าดงดิบ เขียวชอุ่มหนาทึบตลอดปี

๒. เขตอากาศแบบร้อนชื้นสลับแล้ง หรือแบบทุ่งหญ้าสะวันนา (Savanna Climate)

เขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน หรือแบบทุ่งหญ้าสะวันนา พบบริเวณตอนเหนือและใต้ของแนวเส้นศูนย์สูตร ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑ ใน ๓ ของทวีป เป็นเขตที่มีฝนตกชุกในฤดูร้อนและแห้งแล้งในฤดูหนาว พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าโปร่งหรือไม้พุ่มสลับกับทุ่งหญ้า

๓. เขตอากาศแบบทะเลทราย (Desert Climate)

เขตภูมิอากาศแบบทะเลทราย พบบริเวณตอนเหนือของทวีป ได้แก่ ทะเลทรายสะฮาราและทะเลทรายลิเบีย ซึ่งเป็นเขตทะเลทรายที่กว้างใหญ่ที่สุดในโลก ส่วนทางตอนใต้ของทวีป ได้แก่ ทะเลทรายนามิบ และทะเลทรายคาลาฮารี เป็นเขตที่มีอากาศร้อนและแห้งแล้งมากที่สุด มีปริมาณน้ำฝนต่ำน้อยมาก คือ น้อยกว่า ๒๕๐ มิลลิเมตรต่อปี พืชพรรณธรรมชาติเป็นพืชจำพวกไม้พุ่มมีหนาม พืชจำพวกกระบองเพชร และบริเวณโอเอซีสอาจจะพบต้นอินทผลัมและปาล์ม

๔. เขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย (Steppe Climate)

เขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทรายพบบริเวณตอนกลางของทวีป ทางใต้ของเส้นศูนย์สูตรและบริเวณที่สูงทางตะวันออก เป็นเขตอากาศที่มีลักษณะอากาศไม่แห้งแล้งมากเหมือนในทะเลทราย แต่มีปริมาณฝนน้อยประมาณ ๕๐๐ มิลลิเมตรต่อปี ในฤดูร้อนจะร้อนจัดและในฤดูหนาวจะหนาวจัด พืชพรรณธรรมชาติเป็นทุ่งหญ้าสเตปป์

๕. เขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน (Medterranean Climate)

เขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนพบทางตอนเหนือของทวีป บริเวณชายฝั่งบาร์บารี ซึ่งได้แก่ ชายฝั่งของประเทศโมร็อกโก แอลจีเรีย และตูนีเซีย และตะวันตกเฉียงใต้ของทวีป แถบเมืองเคปทาวน์ในประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ เป็นเขตที่มีลักษณะอากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี ฤดูร้อนอากาศจะร้อนและแห้งแล้ง ส่วนในฤดูหนาวอากาศอบอุ่นและมีฝนตก พืชพรรณธรรมชาติเป็นพืชประเภทเปลือกหนา ใบเป็นมัน เช่น มะกอก ส้ม ต้นคอร์ก เป็นต้น

๖. เขตภูมิอากาศแบบชื้นกึ่งร้อนหรืออบอุ่นชื้น (Humid Subtropical Climate)

เขตภูมิอากาศแบบชื้นกึ่งร้อนหรืออบอุ่นชื้นพบบริเวณชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของสาธารัฐแอฟริกาใต้และภาคใต้ของโมแซมบิก มีลักษณะอากาศอบอุ่นและชื้น ฝนตกมากในฤดูร้อนและอบอุ่นในฤดูหนาวเนื่องจากมีกระแสน้ำอุ่นโมซัมบิกไหลผ่าน พืชพรรณธรรมชาติส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ใบกว้างผลัดใบ ไม้พุ่มป่าโปร่งบางแห่งเป็นเขตทุ่งหญ้าที่อุดมสมบูรณ์

ใบงาน

เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

ชื่อ-นามสกุล .....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมลักษณะสำคัญภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา และพืชพรรณธรรมชาติในช่องว่างให้สมบูรณ์และถูกต้อง

ที่ราบลุ่มแม่น้ำคองโก
ในเขตประเทศคองโก และซาอีร์ ➢

๒ ภูมิอากาศแบบ.....

ลักษณะภูมิอากาศ

- ภูมิอากาศโดยทั่วไป ..... และ.....
- ได้รับอิทธิพลจาก .....
- พบได้บริเวณ.....
  .....

ลักษณะพืชพรรณธรรมชาติ

- ป่าฝนเมืองร้อน บางบริเวณเป็น .....
- มีต้นไม้ต่าง ๆ ขึ้นปะปนกันอย่างหนาแน่น และมี .....ขึ้นกระจายอยู่ทั่วไป

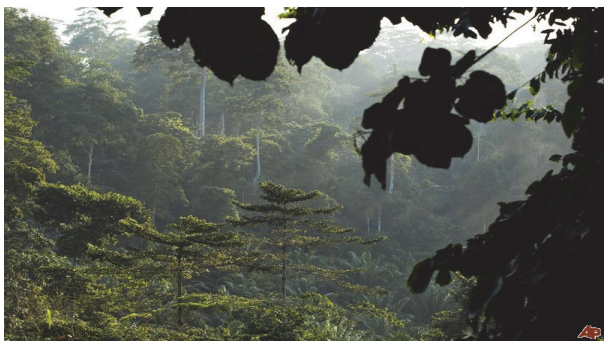
๑ ภูมิอากาศแบบ.....

ลักษณะภูมิอากาศ

- มีความชื้นสูง และ..... สูงตลอดปี
- มีฝนตกชุก โดยช่วงที่ฝนตกมากปีละ ๒ ครั้ง คือ ในช่วง.....
- พบได้บริเวณ .....

ลักษณะพืชพรรณธรรมชาติ

- ป่าฝนเมืองร้อน หรือ .....
- ต้นไม้มีลักษณะ .....
  .....

➢ **ป่าดิบในบริเวณประเทศกานา**

๓ ภูมิอากาศแบบ.....

ลักษณะภูมิอากาศ

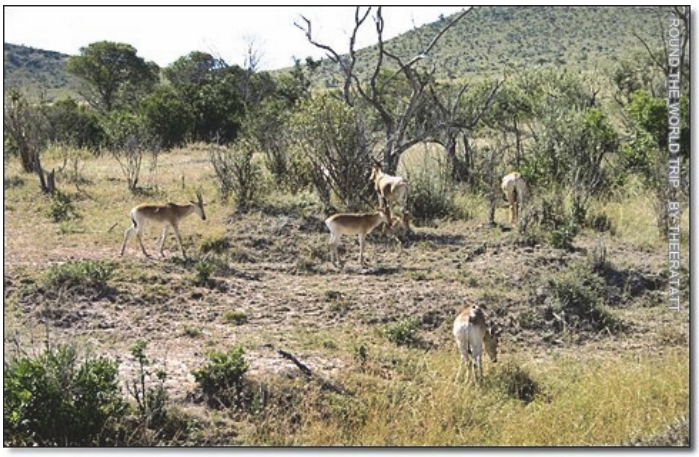
- การเปลี่ยนแปลงของ ..... ระหว่างฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อนอย่างชัดเจน
- มีฝนตกน้อย
- ครอบคลุมอาณาบริเวณประมาณ ..... ของทวีป
- เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ..... .....

ลักษณะพืชพรรณธรรมชาติ

- เป็นแบบ..... และไม้พุ่มขึ้นกระจายอยู่ทั่วไป
- เช่น .....

ทะเลทรายสะฮาราซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของทวีป ➢

➢ ทุ่งหญ้าสะวันนาในประเทศเคนยา

๔ ภูมิอากาศแบบ.....

ลักษณะภูมิอากาศ

- อุณหภูมิในช่วงเวลา ..... และ ..... จะมีความแตกต่างกันอย่างมาก
- อุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่า ..... องศาเซลเซียส
- ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่ำกว่า ..... มิลลิเมตรต่อปี
- เป็นเขตที่ ..... ที่สุดในทวีปแอฟริกา
- ครอบคลุมพื้นที่บริเวณ ....

ลักษณะพืชพรรณธรรมชาติ

- จะเป็นไม้จำพวก .....
- ในเขตโอเอซิสจะมีพืช เช่น ....

ทางตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ➢

๕ ภูมิอากาศแบบ.....

ลักษณะภูมิอากาศ

- ในฤดูร้อนอากาศจะ ..... และ .....
- ในฤดูหนาวอากาศจะ ..... และ .....
- จะพบได้บริเวณ.....
  .....

ลักษณะพืชพรรณธรรมชาติ

- พืชประเภท .....
- เขตที่ราบสูง และที่สูงจะมีป่าไม้ประเภท
  .....
- พืชที่พบมากในเขตอากาศแบบนี้ คือ .....
  .....

Gorongosa Nation Park ในประเทศโมซัมบิก ➢

๖ ภูมิอากาศแบบ.....

ลักษณะภูมิอากาศ

- ในฤดูร้อนมี .....
  เนื่องมาจากได้รับอิทธิพลของ.....
  และ.....
- ฤดูหนาวอากาศจะ .....
- จะพบอากาศแบบนี้ได้ในบริเวณ .....
  .....

ลักษณะพืชพรรณธรรมชาติ

- เป็นป่าไม้ใบกว้างชนิด ..... และ .....
- ป่าโปร่ง บางแห่งจะเป็น.....

๗ ภูมิอากาศแบบ.....

ลักษณะภูมิอากาศ

- ฤดูร้อนอากาศ.....
- มักเกิดพายุฝนจาก.....
- ฤดูหนาวอากาศ..... บางครั้งอุณหภูมิอาจลดต่ำลงถึงจุดเยือกแข็ง
- พบได้ในบริเวณ .....

ลักษณะพืชพรรณธรรมชาติ

- ทุ่งหญ้า ..... คล้ายกับ .....
- เช่น .....

ทุ่งหญ้าสเตปป์

ที่สูงเอธิโอเปีย

๘ ภูมิอากาศแบบ.....

ลักษณะภูมิอากาศ

- อากาศจะ.....อุณหภูมิจะลดต่ำลงตามระดับ.....ที่เพิ่มขึ้น
- พบได้ในบริเวณ .....
  .....

ลักษณะพืชพรรณธรรมชาติ

- บริเวณที่สูงจะเป็นพืชประเภท .....
- บางบริเวณเป็นต้นไม้นานาพันธุ์และ .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๒ ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

ขอบเขตเนื้อหา

ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถระบุแหล่งทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เรื่อง World wide weekend แรงงานเหมืองเพชรในแอฟริกา (ความยาว ๓.๓๖ นาที) แล้วร่วมกันวิเคราะห์ถึงลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา โดยใช้แนวคำถามในการนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=NLZH12KIP8E&

๑.๑ จากวีดิทัศน์ดังกล่าวนั้นทรัพยากรอันมีค่าของทวีปแอฟริกา คืออะไร *(แนวคำตอบ : เพชร)*

๑.๒ จากวีดิทัศน์ที่ได้ชมไปนั้น จากการขุดเพชรอันมีราคาแพงไปขายนั้น ทำให้สภาพความเป็นอยู่ของชาวแอฟริกา สุขสบายหรือไม่อย่างไร *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น)*

๒. ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน “ในทวีปแอฟริกายังมีทรัพยากรอันสมบูรณ์อีกมากมาย วันนี้เราจะมาร่วมกันศึกษาว่าในทวีปแห่งนี้ยังมี

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๒

๒. ห้องสมุด

๓. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

สื่อ

๑. ใบความรู้ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

๒. วีดิทัศน์เรื่อง World wide weekend แรงงานเหมืองเพชรในแอฟริกา

กระดาษปรู๊ฟพร้อมปากกาเมจิก

ภาระงาน/ชิ้นงาน

นำเสนอแนวทางการพัฒนาหรือกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาทวีปแอฟริกา โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่และเลือกใช้นวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ที่กำหนดให้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

๒. อธิบายความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกาได้อย่างครอบคลุม **ด้านทักษะและกระบวนการ** เลือกใช้นวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ที่กำหนดให้ในการออกแบบนโยบายเพื่อใช้ในการพัฒนาทวีปแอฟริกาได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ** บอกแนวทางการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างเหมาะสม	ทรัพยากรอะไรอีกบ้าง และสิ่งเหล่านี้จะช่วยพัฒนาทวีปแอฟริกาได้อย่างไร” **ขั้นสอน** ๑. ครูอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของทรัพยากรทางธรรมชาติที่อยู่ในทวีปแอฟริกาโดยมีหัวข้อดังต่อไปนี้ ๑.๑ ทรัพยากรดิน ๑.๒ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ๑.๓ ทรัพยากรแร่ธาตุต่าง ๆ ๑.๔ ทรัพยากรน้ำ ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละประมาณ ๔ คน โดยให้จับเพื่อน ๆ บริเวณใกล้กัน เพื่อร่วมทำใบงาน เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกาที่กำหนดให้ ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้องของใบงานที่ได้ทำไปนั้นและครูใช้คำถามเพื่อถามนักเรียนถึงความสำคัญของทรัพยากร-ธรรมชาติที่มีต่อการพัฒนาประเทศต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกา (Obj. ๑, ๒) ๔. ครูให้ผู้เรียนในกลุ่มเดิม และปฏิบัติกิจกรรมดังนี้ ๔.๑ ให้นักเรียนในกลุ่มเดิมนั้นเลือกเป็นตัวแทนประเทศ ๑ ประเทศ และบอกให้ได้ว่าประเทศของตนนั้นมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่โดดเด่นอะไร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๔.๒ ครูกำหนดนวัตกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนเลือกจำนวน ๑ อย่าง เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศของตน โดยให้นำไปพัฒนาหรือเพิ่มมูลค่าของทรัพยากรทางธรรมชาติของประเทศตนเอง โดยครูกำหนดนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ให้ดังนี้ ๑) สนามบินขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นแหล่งขนส่งสินค้า ๒) ท่าเรือขนส่งสินค้าขนาดใหญ่ ๓) การสร้างมหาวิทยาลัยทางเทคโนโลยีที่ได้รับการช่วยเหลือจากต่างประเทศ ๔) การลงทุนจำนวนมหาศาลจากบริษัทแห่งหนึ่งของจีน ๕) รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง ๔.๓ จากนั้นให้นักเรียนเลือกพร้อมระบุเหตุผลและนำเสนอแนวทางในการพัฒนาหรือกำหนดนโยบายจากสิ่งที่เลือกลงในกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งถือว่าเป็นชิ้นงานของหน่วยนี้ (Obj. ๓, ๔) **ขั้นสรุป** ๑. ครูสรุปความคิดรวบยอดให้กับนักเรียน โดยใช้แนวคำถามในการพัฒนา ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนคิดว่าหากเรามีการสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ ขึ้นมานั้นจะช่วยให้ทรัพยากรที่มีอยู่มีค่าเพิ่มขึ้นหรือไม่ *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น โดยอยู่บนพื้นฐานที่ว่า นวัตกรรมต่าง ๆ จะช่วยเพิ่มมูลค่าได้)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพและสังคมทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๑.๒ นักเรียนคิดว่าหากเราปล่อยให้มีการใช้ทรัพยากรอันมีค่าเหล่านี้ไปเรื่อย ๆ โดยปราศจากการควบคุม เพราะหวังเพียงเพื่อเงินที่เข้าประเทศจะส่งผลกระทบในด้านใดบ้าง *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ระบุแหล่งทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง ๒. อธิบายความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกาได้อย่างครอบคลุม	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำใบงาน ๓) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบงาน เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติในทวีปแอฟริกา ๓) วีดิทัศน์เรื่อง World wide weekend แรงงานเหมืองเพชรในแอฟริกา ๔) กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน	**๑)** **ดี** : ระบุแหล่งทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องครบถ้วน **พอใช้** : ระบุแหล่งทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกาได้ครบถ้วนเพียงบางส่วน **ปรับปรุง** : ไม่สามารถระบุแหล่งทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกาได้ **๒)** **ดี** : อธิบายความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกาได้อย่างครอบคลุม **พอใช้** : อธิบายความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกาได้ แต่ยังขาดการเชื่อมโยงกับภูมิประเทศ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกาได้
ด้านทักษะและกระบวนการ เลือกใช้นวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ที่กำหนดให้ในการออกแบบนโยบายเพื่อใช้ในการพัฒนาทวีปแอฟริกาได้อย่างเหมาะสม	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำใบงาน ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบงาน เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติในทวีปแอฟริกา	๑) การตอบคำถามสำคัญในภาพรวมมีความถูกต้องและสมเหตุสมผล ๒) ใบงานที่ทำมีความถูกต้องของคำตอบมากกว่าร้อยละ ๗๐

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
		๓) วีดิทัศน์เรื่อง World wide weekend แรงงานเหมืองเพชรในแอฟริกา ๔) กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน	๓) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนอย่างเต็มความสามารถ
ด้านคุณลักษณะ บอกแนวทางการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างเหมาะสม	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำใบงาน ๓) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน	๑) คำถามสำคัญ ๒) ใบงาน เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติในทวีปแอฟริกา ๓) วีดิทัศน์เรื่อง World wide weekend แรงงานเหมืองเพชรในแอฟริกา ๔) กิจกรรมนำเสนอแนวทางในการพัฒนาหรือกำหนดนโยบาย ๕) กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน	๑) การตอบคำถามสำคัญในภาพรวมมีความถูกต้องและสมเหตุสมผล ๒) ใบงานที่ทำมีความถูกต้องของคำตอบมากกว่าร้อยละ ๗๐ ๓) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนอย่างเต็มความสามารถ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน

เรื่อง ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

ชื่อ-นามสกุล .....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ /..... เลขที่ .....

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาภาพต่อไปนี้ พร้อมทั้งอธิบายถึงลักษณะของทรัพยากรธรรมชาติของทวีปแอฟริกาให้ถูกต้อง

<u>ทรัพยากรดิน</u>

ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์จะอยู่ในเขต_____ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์ ไนเจอร์ คองโก แซมบีซี และทางด้าน_____ในเขต_____ ดินเสื่อมโทรมเพราะการหักล้างถางป่า เผาป่า ทำไร่เลื่อนลอย และการขยายตัวของพื้นที่ทะเลทราย ปัญหาความแห้งแล้ง

<u>ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า</u>

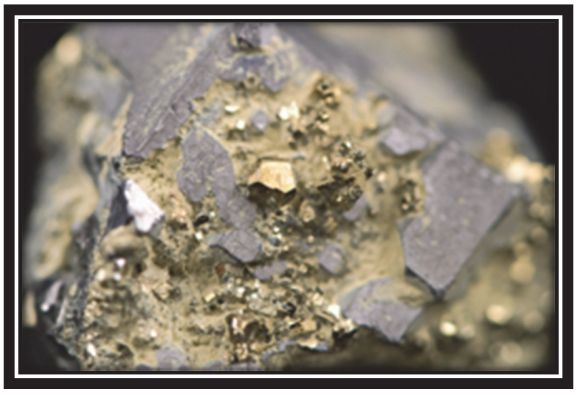
พื้นที่ป่าไม้ส่วนใหญ่อยู่บริเวณ_____ และ_____ ซึ่งมีไม้สำคัญ คือ มะฮอกกานีแอฟริกัน แอวอดิเร โฮเชเบ อิโรโค โอคูเม และลิมบา ป่าไม้ถูกตัดเพราะใช้เป็นพื้นที่เพาะปลูก จำหน่าย และนำไปใช้ประโยชน์

สัตว์ป่ามีอยู่เป็นจำนวนมาก และมีการจัดตั้ง_____ เพื่อให้สัตว์ป่าอยู่ได้อย่างปลอดภัย ไม่ถูกล่าเป็นอาหาร และพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว คือการท่องซาฟารี

ทรัพยากรแร่

ทรัพยากรธรรมชาติมากมาย แต่ถูกนำมาใช้ประโยชน์ได้น้อย เนื่องจากขาดการสำรวจและบุกเบิก แหล่งแร่ที่สำคัญจะอยู่บริเวณ_____ และ_____ ถ่านหิน-ไนจีเรีย/เหล็ก-กานา/น้ำมันดิบ-แอลจีเรีย/แมงกานีส-สาธารณรัฐแอฟริกาใต้/ฟอสเฟต-โมร็อกโก/ทองคำ และเพชร-สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ การทำเหมืองเพชรใน _____ ถือว่าเป็นแหล่งสำคัญสุดของทวีป

ทรัพยากรน้ำ

ทวีปแอฟริกามีแหล่งน้ำจืดไม่มากนัก จึงทำให้ประสบปัญหา_____ แม่น้ำสายหลัก ได้แก่ แม่น้ำไนล์ คองโก ไนเจอร์ แซมบีซี ฯลฯ นอกจากนี้ยังมี_____ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของชาวแอฟริกา ได้แก่ ทะเลสาบวิกตอเรีย แทนกันยีกา ไนแอซา ฯลฯ แหล่งประมงที่สำคัญอยู่บริเวณ _____ ทะเลแดง มหาสมุทรอินเดีย อ่าวกินี มีปริมาณฝนตกชุกบริเวณทางชายฝั่งทางตะวันตกของทวีปและเกาะมาดากัสการ์

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่ข้อความที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดให้ถูกต้อง

A. ชายฝั่งด้านตะวันตกของทวีปและเกาะมาดากัสการ์
B. แหล่งแร่เหล็กที่สำคัญและแซมเบซี
D. การตั้งอุทยานแห่งชาติเพื่อคุ้มครองสัตว์ป่า
E. แหล่งผลิตถ่านหินที่สำคัญของทวีปแอฟริกา
F. ทะเลทรายสะฮารา ประเทศแอลจีเรีย ลิเบีย และอียิปต์
G. ประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ บอสตาวานา และกานา
H. ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทะเลแดง อ่าวกินี และมหาสมุทรอินเดีย
I. ที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์ ไนเจอร์ คองโก
C. การถางป่า เผาป่า ทำไร่เลื่อนลอย การใช้สารเคมี
J. อ่าวกินีและที่ราบคองโก
K. ไม้ที่สำคัญของทวีปแอฟริกา
L. ซาฟารีเวิลด์
M. ชายฝั่งแอฟริกาตะวันตกและแอฟริกาใต้
N. แม่น้ำไนล์
O. ประเทศโมร็อกโก

..... ๑. แหล่งดินที่อุดมสมบูรณ์ของทวีปแอฟริกา
..... ๒. สาเหตุที่ทำให้ดินในทวีปแอฟริกาเสื่อมโทรม
..... ๓. แหล่งป่าไม้ที่สมบูรณ์ที่สุดของทวีปแอฟริกา
..... ๔. แหล่งสัตว์ป่าที่สมบูรณ์ที่สุดของโลก
..... ๕. ไม้มะฮอกกานีแอฟริกัน แอวอดิเร โฮเซเบ อิโร โอคูเม และลิมบา
..... ๖. ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สัตว์ป่าในทวีปแอฟริกาอุดมสมบูรณ์
..... ๗. แหล่งแร่ที่สำคัญของทวีปแอฟริกา
..... ๘. ประเทศไนจีเรีย คองโก โมซัมบิก ซิมบับเว
..... ๙. ประเทศกานา มอริเตเนีย กินี และสาธารณรัฐแอฟริกาใต้
..... ๑๐. แหล่งผลิตน้ำมันดิบที่สำคัญ
..... ๑๑. แหล่งผลิตฟอสเฟตเป็นอันดับที่ ๔ ของโลก
..... ๑๒. เหมืองทองคำที่สำคัญของทวีปแอฟริกา
..... ๑๓. แม่น้ำสายที่ยาวที่สุดของทวีปแอฟริกา
..... ๑๔. แหล่งประมงที่สำคัญของทวีปแอฟริกา
..... ๑๕. บริเวณที่มีฝนตกชุกของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๘ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกทางและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกกา

ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกาอย่างยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ทวีปแอฟริกาเป็นทวีปที่มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่ามากมาย แต่ด้วยปัจจัยทางด้านสังคมประวัติศาสตร์และสภาพภูมิศาสตร์ ทำให้ประชากรส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านคุณภาพชีวิตและฐานะทางเศรษฐกิจ

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ลักษณะทางประชากร สังคม วัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา

๒) ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกา

๓) สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

๔) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในทวีปแอฟริกา

๕) ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

ทักษะ/กระบวนการ

๑) ใช้แผนที่ในการวิเคราะห์และอธิบายลักษณะปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและวิธีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้

๒) อภิปรายผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

เจตคติ

๑) ตระหนักในผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

๒) กระตือรือร้นในการใฝ่เรียนรู้และแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนรู้ และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) มีวินัย

๒) ใฝ่เรียนรู้

๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การแต่งกลอน ๘ เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจในทวีปแอฟริกา โดยมีรูปภาพที่กำหนดให้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ โดยมีหัวข้อดังนี้

๑. ลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

๒. แหล่ง/บริเวณที่สามารถพบการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าวได้

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ พร้อมนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาดังกล่าว

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความสมบูรณ์ของเนื้อหา	ผลงานมีสาระสำคัญและถูกต้องครบถ้วนทุกหัวข้อ	ผลงานขาดสาระที่สำคัญเพียงเล็กน้อย	ผลงานขาดเนื้อหาสำคัญปานกลาง แต่ยังพอจับใจความสำคัญของหน่วยการเรียนรู้ได้	ผลงาขาดประเด็นเนื้อหาที่สำคัญ
๒. ความน่าสนใจและความเป็นระเบียบ	ผลงานมีองค์ประกอบดังนี้ ๑) การจัดวางรูปแบบมีความสวยงามเป็นระเบียบง่ายต่อการอ่าน ๒) มีการแบ่งส่วนของเนื้อหาต่าง ๆ ง่ายต่อการค้นหาและการอ่าน ๓) การส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนดไว้	ผลงานขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง	ผลงานขาดองค์ประกอบสำคัญ ๑-๒ องค์ประกอบ	ผลงานที่ขาดองค์ประกอบมากกว่า ๒ องค์ประกอบและภาพรวมของผลงานต่ำกว่ามาตรฐานที่ควรจะเป็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๗-๘	หมายถึง	มาก
คะแนน	๕-๖	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า ๔ คะแนน		หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๒ ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ลักษณะประชากรของทวีปแอฟริกา
๒. กลุ่มเชื้อชาติของประชากรทวีปแอฟริกา
๓. การนับถือศาสนาของประชากรทวีปแอฟริกา
๔. กลุ่มตระกูลภาษาของประชากรทวีปแอฟริกา

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูทบทวนความรู้ของนักเรียนโดยให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของทวีปแอฟริกา (ภาพชาวนิกรอยด์, ชาวคอเคซอยด์) แล้วใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ที่มา :
http:// www.allocine.fr/article/fichearticle_gen_carticle=18670651.html

ที่มา :
http://www.immjournal.com/6524

๑) “ลักษณะประชากรของทวีปยุโรปมีความแตกต่างกับลักษณะประชากรของทวีปแอฟริกาอย่างไร” *(คนยุโรปจะเป็นกลุ่มคนผิวขาว แต่คนแอฟริกาจะเป็น กลุ่มคนผิวดำ)*

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด
๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

สื่อ

๑. ภาพชาวนิกรอยด์, ชาวคอเคซอยด์
๒. แผนที่กายภาพทวีปแอฟริกา (แขวน)
๓. วีดิทัศน์เรื่อง การเต้นของเผ่าทุตซี
๔. ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา
๕. แผนที่เล่ม

ภาระงาน/ชิ้นงาน

บอกแนวทางในการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายในกลุ่มชาติพันธุ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

อธิบายลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่กำหนดให้โดยอาศัยกระบวนการกลุ่มและเอกสารที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

บอกแนวทางในการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายในกลุ่มชาติพันธุ์ได้อย่างเหมาะสม

๒) “ประชากรส่วนใหญ่ของทวีปแอฟริกาจัดอยู่ในกลุ่มเชื้อชาติใด *(แนวคำตอบ : กลุ่มนิกรอยด์)*

๓) นักเรียนคิดว่าประชากรกลุ่มคอเคซอยด์ตั้งถิ่นฐานในบริเวณใดทวีปแอฟริกา *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น โดยไม่เฉลยคำตอบ)*

ขั้นสอน

๑. ครูอธิบายเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา *(ลักษณะทั่วไปทางประชากร การเปลี่ยนแปลงประชากร และลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา)* ทั้งนี้ ผู้สอนควรใช้แผนที่กายภาพหรือแผนที่รัฐกิจประกอบการบรรยายและควรแสดงอาณาเขตติดต่อกับทวีปยุโรปทางตอนเหนือของทวีปแอฟริกาด้วย ครูพยายามใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนเป็นระยะ

๒. ครูเปิดวีดิทัศน์เรื่อง การเต้นของเผ่าทุตซี จากนั้นครูตั้งคำถามเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นดังนี้ “ในสังคมแอฟริกาปัจจัยใดที่ทำให้ประชากรมีลักษณะความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=AI9i9FbHkjs

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

	(แนวคำตอบ : ที่ตั้งที่แตกต่างกันทำให้สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ลักษณะพืชพรรณธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน ส่งผลให้ความเป็นอยู่ของประชากรในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน) (Obj. ๑) ๓. ครูแบ่งนักเรียนเป็นคู่ โดยคละกันตามความสามารถ โดยให้นักเรียนแต่ละคู่ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ ลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาจากใบความรู้ที่กำหนด แผนที่เล่ม และนักเรียนแต่ละคู่นำข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นข้อมูลมาร่วมกันอภิปรายประเด็นสำคัญ และช่วยกันทำใบงานดังนี้ คนที่ ๑ สืบค้นข้อมูลและทำใบงาน เรื่อง ลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา ตอนที่ ๑ คนที่ ๒ สืบค้นข้อมูลและทำใบงาน เรื่อง ลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา ตอนที่ ๒ ๔. เมื่อนักเรียนแต่ละคู่ทำใบงานเสร็จแล้วให้นักเรียนผลัดกันนำเสนอผลจากการทำใบงานให้เพื่อนอีกคู่ฟังและร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน จากนั้นครูสุ่มนักเรียนประมาณ ๓–๔ คู่ออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน และให้นักเรียนร่วมอภิปรายกลุ่มแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม พร้อมทั้งช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานกิจกรรมกลุ่มโดยครูและนักเรียนร่วมกันเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง (Obj. ๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา**		**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	
	๕. ครูตั้งประเด็นคำถาม “เนื่องจากในทวีปแอฟริกามีความหลากหลายมาก จะมีวิธีอย่างไรบ้างที่ทำให้ผู้คนที่หลากหลายนี้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข” จากนั้นครูสุ่มนักเรียนตอบคำถามประมาณ ๒-๓ คน (Obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ ลักษณะทางประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา และใช้แนวคำถามเพื่อพัฒนาความคิดรวบยอดดังนี้ ๑.๑ จากการศึกษาเรื่องนี้ในทวีปยุโรปมาแล้ว ประชากรทั้ง ๒ ทวีปมีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : นักเรียนแสดงความคิดเห็น)* ๑.๒ ในทวีปแอฟริกามีประชากรที่หลากหลาย มีแนวทางใดบ้างที่จะทำให้คนต่าง ๆ อยู่อย่างปกติสุข และแนวคิดนี้สามารถนำมาใช้ในประเทศไทยได้หรือไม่ *(แนวคำตอบ : นักเรียนแสดงความคิดเห็น)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้อภิปรายลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การปฏิบัติใบงานที่กำหนด	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ใบงานที่กำหนด	**ดี** : อธิบายลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้ครบถ้วน **พอใช้** : อธิบายลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้บางส่วน แต่ยังขาดประเด็นสำคัญ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้ **ดี** : อภิปรายลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้ครบถ้วน **พอใช้** : อภิปรายลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้บางส่วน แต่ยังขาดเหตุผลประกอบ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอภิปรายลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา
ด้านทักษะและกระบวนการ ร่วมมือกันใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ค้นคว้าความรู้เพื่อตอบปัญหาเกี่ยวกับลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนาและ	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การปฏิบัติใบงานที่กำหนด	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ใบงานที่กำหนด	**ดี** : ร่วมมือกันใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ค้นคว้าความรู้เพื่อตอบปัญหาเกี่ยวกับลักษณะประชากร สังคม เชื้อ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
วัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้			ชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้** : ร่วมมือกันใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ค้นคว้าความรู้เพื่อตอบปัญหาเกี่ยวกับลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้แต่ยังไม่สมบูรณ์ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ค้นคว้าความรู้เพื่อตอบปัญหาเกี่ยวกับลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้
ด้านคุณลักษณะ บอกแนวทางในการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายในกลุ่มชาติพันธุ์ได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ใบงานที่กำหนด	**ดี** : บอกแนวทางในการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายในกลุ่มชาติพันธุ์ได้โดยสร้างสรรค์และครอบคลุม ตรงประเด็น **พอใช้** : บอกแนวทางในการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายในกลุ่มชาติพันธุ์ได้แต่ยังขาดเนื้อหาไปบางประการ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถบอกแนวทางในการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายในกลุ่มชาติพันธุ์ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน
เรื่อง ลักษณะประชากรทวีปแอฟริกา
ชื่อ-นามสกุล .....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/..... เลขที่ .....

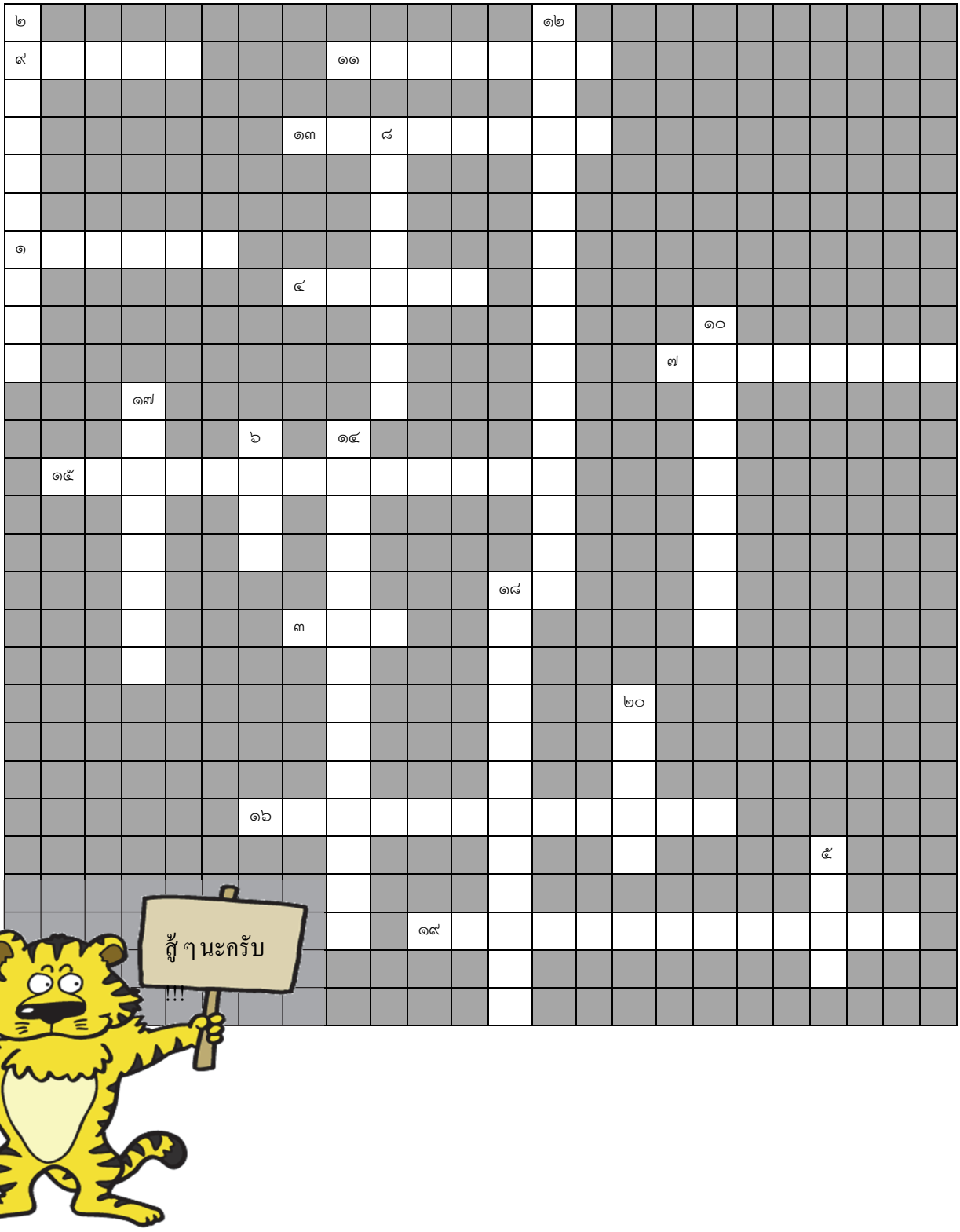
คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำตอบในแต่ละคำถามมาเติมลงในตารางอักษรไขว้ให้ถูกต้อง

แนวนอน

๑. กลุ่มประชากรชนพื้นเมืองดั้งเดิมและมีจำนวนประชากรมากที่สุดในทวีปแอฟริกา .....
๓. ชนเผ่าที่มีลักษณะประชากรรูปร่างตัวเล็กและเตี้ยอาศัยอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำคองโก .....
๔. ชนเผ่าที่มีลักษณะประชากรรูปร่างตัวเล็กอาศัยอยู่บริเวณแถบทะเลทรายคาราฮารี .....
๗. กลุ่มประชากรที่อพยพมาจากทวีปยุโรปในสมัยโบราณ .....
๙. กลุ่มคอเคซอยด์ที่อาศัยอยู่บริเวณทางตอนเหนือของทวีป .....
๑๑. กลุ่มชนที่อพยพมาทวีปแอฟริกานิยมตั้งถิ่นฐานในเขตอบอุ่นทางตอนใต้ของทวีป .....
๑๓. บริเวณเขตพื้นที่ที่มีประชากรอยู่อย่างเบาบาง เนื่องจากความแห้งแล้ง .....
๑๕. ภูมิภาคที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในทวีปแอฟริกา .....
๑๖. เมืองในประเทศอียิปต์ที่มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น .....
๑๙. บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือ .....

แนวตั้ง

๒. ชาวนิกรอยด์มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า .....
๕. ชนเผ่าที่มีลักษณะรูปร่างสูงใหญ่และมีพวกนักรบที่ใส่ชุดแดงอาศัยอยู่ในประเคนยา .....
๖. กลุ่มชนผิวดำที่มีรูปร่างสูงใหญ่และเป็นประชากรของประเทศรวันดา .....
๘. กลุ่มชนเผ่าพันธุ์ดั้งเดิมอาศัยอยู่บริเวณทะเลทรายไปจนถึงชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน .....
๑๐. กลุ่มชนที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในทวีปแอฟริกาในระยะหลัง .....
๑๒. ประเทศที่มีกลุ่มชนผิวขาวอพยพเข้ามาอาศัยอยู่เพราะเป็นอาณานิคมของอังกฤษ .....
๑๔. บริเวณที่มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่นที่สุดของทวีปแอฟริกา .....
๑๗. ภูมิภาคที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดในทวีปแอฟริกา .....
๑๘. บริเวณเขตที่มีความแห้งแล้งทางตะวันตกเฉียงใต้ที่มีประชากรอยู่อย่างเบาบาง .....
๒๐. ประเทศที่มีปัญหาความไม่สงบ ประชากรต้องลี้ภัยสงครามไปอยู่ในคองโกและแทนซาเนีย .....

สู้ๆนะครับ
!!!

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ขอบเขตเนื้อหา

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๒ ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูและนักเรียนทบทวนบทเรียนที่เรียนในเรื่องลักษณะประชากร สังคม เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา

๒. ครูใช้แนวคำถามในการนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้

๑) การประกอบอาชีพของประชากรในทวีปแอฟริกากับในประเทศไทยเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนนำเสนอความคิดเห็น)*

๒) ในประเทศต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกานั้นประชากรประกอบอาชีพอะไรกันบ้าง *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนนำเสนอความคิดเห็น โดยผู้สอนพยายามใช้คำถามเพิ่มเติมให้ครอบคลุมการเกษตร อุตสาหกรรม และอื่น ๆ)*

ขั้นสอน

๑. ครูอธิบายเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกาและใช้แผนที่เล่ม ประกอบการเรียนการสอนให้นักเรียนดูตำแหน่ง และบริเวณที่ตั้งตามที่ครูอธิบาย

๒. นักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จำนวนทั้งหมด ๖ กลุ่ม

๓. ตัวแทนกลุ่มมาสุ่มจับภาพ กลุ่มละ ๑ ภาพ ดังนี้

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

สื่อ

๑. แผนที่เล่ม

๒. แผ่นภาพนำกิจกรรม

๑) โกโก้

๒) ทองคำ

๓) แมลงเซตซี

๔) เพชร

๕) ถนนในแอฟริกา

๖) โจรสลัดโซมาเลีย

๓. แผนที่เฉพาะเรื่อง (เศรษฐกิจ, การคมนาคม) ของทวีปแอฟริกา (ในโปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง)

๔. ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะการเมืองเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกา

๕. กระดาษ A๔ จำนวน ๗ แผ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. ระบุลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง

๒. อธิบายความสัมพันธ์ของลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกาได้สมเหตุสมผล

ด้านทักษะและกระบวนการ

ออกแบบการนำเสนอผลงานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้อย่างสร้างสรรค์

ด้านคุณลักษณะ

บอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม

๑) โกโก้

ที่มา : https://www.spaexperience.org.uk/about/blog/detail/our-blog/2017/05/02/how-cacao-can-reduce-stress-and-boost-the-power-of-the-mind

๒) ทองคำ

ที่มา : https://www.flashbackdata.com/sifting-for-gold-in-a-river-of-gold-plate/

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การแต่งกลอน ๘ เพื่อสรุปความรู้ของแต่ละกลุ่ม

๒. ใบงานเรื่อง ลักษณะการเมือง เศรษฐกิจ และการคมนาคมของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

๓) แมลงเซตซี

ที่มา : http://streamafrica.com/news/genome-tsetse-fly-decoded

๔) เพชร

ที่มา : http://rjdh.org/centrafrique-reprend-officiellement-lexportation-diamant

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

๕) ถนนในแอฟริกา

ที่มา : http://www.autorentaluganda.com/car-rental-uganda-driver/car-rental-uganda-driver-guides/

๖) โจรสลัดโซมาเลีย

ที่มา : https://qz.com/935357/with-reduced-patrols-and-illegal-fishing-somalias-pirates-could-be-making-a-comeback/

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกา **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการนำเสนอภาพที่แต่ละกลุ่มได้รับโดยครูกำหนดหัวข้อในการนำเสนอ ดังต่อไปนี้ ๔.๑ ภาพที่นักเรียนได้รับคืออะไร ๔.๒ แหล่ง/บริเวณที่สามารถพบการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวหรือสิ่งของดังกล่าว ๔.๓ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการใช้ชีวิตของคนแอฟริกา ๕. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ตามหัวข้อที่กำหนดให้เป็นกลอน ๘ โดยให้เวลาในการดำเนินกิจกรรมไม่เกิน ๑๕ นาที และให้เวลาในการนำเสนอกลุ่มละไม่เกิน ๓ นาที (Obj. ๑, ๒, ๓, ๔) ๖. นักเรียนนำงานชิ้นนี้ไปพัฒนาต่อและค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม โดยเขียนใส่กระดาษปรู๊ฟ พร้อมตกแต่งให้สวยงามและติดแสดงผลงานที่ผนังของห้องเรียนให้สวยงาม เพื่อเป็นชิ้นงานประจำหน่วยการเรียนรู้ ๗. ระหว่างการนำเสนอให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง ลักษณะการเมืองเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกา **ขั้นสรุป** ๑. ครูสรุปกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาความคิดรวบยอดของผู้เรียนโดยใช้แนวคำถามในการพัฒนาความคิดรวบยอดดังต่อไปนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกา **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๑.๑ เพราะเหตุใดการเกษตรและการปศุสัตว์ของทวีปแอฟริกาแตกต่างจากทวีปอื่น ๆ *(แนวคำตอบ : เพราะทวีปแอฟริกามีภูมิกาศส่วนมากอยู่ในเขตร้อน เนื่องจากมีเส้นศูนย์สูตรผ่านกลางทวีป ประกอบกับการวางตัวของเทือกเขาทำให้ทวีปแอฟริกามีปัญหาเรื่องน้ำ การเพราะปลูกและการปศุสัตว์ในทวีปนี้จึงไม่เห็นผลเท่าที่ควร)* ๑.๒ ปัจจัยใดที่ทำให้อุตสาหกรรมต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาจึงไม่ค่อยมีการพัฒนาเท่าที่ควร (*แนวคำตอบ : เพราะประชาชนขาดการศึกษาและขาดการวางโครงสร้างพื้นฐานที่ดีของประเทศต่าง ๆ)* ๑.๓ หากพัฒนาอุตสาหกรรมไปเรื่อย ๆ ในทวีปแอฟริกาจะเกิดผลกระทบต่อชีวิตนักเรียนซึ่งอยู่ในประเทศไทยหรือไม่ (*แนวคำตอบ : ผู้เรียนเสนอความคิดเห็นบนพื้นฐานที่เป็นไปได้ และอาจมีผลกระทบต่อนักเรียนในไทยตรงหรือทางอ้อมด้วย)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ระบุลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง ๒. อธิบายความสัมพันธ์ของลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกาได้สมเหตุสมผล	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน ๔) การทำใบงานที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา ๔) ใบงานที่กำหนดให้	**ดี** : ระบุลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง **พอใช้** : ระบุลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องบางประเด็น **ปรับปรุง** : ไม่สามารถระบุลักษณะทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกา **ดี** : อธิบายความสัมพันธ์ของลักษณะทางเศรษฐกิจ และการคมนาคมของทวีปแอฟริกาได้สมเหตุสมผล **พอใช้** : อธิบายความสัมพันธ์ของลักษณะทางเศรษฐกิจ และการคมนาคมของทวีปแอฟริกาได้ แต่ยังขาดเหตุผลประกอบ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของลักษณะ ทางเศรษฐกิจและการคมนาคมของทวีปแอฟริกา
ด้านทักษะและกระบวนการ ออกแบบการนำเสนอผลงานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : ออกแบบการนำเสนอผลงานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างสร้างสรรค์ **พอใช้** : ออกแบบการนำเสนอผลงานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้แต่ยังไม่ครบถ้วนในบางประเด็น **ปรับปรุง** : ไม่สามารถออกแบบการนำเสนอผลงานจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ บอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : บอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจได้อย่างสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ **พอใช้** : บอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจได้แต่ยังขาดไปในบางประเด็น **ปรับปรุง** : ไม่สามารถบอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

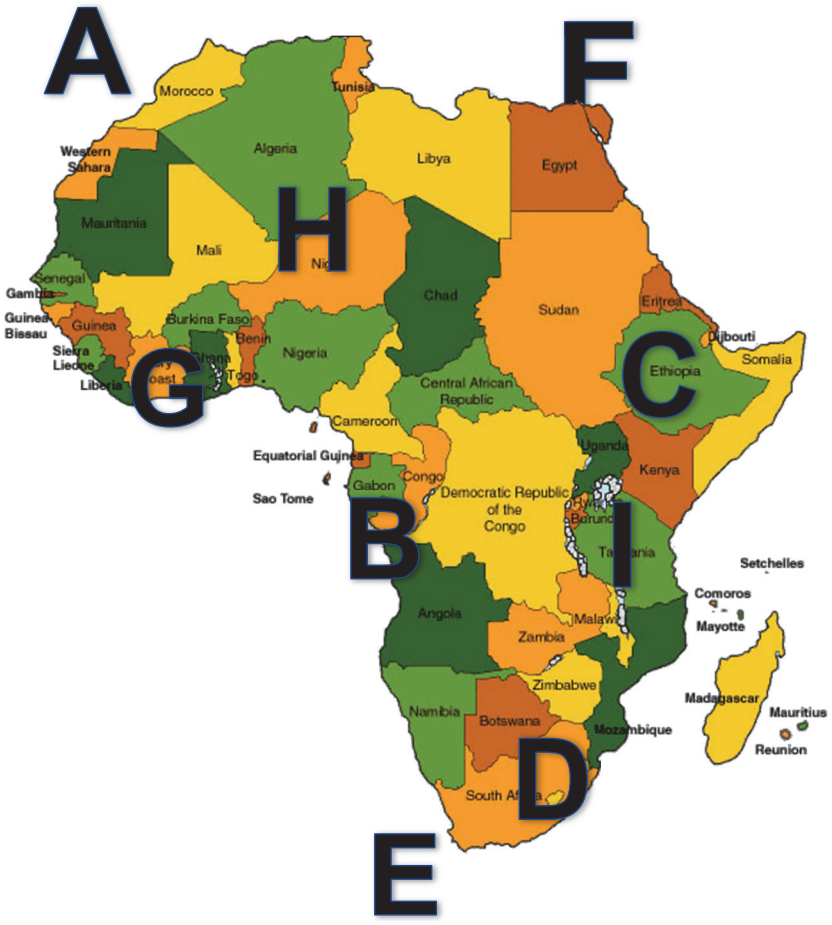
ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน
เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจทวีปแอฟริกา
ชื่อ-นามสกุล .....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/..... เลขที่ .....

คำชี้แจงตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องข้อความที่ถูกต้อง ✗ ในช่องข้อความที่ไม่ถูกต้อง พร้อมแก้ข้อความใหม่ให้ถูกต้อง

ทองคำและเพชร เป็นทรัพยากรที่มีมากในทวีปแอฟริกา	พืชเศรษฐกิจสำคัญของทวีปแอฟริกา คือ ข้าวสาลีและฝ้าย	ป่าไม้ส่วนใหญ่ในทวีปแอฟริกา คือ ป่าดิบชื้น ....
การเลี้ยงสัตว์ของชาวพื้นเมืองส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงแบบฟาร์ม	บริเวณเขตที่สูงเอธิโอเปีย พบการปลูกโกโก้เป็นอันดับหนึ่ง	อะกะกัสแบงก์ หรือบริเวณแหล่งปลาชุกชุมทางตอนเหนือของทวีปแอฟริกา ....
อุตสาหกรรมป่าไม้ หรือการทำไม้ซุง จะอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำคองโก	องค์การสหประชาชาติ คือ กลุ่มหลักในการสนับสนุนการหยุดตัดไม้ทำลายป่า	กล้วยหอมปลูกมากในที่ราบชายฝั่งตะวันตกรอบอ่าวกินีและที่ราบลุ่มคองโก ....

คำชี้แจงตอนที่ ๒ ให้นักเรียนจับคู่ความสัมพันธ์ระหว่างที่ตั้งกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในทวีปแอฟริกาให้สอดคล้องกัน

เขตปลูกพืชเมดิเตอร์เรเนียน ..... แหล่งเหมืองเพชรและทองคำ .....
อะกะกัสแบงก์ ..... แหล่งป่าไม้สำคัญของทวีป .....
แหล่งปลูกโกโก้ที่มากที่สุด ..... ต้นกำเนิดการปลูกกาแฟของโลก .....
การเลี้ยงอูฐ ..... แหล่งน้ำมันสำคัญของทวีปฯ .....
จับสัตว์น้ำเป็นอันดับ ๑ ในทวีปฯ ..... แหล่งปลูกยาสูบ ชา อ้อย ข้าวสาลี .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ปัญหาทรัพยากรน้ำ
๒. ปัญหาทรัพยากรดิน
๓. ปัญหาขยะ
๔. ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
๕. ปัญหาภัยแล้ง
๖.ปัญหาการขยายตัวของทะเลทราย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเปิดวีดิทัศน์เรื่อง “Man” ให้นักเรียนดู

ที่มา :
https://www.youtube.com/watch?v=WfGMYdalClU

จากนั้นครูถามคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้

๑.๑ จากวีดิทัศน์พฤติกรรมใดของมนุษย์ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก *(แนวคำตอบ : การบริโภคอาหารฟาสฟู้ด การตัดไม้ทำลายป่า เพื่อทำกระดาษ การค้างาช้าง การตัดขนสัตว์ การทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูล)*

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด
๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

สื่อ

๑. วีดิทัศน์เรื่อง Man
๒. ใบความรู้ เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา
๓. ข่าว “เอธิโอเปียเผชิญภัยแล้งรุนแรงสุดในรอบ ๕๐ ปี”

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การปฏิบัติใบงาน เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

๒. การเสนอแนวทางความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ประสบปัญหาวิกฤตทางสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายสภาพปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

จากใบงานที่กำหนดให้ผู้เรียนสามารถร่วมกันศึกษาหัวข้อที่กำหนดและแลกเปลี่ยนความรู้ได้อย่างเหมาะสม

ด้านคุณลักษณะ

ผู้เรียนสามารถเสนอแนวทางความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ประสบปัญหาวิกฤตทางสิ่งแวดล้อมเท่าที่ทำได้ตามสถานะของนักเรียนได้อย่างสร้างสรรค์และเป็นไปได้

๑.๒ ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบในวีดิทัศน์ นักเรียนสามารถพบปัญหาใดบ้างในทวีปแอฟริกา (*แนวคำตอบ : การตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาการขาดแคลนน้ำและมลพิษ ปัญหาการค้างาช้าง ฯลฯ)*

๑.๓ ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมลุกลามไปทั่วทั้งทวีปแอฟริกา *(แนวคำตอบ : เกิดจากประชาชนขาดการศึกษา ประเทศประสบปัญหาความยากจน ขาดเทคโนโลยี ประเทศมีสภาพภูมิอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย ฯลฯ)*

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน “ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่มาพร้อมกับการพัฒนาประเทศ เรามาดูกันว่าในทวีปแอฟริกามีปัญหาใดบ้าง”

ขั้นสอน

๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๖ กลุ่ม จำนวนเท่า ๆ กัน แล้วมอบหมายให้แต่ละกลุ่มศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกากลุ่มละ ๑ ปัญหาดังนี้

๑) ปัญหาทรัพยากรน้ำ ๔) ปัญหาทรัพยากรดิน

๒) ปัญหาขยะ ๕) ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

๓) ปัญหาภัยแล้ง ๖) ปัญหาการขยายตัวของทะเลทราย

พร้อมกับอธิบายผลการศึกษาของกลุ่มตนเองลงในใบงาน เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	๒. เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาเรียบร้อยแล้ว ให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนกลุ่ม ๑-๒ คน เป็นผู้อธิบายผลการศึกษาให้กลุ่มอื่น ๆ ฟัง โดยเวียนกันจนครบทุกกลุ่ม สมาชิกกลุ่มที่เหลือทำหน้าที่ฟังการอธิบายของเพื่อนตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ พร้อมบันทึกผลการศึกษาของทุก ๆ กลุ่มลงในใบงาน เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกาของตนเอง จากนั้นครูให้เวลานักเรียนทำใบงานของตนเองให้สมบูรณ์เวลาประมาณ ๕ นาที (Obj. ๑, ๒, ๓) ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันชมข่าว ”เอธิโอเปียเผชิญภัยแล้งรุนแรงสุดในรอบ ๕๐ ปี” จากนั้นร่วมกันนำเสนอแนวทางการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ตามที่ตนทำได้โดยเน้นไปที่ความเป็นไปได้และยั่งยืน รายงานพิเศษ : "เอธิโอเปียเผชิญภัยแล้งรุนแรงสุดในรอบ 50 ปี" ข่าว onenews ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=QAVKX-BnI2Q	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๔. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนเพื่อตอบคำถามประมาณ ๓-๔ คน โดยกระจายให้ครบทุกกลุ่มในห้อง **ขั้นสรุป** ๑. ครูใช้แนวคำถามในการสร้างความคิดรวบยอดดังต่อไปนี้ ๑.๑ ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นนั้นส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากปัจจัยใด *(แนวคำตอบ : มนุษย์)* ๑.๒ ดังนั้น การแก้ปัญหาควรเริ่มต้นที่ปัจจัยใด เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : มนุษย์ เหตุผลนักเรียนแสดงความคิดเห็น บนพื้นฐานที่เป็นไปได้)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายสภาพปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน ๔) การทำใบงานที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา ๔) ใบงานที่กำหนดให้	**ดี** : อธิบายสภาพปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง มีเหตุผลประกอบชัดเจน **พอใช้** : อธิบายสภาพปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องบางประเด็น ขาดเหตุผลประกอบ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายสภาพปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกา
ด้านทักษะและกระบวนการ จากใบงานที่กำหนดให้ผู้เรียนสามารถร่วมกันศึกษาหัวข้อที่กำหนดและแลกเปลี่ยนความรู้กันได้อย่างเหมาะสม	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน ๔) การทำใบงานที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา ๔) ใบงานที่กำหนดให้	๑) การตอบคำถามมีความเป็นไปได้และสมเหตุสมผล ๒) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนจนผลลัพธ์ออกมาเป็นที่น่าพึงพอใจ
ด้านคุณลักษณะ ผู้เรียนสามารถเสนอแนวทางความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ประสบปัญหาวิกฤตทางสิ่งแวดล้อมเท่าที่ทำได้ตามสถานะของนักเรียนได้อย่างสร้างสรรค์และเป็นไปได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน ๔) การทำใบงานที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา ๔) ใบงานที่กำหนดให้	๑) การตอบคำถามมีความเป็นไปได้และสมเหตุสมผล ๒) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนจนผลลัพธ์ออกมาเป็นที่น่าพึงพอใจ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

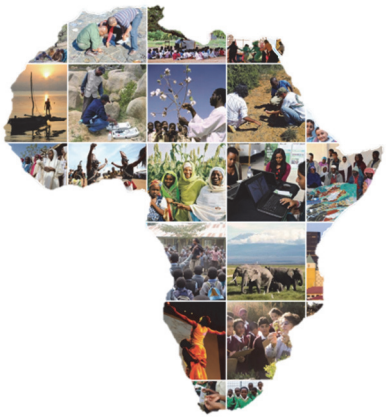
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกา

ที่มา : ttps://goo.gl/QLwdW4

ในสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติอันเกิดจากสภาวการณ์โลกและการกระทำของมนุษย์ ทำให้สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกาอยู่ในสภาวะวิกฤติหรือต้องแก้ไข เช่น การอพยพหนีภัยธรรมชาติ ความแห้งแล้ง และความอดยาก โดยเฉพาะประชากรที่อยู่ในประเทศเคนยาและเอธิโอเปีย ผู้คนต้องอพยพ เดินทางออกจากบ้านเกิด ประชากรมีสภาวะการดำรงชีพในระดับยากจน ขาดแคลนอาหาร ขาดแคลนอาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย และมีสุขภาพอนามัยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญทวีปแอฟริกามีดังนี้

๑. ปัญหาทรัพยากรน้ำ

ภาพ : เด็ก ๆ ในอเมริกาตะวันตกรอตวงน้ำที่มีอยู่จำกัดในแอฟริกาตะวันตก
ที่มา : https://goo.gl/XZu18M

หลายประเทศในทวีปแอฟริกากำลังประสบปัญหาการแคลนน้ำอย่างรุนแรง เช่น ไนจีเรีย เอธิโอเปีย เป็นต้น ซึ่งประเทศต่าง ๆ ที่เผชิญปัญหานี้จะต้องหาทางแก้ไขอย่างเร่งด่วน วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำมีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งนำไปสู่สงครามการแย่งชิงน้ำในทวีปแอฟริกา ประชากรกว่า ๒๐๐ ล้านคน กำลังประสบกับภาวะการขาดแคลนน้ำที่รุนแรง และจากรายงานขององค์การสหประชาชาติ คาดว่าความรุนแรงจะมากขึ้นและขยายวงกว้างจนถึงขั้นเกิดสงครามแย่งชิงน้ำในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า ถ้าปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะการขาดแคลนน้ำยังไม่ได้รับการแก้ไขในทิศทางที่ถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านหลายประเทศ เช่น แม่น้ำไนล์ แม่น้ำไนเจอร์ แม่น้ำวอล์ต้า และแม่น้ำซิมเบซิ เป็นต้น ประเทศที่เข้าข่ายขาดแคลนน้ำอย่างวิกฤตในขณะนี้ ได้แก่ ประเทศเอธิโอเปีย ซูดาน เป็นต้น

ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ โมซัมบิกได้ลดปริมาณน้ำที่แจกจ่ายแก่ประชาชนในกรุงมาพูโต ลดลงมากกว่าครึ่งหนึ่งและได้กลับไปแจกจ่ายน้ำปริมาณปกติในเดือนเมษายน ต่อมาในหลายประเทศในแอฟริกาตอนใต้มีการสูญเสียน้ำผ่านระบบสาธารณูปโภคที่ไม่ได้มาตรฐาน การขาดแคลนการทำนุบำรุงและผู้ใช้น้ำอย่างผิดกฎหมาย รัฐบาลในหลายประเทศแอฟริกาเหล่านี้ไร้ประสิทธิภาพในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ทำให้ขาดเงินในการทำนุบำรุงและขยายระบบน้ำประปา

หน่วยงานพัฒนา วอเตอร์ เอด ได้ร่วมมือกับรัฐบาลประเทศต่าง ๆ วิศวกรและสถาปนิก ในการศึกษาภัยคุกคามต่อแหล่งน้ำ ตั้งแต่ท่อส่งน้ำรั่วไปจนถึงการปรับปรุงคุณภาพน้ำ

มีคนจำนวนมากกำลังย้ายจากชุมชนชนบทเข้าไปอยู่ในเมืองและเมืองต่าง ๆ ยังไม่พร้อมที่จะรองรับการย้ายถิ่นของคนจำนวนมากและความต้องการใช้น้ำที่มากขึ้นเป็นเงาตามตัว สร้างแรงกดดันแก่ลุ่มน้ำบางแห่งและทางการของประเทศต่าง ๆ เหล่านี้กำลังพยายามรับมือกับปัญหาภัยแล้งที่รุนแรงนี้อยู่

Day Zero เป็นวันที่ทางการจะหยุดจ่ายน้ำประปาแก่ครัวเรือนเกือบทั้งหมดในเมือง หากระดับน้ำในเขื่อนต่าง ๆ ของเมืองลดลงไปเหลือแค่ ๑๓.๕ เปอร์เซ็นต์ โดยประชาชนจะต้องไปเข้าแถวรอรับน้ำตามปริมาณที่ได้รับอนุญาตต่อวัน ในตอนต้น พ.ศ. ๒๕๖๑ เจ้าหน้าที่เมืองเคปทาวน์เตือนว่า วัน **Day Zero** อาจจะเกิดขึ้นในเดือนนี้หรือไม่ก็เดือนกรกฎาคม ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการหยุดจ่ายน้ำในเมืองเคปทาวน์จะใหญ่หลวงมากและนี่กลายเป็นตัวอย่างแก่เมืองอื่น ๆ ทั่วโลกที่ต้องให้ความสำคัญกับการจัดการทรัพยากรน้ำของตนเอง เพราะปัญหาเดียวกันนี้อาจจะเกิดขึ้นกับตนในอนาคตอันใกล้ได้เช่นกัน

๒. ปัญหาทรัพยากรดิน

ภาพ : ดินที่เสื่อมโทรมในกานา
ที่มา : https://www.wfp.org/climate-change/climate-impacts

เนื่องจากทวีปแอฟริกามีบริเวณที่เป็นทะเลทรายกว้างขวาง เช่น ทะเลทรายสะฮารา ทะเลทรายคาลาฮารี ซึ่งเป็นบริเวณแห้งแล้งมากทำการเพาะปลูกไม่ได้ เพราะดินในเขตทะเลทรายมีธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุน้อย นอกจากนี้ยังประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ จึงส่งผลต่อความอดอยากของประชากร เนื่องจากไม่สามารถปลูกพืชเพื่อการบริโภคได้อย่างดี โครงการสิ่งแวดล้อมของสหประชาชาติ ระบุว่า ประเทศเอธิโอเปียมีปัญหาการกร่อนของดินทำให้มีการสูญเสียหน้าดินประมาณปีละ ๒,๐๐๐ ล้านตัน

๓. ปัญหาขยะพลาสติก

ภาพ : ประชาชนเริ่มหันมาการจัดการขยะในแอฟริกา

ที่มา : https://goo.gl/QLwdW4

ขยะพลาสติกเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาทำลายสุขภาพและก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อสุขภาพ ทำลายชีวิตสัตว์ป่า มีผลต่อพื้นที่เกษตรกรรม ทำลายแหล่งท่องเที่ยว และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง ที่เป็นพาหะเชื้อมาเลเรียและไข้จับสั่น นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งขยะพลาสติก ๘ ล้านตันที่ไหลลงทะเลในแต่ละปี ซึ่งสหประชาชาติคาดว่าหากยังคงทิ้งขยะกันต่อเนื่องในระดับนี้ต่อปีแล้ว ภายใน ค.ศ. ๒๐๕๐ ในทะเลจะมีถุงพลาสติกมากกว่าจำนวนปลา ซึ่งจะมีผลต่อการประมงทางทะเล สัตว์น้ำ และการท่องเที่ยว

ในทวีปแอฟริกา ประเทศบอตสวานาได้เก็บภาษีถุงพลาสติกเมื่อ ๑๐ ปีก่อน ต่อมาใน ค.ศ. ๒๐๑๔ แคเมอรูนออกกฎหมายห้ามใช้ถุงพลาสติกประเภทใช้แล้วทิ้ง ส่วนเอริเทรียห้ามใช้ถุงพลาสติกใน ค.ศ. ๒๐๐๕ มอริเตเนียห้ามผลิต ห้ามใช้ และนำเข้าถุงพลาสติกใน ค.ศ. ๒๐๑๓

ค.ศ. ๒๐๑๖ โมร็อกโก ซึ่งเป็นประเทศที่ใช้ถุงพลาสติกมากที่สุดในทวีปแอฟริกา ได้ออกกฎหมายห้ามใช้ถุงพลาสติก ขณะที่รวันดาห้ามใช้ถุงพลาสติกเด็ดขาดใน ค.ศ. ๒๐๐๘ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์ความยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๒๐ รวมทั้งกำหนดให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศทิ้งถุงพลาสติกไว้ที่สนามบิน ทางด้านแทนซาเนีย ห้ามใช้ถุงพลาสติกทั่วประเทศใน ค.ศ. ๒๐๐๖ และล่าสุดเดือนมีนาคม ค.ศ. ๒๐๑๗ ตูนิเซียและเคนยาห้ามห้างสรรพสินค้าใช้ถุงพลาสติกใส่สินค้าให้ลูกค้า

แอฟริกาใต้มีการเก็บภาษีถุงพลาสติก ค.ศ. ๒๐๐๔ แม้จะไม่ห้ามการใช้ ใน ค.ศ. ๒๐๐๗ ยูกานดาเริ่มประกาศห้ามใช้ถุงพลาสติกแบบน้ำหนักเบา แต่ก็ไม่เคยมีการห้ามใช้อย่างแท้จริง ส่วนไนจีเรียไม่มีการห้ามใช้ แต่ใช้วิธีการอื่น โดยมีบริษัทที่ชื่อ From Waste to Wealth เข้ามาดำเนินการ ด้วยการส่งเสริมให้ผู้หญิงนำขยะพลาสติกมาทำเป็นถุงที่มีสีสันสวยงามวางขายในตลาดเพื่อนำกลับไปใช้ใหม่

ภาพ : เจ้าหน้าที่เคนยาตรวจนับงาช้างที่ตรวจยึดมาได้
ที่มา : https://goo.gl/QLwdW4

๔. ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

ส่วนใหญ่ตัดเพื่อการค้า หรือนำพื้นที่ป่ามาทำเป็นพื้นที่เกษตรกรรม เป็นเขตที่อยู่อาศัย แหล่งอุตสาหกรรมและสร้างเส้นทางคมนาคม ซึ่งมีผลกระทบ ได้แก่ เหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ในเซียร์ราลีโอน เมื่อ ค.ศ. ๒๐๑๗ และทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ เพราะขาดต้นไม้ดูดซับควันพิษ

จากการบุกรุกเพื่อใช้พื้นที่ป่าไม้เพื่อการเพาะปลูกและการขยายตัวเมืองสำคัญ ๆ มีผลทำให้ต้องตัดป่าไม้พื้นที่ป่าไม้จึงลดลง ซึ่งอาจมีผลทำให้พื้นที่ทะเลทรายมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ทวีปแอฟริกายังได้ชื่อว่าเป็น แหล่งสัตว์ป่าสำคัญของโลก จึงมีการล่าสัตว์อย่างมากเพื่อส่งเป็นสินค้า ปัจจุบันจำนวนสัตว์ป่าลดลง หลายประเทศต้องมีการควบคุมการล่าสัตว์โดยการตรากฎหมายขึ้น

๕. ปัญหาภัยแล้ง

ภาพ : ภัยแล้งในแอฟริกาตะวันออก
ที่มา : https://goo.gl/neNMQv

ในแต่ละปี แอฟริกาประสบปัญหาภัยแล้งจากภาวะโลกร้อน ปรากฏการณ์เรือนกระจก ทำให้ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร จึงส่งผลต่อการขาดแคลนอาหารสำหรับประชากรด้วย

พ.ศ. ๒๕๕๘ ปรากฏการณ์เอลนีโญเป็นต้นเหตุทำให้เกิดภาวะแห้งแล้งที่เลวร้ายที่สุดของภูมิภาคนี้ในรอบ ๓๕ ปี ภัยแล้งได้กระทบต่อคนราว ๔๑ ล้านคนในประเทศต่าง ๆ รวมทั้ง โมซัมบิก มาดากัสก้า มาลาวี แซมเบีย และแอฟริกาใต้ และหลายประเทศเหล่านี้เจอกับภัยแล้งรุนแรงกว่าเมืองเคปทาวน์ในแอฟริกาใต้

ใน พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐบาลของมาดากัสก้าได้ประกาศภาวะฉุกเฉินในทางใต้ของประเทศหลังจากประชาชนเกือบล้านคนประสบกับความอดอยากในระดับรุนแรงจนน่าเป็นห่วง

ในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ประธานาธิบดีของมาลาวียังได้ประกาศภาวะวิกฤติระดับประเทศ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศเจอกับการขาดแคลนอาหารรุนแรงเนื่องมาจากภัยแล้ง

๖. ปัญหาการขยายตัวของทะเลทราย

ภาพ : การขยายตัวของทะเลทรายนามิบ
ที่มา : https://goo.gl/VPE5V8

จากปัญหาโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของโลก ทำให้พื้นที่ชุ่มชื้นลดลง ความแห้งแล้งจึงขยายพื้นที่กว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะบริเวณทะเลทรายสะฮารา ทำให้ประชากรต้องอพยพไปตั้งถิ่นฐานในบริเวณอื่น ๆ

รายงานสถานการณ์ประชากรโลก ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ของ (UNFPA) พบว่าไร่นาในแอฟริกามีสภาพแห้งแล้งและหลายแห่งรุนแรงขั้นแปรสภาพเป็นทะเลทราย

รายงานยูเอ็นจึงเรียกร้องประเทศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคแห้งแล้งกันดารและมีทะเลทราย เร่งรีบปฏิรูปนโยบายเกี่ยวกับการใช้สอยที่ดิน เพื่อหยุดยั้งการใช้หญ้ามากเกินกำลังธรรมชาติ ยุติระบบชลประทานที่ใช้สอยน้ำแบบไม่รู้คุณค่า

สหประชาชาติได้มีการจัดตั้งองค์กร UNCCD (United Nations Convention to Combat Desertification) ขึ้นเพื่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย มีหลายประเทศเลยที่ได้ร่วมให้สัตยาบันเพื่อร่วมกันหาวิธีทางแก้ไขและป้องกันปัญหานี้อย่างเร่งด่วน โดยสหประชาชาติได้ประกาศให้วันที่ ๑๗ มิถุนายนของทุกปี เป็นวันแห่งการต่อต้านการแปรสภาพการเป็นทะเลทรายโลก (The World Day to Combat Desertification: UNCCD) ทั้งนี้ เพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการแปรสภาพเป็นทะเลทราย ความเสื่อมโทรมของที่ดินและภัยแล้ง รวมถึงประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ โดยประเทศภาคีสมาชิกจะจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อรณรงค์ในวันแห่งการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทรายโลกด้วย

ใบงาน

เรื่อง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

ชื่อ-นามสกุล .....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ /..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องข้อความที่ถูกต้อง ✗ ในช่องข้อความที่ไม่ถูกต้อง พร้อมแก้ข้อความใหม่ให้ถูกต้อง

๑. ปัญหาภัยแล้งสร้างความเสียหายแก่ทวีปแอฟริกามากที่สุด พื้นที่ 2 ใน 3 ถูกผลกระทบดังกล่าว

.....
.....
.....

๒. การตัดไม้ทำลายป่า เป็นผลมาจากการส่งเสริมการตัดไม้ส่งออก และวิถีชีวิตการใช้ฟืนในการดำรงชีพ

.....
.....
.....

๓. ดินเสื่อมโทรมส่วนใหญ่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยสารเคมี

.....
.....
.....

๔. เอธิโอเปียและซูดานเป็นประเทศที่มีปัญหาการขาด-แคลนน้ำมาก

.....
.....
.....

๕. การลักลอบค้างาช้าง มีประเทศปลายทางที่รับซื้อ คือ สหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา

.....
.....
.....

๖. E-Waste คือขยะอิเล็กทรอ-นิกส์ ที่ถูกส่งจากประเทศที่พัฒนาแล้วไปทิ้งในทวีปแอฟริกา

.....
.....
.....

๗. วันสิ่งแวดล้อมแอฟริกา ตรงกับวันที่ ๔ มีนาคมของทุกปี

.....
.....
.....

๘. UNEP มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา ทำหน้าที่แก้ไขและผลักดันประเด็นสิ่งแวดล้อม

.....
.....
.....

๙. อนุสัญญาไซเตส เป็นอนุ-สัญญาว่าด้วยการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชา สังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. นักเรียนดูวีดีทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา เรื่อง รวันดา ประเทศปลอดพลาสติก ความยาวประมาณ ๕ นาที จากนั้นครูถามนักเรียนเกี่ยวกับนโยบายปลอดพลาสติกของประเทศรวันดา โดยใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=7EuxaPyLt7E

๑) จากการชมวีดิทัศน์ เป็นนโยบายเกี่ยวกับเรื่องอะไร เกิดขึ้นที่ประเทศใด *(แนวคำตอบ : นโยบายงดใช้พลาสติก ในประเทศรวันดา)*

๒) เหตุใดจึงทำให้ประเทศรวันดา ต้องประกาศนโยบายดังกล่าวออกมา *(แนวคำตอบ : เนื่องจากประสบปัญหาเกี่ยวกับขยะพลาสติก)*

๓) หากปล่อยปัญหานี้ดำเนินต่อไป อาจจะส่งผลกระทบต่อทวีปแอฟริกาอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น)*

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

สื่อ

๑. วีดิทัศน์เรื่อง รวันดา ประเทศปลอดพลาสติก

๒.ใบงาน เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานเรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชา สังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ขอบเขตเนื้อหา แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** อธิบายแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องและเหมาะสม **ด้านทักษะและกระบวนการ** วิเคราะห์และนำเสนอนโยบายหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมตามประเด็นที่กำหนดได้อย่างหลากหลายและเป็นไปได้ถูกต้องและเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ** บอกความจำเป็นที่ปัญหาสิ่งแวดล้อมจะแก้ไขได้ด้วยการร่วมมือของคนทุกคนได้อย่างสมเหตุสมผล	๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน “ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในทวีปแอฟริกา หากไม่ได้รับการแก้ไขก็อาจทำให้ปัญหายิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น” **ขั้นสอน** ๑. ครูอธิบายรูปแบบการแก้ปัญหาทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเด็นต่าง ๆ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบให้นักเรียนเห็นภาพ โดยกำหนดประเด็นดังต่อไปนี้ ๑.๑ การแก้ปัญหาแบบการสร้างเอกภาพในการแก้ปัญหา ๑.๒ การแก้ปัญหาโดยการปฏิรูประเบียบและการบังคับใช้กฎหมาย ๑.๓ การแก้ปัญหาโดยการให้การศึกษาและให้ความรู้แก่ประชาชน ๑.๔ การแก้ปัญหาด้วยความร่วมมือกับองค์กรนานาชาติ ๒. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๔ คนจากนักเรียนที่นั่งใกล้ ๆ กัน แล้วให้หันหน้าเข้าหากัน จากนั้นแจกใบงาน เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาให้กลุ่มละ ๑ แผ่น โดยให้นักเรียนร่วมกันนำเสนอแนวทางหรือนโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตามประเด็นที่กำหนดให้ โดยให้ปฏิบัติดังนี้ ๒.๑ นักเรียนเขียนวิธีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาที่กำหนดตามประเด็นให้ตรงตามช่องที่กำหนดให้ ๒.๒ นักเรียนจัดลำดับประเด็นในการใช้แก้ปัญหา จาก ๑-๔ ในแต่ละปัญหาที่กำหนด ๓. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอประมาณ ๒-๓ กลุ่ม โดยครูควรสุ่มให้หลากหลายและไม่จำเป็นต้องให้นำเสนอครบทุกปัญหาก็ได้ การได้มาซึ่งข้อมูลที่หลากหลายนี้เกิดจากการที่ครูได้เดินดูว่าผู้เรียนกลุ่มไหนเสนอประเด็นที่มีความน่าสนใจบ้าง (Obj. ๑, ๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา (๑) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชา สังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๔. ครูให้โจทย์นักเรียน “เพราะเหตุใดการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา” จากนั้นให้นักเรียนเขียนลงในสมุดจดของตนเอง ประมาณ ๕ บรรทัด จากนั้นครูสุ่มนักเรียนให้อ่านคำตอบของตน (Obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูใช้แนวคำถามในการสร้างความคิดรวบยอดของนักเรียนดังนี้ ๑.๑ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อใครมากที่สุด *(แนวคำตอบ : มนุษย์)* ๑.๒ มนุษย์ส่วนใหญ่ทราบกันหรือไม่ว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเกิดจากมนุษย์เป็นเป็นปัจจัยหลัก *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนนำเสนอความคิดเห็น)* ๑.๓ เพราะเหตุใด ปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่มีทีท่าจะที่จะลดลงเลย (*แนวคำตอบ : ผู้เรียนนำเสนอความคิดเห็น)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องและเหมาะสม	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : อธิบายแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากร-ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องและเหมาะสม **พอใช้** : อธิบายแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้ แต่ยังขาดเหตุผลประกอบ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์และนำเสนอนโยบายหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมตามประเด็นที่กำหนดได้อย่างหลากหลายและเป็นไปได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	๑) การตอบคำถามมีความเป็นไปได้และสมเหตุสมผล ๒) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนจนผลลัพธ์ออกมาเป็นที่น่าพึงพอใจ
ด้านคุณลักษณะ บอกความจำเป็นที่ปัญหาสิ่งแวดล้อมจะแก้ไขได้ด้วยการร่วมมือของคนทุกคนได้อย่างสมเหตุสมผล	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจ-กรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	๑) การตอบคำถามมีความเป็นไปได้และสมเหตุสมผล ๒) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนจนผลลัพธ์ออกมาเป็นที่น่าพึงพอใจ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานที่ ๒๖
เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา
ชื่อ-นามสกุล .....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ /..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำแผนภูมิเสนอแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

๒. แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูทบทวนความรู้ของนักเรียนจากคาบเรียนที่แล้ว และให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ เรื่อง ฝนหลวง ความยาวประมาณ ๓ นาที จากนั้นครูถามนักเรียนเกี่ยวกับโครงการฝนหลวง โดยใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=maiszYobWLc

๑) จากวีดิทัศน์เป็นโครงการอะไร ใช้แก้ปัญหาใด *(แนวคำตอบ : โครงการฝนหลวงใช้แก้ปัญหาภัยแล้ง)*

๒) โครงการฝนหลวงที่แก้ปัญหาภัยแล้งในประเทศไทยสามารถนำไปแก้ไขปัญหาภัยแล้งที่ทวีปแอฟริกาได้หรือไม่ *(แนวคำตอบ : สามารถแก้ไขปัญหาภัยแล้งในทวีปแอฟริกาได้หากบริเวณนั้นมีสภาพภูมิอากาศใกล้เคียงกับประเทศไทย)*

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียนดังนี้ “วันนี้เราจะศึกษาการประยุกต์ใช้แนวคิดจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริไปแก้ปัญหาต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกาได้อย่างไร”

แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. วีดิทัศน์ โครงการฝนหลวง

๒. ใบงาน เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

๓. โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง เรื่อง ลักษณะปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและวิธีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

๔. หนังสือเรียน

๕. แผนที่เล่ม

ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ในทวีปแอฟริกาโดยโครงการพระราชดำริ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** ระบุลักษณะปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และวิธีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้ถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** นำเสนอการประยุกต์ใช้โครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกาได้ถูกต้องและเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ** บอกประโยชน์ของการวางแผนการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่มี	**ขั้นสอน** ๑. ครูแจกใบงาน เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกาให้ นักเรียน โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ ๕-๖ คน จากนั้นครูอธิบายการทำงานกลุ่ม “ให้นักเรียนฟังครูอธิบายเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา จากนั้นให้นักเรียนในแต่ละกลุ่ม เลือกปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาที่นักเรียนสนใจ แล้วศึกษาโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ติดไว้ตามมุมห้อง โดยให้นักเรียนนำโครงการพระราชดำริที่นักเรียนคิดว่า สามารถแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกานั้นได้ อธิบายลงในใบงานของแต่ละคน (Obj. ๑) ๒. ครูอธิบายเรื่อง ลักษณะปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและวิธีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา โดยใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง เรื่อง ลักษณะปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและวิธีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา โดยครูให้นักเรียนใช้หนังสือเรียนและแผนที่เล่มประกอบ ๓. ครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีประเด็นให้อธิบายประเด็นละ ๑-๒ นาที โดยมีประเด็นดังนี้ ๑) โครงการหญ้าแฝก ๒) การปลูกป่า ๓) การบำบัดน้ำเสียด้วยผักตบชวา ๔) การบำบัดน้ำเสียด้วยกังหันน้ำชัยพัฒนา	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ผลต่อความสำเร็จในการแก้ปัญหาได้ถูกต้องและเหมาะสม	๕) โครงการแกล้งดิน ๖) มูลนิธิคืนช้างสู่ธรรมชาติ ๗) โครงการบำบัดและใช้ประโยชน์จากขยะตามแนวพระราชดำริ ๘) การห่มดิน ตามแนวพระราชดำริ (Obj. ๒) ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจ ๑ ปัญหา และเลือกโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ ๑ โครงการจากนั้นให้นักเรียนวาดรูปภาพเพื่อนำเสนอลงในกระดาษปรู๊ฟ ๕. นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียนและเปิดโอกาสให้เพื่อนซักถาม แล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม “ทำไมงานที่ทำสำเร็จ ต้องเกิดจากการวางแผนมาก่อน” (Obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันพัฒนาความคิดรวบยอด โดยใช้แนวคำถามในการพัฒนาดังต่อไปนี้ ๑.๑ เพราะเหตุใดโครงการพระราชดำริบางโครงการ จึงสามารถปรับใช้ในการแก้ปัญหาในทวีปแอฟริกาได้ *(แนวคำตอบ : เพราะสภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิศาสตร์ที่คล้ายคลึงกัน และปัญหาต่าง ๆ มีความคล้ายคลึงกัน จึงสามารถนำไปปรับใช้ได้)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุลักษณะปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและวิธีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : ระบุลักษณะปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และวิธีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้เหมาะสมกับปัญหา **พอใช้** : ระบุลักษณะปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และวิธีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้แต่ยังขาดความเหมาะสมกับปัญหา **ปรับปรุง** : ไม่สามารถระบุลักษณะปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และวิธีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา
ด้านทักษะและกระบวนการ นำเสนอการประยุกต์ใช้โครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกาได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	๑) การตอบคำถามมีความเป็นไปได้และสมเหตุสมผล ๒) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนจนผลลัพธ์ออกมาเป็นที่น่าพึงพอใจ
ด้านคุณลักษณะ บอกประโยชน์ของการวางแผนการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จในการแก้ปัญหาได้ครอบคลุม	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	๑) การตอบคำถามมีความเป็นไปได้และสมเหตุสมผล ๒) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนจนผลลัพธ์ออกมาเป็นที่น่าพึงพอใจ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานที่ ๒๗
เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา
ชื่อ-นามสกุล .....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ /..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน แล้วเลือกประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม ๑ ประเด็น จากนั้นให้นักเรียนศึกษา “โครงการพระราชดำริ” ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช-มหาราช บรมนาถบพิตร ที่ครูติดไว้ตามมุมห้อง โดยให้นักเรียนในกลุ่มปรึกษากัน โครงการใดสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องนั้น ๆ ในทวีปแอฟริกาได้ พร้อมทั้งอธิบายว่า เหตุใดนักเรียนถึงเลือกโครงการพระราชดำรินั้นและสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไร

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม

๑. .....เลขที่..... ๒. .....เลขที่.....
๓. .....เลขที่..... ๔. .....เลขที่.....
๕. .....เลขที่..... ๖. .....เลขที่.....

ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาที่นักเรียนเลือก (ให้นักเรียนวงกลมปัญหาที่เลือก)

ภัยแล้ง การตัดไม้ทำลายป่า ที่ดินเสื่อมโทรม ขยะและสิ่งปฏิกูล
การขาดแคลนน้ำและมลพิษทางน้ำ พื้นที่ความหลากหลายทางชีวภาพถูกบุกรุก

โครงการพระราชดำริที่นักเรียนคิดว่าสามารถแก้ปัญหาที่นักเรียนเลือกได้

โครงการ.....
ลักษณะของโครงการ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

เหตุใดนักเรียนจึงเลือกโครงการพระราชดำรินี้ และโครงการพระราชดำริตามที่นักเรียนเลือกใช้ข้างต้นสามารถแก้ไขปัญหาในทวีปแอฟริกาที่นักเรียนเลือกได้อย่างไร

.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

ขอบเขตเนื้อหา

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาที่มีต่อประเทศไทย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์เรื่อง “๓ วินาที ที่ “มนุษย์ “ทำกับโลก - MAN vs EARTH” ประมาณ ๕ นาที แล้วถามคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=Qqh5S4PrDDE

๑) จากวีดิทัศน์มีเหตุการณ์ใดที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกาบ้าง (*แนวคำตอบ : ทุกเหตุการณ์ ทุกการกระทำของมนุษย์ เช่น ตัดไม้ทำลายป่า ล่าสัตว์เพื่อการค้า ทิ้งขยะมีพิษ ขุดเจาะน้ำมัน ใช้พลังงานเชื้อเพลิง เป็นต้น*)

๒) ปัญหาสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา ส่งผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาเท่านั้นหรือไม่ อย่างไร *(แนวคำตอบ : ไม่ เพราะสิ่งแวดล้อมทั้งโลกเชื่อมโยงถึงกันผลกระทบที่เกิดขึ้นในพื้นที่หนึ่งย่อมส่งผลกระทบไปยังพื้นที่ต่าง ๆ บนโลกไม่มากก็น้อย*)

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

สื่อ

๑. วีดิทัศน์เรื่อง “๓ วินาที ที่ “มนุษย์ “ทำกับโลก - MAN vs EARTH”

๒. หนังสือเรียน

๓. กระดาษปรู๊ฟและอุปกรณ์การเขียน

๔. ใบงานเรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานเรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

ระบุผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาที่มีต่อไทยได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

อภิปรายประเด็นความสัมพันธ์ของผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาที่มีต่อประเทศไทยจากกิจกรรมที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

บอกความจำเป็นของการปฏิบัติตนที่มีส่วนไม่เพิ่มปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมเหตุสมผล

๓) ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา จะส่งผลกระทบต่อชีวิตของพวกเราหรือไม่ (*แนวคำตอบ : ได้ เหตุผลนักเรียนแสดงความคิดเห็น)*

๒. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน “ในคาบนี้เราจะมาศึกษา ปัญหาทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกาแล้วส่งผลกระทบต่อประเทศไทย หากเราไม่คิดจะเรียนรู้แล้วเมื่อไหร่จะเราจะชนะปัญหานี้ได้”

ขั้นสอน

๑. ครูนำเสนอประเด็นผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาที่มีต่อประเทศไทย โดยมีประเด็นดังนี้

๑) คุณภาพอากาศของประเทศไทย

๒) แมลงและพาหะนำโรคระบาดในประเทศไทย

๓) การขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทย

๔) ฤดูกาลของไทยแปรปรวน

๕) ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในไทย

๒. นักเรียนแบ่งเป็น ๕ กลุ่ม แต่ละกลุ่มเลือกประเด็นผลกระทบกลุ่มละ ๑ ประเด็น จากนั้นในกลุ่มระดมสมองร่วมกันอภิปรายผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับนั้นเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาอย่างไร โดยใช้หนังสือเรียนในการศึกษาค้นคว้า แล้วระบุใส่กระดาษปรู๊ฟ (Obj. ๒)

๓. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการอภิปราย โดยครูคอยให้คำแนะนำและเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ และมีแนวคำตอบของการนำเสนอดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา (๑) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๑) คุณภาพอากาศของประเทศไทย *(แนวคำตอบ : การตัดไม้ทำลายป่าในป่าเขตร้อนตอนกลางของทวีปแอฟริกาทำให้ปริมาณพื้นที่สีเขียวลดลง อากาศของโลกก็จะมีความบริสุทธิ์น้อยลง ประเทศไทยก็ได้รับผลกระทบด้วย)* ๒) แมลงและพาหะนำโรคระบาดในประเทศไทย *(แนวคำตอบ : การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา การขุดเจาะน้ำมัน ใช้เชื้อเพลิง ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนมากขึ้น ส่งผลให้แมลงและพาหะนำโรคมีสภาวะที่เหมาะสมต่อการเจริญพันธุ์มากขึ้น ผู้ป่วยจากโรคระบาดเหล่านี้ก็จะมากขึ้นด้วย)* ๓) การขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทย *(แนวคำตอบ : เมื่อประเทศในแอฟริกาประสบปัญหาสิ่งแวดล้อม ย่อมส่งผลต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นในฐานะที่ประเทศไทยมีฐานะเป็นประเทศผู้ส่งออกสินค้าไปแอฟริกาทั้ง ข้าว รถยนต์ อุปกรณ์อีเล็กทรอนิกส์ ก็จะส่งออกสินค้าไปยังทวีปแอฟริกาได้น้อยลง)* ๔) ฤดูกาลของไทยแปรปรวน *(แนวคำตอบ : การตัดไม้ การเกิดภัยแล้งที่รุนแรง ปัญหาการปล่อยก๊าซมลพิษต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกา ส่งผลให้สมดุลของธรรมชาติแปรปรวน ฤดูกาลของประเทศไทยก็ได้รับผลกระทบตามมา จะเห็นได้ว่าฤดูกาลในประเทศไทยมีความแปรปรวนไม่ควรจะเป็นอย่างที่เคยเป็นมา เพราะได้รับอิทธิพลส่วนหนึ่งจากปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา (๑) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา**		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๕) ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในไทย *(แนวคำตอบ : กิจกรรมของมนุษย์ในทวีปแอฟริกาทั้งการเผาไหม้เชื้อเพลิง การขุดเจาะน้ำมัน รวมถึงภัยแล้ง การเพิ่มขึ้นของพื้นที่ทะเลทราย เป็นปัจจัยเสริมให้สภาวะที่โลกร้อนทวีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้ความถี่ของการเกิดภัยธรรมชาติในประเทศต่าง ๆ เพิ่มขึ้นตามมา รวมถึงประเทศไทยด้วย)* ๔. นักเรียนแต่ละคนระบุและวิเคราะห์ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาที่มีต่อไทยในใบงาน เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา (Obj. ๑) ๕. ครูกำหนดประเด็นให้นักเรียนทุกคนตอบคำถามลงในสมุด “ในทางกลับกันเพื่อไม่ให้ประเทศต่าง ๆ ในโลกไม่ประสบปัญหาทางสิ่งแวดล้อม นักเรียนซึ่งอยู่ในประเทศไทยจะปฏิบัติตนอย่างไรดี” จากนั้นครูสุ่มนักเรียนตอบคำถามประมาณ ๒-๓ คน (Obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ และพัฒนาความคิดรวบยอดดังนี้ ๑.๑ ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นในประเทศหนึ่ง ๆ มันส่งผลเฉพาะประเทศนั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : ไม่ เพราะภายในโลกใบนี้ย่อมมีการเชื่อมโยงกัน ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดในประเทศหนึ่ง ๆ ย่อมส่งผลถึงประเทศอื่นด้วย)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา (๑) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๑.๒ นักเรียนจะเปรียบปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นลูกโซ่อย่างนี้ ได้กับอะไร (*แนวคำตอบ : ใยแมงมุม ฯลฯ ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น พร้อมเหตุผล)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาที่มีต่อไทยได้ถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	**ดี** : ระบุผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาที่มีต่อไทยได้ถูกต้อง มีเหตุผลประกอบ **พอใช้** : ระบุผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาที่มีต่อไทยได้ แต่ยังขาดเหตุประกอบ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถระบุผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาที่มีต่อไทยได้
ด้านทักษะและกระบวนการ อภิปรายประเด็นความสัมพันธ์ของผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาที่มีต่อประเทศไทยจากกิจกรรมที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	๑) การตอบคำถามมีความเป็นไปได้และสมเหตุสมผล ๒) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนจนผลลัพธ์ออกมาเป็นที่น่าพึงพอใจ
ด้านคุณลักษณะ บอกความจำเป็นของการปฏิบัติตนที่มีส่วนไม่เพิ่มปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมเหตุสมผล	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ๓) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมในชั้นเรียน ๓) ผลงานที่สร้างขึ้นมา	๑) การตอบคำถามมีความเป็นไปได้และสมเหตุสมผล ๒) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนจนผลลัพธ์ออกมาเป็นที่น่าพึงพอใจ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน

เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

ชื่อ-นามสกุล .....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ /..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนข้อมูลจากการนำเสนอของเพื่อนร่วมชั้นให้สมบูรณ์

การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา	ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อประเทศไทย
๑.	....
๒.	....
๓.	....
๔.	....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ส ๕.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

๒. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

๓. ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูใช้แนวคำถามเพื่อเป็นการนำเข้าสู่บทเรียนดังนี้

๑.๑ ปัญหาสิ่งแวดล้อมใดในแอฟริกาที่นักเรียนคิดว่าเป็นปัญหาที่หนักที่สุด *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น)*

๑.๒ ปัญหาสิ่งแวดล้อมบางปัญหา สามารถทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาได้หรือไม่ *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น)*

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน “ในคาบนี้เราจะมาลองวิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อมหนึ่ง ๆ นั้นเกิดจากอะไรบ้างและส่งผลให้เกิดผลกระทบใดบ้าง”

ขั้นสอน

๑. ครูเปิดวีดิทัศน์เรื่อง “UN เรียกร้องนานาชาติช่วยภัยแล้งในเคนยา” ความยาว ๑ นาที ให้นักเรียนชม จากนั้นใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=f1PbTc93JIQ

๑) จากวีดิทัศน์ดังกล่าว ปัญหาที่ผู้คนพบเจอคือปัญหาอะไร (*แนวคำตอบ : วิกฤตภัยแล้ง)*

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

๓. หนังสือเรียน

สื่อ

๑. วีดิทัศน์เรื่อง “UN เรียกร้องนานาชาติช่วยภัยแล้งในเคนยา”

๒. กระดาษปรู๊ฟและอุปกรณ์เขียน กลุ่มละ ๑ ชุด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุรวมถึงแนวทางผลกระทบที่เกิดจากสภาพปัญหาที่กำหนดให้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้/ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุรวมถึงแนวทางผลกระทบที่เกิดจากสภาพปัญหาที่กำหนดให้ได้อย่างครอบคลุมและถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถระบุแนวทางการแก้ไขสภาพปัญหาที่กำหนดให้ได้อย่างสร้างสรรค์

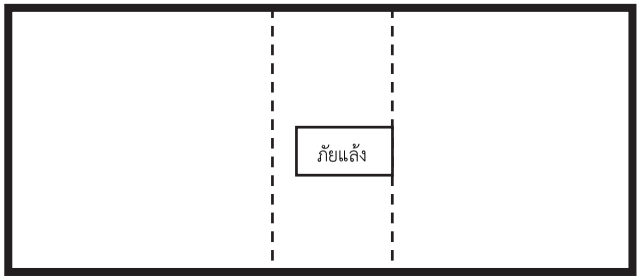
ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถบอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อลดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

๒) วิกฤตภัยแล้งที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกานั้น เกิดจากสาเหตุอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : นักเรียนแสดงความคิดเห็น)*

๒. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละประมาณ ๖-๗ คน จากนั้นแจกกระดาษปรู๊ฟและอุปกรณ์การเขียน

๓. นักเรียนแบ่งกระดาษบรู๊ฟเป็นลักษณะดังภาพ (รายละเอียดแนบอยู่ด้านหลังแผนฯ)

๔. โดยให้ปฏิบัติกิจกรรมดังต่อไปนี้

๔.๑ นักเรียนเขียนคำว่าภัยแล้งในช่องกลาง ดังภาพในข้อ ๕ โดยให้อยู่ตรงกลางทั้งแนวขวางและแนวตั้ง

๔.๒ ในช่องซ้ายมือ ให้นักเรียนวิเคราะห์และเขียนปัญหาหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาภัยแล้งและลากลูกศรชี้มายังที่ภัยแล้งให้มากที่สุด

๔.๓ ในช่องขวามือให้นักเรียนวิเคราะห์และเขียนผลกระทบที่เกิดจากภัยแล้งโดยลากลูกศรออกจากคำว่าภัยแล้งไปยังผลกระทบที่เกิดขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา (๒) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา**		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๔.๔ ในช่องกลาง ด้านบนคำว่า “ภัยแล้ง” ให้บอกวิธีการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและให้เขียนวิธีการเป็นขั้น ๆ ๔.๕ ในช่องกลาง ด้านล่างคำว่า “ภัยแล้ง” ให้นักเรียนบอกวิธีการปฏิบัติตัวเองที่จะช่วยลดปัญหาภัยแล้ง (Obj. ๑, ๒, ๓) ๕. นักเรียนออกมานำเสนอผลงานของตนเองด้านหน้าชั้นเรียน **ขั้นสรุป** ๑. ครูสรุปกิจกรรมการเรียนรู้และใช้แนวคำถามในการพัฒนาความคิดรวบยอดดังนี้ ๑.๑ ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ นั้นเกิดจากปัจจัยที่หลากหลาย การวิเคราะห์แบบในกิจกรรมนั้นสามารถนำไปปรับใช้กับการแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ได้อย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้/ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุรวมถึงแนวทางผลกระทบที่เกิดจากสภาพปัญหาที่กำหนดให้ได้อย่างครอบคลุมและถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถระบุแนวทางการแก้ไขสภาพปัญหาที่กำหนดให้ได้อย่างสร้างสรรค์	๑) การตอบคำถาม ๒) การวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุรวมถึงแนวทางผลกระทบที่เกิดจากสภาพปัญหาที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) วีดิทัศน์ ๓) กิจกรรมการเรียนรู้	**ดี** : วิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุรวมถึงแนวทางผลกระทบที่เกิดจากสภาพปัญหาที่กำหนดให้ได้อย่างครอบคลุมและถูกต้อง มีเหตุผลประกอบ **พอใช้** : วิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุรวมถึงแนวทางผลกระทบที่เกิดจากสภาพปัญหาที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง แต่ยังขาดเหตุผลประกอบ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุรวมถึงแนวทางผลกระทบที่เกิดจากสภาพปัญหาที่กำหนดให้
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถบอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อลดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม	๑) การตอบคำถาม ๒) การวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุรวมถึงแนวทางผลกระทบที่เกิดจากสภาพปัญหาที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) วีดิทัศน์ ๓) กิจกรรมการเรียนรู้	๑) คำตอบที่ตอบมีความถูกต้อง สมเหตุสมผล และมีความเป็นไปได้ ๒) แนวทางการปฏิบัติตนที่วิเคราะห์มีความเป็นไปได้และเหมาะสมกับสภาพการณ์

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

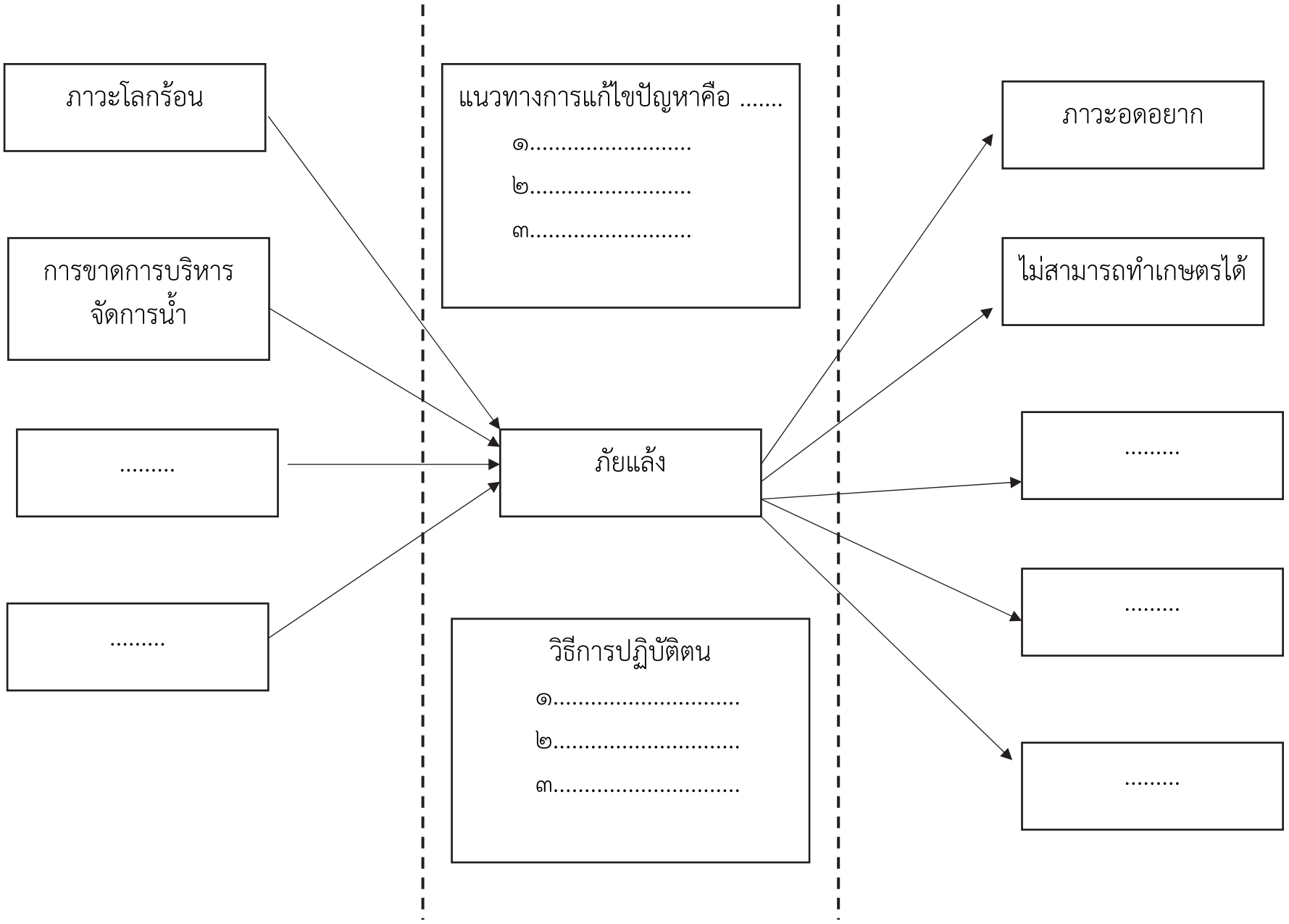
๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาวะโลกร้อน
การขาดการบริหารจัดการน้ำ
.....
.....
แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ .....
๑.....
๒.....
๓.....
ภัยแล้ง
วิธีการปฏิบัติตน
๑.....
๒.....
๓.....
ภาวะอดอยาก
ไม่สามารถทำเกษตรได้
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาทางภูมิศาสตร์ในทวีปแอฟริกาอย่างสร้างสรรค์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๒ ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ส ๕.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาอย่างยั่งยืน

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้

๒. ปัญหาที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกาและแนวทางการแก้ไขปัญหา

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูทบทวนความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นพฤติกรรมมนุษย์ในการก่อให้เกิดปัญหา จากนั้นครูถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาว่ามีเรื่องใดบ้าง โดยใช้การถามตอบเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

๑.๑ จากการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา นักเรียนคิดว่า ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา มีเรื่องใดบ้าง *(การตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาการขาดแคลนน้ำและมลพิษ ปัญหาการค้างาช้าง ฯลฯ)*

๑.๒ แล้วนักเรียนรู้ไหมว่า ทวีปแอฟริกาเป็นทวีปที่กำลังพัฒนา ดังนั้นปัญหาสิ่งแวดล้อมจึงมีได้ทั่วไปทั่วทั้งทวีป แล้วปัจจัยใดบ้างที่นักเรียนคิดว่าทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว *(เกิดจากประชาชนขาดการศึกษา ประเทศประสบปัญหาความยากจน ขาดเทคโนโลยี ประเทศมีสภาพภูมิอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย ฯลฯ)*

ขั้นสร้างองค์ความรู้

๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ ๖-๗ คน จำนวน ๖-๗ กลุ่ม ครูแจกกระดาษปรู๊ฟให้กลุ่มละ ๑ แผ่น จากนั้นให้แต่ละกลุ่มระดมสมองค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ทุกประเภทเพื่อเขียนผังมโนทัศน์เกี่ยวกับปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา โดยมีหัวข้อดังนี้

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

๓. หนังสือเรียน

สื่อ

๑. กระดาษปรู๊ฟและอุปกรณ์เขียน กลุ่มละ ๑ ชุด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การคิดสร้างสรรค์โครงการ นวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์เพื่อการแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาทางภูมิศาสตร์ในทวีปแอฟริกาอย่างสร้างสรรค์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความเข้าใจถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนคิดสร้างสรรค์ โครงการ นวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์เพื่อการแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนอภิปรายคุณค่าของการแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้อย่างมีเหตุผล

- ปัญหาทางสังคมในทวีปแอฟริกา จำนวน ๓ ประเด็น
- ปัญหาทางเศรษฐกิจในทวีปแอฟริกา จำนวน ๓ ประเด็น
- ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา จำนวน ๓ ประเด็น

เมื่อแต่ละกลุ่มค้นคว้าหาข้อมูลเสร็จแล้วครูสุ่มถามบางกลุ่มว่า กลุ่มของนักเรียนเลือกประเด็นปัญหาใดบ้าง โดยครูคอยเพิ่มเติมและสอดแทรกข้อคิดเห็นและข้อแนะนำให้กับนักเรียน

๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมสมองหาวิธีการแก้ไขปัญหาในประเด็นปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา (ที่เลือกไว้เป็นอันดับที่ ๑ ของแต่ละประเด็นเท่านั้น) ประเด็นปัญหาละ ๓ วิธี โดยใช้การสืบค้นการแก้ไขปัญหาที่เคยมีมาก่อนหรือคิดวิธีการแก้ไขปัญหาขึ้นมาใหม่ก็ได้ เมื่อแต่ละกลุ่มคิดวิธีแก้ไขปัญหาเสร็จแล้วครูสุ่มถามบางกลุ่มว่า กลุ่มของนักเรียนคิดวิธีแก้ไขปัญหาอย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด โดยครูคอยเพิ่มเติมและสอดแทรกข้อคิดเห็นและข้อแนะนำให้กับนักเรียน

๓. ครูแจกกระดาษปรู๊ฟให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ แผ่น ให้แต่ละกลุ่มระดมสมอง ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกาที่กลุ่มตนเองเลือกแล้วว่าต้องได้รับการแก้ไข โดยเขียนเป็นแผนผัง แผนภาพ คำบรรยาย และอื่น ๆ ลงบนกระดาษปรู๊ฟที่ให้ไป โดยมีหัวข้อดังนี้

- ปัญหาที่เลือกแก้ไข
- ชื่อนโยบาย/โครงการ/นวัตกรรม
- กลุ่มนักเรียนคิดว่าจะเลือกใช้นโยบาย/โครงการ/นวัตกรรม ดังกล่าวแก้ไขปัญหาพื้นที่ใดในทวีปแอฟริกา เพราะเหตุใด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาทางภูมิศาสตร์ในทวีปแอฟริกาอย่างสร้างสรรค์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	- กลุ่มนักเรียนคิดว่าจะเลือกใช้นโยบาย/โครงการ/นวัตกรรม ดังกล่าวแก้ไขปัญหาพื้นที่ใดในประเทศไทย เพราะเหตุใด ในขณะที่แต่ละกลุ่มระดมสมองทำการแก้ไขปัญหาตามหัวข้อที่กำหนด ครูคอยให้คำแนะนำและเสริมแรงนักเรียนแต่ละกลุ่ม พร้อมเป็นที่ปรึกษาที่ดีอย่างกัลยาณมิตร ๔. จากแผนผัง แผนภาพ คำบรรยาย ที่แต่ละกลุ่มทำขึ้น ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกแบบภาพประดิษฐ์โมเดล เครื่องมือ หรือนวัตกรรมที่กลุ่มตนเองเลือกใช้แก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา โดยใช้วัสดุที่หาง่ายรอบ ๆ ตัว วัสดุเหลือใช้ พร้อมระบุคำอธิบายโมเดล เครื่องมือ หรือนวัตกรรมของกลุ่มตนเองตามหัวข้อดังนี้ - ชื่อโมเดล เครื่องมือ หรือนวัตกรรม - วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ - หลักการทำงาน/รูปแบบการใช้งาน - อื่น ๆ ๕. เมื่อทุกกลุ่มทำผลงานเสร็จแล้ว ส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอความคิดสร้างสรรค์ผ่านผลงานที่ทำขึ้น กลุ่มละประมาณ ๕–๑๐ นาทีด้วยรูปแบบการนำเสนอที่สร้างสรรค์	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาทางภูมิศาสตร์ในทวีปแอฟริกาอย่างสร้างสรรค์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	ขั้นสรุปความคิดรวบยอด นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเรื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกา พร้อมสรุปสาระสำคัญ เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้ซักถามและแสดงความคิดเห็น โดยครูคอยให้คำแนะนำและขมวดองค์ความรู้ให้นักเรียน	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความเข้าใจถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุรวมถึงแนวทางผลกระทบที่เกิดจากสภาพปัญหาที่กำหนดให้	๑) คำถาม ๒) กิจกรรมการเรียนรู้ ๓) การทำกิจกรรมกลุ่ม	**ดี** : นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อมได้อย่างสอดคล้อง เหมาะสม และเป็นไปตามหลักการณ์เหตุและผล **พอใช้** : นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม **ปรับปรุง** : นักเรียนไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อมได้
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนคิดสร้างสรรค์โครงการ นวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์เพื่อการแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา	๑) การทำกิจกรรมกลุ่ม ๒) การนำเสนอผลงาน	๑) คำถาม ๒) กิจกรรมการเรียนรู้ ๓) การทำกิจกรรมกลุ่ม	**ดี** : นักเรียนคิดออกแบบโครงการ นวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์เพื่อการแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกา ได้อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผลรองรับ **พอใช้** : นักเรียนคิดออกแบบ โครงการ นวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์เพื่อการแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกาได้ **ปรับปรุง** : นักเรียนไม่สามารถคิดสร้างสรรค์แนวทางการแก้ปัญหาต่างๆ ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายคุณค่าของการแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้อย่างมีเหตุผล	๑) การตอบคำถาม ๒) การวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุรวมถึงแนวทางผลกระทบที่เกิดจากสภาพปัญหาที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมการเรียนรู้	**ดี** : นักเรียนอภิปรายคุณค่าของการแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้** : นักเรียนอภิปรายคุณค่าของการแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมในทวีปแอฟริกาได้ **ปรับปรุง** : นักเรียนไม่สามารถอภิปรายคุณค่าของการแก้ปัญหาในแอฟริกาได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๘. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ การผลิตสินค้าและบริการ

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๙ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ

ม.๒/๓ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นโดยนำเทคโนโลยีและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ในการผลิตสินค้าและบริการโดยอาศัยทรัพยากรในท้องถิ่น จะช่วยให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับชุมชน

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ความหมาย ความสำคัญ และหลักการผลิตสินค้าและบริการอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ

๓) หลักการและเป้าหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การสำรวจและวิเคราะห์การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น

๒) การนำหลักการผลิตมาวิเคราะห์การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น

๓) การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น

เจตคติ

๑) ความสำคัญของผลิตสินค้าและบริการอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) คุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) มีวินัย

๒) ใฝ่เรียนรู้

๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การออกแบบสร้างสรรค์สินค้าหรือบริการจากทรัพยากรที่โดดเด่นในท้องถิ่น พร้อมทั้งวิเคราะห์กระบวนการทำงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงในกระดาษที่กำหนดให้ และกำหนดราคาสินค้าที่ได้ออกแบบสร้างสรรค์ แล้วให้ผู้เรียนสวมบทบาทเป็นผู้ขายที่จะนำสินค้าต้นแบบของชุมชนของตนเองไปจัดแสดงในต่างประเทศ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ประเทศไทยในด้านเศรษฐกิจชุมชน

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การเลือกใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น	เลือกใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่นเพื่อนำมาออกแบบสร้างสรรค์สินค้าและบริการ พร้อมทั้งระบุเหตุผลในการเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมและเป็นภาษาของตนเอง	เลือกใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่นเพื่อนำมาออกแบบสร้างสรรค์สินค้าและบริการ พร้อมทั้งระบุเหตุผลในการเลือกใช้ได้	เลือกใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นนำมาออกแบบสร้างสรรค์สินค้าและบริการ พร้อมทั้งระบุเหตุผลในการเลือกใช้ได้	เลือกใช้ทรัพยากรในการออกแบบสร้างสรรค์สินค้าและบริการ แต่ไม่ใช่ทรัพยากรที่โดดเด่นในท้องถิ่น แต่สามารถอธิบายเหตุผลในการเลือกใช้ได้บ้าง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๒. กระบวนการออกแบบผลงาน	จัดการกระบวนการกลุ่มในการออกแบบผลงาน แบ่งภาระงานในการทำงานร่วมกัน จนได้ผลลัพธ์ของงานที่สะท้อนถึงกระบวนการคิดสร้างสรรค์และมีความโดดเด่นของผลงาน รวมทั้งมีความเป็นไปได้	จัดการกระบวนการกลุ่มในการออกแบบผลงาน แบ่งภาระงานในการทำงานร่วมกัน จนได้ผลลัพธ์ของงานที่สื่อถึงกระบวนการคิดสร้างสรรค์และมีความเป็นไปได้	จัดการกระบวนการกลุ่มในการออกแบบผลงาน แบ่งภาระงานในการทำงานร่วมกัน แต่ไม่ดีนัก และผลลัพธ์ของงานนั้นมีความสมบูรณ์มีความเป็นไปได้ แต่ขาดความคิดสร้างสรรค์	ขาดกระบวนการกลุ่มในการทำงาน ขาดการแบ่งภาระงานในการทำงานร่วมกัน และผลลัพธ์ของงานนั้นไม่มีความโดดเด่น
๓. การวิเคราะห์ผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	มีกระบวนการวิเคราะห์ผลงานตามกรอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้สอนกำหนดให้มีความสมบูรณ์ ชัดเจน และเข้าใจได้ง่าย	มีกระบวนการวิเคราะห์ผลงานตามกรอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้สอนกำหนดให้มีความสมบูรณ์ชัดเจน	มีกระบวนการวิเคราะห์ผลงานตามกรอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้สอนกำหนดให้ แต่ขาดความโดดเด่น ผิดพลาดเล็กน้อย	มีกระบวนการวิเคราะห์ผลงานตามกรอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้สอนกำหนดให้มีความเข้าใจลาดเคลื่อนในระดับมโนทัศน์

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑ - ๑๒ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดี
คะแนน ๖ - ๘ หมายถึง พอใช้
คะแนนต่ำกว่า ๖ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

ใบกิจกรรมกลุ่ม “สร้างสรรค์สินค้าหรือบริการจากทรัพยากรที่โดดเด่นในท้องถิ่น”

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกแบบสินค้าหรือบริการ โดยนำทรัพยากรที่โดดเด่นในท้องถิ่นของตนเองมาเป็นวัสดุพื้นฐานในการผลิต เพื่อนำไปจัดแสดงในต่างประเทศอันเป็นการประชาสัมพันธ์ประเทศไทยในด้านเศรษฐกิจชุมชน

ชื่อสินค้าและบริการ

.....

หลักการผลิตสินค้าและบริการ (ด้านเศรษฐกิจ)

๑. ผลิตอะไร

.....

๒. ผลิตอย่างไร

๒.๑ ที่ดิน

.....

๒.๒ แรงงาน

.....

๒.๓ ทุน

.....

๒.๔ ผู้ประกอบการ

.....

๓. ผลิตเพื่อใคร

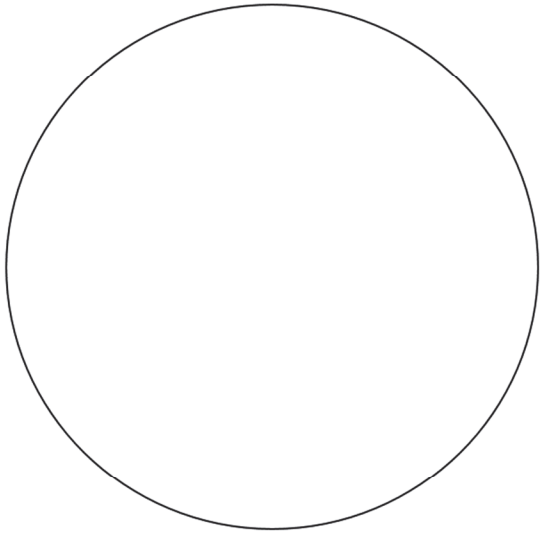
.....

ราคาต้นทุน

.....

ราคาขาย

.....

ภาพตัวอย่างสินค้าและบริการในท้องถิ่น

หลักการผลิตสินค้าและบริการ (ด้านสังคม)

๑. ชาวบ้านในชุมชนได้ประโยชน์อะไร

.....

.....

หลักการผลิตสินค้าและบริการ (ด้านสิ่งแวดล้อม)

๑. การผลิตสินค้าและบริการส่งผลดีผลเสียต่อชุมชนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่าง

ใบกิจกรรมกลุ่ม “สร้างสรรค์สินค้าหรือบริการจากทรัพยากรที่โดดเด่นในท้องถิ่น”

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกแบบสินค้าหรือบริการ โดยนำทรัพยากรที่โดดเด่นในท้องถิ่นของตนเองมาเป็นวัสดุพื้นฐานในการผลิต เพื่อนำไปจัดแสดงในต่างประเทศ อันเป็นการประชาสัมพันธ์ประเทศไทยในด้านเศรษฐกิจชุมชน

ชื่อสินค้าและบริการ
(ตุ๊กตาหมีตานี)

ราคาต้นทุน
50 บาท

ราคาขาย
199 บาท

หลักการผลิตสินค้าและบริการด้านเศรษฐกิจ

1. ผลิตอะไร
   (ตุ๊กตาหมีที่ระลึกจากเชือกกล้วย)
2. ผลิตอย่างไร
   2.1 ที่ดิน
   (สวนกล้วย)
   2.2 แรงงาน
   (ช่างทอผ้า/ช่างออกแบบเสื้อผ้า)
   2.3 ทุน
   (อุปกรณ์ทอผ้า)
   2.4 ผู้ประกอบการ
   (นักเรียนโรงเรียนวัดปัญจทายิกาวาส)
3. ผลิตเพื่อใคร
   (เพื่อผู้บริโภคกลุ่มเด็ก)

หลักการผลิตสินค้าและบริการด้านสังคม
ชาวบ้านในชุมชนได้ประโยชน์อะไร

(ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการผลิตตุ๊กตาหมีจำหน่ายเป็นของที่ระลึก)

หลักการผลิตสินค้าและบริการด้านสิ่งแวดล้อม
การผลิตสินค้าและบริการส่งผลดีผลเสียต่อชุมชนอย่างไร

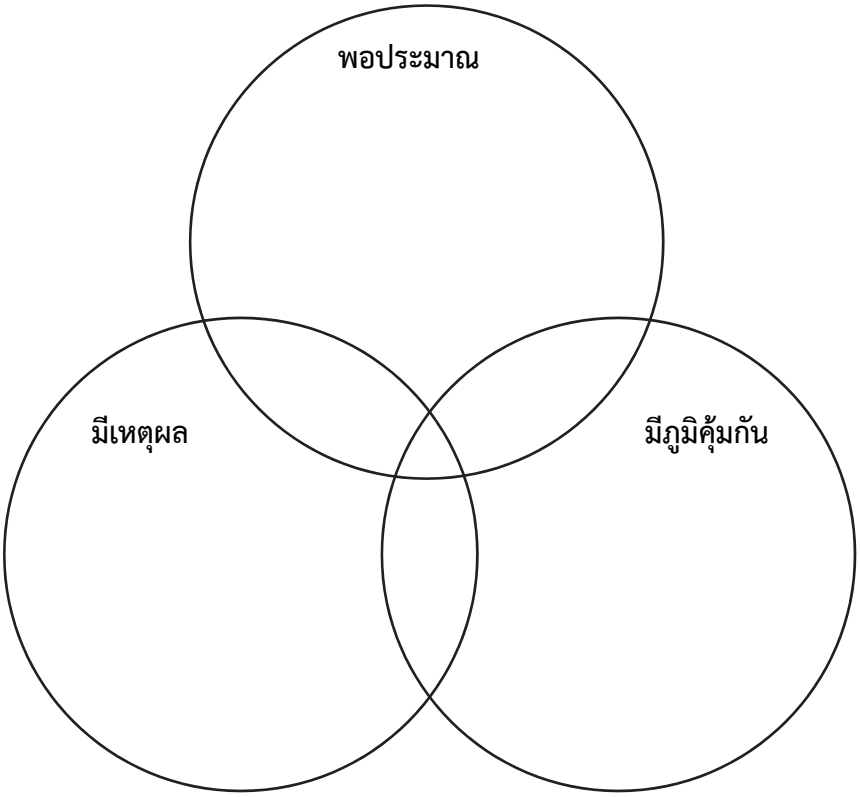
(ข้อดี)
1) มีการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่มจากการผลิต

(ข้อเสีย)
1) ทรัพยากรอาจถูกนำมาใช้ในการผลิตจำนวนมาก

ใบกิจกรรมกลุ่ม “ถอดบทเรียนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ของกระบวนการผลิต ..... (ระบุชื่อสินค้าและบริการของกลุ่มตนเอง)

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มของตน ในกระบวนการผลิตสินค้าและบริการนั้นเป็นอย่างไร และเมื่อได้ผลิตภัณฑ์เหล่านั้นส่งผลต่อชุมชนในมิติต่าง ๆ อย่างไรบ้าง

เงื่อนไขคุณธรรม		เงื่อนไขความรู้

มิติด้านสังคม	มิติด้านวัฒนธรรม	มิติด้านสิ่งแวดล้อม	มิติด้านเศรษฐกิจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ความหมายของเศรษฐศาสตร์
๒. ความหมายของการผลิต
๓. ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
๔. ความแตกต่างระหว่างสินค้าและบริการ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเศรษฐศาสตร์ และความหมายของสินค้าและบริการได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสินค้าและบริการ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูถามคำถามที่เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์และการผลิตเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้

๑.๑ เศรษฐศาสตร์คืออะไร *(แนวคำตอบ : การศึกษาวิธีการเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์และสังคม)*

๑.๒ คำว่า “การผลิต” ในความคิดของนักเรียนเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็น)*

๒. ครูจดคำสำคัญที่นักเรียนตอบคำถามบนกระดาน

๓. ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนเรื่อง “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ” เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำว่า “เศรษฐศาสตร์” และ “การผลิต”

ขั้นสอน

๑. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๕-๖ คน จากนั้นครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม

๒. ครูมอบชุดบัตรคำเรื่อง “ความหมายของเศรษฐศาสตร์และการผลิต” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความหมายของคำว่า “เศรษฐศาสตร์”

สื่อ

๑. ชุดบัตรคำเรื่อง “ความหมายของเศรษฐศาสตร์และการผลิต”
๒. รูปภาพสินค้าและบริการ
๓. ใบกิจกรรม “ระดมสมองหาที่มาที่ไปของสินค้าและบริการ”

แหล่งเรียนรู้

หนังสือพิมพ์

ภาระงาน/ชิ้นงาน

อภิปรายความสำคัญของการตั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการตั้งปัญหาทางเศรษฐกิจได้อย่างสมเหตุสมผล	และ “การผลิต” โดยมอบให้กลุ่มละ ๑ ชุด ๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันสังเคราะห์นิยามของคำดังกล่าว และให้ตัวแทนกลุ่มของนักเรียนออกมาเขียนนิยามที่ได้บนกระดาน โดยใช้เวลาไม่เกิน ๑๐ นาที (Obj. ๑) ๔. ครูเปรียบเทียบนิยามที่ได้จากกิจกรรมกับนิยามที่นักเรียนได้เสนอมาในขั้นนำบนกระดานก่อนหน้านี้ จากนั้นครูตรวจความถูกต้องของนิยามที่นักเรียนนิยาม ๕. ครูเปิดรูปภาพสินค้าและบริการประมาณ ๔-๕ รูป ๕.๑ รถยนต์ ที่มา : https://gmlive.com/ฮอนด้าครองอันดับที่1 ยอดจำหน่ายรถยนต์นั่งปี2558	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	๕.๒ กระเป๋า ที่มา : http://www.men-bags.com/mens-bags-20110919/burberry-mens-canvas-tote-bag.html ๕.๓ การนวดแผนโบราณ ที่มา : www.manager.co.th/asp-bin/viewgallery.aspx?newsid=9560000110358&imageid=2795638	

<table>
<tr><td colspan="3">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</td></tr>
<tr><td></td><td>๕.๔ พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน

ที่มา : https://www.tip-online.at/news/38216/thai-airways-mit-erhoehter-kapazitaet-bereit-fuer-wien-bangkok/
๖. ครูให้นักเรียนจัดกลุ่มสินค้าและบริการจากรูปภาพต่าง ๆ ดังนี้ (ครูพยายามใช้คำถามเพื่อให้เกิดการแบ่งประเภทเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มสินค้าและกลุ่มบริการ)
๗. ครูให้นักเรียนระบุเกณฑ์ในการแบ่งสินค้าและบริการ เพื่อให้นักเรียนร่วมกันโดยใช้แนวคำถามว่า
๗.๑ “นักเรียนมีเกณฑ์อย่างไรในการระบุว่าสิ่งใดเป็นสินค้า สิ่งใดเป็นบริการ” (แนวคำตอบ : สินค้าคือสิ่งที่จับต้องได้และสามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์ และบริการคือสิ่งซึ่งจับต้องไม่ได้ เกิดจากการกระทำของมนุษย์ สามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์)</td><td></td></tr>
</table>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ (๑)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๘. ครูสุ่มนักเรียนให้ยกตัวอย่างของสินค้าและบริการอย่างละ ๕ ตัวอย่าง (Obj. ๒) ๙. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสังเคราะห์ความสำคัญของปัญหาทางเศรษฐศาสตร์ต่อการผลิตสินค้าและบริการ โดยปัญหาทางเศรษฐศาสตร์ประกอบด้วย จะผลิตอะไร จะผลิตอย่างไร และจะผลิตเพื่อใคร ๑๐. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรม “ระดมสมองหาที่มาที่ไปของสินค้าและบริการ” (Obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้เรียนมาในคาบนี้ โดยครูใช้แนวคำถามในการสรุปการเรียนรู้ดังนี้ ๑.๑ จากการเรียนรู้นักเรียนสามารถนิยามความหมายของ “เศรษฐศาสตร์” และ “การผลิต” ได้ว่าอย่างไร ๑.๒ ปัญหาทางเศรษฐกิจมีความสำคัญต่อการผลิตสินค้าและบริการอย่างไร *(แนวคำตอบ : หากการผลิตสินค้าและบริการไม่ได้เกิดจากการตั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ จะทำให้การผลิตสินค้าและบริการนั้นไม่ได้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างสูงสุด ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพของสินค้าและบริการ)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง“สินค้า” และ “บริการ”พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบได้ถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมสังเคราะห์ความหมาย ๓) การปฏิบัติกิจกรรม“ระดมสมองหาที่มาที่ไปของสินค้าและบริการ”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมสังเคราะห์ความหมาย ๓) กิจกรรม“ระดมสมองหาที่มาที่ไปของสินค้าและบริการ”	**ดี** : สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง “สินค้า” และ “บริการ” พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบได้ถูกต้องชัดเจนและเข้าใจ **พอใช้** : สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง “สินค้า” และ “บริการ” พร้อมทั้งยกตัวอย่างได้พอเข้าใจ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง “สินค้า” และ “บริการ” ได้
ด้านทักษะและกระบวนการ นิยามความหมายของเศรษฐศาสตร์และการผลิตและระดมความคิดในการวิเคราะห์ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมสังเคราะห์ความหมาย ๓) การปฏิบัติกิจกรรม“ระดมสมองหาที่มาที่ไปของสินค้าและบริการ”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมสังเคราะห์ความหมาย ๓) กิจกรรม“ระดมสมองหาที่มาที่ไปของสินค้าและบริการ”	**ดี** : นิยามความหมายของเศรษฐศาสตร์และการผลิต และระดมความคิดในการวิเคราะห์ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้องและเข้าใจ **พอใช้** : นิยามความหมายของเศรษฐศาสตร์และการผลิต และระดมความคิดในการวิเคราะห์ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจได้ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถนิยามความหมายของเศรษฐศาสตร์ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการตั้งปัญหาทางเศรษฐกิจได้อย่างสมเหตุสมผล	การตอบคำถาม	คำถามสำคัญ	**ดี** : อภิปรายความสำคัญของการตั้งปัญหาทางเศรษฐกิจได้ถูกต้องและสมเหตุสมผล **พอใช้** : อภิปรายความสำคัญของการตั้งปัญหาทางเศรษฐกิจได้ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอภิปรายความสำคัญของการตั้งปัญหาทางเศรษฐกิจได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัตรคำเรื่อง “ความหมายของเศรษฐศาสตร์และการผลิต”

เศรษฐศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดไปใช้ในทางเลือกต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัดแต่ความต้องการของมนุษย์มีไม่จำกัด

สุกัญญา ตันธนวัฒน์ และคณะ. (๒๕๕๒). เศรษฐศาสตร์ทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

----------ตัด----------

เศรษฐศาสตร์ หมายถึง วิชาว่าด้วยการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชน มี ๒ สาขา คือ เศรษฐศาสตร์จุลภาค ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ภาคที่ศึกษาปัญหาเศรษฐกิจส่วนเอกชน หรือปัญหาการหาตลาด เป็นต้น และเศรษฐศาสตร์มหัพภาค ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ภาคที่ศึกษาปัญหาเศรษฐกิจของประเทศโดยส่วนรวม เช่น ปัญหาเรื่องรายได้ของประชาชาติ การออมทรัพย์ของประชากร ปัญหาการลงทุน.

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔

----------ตัด----------

เศรษฐศาสตร์ ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “Economics”พบว่ามาจากรากศัพท์ภาษากรีก ๒ คำรวมกัน คือ “Oikos” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “House” และ “Nemein” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “To Manage” เศรษฐศาสตร์ จึงหมายถึง ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการครอบครัว

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (๒๕๕๕). เศรษฐศาสตร์เล่มเดียวอยู่. เข้าถึงเมื่อ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/Doc_Publication/Book_Economic2555.pdf

----------ตัด----------

เศรษฐศาสตร์ หมายถึง วิชาที่ว่าด้วยการจัดสรรทรัพยากรเพื่อนำมาสนองความต้องการของมนุษย์ ซึ่งมีไม่จำกัดทั้งในระดับครอบครัว บุคคลและประเทศชาติ โดยให้เกิดประโยชน์ละประสิทธิภาพสูงสุดพื่อความอยู่ดีกินดีของมนุษย์

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (๒๕๕๕). เศรษฐศาสตร์เล่มเดียวอยู่. เข้าถึงเมื่อ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/Doc_Publication/Book_Economic2555.pdf

การผลิต หมายถึง การนำเอาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ อันได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุน วัตถุดิบและผู้ประกอบการผลิต ไปผ่านกระบวนการผลิตหรือกรรมวิธีในผลิต จนกระทั่งออกมาเป็นสินค้าหรือบริการสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค เช่น อาหาร เสื้อผ้า ยารักษาโรค บริการขนส่ง เป็นต้น

โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์. (ม.ป.ป.). บทที่ ๔ การผลิต. เข้าถึงเมื่อ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://social.mwit.ac.th/files/60_2_doc_s30105_4.pdf

----------ตัด----------

การผลิต คือการสร้างอรรถประโยชน์ของปัจจัยการผลิตเพื่อให้สินค้าและบริการต่าง ๆ สนองความต้องการของมนุษย์ได้ในระดับที่สูงขึ้น การผลิตเป็นการทำให้สิ่งที่ผลิตขึ้นนั้นมีอำนาจบำบัดความต้องการมนุษย์เพิ่มขึ้น เช่น การสีข้าวเปลือกให้เป็นข้าวสาร ข้าวสารย่อมมีมูลค่าและสามารถบำบัดความต้องการของมนุษย์ได้มากกว่าข้าวเปลือก

จิราภรณ์ ชาวงษ์. (ม.ป.ป.). ทฤษฎีการผลิต (Theory of Production). เข้าถึงเมื่อ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.coursehero.com/file/24926221/บทที่-4-ทฤษฎีการผลิต-Pre-studypdf/

----------ตัด----------

การผลิต หมายถึง การนำวัตถุดิบและทรัพยากรซึ่งเป็นปัจจัยในการผลิตมาแปรสภาพ โดยผ่านกระบวนการผลิตตามลำดับขั้นตอนของการกระทำก่อนหลัง ออกมาเป็นผลผลิต ได้แก่ สินค้าและบริการให้ได้ปริมาณและมีคุณภาพด้วยต้นทุนที่ต่ำที่สุด

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. (ม.ป.ป.). บทที่ ๒ การผลิต (Production). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ (อัดสำเนา).

ใบกิจกรรมกลุ่ม เรื่อง “ระดมสมองหาที่มาที่ไปของสินค้าและบริการ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันปรึกษาเพื่อจะผลิตสินค้าหรือบริการ ๑ ชนิด เพื่อตอบสนองการใช้ชีวิตประจำวันของนักเรียนให้สะดวกขึ้นและวิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนด

จะผลิตอะไร ?	จะผลิตอย่างไร ?	จะผลิตเพื่อใคร ?

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการผลิต	ผลกระทบต่อสังคมจากการผลิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ปัจจัยการผลิต

๒. ขั้นตอนการผลิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและลักษณะของปัจจัยการผลิตได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อสินค้าและบริการได้อย่างถูกต้อง

นักเรียนสามารถลำดับขั้นตอนการผลิตสินค้าและบริการได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเปิดภาพให้นักเรียนชม จากนั้นใช้แนวคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ดังต่อไปนี้

ที่มา : http://jonakashima.com.br/2015/09/03/origami-t-rex-video-and-diagrams/

๑.๑ สิ่งที่นักเรียนเห็นอยู่เรียกว่า “Origami (โอริกามิ)” ผู้สร้างผลงานใช้วัสดุในการสร้างรูปไดโนเสาร์รูปนี้ *(แนวคำตอบ : กระดาษ)*

๑.๒ กระดาษผลิตจากอะไร *(แนวคำตอบ : ต้นไม้)*

๒. ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน “ทรัพยากรต่าง ๆ ถูกนำเข้าสู่กระบวนการผลิต เพื่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ เช่น Origami ตัวนี้ เกิดจากกระบวนการผลิตที่นำต้นไม้ซึ่งใช้

สื่อ

๑. วีดิทัศน์เรื่อง “การผลิตเงาะกระป๋อง”

๒. ภาพสินค้าและบริการ

๓. ใบกิจกรรม “ของสิ่งนี้ท่านผลิตได้แต่ใดมา”

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

อภิปรายความสำคัญของปัจจัยการผลิตที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของปัจจัยการผลิตที่มีต่อระบบเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล	ประโยชน์ได้น้อยมาผลิตเป็นกระดาษ และนำกระดาษมาเพิ่มมูลค่าโดยการผลิตเป็น Origami เป็นต้น” **ขั้นสอน** ๑. ครูเปิดวีดิทัศน์เรื่อง “การผลิตเงาะกระป๋อง” (ความยาว ๓ นาที) ให้นักเรียนชม ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=JuVt1OCfzAw ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวีดิทัศน์ที่ได้รับชม ในประเด็นดังต่อไปนี้ ๒.๑ ขั้นตอนการผลิตเงาะกระป๋องมีอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : การผลิตขั้นปฐมภูมิ การผลิตขั้นทุติยภูมิ และการผลิตขั้นตติยภูมิ) (Obj. ๓)* ๒.๒ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตเงาะกระป๋องนี้มีใครบ้าง *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็น ครูพยายามใช้คำถามให้*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ (๒)

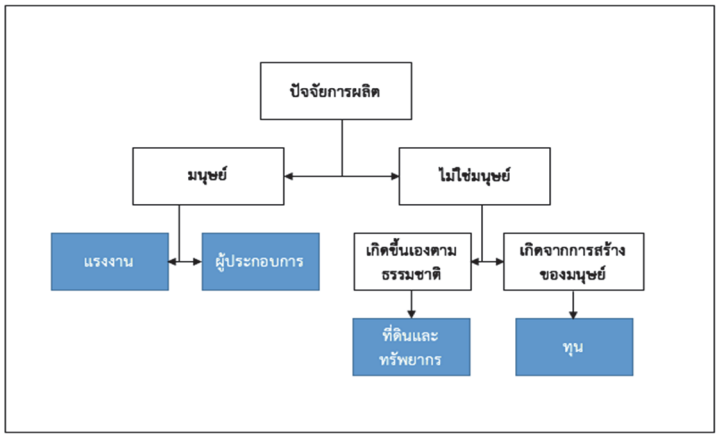
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ครอบคลุมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนอกเหนือจากในวิดีทัศน์ เช่น เกษตรกร บริษัทผลิตกระป๋อง เป็นต้น)

๒.๓ เพราะเหตุใดจึงมีการแปรรูปเงาะ เป็นเงาะกระป๋อง *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็น)*

๓. ครูอธิบายนักเรียนในเรื่อง “ปัจจัยการผลิต” และ “ขั้นตอนการผลิต” จากนั้นครูเปิดภาพแผนผังปัจจัยการผลิต และร่วมกันตอบคำถามดังต่อไปนี้

๓.๑ จากวีดิทัศน์เรื่องการผลิตเงาะกระป๋องที่ได้ชมไป แรงงานคือสิ่งใด *(แนวคำตอบ : ลูกจ้างในโรงงาน)*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๓.๒ จากวีดิทัศน์เรื่องการผลิตเงาะกระป๋องที่ได้ชมไป ผู้ประกอบการคือสิ่งใด *(แนวคำตอบ : เจ้าของโรงงาน)* ๓.๓ จากวีดิทัศน์เรื่องการผลิตเงาะกระป๋องที่ได้ชมไป ที่ดิน และทรัพยากรคือสิ่งใด *(แนวคำตอบ : ที่ดินที่ตั้งโรงงาน)* ๓.๔ จากวีดิทัศน์เรื่องการผลิตเงาะกระป๋องที่ได้ชมไป ทุนคือสิ่งใด *(แนวคำตอบ : เครื่องจักรต่าง ๆ เงาะ) (Obj. ๑)* ๔. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน จากนั้นแจกใบกิจกรรมกลุ่ม “ของสิ่งนี้ท่านผลิตได้แต่ใดมา” ให้กลุ่มละ ๑ แผ่น จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาภาพสินค้าและบริการที่กำหนดและร่วมกันตอบคำถามดังนี้ ที่มา : https://www.consumerreports.org/cars-best-cars-top-picks-2017/ ๔.๑ ก่อนที่จะเป็นสิ่งที่เห็นในในภาพนั้น ต้องมีกระบวนการผลิตและแลกเปลี่ยนสินค้าในแต่ละขั้นปฐมภูมิเป็นอย่างไร ๔.๒ ก่อนที่จะเป็นสิ่งที่เห็นในในภาพนั้น ต้องมีกระบวนการผลิตและแลกเปลี่ยนสินค้าในแต่ละขั้นทุติยภูมิเป็นอย่างไร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๔.๓ ก่อนที่จะเป็นสิ่งที่เห็นในในภาพนั้น ต้องมีกระบวนการผลิตและแลกเปลี่ยนสินค้าในแต่ละขั้นตติยภูมิเป็นอย่างไร (Obj. ๒) ๕. นักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม “สิ่งนี้ท่านได้แต่ใดมา” ให้เวลาไม่เกิน ๗ นาที และนักเรียนและครูร่วมกันสรุปกิจกรรมที่ปฏิบัติ **ขั้นสรุป** ๑. ครูพัฒนาความคิดรวบยอดเรื่องนี้ โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ ปัจจัยการผลิตคืออะไร *(แนวคำตอบ : สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้ประกอบการนำมาผ่านกระบวนการผลิตขึ้นเป็นสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์)* ๑.๒ ปัจจัยการผลิตมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็น)* (Obj. ๔)	

๗. เกณฑ์การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายและลักษณะของปัจจัยการผลิตได้ถูกต้อง ๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อสินค้าและบริการได้อย่างถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “ของสิ่งนี้ท่านผลิตได้แต่ใดมา”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “ของสิ่งนี้ท่านผลิตได้แต่ใดมา” ๓) วีดิทัศน์เรื่อง “การผลิตเงาะกระป๋อง”	**ดี** : สามารถอธิบายความหมายลักษณะของปัจจัยการผลิตและวิเคราะห์ที่มีผลต่อสินค้าและบริการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเข้าใจ **พอใช้** : สามารถอธิบายความหมายลักษณะของปัจจัยการผลิตและวิเคราะห์ที่มีผลต่อสินค้าและบริการได้ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายความหมายลักษณะของปัจจัยการผลิตและวิเคราะห์ที่มีผลต่อสินค้าและบริการได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ลำดับขั้นตอนการผลิตสินค้าและบริการได้อย่างถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “ของสิ่งนี้ท่านผลิตได้แต่ใดมา	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “ของสิ่งนี้ท่านผลิตได้แต่ใดมา” ๓) วีดิทัศน์เรื่อง “การผลิตเงาะกระป๋อง”	**ดี** : ลำดับขั้นตอนการผลิตสินค้าและบริการได้อย่างถูกต้อง **พอใช้** : ลำดับขั้นตอนการผลิตสินค้าและบริการได้พอเข้าใจ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถลำดับขั้นตอนการผลิตสินค้าและบริการได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของปัจจัยการผลิตที่มีต่อระบบเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล	การตอบคำถาม	คำถามสำคัญ	**ดี** : อภิปรายความสำคัญของปัจจัยการผลิตที่มีต่อระบบเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล **พอใช้** : อภิปรายความสำคัญของปัจจัยการผลิตที่มีต่อระบบเศรษฐกิจได้พอสังเขป **ปรับปรุง** : อธิบายไม่ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรม ของสิ่งนี้ ท่านผลิตได้ แต่ใดมา

คำสั่ง ให้นักเรียนสืบค้นและวาดรูปสินค้าและบริการที่โดดเด่นในท้องถิ่นของตนเองมา ๑ อย่าง แล้วตอบคำถามลำดับขั้นการผลิตเหล่านี้ ให้สมบูรณ์

สินค้า.....

๑. การผลิตขั้นปฐมภูมิ ของสิ่งของชิ้นนี้คืออะไร ประกอบด้วยทรัพยากรใดบ้าง

_____

_____

_____

๒. การผลิตขั้นทุติยภูมิ ของสิ่งของชิ้นนี้คืออะไร สามารถทำได้อย่างไร

_____

_____

๓. การผลิตขั้นตติยภูมิ ของสิ่งของชิ้นนี้สามารถทำได้อย่างไรบ้าง

_____

_____

_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง การสำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ

ขอบเขตเนื้อหา

การสำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นกับความหลากหลายของสินค้าในท้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศได้อย่างสมเหตุสมผล

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของสินค้าในท้องถิ่นพร้อมทั้งระบุแหล่งที่มาได้ถูกต้องสมบูรณ์

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายคุณค่าของความหลากหลายของทรัพยากรในพื้นที่ที่มีต่อสินค้าในท้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศได้สมเหตุสมผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูใช้คำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ดังต่อไปนี้

๑.๑ เมื่อนึกภาพถึงภาคเหนือของไทย นักเรียนคิดถึงลักษณะภูมิประเทศใด และนึกถึงสินค้าเด่น ๆ ใดบ้าง *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นบนพื้นฐานความถูกต้อง)*

๑.๒ เมื่อนึกภาพถึงภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย นักเรียนคิดถึงลักษณะภูมิประเทศใด และนึกถึงสินค้าเด่น ๆ ใดบ้าง *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นบนพื้นฐานความถูกต้อง)*

๑.๓ เมื่อนึกภาพถึงภาคใต้ของไทย นักเรียนคิดถึงลักษณะภูมิประเทศใด และนึกถึงสินค้าเด่น ๆ ใดบ้าง *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นบนพื้นฐานความถูกต้อง)*

๑.๔ เมื่อนึกภาพถึงภาคกลางของไทย นักเรียนคิดถึงลักษณะภูมิประเทศใด และนึกถึงสินค้าเด่น ๆ ใดบ้าง *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นบน*

สื่อ

ใบงานกลุ่ม “วิเคราะห์องค์ประกอบของสินค้าในท้องถิ่น”

แหล่งเรียนรู้

๑. ร้านค้าในชุมชนของนักเรียน

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

อภิปรายคุณค่าของความหลากหลายของทรัพยากรในพื้นที่ที่มีต่อสินค้าในท้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง การสำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่น		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	พื้นฐานความถูกต้อง) ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “เนื่องจากภูมิประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ มีความหลากหลายจึงทำให้สินค้าและบริการในภูมิภาคต่าง ๆ นั้นแตกต่างกันไปด้วย” **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ ๕ คน จากนั้นครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม ๒. ครูนำเสนอคำขวัญประจำจังหวัดของจังหวัดต่อไปนี้ ๒.๑ จังหวัดแพร่ - หม้อห้อมไม้สัก ถิ่นรักพระลอ ช่อแฮศรีเมือง ลือเลื่องแพะเมืองผี คนแพร่นี้ใจงาม ๒.๒ จังหวัดยโสธร - เมืองบั้งไฟโก้ แตงโมหวาน หมอนขวานผ้าขิด แหล่งผลิตข้าวหอมมะลิ ๒.๓ จังหวัดสุราษฎร์ธานี - เมืองร้อยเกาะ เงาะอร่อย หอยใหญ่ ไข่แดง แหล่งธรรมะ ๒.๔ จังหวัดปทุมธานี - ถิ่นบัวหลวง เมืองรวงข้าว เชื้อชาวมอญ นครธรรมะ พระตำหนักรวมใจ สดใสเจ้าพระยา ก้าวหน้าอุตสาหกรรม	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง การสำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่น		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๓. ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นกับสินค้าและบริการที่เป็นจุดเด่นของจังหวัดเหล่านั้น โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๓.๑ จากคำขวัญที่กำหนดให้ ประกอบไปด้วยสินค้าและบริการใดบ้างที่เป็นจุดเด่นประจำจังหวัด ๓.๒ เพราะเหตุใดสินค้าและบริการเหล่านั้นจึงเป็นจุดเด่นของจังหวัด ๓.๓ สินค้าและบริการที่เป็นจุดเด่นของจังหวัด มีความสัมพันธ์กับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนั้นหรือไม่ อย่างไร (Obj. ๑) ๔. ครูแจกใบงานกลุ่ม เรื่อง “วิเคราะห์องค์ประกอบของสินค้าในท้องถิ่น” โดยให้นักเรียนภายในกลุ่มร่วมระดมความคิด หาสินค้าหรือบริการในท้องถิ่น ๑ อย่าง และจำแนกองค์ประกอบว่าสินค้าหรือบริการนั้นมีองค์ประกอบใดบ้าง และองค์ประกอบเหล่านั้นสามารถหาได้จากที่ใดในท้องถิ่นของนักเรียน ให้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมประมาณ ๑๐ นาที *(ตัวอย่างใบงาน*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง การสำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่น		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	แนบไว้หลังแผน ซึ่งครูสามารถปรับได้ตามความเหมาะสม) (Obj. ๒) ๕. นักเรียนร่วมกันอภิปรายคุณค่าของความหลากหลายของทรัพยากรท้องถิ่นที่มีผลต่อสินค้าในท้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศ โดยครูใช้แนวคำถามดังนี้ ๕.๑ สินค้าและบริการที่เป็นจุดเด่นของแต่ละจังหวัด มีพื้นฐานในการผลิตมาจากสิ่งใด ๕.๒ เพราะเหตุใด ในแต่ละจังหวัดจึงมีสินค้าและบริการที่โดดเด่นอย่างหลากหลาย ๕.๓ ทรัพยากรในท้องถิ่น มีผลต่อการสร้างสรรค์สินค้าและบริการในแต่ละจังหวัดหรือไม่ อย่างไร (obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันพัฒนาความคิดรวบยอดโดยใช้แนวคำถาม ดังต่อไปนี้ ๑.๑ สินค้าและบริการในท้องถิ่นต่าง ๆ ของภูมิภาคต่าง ๆ ในประเทศไทยที่แตกต่างกันเกิดจากสาเหตุใดบ้าง *(แนวคำตอบ : ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง การสำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันส่งผลให้สินค้าและบริการที่ผลิตออกมามีความแตกต่างกันตามวัตถุดิบและแหล่งผลิต) ๑.๒ หากนักเรียนเป็นผู้บริโภคสินค้าและบริการที่ผลิตมาจากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นต่าง ๆ น่าซื้อหรือไม่ เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็น)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นกับความหลากหลายของสินค้าในท้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศได้อย่างสมเหตุสมผล	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “วิเคราะห์องค์ประกอบของสินค้าในท้องถิ่น”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “วิเคราะห์องค์ประกอบของสินค้าในท้องถิ่น”	**ดี** : สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นองค์ประกอบและที่มาของสินค้าได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม **พอใช้** : สามารถวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นองค์ประกอบและที่มาของสินค้าได้ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถวิเคราะห์ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์องค์ประกอบของสินค้าในท้องถิ่นพร้อมทั้งระบุแหล่งที่มา	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “วิเคราะห์องค์ประกอบของสินค้าในท้องถิ่น”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “วิเคราะห์องค์ประกอบของสินค้าในท้องถิ่น”	**ดี** : สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของสินค้าในท้องถิ่นพร้อมระบุแหล่งที่มาได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน **พอใช้** : สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของสินค้าในท้องถิ่นพร้อมระบุแหล่งที่มาได้ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถวิเคราะห์ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายคุณค่าของความหลากหลายของทรัพยากรในพื้นที่ที่มีต่อสินค้าในท้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศได้สมเหตุสมผล	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “วิเคราะห์องค์ประกอบของสินค้าในท้องถิ่น”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “วิเคราะห์องค์ประกอบของสินค้าในท้องถิ่น”	**ดี** : อภิปรายคุณค่าของความหลากหลายของทรัพยากรได้เหมาะสมยกตัวอย่างชัดเจน **พอใช้** : อภิปรายคุณค่าของความหลากหลายของทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอภิปรายได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานกลุ่ม

วิเคราะห์องค์ประกอบของสินค้าและบริการในท้องถิ่น

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจสินค้าหรือการบริการในท้องถิ่นนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ จากนั้นบันทึกผลลงในใบงานให้สมบูรณ์

๑. รายชื่อสินค้าหรือบริการในท้องถิ่นที่ศึกษา
พร้อมภาพประกอบ

.....

๒. การผลิตสินค้าและบริการ

๒.๑ ทรัพยากรที่ใช้ในการผลิต
.....
.....
.....
.....

๒.๒ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการผลิต
.....
.....
.....
.....

๒.๓ แรงงานในการผลิต
.....
.....
.....
.....

๒.๔ ผู้ประกอบการ
.....
.....
.....
.....

ตัวอย่าง
ครูควรปรับให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนตนเอง

ใบงานกลุ่ม

วิเคราะห์องค์ประกอบของสินค้าและบริการในท้องถิ่น

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจสินค้าหรือการบริการในท้องถิ่นนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ จากนั้นบันทึกผลลงในใบงานให้สมบูรณ์

๑. รายชื่อสินค้าหรือบริการในท้องถิ่นที่ศึกษา
พร้อมภาพประกอบ

.....

๒. การผลิตสินค้าและบริการ

๒.๑ ทรัพยากรที่ใช้ในการผลิต
.....
.....
.....
.....

๒.๒ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการผลิต
.....
.....
.....
.....

๒.๓ แรงงานในการผลิต
.....
.....
.....
.....

๒.๔ ผู้ประกอบการ
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง ปัจจัยในการผลิตสินค้าและบริการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ

ขอบเขตเนื้อหา

ความหมายและองค์ประกอบของปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถสังเคราะห์ความหมายของปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถอธิบายองค์ประกอบของปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์การใช้ปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการได้อย่างสมเหตุสมผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเปิดรูปภาพให้นักเรียนชมและใช้แนวคำถามต่อไปนี้ในการนำเข้าสู่บทเรียน

ที่มา : https://www.brandbuffet.in.th/2017/02/nestle-surat-2nd-plant-in-thailand/

๑.๑ จากภาพที่นักเรียนชม สถานที่ในรูปเป็นสถานที่ใด *(แนวคำตอบ : โรงงานอุตสาหกรรม)*

๑.๒ จากภาพที่นักเรียนชม ในโรงงานอุตสาหกรรมนี้มีองค์ประกอบอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : สินค้า เครื่องจักร คนงาน)*

๑.๓ จากคำตอบที่นักเรียนตอบ นักเรียนมีส่วนสำคัญในการผลิตสินค้าและบริการหรือไม่ อย่างไร *(แนวคำตอบ : นักเรียนแสดงความคิดเห็น)*

สื่อ

๑. ชุดภาพ “โรงงานอุตสาหกรรม”

๒. บัตรคำเรื่อง “ความหมายของปัจจัยในการผลิตสินค้าและบริการ”

๓. ใบกิจกรรมกลุ่ม “My Product”

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

อภิปรายความสำคัญของปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการได้ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง ปัจจัยในการผลิตสินค้าและบริการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการได้ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจได้อย่างสมเหตุสมผล	๒. ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน “ในคาบนี้ เราจะเรียนปัจจัยต่าง ๆ ที่นักเรียนตอบนั้น มีความสำคัญในการผลิตสินค้าและบริการหรือไม่ อย่างไร” ๓. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้ได้ประมาณ ๓-๕ กลุ่ม **ขั้นสอน** ๑. ครูแจกชุดบัตรคำเรื่อง “ความหมายของปัจจัยในการผลิตสินค้าและบริการ” ให้แก่นักเรียนกลุ่มละ ๑ ชุด จากนั้นให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้ ๑.๑ ครูให้นักเรียนวางบัตรคำไว้บนโต๊ะ โดยกระจายให้เต็มโต๊ะจากนั้น ให้นักเรียนร่วมกันอ่าน ๑.๒ นักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของปัจจัยในการผลิตสินค้าและบริการให้เป็นข้อสรุปของกลุ่ม ๑.๓ นักเรียนออกมาเขียนความหมายที่กลุ่มได้บนกระดานหน้าห้อง จากนั้นครูชวนนักเรียนในกลุ่มต่าง ๆ ตรวจสอบความถูกต้อง ๑.๔ ครูและนักเรียนร่วมกันสังเคราะห์ความหมายของปัจจัยในการผลิตสินค้าและบริการเป็นของ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง ปัจจัยในการผลิตสินค้าและบริการ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ห้องเรียน (Obj. ๑) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาเรื่อง องค์ประกอบของปัจจัยในการผลิตฯ โดยศึกษาองค์ประกอบของปัจจัยการผลิต ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุน และผู้ประกอบ โดยมีประเด็นอภิปรายดังนี้ ๒.๑ ความหมาย ๒.๒ ตัวอย่าง ๒.๓ ผลตอบแทนได้ที่รับ (Obj. ๒) ๓. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม “My Product” โดยมีกติกาดังนี้ ๓.๑ กำหนดให้แต่ละกลุ่มสมมติตนเองเป็นผู้ประกอบการ และร่วมกันคิดสินค้าและบริการตามที่กำหนดให้ ๓.๒ วิเคราะห์ตามองค์ประกอบของปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการตามใบกิจกรรมกลุ่มที่แจกให้ ๓.๓ กำหนดเวลาไม่เกิน ๑๐ นาที และนำเสนอกลุ่มละ ๓ นาที โดยประมาณ (Obj. ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง ปัจจัยในการผลิตสินค้าและบริการ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ขั้นสรุป ๑. นักเรียนอภิปรายในประเด็นความสำคัญของปัจจัยการผลิตฯ ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ ปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการมีความสำคัญต่อการผลิตสินค้าและบริการอย่างไร ๑.๒ ปัจจัยการผลิตมีความสัมพันธ์กับระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างไร (Obj. ๔) ๒. ครูใช้แนวคำถามในการพัฒนาความคิดรวบยอดของนักเรียนในการศึกษาเรื่องนี้ดังนี้ ๒.๑ การผลิตสินค้าและบริการต้องอาศัยการทำงานของกลุ่มต่าง ๆ อย่างสัมพันธ์กัน หากปัจจัยการผลิตในแต่ละส่วนทำงานไม่สมดุลกัน จะส่งผลให้เกิดสิ่งใด *(แนวคำตอบ : นักเรียนแสดงความคิดเห็น)* ๒.๒ หากเปรียบการผลิตสินค้าและบริการคือการทำงานต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของนักเรียน การที่ปัจจัยการผลิตแต่ละอย่างทำงานสมดุลกันนั้น จะส่งผลให้งานชิ้นนั้นของนักเรียนเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : นักเรียนแสดงความคิดเห็น)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถสังเคราะห์ความหมายของปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการได้อย่างถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถอธิบายองค์ประกอบของปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการได้ถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การสังเคราะห์ความหมายของปัจจัยการผลิตฯ ๓) การอภิปรายองค์ประกอบของปัจจัยการผลิตฯ	๑) คำถามสำคัญ ๒) ชุดบัตรคำเรื่อง “ความหมายของปัจจัยในการผลิตสินค้าและบริการ”	**ดี** : สามารถสังเคราะห์ความหมายและอธิบายองค์ประกอบของปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการได้อย่างถูกต้องชัดเจนและเข้าใจ **พอใช้** : สามารถสังเคราะห์ความหมายและอธิบายองค์ประกอบของปัจจัยในการผลิตได้ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถสังเคราะห์และอธิบายได้
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์การใช้ปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการได้อย่างสมเหตุสมผล	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม “My Product”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมกลุ่ม “My Product” ๓) ใบกิจกรรมกลุ่ม “My Product”	**ดี** : สามารถวิเคราะห์การใช้ปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการได้อย่างสมเหตุสมผล **พอใช้** : สามารถระบุการใช้ปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการได้ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถวิเคราะห์ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการได้ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ	การตอบคำถาม	คำถามสำคัญ	**ดี** : สามารถอภิปรายความสำคัญของปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการได้ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจได้อย่างสมเหตุสมผล **พอใช้** : สามารถอภิปรายความสำคัญของปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการได้ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจได้ **ปรับปรุง** : อภิปรายไม่ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชุดบัตรคำเรื่อง “ความหมายของปัจจัยในการผลิตฯ”

----------ตัด----------

ปัจจัยการผลิต (factors of production) หรือทรัพยากรการผลิต หมายถึง สิ่งที่นำมาใช้ประกอบกันในการผลิตสินค้าและบริการ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ที่ดิน แรงงาน ทุน และผู้ประกอบการ

ที่มา : http://www.trueplookpanya.com/new/asktrueplookpanya/questiondetail/1096

----------ตัด----------

ปัจจัยการผลิต หมายถึง ทรัพยากรที่ใช้เพื่อการผลิตเป็นสินค้าและบริการ ในความหมายทางเศรษฐศาสตร์แบ่งปัจจัยการผลิตเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ทุน ที่ดิน ผู้ประกอบการ และแรงงาน

ที่มา : https://nkw04951nkw.wordpress.com/37-2/

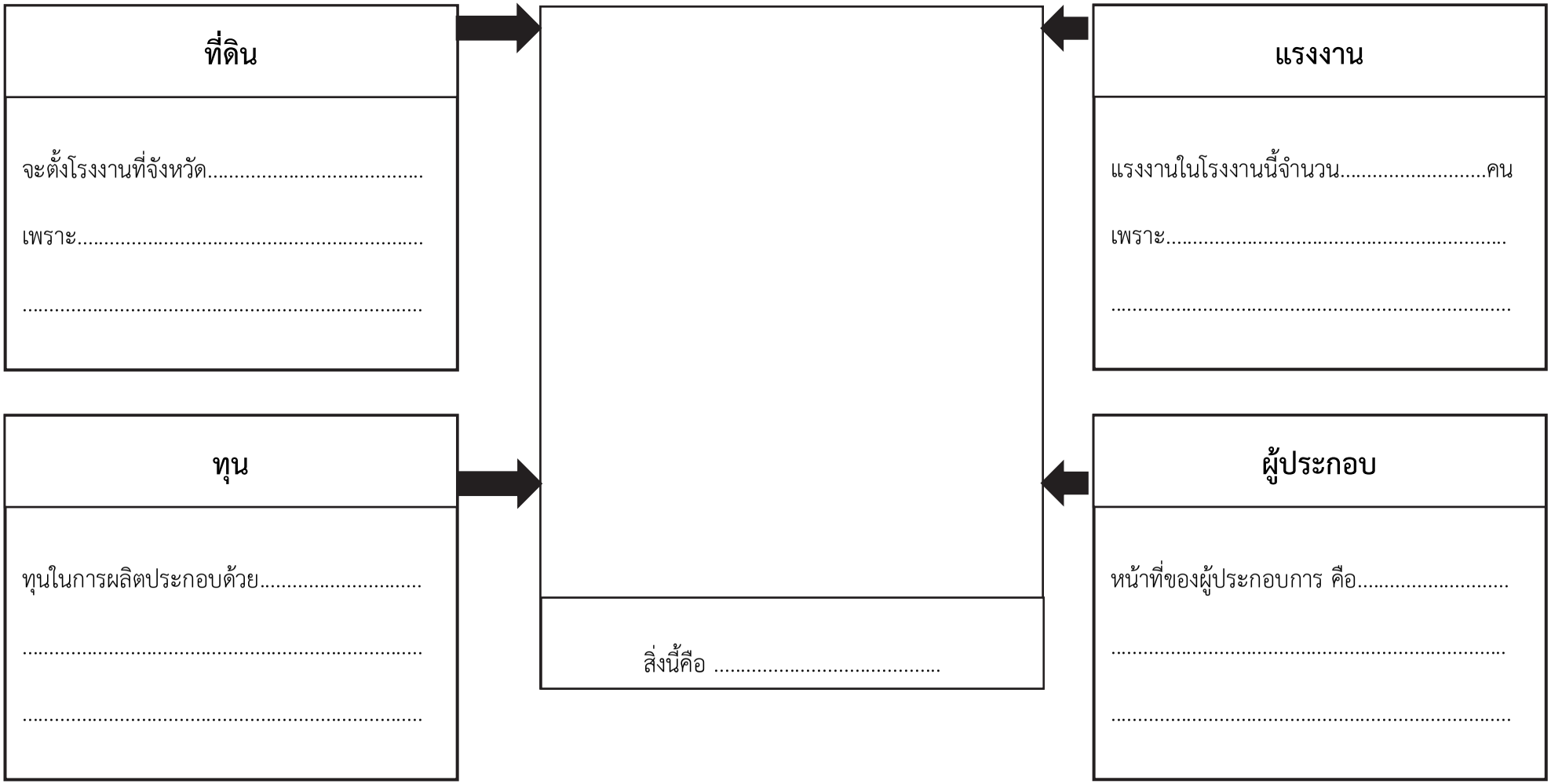
----------ตัด----------

Factors of production is an economic term that describes the inputs that are used in the production of goods or services in order to make an economic profit. The factors of production include **land, labor, capital** and **entrepreneurship**

ที่มา : https://www.investopedia.com/terms/f/factors-production.asp

ใบกิจกรรมกลุ่ม
เรื่อง “My Product”

คำชี้แจง ให้นักเรียนสมมุติตนเองเป็นผู้ประกอบการในการนำยางพารา ซึ่งมีราคาตกต่ำจนเกิดผลกระทบต่อเกษตรกรมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรเหล่านั้น โดยให้วาดรูปสินค้าหรือบริการที่นักเรียนพัฒนาจากยางพารา และวิเคราะห์ตามองค์ประกอบของปัจจัยในการผลิตสินค้าและบริการ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ความสำคัญของเทคโนโลยีที่มีผลต่อการผลิตสินค้า และบริการ

๒. สาเหตุและประโยชน์จากการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มผลผลิต

๓. ผลกระทบที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีการผลิตและบริการ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถยกตัวอย่างการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ผู้สอนทบทวนบทเรียน จากนั้นผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนชมภาพ ทั้ง ๓ ภาพ ดังต่อไปนี้

๑.๑ ภาพการผลิตเครื่องนุ่งห่มโดยการล่าสัตว์เพื่อเอาหนังสัตว์มาทำเครื่องนุ่งห่ม

ที่มา : http://hobbyist.coziplace.com/archives/5057

๑.๒ ภาพการผลิตเครื่องนุ่งห่มโดยการใช้กี่ทอผ้า

ที่มา : http://woraporn051043.blogspot.com/2017/09/blog-post.html

สื่อ

๑. รูปภาพเกี่ยวกับการผลิตเสื้อผ้าในแต่ละยุคสมัย จำนวน ๓ ภาพ

๒. วีดิทัศน์เรื่อง “Intelligent Manufacturing Era”

๓. วีดิทัศน์เรื่อง “มลพิษทางอากาศ PM ๒.๕ ในกรุงเทพฯ”

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

ระบุผลกระทบที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการพร้อมระบุแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

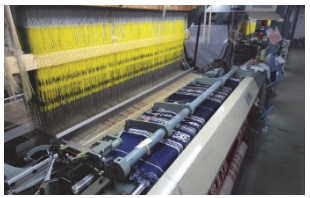
ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุและประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตได้

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถระบุผลกระทบที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ พร้อมระบุแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นไปได้และสร้างสรรค์

๑.๓ ภาพการผลิตเครื่องนุ่งห่มโดยใช้เครื่องทอผ้า

ที่มา : https://matcha-jp.com/th/2653

๒. นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับรูปภาพทั้ง ๓ ในหัวข้อ “ข้อดี-ข้อเสียของการผลิตเครื่องนุ่งห่มของทั้ง ๓ รูปแบบ”

๓. ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนโดยการอธิบายดังนี้ “มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีการคิดค้นพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้ชีวิตสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิตจะช่วยให้มนุษย์สะดวกสบายมากขึ้น วันนี้เราจะมาเรียนเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์”

ขั้นสอน

๑. ผู้สอนเปิดวีดิทัศน์เรื่อง “Intelligent Manufacturing Era” ความยาวประมาณ ๑ นาที ให้นักเรียนชม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

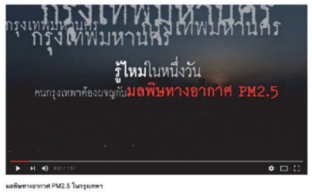
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	 ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=hEzT1237w2k ๒. ผู้สอนใช้แนวคำถามเพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์วีดิทัศน์ โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๒.๑ การทำงานของเทคโนโลยีในสื่อ เป็นอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็น)* ๒.๒ หากมนุษย์ทำงานเช่นเดียวกับเทคโนโลยีในสื่อ นักเรียนคิดว่ามนุษย์หรือเทคโนโลยีที่จะทำให้งานสำเร็จและได้ผลผลิตมากกว่ากัน *(แนวคำตอบ : เทคโนโลยี)* ๒.๓ นักเรียนช่วยกันอภิปรายความสำคัญและประโยชน์ของเทคโนโลยี *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นบนเหตุผลและมีความเป็นไปได้)* (Obj. ๑) ๓. ผู้สอนเปิดวีดิทัศน์เรื่อง “มลพิษทางอากาศ PM ๒.๕ ในกรุงเทพฯ” ความยาวประมาณ ๒ นาที	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=yHcpBVMXkQM

๔. ผู้สอนใช้แนวคำถามเพื่อพัฒนาเจตคติของนักเรียน โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้

๔.๑ นักเรียนคิดว่าสภาพอากาศที่ย่ำแย่ในกรุงเทพฯ นั้นเกิดจากการพัฒนาเทคโนโลยีหรือไม่อย่างไร (*แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็น บนเหตุผลและมีความเป็นไปได้*)

๔.๒ นักเรียนคิดว่าปัญหาเหล่านี้ใครเป็นผู้ทำให้เกิดและใครเป็นผู้ได้รับผลกระทบมากที่สุด *(แนวคำตอบ : มนุษย์ พร้อมระบุเหตุผลตามความคิดของนักเรียน)*

๕. นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากวีดิทัศน์ โดยให้นักเรียนวาดภาพการแก้ไขปัญหาลงในสมุดของตนเอง พร้อมทั้งเขียนบรรยายประมาณ ๓-๕ บรรทัดให้เวลาประมาณ ๒ นาที ผู้สอนสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอแนวทางการแก้ปัญหา โดยผู้สอนเน้นย้ำควรเป็นการ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	แก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้และมีความสร้างสรรค์ (Obj. ๒) **ขั้นสรุป** ๑. ผู้สอนใช้แนวคำถามในการพัฒนาความคิดรวบยอดของนักเรียนโดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ เพราะเหตุจึงต้องใช้เทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและบริการ *(แนวคำตอบ : เพื่อให้ขั้นตอนในการผลิตสินค้าและบริการมีความสะดวกมากขึ้น ลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิต)* ๑.๒ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตและผู้บริโภคอย่างไร *(แนวคำตอบ : ส่งผลให้เกิดการผลิตสินค้าที่หลากหลายและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้เพิ่มขึ้น แต่ก็เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่กระทบทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถยกตัวอย่างการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ	๑) การตอบคำถาม ๒) การวิเคราะห์และตอบคำถามเกี่ยวกับวีดิทัศน์ที่กำหนดให้ ๓) ภาพวาดการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาเทคโนโลยี	๑) คำถามสำคัญ ๒) วีดิทัศน์เรื่อง “Intelligent Manufacturing Era” ๓) วีดิทัศน์เรื่อง “มลพิษทางอากาศ PM ๒.๕ ในกรุงเทพฯ”	**ดี** : สามารถยกตัวอย่างการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมากกว่า ๒ ตัวอย่าง **พอใช้** : สามารถยกตัวอย่างการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเพียง ๑ ตัวอย่าง **ปรับปรุง** : ไม่สามารถยกตัวอย่างการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุและประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต	๑) การตอบคำถาม ๒) การวิเคราะห์และตอบคำถามเกี่ยวกับวีดิทัศน์ที่กำหนดให้ ๓) ภาพวาดการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาเทคโนโลยี	๑) คำถามสำคัญ ๒) วีดิทัศน์เรื่อง “Intelligent Manufacturing Era” ๓) วีดิทัศน์เรื่อง “มลพิษทางอากาศ PM ๒.๕ ในกรุงเทพฯ”	**ดี** : สามารถวิเคราะห์สาเหตุและประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม **พอใช้** : สามารถวิเคราะห์สาเหตุและประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตได้ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถวิเคราะห์สาเหตุและประโยชน์มาใช้ได้
ด้านคุณลักษณะ ระบุผลกระทบที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการพร้อมระบุแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้	๑) การตอบคำถาม ๒) ภาพวาดการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาเทคโนโลยี	๑) คำถามสำคัญ ๒) วีดิทัศน์เรื่อง “มลพิษทางอากาศ PM ๒.๕ ในกรุงเทพฯ”	**ดี** : สามารถระบุผลกระทบที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นไปได้และสร้างสรรค์ **พอใช้** : สามารถระบุผลกระทบที่เกิดจากการใช้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			เทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถระบุผลกระทบและแนวทางในการแก้ปัญหาได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๓ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. องค์ประกอบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. เป้าหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔. ประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. อธิบายความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

๒. อธิบายหลักการและเป้าหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

ด้านทักษะและกระบวนการ

นำเสนอแนวทางแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อแก้ปัญหาในชุมชนของตนได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเปิดภาพพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ให้นักเรียนชม ดังต่อไปนี้

ที่มา : https://hilight.kapook.com/view/143392

ที่มา : https://hilight.kapook.com/view/143392

สื่อ

๑. ภาพพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๒. วีดิทัศน์เรื่อง “รู้จัก "หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ใน ๓ นาที”

๓. ภาพ “๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข”

๔. วีดิทัศน์เรื่อง “ลองดู” (We can try)

๕. ภาพ “ผักตบชวา”

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. อินเทอร์เน็ต

๓. หนังสือเรียน

ภาระงาน/ชิ้นงาน

นำเสนอแนวทางแนวทางการปรับใช้ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อแก้ปัญหาในชุมชนของตน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านคุณลักษณะ อภิปรายประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้	 ที่มา : https://hilight.kapook.com/view/143392 ๒. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นคำถามดังต่อไปนี้ ๒.๑ “ในความทรงจำของนักเรียน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรม-นาถบพิตร มีพระราชกรณียกิจใดบ้าง” *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็น)* ๒.๒ “พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิ-พลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงตรัสถึงปรัชญาที่ใช้เป็นแนวทางในการใช้ชีวิตที่โดดเด่นในระดับโลก คือสิ่งใด” *(แนวคำตอบ : หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)* ๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบายดังนี้ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวในการดำเนินชีวิตที่	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

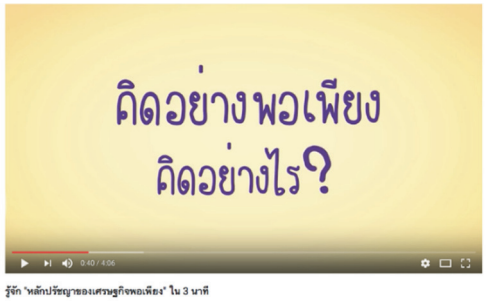
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร ได้พัฒนาขึ้นจากพื้นฐานชีวิตของประชาชนคนไทย เพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิต ซึ่งนักเรียนหลายคนคงเคยได้ยินมาแล้วแต่วันนี้เราจะมาเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป”

ขั้นสอน

๑. ครูเปิดวีดิทัศน์เรื่อง “รู้จัก หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ใน ๓ นาที” ให้นักเรียนชม

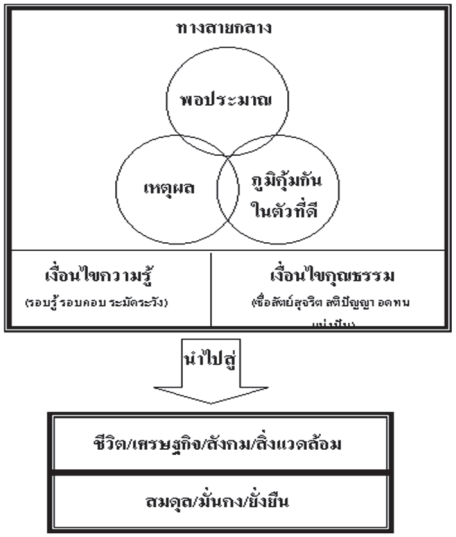
ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=G1arbHJVuEw

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็นต่อไปนี้ ๒.๑ จากวีดิทัศน์ที่นักเรียนได้รับชม นักเรียนสามารถสรุปความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างไร *(แนวคำตอบ : เป็นปรัชญาที่ใช้ในการดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาง โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และมุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย หรือวิกฤตเพื่อ ความมั่นคง และความยั่งยืน)* (Obj. ๑) ๒.๒ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับเกษตรกรอย่างเดียวหรือไม่ *(แนวคำตอบ : สามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกสาขาอาชีพ)* ๒.๓ นักเรียนร่วมกันอภิปรายวิธีการปรับใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการเล่นเกมของนักเรียน ที่ได้รับชมจากสื่อวีดิทัศน์ (*แนวคำตอบ: นักเรียนสะท้อนความคิดเห็น)* ๓. นักเรียนร่วมกัน ชมภาพ “๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข” และร่วมกันเติมข้อความ ลงให้ภาพมีความสมบูรณ์ตามหลักการและเป้าหมายเศรษฐกิจพอเพียง และร่วมกันอภิปรายทีละหัวข้อต่อไปนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ที่มา : http://mueang.nakhonpathom.doae.go.th/2007/ecomomy6.html

๓.๑ หลักพอประมาณมีหลักการอย่างไร จะนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร

๓.๒ หลักเหตุผลมีหลักการอย่างไร จะนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๓.๓ หลักภูมิคุ้มกันมีหลักการอย่างไร จะนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร ๓.๔ ถ้าเราใช้หลัก ๓ ห่วงโดยขาด ๒ เงื่อนไข คือ เงื่อนไขความรู้และคุณธรรม จะทำให้เกิดผลดีผลเสียอย่างไร (Obj. ๒) ๔. นักเรียนร่วมกันชมวีดิทัศน์เรื่อง “ลองดู” (We can try) (๓ นาที) แล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวิธีการดำเนินชีวิตของตัวละครกับเศรษฐกิจพอเพียงตามประเด็นดังนี้ ๔.๑ วิธีการดำเนินชีวิตของตัวละครเกี่ยวข้องกับหลักการ ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไขอย่างไรบ้าง ให้นักเรียนยกตัวอย่างเป็นข้อ ๆ” ๔.๒ นักเรียนได้ข้อคิดเกี่ยวกับการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้อย่างไร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=5evijBBLU2Q

๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันชมภาพ “ผักตบชวา”

ที่มา : http://news.ch3thailand.com/local/9182

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	๖. ครูให้นักเรียนร่วมอภิปราย ในประเด็นต่อไปนี้ ๖.๑ “หากท้องถิ่นของเรามีผักตบชวา และเราใช้กระบวนการคิดเช่นเดียวกับเหตุการณ์ในวีดิทัศน์ นักเรียนคิดว่าเราจะสามารถพัฒนาผักตบชวา ให้เป็นสินค้าประจำท้องถิ่นได้หรือไม่ อย่างไร” *(แนวคำตอบ : ครูพิจารณาตามความเหมาะสม)* (Obj. ๓) ๖.๒ “ประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีอะไรบ้าง” *(แนวคำตอบ : ประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยอาศัยหลักการสำคัญอย่าง ๒ ห่วง ๓ เงื่อนไข)* (Obj. ๔) **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม “ถ้านักเรียนนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ โดยมีทั้งความพอประมาณ มีการใช้เหตุผล และไม่ประมาท ดำรงอยู่ในคุณธรรม และการใช้ปัญญาจะทำให้ชีวิตเป็นอย่างไร” (*แนวคำตอบ : จะทำให้ใช้ชีวิตได้อย่างมั่นคงและสงบสุข)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ ๒. อธิบายหลักการและเป้าหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจ	๑) การตอบคำถาม ๒) การวิเคราะห์และตอบคำถามเกี่ยวกับวีดิทัศน์ที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) ภาพพระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ๓) วีดิทัศน์เรื่อง “รู้จัก "หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ใน ๓ นาที” ๔) ภาพ “๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข” ๕) วีดิทัศน์เรื่อง “ลองดู” (We can try) ๖) ภาพ “ผักตบชวา”	**ดี** : สามารถอธิบายความหมาย หลักการและเป้าหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง เข้าใจ **พอใช้** : สามารถอธิบายความหมาย หลักการและเป้าหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายได้
ด้านทักษะและกระบวนการ นำเสนอแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อแก้ปัญหาในชุมชนของตนได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การวิเคราะห์และตอบคำถามเกี่ยวกับวีดิทัศน์ที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) ภาพพระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ๓) วีดิทัศน์เรื่อง “รู้จัก "หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ใน ๓ นาที” ๔) ภาพ “๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข” ๕) วีดิทัศน์เรื่อง “ลองดู” (We can try) ๖) ภาพ “ผักตบชวา”	**ดี** : นำเสนอแนวทางแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อแก้ปัญหาในชุมชนของตนได้อย่างสมเหตุสมผลและสร้างสรรค์ **พอใช้** : นำเสนอแนวทางแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อแก้ปัญหาในชุมชนของตนได้อย่างสมเหตุสมผล **ปรับปรุง** : ไม่สามารถนำเสนอแนวทางได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การวิเคราะห์และตอบคำถามเกี่ยวกับวีดิทัศน์ที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) ภาพพระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ๓) วีดิทัศน์เรื่อง “รู้จัก "หลัก	**ดี** : สามารถอธิบายประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง **พอใช้** : สามารถอธิบายประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
		ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ใน ๓ นาที" ๔) ภาพ "๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข" ๕) วีดิทัศน์เรื่อง "ลองดู" (We can try) ๖) ภาพ "ผักตบชวา"	**ปรับปรุง** : ไม่สามารถอภิปรายได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. วามคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง การแก้ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๓ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตเนื้อหา

ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถระบุปัญหาการผลิตในท้องถิ่นของตนเองได้

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นของตนได้

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของการผลิตในระดับท้องถิ่นได้อย่างครอบคลุม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เรื่อง "เที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋ได้ไม่เหมือนกัน" ความยาว ๒ นาที และตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

"เที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋ได้ไม่เหมือนกัน"

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=vcTVJxnm3LQ

๑.๑ จากวีดิทัศน์ดังกล่าว ประเทศไทยมีจุดเด่นในเรื่องใด *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นตามวีดิทัศน์ที่ได้รับชม)*

๑.๒ สินค้าและบริการที่โดดเด่นในประเทศไทยมีอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : การเกษตรและการท่องเที่ยว)*

สื่อ

๑. วีดิทัศน์เรื่อง "เที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋ได้ไม่เหมือนกัน"

๒. กระดาษ A๔ กลุ่มละ ๒ แผ่น

๓. ใบกิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแก้ปัญหา”

แหล่งเรียนรู้

๑. ชุมชนของนักเรียน

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การนำเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นของตน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง การแก้ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๑.๓ สินค้าและบริการที่โดดเด่นเหล่านั้นมีอะไรบ้างที่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จและเพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็น)* ๒. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน “นักเรียนในฐานะส่วนหนึ่งของชุมชน มีส่วนช่วยในการนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อที่จะทำให้ชุมชนของนักเรียนเจริญก้าวหน้า” **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ประมาณ ๓-๕ กลุ่ม ๒. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันระดมความคิดเกี่ยวกับสินค้าและบริการในจังหวัดหรืออำเภอของนักเรียน โดยกำหนดประเด็นให้ดังนี้ ๒.๑ สินค้าและบริการที่โดดเด่นในจังหวัดหรืออำเภอของตนเอง ๒.๒ ปัญหาที่พบในการผลิตสินค้าและบริการ โดยแข่งขันหากลุ่มที่สามารถระดมความคิดได้มากที่สุด กำหนดเวลาไม่เกิน ๕ นาที (Obj. ๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง การแก้ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๓. นักเรียนภายในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์และจัดเรียงลำดับของปัญหาที่พบจากมากสุดไปน้อยสุด โดยพิจารณาจากผลกระทบที่มีต่อชุมชนในมิติสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ๔. นักเรียนนำปัญหาที่อยู่ในระดับมีผลกระทบสูงสุดมาออกแบบวิธีการแก้ปัญหา โดยอาศัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาแก้ไขปัญหาและทำลงในใบกิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแก้ปัญหา” และนำเสนอหน้าชั้นเรียน (Obj. ๒) ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรมที่ปฏิบัติ โดยอภิปรายเน้นย้ำไปที่ประเด็นความสำคัญของการผลิตในระดับท้องถิ่นที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น (Obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูใช้แนวคำถามต่อไปนี้ เพื่อพัฒนาความคิดรวบยอดของนักเรียน ๑.๑ การผลิตสินค้าและบริการในชุมชนมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจในชุมชนอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจในท้องถิ่นมีความ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง การแก้ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	เจริญก้าวหน้า รายได้กระจายสู่คนในท้องถิ่น) ๑.๒ หากเกิดปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในชุมชน ใครควรเป็นผู้มาส่วนสำคัญในการแก้ไข เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : คนในชุมชน เพราะคนในชุมชนย่อมรู้ปัญหาเป็นอย่างดี และผลกระทบจากปัญหานั้นคนในชุมชนได้รับผลกระทบมากที่สุด)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุปัญหาการผลิตในท้องถิ่นของตนเองได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การกิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแก้ปัญหา”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแก้ปัญหา”	**ดี** : สามารถระบุปัญหาการผลิตในท้องถิ่นของตนเองได้อย่างเข้าใจและสร้างสรรค์ **พอใช้** : สามารถระบุปัญหาการผลิตในท้องถิ่นของตนเองได้อย่างเข้าใจ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถระบุปัญหาการผลิตได้
ด้านทักษะและกระบวนการ นำเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นของตนได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การกิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแก้ปัญหา”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแก้ปัญหา”	**ดี** : สามารถนำเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นของตนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม **พอใช้** : สามารถนำเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นของตนได้ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถนำเสนอแนวทางได้
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการผลิตในระดับท้องถิ่นได้อย่างครอบคลุม	๑) การตอบคำถาม ๒) การกิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแก้ปัญหา”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแก้ปัญหา”	**ดี** : เห็นความสำคัญของการผลิตในระดับท้องถิ่นได้อย่างครอบคลุม **พอใช้** : เห็นความสำคัญของการผลิตในระดับท้องถิ่นแต่ไม่เข้าใจถึงระดับท้องถิ่น **ปรับปรุง** : ไม่เห็นความสำคัญของการผลิตระดับท้องถิ่น

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

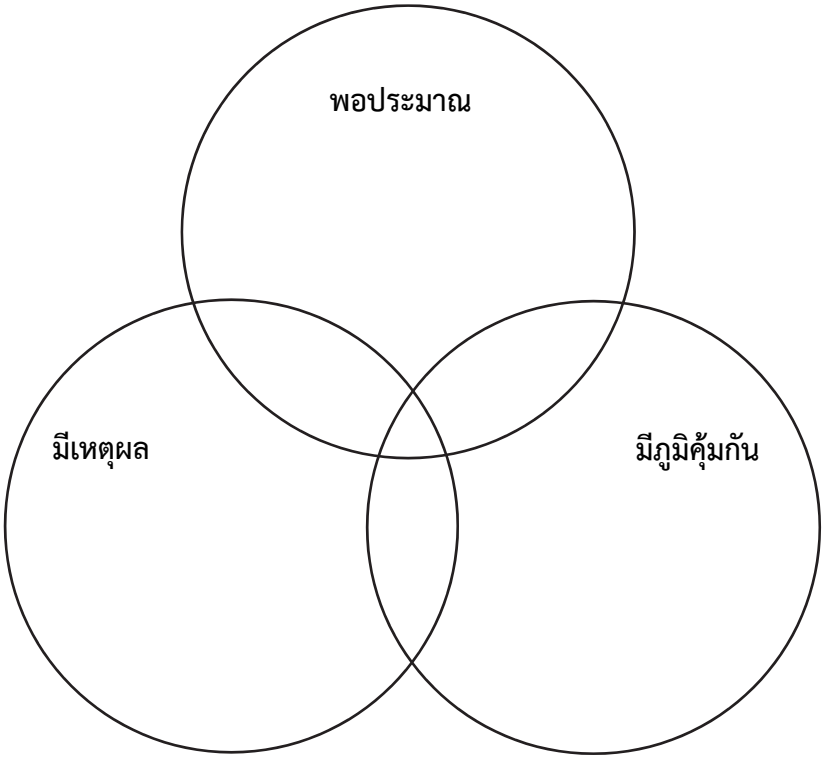
ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันแก้ปัญหา”

ปัญหาของชุมชน คือ .....

เงื่อนไขคุณธรรม	นำไปสู่	เงื่อนไขความรู้

มิติด้านสังคม	มิติด้านสิ่งแวดล้อม	มิติด้านวัฒนธรรม	มิติด้านเศรษฐกิจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ : แปลงเกษตรของฉัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๓ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตเนื้อหา

เกษตรทฤษฎีใหม่

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายองค์ประกอบและเป้าหมายของเกษตรทฤษฎีใหม่ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์หลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่ได้อย่างเหมาะสม

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายประโยชน์ของการนำหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูกล่าวทักทายนักเรียนและทบทวนเรื่องที่เรียน

๒. ครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน โดยใช้แนวคำถาม

๒.๑ “นักเรียนเคยได้ยิน ๓๐ : ๓๐ : ๓๐ : ๑๐ หรือไม่ และนักเรียนคิดว่าเกี่ยวข้องกับอะไร”

(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดเห็น)

๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบาย ดังนี้ “วันนี้เราจะศึกษา ๓๐ : ๓๐ : ๓๐ : ๑๐ นั้นเกี่ยวกับอะไร”

ขั้นสอน

๑. ครูเปิดวีดิทัศน์เรื่อง “สุธรรม จันทร์อ่อน เกษตรกรผู้ยึดหลักความสมดุล” (ความยาว ๑๕ นาที)

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=Wv9CznVOtdQ&t=56s

สื่อ

๑. วีดิทัศน์เรื่อง “สุธรรม จันทร์อ่อน เกษตรกรผู้ยึดหลักความสมดุล”

๒. ภาพ “การจัดสรรพื้นที่ตามหลักทฤษฎีใหม่”

๓. วีดิทัศน์เรื่อง “Infographic สุขพอที่พ่อให้ ตอน : เกษตรทฤษฎีใหม่”

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. ห้องสมุด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

อภิปรายประโยชน์ของการนำหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในชีวิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ : แปลงเกษตรของฉัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ๒.๑ ปัญหาของเกษตรกรท่านนี้มีอะไรบ้าง ๒.๒ ในวีดิทัศน์เขาใช้วิธีการแก้ปัญหาอย่างไร ๒.๓ นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากวีดิทัศน์นี้ที่เกี่ยวข้องกับการนำเศรษฐกิจพอเพียง ๓. นักเรียนร่วมกันชมภาพ “การจัดสรรพื้นที่ตามหลักทฤษฎีใหม่” แล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม “จากภาพนักเรียนพบเห็นอะไรบ้าง และสิ่งที่เห็นมีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตอย่างไร” ที่มา : http://kaset.vwander.com/vegetables/เกษตรทฤษฎีใหม่.html ๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันศึกษา หลักการของทฤษฎีใหม่โดยการชมสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง “Infographic สุขพอที่พ่อให้ ตอน : เกษตรทฤษฎีใหม่”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ : แปลงเกษตรของฉัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=rJedTtbt4Uo&t=3s

๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามต่อไปนี้

๕.๑ การจัดสรรพื้นที่ เป็นขั้นตอนที่เท่าไรของเกษตรทฤษฎีใหม่ *(แนวคำตอบ : ขั้นที่ ๑)*

๕.๒ ขั้นที่ ๒ ของเกษตรทฤษฎีใหม่คืออะไร *(แนวคำตอบ : การร่วมมือกันภายในชุมชน)*

๕.๓ เพราะเหตุใดขั้นที่ ๓ ของเกษตรทฤษฎีใหม่จึงเป็นการร่วมมือจากภายนอก *(แนวคำตอบ : เพราะต้องการเงินทุน หรือการสนับสนุนเพื่อการพัฒนาที่มากขึ้น)*

๕.๔ สิ่งที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ต้องการจะสอนเราคือสิ่งใด (*แนวคำตอบ : การใช้ชีวิตที่ไม่ประมาทไม่กระทำเกินตัว เราสามารถทำธุรกิจเพื่อความร่ำรวยได้ แต่จะต้องมีความมั่นคงในชีวิตก่อน จึงต้องเริ่มจากการพึ่งพาตนเอง อยู่ร่วมกับสังคมรอบข้างให้ได้ก่อน จึงจะออกไปสู่การทำธุรกิจที่ยิ่งใหญ่ขึ้นได้)* (Obj. ๑, ๒)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ : แปลงเกษตรของฉัน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ขั้นสรุป ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายแนวทางการนำหลักของเกษตรทฤษฎีใหม่ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ๑.๑ การประกอบอาชีพตามหลักการเศรษฐกิจพอเพียงสามารถทำได้อย่างไร *(แนวคำตอบ : ประกอบอาชีพจากความสามารถที่ตนทำได้อย่างไม่เกินตัว ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง)* (obj. ๓) ๑.๒ เมื่อเราประกอบอาชีพตามหลักการเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้เกิดผลอย่างไร *(แนวคำตอบ : จะทำให้สามารถอยู่อย่างพึ่งพาตนเองและแก้ปัญหาความไม่มั่นคงทางอาชีพได้ นำมาสู่ความสงบสุขของการดำรงชีวิต)* ๑.๓ แนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่นอกจากยังจะใช้กับภาคการเกษตรแต่สามารถนำมาปรับใช้กับชีวิตเราได้อย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ทำให้เรารู้จักกับการจัดสรรเวลาในชีวิต รู้จักวางแผนในการทำงานปฏิบัติงานต่าง ๆ)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายองค์ประกอบและเป้าหมายของเกษตรทฤษฎีใหม่ได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การวิเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากวีดิทัศน์ที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) วีดิทัศน์เรื่อง “สุธรรม จันทร์อ่อน เกษตรกรผู้ยึดหลักความสมดุล” ๓) ภาพ “การจัดสรรพื้นที่ตามหลักทฤษฎีใหม่” ๔) วีดิทัศน์เรื่อง “Infographic สุขพอที่พ่อให้ ตอน : เกษตรทฤษฎีใหม่”	**ดี** : อธิบายองค์ประกอบและเป้าหมายของเกษตรทฤษฎีใหม่ได้อย่างครอบคลุม ชัดเจน **พอใช้** : อธิบายองค์ประกอบและเป้าหมายของเกษตรทฤษฎีใหม่ได้แต่ไม่ครอบคลุม **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายองค์ประกอบได้
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์หลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่ได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การวิเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากวีดิทัศน์ที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) วีดิทัศน์เรื่อง “สุธรรม จันทร์อ่อน เกษตรกรผู้ยึดหลักความสมดุล” ๓) ภาพ “การจัดสรรพื้นที่ตามหลักทฤษฎีใหม่” ๔) วีดิทัศน์เรื่อง “Infographic สุขพอที่พ่อให้ ตอน : เกษตรทฤษฎีใหม่”	**ดี** : สามารถวิเคราะห์หลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่ได้อย่างสมเหตุสมผล **พอใช้** : สามารถวิเคราะห์หลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่พอสังเขป **ปรับปรุง** : ไม่สามารถวิเคราะห์หลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายประโยชน์ของการนำหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในชีวิตได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การวิเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากวีดิทัศน์ที่กำหนดให้	๑) คำถามสำคัญ ๒) วีดิทัศน์เรื่อง “สุธรรม จันทร์อ่อน เกษตรกรผู้ยึดหลักความสมดุล” ๓) ภาพ “การจัดสรร	**ดี** : สามารถอภิปรายประโยชน์ของการนำหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์และเป็นไปได้ถูกต้องตามหลักการ **พอใช้** : สามารถอภิปราย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
		พื้นที่ตามหลักทฤษฎีใหม่” ๔) วีดิทัศน์เรื่อง “Infographic สุขพอที่พ่อให้ ตอน : เกษตรทฤษฎีใหม่”	ประโยชน์ของการนำหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในชีวิตได้แต่ยังขาดความเข้าใจบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายประโยชน์ของการนำหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในชีวิต

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง การพัฒนาสินค้าและบริการโดยอาศัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๓ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตเนื้อหา

การพัฒนาการผลิตในท้องถิ่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่าได้

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูทักทายนักเรียน และทบทวนความรู้เดิม

๒. ครูให้นักเรียนชมรูปภาพ “เสื่อ” ดังนี้

ที่มา : http://www.phai13.com/product/เสื่อกกแบบม้วน/

ที่มา : http://yongsengmat.com/สินค้า/เสื่อวัด-เสื่อวา/

สื่อ

๑. รูปภาพ “เสื่อ

๒. รูปภาพ “ของดีแต่ละภูมิภาค”

๓. กระดาษปรู๊ฟ กลุ่มละ ๑ แผ่น

๔. ปากกาเมจิก

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. หนังสือเรียน

๓. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

อภิปรายความสำคัญของการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง การพัฒนาสินค้าและบริการโดยอาศัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๓. ครูใช้แนวคำถามสำคัญในการนำเข้าสู่บทเรียนดังนี้ ๓.๑ เสื่อสองผืนนี้ผืนใดมีมูลค่ามากกว่ากัน *(แนวคำตอบ : ผืนที่ ๒)* ๓.๒ สิ่งใดที่ทำให้ผืนที่ ๒ มีมูลค่ามากกว่าผืนแรก *(แนวคำตอบ : มีการออกแบบเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า)* ๔. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบาย ดังนี้ “วันนี้เราจะออกแบบผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จากของดีในท้องถิ่นในประเทศไทย” **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ประมาณ ๓-๖ กลุ่ม ๒. ครูมอบรูปภาพ “ของดีแต่ละภูมิภาค” และกระดาษปรู๊ฟพร้อมปากกาเมจิกให้กลุ่ม กลุ่มละ ๑ ชุด ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ ๑ แผ่น ๓. ครูกำหนดสถานการณ์สมมุติให้นักเรียนเป็นตัวแทนของจังหวัดนั้น ๆ ต้องผลิตสินค้าเพื่อนำไปขายที่งานมหกรรม OTOP ที่ศูนย์การค้าแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร และให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “SMEs ตีแตก” เพื่อหาทีมที่ชนะ โดยปฏิบัติดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง การพัฒนาสินค้าและบริการโดยอาศัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๓.๑ นักเรียนในกลุ่มร่วมกันระดมสมองวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับ สามารถออกแบบเพื่อเพิ่มมูลค่าอย่างไร ๓.๒ นักเรียนนำผลิตภัณฑ์ที่กำหนดให้ออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สร้างสรรค์และเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้า เช่น กลุ่มของนักเรียนได้มะขามหวาน อาจจะนำไปแปรรูปเป็นแยมมะขามหวาน เป็นต้น ๓.๓ นักเรียนวาดรูปผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบลงบนกระดาษปรู๊ฟ พร้อมทั้งให้นักเรียนกำหนดราคาที่ต้องการขาย (Obj. ๑, ๒) ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงาน ให้เวลากลุ่มละ ไม่เกิน ๒ นาที โดยเป็นการนำเสนอโดยให้นักเรียนสวมบทบาทเป็นผู้ขายสินค้านั้น ๕. นักเรียนนำผลงานไปติดไว้ข้างผนังห้องเรียน จากนั้นให้นักเรียนในห้องร่วมกันโหวตหากลุ่มที่ชนะ ๖. ครูสรุปกิจกรรมที่ร่วมกันปฏิบัติ โดยให้นักเรียนอภิปรายถึงความสำคัญของการศึกษาที่จะนำความรู้มาพัฒนาผลิตสินค้าต่าง ๆ พัฒนาชุมชนของตนเองได้ (Obj. ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง การพัฒนาสินค้าและบริการโดยอาศัยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ขั้นสรุป ๑. ครูพัฒนาความคิดรวบยอดของนักเรียน โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ หากทุกพื้นที่ในประเทศ พัฒนาผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นของตนเองได้ จะเกิดผลดีต่อประเทศชาติอย่างไร *(แนวคำตอบ : เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนในท้องถิ่นต่าง ๆ)* ๑.๒ ความรู้ที่ได้รับในการเรียนครั้งนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นตนเองอย่างไร *(แนวคำตอบ : นักเรียนแสดงความคิดเห็น)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “SMEs ตีแตก!!”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “SMEs ตีแตก!!”	**ดี :** สามารถวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและครอบคลุม **พอใช้ :** สามารถวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่นได้แต่ยังไม่ครอบคลุม **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น
ด้านทักษะและกระบวนการ ออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่าได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “SMEs ตีแตก!!”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “SMEs ตีแตก!!”	**ดี** : ออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่าได้สร้างสรรค์ สวยงามและน่าสนใจ **พอใช้** : ออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่าได้**แ**ต่ยังขาดความคิดสร้างสรรค์ บางประการ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่าได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “SMEs ตีแตก!!”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “SMEs ตีแตก!!”	**ดี** : สามารถอภิปรายความสำคัญของการพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง **พอใช้** : สามารถอภิปรายความสำคัญของการพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้แต่ยังไม่เหมาะสม **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอภิปรายความสำคัญของการพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รูปภาพ “ของดีแต่ละภูมิภาค”

ผ้าม่อฮ่อม จังหวัดแพร่

ที่มา : https://7greens.tourismthailand.org/en/green_community/detail/1362

ปลาทูแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม

ที่มา : https://www.matichonweekly.com/column/article_21710

กระติบข้าวเหนียว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่มา : Facebook Page : ศูนย์จำหน่ายกระติบข้าว อ.โซ่พิสัย

ไข่เค็มไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่มา : http://www.takeshark.com/ทำไข่เค็มขาย-รายได้เสริม/

เครื่องปั้นดินเผาบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี

ที่มา : https://7greens.tourismthailand.org/green_community/detail/880.html

ร่มบ่อสร้าง จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : http://www.skysouq.com/Holiday-Packages/Package/Detail?pCode=159&cCode=1&sCurrency=OMR

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ รู้ทันสิทธิผู้บริโภค
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๔ อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สิทธิของบุคคลในฐานะผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครองและป้องกันตามที่กฎหมายบัญญัติ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมจากการใช้สินค้าและบริการ

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ความหมายและความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค
๒) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค
๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค
๔) แนวทางการปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การวิเคราะห์สิทธิที่ผู้บริโภคพึงได้รับ
๒) การอภิปรายเสนอแนวทางการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค
๓) การใช้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคเป็นแนวทางในการเลือกหรือเลี่ยงการบริโภคสินค้าและบริการ
๔) การวิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบที่ผู้บริโภคได้รับจากการถูกละเมิดสิทธิ
๕) การออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์ในการตระหนักถึงสิทธิและการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

เจตคติ

๑) การเห็นคุณค่าและความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร
๒) ความสามารถในการคิด
๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) ซื่อสัตย์สุจริต
๒) มีวินัย
๓) ใฝ่เรียนรู้
๔) อยู่อย่างพอเพียง

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การทำป้ายให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิผู้บริโภค เพื่อนำไปประชาสัมพันธ์บริเวณโรงเรียน เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ เสาตึก หรือบอร์ดประจำชั้นเรียน เพื่อเผยแพร่ความรู้และสร้างความตระหนักแก่ผู้คนในโรงเรียนในเรื่องสิทธิผู้บริโภคที่ตนเองพึงมี

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องของเนื้อหาสาระในป้ายประชาสัมพันธ์	สรุปใจความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปใจความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค โดยบกพร่อง ๑ จุด	สรุปใจความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค โดยบกพร่อง ๒ จุด	สรุปใจความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค โดยบกพร่อง ๓ จุด
๒. การจัดองค์ประกอบของการนำเสนอข้อมูลในป้าย	สามารถอ่านข้อความได้อย่างชัดเจน และลำดับเนื้อหาได้โดยใช้การจัดวางองค์ประกอบกับรูปทรงต่าง ๆ มาช่วยในการนำเสนอข้อมูล เช่น แผนภูมิ ลูกศร การตีกรอบ	การใช้ตัวอักษรขนาดพอดี จัดวางเนื้อหาเป็นลำดับ สามารถอ่านได้อย่างเข้าใจ	การใช้ตัวอักษรตัวเล็ก จัดวางเนื้อหาเป็นลำดับ สามารถอ่านได้อย่างเข้าใจบ้าง	การใช้ตัวอักษรตัวเล็ก จัดวางเนื้อหาไม่เป็นลำดับไม่สามารถอ่านได้อย่างชัดเจน
๓. ความสวยงามของป้ายประชาสัมพันธ์	การตกแต่งแสดงออกถึงความเรียบร้อย และสวยงาม มีการวาดหรือตกแต่งประกอบอย่างเหมาะสมกับเนื้อหา	การตกแต่งแสดงออกถึงความเรียบร้อย และสวยงาม	การตกแต่งแสดงออกถึงความเรียบร้อย แต่ไม่มีความสวยงาม	การตกแต่งไม่เรียบร้อย ไม่สวยงาม

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑ - ๑๒	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๙ - ๑๐	หมายถึง ดี
คะแนน ๖ - ๘	หมายถึง พอใช้
คะแนนต่ำกว่า ๖ คะแนน	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๔ อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค

ขอบเขตเนื้อหา

ความหมายและความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจากกรณีศึกษาที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์สิทธิที่ผู้บริโภคพึงได้รับจากกรณีศึกษาที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. นักเรียนกันชมภาพสินค้าต่าง ๆ จากนั้นร่วมกันอภิปรายตามประเด็นที่กำหนดให้

ภาพ “ข้าวผัดหมู”

ที่มา : https://yommaratnutrition.wordpress.com/2017/06/07/

ภาพ เก้าอี้ไม้สัก

ที่มา : https://www.orientalidea.co.th/product/cr-31/

สื่อ

๑. ภาพสินค้าและบริการ

๒. กรณีศึกษาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิผู้บริโภค

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การอภิปรายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ภาพ บ้าน

ที่มา : http://www.homenayoo.com/the-sky-by-baan-rim-suan/

๑.๑ ถ้าหากนักเรียนซื้อสินค้าเหล่านั้นมา แต่สินค้าไม่ได้คุณภาพ นักเรียนจะมีความรู้สึกอย่างไร *(แนวคำตอบ : รู้สึกไม่ดีที่ได้ของไม่มีคุณภาพ)*

๑.๒ ในชีวิตประจำวันนักเรียนเคยพบกับประสบการณ์เหล่านี้หรือไม่ และมีส่วนร่วมต่อการแก้ไขปัญหาอย่างไร *(แนวคำตอบ : พิจารณาคำตอบจากประสบการณ์ของนักเรียน)*

๒. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน “ปัจจุบันการผลิตสินค้าและบริการมีการแข่งขันสูง ทำให้อาจมีผู้ผลิตบางรายต้องการยอดการขายที่สูงขึ้น อาจเป็นเพราะเร่งการผลิต ลดคุณภาพสินค้า หรือไม่ได้ตั้งใจทำก็ตาม ซึ่งในบางทีนักเรียนในฐานะผู้บริโภคอาจละเลยไม่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขสิ่งเหล่านั้น แต่ในวันนี้ เราจะมาเรียนรู้เพื่อการเข้าถึงสิทธิการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่ออาจเป็นแนวทางในความเข้าใจสิทธิของตนเองต่อเรื่องราวในประเด็นนี้กัน”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	ขั้นสอน ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๓ กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะได้รับกรณีศึกษาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิผู้บริโภค กลุ่มละ ๑ เรื่อง แตกต่างกันไปดังนี้ ๑.๑ เรื่อง พบตลาดบางกะปิโกงตาชั่ง ๑.๒ เรื่อง สธ. เก็บปลากระป๋องพบสารปนเปื้อน ๑.๓ เรื่อง กระเช้าปีใหม่เกินราคา ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการละเมิดสิทธิผู้บริโภคโดยครูกำหนดประเด็นให้ดังต่อไปนี้ ๒.๑ ปัญหาที่เกิดขึ้น ๒.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้บริโภค ๒.๓ แนวทางการแก้ไขปัญหา ๒.๔ สิทธิที่ผู้บริโภคพึงได้รับ (Obj. ๒) ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนประเด็นที่กำหนดให้บนกระดานพร้อมทั้งนำเสนอ ๔. นักเรียนร่วมกันนิยามความหมายของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ (Obj. ๑) ๔.๑ การคุ้มครองผู้บริโภคจะเกิดขึ้นเมื่อใด ๔.๒ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการคุ้มครองผู้บริโภคคือใคร ๔.๓ การคุ้มครองผู้บริโภคมีแนวทางอย่างไร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๕. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค โดยครูใช้แนวคำถามดังนี้ ๕.๑ การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคมีประโยชน์หรือความสำคัญกับนักเรียนอย่างไรบ้าง (Obj. ๓) ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ นักเรียนควรมีบทบาทในการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคของตนหรือไม่ *(แนวคำตอบ : ควรมีบทบาท)* ๑.๒ เพราะเหตุใดจึงต้องมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเหล่านั้น *(แนวคำตอบ : เพราะมีผลประโยชน์ร่วมกันทั้งต่อตนเอง ต่อประเทศ และต่อโลก)* ๑.๓ การมีส่วนร่วมต่อการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคส่งผลดีอย่างไร *(แนวคำตอบ : การมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลการใช้ทรัพยากรเพื่อการผลิตสินค้าและบริการให้มีคุณภาพอยู่เสมอ ย่อมส่งผลดีต่อตนเองและสังคม จากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และทำให้ได้ใช้สินค้าและบริการที่ดีในชีวิตประจำวัน)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การนิยามความหมายของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค	การตอบคำถาม	ประเด็นคำถาม	**ดี** : นิยามความหมายของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้อย่างถูกต้องและครอบคลุม **พอใช้** : นิยามความหมายของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้อย่างถูกต้องบางประเด็น **ปรับปรุง** : ไม่สามารถนิยามความหมายของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้
ด้านทักษะและกระบวนการ การวิเคราะห์สิทธิที่ผู้บริโภคพึงได้รับจากการบริโภคสินค้าและบริการ	๑) การตอบคำถาม ๒) การอภิปราย	๑) ประเด็นคำถาม ๒) กรณีศึกษาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิผู้บริโภค	**ดี** : ระบุปัญหาและสิทธิที่ผู้บริโภคพึงได้รับได้อย่างถูกต้อง **พอใช้** : ระบุปัญหาและสิทธิที่ผู้บริโภคพึงได้รับได้อย่างถูกต้องบางประเด็น **ปรับปรุง** : ไม่สามารถระบุปัญหาและสิทธิที่ผู้บริโภคพึงได้รับได้
ด้านคุณลักษณะ การอธิบายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค	๑) การตอบคำถาม ๒) การอภิปราย	ประเด็นคำถาม	**ดี :** อธิบายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสม ทั้ง ๓ ประเด็น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : อธิบายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสม แต่ไม่ครบทุกประเด็น **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กรณีศึกษาการละเมิดสิทธิผู้บริโภค
เรื่อง พบตลาดบางกะปิโกงตาชั่ง

พบตลาดบางกะปิโกงตาชั่ง

เมื่อวันที่ ๒ พ.ค. ๕๗ นายนิพนธ์ บุญญภัทรโร ประธานที่ปรึกษาผู้ว่าฯ กทม. ในฐานะประธานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.กทม.) พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่เทศกิจและเจ้าหน้าที่จากสำนักอนามัย เดินทางไปตรวจสอบเครื่องชั่งผู้ค้าในตลาดบางกะปิ เนื่องจาก กทม. ได้รับร้องเรียนจากผู้บริโภค ผ่านสายด่วน ๑๕๕๕ ว่า จากภาวะเศรษฐกิจฝืดเคืองในยุคข้าวยากหมากแพง มีปัญหาการเอารัดเอาเปรียบของผู้ค้าริมบาทวิถีย่านตลาดบางกะปิโดยการโกงตาชั่ง ขายสินค้าไม่เต็มน้ำหนัก หรือการใช้มือวางบนตาชั่งให้เกินน้ำหนักและหยิบสินค้าส่วนที่เกินน้ำหนักออก ซึ่งเป็นกลที่เป็นการซ้ำเติมผู้บริโภคที่มีรายได้น้อยอีกด้วย

นายนิพนธ์กล่าวว่า ที่ผ่านมาสำนักงานเขตบางกะปิได้ประสานนายตรวจชั่งตวงวัดของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ลงพื้นที่ตรวจสอบตลาดบางกะปิตั้งแต่ต้นปีจนถึงเดือนเมษายน พบผู้ค้าโกงตาชั่ง ๕ ราย หรือเฉลี่ย ๒ รายต่อเดือน โดยเจ้าหน้าที่ยึดตาชั่งทันทีและปรับเงิน ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาท ที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่เขตไม่มีอำนาจในการจับ-ปรับ จะต้องประสานนายตรวจชั่งตวงวัดของกระทรวงพาณิชย์มาดำเนินการ กรณีมีผู้ร้องเรียนเข้ามาที่เขตเท่านั้น ทั้งนี้ ในอนาคตกระทรวงพาณิชย์จะถ่ายโอนอำนาจมาให้ กทม. โดยให้อำนาจผู้อำนวยการเขตเป็นนายตรวจชั่งตวงวัด ซึ่งจะมีอำนาจเต็มที่และดำเนินการได้ทันที

ทั้งนี้ ในจำนวนตลาดทั้ง ๗ แห่ง กทม. มีตาชั่งกลางซึ่งเป็นมาตรฐานให้ประชาชนได้ทดลองใช้ใน ๓ ตลาดเท่านั้น คือ ตลาดสดบางกะปิ ตลาดสดประชานิเวศน์ ๑ และตลาดสดหนองจอก ส่วนตลาดเทวราช ตลาดพลู ตลาดสิงหา และตลาดรัชดาภิเษก จะเร่งติดตั้งให้แล้วเสร็จในเดือน พฤษภาคมนี้

ที่มา : http://news.hunsa.com/detail.php?if=8472

กรณีศึกษาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิผู้บริโภค
เรื่อง สธ.เก็บปลากระป๋องบริจาคที่พัทลุง ส่งตรวจสารปนเปื้อน

สธ. เก็บปลากระป๋องบริจาคที่พัทลุงส่งตรวจสารปนเปื้อน

จากกรณีที่ชาวบ้านที่ตำบลชัยบุรี จังหวัดพัทลุง ได้รับบริจาคอาหารช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม ซึ่งภายในถุงบรรจุปลากระป๋อง ข้าวสาร บะหมี่สำเร็จรูป และของใช้ประจำวัน เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๒ ที่ผ่านมาหลังจากนั้นได้เปิดปลากระป๋องดังกล่าวบริโภค พบว่ามีกลิ่นเหม็นเน่า เนื้อปลาเละ เมื่อลองชิมเกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียน จึงได้นำปลากระป๋องทั้งหมดไปส่งคืนที่ผู้ใหญ่บ้าน

ความคืบหน้าล่าสุด นพ.สุพรรณ ศรีธรรมมา โฆษกกระทรวงสาธารณสุขเปิดเผยว่า นายวิทยา แก้วภราดัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้สั่งการให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง เก็บปลากระป๋องบริจาคคือ ยี่ห้อชาวดอย ซึ่งผลิตจากบริษัททองกิ่งแก้วฟู้ดส์ เลขที่ ๑๗/๑ หมู่ ๕ ต.แคราย อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร จำหน่ายโดยบริษัท ไทย เอดี ฟู้ดส์ เลขที่ ๕/๑๔๕ หมู่ ๑ ถนนพระรามที่ ๒ แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กทม. ผลิตวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ หมดอายุ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ เลขที่ อย.๗๔-๐๗๐๔๐-๑-๐๐๕๐ ล็อตการผลิต TSE ๗๗ ออกจากหมู่บ้านทั้งหมด และให้ส่งตรวจวิเคราะห์ที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ จ.ตรัง เป็นการด่วนแล้ว คาดว่า จะทราบผลในวันพรุ่งนี้ (๑๕ ม.ค.) ขณะเดียวกันได้สั่งการสำนักงานสาธารณสุขทั้งหมด เก็บปลากระป๋องยี่ห้อดังกล่าวและผลิตในล็อตเดียวกันออกจากท้องตลาดทั้งหมด รวมทั้งในเขต กทม. ด้วย เพื่อความปลอดภัยของประชาชน

นพ.สุพรรณ กล่าวต่อว่า ทั้งนี้ หากพบว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไม่ได้มาตรฐาน ถือเป็นอาหารผิดมาตรฐานตาม พ.ร.บ.อาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๘ มีโทษปรับไม่เกิน ๕ หมื่นบาท หรือหากพบสิ่งปนเปื้อนอันตรายเจือปนอยู่ ถือว่าเป็นอาหารไม่บริสุทธิ์ ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่าย มีโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒ หมื่นบาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับ และได้สั่งการให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร ส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบที่โรงงานผลิตเป็นการด่วนว่าได้ตามมาตรฐานจีเอ็มพีหรือไม่และสืบหาสาเหตุการเน่าเสียด้วย

ที่มา : https://www.sanook.com/news/92251/

กรณีศึกษาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิผู้บริโภค
เรื่อง กระเช้าปีใหม่เกินราคา สินค้าไร้คุณภาพ

กระเช้าปีใหม่เกินราคา สินค้าไร้คุณภาพ

นางราตรี ดับโศก หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดสงขลา เปิดเผยว่า จากการเข้าไปซุ่มตรวจตามร้านค้าที่จำหน่ายกระเช้าของขวัญปีใหม่ ในช่วงเทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ตามย่านการค้าต่าง ๆ ทั้งในส่วนของอำเภอเมือง และอำเภอหาดใหญ่ เพื่อป้องกันผู้ประกอบการฉวยโอกาสจำหน่ายสินค้าเกินราคา และไม่ติดป้ายแสดงราคาสินค้าเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคในช่วงเทศกาล ทั้งนี้จากการซุ่มตรวจพบว่า ร้านค้าทั่วไปมีการติดป้ายแสดงสินค้าที่ถูกต้อง โดยเฉพาะสินค้าประเภทกระเช้าของขวัญที่ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการรายใหญ่ เช่น โมเดลเทรด ห้างสรรพสินค้าจะเป็นผู้จำหน่ายหลัก ทำให้หมดปัญหาเรื่องการแสดงราคาสินค้าหรือการจำหน่ายเกินราคา ส่วนร้านค้าย่อยในเขตชุมชนนั้นมีน้อยมากจึงไม่น่าเป็นห่วง “กระเช้าของขวัญส่วนใหญ่จะวางขายตามห้างสรรพสินค้า จึงหมดปัญหาเรื่องการติดป้ายราคาเกินจริงหรือไม่มีการติดป้ายเพราะส่วนใหญ่ร้านค้าเหล่านี้จะมีการแข่งขันยอดขายเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ยกเว้นปัญหาที่หลายฝ่ายกังวลใจอยู่บ้าง คือ เรื่องการนำสินค้าหมดอายุ หรือสินค้าใกล้หมดอายุมาจำหน่ายราคาถูก ซึ่งเรื่องนี้จะได้หารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบดังกล่าว เช่น อย.หรือ สคบ. มาหารือเพื่อหาทางป้องกันปัญหาอีกครั้ง”

อย่างไรก็ตาม เบื้องต้นได้ประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือผู้ประกอบการให้ดำเนินตามกรอบกฎหมาย โดยเฉพาะการประกาศสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เรื่องการงดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พร้อมกระเช้าของขวัญปีใหม่และตระหนักถึงจรรยาบรรณการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงเร่งสร้างจิตสำนึกทั้งผู้ขายและผู้ซื้อให้คำนึงถึงความปลอดภัยของการบริโภคด้วย โดยเฉพาะสินค้าประเภทอาหารที่มีกำหนดวันหมดอายุ เช่น เค้ก เบเกอรี่ ซึ่งมักเป็นที่นิยมของผู้บริโภค

ด้านนายสมชัย เวชโพธิ์กลาง สนง. การค้าภายในจังหวัดเชียงใหม่ เปิดเผยว่า ช่วงนี้บรรดาห้างร้านร้านขายกระเช้าของขวัญปีใหม่ต่างจัดกระเช้า เพื่อนำออกจำหน่ายในช่วงเทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ให้ประชาชนและนักท่องเที่ยว เพื่อนำไปมอบให้กับญาติผู้ใหญ่ ซึ่งแต่ละปีที่มีการสำรวจร้านค้าต่าง ๆ มักจะมีการนำสินค้าที่ไร้คุณภาพหรือหมดอายุออกมาบรรจุจำหน่าย บางแห่งยังพบว่ามีการขายเกินราคาอีกด้วย ทั้งนี้การค้าภายในเชียงใหม่ ได้มีเตรียมตรวจสอบคุณภาพและราคาสินค้าที่บรรจุในกระเช้าของขวัญปีใหม่ โดยจะเริ่มออกตรวจในวันที่ ๑๖ ธ.ค. นี้ โดยเป้าหมายแรกจะเป็นห้างสรรพสินค้าทั้ง บิ๊กซีซูเปอร์เซ็นเตอร์ โลตัสซูเปอร์เซ็นเตอร์ คาร์ฟูร์ไฮเปอร์มาร์เก็ต และท็อปซูปเปอร์มาร์เกต ฯลฯ

ที่มา : https://www.matichon.co.th/news-monitor/news_1253671

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๔ อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค

ขอบเขตเนื้อหา

สิทธิผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๒๒

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายสิทธิของผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๒๒ ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์แนวทางการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคของตนได้อย่างเหมาะสม

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายประโยชน์ของสิทธิผู้บริโภคที่มีผลต่อผู้ผลิตและผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันชมภาพตัวอย่างโฆษณาสินค้าดังต่อไปนี้

ภาพ รถกระบะ

ที่มา : https://www.cnet.com/roadshow/news/are-composite-pickup-trucks-in-our-future/

๒. ครูยกตัวอย่างเนื้อหาการโฆษณาของสินค้า โดยการอธิบายดังต่อไปนี้ “รถกระบะประหยัดน้ำมันที่ดีที่สุดในโลก สมรรถนะดีเยี่ยมกว่ารถกระบะทั่วไปถึง ๓ เท่า สั่งจองวันนี้รับส่วนลดสูงสุดถึง ๙๐๐,๐๐๐ บาท! จากราคาเต็ม ๖ ล้านบาท พร้อมของแถมมากมาย”

๓. ครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนโดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ “ข้อความนั้นใช้คำที่เหมาะสมต่อการโฆษณาหรือไม่ อย่างไร”

สื่อ

๑. ภาพตัวอย่างโฆษณาสินค้า

๒. กระดาษปรู๊ฟ

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การสร้างและนำเสนอสินค้าและบริการที่ถูกสร้างขึ้น จากการอภิปรายในกลุ่มของนักเรียนและนำเสนอในหัวข้อที่กำหนดให้ตามสิทธิผู้บริโภคในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภค		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๔. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเชื่อมโยงข้อสังเกตจากโฆษณาสินค้าดังกล่าวและสินค้าในปัจจุบันเกี่ยวกับข้อควรพิจารณาในการรับชมโฆษณาสินค้า ๕. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบายดังนี้ “ผู้ผลิตสินค้าและบริการต่าง มุ่งแสวงหาผลประโยชน์จากผลกำไรในบางครั้งมีการโฆษณาที่เกินจริงและอาจทำให้สินค้าและบริการที่มีคุณภาพต่ำ ในวันนี้เราจะเรียนรู้สิทธิที่เราจะพึงได้รับจากการคุ้มครองเพื่อทำให้เข้าใจในสิ่งที่เราควรได้รับ และนำมาใช้ในชีวิตประจำเพื่อความปลอดภัย” **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๕ กลุ่ม เพื่อทำกิจกรรม “ลองเป็นผู้ผลิต เพื่อรู้สิทธิผู้บริโภค” โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับกระดาษปรู๊ฟ กลุ่มละ ๑ แผ่น สำหรับวาดภาพ เขียนข้อความ และตกแต่งผลงานจากการอภิปรายประเด็นต่าง ๆ ตามหัวข้อที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้ ๑.๑ กลุ่มที่ ๑ กำหนดให้นักเรียนสร้างสินค้าหรือบริการ ๑ อย่าง และนักเรียนวางแผนนำเสนอวิธีการเผยแพร่ข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการของตน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภค		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๑.๒ กลุ่มที่ ๒ กำหนดให้นักเรียนสร้างศูนย์การค้า ๑ แห่ง และให้นักเรียนวางแผนนำเสนอการจูงใจให้ลูกค้าซื้อสินค้า หรือใช้บริการให้เกิดผลกำไรสูงสุด ๑.๓ กลุ่มที่ ๓ กำหนดให้นักเรียนสร้างสินค้าหรือบริการ ๑ อย่าง และนักเรียนวางแผนดำเนินการนำเสนอด้านความปลอดภัยและด้านการใช้งานของสินค้าหรือบริการนั้น ๑.๔ กลุ่มที่ ๔ กำหนดให้นักเรียนสร้างสินค้าหรือบริการ ๑ อย่าง ซึ่งต้องทำสัญญาซื้อขาย หรือสัญญาการให้บริการและให้นักเรียนวางแผนดำเนินการนำเสนอด้านนโยบายในการทำสัญญาซื้อขายหรือสัญญาการให้บริการนั้น ๑.๕ กลุ่มที่ ๕ กำหนดให้นักเรียนสร้างสินค้าหรือบริการ ๑ อย่าง และให้นักเรียนวางแผนดำเนินการนำเสนอนโยบายในกรณีสินค้าหรือบริการเหล่านั้นสร้างความเสียหายแก่ผู้บริโภค ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนและครูตั้งประเด็นอภิปรายในชั้นเรียนเมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จสิ้นดังต่อไปนี้ ๒.๑ กลุ่มที่ ๑ ๑) วิธีการเผยแพร่ข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการของกลุ่มที่ ๑ มีข้อดีข้อเสียอย่างไร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภค		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๒) สำหรับนักเรียนแล้ว การพรรณนาคุณภาพเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่ดีควรเป็นอย่างไร ๒.๒ กลุ่มที่ ๒ ๑) การจูงใจให้ลูกค้าซื้อสินค้าหรือใช้บริการของกลุ่มที่ ๒ มีข้อดีหรือข้อเสียอย่างไร ๒) สำหรับนักเรียนแล้ว การจูงใจให้ลูกค้าซื้อสินค้าหรือใช้บริการที่ดีควรเป็นอย่างไร ๒.๓ กลุ่มที่ ๓ ๑) การนำเสนอด้านความปลอดภัยและด้านการใช้งานของสินค้านั้นหรือบริการของกลุ่มที่ ๓ มีข้อดีหรือข้อเสียอย่างไร ๒) สำหรับนักเรียนแล้วการนำเสนอด้านความปลอดภัยและการใช้งานของสินค้าหรือบริการที่ดีควรเป็นอย่างไร ๒.๔ กลุ่มที่ ๔ ๑) นโยบายการทำสัญญาซื้อขาย หรือสัญญาการให้บริการของกลุ่มที่ ๔ มีข้อดีหรือข้อเสียอย่างไร ๒) สำหรับนักเรียนแล้ว การทำสัญญาซื้อขายหรือสัญญาการให้บริการที่ดีควรเป็นอย่างไร ๒.๕ กลุ่มที่ ๕ ๑) นโยบายเมื่อสินค้าหรือบริการ ของกลุ่มที่ ๕ สร้างความเสียหายแก่ผู้บริโภค มีข้อดีหรือข้อเสียอย่างไร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	๒) สำหรับนักเรียนแล้ว การรับผิดชอบของเจ้าของสินค้าหรือบริการที่สร้างความเสียหายแก่ผู้บริโภคที่ดีควรเป็นอย่างไร ๓. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปกิจกรรมเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้ผลิตควรทำกับสิทธิผู้บริโภคตามกฎหมาย โดยมีครูอธิบายเพิ่มเติมและตั้งประเด็นคำถามดังต่อไปนี้ ๓.๑ จากกิจกรรมนักเรียนสามารถอธิบายการคุ้มครองสิทธิในฐานะผู้บริโภคของตนในด้านใดได้บ้าง (obj. ๑) *(แนวคำตอบ : ๑. สิทธิที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ๒. สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ ๓. สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ ๔. สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา ๕. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย)* ๓.๒ นักเรียนจะมีแนวทางในการใช้สิทธิคุ้มครองผู้บริโภคอย่างไร (obj. ๒) (*แนวคำตอบ : ร่วมกันรณรงค์หรือเผยแพร่ความรู้ให้ผู้อื่นเห็นถึงข้อเสียของการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค*) ๓.๓ ในมุมมองของผู้ผลิตกับผู้บริโภค การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิคุ้มครองผู้บริโภค จะทำให้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภค		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	เกิดประโยชน์ต่อการผลิต และการบริโภคสินค้าและบริการอย่างไร (obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความคิดรวบยอด ในประเด็นต่อไปนี้ ๑.๑ การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคมีความจำเป็นต่อการผลิตสินค้าและบริการอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีความจำเป็น เพราะจะได้ควบคุมการผลิตให้มีคุณภาพมากที่สุด)* ๑.๒ การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคมีความจำเป็นต่อการใช้ชีวิตประจำวันอย่างไร *(แนวคำตอบ : การควบคุมดูแลการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สุงสุดตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดจะช่วยให้เกิดมาตรฐานในการดำรงชีวิตที่ดีและปลอดภัย)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายสิทธิผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒	๑) การปฏิบัติกิจกรรม ๒) การอภิปรายสรุปกิจกรรม	๑) กิจกรรม “ลองเป็นผู้ผลิต เพื่อรู้สิทธิผู้บริโภค” ๒) ประเด็นคำถาม	**ดี** : อธิบายสิทธิผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้อย่างถูกต้อง **พอใช้** : อธิบายสิทธิผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ถูกต้องบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายสิทธิผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้
ด้านทักษะและกระบวนการ เสนอแนวทางการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคของตน	๑) การปฏิบัติกิจกรรม ๒) การอภิปรายสรุปกิจกรรม	๑) กิจกรรม “ลองเป็นผู้ผลิต เพื่อรู้สิทธิผู้บริโภค” ๒) ประเด็นคำถาม	**ดี** : เสนอแนวทางงการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคของตน สอดคล้องกับสิทธิผู้บริโภคอย่างเหมาะสม และมีเหตุผล **พอใช้** : เสนอแนวทางงการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคของตน สอดคล้องกับสิทธิผู้บริโภคอย่างเหมาะสม แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถเสนอแนวทางงการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคของตน สอดคล้องกับสิทธิผู้บริโภคได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายประโยชน์ของการมีสิทธิผู้บริโภค	๑) การปฏิบัติกิจกรรม ๒) การอภิปรายสรุปกิจกรรม	๑) กิจกรรม “ลองเป็นผู้ผลิต เพื่อรู้สิทธิผู้บริโภค” ๒) ประเด็นคำถาม	**ดี** : อภิปรายประโยชน์ของการมีสิทธิผู้บริโภคจากการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม **พอใช้** : อภิปรายประโยชน์ของการมีสิทธิผู้บริโภคจากการปฏิบัติกิจกรรมได้ แต่ขาดความสมเหตุสมผลบางประการ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอภิปรายประโยชน์ของการมีสิทธิผู้บริโภคจากการปฏิบัติกิจกรรมได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๔ อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค

ขอบเขตเนื้อหา

๑. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒

๒. พระราชบัญญัติราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

๔. พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐

๕. พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒

๖. พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายสาระสำคัญของกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. นักเรียนร่วมกันชมสื่อวีดิทัศน์เรื่อง “สคบ.คุมน้ำไฟ หอพัก หยุดฟันกำไร จ๊ัด ซัดทุกความจริง ข่าวช่องวัน ช่อง one๓๑”

สื่อวีดิทัศน์เรื่อง “สคบ.คุมน้ำไฟ หอพัก หยุดฟันกำไร จ๊ัด ซัดทุกความจริง ข่าวช่องวัน ช่อง one31”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=VK3FTU3GbxQ

๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

๒.๑ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสื่อ คือเรื่องใด *(แนวคำตอบ : ปัญหาการเก็บค่าอุปโภคเกินราคา)*

๒.๒ วิธีการที่ใช้ควบคุมปัญหาคือวิธีการใด *(แนวคำตอบ : ตรากฎหมายเพื่อควบคุม)*

๓. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบายดังนี้ “ระบบที่นำมาใช้ควบคุมดูแลสินค้าและบริการของไทยคือกฎหมายที่

สื่อ

๑. สื่อ PowerPoint เรื่องกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

๒. สื่อวีดิทัศน์เรื่อง “สคบ.คุมน้ำไฟ หอพัก หยุดฟันกำไร จ๊ัด ซัดทุกความจริง ข่าวช่องวัน ช่อง one๓๑”

๓. กฎหมายที่เขี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค

๓.๑ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๒ พระราชบัญญัติราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒

๓.๓ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

๓.๔ พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐

๓.๕ พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒

๓.๖ พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕

๔. ภาพประกอบกิจกรรม “เลือกหรือเลี่ยงสินค้าและบริการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒” ประกอบด้วย

๔.๑ ภาพโฆษณาสินค้า

๔.๒ ภาพฉลากสินค้า

๔.๓ ภาพสัญญา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถใช้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคในการเลือกหรือเลี่ยงการบริโภคสินค้าและบริการได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคตามกฎหมายได้อย่างเหมาะสม	ตราขึ้น และนำมาบังคับใช้เกี่ยวกับการให้ความเป็นธรรมแก่ผู้บริโภค วันนี้เราจะมาเรียนรู้กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคที่ใกล้ตัวพวกเรากัน” **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนแบ่งออกเป็น ๖ กลุ่ม ๒. ครูกำหนดให้แต่ละกลุ่มศึกษารายละเอียดของกฎหมายการคุ้มครองผู้บริโภคแต่ละประเภท เป็นเวลา ๕–๑๐ นาที โดยครูกำหนดให้แต่ละกลุ่มศึกษากฎหมายการคุ้มครองผู้บริโภคในอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันไป ดังนี้ ๒.๑ กลุ่มที่ ๑ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒.๒ กลุ่มที่ ๒ พระราชบัญญัติราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ ๒.๓ กลุ่มที่ ๓ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ๒.๔ กลุ่มที่ ๔ พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ ๒.๕ กลุ่มที่ ๕ พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ๒.๖ กลุ่มที่ ๖ พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนวัตถุประสงค์ หลักการและบทลงโทษของกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคแต่ละประเภทตามที่กลุ่มตนเองได้รับมอบหมายบนกระดาน (Obj. ๑)	**แหล่งเรียนรู้** ๑. ห้องสมุด ๒. อินเทอร์เน็ต **ภาระงาน/ชิ้นงาน** การอภิปรายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคตามกฎหมาย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะสำคัญและเป้าหมายของกฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคตามที่นักเรียนออกมาเขียนบนกระดาน ๕. นักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม “เลือกหรือเลี่ยงสินค้าและบริการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒” ซึ่งมีลำดับดังต่อไปนี้ ๕.๑ นักเรียนร่วมกันชมภาพโฆษณาสินค้า และอภิปรายร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้ ๑) ข้อความในโฆษณามีความเสี่ยงผิดกฎหมายที่ระบุใน พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภคหรือไม่ อย่างไร *(แนวคำตอบ : มีความเสี่ยงผิด เพราะใช้ข้อความผิดจากข้อเท็จจริง)* ๒) ถ้านักเรียนแก้ไขข้อความในโฆษณานี้ได้ จะแก้เป็นอย่างไรให้สอดคล้องกับกฎหมาย *(แนวคำตอบ : พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)* ๓) จากข้อความในโฆษณา นักเรียนจะเลือกหรือเลี่ยงการใช้สินค้านี้ (*แนวคำตอบ : พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ภาพโฆษณาสินค้า

๕.๒ นักเรียนร่วมกันชมภาพฉลากสินค้าและอภิปรายร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้

๑) ส่วนประกอบของฉลากถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ ประกอบด้วยอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ถูกต้อง ประกอบด้วยชื่อประเภทของสินค้า ชื่อหรือเครื่องหมายการค้า สถานที่ตั้งของผู้ผลิต ปริมาณ แสดงวิธีใช้ คำเตือน วันเดือนปีที่ผลิต และราคาอย่างชัดเจน)*

๒) ถ้าให้นักเรียนเพิ่มหรือลดส่วนประกอบของฉลากได้ นักเรียนจะเลือกเพิ่มหรือลดส่วนประกอบใดให้เกิดประโยชน์แก่ผู้บริโภคมากที่สุด *(แนวคำตอบ : พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)*

๓) จากข้อความในฉลาก นักเรียนจะเลือกหรือเลี่ยงการใช้สินค้านี้ *(แนวคำตอบ : พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

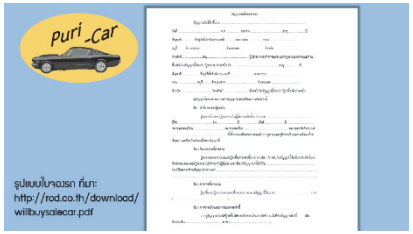

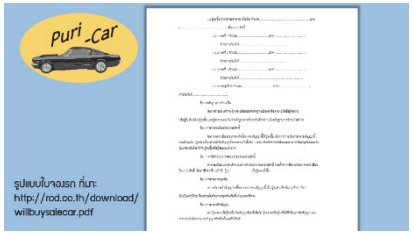
ภาพ ฉลากสินค้า

๕.๓ นักเรียนร่วมกันชมภาพสัญญาและอภิปรายร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้

๑) ส่วนประกอบของสัญญา ประกอบด้วยอะไรบ้าง

๒) จากข้อความสัญญา นักเรียนจะเลือกหรือเลี่ยงการซื้อสินค้านี้เพราะเหตุใด

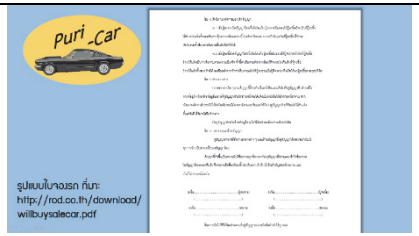

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ภาพ สัญญา

๕.๔ นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปวิธีการเลือกซื้อสินค้าและบริการจากกิจกรรม (obj. ๒)

๖. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคตามกฎหมาย จากประเด็นต่อไปนี้ (obj. ๓)

๖.๑ ถ้าไม่มีกฎหมายควบคุมโฆษณาผลเสียที่เกิดขึ้นต่อผู้บริโภคจะเป็นอย่างไร

๖.๒ ถ้าไม่มีกฎหมายควบคุมฉลากผลเสียที่เกิดขึ้นต่อผู้บริโภคจะเป็นอย่างไร

๖.๓ ถ้าไม่มีกฎหมายควบคุมสัญญาผลเสียที่เกิดขึ้นต่อผู้บริโภคจะเป็นอย่างไร

๖.๔ การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคตามกฎหมายสำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : เพื่อเป็นการควบคุมการผลิตสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ หรือความเป็นธรรม ปกป้องสิทธิของผู้บริโภคมากที่สุด)*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑. นักเรียนคิดว่าการควบคุมดูแลการผลิตสินค้าและบริการมีความจำเป็นหรือไม่ *(แนวคำตอบ : จำเป็น)* ๒. การควบคุมดูแลการผลิตสินค้าและบริการเป็นไปเพื่อเป้าหมายใด *(แนวคำตอบ : การใช้ทรัพยากรในรูปแบบของสินค้าและบริการ เป็นพฤติกรรมที่สำคัญของมนุษย์ทุกคน จึงต้องมีการควบคุมดูแลการใช้ทรัพยากรให้ปลอดภัยและเป็นไปอย่างยุติธรรมเพื่อความปรกติสุขของการใช้ชีวิต)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ สาระสำคัญของกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	การอภิปราย	ประเด็นคำถาม	**ดี** : อธิบายสาระสำคัญของกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้** : อธิบายสาระสำคัญของกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคได้ถูกต้องบางประเด็น **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายสาระสำคัญของกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคได้
ด้านทักษะและกระบวนการ วิธีการใช้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคในการเลือกหรือเลี่ยงการบริโภคสินค้าและบริการ	การอภิปราย	กิจกรรม “เลือกหรือเลี่ยงสินค้าและบริการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒”	**ดี** : นำกฎหมายมาเป็นแนวทางในการเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมทั้ง ๓ หัวข้อ **พอใช้** : นำกฎหมายมาเป็นแนวทางในการเลือกใช้ได้แต่ขาดความเหมาะสม **ปรับปรุง** : ไม่สามารถนำกฎหมายมาเป็นแนวทางในการเลือกใช้ได้
ด้านคุณลักษณะ ความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคตามกฎหมาย	การอภิปราย	ประเด็นการอภิปราย	**ดี** : อธิบายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคตามกฎหมายจากการวิเคราะห์ประเด็นได้อย่างเหมาะสมทั้ง ๓ หัวข้อ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : อธิบายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคตามกฎหมาย จากการวิเคราะห์ประเด็นได้แต่ขาดความเหมาะสม **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคตามกฎหมาย จากการวิเคราะห์ประเด็นได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ เรื่อง ปัญหาผู้บริโภคและกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๔ อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค

ขอบเขตเนื้อหา

๑. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

๑.๑ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

๑.๓ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

๑.๔ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์

๑.๔ สำนักงานมาตรฐานการผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมภาพผู้บริโภคประท้วงรถที่ซื้อมาไม่ได้คุณภาพ และตั้งคำถามกับนักเรียนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้

ที่มา : https://i.ytimg.com/vi/eWYJHIMU8Yo/maxresdefault.jpg

๑.๑ จากรูปที่นักเรียนเห็นนั้น พวกเขากำลังทำอะไร *(แนวคำตอบ : ประท้วงเกี่ยวกับรถยนต์ที่ไม่มีคุณภาพ)*

๑.๒ ก่อนที่พวกเขาจะมาประท้วงกันแบบนี้ พวกเขาเหล่านี้น่าจะไปร้องเรียนกับหน่วยงานไหนมาแล้วบ้าง *(แนวคำตอบ : พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)*

สื่อ

๑. รูปผู้บริโภคประท้วงรถที่ซื้อมาไม่ได้คุณภาพ

๒. ใบความรู้เรื่อง “ปัญหาผู้บริโภค”

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจากการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างที่กำหนด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ เรื่อง ปัญหาผู้บริโภคและกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

จุดประสงค์การเรียนรู้ **ด้านความรู้** นักเรียนสามารถระบุหน่วยงานที่ทำงานด้านการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้ถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะของปัญหาของผู้บริโภคจากกรณีศึกษาได้ถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สร้างสรรค์จากกรณีศึกษาได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสม	๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบายดังนี้ “จากคำตอบของนักเรียน ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้บริโภคนั้นเกิดจากความไม่รอบคอบของผู้บริโภคและการจ้องจะเอารัดเอาเปรียบของผู้ผลิต เราสามารถแจ้งหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อร้องเรียน วันนี้เราจะมาดูกันว่ามีหน่วยงานใดบ้างที่ทำงานเกี่ยวกับการปกป้องสิทธิผู้บริโภคบ้าง” **ขั้นสอน** ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ๒. ครูนำเสนอกรณีตัวอย่างจากใบความรู้เรื่อง “ปัญหาผู้บริโภค” ให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ เรื่อง ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ปัญหาผู้บริโภค” เป็นเวลา ๕ นาที ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ๓.๑ ปัญหาผู้บริโภคที่พบ ๓.๒ ลักษณะของปัญหาพอสังเขป ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายลักษณะของปัญหาของผู้บริโภคและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สร้างสรรค์จากกรณีศึกษา โดยครูเขียนคำสำคัญจากคำตอบของนักเรียนไว้บนกระดาน (Obj. ๒, ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ เรื่อง ปัญหาผู้บริโภคและกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๕. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาประเด็น “หน่วยงานที่ทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค” และให้นักเรียนตอบคำถามจากสถานการณ์ตัวอย่างว่านักเรียนจะไปร้องเรียนหน่วยงานใดดังต่อไปนี้ (Obj. ๑) ๕.๑ “น.ส.ไก่สั่งครีมหน้าขาวจั๊วะ จากอินเทอร์เน็ตแล้วแล้วหน้าพัง” ๕.๒ “นายไข่ ขับรถซิ่ง แหกโค้งหัวฟาดถนนหมวกกันน็อกแตก” ๕.๓ “ครูจิน โดนแม่ค้าโก่งราคาค่าผักชี กิโลละ ๑ ล้านบาท” **ขั้นสรุป** ๑. ครูใช้แนวคำถามเพื่อพัฒนาความคิดรวบยอดของนักเรียน โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ ปัญหาผู้บริโภคเกิดจากสาเหตุใด *(แนวคำตอบ : ผู้บริโภคขาดความรู้ และผู้ผลิตจ้องเอารัดเอาเปรียบ)* ๑.๒ เพราะเหตุใดผู้ผลิตจึงจ้องจะเอารัดเอาเปรียบ *(แนวคำตอบ : เพราะต้องการดำเนินธุรกิจให้ได้ผลกำไรสูงสุดโดยไม่คำนึกถึงศีลธรรม จรรยาบรรณ)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ เรื่อง ปัญหาผู้บริโภคและกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๑.๓ การออกกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค มีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร *(แนวคำตอบ : คุ้มครองผู้บริโภค และเอาผิดกับผู้เอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค)* ๑.๔ การป้องกันปัญหาผู้บริโภคที่ดีที่สุดควรทำอย่างไร (*แนวคำตอบ :* พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน) (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกหน่วยงานที่ทำงานด้านการคุ้มสิทธิผู้บริโภคได้ถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กรณีตัวอย่างที่กำหนดให้	**ดี** : บอกหน่วยงานที่ทำงานด้านการคุ้มสิทธิผู้บริโภคได้ถูกต้อง **พอใช้** : บอกหน่วยงานที่ทำงานด้านการคุ้มสิทธิผู้บริโภคได้ถูกต้องบางประเด็น **ปรับปรุง** : ไม่สามารถบอกหน่วยงานที่ทำงานด้านการคุ้มสิทธิผู้บริโภคได้
ด้านทักษะและกระบวนการ จากกรณีศึกษาที่ครูนำเสนอ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะของปัญหาของผู้บริโภคที่พบได้ถูกต้อง จากกรณีศึกษาที่ครูนำเสนอ นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กรณีตัวอย่างที่กำหนดให้	**ดี** : วิเคราะห์ลักษณะของปัญหาของผู้บริโภคที่พบได้ถูกต้อง **พอใช้** : วิเคราะห์ลักษณะของปัญหาของผู้บริโภคที่พบได้ถูกต้องแต่ขาดความสมเหตุสมผล **ปรับปรุง** : ไม่สามารถวิเคราะห์ลักษณะของปัญหาของผู้บริโภคที่พบได้ **๓) ดี** : นำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สร้างสรรค์ได้ถูกต้องและเหมาะสม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : นำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สร้างสรรค์ได้ถูกต้องแต่ขาดเหมาะสมบางประการ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สร้างสรรค์ได้
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสม	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน	๑) คำถามสำคัญ ๒) กรณีตัวอย่างที่กำหนดให้	**ดี** : อธิบายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม **พอใช้** : อธิบายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้ถูกต้องแต่ขาดความเหมาะสมบางประการ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง “ปัญหาผู้บริโภค”

กรณีศึกษาที่ ๑

พิษ..ยาฝาแฝด! อันตรายใกล้ตัว“ยารูปพ้อง-มองคล้าย”

มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค-ชมรมเภสัชชนบทเตือนผู้บริโภคเสี่ยงใช้ยาผิด อันตรายถึงชีวิต

พิษ..ยาฝาแฝด! อันตรายใกล้ตัว มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ชมรมเภสัชชนบท เตือนผู้บริโภคเสี่ยงใช้ยาผิด อันตรายถึงชีวิต ได้รับยาซ้ำซ้อน ยาไม่ตรงกับโรค เรียกร้อง อย.จัดการด่วนทั้งระบบ ตั้งแต่ขึ้นทะเบียนยา จนถึงควบคุมตามกฎหมาย

วันนี้ (๙ ธันวาคม ๒๕๕๙) ณ ห้องประชุมมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ชมรมเภสัชชนบท ร่วมกับนิตยสารฉลาดซื้อ มูลนิธิเพื่อผู้บริโภคและศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา (กพย.) ร่วมกันจัดแถลงข่าวเปิดเผยรายชื่อ “ยาฝาแฝด” ปัญหาที่ยังไม่ได้รับการจัดการ โดยนำเสนอให้เห็นว่า ฉลากยาเป็นเครื่องมือที่กฎหมายกำหนดให้แสดงไว้ข้างภาชนะบรรจุยา วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สั่งใช้ และผู้ที่จะต้องใช้ยา ได้อ่านเพื่อที่จะได้ใช้ยาอย่างถูกต้องปลอดภัย

ทั้งนี้ กฎหมายกำหนดให้ฉลากยาจะต้องมีรายละเอียดที่จำเป็นครบถ้วน ได้แก่ ชื่อสามัญทางยา/ชื่อทางการค้า/เลขทะเบียนยา/สรรพคุณของยา/วันผลิตและวันหมดอายุ

แต่บางครั้งพบว่าฉลากยาหลายรายการกลับมีรูปแบบที่ใกล้เคียงกันมาก จนอาจเรียกได้ว่าเป็น “ยาฝาแฝด” จนทำให้ผู้บริโภคเกิดความสับสน หรือเกิดความเสี่ยงในการใช้ยาอย่างผิดพลาดโดยไม่ตั้งใจ เภสัชกร จากชมรมเภสัชชนบทได้สำรวจและทำการศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้น จากความสับสนเหล่านี้มีดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ภาพยาชนิดที่ 1	ภาพยาชนิดที่ 2	ภาพยาชนิดที่ 3	รายละเอียดที่อาจก่อให้เกิดความสับสน
			-ยาต้านการแข็งตัวของเลือดชนิดรับประทาน มีช่วงห่างของขนาดยาที่ให้ผลในการรักษาและการก่อให้เกิดพิษที่แคบ ยานี้จึงต้องอยู่ภายใต้การดูแลของบุคลากรทางการแพทย์อย่างใกล้ชิด ***ความคล้ายกันของบรรจุภัณฑ์*** -แผงยาเป็นแบบบลิสเตอร์ (blister) สีเงิน มีขนาดเท่ากันทั้งจำนวนเม็ดยาและขนาด -การวางอักษรบนแผงยารูปแบบและตำแหน่งเหมือนกัน ***ความแตกต่างของบรรจุภัณฑ์*** -สีตัวอักษรแสดงขนาดยาต่างกัน คือ ขนาดยา 2 mg สีส้ม , ขนาด 3 mg สีม่วง และขนาด 5 mg สีชมพู
ชื่อการค้า MAFORAN 2 mg ชื่อสามัญ Warfarin Sodium 2 mg	ชื่อการค้า MAFORAN 3 mg ชื่อสามัญ Warfarin Sodium 3 mg	ชื่อการค้า MAFORAN 5 mg ชื่อสามัญ Warfarin Sodium 3 mg	
บริษัท เภสัชกรรมศรีประสิทธิ์ จำกัด	บริษัท เภสัชกรรมศรีประสิทธิ์ จำกัด	บริษัท เภสัชกรรมศรีประสิทธิ์ จำกัด	

ภาพยาชนิดที่ ๑ ภาพยาชนิดที่ ๒ ภาพยาชนิดที่ ๓ รายละเอียดที่อาจก่อให้เกิดความสับสน

- ยาต้านการแข็งตัวของเลือดชนิดรับประทาน มีช่วงห่างของขนาดยาที่ให้ผลในการรักษาและการก่อให้เกิดพิษที่แคบ ยานี้จึงต้องอยู่ภายใต้การดูแลของบุคลากรทางการแพทย์อย่างใกล้ชิด

ความคล้ายกันของบรรจุภัณฑ์

- แผงยาเป็นแบบบลิสเตอร์ (blister) สีเงิน มีขนาดเท่ากันทั้งจำนวนเม็ดยาและขนาด
- การวางอักษรบนแผงยารูปแบบและตำแหน่งเหมือนกัน
- บริษัทที่ผลิตเดียวกัน

ความแตกต่างของบรรจุภัณฑ์

- สีตัวอักษรแสดงขนาดยาต่างกัน คือ ขนาดยา ๒ mg สีส้ม, ขนาด ๓ mg สีม่วง และขนาด ๕ mg สีชมพู

ภก.ภาณุโชติ ทองยัง ประธานชมรมเภสัชชนบท กล่าวถึงข้อเสนอในการแก้ปัญหาฉลากยาฝาแฝดว่า “ปัญหาจากกลุ่ม “ยาฝาแฝด” หรือ “ยารูปพ้อง-มองคล้าย” ต้องอาศัยการแก้ไขปัญหาร่วมกันจากทุกส่วน เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายถึงผู้ใช้ยา

นอกจากนี้ แม้ว่าโรงพยาบาลทุกแห่งจะมีมาตรการจัดการด้านยา “ชื่อพ้องมองคล้าย”อย่างจริงจังแล้วก็ตาม ตัวผู้ใช้ยาหรือผู้ดูแลผู้ป่วยเองก็ต้องมีการทบทวนยาที่ตนใช้ให้ละเอียดรอบครอบทุกครั้ง เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด

ที่สำคัญที่สุด คือ “การแก้ปัญหาที่ต้นเหตุตั้งแต่การขอขึ้นทะเบียนยา” ควรกำหนดเกณฑ์การพิจารณาฉลากยาและบรรจุภัณฑ์ของยา (เช่น แผงยา ขวดยา หลอดยา ฯลฯ)ให้รัดกุมในการป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงจากอันตราย เช่น ไม่ให้มีฉลาก หรือบรรจุภัณฑ์ มีความเหมือน หรือคล้ายคลึงกับยาอื่น นอกจากนี้ ไม่ควรอนุญาตให้ใช้ชื่อทางการค้าเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน

โดยที่ส่วนประกอบของตำรับยาเป็นคนละชนิดกัน และไม่ควรอนุญาตให้ยาชนิดเดียวกัน ที่มีความแรงของยาที่ไม่เท่ากัน ใช้ชื่อทางการค้าเดียวกัน

“อย.ต้องกล้าแสดงตัวให้เห็นว่า ตนเลือกที่จะคุ้มครองผู้บริโภคให้ปลอดภัย มากกว่าจะอ้างว่าระเบียบเป็นข้อจำกัด เพราะกฎระเบียบมันแก้ไขได้ หากแก้แล้วผู้บริโภคได้รับความปลอดภัย และต้องเริ่มทำทันที เพราะรูปธรรมปัญหาที่ปรากฏชัดเจนแล้ว”

นางสาวสารี อ๋องสมหวัง บรรณาธิการนิตยสารฉลาดซื้อ มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค กล่าวเสริมว่า “จากการลงพื้นที่สำรวจตัวอย่างยาที่มีฉลากคล้ายกัน หรือยาฝาแฝดนั้น โดยทีมงานนิตยสารฉลาดซื้อนั้นเราพบว่า มีการขายยาอันตรายตามร้านชำทั่วไปหลายรายการ เช่น ยาแก้หวัดยี่ห้อ ทิฟฟี่เดย์ หรือยาอันตรายอื่น ๆ อีกหลายชนิด โดยผู้บริโภคและพ่อค้าเข้าใจว่าเป็นยาสามัญประจำบ้านที่ซื้อขายได้ทั่วไป จึงขอให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องมีมาตรการดูแลและจัดการโดยด่วนที่สุดด้วย” หากได้รับอันตรายจากการใช้ยาผู้บริโภคสามารถใช้สิทธิได้

ด้าน ผศ.ภญ.ดร.นิยดา เกียรติยิ่งอังศุลี ผู้อำนวยการศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา (กพย.) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการใช้ยาที่ไม่เหมาะสมว่าส่วนหนึ่งมีสาเหตุจากมียาที่ไม่เหมาะสม จึงเสนอเรื่องการแก้ปัญหาเรื่องฉลากยาฝาแฝด เป็นหนึ่งในหลายข้อเสนอเรื่องยาไม่เหมาะสม โดยให้มองทั้งระบบเริ่มตั้งแต่การขึ้นทะเบียน และยังเสนอให้เร่งการทบทวนทะเบียนตำรับยาที่มีส่วนผสมของยาต้านแบคทีเรียอย่างไม่เหมาะสม และเสนอให้มีจัดการตามกฎหมายโดยด่วน เนื่องจากยาต้านแบคทีเรียที่ไม่เหมาะสมนั้นก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ โรคติดเชื้อที่เป็นอยู่ไม่ได้รับการรักษา และเสี่ยงต่อการเกิดเชื้อดื้อยา ทั้งนี้ กพย.ได้ส่งจดหมายถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขไปแล้วตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงขอติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพประเทศไทยหาก

ที่มา : https://patnews.wordpress.com/2016/12/09/พิษ-ยาฝาแฝด-อันตรายใกล้/

กรณีศึกษาที่ ๒

ผู้เสียหาย วิงวอน “AIS” หาเบื้องหลัง พนง.ขโมยข้อมูล ส่วนตัวลูกค้า -ละเมิดสิทธิ์ ไม่ปลอดภัย

๑๕ กันยายน ๒๕๕๙

“AIS...ควรชี้แจงข้อมูลทั้งหมดว่า เรื่องแบบนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร ใครเป็นคนทำ ทำกันคนเดียว หรือขบวนการมีคนสมรู้ร่วมคิดด้วยหรือไม่...”

เสียงวิงวอนจาก “พล” มัณฑนากร วัย ๔๑ ปี บอกกับทีมข่าว “ไทยพีบีเอส” ถึงสิ่งที่ต้องการให้ AIS แสดงความรับผิดชอบมากกว่าการให้ข้อมูลว่าไล่ออกพนักงาน หรือแสดงความเสียใจต่อกรณีข้อมูลส่วนตัวของ “พล” ถูกพนักงานขโมยออกไปขายให้คนนอกองค์กร

วันนี้ ทีมข่าวได้พูดคุยกับชายผู้นี้ ซึ่งดูจากภาษากายแล้วมีความเครียดและกังวลไม่น้อย..ประเด็นที่เริ่มต้น คงเหมือนที่หลายคนสงสัย คือ “ได้เอกสารมาอย่างไร”

“พล” บอกว่า “ไม่ทราบว่าใครส่งมาให้ผม แต่ได้รับทรัมป์ไดร์ ถูกวางไว้ในกล่องตู้รับจดหมายหน้าบ้าน พยายามสอบถามข้อมูลจาก รปภ.หมู่บ้าน ก็ไม่พบข้อมูลว่าใคร หรืออะไร”

คำถาม ที่สนใจเพิ่มเติม คือ “ในนั้นมีข้อมูลอะไรบ้าง”

คำตอบ ที่ได้คือ “ในทรัมป์ไดร์มีรายละเอียดไฟล์เอ็กซเซล ระบุข้อมูลการโทรเข้า-ออกของเบอร์ผม รวมทั้งตำแหน่งโลเคชั่น เสาสัญญาณที่อยู่รอบ ๆ ตัว ทำให้รู้ว่าผมอยู่ที่ไหน กำลังจะเดินทางไปไหนทำให้รู้ว่าตอนนั้นใครโทรหาผม หรือผมโทรหาใคร”

ถาม : ในเอกสารพอจะเห็นรายละเอียดหรือไม่ว่า มีย้อนหลังนานแค่ไหน

“เท่าที่ดูมีข้อมูลเฉพาะเบอร์ของผมมีย้อนหลังไป ๓-๔ เดือน”

ถาม : ในไฟล์เอ็กซ์เซลนี้ มีเบอร์อื่นที่รู้จัก และไม่รู้จักหรือไม่

“ผมประเมินคร่าว ๆ ด้วยสายตา ไม่ได้นับเป๊ะ ๆ ยังมีเบอร์โทรคนอื่น ๆ ที่ผมไม่รู้จักในหลัก ๑๐๐ เบอร์ ซึ่งย้อนหลังตั้งแต่ปี ๒๐๑๓ หรือ ๒-๓ ปีที่ผ่านมา”

ถาม : “ได้เห็นหรือไม่ว่า มีชื่อของใครในเอกสาร”

“ผมตรวจสอบข้อมูลในไฟล์เอกสารที่ได้รับ พบว่ามีการระบุชื่อ พนักงานคนหนึ่ง (ชื่อพนักงาน) ระบุชื่อบริษัท ทุกไฟล์ที่มีข้อมูลย้อนหลังในช่วงหลายปีที่ผ่านมาถูกระบุเหมือนกัน แต่ไม่ทราบว่าเป็นระดับไหนอย่างไร” หลังจากได้รับเอกสาร... นี่คือสิ่งที่ “พล” บอกว่า เค้าติดตามสอบถามไปยังฝ่ายเกี่ยวข้อง

“ผมเริ่มโทรไปที่ เอไอเอส เซเรเนด ซึ่งเจ้าหน้าที่โทรกลับมาในวันเดียวกัน บอกว่า ไม่สามารถทำอะไรได้ แม้กระทั่งรับเรื่องไว้ตรวจสอบ หลังจากวางสายไปวันนั้นผมยังงง ๆ ไม่รู้ว่า จะทำอย่างไรต่อไป...วันรุ่งขึ้นผมไปพบผู้จัดการสาขา ที่ช็อปเอไอเอสแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ผู้จัดการสาขา บอกว่า จะรับเรื่องส่งไปให้ และจะตามเรื่องให้ แต่ผมเองก็ตามเรื่องอยู่ทุกวัน แต่ก็ได้รับคำตอบว่า ได้ตามเรื่องให้อยู่...ผ่านไปประมาณ ๑ สัปดาห์ไม่มีอะไรเกิดขึ้น...

จากนั้น ภรรยาผมจึงตัดสินใจโพสต์เว็บพันทิป (http://m.pantip.com/topic/35589452?)

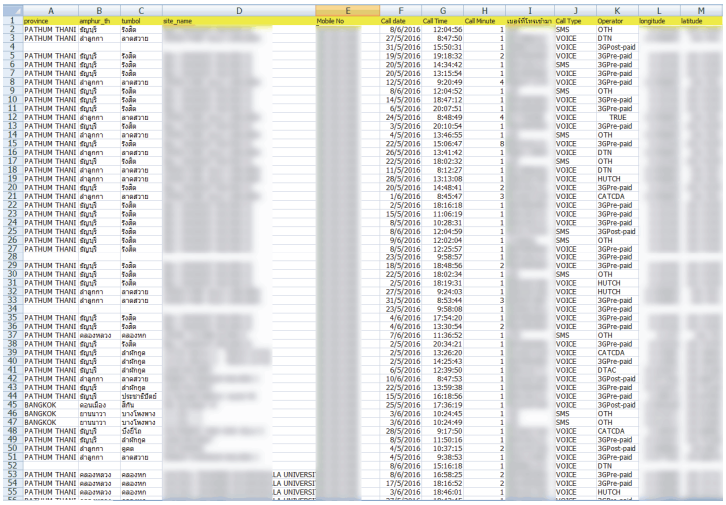
ซึ่งภรรยาเป็นเจ้าของเบอร์ ...แต่ผม เป็นผู้ใช้งาน...หลังจากโพสต์ มีผู้บริหารติดต่อมาขอพบผมที่บ้าน แต่ผมไม่ต้องการให้ใครไปบ้าน จึงไปพบผู้บริหารที่สำนักงานใหญ่ บริษัท AIS (ปากซอยพหลโยธิน ๘) ภายในห้องที่พบกัน มีฝั่งเอไอเอส ๔ คน เป็นชาย ๑ คนอยู่ฝ่ายกฎหมาย อีก ๓ คน เป็นผู้หญิง เค้าแนะนำตัว แต่ผมจำไม่ได้แน่ชัดว่า ฝ่ายอะไรบ้าง

ทาง AIS เริ่มต้นด้วยการกล่าวแสดงความเสียใจและแจ้งว่าบริษัทได้ทำการสืบสวน และไม่ได้นิ่งนอนใจ ซึ่งบริษัทได้ไล่พนักงานออกไปแล้ว พร้อมอธิบายให้ฟังเกี่ยวกับระบบการตรวจสอบว่า บริษัทมีการวางระบบป้องกันดีเยี่ยมอยู่แล้ว แต่ผมก็ถามกลับว่า ถ้าระบบมันดีเยี่ยมอยู่แล้วข้อมูลหลุดมาได้อย่างไร

ผมฟังอยู่ประมาณครึ่งชั่วโมง เห็นว่าไม่มีอะไรคืบหน้าแล้วจึงขอตัวกลับ และจนถึงวันนี้บริษัทก็ไม่ได้ติดต่ออะไรมาอีก”

ถามว่า : จนถึงวันนี้ มีการแจ้งความแล้วหรือไม่

“ที่ผ่านมา ยังไม่ได้คิดแจ้งความ เพราะไม่คิดว่าจะมีเหตุการณ์แบบนี้เกิดขึ้นกับตัวเรา และอยากได้ความชัดเจนก่อนว่า มันเกิดอะไร และเป็นมายังไง แต่เมื่อยังไม่มีความกระจ่าง ก็จะเตรียมแจ้งความรวมถึงเข้าให้ข้อมูลกับทาง กสทช. ด้วย ก็พร้อมและยินดีให้ความร่วมมือให้ข้อมูลเช่นกัน”

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
1	province	amphur_th	tumbol	site_name	Mobile No	Call date	Call Time	Call Minute	เบอร์ที่โทรเข้ามา	Call Type	Operator	longitude	latitude
2	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			8/6/2016	12:04:56	1		SMS	OTH		
3	PATHUM THANI	ลำลูกกา	ลาดสวาย			27/5/2016	8:47:50	1		VOICE	DTN		
4						31/5/2016	15:50:31	1		VOICE	3GPost-paid		
5	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			19/5/2016	19:18:32	2		VOICE	3GPre-paid		
6	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			20/5/2016	14:34:42	1		SMS	3GPre-paid		
7	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			20/5/2016	13:15:54	1		VOICE	3GPre-paid		
8	PATHUM THANI	ลำลูกกา	ลาดสวาย			12/5/2016	9:20:49	4		VOICE	3GPre-paid		
9	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			8/6/2016	12:04:52	1		SMS	OTH		
10	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			14/5/2016	18:47:12	1		VOICE	3GPre-paid		
11	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			6/5/2016	20:07:51	1		VOICE	3GPre-paid		
12	PATHUM THANI	ลำลูกกา	ลาดสวาย			24/5/2016	8:48:49	4		VOICE	TRUE		
13	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			3/5/2016	20:10:54	1		VOICE	3GPre-paid		
14	PATHUM THANI	ลำลูกกา	ลาดสวาย			4/5/2016	13:46:55	1		SMS	OTH		
15	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			22/5/2016	15:06:47	8		VOICE	3GPre-paid		
16	PATHUM THANI	ลำลูกกา	ลาดสวาย			26/5/2016	13:41:42	1		VOICE	DTN		
17	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			22/5/2016	18:02:32	1		SMS	OTH		
18	PATHUM THANI	ลำลูกกา	ลาดสวาย			11/5/2016	8:12:27	1		VOICE	DTN		
19	PATHUM THANI	ลำลูกกา	ลาดสวาย			28/5/2016	13:13:08	1		VOICE	HUTCH		
20	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			20/5/2016	14:48:41	2		VOICE	3GPre-paid		
21	PATHUM THANI	ลำลูกกา	ลาดสวาย			1/6/2016	8:45:47	3		VOICE	CATCDA		
22	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			2/5/2016	18:16:18	1		VOICE	3GPre-paid		
23	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			15/5/2016	11:06:19	1		VOICE	3GPre-paid		
24	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			8/5/2016	10:28:31	1		VOICE	3GPre-paid		
25	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			8/6/2016	12:04:59	1		SMS	3GPost-paid		
26	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			9/6/2016	12:02:04	1		SMS	OTH		
27	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			8/5/2016	12:25:57	1		VOICE	3GPre-paid		
28						23/5/2016	9:58:57	1		VOICE	3GPre-paid		
29	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			18/5/2016	18:48:56	2		VOICE	3GPre-paid		
30	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			22/5/2016	18:02:34	1		SMS	OTH		
31	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			2/5/2016	18:19:31	1		VOICE	HUTCH		
32	PATHUM THANI	ลำลูกกา	ลาดสวาย			27/5/2016	9:24:03	1		VOICE	HUTCH		
33	PATHUM THANI	ลำลูกกา	ลาดสวาย			31/5/2016	8:53:44	3		VOICE	3GPre-paid		
34						23/5/2016	9:58:08	1		VOICE	3GPre-paid		
35	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			4/6/2016	17:54:20	1		VOICE	3GPre-paid		
36	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			4/6/2016	13:30:54	2		VOICE	3GPre-paid		
37	PATHUM THANI	คลองหลวง	คลองหก			7/6/2016	11:36:52	1		SMS	OTH		
38	PATHUM THANI	ธัญบุรี	รังสิต			2/5/2016	20:34:21	1		VOICE	3GPre-paid		
39	PATHUM THANI	ธัญบุรี	ลำผักกูด			2/5/2016	13:26:20	1		VOICE	CATCDA		
40	PATHUM THANI	ธัญบุรี	ลำผักกูด			2/5/2016	14:25:43	1		VOICE	3GPre-paid		
41	PATHUM THANI	ธัญบุรี	ลำผักกูด			6/5/2016	12:39:50	1		VOICE	DTAC		
42	PATHUM THANI	ลำลูกกา	ลาดสวาย			10/6/2016	8:47:53	1		VOICE	3GPost-paid		
43	PATHUM THANI	ธัญบุรี	ลำผักกูด			22/5/2016	13:59:38	1		VOICE	3GPre-paid		
44	PATHUM THANI	ธัญบุรี	ประชาธิปัตย์			15/5/2016	16:18:56	1		VOICE	3GPre-paid		
45	BANGKOK	คลองเตย	คลองตัน			25/5/2016	17:36:19	1		VOICE	3GPost-paid		
46	BANGKOK	ดอนเมือง	สีกัน			3/6/2016	10:24:45	1		SMS	OTH		
47	BANGKOK	ดอนเมือง	บางเขน			3/6/2016	10:24:49	1		SMS	OTH		
48	PATHUM THANI	ธัญบุรี	บึงยี่โถ			28/5/2016	9:17:50	1		VOICE	CATCDA		
49	PATHUM THANI	ธัญบุรี	ลำผักกูด			8/5/2016	11:50:16	1		VOICE	3GPre-paid		
50	PATHUM THANI	ลำลูกกา	ลูกเต			4/5/2016	10:37:15	2		VOICE	3GPost-paid		
51	PATHUM THANI	ลำลูกกา	ลาดสวาย			4/5/2016	9:38:53	1		VOICE	3GPre-paid		
52						8/6/2016	15:16:18	1		VOICE	DTN		
53	PATHUM THANI	คลองหลวง	คลองหก		LA UNIVERSI	8/6/2016	16:58:25	2		VOICE	3GPre-paid		
54	PATHUM THANI	คลองหลวง	คลองหก		LA UNIVERSI	17/5/2016	18:16:52	2		VOICE	3GPre-paid		
55	PATHUM THANI	คลองหลวง	คลองหก		LA UNIVERSI	3/6/2016	18:46:01	1		VOICE	HUTCH		

อันนี้เป็นอีกไฟล์ ทุกไฟล์ระบุตำแหน่ง จังหวัด อำเภอ ตำบล และ Latitude, Longtitude แบบใกล้ตัวดิฉันมาก รวมถึงพวก OTP และอื่น ๆ ก็มาหมดใครได้เห็นว่า ข้อมูลตัวเองหลุดไปแบบนี้ แล้วจะมีคนไหนนั่งสบายใจได้บ้างคะ แค่นี้ดิฉันก็นอนไม่หลับมาหลายวันแล้วค่ะ (ภรรยาพลกล่าว)

ที่มา : https://patnews.wordpress.com/2016/09/15/คำต่อคำ-ผู้เสียหาย-วิงว/

กรณีศึกษาที่ ๓

ศาลพิพากษาสั่งให้โตโยต้าฯ เปลี่ยนรถใหม่ให้ผู้บริโภค

ศาลแพ่งธนบุรีพิพากษาสั่ง โตโยต้าฯ เปลี่ยนรถอินโนว่าคันใหม่ให้ผู้บริโภคคิดเป็นมูลค่าความเสียหายเป็นเงิน ๗๕๙,๘๕๐ บาท หลังฟ้องศาลผู้บริโภค ๑ ปี

วันที่ ๒๕ พ.ค. ๒๕๕๔ เวลา ๑๓.๓๐ น. ศาลแพ่งธนบุรีออกนั่งบัลลังก์อ่านคำพิพากษาในคดีผู้บริโภค ที่ นางสุภาภรณ์ ว่องวีรวัฒนกุล ที่ ๑ กับพวกรวม ๔ คน ในฐานะผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากการใช้สินค้าและบริการ เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง บริษัท โตโยต้า ธนบุรี จำกัด ที่ ๑, บริษัท โตโยต้า ทีบีเอ็น จำกัด ที่ ๒ และ บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศ ไทย จำกัด ที่ ๓ ในฐานะผู้ประกอบธุรกิจเป็นจำเลย เป็นคดีผู้บริโภค เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรียกค่าเสียหาย ๕ ล้านบาท

จากกรณี ซื้อรถยนต์โตโยต้า รุ่นอินโนว่า รุ่น Innova เลขทะเบียน ศณ ๖๗๗๔ เมื่อปี ๒๕๔๘ เกิดปัญหาอากาศเสีย หรือควันรถยนต์ไหลย้อนกลับเข้าไปในห้องโดยสารรถ และนักวิชาการด้านวิศวกรรมคุ้มครองผู้บริโภค ได้ตรวจพบมีก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ในห้องโดยสารสูงถึง ๑๖ ppm

ศาลแพ่งธนบุรี พิเคราะห์พยานหลักฐานการนำสืบของโจทก์และจำเลยแล้ว เห็นว่า จำเลยไม่สามารถพิสูจน์ถึงข้อเท็จจริงและสาเหตุของปัญหาไอเสียเครื่องยนต์ที่รั่วเข้ามาในห้องโดยสารได้ตามคำให้การของจำเลยที่ให้การทำนองว่า เหตุของไอเสียเกิดจากสภาพการใช้งานของโจทก์ไม่ได้เกิดจากปัญหาการผลิต ทำให้เชื่อได้ว่า รถยนต์คันพิพาทมีความชำรุดบกพร่องมาตั้งแต่จำเลยที่ ๑ ส่งมอบรถยนต์ให้แก่โจทก์ และไม่ได้เกิดจากการใช้งานของโจทก์แต่อย่างใด ดังนั้น จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จำหน่าย และจำเลยที่ ๓ ในฐานะผู้ผลิตนำเข้า จึงต้องรับผิดต่อโจทก์ ในความชำรุดบกพร่องของสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน

พิพากษาให้ จำเลยที่ ๑ คือบริษัท โตโยต้า ธนบุรี และ ๓ คือบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย เปลี่ยนรถยนต์คันใหม่ รุ่นเดียวกับสุภาภรณ์ หรือไม่ก็ซื้อรถยนต์คันที่มีปัญหาคืน ในราคา ๗๕๙,๘๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตรา ๗.๕ ต่อปี และให้บริษัทโตโยต้า จ่ายค่าเสียหายอีก ๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตรา ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒

“รู้สึกพอใจกับคำพิพากษามากและรู้ว่าความยุติธรรมมีอยู่จริง ซึ่งกฎหมายผู้บริโภคเอื้อประโยชน์ให้กับผู้บริโภคให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ จึงอยากฝากบอกกับผู้บริโภคที่มีปัญหาว่าให้ลุกขึ้นมาต่อสู้ตามกระบวนการทางกฎหมายเหมือนดิฉัน” นางสุภาภรณ์กล่าว

ที่มา : มูลนิธิคุ้มครองผู้บริโภค

กรณีศึกษาที่ ๔
การปฏิรูปพลังงานอย่างยั่งยืน ต้องนำกิจการท่อก๊าซทั้งระบบ กลับมาเป็นสมบัติแผ่นดิน

รสนา โตสิตระกูล อดีต ส.ว กทม.
๒๔ กันยายน ๒๕๕๗

การปฏิรูปพลังงานอย่างยั่งยืน ต้องนำกิจการท่อก๊าซทั้งระบบกลับมาเป็นสมบัติของแผ่นดิน

“...รายการเสวนาถามตอบเรื่องพลังงานวันนี้ (๒๔ กันยายน) ที่สโมสรกองทัพบก ทางฝ่ายประชาชนได้เสนอข้อมูลที่สำคัญหลายประเด็น แม้จะถูกกีดกัน ตัดบท ไม่ให้เวลาในการอธิบายเพื่อให้ประชาชนคนฟังได้รับรู้ข้อมูลอย่างครบถ้วน หรือไม่ให้ทักท้วงเมื่อมีการให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องจากอีกฝ่าย จึงเป็นเรื่องที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง”

และยิ่งมาอ่านข่าวออนไลน์ในข่าวของสำนักข่าวต่าง ๆ ก็ยิ่งประหลาดใจที่พบว่ามีการรายงานเฉพาะเนื้อหาของฝ่าย ปตท. ฝ่ายเดียวอย่างชัดเจน บางฉบับถึงกับนำข้อมูลเก่าที่สัมภาษณ์ไปก่อนหน้านั้นที่ไม่ได้อยู่ในการเสวนามาลงขยายความให้อีกด้วย ราวกับมีบรรณานิการ กำหนดแนวการเขียนข่าวและแจกข่าวไปยังทุกสำนักพิมพ์ ส่วนข้อมูลของฝ่ายประชาชน ไม่มีการรายงานในส่วนที่เป็นสาระหลักให้ครบถ้วนเลยแม้แต่เรื่องเดียว

ยกตัวอย่างภาพกราฟิกที่ดิฉันนำมาแสดงในงานเสวนา ก็ไม่มีสำนักข่าวใดนำมารายงานข่าวภาพดังกล่าว เป็นการคำนวณตัวเลขจากข้อมูลในรายงาน ๕๖-๑ ของปตท.ที่ส่งตลาดหลักทรัพย์ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔-๒๕๕๖ จึงขอนำมาลงให้เพื่อนมิตรดู ภาพกราฟฟิกนี้เป็นการเปรียบเทียบ การเก็บเงินค่าผ่านท่อของปตท. เทียบกับค่าเช่าท่อก๊าซที่ปตท.จ่ายให้รัฐ จะเห็นความแตกต่างราวฟ้ากับเหว ท่อก๊าซที่สร้างจากภาษีของประชาชนเอาไว้ให้ ปตท. เช่าถูก ๆ แต่การเก็บค่าผ่านท่อจากประชาชนสูงเมื่อเทียบกับค่าเช่าที่รัฐได้สูงกว่ากันมากกว่า ๗,๐๐๐ % ทีเดียว

เมื่อศาลปกครองสูงสูงได้ตัดสินให้ผู้ถูกร้องคือ คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกระทรวงพลังงาน และ บมจ.ปตท. ไปแบ่งแยกทรัพย์สินที่ได้มาโดยอำนาจมหาชน ซึ่งประกอบด้วยระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ อันรวมถึงระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติคืนให้รัฐ

แต่การคืนท่อก๊าซของปตท. คืนเพียงท่อบางส่วนบนบก ซึ่ง สตง. ตรวจสอบแล้วพบว่า ปตท. คืนท่อก๊าซเพียงประมาณ ๓๐ % ของท่อทั้งระบบที่สร้างก่อนปี ๒๕๔๔ และใช้เงินก่อสร้างจากปตท. (สมัยที่ยังเป็นการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นของรัฐ ๑๐๐ %) จึงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเพื่อการใช้ร่วมกันของคนในชาติ จึงต้องคืนมาทั้งหมด โดยส่วนที่ยังไม่ได้คืนอีก ๗๐ % ประกอบด้วยท่อในทะเลและท่อบนบก ซึ่ง ปตท. ยังไม่ได้คืนให้รัฐตามคำพิพากษา

หลังคำพิพากษาของศาลฯ บมจ.ปตท.แบ่งแยกท่อก๊าซคืนมาประมาณ ๓๐ % และจ่ายเงินค่าเช่าย้อนหลัง ๖ ปี (๒๕๔๔-๒๕๕๐) ให้รัฐเฉพาะท่อส่วนที่คืนรัฐเพียง ๑,๕๙๗ ล้านบาท แต่เก็บเงินค่าผ่านท่อ ๖ ปี ซึ่งรวมอยู่ในค่าก๊าซและค่าไฟฟ้าถึง ๑๒๘,๐๘๖ ล้านบาท สูงกว่าค่าเช่าท่อถึง ๗,๙๒๐ %

ถ้าคำนวณว่าท่อก๊าซที่คืนมาให้รัฐ ๓๐ % ก็ควรได้ค่าเช่าในสัดส่วน ๓๐ % จากค่าผ่านท่อ ๑๒๘,๐๘๖ ล้านบาท ที่เก็บจากประชาชน จึงควรเป็นเงินไม่ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่รัฐกลับได้ค่าเช่าย้อนหลังเพียง ๑,๕๙๗ ล้านบาท

หลังจากนั้น ปตท. จ่ายค่าเช่าให้รัฐสูงสุดเพียงปีละ ๕๕๐ ล้านบาท แต่เก็บค่าผ่านท่อจากประชาชนปีละ ๒๒,๐๐๐–๓๐,๐๐๐ ล้านบาท รวม ๑๒ ปีหลังการแปรรูป ปตท. เก็บเงินจากค่าผ่านท่อรวมแล้ว ๒๙๕,๐๗๔ ล้านบาท แต่รัฐได้รายได้ใน ๑๒ ปีเพียง ๔,๘๙๗ ล้านบาท

ท่อส่งก๊าซทั้งระบบเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ต้องคืนกลับมาเป็นของรัฐ เพราะเป็นทรัพย์สินที่ศาลปกครองสูงสุดระบุว่าเป็นทรัพย์สินที่ไม่ตกอยู่ภายใต้การบังคับคดี (คือถูกยึดทรัพย์ไม่ได้ตามกฎหมาย) จึงเป็นทรัพย์สินที่ต้องแบ่งแยกคืนให้รัฐ

การที่ บมจ.ปตท. อ้างว่าท่อในทะเลเป็นของ บมจ.ปตท. กลายเป็นว่าท่อก๊าซในทะเลเป็นทรัพย์สินที่ต้องถูกบังคับคดีได้ ใช่หรือไม่? ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง สมมติว่า บมจ.ปตท. เกิดล้มละลาย ท่อส่งก๊าซในทะเลก็สามารถถูกเจ้าหนี้ยึดทรัพย์ได้ ถ้าท่อในทะเลถูกยึดทรัพย์ได้ ท่อทั้งหมดบนบกก็เป็นอันใช้การไม่ได้ทั้งระบบ นี่จึงเป็นเหตุผลที่ศาลปกครองสูงสุดได้ใช้คำว่า “ระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อซึ่งรวมระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ” เป็นทรัพย์สินที่เป็นสาธารณสมบัติ ไม่ตกอยู่ภายใต้การบังคับคดี ที่ต้องแบ่งแยกคืนให้กับรัฐทั้งระบบ

หากมีการปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเมื่อ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ก่อนการแปรรูปที่มีมติให้ ปตท. ในสมัยที่ยังเป็น “การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย” ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ ๑๐๐ % ไปแบ่งแยกกิจการท่อส่งก๊าซธรรมชาติออกมากิจการจัดหาและจัดจำหน่ายก่อนการแปรรูป และให้การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ถือไว้ ๑๐๐ % หมายความว่าในเจตนาเดิมก่อนการแปรรูป ปตท. รัฐเห็นว่า โครงข่ายท่อส่งก๊าซเป็นทรัพย์สินที่ขายหรือโอนให้เอกชนไม่ได้ เพราะเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน จึงต้องให้แบ่งแยกกิจการท่อส่งก๊าซออกมา และให้เป็นของรัฐ ๑๐๐ % หากมีการปฏิบัติเช่นนั้นตั้งแต่ก่อนแปรรูป กิจการก๊าซก็จะไม่ใช่กิจการมุ่งหากำไรสูงสุดอย่างในปัจจุบัน

ค่าผ่านท่อจะถูกลงมากกว่านี้ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงให้ราคาก๊าซและราคาค่าไฟถูกลง หรือถ้ารัฐเก็บในอัตราเท่าที่ บมจ.ปตท. เก็บรายได้เกือบสามแสนล้านบาท ก็จะเป็นรายได้ของแผ่นดินทั้งหมด สามารถนำไปใช้เพื่อการสาธารณูปโภคพื้นฐานต่าง ๆ ให้กับประชาชน...”

ที่มา: https://patnews.wordpress.com/2014/09/25/บทความพิเศษ-การปฏิรูปพ/

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง แนวทางการการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๔ อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค

ขอบเขตเนื้อหา

๑. วิธีการปกป้องสิทธิผู้บริโภค

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหาการละเมิดสิทธิผู้บริโภคจากปัญหาที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถอภิปรายแนวทางการปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้โภคจากปัญหาที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันชมสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง “สาวน้อยดวงซวย” ดังนี้

วิดีทัศน์ เรื่อง “สาวน้อยดวงซวย”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=t13GwkY_94M

๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็นต่าง ๆ จากการศึกษาวีดิทัศน์ดังต่อไปนี้

๒.๑ จากสื่อวีดิทัศน์ “สาวน้อยดวงซวย” พบกับปัญหาการบริโภคสินค้าหรือบริการในเรื่องใดบ้าง *(แนวคำตอบ : ปัญหาการก่อสร้างอาคารไม่ได้มาตรฐาน ปัญหาการสั่งซื้อสินค้าไม่มีคุณภาพ ปัญหาการถูกหลอกลวง โดยมิจฉาชีพ ปัญหาไม่ได้รับการชดเชยค่าเสียหาย)*

สื่อ

๑. วีดิทัศน์ เรื่อง “สาวน้อยดวงซวย”

๒. วีดิทัศน์เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิผู้บริโภค เรื่อง “หมู่บ้านเดอะซิตี้ พระราม ๕ ราชพฤกษ์ ๒ ดินทรุดกว่า ๑๐๐ หลัง”

๓. สื่อ PowerPoint เรื่อง ความหมายและความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

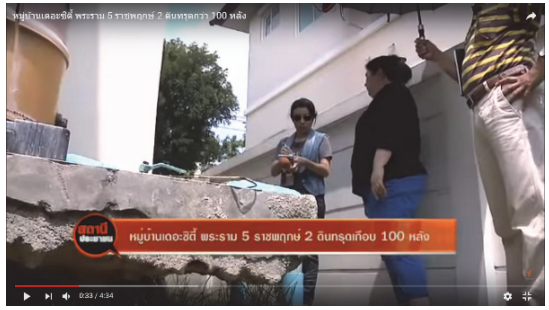
วิเคราะห์สาเหตุ ผลกระทบของปัญหาการละเมิดสิทธิผู้บริโภคและการอภิปรายแนวทางการปกป้องสิทธิและการคุ้มครองผู้บริโภค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง แนวทางการการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายแนวทางการปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	๒.๒ หน่วยงานใดสามารถช่วยเหลือ สาวน้อยดวงซวยจากสื่อวีดิทัศน์ได้มากที่สุด *(แนวคำตอบ : สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค หรือ สคบ.)* ๒.๓ สาวน้อยดวงซวยในสื่อ ได้รับคำแนะการแก้ไขปัญหาอย่างไร *(แนวคำตอบ : แจ้งปัญหาการถูกละเมิดการบริโภคสินค้าและบริการผ่านการรับแจ้งเรื่องออนไลน์ของ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค หรือ สคบ.)* ๒.๔ สามารถแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการอื่นได้หรือไม่และแก้ไขอย่างไร ๒.๕ นักเรียนร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์แบบเดียวกับสาวน้อยดวงซวยที่เคยพบเจอกับตนเอง ๓. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบายดังนี้ “การบริโภคสินค้าและบริการในปัจจุบันที่มีการแข่งขันทางธุรกิจสูง และจากการถูกหลอกลวงได้ง่าย ทำให้คนทุกคนต้องเรียนรู้วิธีการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคของตน โดยนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดและผู้ที่สามารถช่วยเหลือเราได้ คือกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปแล้ว ในวันนี้เราจะมาเรียนรู้วิธีการนำแนวทางการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจากกฎหมายและหน่วยงานเหล่านั้นมาใช้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง แนวทางการการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	เพื่อเป็นวิธีการเบื้องต้นสำหรับการปกป้องสิทธิและวิธีการแก้ไขชดเชยในเรื่องของความไม่เป็นธรรมทางการบริโภคในชีวิตประจำวันกัน” **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนดูวีดิทัศน์เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิผู้บริโภค เรื่อง “หมู่บ้านเดอะซิตี้ พระราม ๕ ราชพฤกษ์ ๒ ดินทรุดกว่า ๑๐๐ หลัง” เป็นเวลา ๕ นาที จากนั้นให้นักเรียนวิเคราะห์ถึงปัญหาการละเมิดสิทธิผู้บริโภคที่ปรากฏ โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ วีดิทัศน์เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิผู้บริโภค เรื่อง “หมู่บ้านเดอะซิตี้ พระราม ๕ ราชพฤกษ์ ๒ ดินทรุดกว่า ๑๐๐ หลัง” ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=EEqQcbb1zr4	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง แนวทางการการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	๑.๑ จากวีดิทัศน์ที่นักเรียนได้ดูไปนั้น ผู้บริโภคถูกละเมิดสิทธิผู้บริโภคเรื่องอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ปัญหาหมู่บ้านที่ทรุดตัวเนื่องจากใช้วัสดุที่ไม่ดี)* ๒. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์หาสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้บริโภคถูกละเมิดสิทธิจากปัญหาตามวีดิทัศน์ที่นักเรียนได้ร่วมกันศึกษา (Obj. ๑) ๓. ครูสุ่มนักเรียนจำนวน ๔–๕ คน เขียนสาเหตุและผลกระทบจากปัญหาหมู่บ้านทรุดตัวหน้ากระดาน ๔. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดและอภิปรายถึงแนวทางการป้องกันและคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค (Obj. ๒) ๕. นักเรียนร่วมกันอภิปรายการนำแนวทางการปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Obj. ๓) **ขั้นสรุปความคิดรวบยอด** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน *โดยการใช้แนวคำถามดังนี้* ๑. *นักเรียนคิดว่า*การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคมีประโยชน์อย่างไร *(แนวคำตอบ : การปกป้องสิทธิของตนเป็นไปเพื่อการสร้างความเป็นธรรมและการใช้สิทธิที่ควรพึงจะได้ ส่งผลให้เกิดการจัดระเบียบ แก้ไขในสิ่งที่ผิดในสังคม นอกจากเป็นการทำเพื่อตนเองแล้วยังเป็นการทำเพื่อส่วนรวมอีกด้วย)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหาการละเมิดสิทธิผู้บริโภคได้อย่างถูกต้อง	๑) การถามและการตอบคำถาม ๒) การอภิปราย	๑) การถามคำถาม ๒) วีดิทัศน์ เรื่อง “การละเมิดสิทธิผู้บริโภค”	**ดี** : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหาการละเมิดสิทธิผู้บริโภคได้อย่างถูกต้อง **พอใช้** : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหาการละเมิดสิทธิผู้บริโภคได้ถูกต้อง แต่ขาดความครบถ้วน **ปรับปรุง** : ไม่สามารถวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหาการละเมิดสิทธิผู้บริโภคได้
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถอภิปรายแนวทางการปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้โภคได้อย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล	๑) การถามและการตอบคำถาม ๒) การอภิปราย	๑) การถามคำถาม ๒) วีดิทัศน์ เรื่อง “การละเมิดสิทธิผู้บริโภค”	**ดี** : ระบุแนวทางการปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้ไม่น้อยกว่า ๕ ข้อ **พอใช้** : ระบุแนวทางการปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้ ๓-๔ ข้อ **ปรับปรุง** : ระบุแนวทางการปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคได้น้อยกว่า ๓ ข้อ
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายแนวทางการปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	๑) การถามและการตอบคำถาม ๒) การอภิปราย	การถามคำถาม	**ดี** : ระบุแนวทางการปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : ระบุแนวทางการปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องแต่ขาดความเหมาะสมบางประการ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถระบุระบุแนวทางการปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๖ เรื่อง กิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๔ อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค

ขอบเขตเนื้อหา

การดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภค

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายสาระสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถสร้างสื่อที่มีส่วนช่วยในความตระหนักถึงสิทธิผู้บริโภคได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. นักเรียนร่วมกันชมวีดิทัศน์ เรื่อง “สารคดี "วิถีชีวิตสิทธิมนุษยชน" ตอนที่ ๒๔ : คุ้มครองความปลอดภัยของชีวิต...พิทักษ์สิทธิผู้บริโภค”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=18-Emul8qo4

๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายความจำเป็นของการปกป้องสิทธิผู้บริโภคจากวีดิทัศน์

๓. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบาย ดังนี้“สิทธิผู้บริโภค เป็นสิ่งที่เราควรจะรู้เพื่อนำไปปฏิบัติตน และป้องกันตนเองให้พ้นภัย จากการผลิตสินค้าและบริการที่ไม่ได้คุณภาพ แต่เหนือสิ่งอื่นใด เราจะต้องช่วยให้คนใน

สื่อ

๑. วีดิทัศน์ เรื่อง “สารคดี "วิถีชีวิตสิทธิมนุษยชน" ตอนที่ ๒๔ : คุ้มครองความปลอดภัยของชีวิต... พิทักษ์สิทธิผู้บริโภค”

๒. สื่อ PowerPoint เรื่อง กิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภค

๓. อุปกรณ์ระบายสี

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์การปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

<table>
<tr><td colspan="3">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๖ เรื่อง กิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภค
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</td></tr>
<tr><td>ด้านคุณลักษณะ
นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิ และผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภคได้อย่างถูกต้องเหมาะสม</td><td>สังคมได้รับรู้สิ่งเหล่านี้ด้วย เพื่อให้ความรู้แก่คนอื่น ๆ ช่วยกันสอดส่องดูแล ป้องกันได้ด้วยตนเอง ซึ่งในวันนี้เราจะได้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมการพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภคกัน”
ขั้นสอน
๑. นักเรียนร่วมกันอภิปราย สรุปหัวข้อที่ควรรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคบนกระดาน โดยมีครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม ซึ่งกำหนดตามหัวข้อที่ได้เรียนรู้มาในประเด็นต่อไปนี้
๑.๑ สิทธิผู้บริโภค
๑.๒ กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค
๑.๓ วิธีการ เคล็ดลับในการเลือกซื้อสินค้า และบริการ
๑.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค
๑.๕ วิธีการร้องเรียนความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากสินค้าและบริการที่บริโภค (obj. ๑)
๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔–๕ คน รับกระดาษปรู๊ฟ กลุ่มละ ๑ แผ่น และอุปกรณ์ระบายสี เพื่อสร้างแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค โดยมีเกณฑ์ของชิ้นงานต่อไปนี้</td><td></td></tr>
</table>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๖ เรื่อง กิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภค หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๒.๑ หัวข้อการให้ความรู้ เลือกอย่างน้อย ๑ หัวข้อหรือมากกว่าตามความเหมาะสมของสิ่งที่นักเรียนอยากนำเสนอ ๑) สิทธิผู้บริโภค ๒) กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ๓) วิธีการ เคล็ดลับในการเลือกซื้อสินค้า และบริการ ๔) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค ๕) วิธีการร้องเรียนความเดือดร้อนหรือเสียหาย อันเนื่องมาจากสินค้าและบริการที่บริโภค ๒.๒ การจัดวางองค์ประกอบเหมาะแก่การให้ความรู้ ๒.๓ การตกแต่งชิ้นงานให้สวยงามมีความน่าสนใจ ๓. นักเรียนนำผลงานออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยนำเสนอในหัวข้อ ๓.๑ อธิบายเนื้อหาของหัวข้อที่เลือกนำเสนอเพื่อเผยแพร่ความรู้ ๓.๒ หัวข้อสำหรับเผยแพร่ความรู้มีประโยชน์ต่อคนทั่วไปอย่างไร ๔. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๖ เรื่อง กิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภค		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง รู้ทันสิทธิผู้บริโภค		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๔.๑ ความเหมาะสมของเนื้อหาของสื่อที่นำเสนอ ๔.๒ ความถูกต้องของเนื้อหาของสื่อที่นำเสนอ (obj. ๒) ๕. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นดังนี้ ๕.๑ การจัดทำป้ายความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคขึ้นและนำไปเผยแพร่ จะช่วยให้ให้เกิดประโยชน์ในด้านใดบ้าง และให้ประโยชน์อย่างไร ๖. นักเรียนร่วมนำป้ายผลงานไปติดตามจุดต่าง ๆ ของโรงเรียนเพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ให้แก่คนในโรงเรียน (obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ กิจกรรมเพื่อการพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภคมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค ทำให้ผู้จัดทำเกิดความเข้าใจในสิทธิผู้บริโภคของตนเองและสามารถส่งเสริมหรือเผยแพร่ให้ผู้อื่นเกิดความตระหนักในสิทธิผู้บริโภคให้เกิดความเข้าใจง่ายอีกด้วย)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ สาระสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน	การอภิปรายสรุปความรู้	ประเด็นการอภิปราย	**ดี** : สรุปสาระสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคตามประเด็นที่กำหนดให้อย่างถูกต้องและครบถ้วน **พอใช้** : สรุปสาระสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคตามประเด็นที่กำหนดให้ถูกต้องแต่ขาดความครบถ้วน **ปรับปรุง** : ไม่สามารถสรุปสาระสำคัญของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคตามประเด็นที่กำหนดให้ได้
ด้านทักษะและกระบวนการ การสร้างสื่อที่สามารถมีส่วนช่วยในความตระหนักถึงสิทธิผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสม	การสร้างป้ายประชาสัมพันธ์ให้ความรู้	๑) เกณฑ์การสร้างป้ายประชาสัมพันธ์ ๒) ประเด็นการอภิปรายตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของข้อมูล	**ดี** : นำเสนอเนื้อหาและจัดวางองค์ประกอบในป้ายด้วยความเหมาะสมและถูกต้อง และตกแต่งป้ายด้วยความสวยงามและสร้างสรรค์ **พอใช้** : นำเสนอเนื้อหาและจัดวางองค์ประกอบในป้ายได้อย่างถูกต้อง แต่ขาดความเหมาะสม และตกแต่งป้ายด้วยความสวยงาม แต่ขาดความเหมาะสม **ปรับปรุง** : นำเสนอเนื้อหาและจัดวางองค์ประกอบในป้ายไม่ถูกต้องและขาดความเหมาะสม แต่ไม่มีการตกแต่งป้าย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ การอภิปรายความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภค	การเข้าร่วมกิจกรรม	๑) ประเด็นการอภิปราย ๒) กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้	**ดี** : ระบุประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภคได้ไม่น้อยกว่า ๕ ข้อ **พอใช้** : ระบุประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภคได้ ๓-๔ ข้อ **ปรับปรุง** : ระบุประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภคได้น้อยกว่า ๓ ข้อ

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๙ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ

ม.๒/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย

ม.๒/๓ วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ม.๒/๔ วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศที่ส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิตและราคาสินค้า

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ความร่วมมือและการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ส่งผลให้เกิดองค์การทางด้านเศรษฐกิจเพื่อสร้างความร่วมมือและการแข่งขันทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ

๒) หน้าที่ของหน่วยเศรษฐกิจ

๓) หลักการ ผลกระทบ และตัวอย่างของการการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย

๔) การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ นโยบายการค้า ดุลการค้า

๕) หลักการแข่งขันและผลของการแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศ

๖) ความหมายและประเภทของนโยบายการแข่งขันทางการค้า

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การอภิปรายลักษณะเด่นและข้อดี-เสีย ของระบบเศรษฐกิจประเภทต่าง ๆ

๒) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจกับระบบเศรษฐกิจ

๓) การวิเคราะห์และยกตัวอย่างถึงการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

๔) การวิเคราะห์ประโยชน์และผลกระทบของการกระจายทรัพยากรของประเทศต่าง ๆ ในโลก

๕) การวิเคราะห์ผลดีและผลเสียของการแข่งขันทางการค้า

๖) การวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ

เจตคติ

๑) ความสำคัญของระบบเศรษฐกิจแบบผสมที่มีต่อประเทศไทย

๒) ผลดีของการพึ่งพาและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย

๓) ความสำคัญของการมีปฏิสัมพันธ์เศรษฐกิจระหว่างกันของประเทศต่าง ๆ

๔) ความสำคัญของการกำหนดระบบเศรษฐกิจในประเทศต่าง ๆ

๕) คุณค่าของการกระจายทรัพยากรต่าง ๆ ในโลก

๖) ประโยชน์ของการแข่งขันทางการค้าต่อผู้บริโภค

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) มีวินัย

๒) ใฝ่เรียนรู้

๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การทำชิ้นงาน "ประเทศของฉัน" โดยกำหนดให้ผู้เรียนทำชิ้นงานเป็นกลุ่ม ลงบนกระดาษโปสเตอร์แผ่นใหญ่ในประเด็นดังต่อไปนี้

๑) สร้างประเทศจำลองของตนขึ้นมาพร้อมระบุระบบเศรษฐกิจที่ตนเลือกใช้ อธิบายเหตุผลและข้อดี-ข้อเสียให้ชัดเจน

๒) ระบุทรัพยากรพื้นฐานที่สำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศตนเพื่อออกแบบสินค้าที่มีชื่อเสียงของประเทศ

๓) ระบุแนวทางการแข่งขันและการพึ่งพาอาศัยทางเศรษฐกิจกับประเทศต่าง ๆ พร้อมบอกข้อดีและข้อเสียของการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ โดยอ้างอิงจากงานของกลุ่มอื่น

๔) ระบุผลของการแข่งขันและการพึ่งพาอาศัยทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ พร้อมยกตัวอย่างแนวทางการสร้างความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ระบุระบบเศรษฐกิจที่ตนเลือกใช้ พร้อมชี้แจงเหตุผลและข้อดี-ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจดังกล่าวได้อย่างมีเหตุผล	อธิบายถึงหลักการ ลักษณะเด่น รวมทั้งข้อดีและข้อเสียของระบบเศรษฐกิจที่ตนเลือกใช้ได้อย่างหลากหลายและมีเหตุผลประกอบอย่างสมเหตุสมผลตามสำนวนภาษาของตนเอง	อธิบายถึงหลักการ ลักษณะเด่น รวมทั้งข้อดีและข้อเสียของระบบเศรษฐกิจที่ตนเลือกใช้ได้อย่างหลากหลาย	อธิบายถึงหลักการ ลักษณะเด่น รวมทั้งข้อดีและข้อเสียของระบบเศรษฐกิจที่ตนเลือกใช้ได้ แต่ขาดความหลากหลาย	อธิบายถึงหลักการ ลักษณะเด่น รวมทั้งข้อดีหรือข้อเสียของระบบเศรษฐกิจที่ตนเลือกใช้ได้
๒. ระบุทรัพยากรพื้นฐานของประเทศตนพร้อมแนวทางการใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาทรัพยากรพื้นฐานนั้นให้เป็นสินค้าสำคัญของประเทศตน	ระบุทรัพยากรพื้นฐานของประเทศตนเองพร้อมระบุแนวทางการใช้ประโยชน์ได้มากกว่า ๕ ชนิด และสามารถสังเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในเรื่องทรัพยากรของตนออกมาในรูปของการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่โดดเด่นของประเทศตนได้อย่างมีเหตุผลสอดคล้องกับความเป็นจริง	ระบุทรัพยากรพื้นฐานของประเทศตนเองพร้อมระบุแนวทางการใช้ประโยชน์ได้มากกว่า ๕ ชนิด และสามารถสังเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในเรื่องทรัพยากรของตนออกมาในรูปของการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่โดดเด่นของประเทศตนได้ แต่ขาดความสอดคล้องกับความเป็นจริง	ระบุทรัพยากรพื้นฐานของประเทศตนพร้อมระบุแนวทางการใช้ประโยชน์ได้ ๔-๕ ชนิด และสามารถสังเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในเรื่องทรัพยากรของตนออกมาในรูปของการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่โดดเด่นของประเทศตนได้	ระบุทรัพยากรพื้นฐานของประเทศตนพร้อมระบุแนวทางการใช้ประโยชน์ได้ ๒-๓ ชนิด และสามารถสังเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในเรื่องทรัพยากรของตนออกมาในรูปของการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่โดดเด่นของประเทศตนได้

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๓. ระบุแนวทางการแข่งขันและพึ่งพาอาศัยกันระหว่างประเทศพร้อมบอกผลกระทบของการแข่งขันและพึ่งพาอาศัยทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้ทั้งด้านบวกและด้านลบ	ระบุแนวทางการแข่งขันและพึ่งพาอาศัยกันระหว่างประเทศด้วยการอธิบายนโยบายการค้าระหว่างประเทศของตน พร้อมบอกผลกระทบของการแข่งขันและพึ่งพาอาศัยทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้ทั้งด้านบวกและด้านลบได้อย่างหลากหลายและมีเหตุมีผล	ระบุแนวทางการแข่งขันและพึ่งพาอาศัยกันระหว่างประเทศด้วยการอธิบายนโยบายการค้าระหว่างประเทศของตน พร้อมบอกผลกระทบของการแข่งขันและพึ่งพาอาศัยทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้ทั้งด้านบวกและด้านลบได้	ระบุแนวทางการแข่งขันและพึ่งพาอาศัยกันระหว่างประเทศด้วยการอธิบายนโยบายการค้าระหว่างประเทศของตน พร้อมบอกผลกระทบของการแข่งขันและพึ่งพาอาศัยทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้ในด้านบวกหรือด้านลบได้	ระบุแนวทางการแข่งขันและพึ่งพาอาศัยกันระหว่างประเทศด้วยการอธิบายนโยบายการค้าระหว่างประเทศของตน
๔. ระบุแนวทางการสร้างองค์กรทางเศรษฐกิจเพื่อก่อเกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้	ระบุแนวทางการสร้างองค์กรทางเศรษฐกิจได้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจของตนเองและสามารถบอกระดับของความร่วมมือทางเศรษฐกิจพร้อมบอกนโยบายที่เกิดขึ้นจากการรวมกันเป็นองค์กรทางเศรษฐกิจได้อย่างหลากหลายและมีเหตุผลประกอบ	ระบุแนวทางการสร้างองค์กรทางเศรษฐกิจได้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจตนเองสามารถบอกระดับของความร่วมมือทางเศรษฐกิจพร้อมบอกนโยบายที่จะเกิดขึ้นหลังจากการรวมกันเป็นองค์กรทางเศรษฐกิจได้อย่างหลากหลาย แต่ขาดเหตุผลประกอบ	ระบุแนวทางการสร้างองค์กรทางเศรษฐกิจและบอกระดับของความร่วมมือทางเศรษฐกิจพร้อมบอกนโยบายที่จะเกิดขึ้นหลังจากการรวมกันเป็นองค์กรทางเศรษฐกิจได้อย่างหลากหลาย	ระบุแนวทางการสร้างองค์กรทางเศรษฐกิจและบอกระดับของความร่วมมือทางเศรษฐกิจได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๖–๑๓	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๒–๙	หมายถึง	ดี
คะแนน	๘–๕	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๔–๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจรูปแบบต่าง ๆ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๒/๑ อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ

๑.๑ เสรีนิยม

๑.๒ สังคมนิยม

๑.๓ แบบผสม

๒. ลักษณะเด่นของระบบเศรษฐกิจทั้ง ๓ ระบบ

๓. ข้อดี-ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจทั้ง ๓ ระบบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถนิยามความหมายของระบบเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะเด่น และข้อดี-ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจประเภทต่าง ๆ จากการทำกิจกรรม “ระบบไหน อย่างไรบ้าง” ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูยกตัวอย่างสถานการณ์จำลองที่เกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจประเภทต่าง ๆ เรื่อง “หมู่บ้านชาวนา” โดยการอธิบายดังนี้ “มีหมู่บ้านอยู่ ๒ บ้าน ซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่ทำอาชีพปลูกข้าว หมู่บ้านที่ ๑ มีที่นา ๑๐ ผืน ซึ่งชาวนา ๑๐ คนเป็นเจ้าของ ส่วนหมู่บ้านที่ ๒ มีที่นา ๑๐ ผืน ซึ่งผู้ใหญ่บ้านเป็นเจ้าของ

๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังต่อไปนี้

๒.๑ นักเรียนคิดว่าหมู่บ้านใดจะได้ผลผลิตจากการค้าข้าวได้มากกว่ากัน *(แนวคำตอบ : พิจารณาจากคำตอบของผู้เรียน)*

๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบาย ดังนี้ “เราไม่สามารถบอกได้ว่าหมู่บ้านใดผลิตข้าวได้มากกว่ากัน เพราะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น เงินทุน ความชำนาญของชาวนา สภาพอากาศ ดังนั้น หากเราเปรียบเทียบหมู่บ้านให้เป็นประเทศต่าง ๆ เราย่อมเห็นว่าแต่ละประเทศมีบริบทต่างกัน การดำเนินการทางเศรษฐกิจที่เหมาะสมก็ย่อมแตกต่างกัน ดังนั้น วันนี้เราจะมาศึกษาระบบเศรษฐกิจแต่ละประเภท ผลดีและผลเสีย พร้อมทั้งความสำคัญของระบบเศรษฐกิจ”

ขั้นสอน

๑. ครูสุ่มนักเรียนจำนวน ๕-๖ คน เขียนความหมายระบบเศรษฐกิจตามความเข้าใจของตนเองบนกระดาน

สื่อ

๑. บัตรคำ “ระบบไหน อย่างไรบ้าง”

๒. ใบความรู้ ระบบเศรษฐกิจต่าง ๆ ในโลก

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. สมุดบันทึกการเรียนรู้

๓. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

อภิปรายความสำคัญของการกำหนดระบบเศรษฐกิจในประเทศต่าง ๆ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจรูปแบบต่าง ๆ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการกำหนดระบบเศรษฐกิจในประเทศต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล	๒. ครูตรวจสอบความถูกต้องและวงกลมคำสำคัญที่นำไปสู่การนิยามความหมายของระบบเศรษฐกิจ ๓. นักเรียนร่วมกันนิยามความหมายของระบบเศรษฐกิจ โดยนำคำสำคัญที่ครูวงกลมไว้มาเป็นพื้นฐานในการนิยามความหมาย (Obj. ๑) ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “กู้เศรษฐกิจ” โดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็นทางเศรษฐกิจโดยมีขั้นตอนดังนี้ ๔.๑ แบ่งนักเรียนเป็น ๒ ฝ่าย คือ ผู้อภิปรายและผู้รับฟังการอภิปราย ๑) ผู้อภิปรายประกอบด้วยนักเรียน ๕ คน ๑.๑) ประธาน ๑ คน ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการอภิปรายเป็นผู้เสนอปัญหาและสรุปประเด็นสำคัญ ๑.๒) พิธีกร ๑ คน ทำหน้าที่นำเข้าและจบการอภิปราย ๑.๓) ผู้ร่วมอภิปราย ๓ คน ทำหน้าที่อภิปรายในประเด็นที่กำหนด โดยผู้ร่วมอภิปรายทั้ง ๓ คน สวมบทบาทเป็นนักการเมืองที่มีแนวคิดทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน คือ แนวคิดนิยมเสรีนิยม แนวสังคมนิยม และแนวคิดแบบผสม จากการศึกษาใบความรู้ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจต่าง ๆ ในโลก ๒) ผู้รับฟังการอภิปราย คือ นักเรียนที่เหลือทั้งหมดในชั้นเรียน ๔.๒ ผู้ร่วมอภิปรายทั้ง ๓ คน ต้องพยายามหาเสียงโดยการนำเสนอนโยบายที่สอดคล้องกับแนวคิดทางเศรษฐกิจที่ตนได้รับ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจรูปแบบต่าง ๆ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	โดยผู้รับฟังการอภิปรายสามารถสอบถามได้อย่างอิสระ โดยมีประธานการอภิปรายเป็นผู้กล่าวควบคุม ๔.๓ หลังการอภิปราย ให้ผู้รับฟังการอภิปรายร่วมโหวตแนวคิดระบบเศรษฐกิจที่ตนชื่นชอบมากที่สุดจากนั้นครูกล่าวสรุปกิจกรรม ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “ระบบไหน อย่างไรบ้าง” โดยครูเขียนคำสำคัญ ๓ คำไว้บนกระดาน คือ เสรีนิยม สังคมนิยม และผสม จากนั้นแจกบัตรคำเกี่ยวกับคำสำคัญของระบบเศรษฐกิจต่าง ๆ ๖. ครูมอบบัตรคำให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น แล้วให้นักเรียนทุกคนพิจารณาบัตรคำของตนเองให้สอดคล้องกับลักษณะระบบเศรษฐกิจตามที่นักเรียนได้อภิปรายไปก่อนหน้านี้ จากนั้นให้ออกมายืนให้ตรงกับระบบเศรษฐกิจทั้ง ๓ ระบบ ๗. ครูให้นักเรียนกลับที่นั่งของตนเอง จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและช่วยกันแก้ไข-ปรับปรุงคำตอบของนักเรียนแต่ละคนให้ถูกต้อง สอดคล้องกับหัวข้อ ๘. ครูสุ่มนักเรียนจำนวน ๑๐–๑๕ คน อธิบายลักษณะเด่นของผลดี – ผลเสียของระบบเศรษฐกิจแต่ละระบบตามที่ได้วิเคราะห์ไปแล้วในกิจกรรมกู้เศรษฐกิจ ๙. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรมกู้เศรษฐกิและอภิปรายความสำคัญของการกำหนดระบบเศรษฐกิจของในประเทศต่าง ๆ โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้	

<table>
<tr><td colspan="3">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจรูปแบบต่าง ๆ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</td></tr>
<tr><td></td><td>๙.๑ “ทำไมรัฐบาลของแต่ละประเทศต้องกำหนดระบบเศรษฐกิจไว้เพื่อปรับใช้ในประเทศของตนด้วย” (แนวคำตอบ : เพื่อให้การดำเนินการทางเศรษฐกิจเป็นระเบียบและเกิดผลสูงสุด) (Obj. ๓)
ขั้นสรุปความคิดรวบยอด
๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอด โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้
๑.๑ “ประเทศที่ไม่ใช้ระบบเศรษฐกิจแบบไทย คือประเทศที่ล้าหลังกว่าประเทศเราหรือไม่ อย่างไร (แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิด)
๑.๒ “จากบทเรียนในคาบนี้ นักเรียนคิดว่ามีระบบเศรษฐกิจที่ดีที่สุด ซึ่งเหมาะสมที่ทุกประเทศจะนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร (แนวคำตอบ : ไม่มีระบบเศรษฐกิจที่ดีที่สุด เพราะต่างก็มีข้อดี-ข้อเสียแตกต่างกันไป ซึ่งจะเลือกใช้ระบบเศรษฐกิจแบบใดนั้น ขึ้นอยู่กับความสอดคล้องกับบริบทของแต่ละประเทศ)</td><td></td></tr>
</table>

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ (คอมมิวนิสต์ สังคมนิยม แบบผสม และเสรีนิยม) ๒. ลักษณะเด่นของระบบเศรษฐกิจทั้ง ๔ ระบบ	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม สังเคราะห์ความหมาย ๓) การปฏิบัติกิจกรรม “ระบบไหน อย่างไร บ้าง” ๔) การปฏิบัติกิจกรรม “กู้เศรษฐกิจ”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมสังเคราะห์ ความหมาย ๓) กิจกรรม “ระบบไหน อย่างไรบ้าง” ๔) กิจกรรม “กู้เศรษฐกิจ”	**ดี** : สามารถบอกลักษณะเด่นของระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ ได้ครบทั้ง ๔ ระบบ **พอใช้** : บอกลักษณะเด่นของระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ ได้ ๓ ระบบ **ปรับปรุง** : บอกลักษณะเด่นของระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ ได้ ๑-๒ ระบบ
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ แยกความแตกต่างลักษณะเด่นของระบบเศรษฐกิจแต่ละแบบ ๒. วิเคราะห์ข้อดี-ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจต่าง ๆ ได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม สังเคราะห์ความหมาย ๓) การปฏิบัติกิจกรรม “ระบบไหน อย่างไร บ้าง” ๔) การปฏิบัติกิจกรรม “กู้เศรษฐกิจ”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรมสังเคราะห์ ความหมาย ๓) กิจกรรม “ระบบไหน อย่างไรบ้าง” ๔) กิจกรรม “กู้เศรษฐกิจ”	**ดี** : สามารถจับคู่ลักษณะเด่นและข้อดี-ข้อเสียได้ถูกต้องมากกว่า ๙๐ % **พอใช้ :** สามารถจับคู่ลักษณะเด่นและข้อดี-ข้อเสียได้ถูกต้องมากกว่า ๗๐-๙๐ % **ปรับปรุง** : สามารถจับคู่ลักษณะเด่นและข้อดี-ข้อเสียได้ถูกต้อง ๕๐-๗๐ %
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของระบบเศรษฐกิจต่อการดำเนินการของประเทศต่าง ๆ ได้	การตอบคำถาม	คำถามสำคัญ	**ดี** : บอกประโยชน์ของระบบเศรษฐกิจได้มากกว่า ๓ ข้อ **พอใช้ :** บอกประโยชน์ของระบบเศรษฐกิจได้ ๒ ข้อ **ปรับปรุง** : บอกประโยชน์ของระบบเศรษฐกิจได้ ๑ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัตรคำ “ระบบไหน อย่างไรบ้าง”
(หัวข้อละ ๑ ใบ และอาจซ้ำกันได้)

1. บัตรคำหมวดเสรีนิยม

(ตัดบัตรคำตามรอยเส้นประ)

เอกชนดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมด	มีกำไรเป็นแรงจูงใจของเอกชนในการทำธุรกิจ	เอกชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตโดยมีกฎหมายคุ้มครอง
กลไกราคา (อุปสงค์-อุปทาน) เป็นตัวกำหนดราคาสินค้า	มีการแข่งขันเรื่องคุณภาพและบริการอย่างเข้มข้น	เอกชนมีสิทธิ เสรีภาพทางเศรษฐกิจเต็มที่โดยไม่ขัดกฎหมาย
สินค้า บริการต่าง ๆ มีให้เลือกมากมาย	นายทุน/ผู้ประกอบการอาจรวมตัวกันกดขี่ผู้บริโภค	มีการใช้ทรัพยากรฟุ่มเฟือยในการแข่งขันกันทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รัฐบาลไม่จำเป็นต้องจัดสรรงบมาทำธุรกิจ	กระจายรายได้ไม่ดีเงินส่วนใหญ่เป็นของนายทุน	

2. บัตรคำหมวดเสรีนิยม

(ตัดบัตรคำตามรอยเส้นประ)

รัฐบาลเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตสำคัญ ๆ	รัฐบาลทำกิจกรรมเศรษฐกิจขนาดใหญ่ รายได้สูง	เอกชนมีสิทธิทำธุรกิจเล็ก ๆ ที่รัฐไม่ทำ
รัฐบาลจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชน	ประชาชนมีรายได้ไม่ต่างกันมากรายได้ส่วนใหญ่เป็นของรัฐ	เอกชนถูกจำกัดเสรีภาพบางส่วน
ประชาชนได้รับการคุ้มครองผลประโยชน์จากความเป็นรัฐสวัสดิการ	รัฐบาลต้องจัดสรรเงินทำธุรกิจขนาดใหญ่และมักขาดทุน	

3. บัตรคำหมวดเสรีนิยม

(ตัดบัตรคำตามรอยเส้นประ)

ผสมกันระหว่างทุนนิยมกับสังคมนิยม	กิจกรรมเศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็นของเอกชน	ประชาชนค่อนข้างมีเสรีภาพทางเศรษฐกิจ
รัฐและเอกชนมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ	สินค้าและบริการคุณภาพดีราคาไม่แพง	ประชาชนได้รับการคุ้มครองค่ายังชีพที่เหมาะสม
รัฐทำธุรกิจเพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชน	เอกชนมีแรงจูงใจในการแข่งขันทำธุรกิจ	รัฐต้องจัดสรรงบบางส่วนมาทำธุรกิจหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทำให้มักขาดทุน

ใบความรู้ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจต่าง ๆ ในโลก

ระบบเศรษฐกิจ คือ ลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแต่ละสังคม เพื่อบรรลุจุดหมายสูงสุดทางเศรษฐกิจ (อยู่ดี กินดี มั่งคั่ง) สิ่งแวดล้อมและปัจจัยต่าง ๆ ของแต่ละสังคมต่างกัน จึงทำให้ลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแต่ละสังคมแตกต่างกันไป

ระบบเศรษฐกิจในโลกนี้ที่นิยมแพร่หลายนั้น แบ่งได้ ๔ ระบบ คือ ทุนนิยม (หรือเสรีนิยม) คอมมิวนิสต์ สังคมนิยม และระบบเศรษฐกิจแบบผสม โดยรูปแบบของเศรษฐกิจแต่ละระบบก็จะมีความแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับว่าประเทศไหนจะนิยมเลือกใช้ระบบเศรษฐกิจแบบใดเพื่อที่จะทำให้ประเทศของพวกเขาพัฒนาต่อไปได้ ซึ่งปกติแล้วระบบเศรษฐกิจจะถูกแบ่งออกด้วยกันเป็น ๔ ประเภท ใหญ่ ๆ โดยแต่ละประเภทก็จะมีรายละเอียดในการบริหาจัดการแตกต่างกันออกไปดังนี้

ระบบเศรษฐกิจเสรีหรือทุนนิยม – ระบบนี้เอกชนจะเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต มีสิทธิเสรีภาพในการดำเนินการเกี่ยวกับเศรษฐกิจอย่างเต็มที่โดยที่ทางรัฐบาลเองจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือแทรกแซงใด ๆ ทั้งสิ้น ทว่าทางรัฐเองจะคอยช่วยเหลือในด้านของการพัฒนาเกี่ยวกับระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เอกชนจะเป็นผู้ตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจ ส่วนมากมักจะใช้ระบบราคาและกลไกตลาดเป็นตัวตัดสินใจว่าควรจะผลิตอะไร ซึ่งราคาจะเป็นตัวกำหนดสำคัญทำให้มีการแข่งขันกันสูงแต่เป็นไปอย่างเสรี ส่วนราคาที่เกิดก็มาจากอุปสงค์และอุปทาน

ระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมหรือแบบวางแผน – รัฐจะเข้าไปทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมสำหรับการกระจายผลผลิตแก่ประชาชน นอกจากนี้รัฐบาลเองยังเป็นผู้ที่ตัดสินใจแก้ปัญหาเศรษฐกิจพื้นฐานที่เกิดขึ้นด้วย ส่วนมากรัฐบาลจะเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตเกือบทั้งหมด แต่ทว่าเอกชนเองก็ยังมีสิทธิ์ในการครอบครองทรัพย์สินบางส่วนที่เป็นส่วนตัว อาทิ บ้านพัก ถือว่าเป็นระบบเศรษฐกิจที่รัฐบาลค่อนข้างจะมีอำนาจเบ็ดเสร็จในการบริหารเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก

ระบบเศรษฐกิจแบบผสม – คือระบบที่มีการเอาเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและสังคมนิยมเข้าไว้ด้วยกัน โดยเลือกเอาเฉพาะจุดเด่นของทั้ง ๒ แบบ มาใช้งาน บางครั้งก็มักถูกเรียกว่า ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมใหม่ รัฐบาลกับเอกชนต่างก็มีความรับผิดชอบร่วมกันสำหรับการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็นการผลิตอะไร อย่างไร ปริมาณแค่ไหน รัฐบาลจะทำการวางแผนเศรษฐกิจในบางเรื่อง แต่เอกชนจะเป็นผู้ที่ดำเนินการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจเสียเป็นส่วนใหญ่ โดยอาศัยในเรื่องของกลไกทางด้านราคาเป็นตัวชี้วัดสำหรับการสร้างเศรษฐกิจ

ประเทศไทยใช้ระบบเศรษฐกิจแบบผสม
ที่มา : www.thaigoodview.com/library/contest2553

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจของไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส. ๓.๒ ม.๒/๑ อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ลักษณะของระบบเศรษฐกิจแบบผสม

๒. ข้อดี-ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบผสม

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถบอกลักษณะสำคัญของระบบเศรษฐกิจแบบผสมได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อดี-ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบผสมได้อย่างถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถระบุความสำคัญของการใช้ระบบเศรษฐกิจแบบผสมที่มีผลต่อตนเอง ชุมชนและประเทศได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูพร้อมนำเสนอข่าว “จับกระแสบุพเพสันนิวาสแห่ขายมะม่วง-กุ้งเผา-หมูกระทะ” พร้อมตั้งประเด็นคำถามดังนี้

ที่มา : https://www.dailynews.co.th/entertainment/631259

๑.๑ “จากข่าวดังกล่าว เพราะเหตุใดพ่อค้าแม่ค้าจึงหันมาขายสินค้าทั้งสามชนิดดังกล่าวมากขึ้น” *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดของตน)*

๑.๒ “เหตุการณ์ที่พ่อค้าแม่ค้าสนใจขายสินค้าทั้งสามชนิดมากขึ้น เป็นผลดีต่อผู้บริโภคอย่างเช่นนักเรียนอย่างไร” *(แนวคำตอบ : หาซื้อสินค้าที่กำลังเป็นที่นิยมได้สะดวกขึ้นในราคาที่ไม่แพงจนเกินไป)*

๑.๓ การที่พ่อค้าแม่ค้าหันมาขายสินค้าที่กำลังเป็นที่นิยมในขณะนี้มากขึ้นสะท้อนภาพแนวคิดเศรษฐกิจแบบเสรีได้อย่างไร *(แนวคำตอบ : สะท้อนให้เห็นว่า แนวคิดเศรษฐกิจแบบเสรีนั้นเปิดโอกาสให้ผู้ซื้อ-ผู้ขายมีส่วนร่วมใน*

สื่อ

๑. ข่าว “จับกระแสบุพเพสันนิวาสแห่ขายมะม่วง-กุ้งเผา-หมูกระทะ”

๒. วีดิทัศน์ เรื่อง Thailand ๔.๐

๓. ใบกิจกรรม “รัฐบาลมาแล้ว”

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. สมุดบันทึกการเรียนรู้

๓. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

ระบุความสำคัญของการใช้ระบบเศรษฐกิจแบบผสมที่มีผลต่อตนเอง ชุมชนและประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจของไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เช่น การที่มีผู้ค้ารายใหม่ที่หันมาขายมะม่วง กุ้งเผา หมูกระทะ เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง) ๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง ระบบเศรษฐกิจแบบผสม โดยการอธิบายดังนี้ *“นักเรียนจะเห็นได้ว่า แนวคิดเศรษฐกิจแบบเสรีที่ประเทศส่วนใหญ่ในโลกต่างเลือกใช้นั้นเอื้อประโยชน์ให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคได้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยรับแนวคิดดังกล่าวไว้ แต่มีการปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศ ซึ่งเรียกกันว่าระบบเศรษฐกิจแบบผสมซึ่งเราจะมาศึกษากันในวันนี้”* **ขั้นสอน** ๑. ครูกล่าวทบทวนความรู้เรื่องระบบเศรษฐกิจระบบแบบทุนนิยมและแบบสังคมนิยม โดยการใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ ข้อดี-ข้อเสีย ของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมคืออะไร (*แนวคำตอบ : ข้อดี คือ เอกชนได้มีสิทธิเสรีภาพในการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ได้มีการแข่งขันกันพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการของตนอยู่เสมอซึ่งนับเป็นผลดีต่อผู้บริโภค ข้อเสีย คือ เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ การกระจายรายได้ไม่สม่ำเสมอ และมีการมุ่งใช้ทรัพยากรสิ้นเปลืองเพื่อแข่งขันกัน)* ๑.๒ ข้อดี-ข้อเสีย ของระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมคืออะไร (*แนวคำตอบ : ข้อดี คือ รัฐบาลมีอำนาจเต็มที่ในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ การกระจายรายได้สม่ำเสมอและเท่าเทียมกัน เพราะรัฐบาลไม่ค่อยเปิดโอกาสให้เอกชนได้ทำธุรกิจเพื่อแข่งขันกันมากนัก ส่วนข้อเสีย คือ เอกชนขาดสิทธิเสรีภาพในบางส่วน และรัฐบาลมักขาดทุน อีกทั้งยังมีโอกาสสูงที่รัฐบาลอาจดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจผิดพลาด ซึ่งจะเป็นผลเสียกับประเทศ)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจของไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

๑.๓ หากเราจะสร้างระบบเศรษฐกิจอีกแบบหนึ่งที่นำเอาข้อดีของระบบเศรษฐกิจทั้งสองระบบมาปรับใช้ ระบบเศรษฐกิจแบบดังกล่าวควรมีลักษณะเป็นอย่างไร (*แนวคำตอบ : นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยมีแนวคำตอบที่คาดหวังคือ เป็นระบบเศรษฐกิจที่ให้สิทธิเสรีภาพเอกชนในการแข่งขันกันทำธุรกิจ พัฒนาสินค้าของตนได้โดยเสรี แต่กิจการบางอย่างที่ส่งผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม รัฐบาลอาจเข้าไปแทรกแซงเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ)*

๒. ครูเปิดวีดิทัศน์ เรื่อง รู้จักกับ Thailand ๔.๐ ให้นักเรียนชมเป็นเวลา ๔ นาที

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=Wc7PexVFXJU

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการของระบบเศรษฐกิจแบบผสม โดยการอธิบายเพิ่มเติมดังนี้ “จากวีดิทัศน์ เป็นแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยที่รัฐบาลพยายามออกนโยบายเพื่อให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมใน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจของไทย **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	การพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งเป็นหลักการของเศรษฐกิจแบบผสม (Obj. ๑) ๔. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ข้อดี-ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบผสมจากการทำกิจกรรม “รัฐบาลมาแล้ว” โดยครูมอบใบกิจกรรม “รัฐบาลมาแล้ว” ให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคลและให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์จากข่าวและประเด็นที่กำหนดให้ดังนี้ ๔.๑ ข้อดีของระบบเศรษฐกิจแบบผสมคืออะไร *(แนวคำตอบ : รัฐบาลและเอกชนร่วมกันทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ รัฐบาลให้สิทธิเสรีภาพในการทำเศรษฐกิจแทบทุกเรื่องกับเอกชน แต่ในบางครั้งรัฐบาลอาจเข้ามาแทรกแซงและไม่ปล่อยให้เศรษฐกิจเป็นไปตามกลไกราคาโดยสมบูรณ์เพื่อประโยชน์ของประชาชน)* ๔.๒ ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบผสมคืออะไร *(แนวคำตอบ : ในหลายครั้งการตัดสินใจของรัฐบาลที่มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือประชาชนมักจะทำให้รัฐบาลขาดทุน เพราะต้องนำเงินทุนจากส่วนอื่น ๆ มาใช้จ่ายเพื่อกระตุ้นหรือแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดจากเอกชนเอง อีกทั้งในบางสถานการณ์เอกชนอาจได้รับผลกระทบจากนโยบาย หรือความไม่แน่นอนของภาครัฐ)* (Obj. ๒) ๕. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายความสำคัญของระบบเศรษฐกิจแบบผสมที่มีผลต่อตนเอง ชุมชน และประเทศชาติ โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๕.๑ เศรษฐกิจแบบผสมมีผลต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนหรือไม่อย่างไร *(แนวคำตอบ : พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)* ๕.๒ ระบบเศรษฐกิจแบบผสมส่งผลต่อเศรษฐกิจในชุมชนหรือไม่ อย่างไร *(แนวคำตอบ : พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจของไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๕.๓ ระบบเศรษฐกิจแบบผสมเหมาะสมกับประเทศไทยอย่างไร ทำไมเราจึงเลือกใช้ระบบเศรษฐกิจระบบนี้” *(แนวคำตอบ : เพราะประเทศไทยยังคงมีความเหลื่อมล้ำทางรายได้อยู่มาก การเปิดโอกาสให้เอกชนแข่งกันโดยรัฐบาลไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลย อาจทำให้ประชาชนชาวไทยยิ่งมีความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจมากขึ้นไปอีก หากทุกคนมุ่งแต่จะแข่งขันและเอาชนะกัน)* ๘.๔ หากนักเรียนดำรงตำแหน่งในรัฐบาลมีอำนาจในการออกนโยบาย นักเรียนจะปรับปรุงระบบเศรษฐกิจของไทยให้ดียิ่งขึ้นได้อย่างไรบ้าง” *(แนวคำตอบ : พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)* (Obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปการเรียนเรื่องระบบเศรษฐกิจแบบผสม ด้วยคำถามดังนี้ ๑.๑ นักเรียนคิดว่า ระบบเสรีนิยมและระบบคอมมิวนิสต์ไม่ดีอย่างไร ทำไมไทยจึงไม่เลือกใช้สองระบบดังกล่าว *(แนวคำตอบ : ทั้งสองระบบนั้น มีความเข้มงวด และมีการอิสระมากเกินไป จึงอาจทำให้เกิดผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งอยู่ในช่วงกำลังพัฒนาได้)* ๑.๒ หากทั้งเสรีนิยมและคอมมิวนิสต์ คือนโยบายทางเศรษฐกิจที่หย่อนและตึงจนเกินไปสำหรับประเทศไทย นักเรียนคิดว่าสาระสำคัญที่ได้จากการเรียนเรื่องระบบเศรษฐกิจแบบผสมคืออะไร *(แนวคำตอบ : เราควรใช้ชีวิตด้วยความพอดี ไม่ผ่อน และไม่เข้มงวดจนเกินไป จึงจะประสบความสำเร็จในสิ่งที่ทำอยู่ได้)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนบอกลักษณะสำคัญของระบบเศรษฐกิจแบบผสมได้อย่างถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม“รัฐบาลมาแล้ว” ๓) ใบกิจกรรม “รัฐบาลมาแล้ว”	๑) คำถามสำคัญ ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “รัฐบาลมาแล้ว” ๓) ใบกิจกรรม “รัฐบาลมาแล้ว” ๔) วีดิทัศน์ เรื่อง Thailand ๔.๐	**ดี** : บอกลักษณะสำคัญของระบบเศรษฐกิจแบบผสมได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมอธิบายข้อดีข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบผสมได้อย่างถูกต้อง **พอใช้** : บอกลักษณะสำคัญของระบบเศรษฐกิจแบบผสมได้ร้อยละ ๕๐ พร้อมอธิบายข้อดีหรือข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบผสมได้ถูกต้อง **ปรับปรุง** : บอกลักษณะสำคัญของระบบเศรษฐกิจแบบผสมได้อย่างถูกต้อง น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ระบุข้อดี-ข้อเสีย ของระบบเศรษฐกิจแบบผสม	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม“รัฐบาลมาแล้ว” ๓) ใบกิจกรรม “รัฐบาลมาแล้ว”	๑) คำถามสำคัญ ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “รัฐบาลมาแล้ว” ๓) ใบกิจกรรม “รัฐบาลมาแล้ว” ๔) วีดิทัศน์ เรื่อง Thailand ๔.๐	**ดี** : ระบุข้อดี-ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบผสม ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และสมเหตุสมผล **พอใช้** : ตัดสินใจเกี่ยวกับข้อดี-ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบผสม และสรุปความคิดเห็นของตนต่อระบบเศรษฐกิจแบบผสมได้ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับข้อดี-ข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแบบผสมได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ระบุความสำคัญของระบบเศรษฐกิจแบบผสมที่มีผลต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ	การตอบคำถาม	คำถามสำคัญ	**ดี** : ระบุความสำคัญของระบบเศรษฐกิจแบบผสมที่มีผลต่อตนเอง ชุมชน และประเทศได้ครบถ้วนเหมาะสม **พอใช้** : ระบุความสำคัญของระบบเศรษฐกิจแบบผสมที่มีผลต่อตนเอง ชุมชน และประเทศขาดไป ๑ ประเด็น **ปรับปรุง** : ระบุความสำคัญของระบบเศรษฐกิจแบบผสมที่มีผลต่อตนเอง ชุมชน และประเทศขาดไป ๒ ประเด็น

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรม “รัฐบาลมาแล้ว”

ข่าวที่ ๑ รัฐบาลนำเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตรึงราคาแก๊สช่วยเอกชน

ที่มา : https://champgas.yellowpages.co.th/

"นายกฯ" ย้ำรัฐห่วงใยประชาชน ชี้ ตรึงราคาน้ำมัน-แก๊สบรรเทาความเดือดร้อน ขอทุกคนสบายใจเนื่องจากจะใช้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไปอุดหนุนราคาน้ำมันดีเซลไม่ให้เกิน ๓๐ บาทต่อลิตร และยังอุดหนุนราคาแก๊สแอลพีจี ๑๐ บาทต่อถังขนาด ๑๕ กก. ทำให้ราคาแก๊สจะลดลงเหลือไม่เกินถังละ ๓๖๓ บาท ทั้งยังย้ำให้เอกชนร่วมมือร่วมใจกันฝ่าฟันไปให้ได้ อย่าเอาเปรียบกันเพื่อไม่ให้ประชาชนเดือดร้อน ผู้ประกอบการต้องตรึงราคาสินค้าให้เป็นปกติ ขอให้ประชาชนเชื่อมั่นว่ารัฐบาลจะดูแลเรื่องนี้ให้ดีที่สุด

ที่มาของข่าว

https://www.thairath.co.th/content/1291097

ข่าวที่ ๒ รัฐบาลช่วยพยุงราคายาง กก.ละ ๕๐-๖๐ บาท ช่วยชาวสวนอยู่รอด

ที่มา : www.smartbomb.co.th/news/details/86492

รมว.เกษตรและสหกรณ์ นายกฤษฎา บุญราช เสนอแนวทางช่วยเกษตรชาวสวนยางคาดจะช่วยพยุงราคาไว้ที่กิโลกรัมละ ๕๐-๖๐ บาท เพื่อไม่ให้เกษตรกรขาดทุน โดยกำหนดมาตรการ ๓ อย่างคือ ๑) เพิ่มปริมาณความต้องการใช้ยางพารา ๒) ชดเชยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ผู้ประกอบการรับซื้อยางพารา ในวงเงิน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท และ ๓) ลดการกรีดน้ำยางในพื้นที่ส่วนราชการ ๑๐๐ % เป็นเวลา ๓ เดือน และชวนเกษตรกรให้ลดปริมาณการปลูกยางพาราเพื่อลดปริมาณผลผลิต นอกจากนั้นยังมีมาตรการเสริมเพื่อช่วยระบายสินค้าด้วยเช่น การทำความตกลงกับบริษัทกลางยางพาราเพื่อ ๓ ประเทศเพื่อการลดการส่งออกชั่วคราวและรับซื้อยางจากเกษตรกรให้มากขึ้น

ที่มาของข่าว

https://www.posttoday.com/economy/529969

จากข่าวที่กำหนดให้ นักเรียนคิดว่า ผลดี ของระบบเศรษฐกิจแบบผสมคืออะไร

.....

.....

.....

จากข่าวที่กำหนดให้ นักเรียนคิดว่า ผลเสีย ของระบบเศรษฐกิจแบบผสมคืออะไร

.....

.....

.....

นักเรียนมีความคิดเห็นต่อระบบเศรษฐกิจแบบผสม ซึ่งเป็นระบบเศรษฐกิจที่ประเทศไทยเลือกใช้อย่างไร

.....

.....

.....

หมายเหตุ : ครูควรปรับเปลี่ยนข่าวให้สอดคล้องกับปัจจุบัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง ความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจกับระบบเศรษฐกิจของไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส. ๓.๒ ม.๒/๑ อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ

ขอบเขตเนื้อหา

๑. หน่วยเศรษฐกิจ

๒. บทบาทหน้าที่ของหน่วยเศรษฐกิจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายหน่วยเศรษฐกิจแต่ละหน่วยได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจกับระบบเศรษฐกิจได้อย่างมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการแบ่งหน่วยทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำภาพเกี่ยวกับหน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ ให้นักเรียนชมดังนี้

๑.๑ ภาพรัฐสภา

ที่มา : https://www.prachachat.net/politics/news-357112

๑.๒ ภาพโรงงานผลิตบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป

ที่มา :
https://www.pinterest.fr/pin501447739734938825/?lp=true

สื่อ

๑. ภาพเกี่ยวกับหน่วยเศรษฐกิจแต่ละประเภท

๒. ใบความรู้ เรื่อง หน่วยเศรษฐกิจ

๓. แผ่นกระดาษแข็งสีแดง น้ำเงิน เขียว จำนวนเท่า ๆ กับนักเรียน

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. สมุดบันทึกการเรียนรู้

๓. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

อภิปรายความสำคัญของการแบ่งหน่วยทางเศรษฐกิจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง ความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจกับระบบเศรษฐกิจของไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

๑.๓ ภาพเกษตรกรผู้ปลูกสวนมะนาว

ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/484258

๒. ครูเขียนคำสำคัญ ๓ คำ ลงบนกระดานดังนี้

๒.๑ หน่วยครัวเรือน

๒.๒ หน่วยธุรกิจ

๒.๓ หน่วยรัฐบาล

๓. ครูให้นักเรียนจับคู่คำทั้ง ๓ คำ กับภาพต่าง ๆ ข้างต้นให้สัมพันธ์กันดังนี้

๒.๑ หน่วยครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับภาพเกษตรกรผู้ปลูกสวนมะนาว

๒.๒ หน่วยธุรกิจ มีความสัมพันธ์กับภาพโรงงานผลิตบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป

๒.๓ หน่วยรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับภาพรัฐสภา

๔. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องหน่วยทางเศรษฐกิจ “นักเรียนจะเห็นว่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับหน่วยเศรษฐกิจทั้งสิ้น และหน่วยทางเศรษฐกิจก็จะมีความสัมพันธ์กับระบบเศรษฐกิจของประเทศเช่นเดียวกัน ดังนั้น วันนี้เราจะมาศึกษาถึงหน่วยเศรษฐกิจว่ามี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง ความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจกับระบบเศรษฐกิจของไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	อะไรบ้าง แล้วแต่ละหน่วยมีหน้าที่และมีผลต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างไร” **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของหน่วยเศรษฐกิจแต่ละหน่วยจากใบความรู้ เรื่อง “หน่วยเศรษฐกิจ” โดยครูใช้แนวคำถามให้นักเรียนพิจารณาดังต่อไปนี้ ๑.๑ หน่วยเศรษฐกิจสามารถแบ่งออกได้กี่หน่วย และประกอบด้วยอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : หน่วยครัวเรือน หน่วยธุรกิจ และหน่วยรัฐบาล)* ๑.๒ หน่วยรัฐบาล มีหน้าที่ทางเศรษฐกิจอย่างไร (แนวคำตอบ : *เป็นผู้ตัดสินใจ กำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือหน่วยเศรษฐกิจอื่น ๆ หารายได้เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศเพื่อเกื้อหนุนระบบเศรษฐกิจอื่น ๆ ด้วย)* ๑.๓ หน่วยธุรกิจ มีหน้าที่อะไร *(แนวคำตอบ : มีหน้าที่ผลิต ขาย กระจายสินค้าและบริการต่าง ๆ และยังทำหน้าที่กระจายรายได้สู่หน่วยครัวเรือน เพื่อแสวงหาการเติบโตทางเศรษฐกิจและกำไรสูงสุด”)* ๑.๔ “หน่วยครัวเรือน มีหน้าที่อะไร” *(แนวคำตอบ : มีหน้าทั้งในฐานะผู้ผลิตและผู้บริโภค กล่าวคือในฐานะผู้ผลิต หน่วยครัวเรือนจะเป็นผู้เติมเต็มปัจจัยการผลิตให้หน่วยธุรกิจ และในฐานะผู้บริโภค หน่วยครัวเรือนยังมีหน้าที่เป็นผู้ซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการและประโยชน์สูงสุดของตน)* (Obj. ๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง ความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจกับระบบเศรษฐกิจของไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๒. นักเรียนร่วมกิจกรรม “พลังเศรษฐกิจ” โดยมีขั้นตอนดังนี้ ๒.๑ แบ่งนักเรียนออกเป็น ๘ กลุ่มเท่ากัน โดยกำหนดให้ทุกกลุ่มรับบทบาทเป็นประเทศที่ใช้ระบบเศรษฐกิจแบบผสม ๒.๒ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่ โดยกำหนดให้แต่ละกลุ่มมีหน่วยทางเศรษฐกิจครบทั้ง ๓ หน่วย ประกอบด้วยหน่วยเศรษฐกิจแต่ละประเภท โดยกำหนดให้แต่ละกลุ่มมีสมาชิกหน่วยเศรษฐกิจที่ไม่สมดุลกัน คือ หน่วยรัฐบาลมีสมาชิกน้อยที่สุด ธุรกิจมีสมาชิกมากขึ้น และหน่วยครัวเรือนมีสมาชิกมากที่สุด ซึ่งแต่ละหน่วยในกลุ่มจะได้รับแผ่นกระดาษสีเพื่อเป็นสัญลักษณ์บ่งบอกถึงหน่วยเศรษฐกิจที่แตกต่างกันดังนี้ ๑) หน่วยรัฐบาล กระดาษแดง ๒) หน่วยธุรกิจ กระดาษสีน้ำเงิน ๓) หน่วยครัวเรือน กระดาษสีเขียว ๒.๓ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนดแนวทางการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศตน โดยแสดงบทบาทตามตำแหน่งที่แต่ละคนได้รับในกลุ่มและกำหนดแนวทางการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแต่ละหน่วยเศรษฐกิจในประเทศของตนให้สอดคล้องกัน ๒.๔ นักเรียนที่รับบทเป็นหน่วยรัฐบาลของแต่ละกลุ่ม ออกมานำเสนอทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของตน โดยครูตรวจทานความสมเหตุสมผล *(แนวคำตอบ : เน้นการค้าผลไม้ เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมหนัก เน้นการพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นต้น)* ๒.๕ นักเรียนที่รับบทเป็นหน่วยธุรกิจของแต่ละกลุ่ม ออกมานำเสนอทิศทางการพัฒนากิจการของตนให้สอดคล้องกับแนวทางของรัฐบาล	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง ความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจกับระบบเศรษฐกิจของไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	(แนวคำตอบ : เน้นการผลิตสินค้าที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ เน้นการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพสูง เน้นการผลิตสินค้าที่มีราคาถูก เป็นต้น) ๒.๖ นักเรียนที่รับบทเป็นหน่วยครัวเรือนในแต่ละกลุ่ม ออกมานำเสนอแนวทางการประกอบอาชีพ หรือการพัฒนาเศรษฐกิจภาคครัวเรือนของตนให้สอดคล้องกับนโยบายของเพื่อนที่รับบทเป็นฝ่ายรัฐบาล และหน่วยธุรกิจ โดยครูมีหน้าที่ตรวจทานความถูกต้อง ความสมเหตุสมผล และช่วยชี้แนะความเป็นไปได้ในทิศทางต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรม โดยครูใช้แนวคำถามดังนี้ ๓.๑ นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจทั้ง ๓ หน่วยได้อย่างไร (Obj. ๒) ๓.๒ ระบบเศรษฐกิจแบบผสมช่วยเอื้อประโยชน์ให้หน่วยเศรษฐกิจแต่ละระดับของประเทศอย่างไร *(แนวคำตอบ : ช่วยเอื้อประโยชน์ในการที่ภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน ซึ่งหมายถึงประชาชนทุก ๆ คน สามารถตัดสินใจประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแนวทางที่สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยรัฐบาล เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนได้)* ๓.๓ หน่วยทางเศรษฐกิจจะแสดงบทบาทของตนได้มากน้อยเพียงใดหากประเทศเหล่านั้นใช้ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม *(แนวคำตอบ : จะแสดงบทบาทได้น้อยมาก เพราะรัฐบาลเป็นหน่วยหลักในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจแทบทุกประเทศ ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น และไม่มีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจเลยหากเป็นคอมมิวนิสต์)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง ความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจกับระบบเศรษฐกิจของไทย **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๓.๔ บทบาทของหน่วยทางเศรษฐกิจแต่ละหน่วยมีความสัมพันธ์กับระบบเศรษฐกิจของประเทศนั้น ๆ อย่างไร *(แนวคำตอบ : ระบบเศรษฐกิจแต่ละรูปแบบมีความแตกต่างกันในเรื่องของแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่นทุนนิยมให้เสรีภาพในการประกอบธุรกิจกับหน่วยธุรกิจ ส่งผลให้หน่วยครัวเรือนสามารถผลิตปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการเติบโตของหน่วยธุรกิจแต่ละประเภทได้ ส่วนคอมมิวนิสต์ไม่เปิดโอกาสให้เอกชนได้มีบทบาททางเศรษฐกิจมากนัก หน่วยธุรกิจ และหน่วยครัวเรือนจึงมีบทบาทน้อย และต้องปฏิบัติตามแนวทางที่รัฐบาลกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด)* (Obj. ๓) ๔. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของหน่วยเศรษฐกิจ โดยครูใช้แนวคำถามดังนี้ “หน่วยทางเศรษฐกิจแต่ละหน่วยถูกกำหนดมาเพื่ออะไร” *(แนวคำตอบ : เพื่อให้การดำเนินการทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศดำเนินไปในทิศทางที่สอดคล้องและส่งเสริมกันและกัน นำไปสู่ประโยชน์สูงสุดของแต่ละสังคม)* (Obj. ๔) **ขั้นสรุป** นักเรียนและครูร่วมกันสรุปการเรียนเรื่องหน่วยทางเศรษฐกิจ โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑. นักเรียนคิดว่าหลักการสำคัญของการแบ่งหน่วยทางเศรษฐกิจออกเป็นหน่วยต่าง ๆ คืออะไร *(แนวคำตอบ : การแบ่งหน้าที่กันทำ โดยแต่ละหน่วยต้องรับผิดชอบในหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด เพื่อการพัฒนาของประเทศชาติ)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง ความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจกับระบบเศรษฐกิจของไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๒. การแบ่งหน้าที่กันจะส่งผลให้เกิดอะไรขึ้น อย่างไร *(แนวคำตอบ : การแบ่งหน้าที่ซึ่งกันและกัน รวมถึงความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน เป็นส่วนสำคัญที่จะพัฒนาภาระต่าง ๆ ให้ไปสู่ความสำเร็จได้)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกบทบาทหน้าที่และความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจแต่ละหน่วยได้ถูกต้องและเหมาะสม	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “พลังเศรษฐกิจ”	๑) คำถามสำคัญ ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “พลังเศรษฐกิจ”	**ดี** : บอกบทบาทหน้าที่และความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจทั้ง ๓ หน่วยได้ถูกต้องและยกตัวอย่างได้สอดคล้องกับประเด็น **พอใช้** : บอกบทบาทหน้าที่ของหน่วยเศรษฐกิจได้ ๓ หน่วย **ปรับปรุง** : บอกบทบาทหน้าที่ของหน่วยเศรษฐกิจได้ ๑-๒ หน่วย
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนนำเสนอแนวคิดที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยหน่วยเศรษฐกิจทั้ง ๓ อย่างมีเหตุผลและอธิบายความสัมพันธ์ของหน้าที่หน่วยเศรษฐกิจกับระบบเศรษฐกิจ	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “พลังเศรษฐกิจ”	๑) คำถามสำคัญ ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “พลังเศรษฐกิจ”	**ดี** : นำเสนอแนวคิดที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยหน่วยเศรษฐกิจทั้ง ๓ อย่างมีเหตุผลและอธิบายความสัมพันธ์ของหน้าที่หน่วยเศรษฐกิจกับระบบเศรษฐกิจได้ครอบคลุมสาระสำคัญ **พอใช้** : นำเสนอแนวคิดที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยหน่วยเศรษฐกิจทั้ง ๓ และอธิบายความสัมพันธ์ของหน้าที่หน่วยเศรษฐกิจกับระบบเศรษฐกิจได้ครอบคลุมสาระสำคัญ **ปรับปรุง** : นำเสนอแนวคิดที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยหน่วยเศรษฐกิจทั้ง ๓ ได้แต่ขาดความชัดเจน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเห็นประโยชน์ความสำคัญของการแบ่งหน่วยทางเศรษฐกิจได้อย่างมีเหตุผล	การตอบคำถามสำคัญ	คำถามสำคัญ	**ดี** : เห็นประโยชน์ของการแบ่งหน้าที่ของหน่วยเศรษฐกิจได้มากกว่า ๓ ข้อ อย่างมีเหตุผล **พอใช้** : เห็นประโยชน์ของการแบ่งหน้าที่ของหน่วยเศรษฐกิจได้ ๒ ข้อ อย่างมีเหตุผล **ปรับปรุง** : เห็นประโยชน์ของการแบ่งหน้าที่ของหน่วยเศรษฐกิจได้ ๑-๒ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สื่อ แผ่นกระดาษแข็งสี ดำ ขาว เขียว

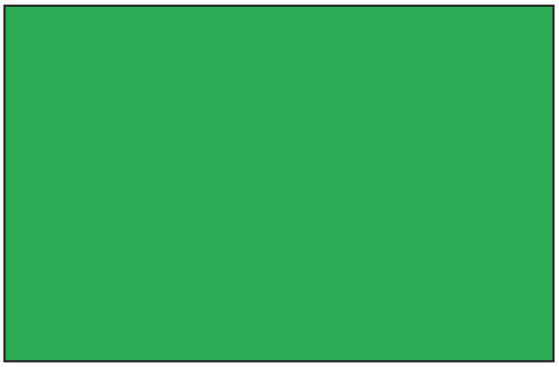
กระดาษสีแดง
มอบให้นักเรียนที่เป็นหน่วยรัฐบาลของแต่ละกลุ่ม
เพื่อความเรียบร้อยในการแบ่งหน้าที่ในการทำกิจกรรมในกลุ่ม

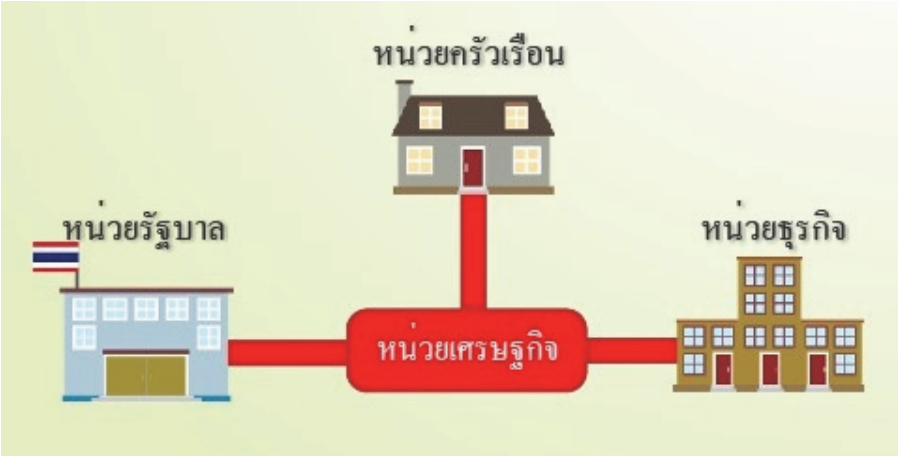
กระดาษสีน้ำเงิน
มอบให้นักเรียนที่เป็นหน่วยเอกชนของแต่ละกลุ่ม
เพื่อความเรียบร้อยในการแบ่งหน้าที่ในการทำกิจกรรมในกลุ่ม

กระดาษสีเขียว
มอบให้นักเรียนที่เป็นหน่วยเอกชนของแต่ละกลุ่ม
เพื่อความเรียบร้อยในการแบ่งหน้าที่ในการทำกิจกรรมในกลุ่ม

ใบความรู้
เรื่อง หน่วยเศรษฐกิจ

หน่วยทางเศรษฐกิจ

หน่วยเศรษฐกิจ หมายถึง บุคคลหรือองค์กรต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้ประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตทางเศรษฐกิจ หน่วยเศรษฐกิจประกอบด้วย ๓ กลุ่ม ใหญ่ ๆ แต่ละหน่วยมีองค์ประกอบ หน้าที่ และเป้าหมายแตกต่างกันดังนี้

๑. หน่วยครัวเรือน

หน่วยครัวเรือน หมายถึง หน่วยเศรษฐกิจที่ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไป มีการตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือปัจจัยทางด้านการเงินเพื่อให้ได้ประโยชน์แก่ตนหรือกลุ่มตนมากที่สุด หน่วยครัวเรือนประกอบด้วย

๑) เจ้าของปัจจัยการผลิต คือ ผู้มีปัจจัยการผลิตชนิดต่าง ๆ ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุน และการประกอบการ ซึ่งอาจมีเพียงชนิดเดียวหรือหลายชนิดก็ตาม เจ้าของปัจจัยจะนำปัจจัยการผลิตที่ตนมีอยู่ให้ผู้ผลิตเพื่อไปผลิตเป็นสินค้าและบริการ โดยได้รับค่าตอบแทนในรูปค่าเช่า ค่าจ้าง ดอกเบี้ยหรือกำไร เป้าหมายของเจ้าของปัจจัยการผลิต คือรายได้สุทธิสูงสุด

๒) ผู้บริโภค คือ ผู้ใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของ เป้าหมายของผู้บริโภค คือ ความพึงพอใจสูงสุด สมาชิกของหน่วยครัวเรือนอาจทำหน้าที่ทั้งเจ้าของปัจจัยการผลิตและเป็นผู้บริโภคไปพร้อม ๆ กัน อย่างไรก็ตาม หน้าที่ของหน่วยครัวเรือนจะต้องพยายามหารายได้มาไว้สำหรับจับจ่ายใช้สอย ส่วนแหล่งที่มาของรายได้ขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรม

๒. หน่วยธุรกิจ

หน่วยธุรกิจ หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เอาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ มาผสมผสานผลิตเป็นสินค้าหรือบริการแล้วนำไปขายให้แก่ผู้บริโภค หน่วยธุรกิจประกอบด้วยสมาชิก ๒ กลุ่มใหญ่ ๆ คือ ผู้ผลิตและผู้ขาย ซึ่งหน่วยธุรกิจบางหน่วยทำหน้าที่ทั้งผู้ผลิตและผู้ขาย หรือทำหน้าที่เพียงอย่างเดียว เป้าหมายของผู้ผลิต คือ แสวงหากำไรสูงสุด หรือมีส่วนแบ่งการตลาดมากที่สุดในธุรกิจนั้น หรือการมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ หรือธุรกิจมีอัตราการเจริญเติบโตอยู่ในอัตราสูงขึ้นเรื่อย ๆ เป็นต้น

๓. หน่วยรัฐบาล

หน่วยรัฐบาล หมายถึง หน่วยงานของรัฐ หรือส่วนราชการต่าง ๆ ที่จัดตั้งเพื่อดำเนินการของรัฐบาล มีหน้าที่เชื่อมความสัมพันธ์กับหน่วยอื่น ๆ ในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งบทบาท หน้าที่ ความสัมพันธ์ดังกล่าวจะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับระบบเศรษฐกิจถ้าเป็นระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม บทบาทหน้าที่ของหน่วยรัฐบาลโดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจจะมีค่อนข้างจำกัด แต่ถ้าเป็นระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมหรือแบบคอมมิวนิสต์ รัฐบาลจะมีบทบาทค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตาม บทบาทหน้าที่ของหน่วยรัฐบาลพอสรุปได้ดังนี้

๑) เป็นทั้งผู้ผลิต ผู้บริโภค และเจ้าของปัจจัยการผลิตในระบบเศรษฐกิจ

๒) อำนวยความสะดวกในด้านปัจจัยพื้นฐาน เช่น บริการด้านสาธารณูปโภค (บริการไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ ฯลฯ) และสาธารณูปการ (การซ่อม สร้าง บำรุงถนน ฯลฯ) ให้แก่ประชาชน

๓) จัดหารายได้โดยการเก็บภาษีจากประชาชน เพื่อไว้ใช้จ่ายในการบริหารและพัฒนาประเทศ

๔) รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ระงับ และตัดสินข้อพิพาทและป้องกันประเทศ

ที่มา : http://jakkrit-economics2.blogspot.com/2010/07/blog-post.html

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง ความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส. ๓.๒ ม.๒/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ระดับของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจทั้ง ๕ ระดับ (เขตการค้าเสรี สหภาพศุลกากร ตลาดร่วม สหภาพเศรษฐกิจ สหภาพเหนือชาติ)

๒. ตัวอย่างองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย

๓. ผลกระทบจากการก่อเกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายระดับของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชียได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำรูปภาพดวงตราประจำอาเซียนให้นักเรียนชม เพื่อให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้

ที่มา : https://sites.google.com/site/Asean5820210259/dwng-tra-xaseiyn

๑.๑ “จากภาพที่นักเรียนเห็นอยู่ คือภาพของอะไร” *(แนวคำตอบ : ดวงตราประจำอาเซียน)*

๑.๒ “สัญลักษณ์และสีต่าง ๆ ในภาพนี้หมายถึงอะไรบ้าง” *(แนวคำตอบ : สัญลักษณ์รวงข้าวทั้ง ๑๐ รวง หมายถึงความร่วมมือกันของชาติในอาเซียนทั้ง ๑๐ ชาติ สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง, สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญ และความก้าวหน้า สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ และสีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง)*

๑.๓ “การรวมกลุ่มของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ อย่างไรบ้าง” *(แนวคำตอบ : เกิดความร่วมมือ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม)*

สื่อ

๑. ภาพดวงตราประจำอาเซียน

๒. ใบความรู้เกี่ยวกับระดับความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

๓. ใบกิจกรรม “ก้าวทันอาเซียน”

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. สมุดบันทึกการเรียนรู้

๓. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

วิเคราะห์คุณค่าของความสำคัญของการก่อเกิดความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่าง ๆ โดยสามารถอภิปรายและยกตัวอย่างเหตุการณ์สมมติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง ความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของการเปิดเสรีทางการค้าที่เกิดจากความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอธิบายประโยชน์ของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม	๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบายดังนี้ (หนึ่งในความร่วมมือที่สำคัญในประชาคมอาเซียน (ASEAN) คือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economics Community-AEC) ดังนั้น วันนี้ เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องของความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับต่าง ๆ กัน) **ขั้นสอน** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “ฉันอยู่ตรงไหน” โดยมอบใบความรู้เกี่ยวกับระดับความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ๕ ชุด ประกอบด้วย เขตการค้าเสรี สหภาพศุลกากร ตลาดร่วม สหภาพเศรษฐกิจ สหภาพเหนือชาติ และกำหนดให้นักเรียนแต่ละคนได้รับใบความรู้คละแบบกัน ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนที่มีเลขที่ลงท้ายด้วย เลขที่ ๑, ๖ ได้รับใบความรู้เรื่อง เขตการค้าเสรี เลขที่ ๒, ๗ ได้รับใบความรู้เรื่อง สหภาพศุลกากร เลขที่ ๓, ๘ ได้รับใบความรู้เรื่อง ตลาดร่วม เลขที่ ๔, ๙ ได้รับใบความรู้เรื่อง สหภาพเศรษฐกิจ เลขที่ ๕, ๐ ได้รับใบความรู้เรื่อง สหภาพเหนือเศรษฐกิจ ๒. ครูสุ่มนักเรียนเรื่องละ ๑ คน ออกมานำเสนอข้อมูลระดับการร่วมกลุ่ม ทางเศรษฐกิจหน้าชั้นเรียน จนครบทั้ง ๕ เรื่อง (โดยไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง ความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ**		**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	
	๓. นักเรียนทุกคน ร่วมกันสลับตำแหน่งของเพื่อนที่ออกมานำเสนอข้อมูลหน้าชั้นเรียนทั้ง ๕ คน โดยเรียงลำดับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระดับต่ำ ไปจนถึงการรวมกลุ่มระดับสูงจากทางซ้ายไปทางขวา โดยครูและนักเรียนร่วมกันตรวจทานความถูกต้อง ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและยกตัวอย่างระดับของความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๔.๑ การร่วมมือกันทางเศรษฐกิจคืออะไร และแบ่งได้กี่ระดับ ๔.๒ การร่วมมือกันทางเศรษฐกิจแต่ละระดับแตกต่างกันอย่างไร (Obj. ๑) ๕. นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย พร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติม (Obj. ๒) ๖. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของการเกิดความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ โดยครูกำหนดข่าวให้นักเรียนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ในใบกิจกรรมอาเซียนวันนี้ (Obj. ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง ความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ที่มา : https://www.posttoday.com/aec/news/549840

ที่มา : https://www.posttoday.com/politic/report/356133

๗. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้

๗.๑ “การเกิดความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่าง ๆ เกิดผลดีและผลเสียอย่างไร” โดยให้นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นพร้อมยกตัวอย่างเหตุการณ์ (Obj. ๔) *(แนวคำตอบ : ผลดี คือประเทศสมาชิกได้มีโอกาสแปลกเปลี่ยนทรัพยากรและปัจจัยการผลิตระหว่างกันได้สะดวกมากยิ่งขึ้น ส่วนข้อเสีย คือหากประเทศใดไม่ปรับตัวเข้ากับโลก*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง ความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ยุคปัจจุบันที่มีการรวมกลุ่มกันทางเศรษฐกิจ จะส่งผลให้ประเทศนั้นเสียผลประโยชน์จากการที่แรงงาน และสินค้าจากประเทศสมาชิกอื่น ๆ เข้ามาตีตลาดในประเทศของตน) **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอด โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑. นักเรียนคิดว่าการศึกษาเรื่องความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ส่งผลอย่างไรกับประเทศไทย ประเทศอื่น ๆ ในกลุ่มและนอกกลุ่มความร่วมมือ ทางเศรษฐกิจ *(แนวคำตอบ : พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)* ๒. นักเรียนจะมีแนวทางการปฏิบัติตนในโลกแห่งการแข่งขันและความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศอย่างไร *(แนวคำตอบ : พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถอธิบายระดับของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชียได้อย่างถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “ฉันอยู่ตรงไหน” ๓) การปฏิบัติกิจกรรม“ก้าวทันอาเซียน”	๑) คำถามสำคัญ ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “ฉันอยู่ตรงไหน” ๓) การปฏิบัติกิจกรรม “ก้าวทันอาเซียน” ๔) ใบความรู้เกี่ยวกับระดับความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ ๕) ใบกิจกรรมก้าวทันอาเซียน	**ดี** : อธิบายระดับของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจได้ครบทั้ง ๕ ระดับ และสามารถยกตัวอย่างองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจแต่ละระดับที่เกิดขึ้นในโลกได้ครบถ้วน **พอใช้** : อธิบายระดับของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจได้ครบทั้ง ๕ ระดับ และสามารถยกตัวอย่างองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจแต่ละระดับที่เกิดขึ้นในโลกได้แต่ไม่ครอบคลุมสาระสำคัญ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายระดับของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจได้ครบทั้ง ๕ ระดับ
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของการเปิดเสรีทางการค้าที่เกิดจากความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “ฉันอยู่ตรงไหน” ๓) การปฏิบัติกิจกรรม“ก้าวทันอาเซียน”	๑) คำถามสำคัญ ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “ฉันอยู่ตรงไหน” ๓) การปฏิบัติกิจกรรม “ก้าวทันอาเซียน” ๔) ใบความรู้เกี่ยวกับระดับความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ ๕) ใบกิจกรรมก้าวทันอาเซียน	**ดี** : เรียงลำดับของความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจได้ถูกต้องทั้งหมด และสามารถวิเคราะห์ผลของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจจากกิจกรรมก้าวทันอาเซียนที่ก่อให้เกิดทั้งข้อดี ข้อเสีย และแนวทางการพัฒนาตนเองให้เข้ากับโลกยุคปัจจุบันได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้** : เรียงลำดับของความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจได้ถูกต้องทั้งหมด และสามารถวิเคราะห์ผลของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจจากกิจกรรมก้าวทันอาเซียนที่ก่อให้เกิดทั้งข้อดี ข้อเสีย **ปรับปรุง** : ไม่สามารถเรียงลำดับของความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอธิบายประโยชน์ของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม	การตอบคำถาม	คำถามสำคัญ	**ดี** : เห็นประโยชน์ของการเกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจได้มากกว่า ๓ ประเด็น **พอใช้** : เห็นประโยชน์ของการเกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจได้ ๓ ประเด็น **ปรับปรุง** : เห็นประโยชน์ของการเกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจได้ ๑-๒ ประเด็น

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรม “ก้าวทันอาเซียน”

ข่าวที่ ๑ ดันผลไม้เจาะอาเซียน

ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/430608

“...พาณิชย์ชี้ช่องเกษตรกรใช้ประโยชน์เอฟทีเอเจาะตลาดผลไม้ ระบุตัวเลขส่งออกผลไม้ปี ๒๕๖๐ ไปอาเซียนพุ่ง ๙๐.๓๕ % โดยนางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เปิดเผยว่า ระหว่างวันที่ ๑-๓ พ.ค. ๒๕๖๑ กรมจะลงพื้นที่พบปะชาวสวนผลไม้ที่ จ.จันทบุรี และตราด เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการผลไม้ไทยใช้ประโยชน์จากข้อตกลงเขตการค้าเสรี (เอฟทีเอ) ที่ไทยได้ทำไว้กับประเทศคู่ค้า ซึ่งลดภาษีนำเข้าผลไม้ให้กับไทย รวมถึงการใช้ช่องทางการค้าออนไลน์ที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบันขยายตลาดผลไม้ ทั้งนี้ ปัจจุบันประเทศคู่เจรจาเอฟทีเอหลายประเทศได้มีการลดภาษีผลไม้ให้กับไทยแล้ว โดยอาเซียนส่วนใหญ่ได้ยกเว้นภาษีนำเข้าผลไม้และผลไม้แปรรูปภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (อาฟตา) ตั้งแต่วันที่ ๑ ม.ค. ๒๕๕๓ ส่งผลให้การส่งออกผลไม้และผลไม้แปรรูปไปอาเซียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นตลาดอันดับหนึ่งของผลไม้ไทย โดยในปี ๒๕๖๐ ไทยมีมูลค่าการส่งออกไปอาเซียนมูลค่า ๑,๑๘๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น ๙๐.๓๕ % แบ่งเป็นการส่งออกลำไย ๖๗๕ ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น ๖๔ % ทุเรียน ๓๐๐ ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น ๒๓๐ % และมังคุด ๑๔๖ ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น ๑๓๒ %...”

*โพสต์ทูเดย์. (๒๕๖๑). **ดันผลไม้เจาะอาเซียน**. เข้าถึงเมื่อ เข้าถึงเมื่อ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.posttoday.com/aec/news/549840*

ใบกิจกรรม “ก้าวทันอาเซียน”

ข่าวที่ ๒ เลือกนักมักเตะฝุ่น เตือนต่างด้าวแย่งงาน

ที่มา : http://www.brainasset.com/seminar.php?se_id=257

สุธิดา กาญจนกันติกุล ผู้จัดการฝ่ายการตลาด บริษัท แมนพาวเวอร์กรุ๊ป ประเทศไทย ระบุว่า จากตัวเลขเดือน ก.พ. กำลังแรงงานไทยมีอยู่ ๓๘ ล้านคน ว่างงาน ๔ แสนคน คิดเป็น ๑.๐๖ % ของกำลังแรงงานทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มียอดว่างงานเพียงแค่ประมาณ ๒ แสนคน โดยคนไทยมีพฤติกรรมเลือกงานมานานแล้วและมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ โดยมักเลี่ยงอาชีพ ๓D คือ งานหนัก Difficult งานสกปรก Dirty งานอันตราย Dangerous โดยนายจ้างมักเลือกลูกจ้างจากประเทศอาเซียนอื่น ๆ เข้ามาแทนที่เนื่องจากวัฒนธรรมการทำงานที่ใกล้เคียงกัน เช่น ก่อสร้าง ประมง เกษตร ปศุสัตว์ โรงสี โรงน้ำแข็ง ฯลฯ อีกทั้งอาเซียนบางชาติ เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ยังสามารถทำงานบริการ เช่น งานโรงแรมได้ดีกว่ามากเพราะสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ ซึ่งถ้าเป็นไปได้ก็อยากเตือนเด็กไทยว่าไม่ควรเลือกงานที่ตนชอบเท่านั้น แต่ควรทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุดไปก่อนเพื่อเก็บเกี่ยวประสบการณ์ และค่อยขยับขยายหางานอื่นหลังจากมีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ได้ประมาณ ๒-๓ ปี

*โพสต์ทูเดย์. (๒๕๕๘). **เลือกนักมักเตะฝุ่น เตือนต่างด้าวแย่งงาน**. เข้าถึงเมื่อ เข้าถึงเมื่อ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.posttoday.com/politic/report/356133*

จากข่าวนักเรียนคิดว่าข้อดีของความร่วมมือทางเศรษฐกิจคืออะไร

.....
.....
.....
.....
.....

จากข่าวนักเรียนคิดว่าข้อเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจคืออะไร

.....
.....
.....
.....

หากนักเรียนต้องการความเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพในสังคมไทยยุคก้าวเข้าสู่อาเซียนอย่างเต็มรูปแบบ นักเรียนควรพัฒนาตัวเองในด้านใดบ้าง เพราะอะไร (ตอบเป็นข้อ)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ให้นักเรียนวาดภาพตัวเองในอนาคต ซึ่งกำลังประกอบอาชีพในฝันของนักเรียนในกรอบสี่เหลี่ยม

ใบความรู้
รูปแบบการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

รูปแบบการรวมกลุ่ม	ลักษณะ	ตัวอย่าง
๑. เขตการค้าเสรี	- ประเทศสมาชิกยกเลิกศุลกากรและข้อจำกัด การค้า - จุดมุ่งหมายเพื่อการซื้อขายที่เสรี	๑. EFTA ๒. NAFTA ๓. AFTA ๔. LAFTA
เขตการค้าเสรี (Free Trade Area) คือ การยกเลิกภาษีศุลกากรและข้อจำกัดทางการค้าระหว่างสมาชิก เช่น เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (NAFTA) เขตการค้าเสรียุโรป (EFTA) เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)		
รูปแบบการรวมกลุ่ม	**ลักษณะ**	**ตัวอย่าง**
๒. สหภาพศุลกากร	- ลึกซึ้งกว่าเขตการค้าเสรี - ไม่มีการเก็บภาษีและกำหนดโควตาสินค้านำเข้า - กำแพงภาษีประเทศนอกกลุ่ม	ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (EEC)
สหภาพศุลกากร (Customs Union) คือ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่พัฒนามาจากเขตการค้าเสรี มีการกำหนดอัตราภาษีศุลกากรในอัตราเดียวกันระหว่างสมาชิก ซึ่งมีผลต่อประเทศที่มิใช่สมาชิก เช่น สหภาพยุโรป (European Union : EU)		
รูปแบบการรวมกลุ่ม	**ลักษณะ**	**ตัวอย่าง**
๓. ตลาดร่วม	- เคลื่อนย้ายการผลิตได้อย่างเสรี	ประชาคมยุโรป (EC)
ตลาดร่วม (Common Union) คือ การเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน เทคโนโลยี และแรงงานระหว่างสมาชิกได้อย่างเสรี เช่น แรงงานของประเทศที่เป็นสมาชิกตลาดร่วมสามารถเข้าไปทำงานในประเทศสมาชิกอื่น ๆ ได้		
รูปแบบการรวมกลุ่ม	**ลักษณะ**	**ตัวอย่าง**
๔. สหภาพเศรษฐกิจ	- เหมือนตลาดร่วม - กำหนดนโยบายเศรษฐกิจต่าง ๆ ร่วมกัน - นโยบายการขนส่ง ธนาคาร สกุลเงินร่วมกัน	สหภาพยุโรป (EU)
สหภาพเศรษฐกิจ (Economic Union) คือ การร่วมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่พัฒนามาจากตลาดร่วม สามารถเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตระหว่างสมาชิกได้อย่างเสรี มีการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจส่วนรวมระหว่างประเทศสมาชิก และมีการใช้เงินตราสกุลเดียวกัน		
รูปแบบการรวมกลุ่ม	**ลักษณะ**	**ตัวอย่าง**
๕. สหภาพเหนือชาติ	- ความร่วมมือทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง - สหภาพเป็นผู้กำหนดนโยบายเศรษฐกิจรัฐบาล	เป็นเพียงแนวคิด ปัจจุบันยังไม่เกิดขึ้น
สหภาพเหนือชาติ (Political Union) เป็นการร่วมกลุ่มกันทั้งเศรษฐกิจและการเมือง โดยประเทศสมาชิกประสานนโยบายเศรษฐกิจและการเมืองเข้าด้วยกัน		

ตัวอย่างกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย

๑) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย–แปซิฟิก (Asia–Pacific Economic Cooperation) หรือ (APEC)
๒) ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank) หรือ (ADB)
๓) สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asia Nations) หรือ (ASEAN)
๔) อาเซียน+๓ (Asean+๓ Summit)
๕) อาเซียนบวก+๖ (Asean +๖) หรือ หรือ FTA ASEAN PLUS ๖
๖) เขตการค้าเสรีอาเซียน(ASEAN Free Trade Area) หรือ (AFTA)
๗) หกเหลี่ยมเศรษฐกิจ (Greater Mekong Subregional Economic Cooperation) หรือ (GMS - EC)
๘) สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ (Economic Quadrangle) หรือ (EQ)
๙) สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (Indonesia–Malaysia–Thailand Growth Triangle) หรือ (IMT-GT)
๑๐) การประชุมเอเชีย-ยุโรป (Asia-Europe Meeting–ASEM)

(คุณครูเพิ่มเติมรายละเอียดของเนื้อหาในประเด็นตัวอย่างกลุ่มทางเศรษฐกิจที่คุณครูสนใจยกเป็นกรณีศึกษา)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง การพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส. ๓.๒ ม.๒/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. หลักการพึ่งพาและแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

๒. สาเหตุ และผลของการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุ และหลักการสำคัญของการพึ่งพาและแข่งขันกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบของการแข่งขันและการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง “พยาบาลหุ่นยนต์แห่งโรงพยาบาลมงกุฎวัฒนะ”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=1TiFKpxuAoY

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของหุ่นยนต์ต่อโรงพยาบาลมงกุฎวัฒนะ โดยใช้แนวคำถามดังนี้

๒.๑ “นักเรียนคิดว่าหุ่นยนต์ดังกล่าวมีประโยชน์อย่างไรบ้าง” *(แนวคำตอบ : ช่วยแบ่งเบาภาระงานของบุคลากรทางการแพทย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ)*

๒.๒ “นักเรียนคิดว่าหุ่นยนต์ขนส่งนำทางอัตโนมัติ (Automated Guided Vehicle : AGV) ถูกนำเข้ามาจากประเทศใด” (*แนวคำตอบ : ประเทศจีน)*

๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบายดังนี้ *“นักเรียนคงเห็นแล้วว่า ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการนำเข้าสิ่งต่าง ๆ ที่เราไม่สามารถผลิตเองได้ หรือไม่มีความถนัดที่จะผลิตสินค้านั้น เช่น หุ่นยนต์ตัวนี้ที่นำเข้ามาจากประเทศจีน เพื่อช่วยให้ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานในโรงพยาบาล*

สื่อ

๑. วีดิทัศน์ เรื่อง “พยาบาลหุ่นยนต์แห่งโรงพยาบาลมงกุฎวัฒนะ”

๒. ฉลากประเภทสินค้า-ทรัพยากร

๓. ใบกิจกรรม “เอาอะไรมาแลก”

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. สมุดบันทึกการเรียนรู้

๓. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

ยกตัวอย่างผลดีของการพึ่งพาและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง การพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถยกตัวอย่างผลดีของการพึ่งพาและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชียได้อย่างเหมาะสม	*ดังกล่าว มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นับเป็นผลจากการที่ประเทศต่าง ๆ มีการพึ่งพาและแข่งขันกันในด้านเศรษฐกิจ”* **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในประเด็นเกี่ยวกับการแข่งขันและการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ สินค้าใดที่มีชื่อเสียงของประเทศไทยที่สามารถส่งออกไปขายยังประเทศอื่น ๆ ในเอเชียได้แก่สินค้าประเภทใดบ้าง *(แนวคำตอบ : ผลไม้ ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ยางพารา อาหารสำเร็จรูป อาหารทะเล ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ ชิ้นส่วนรถยนต์)* ๑.๒ สินค้าใดที่ไทยต้องนำเข้าหรือซื้อจากประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้แก่สินค้าประเภทใดบ้าง *(แนวคำตอบ : น้ำมันดิบ เหล็กกล้า เครื่องจักรกล โทรศัพท์มือถือ)* ๒. ครูยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้นักเรียนเห็นภาพชัดเจนในเรื่องการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ โดยการอธิบายดังนี้ *“นอกจากการพึ่งพากันในรูปแบบของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการแล้ว การลงทุนก็นับเป็นการพึ่งพาทางเศรษฐกิจ เช่น นักเรียนมีเงินมากและอยากขายมะม่วง แต่นักเรียนไม่มีที่ดินไว้ทำสวน นักเรียนอาจต้องนำเงินไปจ้างวานเพื่อนบ้านที่มีที่ดินให้ปลูกมะม่วง เพื่อให้นักเรียนนำผลมะม่วงไปขาย เป็นต้น นอกเหนือไปจากนี้ การที่ทั้งสองฝ่าย*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง การพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ร่วมมือกัน เช่น ชาวสวนมะม่วง ๒ คน ร่วมมือกันดูแลสวนมะม่วงของกันและกัน เพื่อนำผลผลิตไปขายร่วมกันก็นับเป็นการพึ่งพากันเช่นเดียวกัน หากจะเปรียบเทียบกับการลงทุนระหว่างประเทศ ก็เหมือนประเทศคู่ค้ากันได้พึ่งพาอาศัยและเอื้อประโยชน์ต่อกันนั่นเอง” ๓. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์การแข่งขันและการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ โดยครูใช้แนวคำถามดังนี้ ๓.๑ “ทำไมไทยถึงโดดเด่นเรื่องการส่งออกสินค้าเกษตร ทั้งที่เป็นสินค้าที่มีราคาถูก เพราะเหตุใดเราจึงไม่ส่งออกสินค้าที่มีราคาแพง ๆ เช่น เครื่องจักร หรืออุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ หุ่นยนต์ เครื่องบิน คอมพิวเตอร์” *(แนวคำตอบ : เพราะประเทศไทยนั้นมีความถนัด และมีทรัพยากรที่เกื้อหนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์การเกษตร แต่ไม่ถนัดในการผลิตสินค้าประเภทเทคโนโลยี อาจเป็นเพราะขาดปัจจัยพื้นฐานเช่น เครื่องจักรสมัยใหม่)* ๓.๒ “หากเราผลิตสินค้าที่เราไม่ถนัด จะส่งผลดีหรือผลเสียอย่างไร” *(แนวคำตอบ : ส่งผลเสีย เพราะจะเป็นการสิ้นเปลืองเงินทุนได้ผลตอบแทนไม่คุ้มค่า)* ๓.๓ “หลักการสำคัญของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศคืออะไร” *(แนวคำตอบ : แต่ละประเทศมีการพึ่งพากันทางเศรษฐกิจโดยใช้สิ่งที่ตนมีเพื่อแลกเปลี่ยนกับสิ่งที่ตนไม่มี เช่น มีข้าวแต่ไม่มีเครื่องจักร ก็ต้องผลิตข้าวให้มากเพื่อนำรายได้มาซื้อเครื่องจักร*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง การพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	ส่วนประเทศที่มีเครื่องจักรแต่ไม่มีข้าว ก็ต้องผลิตเครื่องจักรที่ตนถนัดเพื่อนำรายได้ไปแลกกับข้าวซึ่งตัวเองผลิตไม่ได้) ๓.๔ “การที่แต่ละประเทศมีปฏิสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกัน ทำให้แต่ละประเทศต้องมีหลักในการแข่งขันกันอย่างไร” *(แนวคำตอบ : แต่ละประเทศจะต้องเร่งพัฒนาสินค้าและบริการของตน เพื่อแข่งกับประเทศที่มีสินค้าและบริการคล้ายกัน เช่น ประเทศในอาเซียนแข่งกันส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเพื่อครองการเป็นเจ้าตลาดโลก เป็นต้น)* (Obj. ๑) ๔. ครูให้นักเรียนร่วมกิจกรรม “เอาอะไรมาแลก” เพื่อให้นักเรียนได้วิเคราะห์ผลกระทบของการแข่งขันและการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ โดยมีขั้นตอนดังนี้ ๔.๑ ครูกำหนดสลากทรัพยากร ๗ ใบ ดังนี้ ๑) ยางพารา ๒) อุปกรณ์กีฬา ๓) คอมพิวเตอร์ ๔) รถยนต์ ๕) เครื่องจักรกล ๖) เหล็กกล้า ๗) อัญมณี ๔.๒ ครูโดยให้นักเรียนแต่ละคนสุ่มจับสลากคนละ ๔ ใบ ๔.๓ ครูมอบใบกิจกรรม “เอาอะไรมาแลก” โดยให้นักเรียนเขียนทรัพยากรที่ตนจับบัตรคำได้ทั้ง ๔ ชนิด ลงไปด้านบนเขียนแนวทางการใช้ทรัพยากรของตน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง การพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๔.๔ เมื่อนักเรียนเขียนใบกิจกรรมของตนเสร็จแล้ว ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน เพื่อเปรียบเทียบทรัพยากรที่ตนมีกับทรัพยากรที่เพื่อนจับสลากได้ (โดยหากทั้งสองคนจับสลากได้เหมือนกันทั้งหมดให้เปลี่ยนไปจับคู่กับคนอื่น) พร้อมเขียนแนวทางการพัฒนาประเทศของตนโดยใช้ทรัพยากรของเพื่อนที่ตนจับคู่ด้วยมาประยุกต์โดยจะต้องนำทรัพยากรที่ตนไม่มีมาประยุกต์เท่านั้น (เช่น นักเรียน ก. จับสลากได้ ๑) ยางพารา ๒) อุปกรณ์กีฬา ๓) คอมพิวเตอร์ ๔) รถยนต์ ส่วนนักเรียน ข. จับสลากได้ ๑) ยางพารา ๒) อุปกรณ์กีฬา ๓) คอมพิวเตอร์ ๖) เหล็กกล้า นักเรียน ก. จะนำเหล็กกล้ามาใช้สำหรับใบงานของตน ส่วนนักเรียน ข.จะต้องใช้รถยนต์มาใช้สำหรับใบงานของตน) ๔.๕ นักเรียนแต่ละคนต้องวิเคราะห์ผลกระทบของการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจโดยสะท้อนความรู้ผ่านใบกิจกรรมด้วย เนื่องจากนักเรียนที่จับคู่กันจะต้องมีทรัพยากรอย่างน้อย ๑ อย่างที่ซ้ำกันเสมอ (เนื่องจากสลากมี ๗ ใบ แต่ให้นักเรียนจับสลากคนละ ๔ ใบ) โดยวิเคราะห์ถึงผลที่จะเกิดขึ้นหากทรัพยากรของตนกับของเพื่อนซ้ำกันแต่ละประเทศต้องมีการปรับตัวอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด เป็นต้น (Obj. ๒) ๕. ครูสุ่มนักเรียนออกมาเป็นคู่ ๆ ประมาณ ๓-๔ คู่ เพื่อให้มานำเสนอหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนทรัพยากรตามใบกิจกรรม “เอาอะไรมาแลก” พร้อมทั้งนำเสนอผลที่เกิดขึ้นจากการแข่งขันและพึ่งพาทางเศรษฐกิจ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง การพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๖. นักเรียนร่วมกันอภิปรายยกตัวอย่างการพึ่งพาและการแข่งขันทางเศรษฐกิจของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๖.๑ การที่ไทยมีการพึ่งพาและการแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศในเอเชีย จะเกิดผลดีกับประเทศไทยอย่างไรบ้าง ยกตัวอย่างและอธิบายให้ชัดเจน (Obj. ๓) *(แนวคำตอบ : พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)* **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอด โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ “หลักการสำคัญของการพึ่งพาและการแข่งกันกันทางเศรษฐกิจแสดงให้เห็นว่าปัจจุบันแต่ละประเทศต้องมีการปรับตัวอย่างไร ” *(แนวคำตอบ : ต้องหมั่นพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของตนอยู่เสมอ)* ๑.๒ “นักเรียนสามารถนำข้อคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับการใช้ชีวิตของนักเรียนได้อย่างไร” *(แนวคำตอบ : เราต้องหมั่นฝึกฝนและพัฒนาตนเองอยู่เสมอในทุก ๆ ด้าน เพื่อประโยชน์และความสำเร็จของตนเอง)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายสาเหตุหลักการสำคัญ และผลของการพึ่งพาและแข่งขันกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “เอาอะไรมาแลก” ๓) ใบกิจกรรม“เอาอะไรมาแลก”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “เอาอะไรมาแลก” ๓) ใบกิจกรรม“เอาอะไรมาแลก”	**ดี** : อธิบายสาเหตุ หลักการสำคัญ และผลของการพึ่งพา และแข่งขันกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้อย่างมีเหตุผลด้วยสำนวนภาษาจากความคิดของตน **พอใช้** : อธิบายสาเหตุหลักการสำคัญ และผลของการพึ่งพา และแข่งขันกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้อย่างมีเหตุผล **ปรับปรุง** : อธิบายสาเหตุหลักการสำคัญ และผลของการพึ่งพาและแข่งขันกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้ ๒ ใน ๓ ประเด็น
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ผลกระทบของการแข่งขันและการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจได้อย่างมีเหตุผล	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “เอาอะไรมาแลก” ๓) ใบกิจกรรม“เอาอะไรมาแลก”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “เอาอะไรมาแลก” ๓) ใบกิจกรรม“เอาอะไรมาแลก”	**ดี** : วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการแข่งขันและพึ่งพาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และยกตัวอย่างแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของตนอันเกิดจากพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้** : วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการแข่งขันและพึ่งพาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และยกตัวอย่างแนวทางการพัฒนา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			เศรษฐกิจของตนอันเกิดจากพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้แต่ไม่ครอบคลุมสาระสำคัญ **ปรับปรุง** : วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการแข่งขันและการพึ่งพาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้บางประเด็น
ด้านคุณลักษณะ ยกตัวอย่างผลดีของการพึ่งพาและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจของไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย	๑) การตอบคำถาม ๒) การปฏิบัติกิจกรรม “เอาอะไรมาแลก” ๓) ใบกิจกรรม“เอาอะไรมาแลก”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “เอาอะไรมาแลก” ๓) ใบกิจกรรม“เอาอะไรมาแลก”	**ดี** : ยกตัวอย่างผลดีของการพึ่งพา และแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้มากกว่า ๓ ข้อ **พอใช้** : ยกตัวอย่างผลดีของการพึ่งพาและแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้ ๓ ข้อ **ปรับปรุง** : ยกตัวอย่างผลดีของการพึ่งพาและแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้ ๑-๒ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรม “เอาอะไรมากแลก”

๑. ทรัพยากรทั้ง ๔ ชนิด ที่นักเรียนจับสลากได้ มีอะไรบ้าง ให้วาดรูปและเขียนคำอธิบาย

	ทรัพยากรนี้คือ..... แนวทางการใช้ประโยชน์.....		ทรัพยากรนี้คือ..... แนวทางการใช้ประโยชน์..... ....
	ทรัพยากรนี้คือ..... แนวทางการใช้ประโยชน์.....		ทรัพยากรนี้คือ..... แนวทางการใช้ประโยชน์..... ....

๒. ทรัพยากรที่จะแลกเปลี่ยนกับเพื่อน

เหตุผลที่แลกเปลี่ยนทรัพยากรดังกล่าวกับเพื่อน (ให้วาดเฉพาะทรัพยากรที่ไม่ซ้ำกับของตน) และแนวทางการใช้ทรัพยากรที่แลกเปลี่ยนมาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตน

.....

.....

๓. ทรัพยากรที่ซ้ำกับเพื่อน

หากทรัพยากรที่นักเรียนมีอยู่ซ้ำกับประเทศของเพื่อน (ให้วาดเฉพาะทรัพยากรที่ซ้ำกับตน) นักเรียนจะมีแนวทางการแข่งขันกับประเทศของเพื่อนอย่างไร .....

.....

๔. ผลที่จะเกิดขึ้นจากการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันกันด้านเศรษฐกิจต่อประเทศต่าง ๆ คืออะไร ให้นักเรียนอธิบายโดยละเอียด .....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม. ๒/๓ วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ความสำคัญของการทำเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

๒. นโยบายการค้าระหว่างประเทศ

๓. ปริมาณการค้าระหว่างประเทศ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายนโยบายการค้าและปริมาณการค้าระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศของไทยได้อย่างมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเข้าสู่กิจกรรม “ค้าขายหลากหลายชาติ” โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑.๑ ครูแบ่งนักเรียนแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มรับบทเป็นประเทศต่าง ๆ ประกอบด้วย

๑) กลุ่มที่ ๑ รับบทเป็น ชาวไทย

๒) กลุ่มที่ ๒ รับบทเป็น ชาวอเมริกา

๓) กลุ่มที่ ๓ รับบทเป็น ชาวญี่ปุ่น

๑.๒ ครูให้แต่ละประเทศคิดสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่นของประเทศตนแล้วจดบันทึกไว้ในกระดาษ ๑๐ ชนิด โดยมีเงื่อนไขคือห้ามบอกกลุ่มอื่นว่าประเทศของตนมีสินค้าอะไรขายบ้าง

๑.๓ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำการสั่งซื้อสินค้านำเข้าจากประเทศอื่น ๆ ที่เหลือทั้ง ๒ กลุ่ม เข้ามาในกลุ่มของตน โดยให้สั่งซื้อจากประเทศอื่นได้ ประเทศละ ๕ ชนิด รวมเป็น ๑๐ ชนิด (เช่นกลุ่มชาวไทย สั่งซื้อสินค้าจากกลุ่มชาวอเมริกาได้ ๕ ชนิด และชาวญี่ปุ่นได้ ๕ ชนิด)

๑.๔ หากประเทศใดส่งใบสั่งซื้อสินค้าของตนไปยังประเทศอื่นแล้วปรากฏว่าในใบสั่งซื้อสินค้า มีสินค้าที่ตรงกับประเทศนั้นขาย ประเทศที่สั่งซื้อจะได้รับคะแนน ๑ คะแนนต่อสินค้า ๑ ชนิดที่มีตรงกัน (เช่น ไทยมีข้าวขาย และอเมริกาส่งใบสั่งซื้อมาให้ไทย ซึ่งในสินค้า ๕ ประเภทที่สั่งซื้อนั้นมีข้าวรวมอยู่ด้วย อเมริกาจะได้คะแนน ๑ คะแนน เป็นต้น)

๒. ร่วมกันหาผู้ชนะจากกิจกรรม “ค้าขายหลากหลายชาติ” จากนั้นให้ครูอธิบายดังนี้ *“ปัจจุบันทุกประเทศย่อมมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนกัน โดยเราเรียกว่าการทำเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยนำสินค้าที่ตนมีอยู่มาก มี*

สื่อ

๑. ภาพแสดงปริมาณการค้าของไทย

๒. ใบกิจกรรม “รมต.ขอชี้แจง”

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. สมุดบันทึกการเรียนรู้

๓. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

วิเคราะห์ความสำคัญของการทำเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการทำเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม	*ต้นทุนต่ำ หรือผลิตได้เยอะ ๆ ไปขายต่างชาติ เพื่อนำรายได้มาใช้สั่งซื้อสินค้าบางอย่างจากประเทศอื่น ๆ ที่เราไม่เชี่ยวชาญในการผลิต เช่น ญี่ปุ่นซื้อผลไม้จากไทย ไทยซื้อรถยนต์จากญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกาขายคอมพิวเตอร์ให้ญี่ปุ่น เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้นั้นเป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจโลกขับเคลื่อนไปได้”* **ขั้นสอน** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องนโยบายการค้าจากนั้นใช้คำถามสำคัญกับนักเรียน โดยการใช้แนวคำถามดังนี้ ๑.๑ นโยบายการค้ามีกี่ประเภท *(แนวคำตอบ : ๒ ประเภท คือ นโยบายการค้าคุ้มกันและเสรี)* ๓.๒ ประเทศที่มีนโยบายการค้าเสรี มีลักษณะการดำเนินการอย่างไร *(แนวคำตอบ : ไม่ให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศใดประเทศหนึ่ง ไม่มีข้อจำกัดการค้าเช่น กำแพงภาษี หรือโควตาสินค้าที่นำเข้ามาขายได้ และผลิตแต่สินค้าที่ตนถนัดและใช้ทุนต่ำ)* ๓.๓ ประเทศที่มีนโยบายการค้าคุ้มกัน มีลักษณะการดำเนินการอย่างไร *(แนวคำตอบ : ตั้งกำแพงภาษีสูง ๆ กำหนดโควตาการนำเข้า ห้ามส่งออกสินค้าบางอย่าง ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา และอุดหนุน–อำนวยความสะดวกให้ผู้ค้าภายในประเทศ)* (Obj. ๑) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องปริมาณการค้าระหว่างประเทศจากนั้นใช้คำถามสำคัญกับนักเรียน โดยการใช้แนวคำถามดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ**		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา**		**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๒.๑ ดุลการค้ามีกี่ประเภท อะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ๓ ประเภท คือ เกินดุล สมดุล และขาดดุล)* ๒.๒ ดุลการค้าแบบใดที่เกิดขึ้นได้ยากที่สุด *(แนวคำตอบ : ดุลการค้าสมดุล)* ๒.๓ นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่ทำให้ประเทศไทยมีดุลการค้าขาดดุลและเกินดุลกับประเทศใดประเทศหนึ่งได้หรือไม่ อย่างไร *(แนวคำตอบ : เช่น ไทยขายข้าวให้จีนได้เงิน ๑ ล้านบาท แต่ซื้อผลไม้จากจีนในราคา ๕ แสนบาท นับว่าไทยมีดุลการค้าเกินดุลกับประเทศจีน เป็นต้น)* ๓. นักเรียนและครูร่วมกันวิเคราะห์สถิติทางการค้าของไทยและร่วมกันคิดแนวทางการดำเนินเศรษฐกิจระหว่างประเทศของไทยอย่างสร้างสรรค์จากกิจกรรม “รมต.ขอชี้แจง” โดยมีขั้นตอนดังนี้ ๓.๑ ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ๓.๒ ครูกำหนดสถานการณ์ว่า นักเรียนทั้ง ๔ คนของแต่ละกลุ่ม คือ ทีมงานรัฐมนตรีที่คอยกำกับดูแลภาคเศรษฐกิจของไทย และต้องร่วมกันคิดแนวทางการทำธุรกิจของประเทศไทยในรูปแบบใหม่เพื่อไปชี้แจงแก่นายกรัฐมนตรี เพื่อมิให้ไทยเสียเปรียบทางการค้ากับประเทศอื่นมากจนเกินไป ๓.๓ ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อมูลการส่งออกและการนำเข้าสินค้าต่าง ๆ ของไทยดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC ณ วันที่ ๒๒ พ.ค. ๒๕๖๒
จากข้อมูลกระทรวงพาณิชย์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๓.๔ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดของตนโดยละเอียดลงในใบกิจกรรม “รมต.ขอชี้แจง” ดังนี้ ๑) ควรเพิ่ม-ลดการนำเข้าซื้อสินค้าอะไร ๒) หากเพิ่ม/ลดปริมาณการนำเข้าไทยต้องปรับตัวอย่างไรกับ ๓) ควรเพิ่ม – ลดปริมาณการส่งออกอะไรบ้าง ๔) หากเพิ่ม/ลดปริมาณการส่งออกไทยต้องปรับตัวอย่างไรกับ ๕) นักเรียนมีแผนการทำธุรกิจกับประเทศใด เพราะอะไร (เช่น ลดการซื้อเครื่องจักร แล้วสนับสนุนการวิจัย และสนับสนุนให้คนไทยศึกษาเรื่องการผลิตเครื่องจักรมากขึ้น เป็นต้น) (Obj. ๒) ๓.๕ ครูสุ่มนักเรียน ๒-๓ กลุ่มเพื่อนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ๔. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์คุณค่าหรือประโยชน์ของการทำเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยใช้คำถามสำคัญดังนี้ ๔.๑ เพราะเหตุใดไทยจึงขายสินค้าบางประเภทเช่นคอมพิวเตอร์ได้มาก แต่ก็ต้องนำเข้าเครื่องจักรจากต่างประเทศมากเช่นกัน (*แนวคำตอบ : เพราะไทยนั้นมีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ และผลิตได้โดยใช้ต้นทุนไม่มากนัก แต่หากเราต้องการผลิตเครื่องจักรเอง เราอาจผลิตได้ไม่มีคุณภาพมากพอ หรือมีต้นทุนสูงมากจนไม่คุ้มค่า)* ๖.๒ การทำเศรษฐกิจระหว่างประเทศส่งผลดีต่อประเทศต่าง ๆ อย่างไร (*แนวคำตอบ : ประเทศต่าง ๆ ได้รับสินค้าที่ตนขาดแคลน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในประเทศของตน)* (Obj. ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอด โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสาเหตุสำคัญที่แต่ละประเทศต้องมีปฏิสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจและการค้าต่อกัน *(แนวคำตอบ : ทุกประเทศต่างจำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างกัน เพราะพื้นฐานทรัพยากรรวมทั้งบริบทในด้านต่าง ๆ เช่นสังคม เศรษฐกิจ การเมืองของแต่ละประเทศย่อมมีความหลากหลายและแตกต่างกัน)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายนโยบายการค้าและปริมาณการค้าระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) กิจกรรม “ค้าขายหลากหลายชาติ” ๓) กิจกรรม “รมต.ขอชี้แจง” ๔) ใบงาน “รมต.ขอชี้แจง”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “ค้าขายหลากหลายชาติ” ๓) กิจกรรม “รมต.ขอชี้แจง” ๔) ใบงาน “รมต.ขอชี้แจง”	**ดี** : บอกความสำคัญของการทำเศรษฐกิจระหว่างประเทศ อธิบายนโยบายการค้าเสรี/คุ้มกัน และอธิยายความหมายของปริมาณการค้าระหว่างประเทศได้ครบถ้วนถูกต้อง และมีความเป็นเหตุเป็นผล **พอใช้** : บอกความสำคัญของการทำเศรษฐกิจระหว่างประเทศ อธิบายนโยบายการค้าเสรี/คุ้มกัน และอธิยายความหมายของปริมาณการค้าระหว่างประเทศได้ครบถ้วน **ปรับปรุง** : บอกความสำคัญของ (๑) การทำเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (๒) อธิบายนโยบายการค้าเสรี/คุ้มกัน และ (๓) อธิบายความหมายของปริมาณการค้าระหว่างประเทศได้ แต่ไม่ถูกต้องทั้งหมด (อธิบายผิดไป ๑-๒ หัวข้อ)
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศของไทยได้อย่างมีเหตุผล	๑) การตอบคำถาม ๒) กิจกรรม “ค้าขายหลากหลายชาติ” ๓) กิจกรรม “รมต.ขอชี้แจง” ๔) ใบงาน “รมต.ขอชี้แจง”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “ค้าขายหลากหลายชาติ” ๓) กิจกรรม “รมต.ขอชี้แจง” ๔) ใบงาน “รมต.ขอชี้แจง”	**ดี** : วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจไทยทั้งเรื่องการส่งออก การนำเข้า และผลที่จะเกิดขึ้นหลังจากการพัฒนานั้นได้อย่างมีเหตุผล สอดคล้องกับความจริงด้วยสำนวนภาษาของตนเอง **พอใช้** : วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจไทยทั้งเรื่องการส่งออก การนำเข้า และผลที่จะเกิดขึ้นหลังจากการพัฒนานั้นได้อย่างมีเหตุผล **ปรับปรุง :** วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจไทยทั้งเรื่องการส่งออก การนำเข้า และผลที่จะเกิดขึ้นหลังจากการพัฒนานั้นได้ ๒ ใน ๓ ประเด็น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการทำเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม	การตอบคำถาม	คำถามสำคัญ	**ดี** : เห็นประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างประเทศได้มากกว่า ๓ ข้อ **พอใช้** : เห็นประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างประเทศได้ ๓ ข้อ **ปรับปรุง** : เห็นประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างประเทศได้ ๑-๒ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

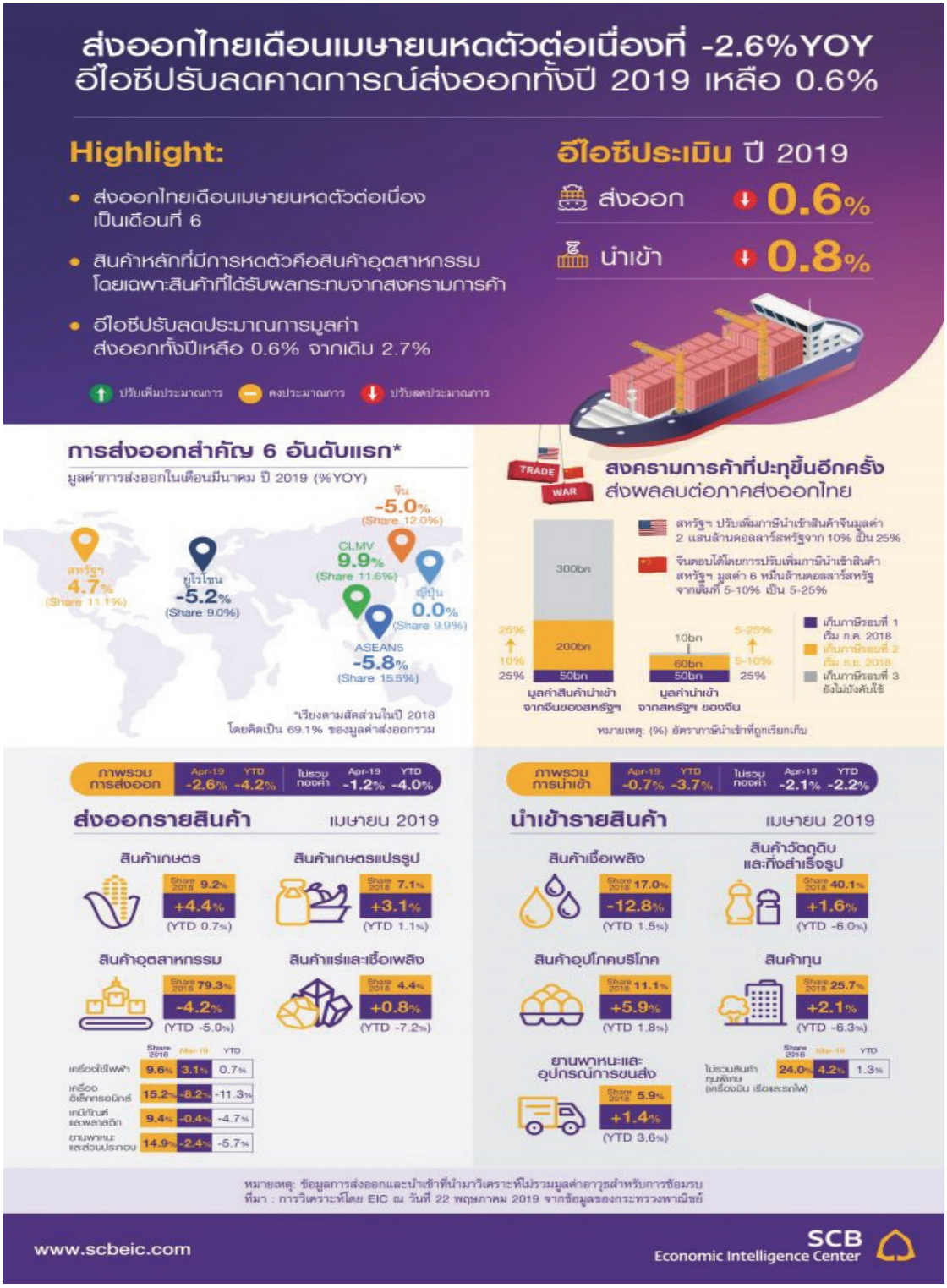
.

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรม
“รมต. ขอชี้แจง”

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC ณ วันที่ 22 พ.ค. 2562 จากข้อมูลกระทรวงพาณิชย์

คำชี้แจง จากรูปภาพที่นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ ให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังนี้

๑. การนำเข้า

๑.๑ จากภาพควรเพิ่มหรือลดการนำเข้าซื้อสินค้าอะไร และนักเรียนจะพัฒนาสินค้าประเภทหรือชนิดใด เพราะเหตุใด จงอธิบายโดยละเอียด

.....

.....

.....

.....

๑.๒ ประเทศไทยต้องเตรียมการอย่างไรบ้าง หากเพิ่ม/ลดปริมาณการนำเข้าไทย ให้นักเรียนอธิบายวิธีการตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดกระบวนการโดยละเอียด

.....

.....

.....

.....

๒. การส่งออก

๒.๑ จากภาพควรเพิ่มหรือลดการส่งออกซื้อสินค้าอะไร และนักเรียนจะพัฒนาสินค้าประเภทหรือชนิดใด เพื่อส่งออกไปแข่งขันในตลาดโลก เพราะเหตุใด จงอธิบายโดยละเอียด

.....

.....

.....

๒.๒ ประเทศไทยต้องเตรียมการอย่างไรบ้าง หากเพิ่ม/ลดปริมาณการส่งออก ให้นักเรียนอธิบายวิธีการตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดกระบวนการโดยละเอียด

.....

.....

.....

๓. นักเรียนมีแผนการทำธุรกิจกับประเทศใด เพราะอะไร จงอธิบายโดยละเอียด

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๓ เรื่อง ทรัพยากรกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม. ๒/๓ วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ขอบเขตเนื้อหา

๑. การกระจายทรัพยากรที่สำคัญของโลกและประโยชน์ของทรัพยากรสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

๒. ผลกระทบที่เกิดขึ้นของการกระจายทรัพยากรต่อสังคมโลก

จุดประสงค์การเรียนรู้

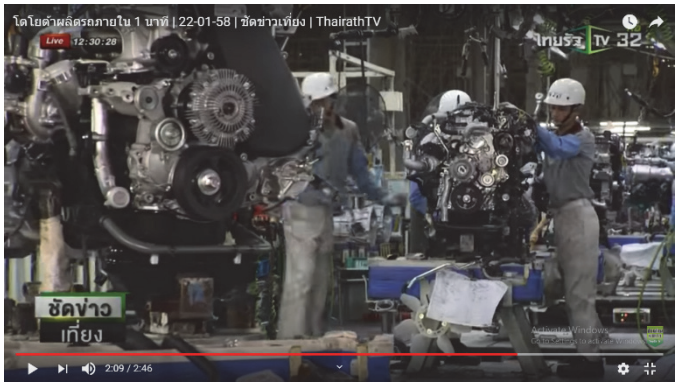
ด้านความรู้

นักเรียนสามารถยกตัวอย่างการกระจายทรัพยากรที่สำคัญของโลก และประโยชน์ของทรัพยากรสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เรื่อง “โตโยต้าผลิตรถภายใน ๑ นาที” ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการใช้ทรัพยากรหลายประเภทในการผลิตสินค้าและบริการ เช่น เหล็ก เครื่องจักร ทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี จนกระทั่งการผลิตรถยนต์เป็นธุรกิจที่มีชื่อเสียงของญี่ปุ่น

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=9N3p9AIGgGY

๒. ครูใช้แนวคำถามเพื่อชี้นำความสนใจให้กับนักเรียนดังนี้

๒.๑ ต้นกำเนิดของรถยนต์ยี่ห้อนี้มาจากประเทศใด *(แนวคำตอบ : ประเทศญี่ปุ่น)*

๒.๒ เพราะเหตุใดรถยนต์ส่วนใหญ่จึงมีที่มาจากประเทศญี่ปุ่น *(แนวคำตอบ : เพราะประเทศญี่ปุ่นมีความเชี่ยวชาญในการผลิตรถยนต์ เช่น เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีความรู้เรื่องรถยนต์)*

สื่อ

๑. วีดิทัศน์เรื่อง “โตโยต้าผลิตรถภายใน ๑ นาที”

๒. กระดาษปรู๊ฟ

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. สมุดบันทึกการเรียนรู้

๓. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

วิเคราะห์ประโยชน์ของการกระจายทรัพยากรในโลก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๓ เรื่อง ทรัพยากรกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบของการกระจายทรัพยากรในโลกได้อย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการกระจายทรัพยากรในโลกได้อย่างเหมาะสม	๒.๓ ทรัพยากรใดบ้างที่ญี่ปุ่นจำเป็นต้องใช้ในการผลิตรถยนต์ *(แนวคำตอบ : เหล็ก น้ำมัน เครื่องจักรทันสมัย แรงงาน เงินทุน)* ๓. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบาย ดังนี้ *"นักเรียนจะเห็นได้ว่าสิ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของแต่ละประเทศให้มีความโดดเด่นแตกต่างกันคือทรัพยากรที่ประเทศนั้น ๆ ครอบครองอยู่ เช่น ประเทศที่มีเหล็กมาก ก็อาจเด่นเรื่องการผลิตเครื่องจักร ส่วนประเทศที่มีภูมิอากาศเหมาะสม มีฝนตกสม่ำเสมออย่างประเทศไทยเราก็เหมาะสมกับการส่งออกผลิตภัณฑ์เกษตรมากกว่า ดังนั้น หากแต่ละประเทศต้องการสร้างเสริมความแข็งแกร่งด้านเศรษฐกิจให้กับตนเอง ทุกประเทศต้องทำการกระจายทรัพยากรที่ตนมีเพื่อแลกเปลี่ยนกับทรัพยากรอื่น ๆ ที่ตนขาดแคลนซึ่งเป็นเรื่องที่เราจะมาศึกษากันในวันนี้ "* **ขั้นสอน** ๑. ครูนำเข้าสู่กิจกรรม “ประเทศของฉัน” โดยการอธิบายกติกาสำหรับกิจกรรมดังนี้ ๑.๑ ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๔ กลุ่ม ๑.๒ ครูใช้ประเด็นคำถามให้กับนักเรียน จากนั้นจดคำตอบของนักเรียนหน้ากระดาน โดยครูใช้ประเด็นคำถามดังนี้ ๑) “ประเทศไทยมีทรัพยากรที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ชนิดใดบ้าง” *(แนวคำตอบ : พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)* ๑.๓ ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ประโยชน์ของทรัพยากรที่นักเรียนได้ร่วมกันนำเสนอ ๑.๔ ครูมอบกระดาษปรู๊ฟให้กับนักเรียนทุกกลุ่ม	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๓ เรื่อง ทรัพยากรกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๑.๕ ครูกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มต้องสร้างประเทศสมมติของตนขึ้นมา โดยเขียนรายละเอียดยลงในแผ่นกระดาษปรู๊ฟ เช่น ชื่อประเทศ ธงชาติ ภาพวิวทิวทัศน์ของประเทศนั้นพร้อมตกแต่งให้สวยงาม ๑.๖ ครูกำหนดให้นักเรียนเลือกทรัพยากรที่ตนสนใจได้อย่างน้อย ๕ อย่าง ที่คัดเลือกจากตัวเลือกทรัพยากรที่ถูกเขียนไว้บนกระดานหน้าชั้นเรียน โดยนักเรียนต้องเขียนเหตุผลว่า เพราะเหตุใดจึงเลือกทรัพยากรนี้ (Obj. ๑) ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ประโยชน์ของทรัพยากรที่ตนเลือกและเขียนรายละเอียดโดยยกตัวอย่างเป็นประเด็น ๆ ให้ชัดเจนลงในกระดาษของแต่ละกลุ่ม (Obj. ๒) ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน โดยกำหนดเวลานำเสนอกลุ่มละไม่เกิน ๓ นาที นักเรียนแต่ละกลุ่มจดบันทึกทรัพยากรของกลุ่มอื่น ๆ ที่มีความแตกต่างกับตนไว้ และนำไปเพิ่มเติมในแผ่นกระดาษของกลุ่มตน ๔. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบของการกระจายทรัพยากรในโลก โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๔.๑ การที่ประเทศต่าง ๆ มีการกระจายทรัพยากรที่ตนมีระหว่างกัน ส่งผลทั้งด้านบวกและด้านลบต่อประเทศต่าง ๆ อย่างไร *(แนวคำตอบ : ผลด้านดีที่จะเกิดขึ้นคือแต่ละประเทศสามารถนำสิ่งที่ตนมีไปแลกเปลี่ยนกับสิ่งที่ตนขาดแคลน แต่ผลเสียคือแต่ละประเทศต่างต้องมุ่งใช้ทรัพยากรที่ตนมีอย่างเต็มที่เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของมนุษย์ในสังคมนั้น ๆ ได้) โดยครูให้*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๓ เรื่อง ทรัพยากรกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	นักเรียนยกตัวอย่างผลเสียที่อาจเกิดขึ้น เช่น ป่าไม้ลดลง ทรัพยากรเสื่อมโทรม อากาศเป็นพิษ ประชาชนตกงานเนื่องจากการใช้เครื่องจักร เป็นต้น) (Obj. ๓) ๔.๒ เพราะเหตุใดประเทศต่าง ๆ จึงกระจายทรัพยากรสำคัญที่ตนมีกับประเทศอื่น ๆ *(แนวคำตอบ : แต่ละประเทศมีทรัพยากรต่างกัน จึงทำการแลกเปลี่ยนสิ่งที่ตนมีกับทรัพยากรสำคัญอื่น ๆ ที่ต้องนำเข้ามาจากประเทศอื่นเท่านั้น เพื่อประโยชน์และความมั่งคั่งของแต่ละประเทศ)* (Obj. ๔) **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอด โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ ทรัพยากรที่มีค่านั้น หมายถึง สิ่งที่เป็นวัตถุ เช่น ป่าไม้ สินแร่ เครื่องจักร เท่านั้นหรือไม่” *(แนวคำตอบ : ไม่ใช่ เพราะมนุษย์ก็เป็นทรัพยากรอย่างหนึ่ง)* ๑.๒ หากนักเรียนจะเลือกพัฒนาทรัพยากรอย่างหนึ่งเป็นอย่างแรก ทรัพยากรใดที่มีค่าและควรพัฒนามากที่สุด *(นักเรียนร่วมกันสะท้อนความคิด โดยครูช่วยนักเรียนสรุปให้เข้าประเด็นเกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์ เพราะทรัพยากรมนุษย์นั้นเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ยกตัวอย่างการกระจายทรัพยากรที่สำคัญของโลก และประโยชน์ของทรัพยากรสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ	๑) การตอบคำถาม ๒) กิจกรรม “ประเทศของฉัน”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “ประเทศของฉัน”	**ดี** : ยกตัวอย่างการกระจายทรัพยากรที่สำคัญของโลกได้มากกว่า ๕ ชนิด และบอกประโยชน์ของทรัพยากรเหล่านั้นต่อเศรษฐกิจได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้** : ยกตัวอย่างการกระจายทรัพยากรที่สำคัญของโลกได้ ๕ ชนิด และบอกประโยชน์ของทรัพยากรเหล่านั้นต่อเศรษฐกิจได้อย่างมีเหตุผล **ปรับปรุง** : ยกตัวอย่างการกระจายทรัพยากรที่สำคัญของโลกได้ ๒-๔ ชนิด และบอกประโยชน์ของทรัพยากรเหล่านั้นต่อเศรษฐกิจได้
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบของการกระจายทรัพยากรในโลกได้อย่างมีเหตุผล	๑) การตอบคำถาม ๒) กิจกรรม “ประเทศของฉัน”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “ประเทศของฉัน”	**ดี** : วิเคราะห์ผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบของการกระจายทรัพยากรได้มากกว่าอย่างละ ๓ ประเด็น คำตอบเป็นเหตุเป็นผล ใช้สำนวนภาษาของตนเองในการตอบ **พอใช้** : วิเคราะห์ผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบของการกระจายทรัพยากรได้อย่างละ ๓ ประเด็น คำตอบเป็นเหตุเป็นผล ใช้สำนวนภาษาของตนเองในการตอบ **ปรับปรุง** : วิเคราะห์ผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบของการกระจายทรัพยากรได้อย่างละ ๓ ประเด็น คำตอบเป็นเหตุเป็นผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อธิบายความสำคัญของการกระจายทรัพยากรในโลกได้อย่างสมเหตุสมผล	๑) การตอบคำถาม ๒) กิจกรรม “ประเทศของฉัน”	๑) คำถามสำคัญ ๒) กิจกรรม “ประเทศของฉัน”	**ดี** : เห็นประโยชน์ของการกระจายทรัพยากรของประเทศต่าง ๆ ในโลกได้อย่างมีเหตุผล มีการยกตัวอย่างประกอบ ด้วยสำนวนภาษาของตน **พอใช้ :** เห็นประโยชน์ของการกระจายทรัพยากรของประเทศต่าง ๆ ในโลกได้อย่างมีเหตุผล มีการยกตัวอย่างประกอบ **ปรับปรุง** : ไม่เห็นประโยชน์ของการกระจายทรัพยากรของประเทศต่าง ๆ ในโลกได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม. ๒/๔ วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศ และต่างประเทศที่ส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้า

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ความหมายและประเภทของนโยบายการแข่งขันทางการค้า

๒. ผลดีและผลเสียของการแข่งขันทางการค้า

๓. ผลการทบของผู้ผลิตและผู้บริโภคต่อการแข่งขันทางการค้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการแข่งขันทางการค้าได้ถูกต้องและยกตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าทั้งเชิงบวกและเชิงลบได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมภาพสินค้าและบริการต่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ดังนี้

๑.๑ ภาพของสินค้าต่าง ๆ

ที่มา : https://www.filstop.com/shampoo/

๑.๒ ภาพของบริการต่าง ๆ

ที่มา : http://www.buddypacks.org/ทำความรู้จักกับ 3 ค่ายมือถือยักษ์

๒. ครูใช้แนวคำถามกับผู้เรียนดังนี้

๒.๑ รูปที่ครูนำมาให้นักเรียนชม คือ รูปภาพผลิตภัณฑ์หรือธุรกิจอะไร”

สื่อ

๑. ภาพสินค้าอุปโภค-บริโภค

๒. ข่าวรัฐบาลไทยเตรียมผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางการค้าผลไม้เมืองร้อนของโลก

๓. ข่าวมะพร้าวน้ำหอมแบบใหม่

๔. ข่าวเซเว่นอีเลฟเว่นทะลุหมื่นสาขา ปั้นรายได้กว่าสามแสนล้านบาท

๕. ใบกิจกรรม “คิดใหม่ใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ”

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. สมุดบันทึกการเรียนรู้

๓. อินเทอร์เน็ต

๔. ชุมชน

ภาระงาน/ชิ้นงาน

ยกตัวอย่างประโยชน์ของการแข่งขันทางการค้าที่ผู้บริโภค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านทักษะ/กระบวนการ นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการแข่งขันทางการค้าด้วยการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ตัวผลิตภัณฑ์สอดคล้องกับความเป็นจริง และวิเคราะห์ผลดี-ผลเสียของการแข่งขันทางการค้าได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการแข่งขันทางการค้าที่ผู้บริโภคได้รับได้อย่างเหมาะสม	*(แนวคำตอบ : ผลิตภัณฑ์ยาสระผม และธุรกิจเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ)* ๒.๒ หากผลิตภัณฑ์*ยาสระผม*ของบริษัทหนึ่งออกสูตรใหม่ที่บำรุงผมได้ดีกว่าเดิม หรือค่ายโทรศัพท์ค่ายหนึ่งออกโพรโมชันใหม่ที่คุ้มค่ามากขึ้น และมีราคาถูกลง บริษัทคู่แข่งจะต้องปรับตัวอย่างไร” *(แนวคำตอบ : บริษัทคู่แข่งของทั้งยาสระผมและค่ายโทรศัพท์มือถือ จำเป็นต้องปรับนโยบายการค้าขายของตนเองให้น่าสนใจ และเป็นที่นิยมของผู้บริโภคมากขึ้น เพื่อไม่ให้เสียลูกค้าไป)* ๓. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบายดังนี้ *“นักเรียนจะเห็นว่าสินค้าและบริการรอบตัวเรามีหลายแบบ หลายยี่ห้อ หลายราคา ความแตกต่างของสินค้าและบริการอันหลากหลายเหล่านี้ทำให้เกิดการแข่งขันกันเรียกยอดขาย สิ่งนี้เรียกว่าการแข่งขันทางการค้าซึ่งการแข่งขันทางการค้านั้นอาจก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อผู้บริโภค”* **ขั้นสอน** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันนิยามความหมาย“การแข่งขันทางการค้า” *(แนวคำตอบ : การแข่งขันทางการค้า หมายถึง การที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละราย ไม่ว่าจะผลิต นำเข้า ขนส่ง กำหนดราคาและปริมาณ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	การขายโดยไม่ถูกจำกัดหรือถูกระงับด้วยข้อตกลง คำสั่ง นโยบายใด ๆ รวมทั้งไม่ถูกแทรกแซงในการประกอบธุรกิจ ทำให้ราคาสินค้าและบริการปรับตัวลงตามความต้องการของตลาด และผู้บริโภคที่เลือกซื้อสินค้าและบริการเหล่านี้ได้โดยอิสระ) (Obj. ๑) ๒. ครูอธิบายถึงประเภทของนโยบายการแข่งขันทางการค้าที่เป็นการจำกัดหรือกีดกันทางการค้า ๓ ประเภท ได้แก่ *การใช้อำนาจเหนือตลาด การตกลงร่วมกัน และการค้าที่ไม่เป็นธรรม* จากนั้นให้นักเรียนยกตัวอย่างการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดหรือกีดกันทางการค้าดังนี้ ๒.๑) การใช้อำนาจเหนือตลาด *(เช่น การพยายามผูกขาด เป็นเจ้าของหรือผู้ผลิตคนเดียว)* ๒.๒) การตกลงร่วมกัน *(เช่น การรวมบริษัทกันเพื่อกำหนดราคาได้เอง การฮั้วประมูล)* ๒.๓) การค้าที่ไม่เป็นธรรม *(เช่น การที่ผู้ซื้อและผู้ขายมีอำนาจต่างกันเกินไป ยกตัวอย่างบริษัทยักษ์ใหญ่ รับซื้อสินค้าเกษตรจากเกษตรกรในราคาถูกต่ำกว่าทุน เพราะเกษตรกรปลูกพืชผลเยอะมากเกินไปจนล้นตลาด)* ๓. นักเรียนและครูร่วมกันวิเคราะห์ข่าวเพื่ออภิปรายถึงข้อดี-ข้อเสียของการแข่งขันทางการค้า จากข่าว	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	ด้านดี ๒ ข่าว และข่าวที่สามารถตีความได้ในทางลบ ๑ ข่าว ดังนี้ ๓.๑) ข่าวมะพร้าวน้ำหอมกินง่าย เพิ่มมูลค่าสินค้า ที่มา : https://www.bangkokbanksme.com/article/19516 ๓.๒) รัฐบาลเตรียมดันไทยเป็นชาติมหาอำนาจผู้ค้าผลไม้เมืองร้อนโลก ที่มา : https://voicetv.co.th/read/Hyfrd8EUM ๓.๓) ร้าน ๗-๑๑ ทะลุหมื่นสาขา ปั้นรายได้เกือบสามแสนล้านบาท	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/1211335

๔. ครูใช้แนวคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ข้อดี-ข้อเสียของการแข่งขันทางการค้าดังนี้

๔.๑ การแข่งขันทางการค้าภายในประเทศส่งผลดีด้านคุณภาพ ปริมาณการผลิต และราคาสินค้าอย่างไร *(แนวคำตอบ : สินค้ามีคุณภาพดีขึ้น น่าสนใจและแปลกใหม่ยิ่งขึ้น ผู้บริโภคมีตัวเลือกในการซื้อสินค้ามากขึ้น ในราคาที่ถูกลงเนื่องจากมีสินค้าในท้องตลาดมาก)*

๔.๒ การแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศส่งผลดีด้านคุณภาพ ปริมาณการผลิต และราคาสินค้าอย่างไร *(แนวคำตอบ : การที่รัฐบาลช่วยส่งเสริมภาคเศรษฐกิจในประเทศเพื่อการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ทำให้ผลิตสินค้าออกมาได้ปริมาณมากขึ้น มีคุณภาพ*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	มากขึ้น และเพิ่มมูลค่าการส่งออกให้กับประเทศได้ ส่วนผู้บริโภคก็มีตัวเลือกในการซื้อสินค้าที่มากขึ้น เช่น คุณภาพสูงขึ้น ราคาถูกลงเพราะผู้ผลิตต่างก็แข่งขันกันเพิ่มยอดขาย) ๔.๓ จากข่าวที่ครูให้นักเรียนดู นักเรียนเห็นข้อเสียของการแข่งขันทางการค้าหรือไม่ *(แนวคำตอบ : นักเรียนสะท้อนความคิดได้โดยอิสระ ครูไม่มีคำตอบที่ถูกต้องเตรียมไว้ แต่อาจมีข้อคิดเกี่ยวกับข่าวที่ ๓ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำ หรือความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน เช่น การขยายสาขาของร้าน ๗-๑๑ อาจทำให้ร้ายขายของชำ หรือร้านค้าปลีกของประชาชนหลายร้านต้องเลิกกิจการ เนื่องด้วยขนาดของธุรกิจที่แตกต่างกันเกินไป)* (obj. ๒) ๕. นักเรียนร่วมกันออกแบบผลิตภัณฑ์ของตนจากกิจกรรม “คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ” โดยครูแจกใบกิจกรรมซึ่งมี ๔ แบบ ให้นักเรียนคนละ ๑ ประเด็น ด้วยวิธีการสุ่มประกอบด้วย ๕.๑ ด้านการเกษตรและอาหาร ๕.๒ ด้านเสื้อผ้าเครื่องประดับ ๕.๓ ด้านอุปกรณ์เครื่องใช้ในครัวเรือน ๕.๔ ด้านเครื่องเขียนหรืออุปกรณ์เกี่ยวกับการศึกษา ๖. ครูให้ตัวแทนนักเรียนนำเสนอผลงานของตนเอง	

<table>
<tr><td colspan="3">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</td></tr>
<tr><td></td><td>ขั้นสรุป
๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอด โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้
๑.๑ การแข่งขันทางการค้า มีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนเองในฐานะผู้บริโภคคนหนึ่งอย่างไร” (แนวคำตอบ : สินค้าและบริการต่าง ๆ ต้องพัฒนาคุณภาพตนเองอยู่เสมอ ผู้บริโภคจึงได้ใช้สินค้าที่มีคุณภาพดี มีราคายุติธรรม) (Obj. ๓)</td><td></td></tr>
</table>

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความหมายของการแข่งขันทางการค้าได้ถูกต้องและยกตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าทั้งเชิงบวกและเชิงลบได้อย่างถูกต้อง	๑) การตอบคำถาม ๒) การนิยามความหมายของการแข่งขันทางการค้า ๓) การวิเคราะห์ข่าวการแข่งขันทางการค้า ๔) กิจกรรม “คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ” ๕) ใบกิจกรรม “คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ”	๑) การตอบคำถาม ๒) การนิยามความหมายของการแข่งขันทางการค้า ๓) การวิเคราะห์ข่าวการแข่งขันทางการค้า ๔) กิจกรรม “คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ” ๕) ใบกิจกรรม “คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ”	**ดี** : สามารถบอกความหมายของการแข่งขันทางการค้าได้ถูกต้อง และยกตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าทั้งเชิงบวกและเชิงลบได้อย่างหลากหลายและมีเหตุผล **พอใช้** : สามารถบอกความหมายของการแข่งขันทางการค้าได้ถูกต้อง และยกตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าทั้งเชิงบวกและเชิงลบได้ แต่ไม่ครอบคลุมสาระสำคัญ **ปรับปรุง** : สามารถบอกความหมายของการแข่งขันทางการค้าได้ถูกต้อง และยกตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าในเชิงบวกหรือเชิงลบไม่สอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา
ด้านทักษะและกระบวนการ สามารถนำเสนอแนวทางการแข่งขันทางการค้าด้วยการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ตัวผลิตภัณฑ์สอดคล้องกับความเป็นจริง และวิเคราะห์ผลดี-ผลเสียของการแข่งขันทางการค้าได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การนิยามความหมายของการแข่งขันทางการค้า ๓) การวิเคราะห์ข่าวการแข่งขันทางการค้า ๔) กิจกรรม “คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ” ๕) ใบกิจกรรม “คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ”	๑) การตอบคำถาม ๒) การนิยามความหมายของการแข่งขันทางการค้า ๓) การวิเคราะห์ข่าวการแข่งขันทางการค้า ๔) กิจกรรม “คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ” ๕) ใบกิจกรรม “คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ”	**ดี** : สามารถนำเสนอแนวทางการแข่งขันทางการค้าด้วยการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ตัวผลิตภัณฑ์สอดคล้องกับความเป็นจริง และวิเคราะห์ผลดี-ผลเสียของการแข่งขันทางการค้าได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้** : สามารถนำเสนอแนวทางการแข่งขันทางการค้าด้วยการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ และวิเคราะห์ผลดี-

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ผลเสียของการแข่งขันทางการค้าได้อย่างมีเหตุผล **ปรับปรุง** : สามารถนำเสนอแนวทางการแข่งขันทางการค้าด้วยการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ และวิเคราะห์ผลดีหรือผลเสียของการแข่งขันทางการค้าได้ แต่ขาดเหตุผลประกอบ
ด้านคุณลักษณะ อธิบายความสำคัญของการแข่งขันทางการค้าที่ผู้บริโภคได้รับได้อย่างเหมาะสม	๑) การตอบคำถาม ๒) การนิยามความหมายของการแข่งขันทางการค้า ๓) การวิเคราะห์ข่าวการแข่งขันทางการค้า ๔) กิจกรรม “คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ” ๕) ใบกิจกรรม “คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ”	๑) การตอบคำถาม ๒) การนิยามความหมายของการแข่งขันทางการค้า ๓) การวิเคราะห์ข่าวการแข่งขันทางการค้า ๔) กิจกรรม “คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ” ๕) ใบกิจกรรม “คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ”	**ดี** : ยกตัวอย่างประโยชน์ของการแข่งขันทางการค้าที่ผู้บริโภคได้รับมากกว่า ๓ ประเด็นอย่างมีเหตุผล ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง **พอใช้** : ยกตัวอย่างประโยชน์ของการแข่งขันทางการค้าที่ผู้บริโภคได้รับมากกว่า ๓ ประเด็น **ปรับปรุง** : ยกตัวอย่างประโยชน์ของการแข่งขันทางการค้าที่ผู้บริโภคได้รับมากกว่า ๒-๓ ประเด็น

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรม
“คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกแบบ/พัฒนาผลิตภัณฑ์ในหมวดสินค้าที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแข่งขันของสินค้านั้น ๆ โดยกำหนดให้นักเรียนออกแบบผลิตภัณฑ์คนละ ๒ ชนิด

ผลิตภัณฑ์หมวดที่ (๑) ผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรและอาหาร

ชื่อสินค้า .....

สินค้าของนักเรียนพัฒนา/ต่อยอดมาจากสินค้าใด

.....

จุดเด่นของสินค้าชิ้นนี้คืออะไร

.....

.....

.....

.....

ราคาสินค้านี้ก่อนการปรับปรุงของนักเรียนมีค่าเท่าใด

.....

นักเรียนคาดว่าราคาหลังปรับปรุงสินค้า จะมีราคาเปลี่ยนแปลงเป็นเท่าใด.....

กลุ่มลูกค้าหลักของนักเรียนคือคนกลุ่มใด เพราะอะไร .....

.....

ชื่อสินค้า .....

สินค้าของนักเรียนพัฒนา/ต่อยอดมาจากสินค้าใด

.....

จุดเด่นของสินค้าชิ้นนี้คืออะไร

.....

.....

.....

.....

ราคาสินค้านี้ก่อนการปรับปรุงของนักเรียนมีค่าเท่าใด

.....

นักเรียนคาดว่าราคาหลังปรับปรุงสินค้า จะมีราคาเปลี่ยนแปลงเป็นเท่าใด.....

กลุ่มลูกค้าหลักของนักเรียนคือคนกลุ่มใด เพราะอะไร .....

.....

.....

ใบกิจกรรม
“คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกแบบ/พัฒนาผลิตภัณฑ์ในหมวดสินค้าที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแข่งขันของสินค้านั้น ๆ โดยกำหนดให้นักเรียนออกแบบผลิตภัณฑ์คนละ ๒ ชนิด

ผลิตภัณฑ์หมวดที่ (๒) ผลิตภัณฑ์ด้านเสื้อผ้าเครื่องประดับ

ชื่อสินค้า .....

สินค้าของนักเรียนพัฒนา/ต่อยอดมาจากสินค้าใด

.....

จุดเด่นของสินค้าชิ้นนี้คืออะไร

.....

.....

.....

.....

ราคาสินค้านี้ก่อนการปรับปรุงของนักเรียนมีค่าเท่าใด

.....

นักเรียนคาดว่าราคาหลังปรับปรุงสินค้า จะมีราคาเปลี่ยนแปลงเป็นเท่าใด.....

กลุ่มลูกค้าหลักของนักเรียนคือคนกลุ่มใด เพราะอะไร .....

.....

ชื่อสินค้า .....

สินค้าของนักเรียนพัฒนา/ต่อยอดมาจากสินค้าใด

.....

จุดเด่นของสินค้าชิ้นนี้คืออะไร

.....

.....

.....

.....

ราคาสินค้านี้ก่อนการปรับปรุงของนักเรียนมีค่าเท่าใด

.....

นักเรียนคาดว่าราคาหลังปรับปรุงสินค้า จะมีราคาเปลี่ยนแปลงเป็นเท่าใด.....

กลุ่มลูกค้าหลักของนักเรียนคือคนกลุ่มใด เพราะอะไร .....

.....

.....

ใบกิจกรรม
“คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกแบบ/พัฒนาผลิตภัณฑ์ในหมวดสินค้าที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแข่งขันของสินค้านั้น ๆ โดยกำหนดให้นักเรียนออกแบบผลิตภัณฑ์คนละ ๒ ชนิด

ผลิตภัณฑ์หมวดที่ (๓) ด้านอุปกรณ์เครื่องใช้ในครัวเรือน

ชื่อสินค้า .....

สินค้าของนักเรียนพัฒนา/ต่อยอดมาจากสินค้าใด

.....

จุดเด่นของสินค้าชิ้นนี้คืออะไร

.....

.....

.....

.....

ราคาสินค้านี้ก่อนการปรับปรุงของนักเรียนมีค่าเท่าใด

.....

นักเรียนคาดว่าราคาหลังปรับปรุงสินค้า จะมีราคาเปลี่ยนแปลงเป็นเท่าใด.....

กลุ่มลูกค้าหลักของนักเรียนคือคนกลุ่มใด เพราะอะไร .....

.....

ชื่อสินค้า .....

สินค้าของนักเรียนพัฒนา/ต่อยอดมาจากสินค้าใด

.....

จุดเด่นของสินค้าชิ้นนี้คืออะไร

.....

.....

.....

.....

ราคาสินค้านี้ก่อนการปรับปรุงของนักเรียนมีค่าเท่าใด

.....

นักเรียนคาดว่าราคาหลังปรับปรุงสินค้า จะมีราคาเปลี่ยนแปลงเป็นเท่าใด.....

กลุ่มลูกค้าหลักของนักเรียนคือคนกลุ่มใด เพราะอะไร .....

.....

.....

ใบกิจกรรม
“คิดใหม่ทำใหม่ เพิ่มยอดขายไม่รู้จบ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกแบบ/พัฒนาผลิตภัณฑ์ในหมวดสินค้าที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแข่งขันของสินค้านั้น ๆ โดยกำหนดให้นักเรียนออกแบบผลิตภัณฑ์คนละ ๒ ชนิด

ผลิตภัณฑ์หมวดที่ (๔) ด้านเครื่องเขียนหรืออุปกรณ์เกี่ยวกับการศึกษา

ชื่อสินค้า .....

สินค้าของนักเรียนพัฒนา/ต่อยอดมาจากสินค้าใด

.....

จุดเด่นของสินค้าชิ้นนี้คืออะไร

.....

.....

.....

.....

ราคาสินค้านี้ก่อนการปรับปรุงของนักเรียนมีค่าเท่าใด

.....

นักเรียนคาดว่าราคาหลังปรับปรุงสินค้า จะมีราคาเปลี่ยนแปลงเป็นเท่าใด.....

กลุ่มลูกค้าหลักของนักเรียนคือคนกลุ่มใด เพราะอะไร .....

.....

ชื่อสินค้า .....

สินค้าของนักเรียนพัฒนา/ต่อยอดมาจากสินค้าใด

.....

จุดเด่นของสินค้าชิ้นนี้คืออะไร

.....

.....

.....

.....

ราคาสินค้านี้ก่อนการปรับปรุงของนักเรียนมีค่าเท่าใด

.....

นักเรียนคาดว่าราคาหลังปรับปรุงสินค้า จะมีราคาเปลี่ยนแปลงเป็นเท่าใด.....

กลุ่มลูกค้าหลักของนักเรียนคือคนกลุ่มใด เพราะอะไร .....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๕ เรื่อง ความสำคัญของการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม. ๒/๔ วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศ และต่างประเทศที่ส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้า

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ

๒. ผลของการแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของแต่ละประเทศได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอวีดิทัศน์เรื่อง “ไทยศูนย์กลางการขนส่ง เชื่อมไทย เชื่อมโลก” ที่แสดงให้เห็นถึงจุดเด่นด้านการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศของไทย คือการที่ไทยมีสภาพที่ตั้งที่เหมาะสมในการเป็นศูนย์กลางการของส่งออกภาคพื้นดินของภูมิภาค จากนั้นใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนดังนี้

ไทยศูนย์กลางการขนส่ง เชื่อมไทย เชื่อมโลก

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=huAsNQMkm6Q

๑.๑ จุดเด่นของประเทศไทยในภูมิภาคอาเซียน รวมถึงประเทศข้างเคียงคืออะไร *(แนวคำตอบ : การมีที่อยู่ที่ศูนย์กลางภาคพื้นทวีป)*

๑.๒ สิ่งที่ไทยควรเร่งพัฒนาให้เป็นจุดเด่น เพื่อผลประโยชน์และความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจคืออะไร และเพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในด้านการคมนาคมให้ทันสมัย เพื่อเชื่อมโยงการขนส่งในภูมิภาค)*

๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบายดังนี้ *“นักเรียนจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยกำลังเร่งพัฒนาสิ่งที่เป็นจุดเด่นของตนเองอยู่ นั่นคือด้านการคมนาคม สอดคล้องกับโลกในปัจจุบันซึ่งทุก ๆ ประเทศต่างก็เร่งพัฒนาสิ่งที่*

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. สมุดบันทึกการเรียนรู้

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. วีดิทัศน์ “ไทยศูนย์กลางการขนส่ง เชื่อมไทย เชื่อมโลก”

๒. ใบกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐ ”

๓. รูปภาพแสดงอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของไทย

ภาระงาน/ชิ้นงาน

อภิปรายความสำคัญของการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๕ เรื่อง ความสำคัญของการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม

เป็นจุดแข็งของตนเองอยู่เช่นกัน สิ่งนี้เรียกว่าการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เศรษฐกิจของแต่ละประเทศอยู่รอดได้”

ขั้นสอน

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของโลกและของไทย จากภาพที่กำหนดให้ดังนี้

๑.๑ ภาพอับดับขีดความสามารถในการแข่งขันของโลก ปี ๒๐๑๘-๒๐๑๙

2019	Country	2018	Change
1	Singapore	3	+2
2	Hong Kong SAR	2	-
3	USA	1	-2
4	Switzerland	5	+1
5	UAE	7	+2
6	Netherlands	4	-2
7	Ireland	12	+5
8	Denmark	6	-2
9	Sweden	9	-
10	Qatar	14	+4
11	Norway	8	-3
12	Luxembourg	11	-1
13	Canada	10	-3
14	China	13	-1
15	Finland	16	+1
16	Taiwan, China	17	+1
17	Germany	15	-2
18	Australia	19	+1
19	Austria	18	-1
20	Iceland	24	+4
21	New Zealand	23	+2
22	Malaysia	22	-
23	United Kingdom	20	-3
24	Israel	21	-3
25	Thailand	30	+5
26	Saudi Arabia	39	+13
27	Belgium	26	-1
28	Korea Rep.	27	-1
29	Lithuania	32	+3
30	Japan	25	-5
31	France	28	-3
32	Indonesia	43	+11

2019	Country	2018	Change
33	Czech Republic	29	-4
34	Kazakhstan	38	+4
35	Estonia	31	-4
36	Spain	36	-
37	Slovenia	37	-
38	Poland	34	-4
39	Portugal	33	-6
40	Latvia	40	-
41	Cyprus	41	-
42	Chile	35	-7
43	India	44	+1
44	Italy	42	-2
45	Russia	45	-
46	Philippines	50	+4
47	Hungary	47	-
48	Bulgaria	48	-
49	Romania	49	-
50	Mexico	51	+1
51	Turkey	46	-5
52	Colombia	58	+6
53	Slovak Republic	55	+2
54	Ukraine	59	+5
55	Peru	54	-1
56	South Africa	53	-3
57	Jordan	52	-5
58	Greece	57	-1
59	Brazil	60	+1
60	Croatia	61	+1
61	Argentina	56	-5
62	Mongolia	62	-
63	Venezuela	63	-

ที่มา : https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/836431

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๕ เรื่อง ความสำคัญของการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๑.๒ ภาพอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยในกลุ่มอาเซียน ปี ๒๐๑๘-๒๐๑๙ ที่มา : https://www.posttoday.com/economy/news/590565 ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของโลกและของไทย โดยใช้แนวคำถามดังนี้ ๒.๑ อันดับการแข่งขันทางเศรษฐกิจของไทยในระดับโลก และในระดับอาเซียนเป็นอย่างไร น่าพึงพอใจหรือไม่ *(แนวคำตอบ : นักเรียนร่วมกันสะท้อนความคิดเห็น)* ๒.๒ ถ้าไทยยังมีอันดับไม่ดี อะไรคือปัญหาซึ่งทำให้ไทยมีอันดับการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่ไม่ดี *(แนวคำตอบ : นักเรียนร่วมกันสะท้อนความคิดถึงปัญหาที่ฉุดรั้งความสามารถในการแข่งขันเศรษฐกิจของไทย)* ๓. ครูนำเสนอประเด็นปัญหาสำคัญด้านเศรษฐกิจของไทย ซึ่งส่งผลให้ไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจต่ำ และให้นักเรียนร่วมกันนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ทีละประเด็นดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๕ เรื่อง ความสำคัญของการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่องอ ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๓.๑ ปัญหาความยากจนและขาดการศึกษาที่มีคุณภาพ ๓.๒ ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ประชาชนใช้จ่ายเงินน้อย เงินไม่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ ๓.๓ เน้นการผลิตสินค้าราคาถูกปริมาณมาก ๆ ๓.๔ ปัญหาการว่างงาน ขาดแรงงานมีทักษะ ๓.๕ ปัญหาช่องว่างของรายได้ประชาชน ๓.๖ ปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ๓.๗ ปัญหาขาดแคลนเงินทุนและเงินออม (Obj. ๑) ๔. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญของการสร้างความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ จากใบกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐” โดยให้นักเรียนเขียนผังความคิดตามประเด็นที่กำหนดให้ (Obj. ๒) ดังนี้ ๔.๑ ปัญหาสำคัญของประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ๔.๒ แนวทางการพัฒนาประเทศด้วยการพัฒนาบริบทในด้านต่าง ๆ ของแต่ละสังคมพร้อมอธิบายรายละเอียดให้ชัดเจน (เช่น ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและรายได้ของประชาชน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน(น้ำ ไฟฟ้า ถนน) ด้านการสนับสนุนเอกชน ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพของรัฐ ด้านกฎหมาย ด้านการศึกษา ด้านเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ ฯลฯ) ๔.๓ ผลที่เกิดจากการแข่งขันและการแลกเปลี่ยนทางการค้าระหว่างประเทศ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๕ เรื่อง ความสำคัญของการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	ขั้นสรุป ครูใช้ประเด็นคำถามสำคัญเพื่อให้นักเรียนแสดงความตระหนักถึงประโยชน์ของการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศดังนี้ ๑. การแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศที่กำลังเกิดขึ้นอย่างเข้มข้นในปัจจุบัน ส่งผลดีต่อประเทศต่าง ๆ อย่างไรบ้าง” (Obj. ๓) (*แนวคำตอบ :* *๑) ประชาชนมีตัวเลือกในการบริโภคมากขึ้น สินค้าบางชนิดมีราคาถูกและคุณภาพดีกว่าสินค้าที่ผลิตในประเทศ* *๒) เป็นการระบายผลผลิตของประเทศตน เพื่อแสวงหารายได้ให้แต่ละประเทศ* *๓) ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เช่นการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น ผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น ประชาชนใช้เงินจับจ่ายในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น กินดีอยู่ดีมากขึ้น* *๔) ช่วยกระตุ้นให้ภาคธุรกิจต้องเร่งพัฒนาศักยภาพของตนให้เพิ่มขึ้นเสมอ* ๒. การที่ภาครัฐ รวมถึงภาคธุรกิจเอกชน ต้องพัฒนาตนเองเพื่อการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงในปัจจุบันช่วยเตือนสติต่อเราในฐานะประชาชนคนหนึ่งในประเทศไทยได้อย่างไร *(แนวคำตอบ : เราทุกคนล้วนต้องพัฒนาตนเองให้ก้าวทันสิ่งต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเสมอ)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ยกตัวอย่างแนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของไทยเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของไทยจากประเด็นที่ครูนำเสนอ ๓) การปฏิบัติกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐” ๔) ใบปฏิบัติกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐”	๑) การตอบคำถาม ๒) การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของไทยจากประเด็นที่ครูนำเสนอ ๓) การปฏิบัติกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐” ๔) ใบปฏิบัติกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐”	**ดี** : สามารถยกตัวอย่างแนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของไทยเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันได้ครบทุกประเด็น มีเหตุมีผล และสอดคล้องกับความเป็นจริง **พอใช้ :** ยกตัวอย่างแนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของไทยเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันได้ แต่ขาดไป ๑-๒ ประเด็น อย่างเป็นเหตุเป็นผล **ปรับปรุง** : ยกตัวอย่างแนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของไทยเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันได้ แต่ขาดไป ๓-๔ ประเด็น
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ	๑) การตอบคำถาม ๒) การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของไทยจากประเด็นที่ครูนำเสนอ ๓) การปฏิบัติกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐” ๔) ใบปฏิบัติกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐”	๑) การตอบคำถาม ๒) การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของไทยจากประเด็นที่ครูนำเสนอ ๓) การปฏิบัติกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐” ๔) ใบปฏิบัติกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐”	**ดี** : วิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ ได้มากกว่า ๕ ประเด็น คำตอบมีความเป็นเหตุเป็นผล **พอใช้** : วิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของแต่ละประเทศได้ ๔-๕ ประเด็น คำตอบมีความเป็นเหตุเป็นผล **ปรับปรุง** : วิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของแต่ละประเทศได้ ๒-๓ ประเด็น คำตอบมีความเป็นเหตุเป็นผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญของการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศได้	๑) การตอบคำถาม ๒) การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของไทยจากประเด็นที่ครูนำเสนอ ๓) การปฏิบัติกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐” ๔) ใบปฏิบัติกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐”	๑) การตอบคำถาม ๒) การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของไทยจากประเด็นที่ครูนำเสนอ ๓) การปฏิบัติกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐” ๔) ใบปฏิบัติกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐”	**ดี** : อภิปรายความสำคัญของการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง ชัดเจนและตรงประเด็น **พอใช้** : อภิปรายความสำคัญของการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศได้พอเข้าใจ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอภิปรายได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

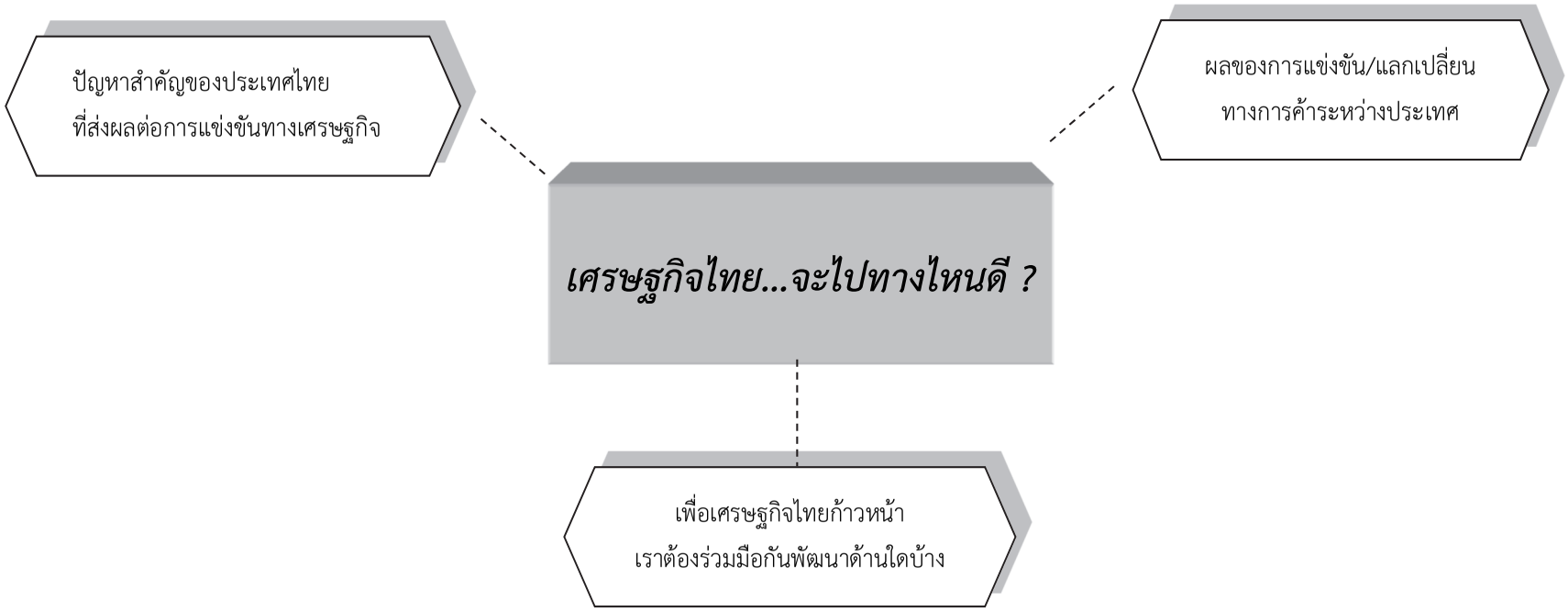
ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรม “ไทยแลนด์ ๔.๐”

ให้นักเรียนเขียนผังความคิดในประเด็นเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทยลงในใบกิจกรรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ รู้จักการออมและการลงทุน

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ม. ๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การตั้งเป้าหมายในการใช้ชีวิตที่อยู่บนพื้นฐานของความมีวินัยและมีความรอบคอบ ส่งผลให้ชีวิตมีความมั่นคงในอนาคต

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ความหมายและความสำคัญของการออม

๒) ประเภทของการออม

๓) ปัจจัยของการออม

๔) ปัญหาการออมในสังคมไทย

๕) ความหมายและความสำคัญของการลงทุน

๖) ประเภทของการลงทุน

๗) ปัจจัยของการลงทุน

๘) ปัญหาการลงทุนในสังคมไทย

๙) การบริหารจัดการเงินออมและการลงทุนภาคครัวเรือน

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การบริหารจัดการเงินด้วยวิธีการออมและการลงทุน

เจตคติ

๑) การเห็นคุณค่าของการออมและการลงทุนสำหรับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) ซื่อสัตย์สุจริต

๒) มีวินัย

๓) ใฝ่เรียนรู้

๔) อยู่อย่างพอเพียง

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การจัดทำแผนการออมและการลงทุนสำหรับครอบครัวของผู้เรียน ในกิจกรรมวิธีการออมและการลงทุนในแบบของฉัน เพื่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ผ่านการคิดค้นร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งผู้ปกครองมีส่วนกับการประเมินผลด้วย

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การระบุจุดประสงค์การออมและการลงทุนอย่างมีเหตุผล	ระบุสาเหตุของการตั้งจุดประสงค์ของการออมและการลงทุน โดยการแสดงการวิเคราะห์ปัญหาการออม การลงทุนของครอบครัว และเชื่อมโยงหาจุดประสงค์ได้อย่างเหมาะสม	ระบุสาเหตุของการตั้งจุดประสงค์ของการออมและการลงทุน โดยการแสดงการวิเคราะห์ปัญหาการออม และการลงทุนของครอบครัว	ระบุสาเหตุของการตั้งจุดประสงค์ของการออมและการลงทุน โดยการแสดงการวิเคราะห์ปัญหาการออม หรือการลงทุนของครอบครัว	ระบุจุดประสงค์การออม และการลงทุน แต่ไม่แสดงการวิเคราะห์สาเหตุ และการเชื่อมโยงเหตุผล
๒. การออกแบบวิธีการออมอย่างมีเหตุผล	ออกแบบวิธีการออมโดยการอ้างอิงหลักการและนำมาปรับปรุงแก้ไขใหม่ พร้อมอธิบายความเหมาะสมกับตนเองได้	ออกแบบวิธีการออม โดยการอ้างอิงหลักการและนำมาปรับปรุงแก้ไขใหม่	นำวิธีการออมมาใช้ตามหลักการโดยไม่เปลี่ยนแปลงแต่สามารถอธิบายความเหมาะสมกับตนเองได้	นำวิธีการออมตามหลักการมาใช้โดยไม่เปลี่ยนแปลง หรือไม่อธิบายความเหมาะสมกับตนเอง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๓. การตัดสินใจเลือกวิธีการลงทุนอย่างมีเหตุผล	ตัดสินใจเลือกวิธีการลงทุน ผ่านการอธิบายปัจจัยการลงทุน การแสดงความเสี่ยงและผลกำไรหรือผลประโยชน์ทุกประเด็น	ตัดสินใจเลือกวิธีการลงทุน ผ่านการอธิบายปัจจัยการลงทุน และการแสดงความเสี่ยง	ตัดสินใจเลือกวิธีการลงทุน ผ่านการอธิบายปัจจัยการลงทุน	ตัดสินใจเลือกวิธีการลงทุน โดยไม่แสดงเหตุผล
๔. การประเมินความเหมาะของแผนการลงทุนร่วมกับผู้ปกครองหรือคนในครอบครัว	-	ผู้ปกครองหรือคนในครอบครัวให้ความเห็นชอบต่อแผนการออมและการลงทุนของผู้เรียน พร้อมแสดงความเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาแผนให้ดียิ่งขึ้น	ผู้ปกครองหรือคนในครอบครัวให้ความเห็นชอบต่อแผนการออมและการลงทุนของผู้เรียน	ผู้ปกครองหรือคนในครอบครัวไม่เห็นชอบต่อแผนการออมและการลงทุนของผู้เรียน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๓ - ๑๕ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๙ - ๑๒ หมายถึง ดี
คะแนน ๕ - ๘ หมายถึง พอใช้
คะแนน ๑ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๖ เรื่อง การออมคืออะไร เพราะใดจึงต้องออม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม. ๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน และการออม

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ความหมายของการออม

๒. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม

๓. ความสำคัญของการออม

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการออมได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการออมได้อย่างสมเหตุสมผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายประโยชน์ของการออมได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. นักเรียนร่วมกันชมภาพสินค้า และแสดงความเห็นในหัวข้อต่อไปนี้

๑.๑ ให้นักเรียนคาดเดาราคาสินค้า ว่ามีราคาประมาณเท่าไร

๑.๒ ให้นักเรียนบอกระดับความต้องการสินค้านั้นว่ามาก-น้อยเพียงใด

ภาพ : โทรศัพท์ ราคา ๓๙,๐๐๐ บาท

ที่มา : https://www.idropnews.com/iphone-x/iphone-xc/57709/

สื่อ

๑. ภาพโทรศัพท์

๒. ภาพรถยนต์

๓. ภาพบ้านพร้อมที่ดิน

๔. สื่อ PowerPoint เรื่องความหมายและความสำคัญของการออม

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. สมุดบันทึกการเรียนรู้

๓. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

อภิปรายประโยชน์ของการออม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๖ เรื่อง การออมคืออะไร เพราะใดจึงต้องออม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ภาพ : คอมพิวเตอร์ notebook ราคา ๗๕,๐๐๐ บาท

ที่มา: https://www.sanook.com/hitech/946516/

ภาพ : รถยนต์หรู ราคา ๔๘,๐๐๐,๐๐๐

ที่มา : https://luxurycarrentalusa.com/wp-content/uploads/2014/04/luxury-car-rentals.jpg

๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “ถ้าอยากได้สิ่งของที่มีราคาสูงเกินกว่าเงินที่มีอยู่ จะมีวิธีการได้มาอย่างไร”

(แนวคำตอบ : ทำงาน เก็บเงิน ขอเงินพ่อแม่)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๖ เรื่อง การออมคืออะไร เพราะใดจึงต้องออม		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๓. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน “มีวิธีการมากมายที่ทำให้เรามีเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย ซื้อสิ่งต่าง ๆ ที่เราอยากได้ สำหรับผู้ที่มีรายได้ไม่มาก การออมเงินเป็นวิธีหนึ่งที่เราสามารถทำได้ ซึ่งในวันนี้เราจะมาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการออมกัน” **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนร่วมกิจกรรม “๑ วัน ฉันซื้ออะไรดี” โดยมีกติกาดังนี้ ๑.๑ นักเรียนร่วมกันชมสถานกาณ์ ที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ๑) เงื่อนไขที่ ๑ มีเด็ก ๓ คน ที่ได้เงินมาโรงเรียนไม่เท่ากัน เด็กชาย ก.ไก่ ได้เงินมาโรงเรียนวันละ ๓๐ บาท เด็กชาย ข.ไข่ ได้เงินมาโรงเรียนวันละ ๖๐ บาท เด็กชาย ฆ.ขวด ได้เงินมาโรงเรียนวันละ ๑๐๐ บาท ๒) เงื่อนไขที่ ๒ มีร้านค้าในโรงเรียนดังต่อไปนี้ ข้าวแกงป้าน้อย จานละ ๒๐ บาท ข้าวขาหมูลุงช้าง จานละ ๓๐ บาท ขนมหวานแม่เจี๊ยบ ถ้วยละ ๑๐ บาท ลูกชิ้นย่างพี่นุ่ม ไม้ละ ๕ บาท ๑.๒ กำหนดโจทย์ต่อไปนี้ และให้สุ่มนักเรียนเพื่อออกมาแสดงความเห็นของตนในแต่ละประเด็น	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๖ เรื่อง การออมคืออะไร เพราะใดจึงต้องออม		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๑) ถ้านักเรียนเป็นเด็กทั้ง ๓ คน และมีร้านค้าตามที่กำหนดให้ นักเรียนจะใช้เงินอย่างไร ที่จะทำให้มีเงินเหลือในแต่ละวัน ๒) เด็กชาย ก.ไก่ ได้เงินวันละ ๓๐ บาท เขาจะทำอย่างไรเพื่อจะได้กินทั้งข้าวขาหมูและขนมหวานในวันเดียวกัน ๓) ถ้าเด็กชายทั้งสามอยากได้กล่องดินสออันใหม่ในราคา ๑๐๐ บาท แต่พ่อแม่บอกว่าให้เก็บเงินซื้อเอง เด็กชายทั้งสามคน จะวางแผนการใช้เงินอย่างไร เพื่อจะทำให้ได้กล่องดินสออันใหม่ให้เร็วที่สุด ๑.๓ จากกิจกรรมให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็นต่อไปนี้ ๑) การออมคืออะไร *(การออม เป็นการแบ่งรายได้ที่เหลือจากการใช้จ่ายส่วนหนึ่งมาเก็บสะสมไว้)* ๒) วิธีการคิดมูลค่าเงินออม *(คำนวณจากเงินรายได้ที่หักค่าใช้จ่ายแล้ว หรือเขียนเป็นรูปแบบ รายได้–ค่าใช้จ่าย = เงินออม)* ๓) เพราะเหตุใดเราจึงต้องออมเงิน *(เพื่อเก็บเงินไว้ใช้สำหรับจุดประสงค์ต่าง ๆ ที่ต้องการใช้เงินในอนาคต)* (Obj. ๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๖ เรื่อง การออมคืออะไร เพราะใดจึงต้องออม		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๒. จากกิจกรรม ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการออมของเด็กทั้งสามคนจากหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ๒.๑ เงินรายได้มีผลหรือไม่ อย่างไร ๒.๒ ค่าใช้จ่ายมีผลหรือไม่ อย่างไร ๒.๓ เป้าหมายของการออมมีผลหรือไม่ อย่างไร ๒.๔ มีปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการออมเงินหรือไม่ อย่างไร(Obj. ๒) ๓. จากกิจกรรม ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้ ๓.๑ ถ้าเปรียบเทียบระหว่างการที่เด็กชายทั้งสามคนใช้เงินหมดทุกวัน กับมีเงินเหลือทุกวัน นักเรียนคิดว่าจะมีผลดีหรือผลเสียต่อการใช้ชีวิตประจำวันอย่างไร พร้อมยกตัวอย่างประกอบ ๓.๒ จากผลดี–ผลเสียที่สะท้อนมา นักเรียนจะสรุปความจำเป็น หรือความสำคัญของการออมได้อย่างไร (obj. ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๖ เรื่อง การออมคืออะไร เพราะใดจึงต้องออม		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอด โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑. จากกิจกรรมให้ข้อคิดแก่การบริหารจัดการเงินของเราอย่างไร” *(แนวคำตอบ : การวางแผนการใช้จ่าย และกำหนดการเก็บเงินตามความเหมาะสมกับตนเอง จะทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปได้อย่างราบรื่น)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการออมได้อย่างถูกต้อง	การร่วมกันนิยามความหมาย	๑) กิจกรรม “๑ วัน ฉันซื้ออะไรดี” ๒) คำถาม	**ดี** : นิยามความหมายของการออม โดยการเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมและหลักการผ่านการอธิบายความหมาย วิธีการ และจุดประสงค์ได้อย่างถูกต้อง **พอใช้** : นิยามความหมายของการออมโดยการเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมและหลักการได้อย่างถูกต้อง **ปรับปรุง :** นิยามความหมายของการออมได้ตามหลักการ
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการออมได้อย่างสมเหตุสมผล	การร่วมกันนิยามความหมาย	๑) กิจกรรม “๑ วัน ฉันซื้ออะไรดี” ๒) คำถาม	**ดี** : วิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมได้มากกว่า ๔ ข้อ **พอใช้** : วิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมได้ ๓ ข้อ **ปรับปรุง** : วิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมได้ ต่ำกว่า ๓ ข้อ
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอธิบายประโยชน์ของการออมได้อย่างเหมาะสม	การร่วมกันนิยามความหมาย	๑) กิจกรรม “๑ วัน ฉันซื้ออะไรดี” ๒) คำถาม	**ดี** : อธิบายประโยชน์ของการออมผ่านการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของวิธีการออม และยกตัวอย่างได้อย่างเหมาะสม **พอใช้** : อธิบายประโยชน์ของการออมผ่านการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของวิธีการออมได้แต่ขาดความเหมาะสม **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายประโยชน์ของการออมได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง ปัญหาการออมในสังคมไทยและประเภทของการออม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ปัญหาการออมในสังคมไทย

๒. ประเภทการออม

๓. หลักการเศรษฐกิจพอเพียง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายปัญหาการออมในสังคมไทยได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถเลือกวิธีการออมที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างเหมาะสม

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการออมเงินในระดับประเทศได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์การออมดังต่อไปนี้

๑) นักเรียนคนใดเคยออมเงินบ้าง

๒) นักเรียนออมเงินเองหรือผ่านธนาคาร

๓) ขณะออมเงินประสบปัญหาอย่างไรบ้าง

๒. ครูสอบถามนักเรียนกลุ่มที่ไม่เคยออมเงินถึงความอยากริเริ่มออมเงินหรือไม่

๓. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน “การออมเป็นวิธีบริหารจัดการเงินที่ต้องพึ่งวินัยเป็นอย่างมากทำให้บางคนอาจไม่ประสบความสำเร็จในการออม นอกจากนี้ยังต้องศึกษาการออมรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถทำให้เราได้ผลประโยชน์จากการออมอีกด้วย ในวันนี้เราจะได้เรียนรู้ปัญหาทั่วไปของคนไทยในการออม และการออมรูปแบบต่าง ๆ ที่อาจเป็นแนวทางในการออมของนักเรียนต่อไปในอนาคตได้”

ขั้นสอน

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปปัญหาการออมที่เคยมีประสบการณ์มา หรือเคยได้ยินมาผ่านพ่อ แม่ และช่องทางต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต โดยการสรุปเป็นข้อ ๆ บนกระดาน

๒. นักเรียนร่วมกันอภิปราย “จากการสรุปปัญหาการออมของนักเรียน คิดว่าคนอื่น ๆ ในประเทศไทยจะพบปัญหาเดียวกันกับเราหรือไม่ เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น”

สื่อ

๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ปัญหาการออมในสังคมไทยและประเภทของการออม

๒. ภาพ “ผลการสำรวจความเห็น เรื่องนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจไทย”

๓. ใบความรู้ เรื่องประเภทของการออม

๔. ภาพพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เกี่ยวกับการออม

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. สมุดบันทึกการเรียนรู้

๓. อินเทอร์เน็ต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง ปัญหาการออมในสังคมไทยและประเภทของการออม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	๓. นักเรียนร่วมกันศึกษาภาพ “ผลการสำรวจความเห็น เรื่องนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจไทย” แล้วอภิปรายสรุปความคิดตามหัวข้อต่อไปนี้ **ภาพ : “ผลการสำรวจความเห็น เรื่องนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจไทย” (ตัดมาบางส่วน)** ที่มา : https://www.posttoday.com/economy/556261	**ภาระงาน/ชิ้นงาน** อภิปรายความสำคัญของการออมเงินในระดับประเทศ

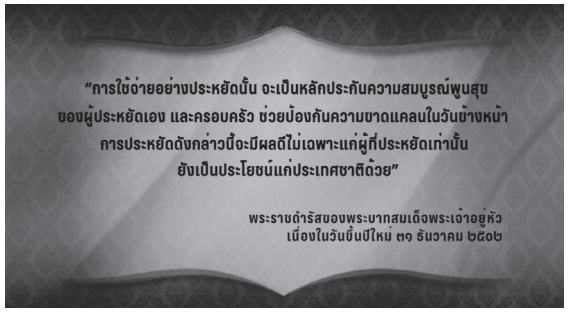
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง ปัญหาการออมในสังคมไทยและประเภทของการออม		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๓.๑ จากภาพ ผลสำรวจนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจไทย สะท้อนปัญหาทางเศรษฐกิจของประชากรไทยอย่างไรบ้าง *(ปัญหารายได้น้อย เศรษฐกิจไม่ดี การว่างงาน สินค้าเกษตรราคาตกต่ำ)* ๓.๒ ปัญหาเศรษฐกิจเหล่านั้นมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินหรือไม่อย่างไร *(ทำให้รายได้น้อย รายจ่ายจึงเกือบเท่ารายได้ ไม่มีเงินเหลือเก็บ)* ๔. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปปัญหาการออมของคนไทย โดยการเชื่อมโยงปัญหาจากประสบการณ์ของตนเองกับปัญหาที่พบจากการสะท้อนความรู้จากภาพ “ผลการสำรวจความเห็น เรื่องนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจไทย” (obj. ๑) ๕. นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น ๕.๑ จากปัญหาการออมนักเรียนคิดว่าถ้านักเรียนเจอกับปัญหาเหล่านั้นจะมีวิธีแก้ไขปัญหาอย่างไร ๕.๒ ถ้านักเรียนสามารถแก้ปัญหาการออมได้ นักเรียนจะออมเงินโดยเก็บไว้เงินเอง หรือเก็บเงินผ่านธนาคาร ๕.๓ การออมเงินด้วยการเก็บเงินไว้ที่ตนเองกับการเก็บไว้ในธนาคาร มีข้อแตกต่างกันอย่างไรบ้าง ๕.๔ นักเรียนรู้จักวิธีการออมเงินรูปแบบอื่น ๆ ที่จะสามารถสร้างผลประโยชน์ให้แก่เราหรือไม่	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง ปัญหาการออมในสังคมไทยและประเภทของการออม		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๖. นักเรียนรับใบความรู้ เรื่องประเภทของการออมเงิน และศึกษาเพิ่มเติมจากการอธิบายโดยครู โดยเน้นแสดงความแตกต่างของการออมแต่ละประเภท ได้แก่ ลักษณะของการออม ผลประโยชน์ ระยะเวลา และความเสี่ยง และร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้ ๖.๑ สำหรับนักเรียนแล้วคุ้นเคยกับการออมรูปแบบใดมากที่สุด ๖.๒ การออมแบบใดมีความปลอดภัยมากที่สุด ๖.๓ ถ้าสถานะทางการเงินไม่มั่นคง ควรออมแบบใด เพราะเหตุใด ๖.๔ การออมแบบใดที่นักเรียนไม่สามารถออมได้ เพราะเหตุใด ๖.๕ การออมแบบใดที่นักเรียนสามารถออมได้อย่างเหมาะสมกับสถานภาพของตน เพราะเหตุใด (obj. ๒) ๗. นักเรียนร่วมกันชมภาพพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เกี่ยวกับการออมและร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้ ๗.๑ จากพระราชดำรัส การออมมีผลดีต่อเราอย่างไร *(แนวคำตอบ เป็นหลักประกันความสุข ช่วยป้องกันความขาดแคลนในอนาคต)* ๗.๒ การออมจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติตามพระราชดำรัสอย่างไร *(แนวคำตอบ : ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจ ช่วยลดปัญหาเงินเฟ้อ เป็นเงินสำรองสำหรับการใช้ชีวิตของประชาชนในประเทศเพื่อลดปัญหาความยากจนหากเกิดเรื่องไม่คาดฝัน และเป็นเงินสำหรับการลงทุนเพื่อต่อยอดทางธุรกิจของทั้งภาครัฐและเอกชน ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ)* (obj. ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง ปัญหาการออมในสังคมไทยและประเภทของการออม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ภาพ : พระราชดำรัส
ของระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
บรมนาถบพิตร
ที่มา https://www.pptvhd36.com/news/ไลฟ์สไตล์/36846

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

๑. การเก็บออมเงินมีอุปสรรคอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : รายได้ไม่เพียงพอสำหรับการเหลือเก็บ เศรษฐกิจไม่ดี)*

๒. การออมเงินแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันอย่างไร *(แนวคำตอบ : การออมแต่ละประเภท มีความแตกต่างตามด้านความต้องการ และสถานะของผู้ออม เช่น ถ้าเป็นข้าราชการก็สามารถออม*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง ปัญหาการออมในสังคมไทยและประเภทของการออม		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	กบข. ได้ หรือถ้าต้องการเงินปันผลที่สูงกว่าการออมในธนาคารก็จะออมในตราสารทุนแทน) ๓. เพราะเหตุใดเราจึงต้องเลือกวิธีการออมที่เหมาะสมแก่ตนเอง *(แนวคำตอบ : ความเข้าใจและสามารถเลือกวิธีบริหารเงินที่มีอยู่อย่างเหมาะสมตามสถานะของตนเองจะช่วยให้ประสบปัญหาในการใช้เงินน้อยลงและได้ผลประโยชน์จากการต่อยอดทางการเงินอีกด้วย)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายปัญหาการออมในสังคมไทยได้อย่างถูกต้อง	๑) การอภิปรายหาคำตอบ ๒) การศึกษาจากผลสำรวจ	๑) การอธิบายประสบการณ์การออม ๒) ผลการสำรวจความเห็นเรื่องนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจไทย	**ดี** : อธิบายปัญหาโดยการเชื่อมโยงปัญหาที่พบกับตนเองเข้ากับปัญหาของประเทศได้ถูกต้อง **พอใช้** : อธิบายปัญหาที่พบกับตนเองกับปัญหาของประเทศได้ถูกต้อง แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงกันได้ **ปรับปรุง** : อธิบายปัญหาที่พบกับตนเอง หรือปัญหาของประเทศได้ถูกต้อง อย่างใดอย่างหนึ่ง
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถเลือกวิธีการออมที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างเหมาะสม	๑) การอภิปรายหาคำตอบ ๒) การศึกษาจากผลสำรวจ	๑) การอธิบายประสบการณ์การออม ๒) ผลการสำรวจความเห็นเรื่องนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจไทย	**ดี** : เลือกวิธีการออมที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างเหมาะสม ด้วยการอธิบายข้อจำกัดของตน ความเหมาะสมกับวิธีการออม และผลประโยชน์ที่ควรได้รับอย่างสอดคล้องกัน **พอใช้** : เลือกวิธีการออมที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างเหมาะสม ด้วยการอธิบายวิธีการออม และผลประโยชน์ที่ควรได้ **ปรับปรุง** : เลือกวิธีการออมที่เหมาะสมกับตนเองได้ แต่ไม่อธิบายแสดงความสอดคล้องกัน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการออมเงินในระดับประเทศได้อย่างถูกต้อง	๑) การอภิปรายหาคำตอบ ๒) การศึกษาจากผลสำรวจ	๑) การอธิบายประสบการณ์การออม ๒) ผลการสำรวจความเห็นเรื่องนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจไทย	**ดี** : อธิบายความสำคัญของการออมเงินในระดับประเทศได้อย่างถูกต้องโดยการวิเคราะห์ให้เหตุผลประกอบอย่างชัดเจน ๒ ข้อขึ้นไป **พอใช้** : อธิบายความสำคัญของการออมเงินในระดับประเทศได้อย่างถูกต้อง ๒ ข้อขึ้นไป **ปรับปรุง** : อธิบายความสำคัญของการออมเงินในระดับประเทศได้อย่างถูกต้อง ต่ำกว่า ๒ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

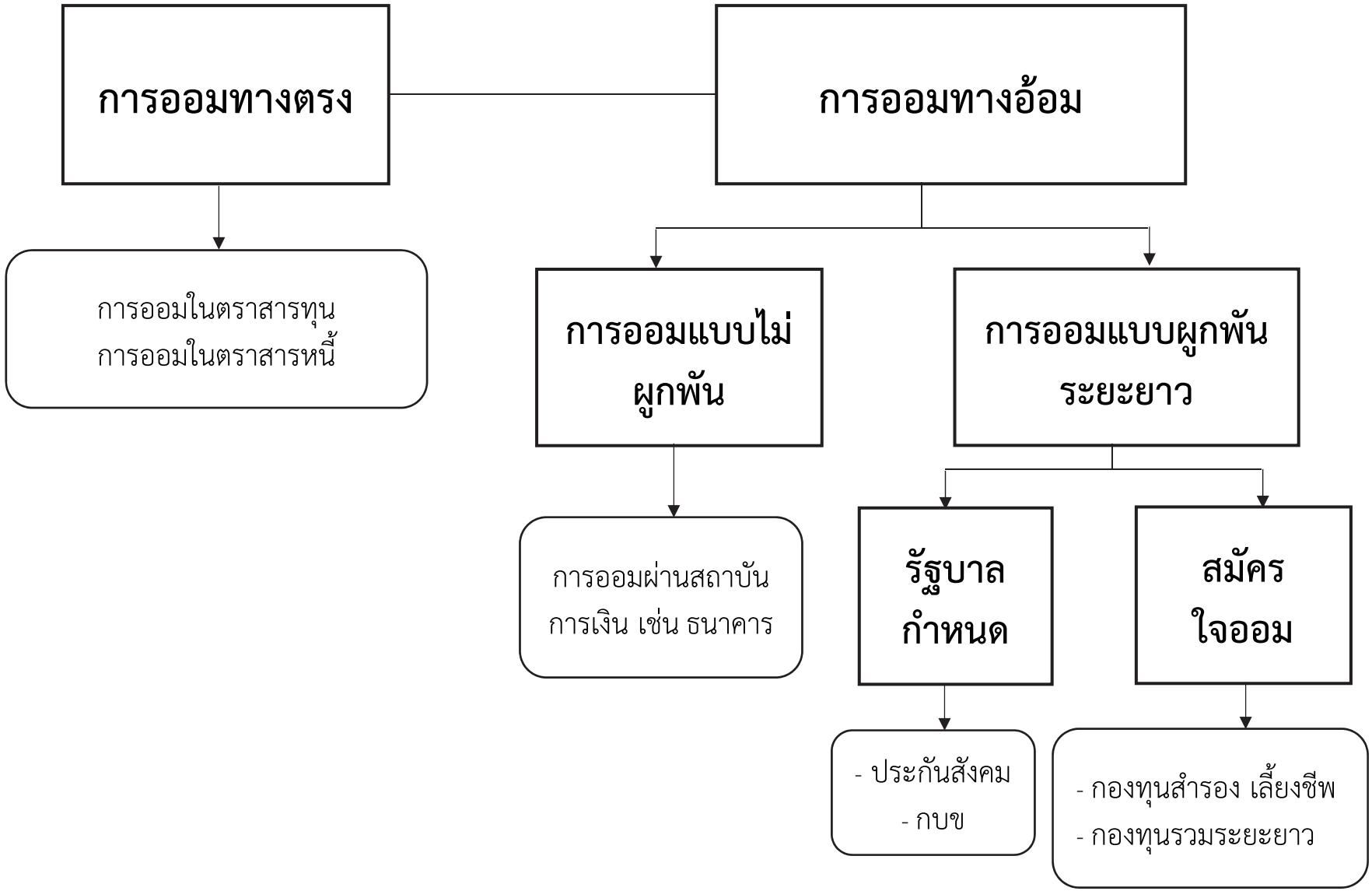
ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่องประเภทของการออม

การออมสามารถแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง การลงทุน ปัจจัยการลงทุน และความสำคัญของการลงทุน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด	**กิจกรรมการเรียนรู้**	**สื่อ**
ส ๓.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม **ขอบเขตเนื้อหา** ความหมายและความสำคัญของการลงทุน ๒. ปัจจัยของการลงทุน **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการลงทุนได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยของการลงทุนเพื่อการลงทุนในธุรกิจได้อย่างเหมาะสม	**ขั้นนำ** ๑. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “เมื่อเราออมเงินได้ปริมาณหนึ่ง เราจะสามารถนำไปใช้ทำประโยชน์อะไรได้บ้าง” ๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “ถ้าเราต้องการซื้อของราคา ๑๐๐,๐๐๐ บาท จากแผนการออมของนักเรียน ต้องใช้เวลานานเท่าไรจึงจะสำเร็จตามเป้าหมาย” ๓. นักเรียนร่วมกันเสนอความความคิดหาวิธีอื่น ๆ ที่จะสามารถทำให้บรรลุเป้าหมายให้เร็วขึ้น โดยการออกมาเขียนหน้าชั้นเรียน ๔. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน “ข้อจำกัดของการออมคือความเสี่ยงต่ำ และผลตอบแทนก็จะต่ำตามไปด้วย ในวันนี้เราจะมาเรียนรู้วิธีการนำเงินออมมาใช้เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่สูงกว่า นั่นคือ การลงทุน” **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนร่วมกันชมสื่อวีดิทัศน์เรื่อง “วิกฤตเศรษฐกิจต้มยำกุ้ง เกิดขึ้นได้อย่างไร [รู้จริงเศรษฐกิจไทย]” โดยครูกำหนดประเด็นเพื่อให้นักเรียนจับใจความก่อนชมวีดิทัศน์ ดังนี้ ๑.๑ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเหตุการณ์นี้มีใครบ้าง *(แนวคำตอบ : ธนาคารแห่งประเทศไทย นักธุรกิจไทย-ต่างประเทศ นักเกร็งกำไร)*	๑. สื่อวีดิทัศน์เรื่อง “วิกฤตเศรษฐกิจต้มยำกุ้ง เกิดขึ้นได้อย่างไร [รู้จริงเศรษฐกิจไทย]” ๒. สื่อ PowerPoint เรื่อง การลงทุน ปัจจัยของการลงทุนและความสำคัญของการลงทุน **แหล่งเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียน ๒. สมุดบันทึกการเรียนรู้ ๓. อินเทอร์เน็ต **ภาระงาน/ชิ้นงาน** อภิปรายความสำคัญของการลงทุนที่มีผลต่อประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง การลงทุน ปัจจัยการลงทุน และความสำคัญของการลงทุน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการลงทุนที่มีผลต่อประเทศได้ถูกต้องและสมเหตสมผล	๑.๒ นักธุรกิจนำเงินจากแหล่งใดมาลงทุน *(แนวคำตอบ : ธนาคาร)* ๑.๓ นักธุรกิจนำเงินมาลงทุนสิ่งใดบ้าง *(แนวคำตอบ : ทำธุรกิจ เก็งกำไรอสังหาริมทรัพย์)* ๑.๔ ผลของการลงทุนเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : ขาดทุน)* ๑.๕ เหตุการณ์นี้ทำให้เกิดผลต่อเศรษฐกิจไทยอย่างไร *(แนวคำตอบ : นักเรียนแสดงความคิดเห็น)* สื่อวีดิทัศน์เรื่อง “วิกฤตเศรษฐกิจต้มยำกุ้งเกิดขึ้นได้อย่างไร [รู้จริงเศรษฐกิจไทย]” ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=vMfD8gq7aSc	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง การลงทุน ปัจจัยการลงทุน และความสำคัญของการลงทุน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๒. นักเรียนร่วมกันนิยามความหมายของการลงทุนจากจากสื่อ วีดิทัศน์โดยครูกำหนดประเด็นให้ต่อไปนี้ และให้นักเรียนเขียนคำตอบบนกระดาน ๒.๑ ต้องนำเงินไปทำอะไรจึงจะเรียกว่า การลงทุน *(แนวคำตอบ : นำไปผลิตสินค้าและบริการ การซื้อสิทธิ ซื้อหลักทรัพย์ ซื้ออสังหาริมทรัพย์)* ๒.๒ จุดประสงค์ของการลงทุนคืออะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : เพื่อความงอกเงยของเงินที่มีอยู่ เช่น ผลตอบแทนหรือผลกำไรจากการผลิตสินค้าและบริการ การเก็งกำไรจากอสังหาริมทรัพย์ การแสวงหาเงินปันผลจากการซื้อหลักทรัพย์)* ๒.๓ นักเรียนสรุปความหมายของการลงทุนร่วมกัน (*แนวคำตอบ : การลงทุนคือการนำเงินไปดำเนินการเพื่อก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม หรือให้ได้รับผลตอบแทนกลับคืนมา)* (obj. ๑) ๓. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้ ๓.๑ การลงทุนจะให้ผลตอบแทนเป็นผลกำไร หรือทำให้เงินเพิ่มพูนเสมอไปหรือไม่ *(ไม่)* ๓.๒ สิ่งใดที่เราควรพิจารณาก่อนจะเริ่มลงทุน *(ความเสี่ยง)* ๓.๓ การลงทุนแบบต่าง ๆ มีความเสี่ยงเท่ากันหรือไม่ *(ไม่เท่ากัน)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง การลงทุน ปัจจัยการลงทุน และความสำคัญของการลงทุน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๔. นักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม “เข้าใจปัจจัยการลงทุน” โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้ ๔.๑ กำหนดให้นักเรียนเป็นนักธุรกิจ ที่กำลังประชุมปรึกษากันเกี่ยวกับการลงทุน ๑ ธุรกิจ ที่จะต้องสร้างผลกำไรเพื่อเป็นเงินสำหรับการจัดงานกีฬาสีที่ตนรับผิดชอบได้ ๔.๒ นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้ โดยมีครูเป็นผู้ตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิด และเขียนผลจากการอภิปรายลงบนกระดาน ๑) เงินทุนสำหรับการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใด และมีปริมาณจำกัดเท่าไร ๒) การประกอบธุรกิจมีอุปกรณ์ที่ต้องใช้คืออะไรบ้าง ๓) อุปกรณ์เหล่านั้นได้มาอย่างไร ๔) ราคาของสินค้าหรือบริการ ราคาเท่าไร ๕) นักเรียนคาดหวังว่าจะได้กำไรเท่าไรจากการทำธุรกิจนี้ ๔.๓ นักเรียนร่วมกันสรุปปัจจัยของการลงทุนที่พบขณะที่อภิปรายในกิจกรรม *(แนวคำตอบ : ทุน (ที่เป็นอุปกรณ์) คู่แข่งการลงทุน ผลประโยชน์ที่จะได้รับ การคาดเดาผลของการลงทุน ฯลฯ)* (obj. ๒) ๕. นักเรียนร่วมกันอภิปราย จากประเด็นต่อไปนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง การลงทุน ปัจจัยการลงทุน และความสำคัญของการลงทุน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๕.๑ ถ้าหากคนในประเทศเอาแต่เก็บออมอย่างเดียว ไม่มีการลงทุนเลย จะเป็นผลดีหรือผลเสียต่อประเทศ ๕.๒ การลงทุนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร (obj. ๓) **ขั้นสรุป** นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการลงทุน *(แนวคำตอบ : การจัดการทรัพยากรด้วยความรอบคอบ และศึกษาความเสี่ยงของการใช้งานทรัพยากร จะทำให้เกิดความปลอดภัยต่อการสูญเสียทรัพยากรโดยใช่เหตุ)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ความหมายของการลงทุน	๑) การอภิปรายหาคำตอบ ๒) การศึกษาจากผลสำรวจ	๑) การอธิบายประสบการณ์การออม ๒) ผลการสำรวจความเห็นเรื่องนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจไทย	**ดี** : อธิบายความหมายของการลงทุนได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน **พอใช้** : อธิบายความหมายของการลงทุนได้ถูกต้อง แต่ขาดความครบถ้วน **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายความหมายของการลงทุนได้
ด้านทักษะและกระบวนการ การวิเคราะห์ปัจจัยการลงทุน	การอภิปรายวิเคราะห์ เพื่อหาปัจจัย	คำถาม	**ดี** : วิเคราะห์ปัจจัยของการลงทุนเพื่อการลงทุนในธุรกิจได้อย่างเหมาะสม ๔ หัวข้อขึ้นไป **พอใช้** : วิเคราะห์ปัจจัยของการลงทุนเพื่อการลงทุนในธุรกิจได้เหมาะสม ๔ หัวข้อขึ้นไป แต่ขาดความสมเหตุสมผล **ปรับปรุง** : วิเคราะห์ปัจจัยของการลงทุนเพื่อการลงทุนในธุรกิจได้น้อยกว่า ๔ หัวข้อ และขาดความสมเหตุสมผล
ด้านคุณลักษณะ ความสำคัญของการลงทุนในระดับประเทศ	การวิเคราะห์ข้อดีข้อเสีย	คำถามอภิปราย	**ดี** : อธิบายความสำคัญของการลงทุนที่มีผลต่อประเทศ ผ่านการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียได้อย่างเหมาะสม ๓ ข้อขึ้นไป **พอใช้** : อธิบายความสำคัญของการลงทุนที่มีผลต่อประเทศ ผ่านการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียได้ ๓ ข้อขึ้นไป แต่ขาดความสมเหตุสมผล **ปรับปรุง :** อธิบายความสำคัญของการลงทุนที่มีผลต่อประเทศ ผ่านการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียได้น้อยกว่า ๓ ข้อ และขาดความสมเหตุสมผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง ประเภทของการลงทุน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด	**กิจกรรมการเรียนรู้**	**สื่อ**
ส ๓.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม **ขอบเขตเนื้อหา** ประเภทของการลงทุน **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของการลงทุนแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** นักเรียนสามารถจำลองแผนการบริหารจัดการเงิน เพื่อการลงทุนได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการลงทุนได้อย่างเหมาะสม	**ขั้นนำ** ๑. นักเรียนร่วมกันทบทวนจุดประสงค์ของการลงทุน *(แนวคำตอบ : เพื่อทำให้เงินที่มีงอกเงยขึ้นจากเดิม)* ๒. จากจุดประสงค์ของการลงทุน นักเรียนร่วมกันตอบคำถามต่อไปนี้ ๒.๑ การซื้อบ้านเป็นการลงทุน ใช่หรือไม่ เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : ใช่ เพราะสามารถนำไปขายต่อเพื่อให้ได้กำไร)* ๒.๒ การเปิดร้านขายกาแฟเป็นการลงทุน ใช่หรือไม่ เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : ใช่ เพราะเป็นการทำธุรกิจเพื่อให้ได้ผลกำไร)* ๒.๓ การเอาเงินไปฝากธนาคารเป็นการลงทุน ใช่หรือไม่ เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : ใช่ เพราะเป็นการทำให้เงินงอกเงยขึ้นมาอีกวิธีหนึ่ง)* ๓. นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยการยกตัวอย่างการลงทุนที่นักเรียนเคยได้ยินมา หรือเคยลงทุนเอง มีลักษณะการลงทุนอย่างไร ๔. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน “นักเรียนทราบหรือไม่ว่านอกจากจุดประสงค์เพื่อความงอกเงยของเงินที่มีแล้ว ยังมีวิธีการลงทุนที่อาจทำให้เราได้สิ่งอื่น ๆ นอกเหนือจากเงินอีกด้วย ซึ่งในวันนี้เราได้เรียนรู้การลงทุนรูปแบบต่าง ๆ”	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ประเภทของการลงทุน ๒. ธนบัตรปลอม ใบละ ๕,๐๐๐ บาท เพื่อใช้ในกิจกรรม ลงทุนกับสิ่งใด ให้กำไรมากที่สุด ๓. ป้ายหัวข้อการลงทุน ๔. บัตรเหตุการณ์ในอนาคต **แหล่งเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียน ๒. สมุดบันทึกการเรียนรู้ ๓. อินเทอร์เน็ต **ภาระงาน/ชิ้นงาน** อภิปรายความสำคัญของการลงทุน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง ประเภทของการลงทุน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	ขั้นสอน ๑. นักเรียนร่วมกันศึกษาประเภทของการลงทุน จากสื่อ PowerPoint เรื่อง ประเภทของการลงทุน และครูใช้คำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑ การลงทุนทางตรงมีลักษณะสำคัญอย่างไร (*แนวคำตอบ : เป็นการลงทุนที่เจ้าของทุนมีบทบาทในการบริหารการลงทุนเอง ผ่านการใช้ทรัพยากรการผลิต ออกมาเป็นสินค้าและบริการ)* ๑.๒ ยกตัวอย่างการลงทุนทางตรง *(แนวคำตอบ : การลงทุนสร้างโรงงาน การลงทุนซื้อที่ดินมาปลูกผัก)* ๑.๓ การลงทุนทางอ้อมมีลักษณะสำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : การลงทุนผ่านเครื่องมือทางการเงิน โดยผู้ลงทุนจะไม่ได้นำเงินไปลงทุนเองหรือเป็นการซื้อในลักษณะการเก็งกำไร)* ๑.๔ ยกตัวอย่างการลงทุนทางอ้อม *(แนวคำตอบ : ซื้อหุ้น ตราสารหนี้ ซื้อทอง)* ๑.๕ ความแตกต่างระหว่างการลงทุนทางตรงกับการลงทุนทางอ้อมมีอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : บทบาทของผู้ลงทุนแตกต่างกัน คือ การลงทุนทางตรงต้องมีส่วนในการตัดสินใจเอง ในขณะที่การลงทุนทางอ้อม จะเป็นการฝากผู้อื่นลงทุนให้)* (obj. ๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง ประเภทของการลงทุน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

๒. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน ร่วมกิจกรรม “ลงทุนกับสิ่งใดให้กำไรมากที่สุด”

๒.๑ นักเรียนร่วมกันศึกษาภาพปิรามิดการลงทุน โดยพิจารณาการลงทุนแต่ละประเภท และครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของผลตอบแทนและความเสี่ยงของการลงทุน

ภาพ : ปิรามิดการลงทุน

ที่มา : http://www.konpakanpai.com/webpage/financial_plan/การวางแผนการลงทุน.html

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง ประเภทของการลงทุน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๒.๒ นักเรียนแต่ละกลุ่มรับธนบัตรปลอม เพื่อจำลองการมีเงินทุนของแต่ละกลุ่ม จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (ธนบัตรใบละ ๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๐ ใบต่อ ๑ กลุ่ม) ๒.๓ นักเรียนรับป้ายการลงทุนแบบต่าง ๆ กลุ่มละ ๗ ป้าย ซึ่งมีดังต่อไปนี้ ๑) ฝากเงินที่ธนาคาร ดอกเบี้ย ๐.๕ % ต่อปี (ฝากกี่บาทก็ได้) ๒) ซื้อที่ดินราคา ๕๐,๐๐๐ บาท ๓) ซื้อทองคำแท่ง ราคา ๑๙,๔๐๐ บาท/น้ำหนักทองคำ ๑ บาท (ซื้อกี่บาทก็ได้) ๔) ซื้อภาพวาดจากร้านขายของเก่า ๓๐,๐๐๐ บาท ๕) ขอสัมปทานสำรวจน้ำมัน เงินลงทุน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ๖) ทำสัญญาซื้อขายเงาะกับสวนเงาะ ในราคากิโลกรัมละ ๕๐ บาท (ซื้อกี่กิโลกรัมก็ได้) ส่งมอบในอีก ๓ เดือนข้างหน้า ๗) เอาเงินมาเป็นทุนการศึกษา ระดับปริญญาตรีจนจบในเวลา ๔ ปี ใช้เงินทั้งหมด ๗๐,๐๐๐ บาท ๒.๔ นักเรียนร่วมกันอภิปรายกลุ่มในประเด็นจะบริหารเงินที่มีกับการลงทุนอะไรดี โดยใช้ปิรามิดการลงทุนประกอบการตัดสินใจ และการนำธนบัตรปลอมไปวางไว้บนป้ายเพื่อยืนยันการลงทุน โดยมีกติกาที่ต้องแจ้งกับ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง ประเภทของการลงทุน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	นักเรียน คือ “ให้นักเรียนเลือกวิธีการลงทุนที่จะทำให้เกิดผลกำไรมากที่สุด โดยสามารถเลือกได้มากที่สุดเท่าไรก็ได้ ตามจำนวนเงินทุนที่มี หลังจากจบกิจกรรมผู้ที่มีผลกำไรมากที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะ” ๒.๕ หลังจากนักเรียนอภิปราย และวางเงินลงทุนเสร็จสิ้น ให้ครูหยิบสุ่มบัตรเหตุการณ์ในอนาคตดังต่อไปนี้ ตามหมวดของเหตุการณ์ ซึ่งจะสุ่มเหตุการณ์ละ ๑ ครั้งเท่านั้น ๑) หมวดเงินฝากธนาคาร - เกิดภาวะเงินเฟ้อ ธนาคารสนับสนุนให้ออมเงินโดยการขึ้นดอกเบี้ยให้อีก ๐.๖ % ต่อปี - เกิดภาวะเงินฝืด ธนาคารลดการขึ้นดอกเบี้ย เป็น ๐.๔ % ต่อปี ๒) หมวดที่ดิน - ที่ดินมีคนสนใจซื้อให้ราคาสูงถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท - ที่ดินที่ซื้อโดนเวนคืน ได้รับเงินคืน ๕๐,๐๐๐ บาท ๓) หมวดทองคำ - ราคาทองคำขึ้นเป็นบาทละ ๒๕,๐๐๐ บาท - ราคาทองคำปรับลงเป็นบาทละ ๑๘,๐๐๐ บาท ๔) หมวดภาพวาด - ภาพวาดที่ซื้อพบว่าเป็นภาพของจิตรกรชื่อดังในอดีต สามารถ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง ประเภทของการลงทุน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	ขายให้แก่พิพิธภัณฑ์ได้ในราคา ๓๐๐,๐๐๐ บาท - ยินดีด้วย ! คุณได้ภาพวาดธรรมดาทั่วไป หมวดสำรวจน้ำมัน - พบบ่อน้ำมันบ่อใหญ่ มูลค่าพันล้านบาท - การสำรวจไม่พบน้ำมันในแหล่งนั้นเลย ๕) หมวดเงาะ - ๓ เดือนต่อมา เงาะราคาตกต่ำเหลือกิโลกรัมละ ๒๕ บาท - ๓ เดือนต่อมา เงาะราคาสูงขึ้นเป็นกิโลกรัมละ ๖๐ บาท ๖) หมวดการทำงานหลังเรียนจบ - จบมาแล้วมีงานทำได้เงินเดือน เดือนละ ๑๕,๘๐๐ บาท - จบมาแล้วไม่มีงานทำ ๒.๖ นักเรียนคำนวณประมาณผลกำไร ขาดทุน หลังจากเปิดเหตุการณ์ครบ และร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้ ๑) กลุ่มใดได้รับผลกำไรบ้าง จำนวนเท่าใด เพราะเหตุใดจึงได้กำไร ๒) กลุ่มใดขาดทุนบ้าง จำนวนเท่าใด เพราะเหตุใดจึงขาดทุน ๓) กลุ่มใดกำไรมากที่สุด และให้อธิบายเพราะเหตุใดจึงเลือกการลงทุนเหล่านั้นที่ทำให้ได้ผลกำไรมา	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง ประเภทของการลงทุน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๔) กลุ่มใดได้กำไรน้อยที่สุดหรือขาดทุน และให้อธิบายเพราะเหตุใดจึงเลือกการลงทุนเหล่านั้น ๕) กลุ่มใดที่เลือกลงทุนกับการศึกษาบ้าง เพราะเหตุใดจึงเลือกและคิดว่าตนเองขาดทุนหรือไม่ เพราะเหตุใด ๓. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้ที่ได้เกี่ยวกับการตัดสินใจในการวางแผนการลงทุน มีสิ่งที่ต้องคำนึงในประเด็นใดบ้าง โดยนักเรียนออกมาเขียนบนกระดาน (obj. ๒) ๔. จากกิจกรรม ให้นักเรียนอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้ ๔.๑ การลงทุนในการศึกษา มีจุดประสงค์ในสิ่งใด (*แนวคำตอบ : เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเอง และเปิดโอกาสสู่การงานที่ดีขึ้น)* ๔.๒ ถ้าหากไม่ได้ซื้อที่ดินเพื่อเอามาเก็งกำไรสำหรับขาย เราจะถือว่าเป็นการลงทุนหรือไม่ *(แนวคำตอบ : เป็นการลงทุน)* ๔.๓ เราจะลงทุนกับเรื่องที่ไม่มีผลกับการทำให้เงินงอกเงยโดยตรงไปเพื่ออะไร *(แนวคำตอบ : เพื่อความสุข เพื่อสุขภาพ เพื่อเป็นรางวัลชีวิต)* ๔.๔ สรุปแล้วการลงทุนทั้งหมดทุกประเภทที่ได้เรียนในวันนี้มีประโยชน์อย่างไรแก่เราบ้าง *(แนวคำตอบ : เพื่อความเจริญงอกงามของชีวิตทั้งด้านการเงินและชีวิตประจำวันที่ดีขึ้น)* (obj. ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง ประเภทของการลงทุน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอด โดยครูใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑) นักเรียนจะสามารถทำความเข้าใจการลงทุนรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างไร *(แนวคำตอบ : ศึกษาวิธี ประเภทการลงทุน)* ๒) ถ้าเราเลือกการลงทุนที่เหมาะสมกับตัวเองจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างไร *(แนวคำตอบ : การศึกษาวิธีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างเข้าใจ และเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมต่อตนเอง จะทำเกิดผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรนั้นอย่างยั่งยืน)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ประเภทของการลงทุน	การอภิปรายหาคำตอบ	ประเด็นการอภิปราย	**ดี** : อธิบายความหมาย และลักษณะสำคัญของประเภทการลงทุนได้ถูกต้องครบทุกประเภท **พอใช้** : อธิบายความหมาย และลักษณะสำคัญของประเภทการลงทุนได้ถูกต้องบางประเภท **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายความหมาย และลักษณะสำคัญของประเภทการลงทุนได้
ด้านทักษะและกระบวนการ การจำลองแผนการบริหารจัดการเงินเพื่อการลงทุน	๑) การอภิปราย ๒) การวิเคราะห์ความจำเป็น ๓) การคาดเดาสถานการณ์	กิจกรรม “ลงทุนกับสิ่งใด ให้กำไรมากที่สุด”	**ดี** : วิเคราะห์ปัจจัยที่ควรคำนึงของการลงทุนได้อย่างมีเหตุผลและเหมาะสม **พอใช้** : วิเคราะห์ปัจจัยที่ควรคำนึงของการลงทุนได้แต่ขาดความสมเหตุสมผล **ปรับปรุง** : ไม่สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ควรคำนึงของการลงทุนได้
ด้านคุณลักษณะ การอธิบายความสำคัญของการลงทุน	๑) การอภิปราย ๒) การวิเคราะห์ความจำเป็น ๓) การคาดเดาสถานการณ์	กิจกรรม “ลงทุนกับสิ่งใด ให้กำไรมากที่สุด”	**ดี** : อภิปรายสรุปความจากกิจกรรมและประเด็นการอภิปรายได้อย่างเหมาะสม **พอใช้** : อภิปรายสรุปความจากกิจกรรมและประเด็นการอภิปรายได้ แต่ขาดความเหมาะสมบางประการ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอภิปรายสรุปความจากกิจกรรม และประเด็นการอภิปรายได้อย่างเหมาะสม

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ป้ายการลงทุนแบบต่าง ๆ กลุ่มละ ๗ ป้าย

ฝากเงินที่ธนาคาร ดอกเบี้ย ๐.๕ % ต่อปี (ฝากกี่บาทก็ได้)

ซื้อที่ดินราคา ๕๐,๐๐๐ บาท

ซื้อทองคำแท่ง ราคา ๑๙,๔๐๐ บาท/น้ำหนักทองคำ ๑ บาท (ซื้อกี่บาทก็ได้)

ซื้อภาพวาดจากร้านขายของเก่า ๓๐,๐๐๐ บาท

ขอสัมปทานสำรวจน้ำมัน เงินลงทุน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ป้ายการลงทุนแบบต่าง ๆ กลุ่มละ ๗ ป้าย

ทำสัญญาซื้อขายเงาะกับสวนเงาะ ในราคากิโลกรัมละ ๕๐ บาท (ซื้อกี่กิโลกรัมก็ได้) ส่งมอบในอีก ๓ เดือนข้างหน้า

เอาเงินมาเป็นทุนการศึกษา ระดับปริญญาตรีจนจบในเวลา ๔ ปี ใช้เงินทั้งหมด ๗๐,๐๐๐ บาท

บัตรเหตุการณ์ในอนาคต

เกิดภาวะเงินเฟ้อ ธนาคารสนับสนุนให้ออมเงินโดยการขึ้นดอกเบี้ยให้อีก ๐.๖ % ต่อปี

เกิดภาวะเงินฝืด ธนาคารลดการขึ้นดอกเบี้ยเป็น ๐.๔ % ต่อปี

ที่ดินมีคนสนใจซื้อให้ราคาสูงถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท

ที่ดินที่ซื้อโดนเวนคืน ได้รับเงินคืน ๕๐,๐๐๐ บาท

ราคาทองคำขึ้นเป็นบาทละ ๒๕,๐๐๐ บาท

ราคาทองคำปรับลงเป็นบาทละ ๑๘,๐๐๐ บาท

ภาพวาดที่ซื้อพบว่าเป็นภาพของจิตรกรชื่อดังในอดีต สามารถขายให้แก่พิพิธภัณฑ์ได้ในราคา ๓๐๐,๐๐๐ บาท

ยินดีด้วย ! คุณได้ภาพวาดธรรมดาทั่วไป

บัตรเหตุการณ์ในอนาคต

พบบ่อน้ำมันบ่อใหญ่ มูลค่าพันล้านบาท

การสำรวจไม่พบน้ำมันในแหล่งนั้นเลย

๓ เดือนต่อมา เงาะราคาตกต่ำเหลือ
กิโลกรัมละ ๒๕ บาท

๓ เดือนต่อมา เงาะราคาสูงขึ้นเป็น
กิโลกรัมละ ๖๐ บาท

จบมาแล้วมีงานทำได้เงินเดือน
เดือนละ ๑๕,๘๐๐ บาท

จบมาแล้วไม่มีงานทำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖๐ เรื่อง การบริหารจัดการการออมและการลงทุนภาคครัวเรือน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ปัญหาการออมในสังคมไทย

๒. ปัญหาการลงทุนในสังคมไทย

๓. การบริหารจัดการเงินออมและการลงทุนภาคครัวเรือน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุของปัญหาการออมและการลงทุนในครอบครัวได้อย่างเหมาะสม

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถออกแบบแผนการออมและการลงทุนที่เหมาะสมครอบครัวตนเองได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. นักเรียนร่วมกันทบทวนปัญหาของการออมที่เคยได้ศึกษา *(ปัญหาการออมสำหรับการทบทวนคือ รายได้น้อย รายจ่ายเยอะ เศรษฐกิจไม่ดี การว่างงาน ฯลฯ)*

๒. ครูตั้งคำถาม “ปัญหาของการออมสอดคล้องกับปัญหาของการลงทุนหรือไม่” ให้นักเรียนแสดงความเห็น

๓. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน “ปัญหาการออมและการลงทุนเป็นปัญหาสำคัญสำหรับของหลายครอบครัว ในวันนี้ เราจะมาทำความเข้าใจปัญหาและร่วมกันออกแบบวิธีการแก้ไขปัญหา”

ขั้นสอน

๑. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาของการลงทุนโดยใช้ปัญหาการออมเป็นเกณฑ์ดังนี้

๑.๑ รายได้

๑.๒ รายจ่าย

๑.๓ เศรษฐกิจ

สื่อ

๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง การบริหารจัดการการออมและการลงทุนภาคครัวเรือน

๒. ใบความรู้ เทคนิคการออมเงินและการลงทุนรูปแบบต่าง ๆ

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน

๒. สมุดบันทึกการเรียนรู้

๓. อินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

อภิปรายประโยชน์ของการวางแผนการออมและการลงทุนสำหรับครอบครัวของนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖๐ เรื่อง การบริหารจัดการการออมและการลงทุนภาคครัวเรือน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายประโยชน์ของการวางแผนการออมและการลงทุนสำหรับครอบครัวของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม	๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้ ๒.๑ เงินที่เอาไว้ลงทุนมาจากแหล่งใด *(เงินออม)* ๒.๒ ถ้าเราไม่มีเงินออมที่เพียงพอ ความเสี่ยงที่จะได้พบจากการลงทุนจากเพิ่มขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด *(เพิ่มขึ้น เพราะอาจทำให้รับภาระทางการเงินหากการลงทุนไม่ประสบผลสำเร็จ)* ๒.๓ สรุปแล้ว ปัญหาการออมมีผลต่อการลงทุนหรือไม่ *(มี)* ๒.๔ ให้นักเรียนเสนอปัญหาการออมและการลงทุนอื่น ๆ โดยอธิบายเหตุผลอย่างชัดเจน (obj. ๑) ๒.๕ จากปัญหาการออมและการลงทุนตามที่ได้อภิปรายมา นักเรียนพบว่าในครอบครัวของนักเรียนเคยประสบปัญหาในข้อใดบ้าง และก่อให้เกิดปัญหาแก่ครอบครัวอย่างไร ๓. นักเรียนแต่ละคนรับกระดาษ A๔ คนละ ๑ ใบ และต่างคนต่างสำรวจสถานะทางการเงินครอบครัวของตนเองโดยกำหนดให้แบ่งกระดาษ A๔ เป็น ๔ ส่วน เพื่อให้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ ๓.๑ ส่วนที่ ๑ รายรับ จากบิดา มารดา หรือเป็นรายรับโดยรวมของครอบครัวทั้งหมด ๓.๒ ส่วนที่ ๒ รายจ่าย ของครอบครัว ของตัวเอง คิดเป็นรายเดือนโดยประมาณ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖๐ เรื่อง การบริหารจัดการการออมและการลงทุนภาคครัวเรือน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

๓.๓ ส่วนที่ ๓ สรุปยอดคงเหลือ ใน ๑ เดือนโดยประมาณ

๓.๔ ส่วนที่ ๔ เป้าหมายการออมหรือการลงทุน การตั้งเป้าหมาย เช่น เงินเก็บ สินค้าที่อยากซื้อ สิ่งของจำเป็นในชีวิตประจำวันที่อยากได้

ส่วนที่ ๑	ส่วนที่ ๒
ส่วนที่ ๓	ส่วนที่ ๔

ภาพ ตัวอย่างการแบ่งส่วนของกระดาษ A๔

๔. นักเรียนวิเคราะห์ในประเด็นต่อไปนี้

๔.๑ การเงินของครอบครัวมีปัญหาหรือไม่

๔.๒ ถ้านักเรียนอยากทำเป้าหมายการออม หรือเป้าหมายการลงทุนให้สำเร็จ นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไร

๕. นักเรียนรับใบความรู้ เทคนิคการออมเงิน และการลงทุนรูปแบบต่าง ๆ โดยมีครูเป็นผู้แนะนำ

๖. กิจกรรม “วิธีการออมและการลงทุนในแบบของฉัน” โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจตนเองและวิธีการออมที่ได้ศึกษามาปฏิบัติกิจกรรมดังต่อไปนี้

๖.๑ นักเรียนตั้งจุดประสงค์การออม เพื่อกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖๐ เรื่อง การบริหารจัดการการออมและการลงทุนภาคครัวเรือน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๖.๒ นักเรียนสร้างสรรค์วิธีการออมสำหรับตนเอง ซึ่งสามารถอ้างอิงจากใบความรู้ เรื่อง เทคนิคการออมเงิน และการลงทุนรูปแบบต่าง ๆ หรือจากแหล่งข้อมูลอื่นเพิ่มเติมก็ได้ ๖.๓ นักเรียนวางแผนการลงทุน โดยการเชื่อมโยงเป้าหมายและเงินออมให้เป็นแนวทางในการวางแผนการลงทุน ๖.๔ สุ่มนักเรียน ๓–๔ คน ออกมานำเสนอการออมและการลงทุนในประเด็นต่อไปนี้ ๑) เป้าหมายของนักเรียนคืออะไร ๒) วิธีการออมของนักเรียนมีลักษณะอย่างไร เพราะเหตุใดจึงออมเช่นนั้น ๓) นักเรียนลงทุนอย่างไร เพราะเหตุใดจึงลงทุนเช่นนั้น ๔) การออมและการลงทุนของนักเรียน สามารถทำให้เป้าหมายประสบความสำเร็จหรือไม่ และนานเพียงใดถึงจะประสบความสำเร็จ (obj. ๒) ๗. หลังจากนักเรียนนำเสนอเสร็จสิ้น ให้นักเรียนอภิปรายประโยชน์ของการออมและการลงทุนสำหรับครอบครัวของนักเรียน (obj. ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖๐ เรื่อง การบริหารจัดการการออมและการลงทุนภาคครัวเรือน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รู้จักการออมและการลงทุน เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๘. หลังเลิกเรียนนักเรียนนำการออกแบบการลงทุนและการออมกลับบ้านไปให้ผู้ปกครองเพื่อแสดงความเห็นเกี่ยวกับวิธีการของนักเรียน พร้อมลงชื่อท้ายความเห็นแล้วนำมาส่งในภายหลัง **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความคิดรวบยอดในประเด็นต่อไปนี้ ๑.๑ ปัญหาการออมและการลงทุนแสดงให้เห็นถึงปัญหาทางเศรษฐกิจของครอบครัวอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : พิจารณาตามความคิดเห็นของนักเรียน)* ๑.๒ เพราะเหตุใดจึงต้องวางแผนการออมและการลงทุน *(แนวคำตอบ : เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาทางการเงิน เพื่อทำให้การเงินมีความมั่นคง ฯลฯ)* ๑.๓ ถ้านำการวางแผนบริหารจัดการ การเก็บและใช้เงิน ไปใช้กับเรื่องอื่น ๆ จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างไร *(แนวคำตอบ : การวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรอย่างรอบคอบ เหมาะสมต่อสถานการณ์ จะทำให้ใช้งานทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์มากที่สุด)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายสาเหตุของปัญหาการออมและการลงทุนในครอบครัวได้อย่างเหมาะสม	๑) การอภิปรายหาคำตอบ ๒) สำรวจปัญหาการออมและการลงทุนของครอบครัว ๓) การปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคล	๑) ประเด็นอภิปราย ๒) แบบสำรวจสถานะทางการเงินครอบครัวของตน ๓) กิจกรรม วิธีการออมและการลงทุนในแบบของฉัน	**ดี** : อธิบายเชื่อมโยงปัญหาการออม และการลงทุนที่นำมาสู่ปัญหาการออมของครอบครัวได้อย่างมีเหตุผล นำมาสู่ความเข้าใจในวิธีการจัดการเงินออมและการลงทุนของตนเองด้วยความเหมาะสม **พอใช้** : อธิบายเชื่อมโยงปัญหาการออม และการลงทุนที่นำมาสู่ปัญหาการออมของครอบครัวได้อย่างมีเหตุผล แต่ยังขาดความเข้าใจในวิธีการจัดการเงินออมและการลงทุนของตนเองบางประการ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถอธิบายเชื่อมโยงปัญหาการออมและการลงทุน และขาดความเข้าใจในวิธีการจัดการเงินออมและการลงทุนของตนเอง
ด้านทักษะและกระบวนการ การวางแผนบริหารจัดการเงินออมและการลงทุนภาคครัวเรือน	วางแผนจากการศึกษาวิธีการในใบความรู้และปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการใช้ให้เข้ากับปัญหาของตนเอง	กิจกรรม วิธีการออมและการลงทุนในแบบของฉัน ๒) ผลงานวิธีการออมและการลงทุนในแบบของฉัน	**ดี** : วางแผนบริหารจัดการเงินออมและการลงทุนในครอบครัวตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปใช้ได้จริง และผ่านการยอมรับจากคนในครอบครัว **พอใช้** : วางแผนบริหารจัดการเงินออมและการลงทุนในครอบครัวตนเองได้ ขาดประสิทธิภาพในบางประเด็น แต่ผ่านการยอมรับจากคนในครอบครัว **ปรับปรุง** : วางแผนบริหารจัดการเงินออมและการลงทุนในครอบครัวตนเองได้แต่ยังขาดประสิทธิภาพ และไม่ผ่านการยอมรับจากคนในครอบครัว

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ประโยชน์ของการวางแผนการออมและการลงทุนสำหรับครอบครัวของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม	อภิปรายร่วมกันจากประเด็นคำถาม	ประเด็นอภิปราย	**ดี** : สรุปประโยชน์ของการวางแผนการออมและการลงทุนสำหรับครอบครัวได้อย่างสมเหตุสมผล **พอใช้** : สรุปประโยชน์ของการวางแผนการออมและการลงทุนสำหรับครอบครัวได้แต่ขาดความสมเหตุสมผลบางประการ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถสรุปประโยชน์ของการวางแผนการออมและการลงทุนสำหรับครอบครัวได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ครู

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วิธีการออม และการลงทุนในแบบของฉัน

เป้าหมายการออม และการลงทุน

ฉันออมและลงทุนเพื่อสิ่งใด

วิธีการออมของฉัน

สร้างวิธีการออมแบบใหม่ที่เหมาะสมกับตนเอง

การลงทุนที่เหมาะกับฉัน

ถ้าหากมีเงินจำนวนหนึ่งแล้วจะเอาไปลงทุนกับสิ่งใด

ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับแผนการทั้งหมดนี้

แผนการลงทุนและการออมนี้สามารถใช้งานได้จริงและเหมาะสมกับครบครัวหรือไม่

ลงชื่อผู้ปกครอง : ..... เกี่ยวข้องกับนักเรียนเป็น.....

ใบความรู้ เทคนิคการออมเงินและการลงทุนรูปแบบต่าง ๆ

ที่มา : http://infographic.in.th/infographic/วิธีการเก็บเงินออมอย่างง่าย

ใบความรู้ เทคนิคการออมเงินและการลงทุนรูปแบบต่าง ๆ

ที่มา : http://dodeden.com/5-วิธีออมเงินอย่างมืออาช/

ใบความรู้ เทคนิคการออมเงินและการลงทุนรูปแบบต่าง ๆ

ที่มา : http://www.pattanakit.net/รวมแนะนำบทความดีๆ/สูตรออมเงินอย่างได้ผล.html

ใบความรู้ เทคนิคการออมเงินและการลงทุนรูปแบบต่าง ๆ

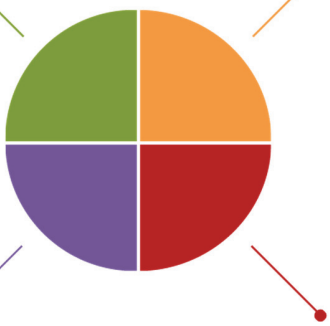

ที่มา : https://dol.thaihealth.or.th/Media/Index/6b998fd1-0328-e611-80c3-000d3aa02c62?isSuccess=False

ใบความรู้ เทคนิคการออมเงินและการลงทุนรูปแบบต่าง ๆ

ต้องกระจายความเสี่ยง อย่างสมดุล
ไม่ควรทุ่มเงินลงทุนเพื่อการลงทุนรูปแบบใด รูปแบบหนึ่ง หรือสินทรัพย์ใดสินทรัพย์หนึ่งทั้งหมด (Asset Allocation)

มีความยืดหยุ่น
สามารถปรับเปลี่ยนแผนการลงทุนได้เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปโดยสิ่งสำคัญก็คือ ต้องหมั่นติดตามประเมินและทบทวนแผนการลงทุนอย่างสม่ำเสมอตามสถานการณ์

มีสัดส่วนการลงทุนที่เหมาะกับเป้าหมายที่ตั้งไว้
มีความสมดุลกันระหว่างการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงน้อยให้ผลตอบแทนค่อนข้างแน่นอนกับการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงซึ่งอาจให้ผลตอบแทนไม่แน่นอน แต่เวลาได้ผลตอบแทนก็ได้เป็นกอบเป็นกำ

ไม่หลากหลายหรือกระจัดกระจายมากเกินไป
เพราะจะทำให้ยากในการติดตามราคาและข่าวสารเกี่ยวกับทางเลือกการลงทุนนั้น

ที่มา :
https://www.google.com/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiEg_GCqr7cAhUBfysKHT2FBzwQjRx6BAgBEAU&url=https%3A%2F%2Ftrader12online.blogspot.com%2F2015%2F10%2Fblog-post.html&psig=AOvVaw11oT3pLFbHV9gBaRvcNhF8&ust=1532748135204099

บรรณานุกรม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2542). **คู่มือการปฏิบัติงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ ปี 2542.** ม.ป.พ.

กุลยา วิจิตเสวี. (2559). **ภูมิศาสตร์ภูมิภาคโลก.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กฤษณา วิเชียรเพชร. (2554). **สนุกกับแผนที่ 3 (ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปอเมริกาใต้ และทวีปแอฟริกา).** พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

คมกฤตณ์ ศิริวงษ์ และสุทัศน์ ภูมิรัตนจรินทร์. (ม.ป.ป.) **สรุปเนื้อหาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**. เข้าถึงเมื่อ 10 มิถุนายน 2561.

ณรัชช์อร ศรีทอง. (2556). **แนวคิดหลักการและการปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

กรีนพีช. ภาวะโลกร้อน. ผลกระทบต่อประเทศไทย. เข้าถึงจากเว็บไซต์ http: / / www. greenpeace. org/ seasia/ th/ solargen/ climate- change/ impacts/ impacts-thailand/#agri

คณะผู้แทนไทยประจำประชาคมยุโรป. ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖. **นโยบายสิ่งแวดล้อมของสหภาพยุโรป และผลกระทบต่อไทย**. เข้าถึงจากเว็บไซต์ ttp://news.thaieurope.net/content/view/1959/222/

ดนัย ไชยโยธา. (2549). **ภูมิศาสตร์และภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ 6 ภูมิภาคของโลก.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ตีรณ พงศ์พัฒน์, จรินทร์ เทศวานิช และ สุมนทิพย์ บุญสมบัติ. (2551). **เอกสารประกอบคู่มือครู กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.** กรุงเทพ : อักษรเจริญทัศน์.

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. **วางแผนการลงทุน.** [เว็บไซต์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2561. สืบค้นจาก https://www.set.or.th/education/th/start/start_start_3_6.pdf

ทวี ทองสว่าง. (2559). **ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ทัศนีย์ ทองสว่าง. (2532). **ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป.** กรุงเทพฯ : ภาควิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.

ทิศนา แขมมณี. (2558). **ถอดรหัสปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การสอนกระบวนการคิด.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2555). **เศรษฐศาสตร์เล่มเดียวอยู่.** เข้าถึงเมื่อ 9 มิถุนายน 2561. เข้าถึงได้จาก https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/Doc_Publication/Book_Economic2555.pdf

ธีระวัฒน์ จันทึก. (2554). **หนังสือเรื่องเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น = Basic economics.** นครปฐม : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

นราทิพย์ ชุติวงศ์. (2557). **หลักเศรษฐศาสตร์ I : จุลเศรษฐศาสตร์.** กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บุญเลิศ สดสุชาติ และคณะ. **ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป** : มหาสารคาม : มหาวิทยาศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2518

ปัญญา จารุศิริ และคณะ. (2558). **ภูมิศาสตร์กายภาพ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โครงการตำราวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มูลนิธิ สอวน.

ประชาชาติ ดอทเน็ต. (2560). **ส่งออกครึ่งปีแรกทำมากได้น้อย “น้ำมันแพง” นำเข้าพุ่ง-ดุลการค้าหด.** เข้าถึงเมื่อ 10 มิถุนายน 2561. เข้าถึงได้จาก https://www.prachachat.net/economy/news-9131

ผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมทวีปยุโรปต่อประเทศไทย. ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗. เข้าถึงจากเว็บไซต์ http://www.vcharkarn.com/vcafe/151432

ไพบูลย์ บุญไชย. (2550). **ภูมิศาสตร์ภูมิภาค**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. **สถานภาพความรู้และการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับผลกระทบการปรับตัวและความล่อแหลมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ.** ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘ เข้าถึงจากเว็บไซต์ http://www.jgsee.kmutt.ac.th/greenhouse/research

มาตรินี รักษ์ตานนท์ชัย และคณะ. (2560). **ภูมิศาสตร์มนุษย์.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โครงการตำราวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มูลนิธิ สอวน.

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามรอยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. (2555). **ตามรอยพระราชดำริสู่ "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”.** กรุงเทพฯ : มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามรอยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ระบบการออมและระบบการออมเพื่อการเกษียณอายุในประเทศไทย. [เว็บไซต์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2561 สืบค้นจาก http://research.mol.go.th/2013/rsdat/data/doc/JGDP639/02JGDP639.pdf

วอยซ์ ทีวี. (2561). **รัฐบาลไทยเตรียมดันไทยเป็นชาติมหาอำนาจการค้าผลไม้เมืองร้อนของโลก**. เข้าถึงเมื่อ 11 มิถุนายน 2561. เข้าถึงได้จาก https://voicetv.co.th/read/Hyfrd8EUM

ศิริวรรณ คุ้มโห้. (2553). **ทวีปแอฟริกา.** กรุงเทพ : พีบีซี.

ศุภเดช ภาพันธ์. (2559). **ติวเข้ม! เตรียมเข้า ม.4 สังคมศึกษา.** กรุงเทพฯ : คาร์เปเดียมเมอร์.

ศูนย์เพื่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน สมาคมจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย. (2560). **ผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ประจำปี 2560 โดย IMD World.**

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย. **การออม.** [เว็บไซต์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2561 สืบค้นจาก https://www.1213.or.th/th/moneymgt/save/Pages/save.aspx

ศุภวัจน์ รุ่งสุริยะวิบูลย์. (2558). **เศรษฐศาสตร์การผลิต : การวัดผลิตภาพและประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย. **การลงทุน.** [เว็บไซต์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2561 สืบค้นจาก https://www.1213.or.th/th/moneymgt/inv/Pages/inv.aspx

ศิรดา นวลประดิษฐ์. **การลงทุน (Investment).** [เว็บไซต์] . เข้าถึงเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2561 สืบค้นจาก www.tsu.ac.th/org/lic/uploads/images/chapter7.docx

สมพงษ์ เฟื่องอารมณ์. (2549). **ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จามจุรีโปรดักท์.

สัมพันธ์ เอื้อวิทยา. (2539). **ภูมิศาสตร์ภูมิภาคโลก**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2556). **เอกสารการสอนชุดวิชาหลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 1-15 - Principles of economics.** นนทบุรี : โรงพิมพ์หาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาธิราช

สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์. (2557). **เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น.** กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น

สุวัฒนา ฐิตวัฒนพงศ์. (2558). **ภูมิศาสตร์โลกสำหรับครูสังคมศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุษม ศุภนิตย์. (2557). **คำอธิบายกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค.** พิมพ์ครั้งที่ ๙. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

PATRICK WIEGAND, ผู้แต่ง. ณิชกานต์ เพียรล้ำเลิศ, ผู้แปล. (2552). **แผนที่ภูมิศาสตร์โลก (INTERNATIONAL STUDENT'S ATLAS).** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. แนวคิดหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดสาระการเรียนรู้ จำนวน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำความรู้ด้านเนื้อหาวิชามาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ

๑) ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับสารและสื่อสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา

๒) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเอง สังคมได้อย่างเหมาะสม

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการเข้าใจและเคารพตนเอง สามารถนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเองการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม มีคุณธรรมด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเอง สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลกดังนี้

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ สุจริต

๓) มีวินัย

๔) ใฝ่เรียนรู้

๕) อยู่อย่างพอเพียง

๖) มุ่งมั่นในการทำงาน

๗) รักความเป็นไทย

๘) มีจิตสาธารณะ

หลักการออกแบบกิจกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ คำนึงถึงคุณลักษณะที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีทักษะหลังการเรียนรู้ สอดคล้องตามเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตอาสา ครูผู้สอนควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนทุกแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป็นคนดีของสังคม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงมีแนวคิดหลักสำคัญ คือ ความหมายของประวัติศาสตร์ ความสำคัญของเวลา ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ การใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบในการศึกษาตัวอย่างหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย สมัยก่อนสุโขทัย รัฐโบราณในดินแดนไทย การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยที่ส่งผลถึงสังคมไทยในปัจจุบันและความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างเจตคติ และการฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ

๒. กระบวนการจัดการเรียนรู้

แนวคิดสำคัญของการจัดศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน คิดและลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ การประเมินการเรียนรู้จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน เพราะสามารถทำให้ผู้สอนประเมินระดับ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้ความสำคัญของการบูรณาการความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา ได้ระบุให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

๔) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และ มีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ เรียนรู้ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ มีการประสานความ ร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ทุกเวลา ทุกสถานที่

ครูผู้สอน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวดังกล่าว จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนการสอนทั้งของผู้เรียนและผู้สอน กล่าวคือลดบทบาทของครูผู้สอน จากการเป็นผู้บอกเล่า บรรยาย สาธิต เป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ จะต้องเน้นที่บทบาทของผู้เรียนตั้งแต่เริ่ม คือ ร่วมวางแผนการเรียน การวัดผล ประเมินผล และต้องคำนึงว่ากิจกรรมการเรียนนั้น เน้นการพัฒนากระบวนการคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้หลากหลาย ตรวจสอบวิเคราะห์การแก้ปัญหา การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การสร้างคำอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่สืบค้นได้ เพื่อนำไปสู่คำตอบของปัญหาหรือคำถามต่าง ๆ ในที่สุดสร้างองค์ความรู้ ทั้งนี้ กิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ทั้งทางร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- ควรให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลาด้วย การกระตุ้นให้นักเรียนลงมือทดลองและอภิปรายผล โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ของการสอน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้คำถาม การเสริมพลังมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ที่จะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจและมีชีวิตชีวา
- ครูควรมีการวางแผนการใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน และลงข้อสรุปได้โดยที่ไม่ใช้เวลานานเกินไป ครูควรเลือกใช้คำถามที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน
- เมื่อนักเรียนถามอย่าบอกคำตอบทันที ควรให้คำแนะนำที่จะช่วยให้นักเรียนหาคำตอบได้เอง ครูควรให้ความสนใจต่อคำถามของนักเรียนทุก ๆ คน แม้ว่าคำถามนั้นอาจจะไม่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ก็ตาม ครูควรจะชี้แจงให้ทราบและเบนความสนใจของนักเรียนกลับมาสู่เรื่องที่กำลังอภิปรายอยู่ สำหรับปัญหาที่นักเรียนถามมานั้น ควรจะได้หยิบยกมาอภิปรายในภายหลัง
- การสำรวจตรวจสอบซ้ำเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ครูควรย้ำให้นักเรียนได้สำรวจตรวจสอบซ้ำเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

แนวการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปของสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ครูผู้สอนปลายทางควรรู้ คือ

๑) ขั้นนำ

ขั้นนำมีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ส่งเสริมความสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ระลึกถึงความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เรื่องใหม่ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นนำ ประกอบด้วย

(๑) การสร้างความสนใจ ทำได้โดยการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความอยากเรียนรู้ของผู้เรียนในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจหรือเรื่องที่เป็นประสบการณ์ใกล้ตัว ผู้สอนอาจใช้วิธี การนำเสนอภาพ การใช้สื่อวีดิทัศน์หรือการสาธิต เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเรียนเป็นการดึงความสนใจของผู้เรียน

(๒) การบอกจุดประสงค์แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้ว่าพฤติกรรมหรือการกระทำอย่างใดที่แสดงผลการเรียนรู้ของตนหรือเป็นสิ่งที่ผู้สอนคาดหวัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตั้งจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนในการเรียนรู้ในครั้งนั้น ๆ

(๓) การกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงเรื่องที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาก่อน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของการเรียนรู้สิ่งใหม่กับสิ่งที่ผู้เรียนรู้มาก่อน เพื่อให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น อาจใช้วิธีการสนทนา การใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดการทบทวนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

๒) ขั้นสอน

ขั้นสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้ดึงเอาความรู้เดิมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้สิ่งใหม่นำออกมาใช้สร้างความรู้ ความเข้าใจกับสารสนเทศใหม่ที่ได้รับ

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นสอน ประกอบด้วย

(๑) การนำเสนอความรู้และสื่อการเรียนรู้ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีเช่น การสาธิต การนำเสนอตัวอย่าง การบอกเล่า การให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบ ในการนำเสนอความรู้อาจใช้วิธีอุปนัยหรือวิธีนิรนัย ถ้าเป็นการเรียนรู้ความคิดรวบยอดที่เป็นรูปธรรมควรใช้วิธีอุปนัย โดยให้นักเรียนได้เห็นตัวอย่างหลากหลายแล้วสรุปความหมายของสิ่งนั้นด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องนามธรรมควรใช้วิธีนิรนัย และอาจนำเสนอด้วยภาพหรือแผนภูมิ

(๒) การนำเสนอและชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ถ้าเป็นเรื่องใหม่ที่ผู้เรียนไม่เคยรู้มาก่อนจำเป็นต้องบอกโดยตรง ถ้าเป็นเรื่องที่ผู้เรียนสามารถค้นพบได้ด้วยหลักเหตุผล ผู้สอน อาจนำเสนอความรู้โดยวิธีให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ นอกจากนี้ผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ผู้เรียนบางคนต้องการการชี้แนะจากผู้สอนมากและบางคนอาจไม่ต้องการการชี้แนะ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรใช้วิจารณญาณในการดำเนินการ

(๓) การให้ผู้เรียนปฏิบัติและฝึกฝนจากใบงาน กิจกรรม หรือตัวอย่างต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้

(๔) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน ข้อมูลป้อนกลับที่ให้กับผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียนให้เกิดความมั่นใจในการเรียนรู้และเพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการปฏิบัติของผู้เรียน

ว่าถูกต้องหรือไม่อย่างไร ช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของการปฏิบัติว่าเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร และชี้ให้เห็นแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไข

๓) ขั้นสรุป

ขั้นสรุปมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้สรุป และทบทวนความรู้ที่ได้รับว่าเพิ่มขึ้นจากเดิมหรือไม่อย่างไร และผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างไร

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นสรุป ประกอบด้วย

(๑) การรวบรวมและสังเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ใหม่ เทคนิควิธีที่จะช่วยในการสรุปความรู้ที่นิยมใช้กัน ได้แก่ การนำเสนอโดยใช้แผนผังความคิด (Graphic Organizers) คือ แบบของการสื่อสารเพื่อใช้นำเสนอข้อมูลหรือความรู้ที่ได้จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ ให้มีความเข้าใจง่าย กะทัดรัด ชัดเจน ผังกราฟิกได้มาจากการนำข้อมูลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาทำการจัดกระทำข้อมูลโดยอาศัยทักษะการคิด เช่น การสังเกต เปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ การใช้ตัวเลข การวิเคราะห์ การสร้างแบบแผน จากนั้นจึงเลือกผังกราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำแล้วตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอต้องการ (ดูภาคผนวก ข)

นอกจากกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปของสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแล้วมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนอื่น ๆ ที่ครูผู้สอนปลายทางควรรู้ คือ

๑) กระบวนการเรียนการสอน DACIR

กระบวนการเรียนการสอน DACIR ได้รับการออกแบบและพัฒนาโดย ดร.ชัยรัตน์ โตศิลา เป็นกระบวนการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่มีความเหมาะสมในการเสริมสร้างทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์ โดยมีหลักการของกระบวนการเรียนการสอนมีดังนี้

(๑) ในการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ผู้สอนควรให้ผู้เรียนฝึกตั้งสมมติฐานไว้เป็นกรอบความคิด เพื่อเชื่อมโยงคำถามที่ผู้เรียนต้องการหาคำตอบกับวิธีการค้นคว้าข้อมูลมาตอบคำตอบนั้นได้ตรงตามประเด็นที่ตั้งไว้

(๒) การจัดเตรียมหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของครู เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาและอภิปรายประเด็นทางประวัติศาสตร์มีส่วนช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนการสอน และส่งเสริมทักษะในการสืบค้นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของผู้เรียนเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอน

(๓) การใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่ศึกษามาใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้มีการปฏิสัมพันธ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดมุมมองและแนวคิดทางประวัติศาสตร์ที่กว้างขวางมากขึ้น

(๔) การให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดในการวิพากษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในประเด็นต่าง ๆ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีความหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดในระดับต่าง ๆ ในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

(๕) การให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติในการแสวงหาข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ โดยการสืบค้น วิเคราะห์ ตีความ และสังเคราะห์ข้อมูลช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาความรู้ ความเข้าใจขึ้นได้ด้วยตนเอง สามารถเชื่อมโยงข้อความรู้ได้อย่างถูกต้อง สมเหตุสมผล จนนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์

ขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน DACIR

ขั้นตอนที่ ๑ ขั้นอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นศึกษา (D)

ผู้เรียนอภิปรายเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่จะนำไปสู่การกำหนดคำถามสำคัญ การตั้งสมมติฐาน การกำหนดกรอบเนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา

ขั้นตอนที่ ๒ ขั้นวิเคราะห์หลักฐานหลัก (A)

ผู้สอนจัดเตรียมหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ จำนวน ๑ ชิ้น เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ในบริบทต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ ๓ ขั้นเปรียบเทียบข้อมูล (C)

ผู้สอนจัดเตรียมหลักฐานชั้นต้นและหรือชั้นรองทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่ศึกษาจำนวนที่มากขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์และตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และเชื่อมโยงข้อค้นพบดังกล่าวเพื่อนำไปสู่การเปรียบเทียบกับข้อค้นพบที่ได้จากขั้นที่ ๒

ขั้นตอนที่ ๔ ขั้นปฏิสัมพันธ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ (I)

ผู้เรียนค้นคว้าและจัดเตรียมหลักฐานชั้นต้นและหรือชั้นรองทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในขั้นตอนที่ ๒ โดยนำมาวิเคราะห์และตีความเพื่อนำไปสู่การเชื่อมโยงความสัมพันธ์

ขั้นตอนที่ ๕ ขั้นนำเสนอข้อค้นพบ (R)

ผู้เรียนนำเสนอเรื่องราวที่ศึกษาเพื่อตอบสมมติฐานอย่างมีเหตุผลเพื่อความต่อเนื่องและมีการอ้างอิงข้อเท็จจริง โดยนำเสนอทั้งข้อมูลที่เป็นแนวคิดสนับสนุนและแนวคิดที่ขัดแย้งกับ

ทักษะการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอน DACIR สามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องรัฐโบราณในดินแดนไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคกลาง (รัฐทวารวดีและรัฐละโว้)

๒) รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning)

รูปแบบการเรียนการสอนของแนวคิดแบบร่วมมือ พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของจอห์นสันและจอห์นสันได้ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขัน เพราะการแข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์แพ้-ชนะ ต่างจากการร่วมมือกันซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ชนะ-ชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญา หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๕ ประการ ประกอบด้วย (๑) การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักพึ่งพากันโดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน (๒) การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ (๓) การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน (๔) การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ในการทำงาน (๕) การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ หากผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้แบบร่วมมือกัน นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้นแล้วยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาสได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning) คือมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะสังคมต่าง ๆ เช่น ทักษะการสื่อสารทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด การแก้ปัญหาและอื่น ๆ

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือสามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ ทั้งวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการสำหรับการสอน เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่สำคัญได้แก่

๑) ใบความรู้สำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๒) ใบงานสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๓) วีดิทัศน์สำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๔) ภาพสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๕) แผนที่กายภาพและแผนที่ที่เกี่ยวข้อง
๖) บัตรคำสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๗) บทความทางประวัติศาสตร์ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น โดยแหล่งเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่

๑) ห้องสมุด
๒) อินเทอร์เน็ต
๓) ชุมชน

๔. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์สำคัญของการประเมินการเรียนรู้คือการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนหรือหลักสูตรวางไว้ ปัญหาที่พบในปัจจุบันก็คือ ผู้บริหาร ผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครองเป็นจำนวนมากยังให้ความสำคัญการเรียนรู้แบบท่องจำเพื่อสอบหรือการเรียนรู้เพื่อแข่งขัน ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้แบบ ผิวเผินมากกว่า การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองซึ่งผลลัพธ์ของการเรียนรู้จะยั่งยืนกว่า (กุศลิน, ๒๕๕๕; ขจรศักดิ์, เพ็ญจันทร์ และวรรณทิพา รอดแรงค้า, ๒๕๔๘)

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องมีการประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มต้นระหว่างและสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้การประเมินใน รูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน (Formative Assessment) การประเมินการเรียนรู้สรุปรวม (Summative Assessment) และการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และการประเมินตามสภาพจริงนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องสะท้อนการประเมิน ให้ผู้เรียนรับทราบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง และผู้สอนต้องนำผลการประเมินมาพิจารณาเพื่อทบทวนและปรับแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไข ช่วยเหลือ หรือหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเป้าหมายของตัวชี้วัดต่าง ๆ (กุศลิน, ๒๕๕๕)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อการตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินการเรียนรู้ในทุกระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ให้ความสำคัญของการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติ ดังนี้

๑) วิธีการประเมิน

(๑) การวัดและประเมินก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความพร้อมและความรู้เดิมของผู้เรียน (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นนำ)

(๒) การวัดและประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะ โดยวิธีการสังเกตพฤติกรรม ถามตอบพร้อมแสดงเหตุผล ตรวจชิ้นงาน การนำเสนอ (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นสอน) จุดมุ่งหมายของการประเมินระหว่างเรียน มีดังนี้

(ก) เพื่อค้นหาและวินิจฉัยว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหา มีทักษะความชำนาญ รวมถึงมีเจตคติทางการเรียนรู้อย่างไรและในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนสามารถวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

(ข) เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับผู้เรียนว่ามีผลการเรียนรู้อย่างไร

(ค) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบระดับพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ ได้แก่ การตอบคำถาม การทำใบงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การร่วมอภิปรายประเด็นต่าง ๆ และการสังเกตพฤติกรรม

(๓) การวัดและประเมินหลังเรียน เพื่อตรวจสอบความสำเร็จตามจุดประสงค์รายแผน เป็นการพัฒนาในจุดที่ผู้เรียนอาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง (ผสมผสานในกิจกรรมขั้นสรุป) และเพื่อตัดสินผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินหลังจากผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว อาจเป็นการประเมินหลังจบหน่วยการเรียนรู้หน่วยใดหน่วยหนึ่ง รวมทั้งการประเมินกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน ผลจากการประเมินประเภทนี้ใช้ในการตัดสินผลการจัดการเรียนการสอน หรือตัดสินใจว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับระดับคะแนนใด

(๔) ประเมินรวบยอดเมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนว่าบรรลุเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะ คุณลักษณะ และ เจตคติ หรือไม่ เช่น การทำโครงงาน การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

การทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

นอกจากนี้ ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเปิดโอกาสได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา โดยการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) (ดูภาคผนวก ค.) ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ย่อยหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ และประเมินการเรียนรู้รวมในช่วงกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน โดยครูสามารถเลือกใช้ชุดคำถามและจำนวนข้อให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ช่วงเวลา และธรรมชาติของแต่ละวิชา ทั้งนี้ ในครั้งแรกครูควรทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการเขียนแบบสะท้อนคิด และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ เสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลในแบบบันทึกเพื่อพัฒนาการสอนของตัวเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

๒) ผู้ประเมิน ได้แก่ เพื่อนประเมินเพื่อน ครูประเมินผู้เรียน ผู้เรียนประเมินตนเอง ผู้ปกครองร่วมประเมิน

๕. คำแนะนำสำหรับครู

๑) การเตรียมตัวของครู

(๑) ศึกษาทำความเข้าใจคำชี้แจงและทำความเข้าใจเชื่อมโยง ทั้งเป้าหมาย กิจกรรม และการวัดผลและประเมินผลระหว่างหน่วยการเรียนรู้กับแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

(๒) ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม จากแหล่งเรียนรู้ หน่วยงาน องค์กรที่ให้ความรู้ที่เชื่อถือได้ รวมทั้งเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

(๓) ปรับประยุกต์หรือเพิ่ม เป้าหมายทั้งเนื้อหา ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะที่เป็นจุดเน้นและที่เป็นปัจจุบันตามบริบทของห้องเรียน โรงเรียนชุมชนกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการวัดประเมิน

(๔) จัดเตรียมใบงาน บันทึกการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์

๒) การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

(๑) ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมกับการเตรียมสื่อให้พร้อมและครบตามคาบเวลาในแต่ละแผนไว้ก่อนล่วงหน้าก่อนนำไปใช้

(๒) ครูผู้สอนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ออกมาเตรียม แล้ววางแผนการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน หรือมีการปรับปรุงแผนการสอนหลังการสอนให้มีความทันสมัยต่อความเปลี่ยนแปลงอย่าง

สม่ำเสมอ ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม เจตคติ ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งวัดและประเมินผลทั้งทักษะกระบวนการเรียนรู้ ตามศักยภาพของผู้เรียน และตามสภาพจริง

๓) การจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้

(๑) จัดสภาพแวดล้อม ห้องเรียน หรือภายนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด มีความเป็นระเบียบ ตกแต่งห้องเรียนให้น่าอยู่ มีมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ และง่ายต่อการนำมาใช้ มีป้ายนิเทศให้ความรู้ ภายนอกห้องเรียนจัดบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติน่าอยู่ ร่มรื่นและเหมาะกับกิจกรรมการเรียนรู้ ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย

(๒) จัดสภาพแวดล้อม หรือห้องให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการ

(๓) จัดสื่อ อุปกรณ์ ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้อย่างเพียงพอ เหมาะสม

(๔) จัดหาเครื่องมือแสวงหาความรู้ หรือ ช่องทางเสนอข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยปัจจุบันอยู่เสมอ

๔) การบันทึกหลังการสอนของครู

(๑) บันทึกการใช้แผนการจัดการเรียนของตนเอง โดยสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน และประเมินตนเองใช้เทคนิค หรือวิธีการใด ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์

(๒) บันทึกสาเหตุของความสำเร็จ หรืออุปสรรคของการสอน เช่น การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม การเตรียมตัวเพิ่ม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย

(๓) สรุปข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และปรับปรุงตามแนวทางของครูปลายทางเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษาที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่าง ๆ ในทวีปเอเชียที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป พัฒนาการทางประวิติศาสตร์ ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย (ยกเว้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) ที่ตั้งความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณและแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียและอิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีต่อภูมิภาคเอเชีย

โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ การแยกแยะระหว่างข้อมูลกับความคิดเห็น รวมทั้งความจริงกับข้อเท็จจริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ การตีความข้อมูลจากหลักฐานที่แสดงพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย (ยกเว้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) การใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ และนำประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิด ทักษะ กระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์

เพื่อตระหนักถึงความสำคัญ เห็นคุณค่า และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาประวัติศาสตร์ เข้าถึงความรู้สึกทางประวัติศาสตร์ตามประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่ศึกษา สามารถนำบทเรียนที่ได้รับจากการศึกษาประวัติศาสตร์ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน เห็นคุณค่าและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ ยอมรับความแตกต่างที่มีความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม ๒/๑, ม ๒/๒, ม.๒/๓

ส ๔.๒ ม ๒/๑, ม ๒/๒

รวม ๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ

ม.๒/๒ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

ม.๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ม.๒/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียน	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	**พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้**	**มาตรฐาน ส ๔.๑** ม ๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ ม ๒/๒ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ม.๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ **มาตรฐาน ส ๔.๒** ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย ม.๒/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย	ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์โดยบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำตอนเหนืออารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุและอารยธรรมอารยัน อันเป็นรากฐานสำคัญและส่งผลต่อพัฒนาการทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียใต้	๗	๒๐
๒	**พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก**	**มาตรฐาน ส ๔.๑** ม ๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ ม ๒/๒ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ม.๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ **มาตรฐาน ส ๔.๒** ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย ม.๒/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย	ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเป็นภูมิภาคขนาดใหญ่ที่มีลักษณะภูมิประเทศเหมาะสมกับการตั้งถิ่นฐานและมีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย ส่งผลให้มีผู้คนเข้ามาตั้งถิ่นฐานตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์และเกิดการพัฒนาจนกลายเป็นแหล่ง	๗	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียน	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			อารยธรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก		
๓	**พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้และเอเชียกลาง**	**มาตรฐาน ส ๔.๑** ม ๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ ม ๒/๒ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ม.๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ **มาตรฐาน ส ๔.๒** ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย ม.๒/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย	ภูมิภาคเอเชียกลางเป็นภูมิภาคที่อยู่ระหว่างประเทศจีน ประเทศในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ และทวีปยุโรป จึงเป็นดินแดนทางผ่านของเส้นทางการค้าที่สำคัญมาตั้งแต่สมัยโบราณ มีผู้คนจำนวนมาเข้ามาตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการเป็นภูมิภาคที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก	๖	๑๐
สอบกลางภาค				-	๒๐
สอบปลายภาค				-	๓๐
รวมตลอดภาคเรียน				๒๐	๑๐๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๗ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ

ม.๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ม.๒/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ โดยบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำทางตอนเหนือ อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ และอารยธรรมอารยัน อันเป็นรากฐานสำคัญและส่งผลต่อพัฒนาการทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียใต้

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป

๒) ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้

๓) อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีต่อภูมิภาคเอเชียใต้ในปัจจุบัน

๔) พัฒนาการทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียใต้

ทักษะ/กระบวนการ

๑) วิเคราะห์ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการ

๒) วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ที่มีต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ

๓) วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชียใต้

๔) ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้

เจตคติ

๑) ความสำคัญของที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

๒) ความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ จนถึงปัจจุบัน

๓) ความสำคัญในการศึกษาเรียนรู้พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของภูมิภาคเอเชียใต้

๔) คุณค่าของการใช้แหล่งข้อมูลทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของภูมิภาคเอเชียใต้

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) ซื่อสัตย์สุจริต

๒) ใฝ่เรียนรู้

๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การสร้าง Timeline พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชียใต้

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงาน/ภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. เนื้อหา	ระบุพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียใต้ได้ครบถ้วนทุกเหตุการณ์	ระบุพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียใต้ได้แต่ประเด็นขาดหายไปไม่เกิน ๑ เหตุการณ์	ระบุพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียใต้ได้แต่ประเด็นขาดหายไปไม่เกิน ๒ เหตุการณ์	ระบุพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียใต้ได้แต่ประเด็นขาดหายไปมากกว่า ๒ เหตุการณ์
๒. การสรุปสาระสำคัญ	อธิบายรายละเอียดของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้ได้ถูกต้องครบถ้วนทุกเหตุการณ์	อธิบายรายละเอียดของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้ได้แต่ประเด็นขาดหายไป ไม่เกิน ๑ เหตุการณ์	อธิบายรายละเอียดของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์เอเชียใต้ได้แต่ประเด็นขาดหายไป ไม่เกิน ๒ เหตุการณ์	อธิบายรายละเอียดของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์เอเชียใต้ได้แต่ประเด็นขาดหายไป มากกว่า ๑ เหตุการณ์
๓. รูปแบบของเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์	ออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้โดยมีประเด็นสำคัญครบถ้วน ได้แก่ มีความน่าสนใจ สวยงาม เข้าใจง่าย สะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย	ออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้โดยขาดประเด็นสำคัญไปไม่เกิน ๑ ประเด็น	ออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้โดยขาดประเด็นสำคัญไปไม่เกิน ๒ ประเด็น	ออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้โดยขาดประเด็นสำคัญไปไม่เกิน ๓ ประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗ - ๙ คะแนน หมายถึง ดี
คะแนน ๔ - ๖ คะแนน หมายถึง พอใช้
คะแนน ๑ - ๓ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๒ ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียใต้โดยสังเขป

๒. อิทธิพลของที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียใต้โดยสังเขป

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้ได้อย่างมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาแผนที่รัฐกิจของภูมิภาคเอเชียใต้

ที่มา : http://www.gifex.com/fullsize-en/ 2009-11-18-11175/Southern-Asia-Political-Map.html

จากนั้น ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้

๑) ในภูมิภาคเอเชียใต้ ประกอบด้วยประเทศอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ประเทศอินเดีย เนปาล ปากีสถาน บังคลาเทศ ศรีลังกา ภูฏาน มัลดีฟส์)*

๒) เมื่อกล่าวถึงภูมิภาคเอเชียใต้ สิ่งแรกที่นักเรียนนึกถึงคือสิ่งใด *(แนวคำตอบ : ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู พระพุทธศาสนา ทัชมาฮาล แม่น้ำคงคา ฯลฯ)*

สื่อ

๑. แผนที่รัฐกิจและแผนที่กายภาพของภูมิภาคเอเชียใต้

๒. ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียใต้

๓. แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การระบุข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้ลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

<table>
<tr><td colspan="3">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</td></tr>
<tr><td>ด้านคุณลักษณะ
นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้</td><td>๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาแผนที่กายภาพของภูมิภาคเอเชียใต้

ที่มา : http://www.printfree.cn/free-printable-maps-south-asia-physical-maps-printables259
จากนั้น ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้
๑) จากแผนที่ นักเรียนเห็นลักษณะภูมิประเทศแบบใดบ้างในภูมิภาคเอเชียใต้ (แนวคำตอบ : บริเวณตอนเหนือสุดของภูมิภาคเป็นเทือกเขาสูง ถัดลงมาเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์ ตอนกลางและตอนใต้ของภูมิภาคเป็นที่ราบสูงเดคคานมีที่ราบชายฝั่งทะเลขนาบทั้ง ๒ ด้าน) (Obj. ๑)
๒) จากลักษณะภูมิประเทศดังกล่าว ส่งผลให้สภาพภูมิอากาศของภูมิภาคเอเชียใต้มีลักษณะอย่างไร</td><td></td></tr>
</table>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	(แนวคำตอบ : บริเวณส่วนใหญ่ของภูมิภาคอยู่ในเขตร้อน บริเวณทางตอนเหนือมีอากาศหนาวเย็นเนื่องจากที่เขตเทือกเขาสูง ตอนกลางของทวีปแห้งแล้งเนื่องจากเป็นที่ราบสูง ทำให้ไม่ได้รับอิทธิพลความชื้นจากทะเล) **ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากหัวข้อศึกษา ดังนี้ ๑) เทือกเขาสูงตอนเหนือ ๒) ที่ราบลุ่มแม่น้ำทางตอนเหนือ ๓) ที่ราบสูงตอนกลางและตอนใต้ ๔) ที่ราบชายฝั่งทะเล ๕) หมู่เกาะ ๒. ครูแจกใบความรู้เรื่องลักษณะภูมิประเทศแบบต่าง ๆ ให้แต่ละกลุ่ม แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา ใบความรู้และอภิปรายในกลุ่ม แล้วบันทึกคำตอบจากการอภิปรายในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม ดังนี้ ๑) ลักษณะภูมิประเทศของกลุ่มนักเรียน ส่งผลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์อย่างไร *(แนวคำตอบ : เช่น บริเวณ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	เทือกเขาสูงทางตอนเหนือมีอากาศหนาวเย็น โดยเฉพาะในบริเวณที่มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเลมาก ๆ ทำให้ยากต่อการอยู่อาศัยของมนุษย์ มนุษย์จึงต้องปรับตัวในการดำรงชีพ เช่น เครื่องนุ่งห่มจำพวกหนังสัตว์ หรืออาหารที่เน้นไขมัน เป็นต้น) ๒) สภาพภูมิประเทศของกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการตั้งถิ่นฐานและสร้างสรรค์อารยธรรมของมนุษย์หรือไม่ อย่างไร *(แนวคำตอบ : เช่น ไม่ค่อยเหมาะสม เนื่องจากบริเวณเทือกเขาสูงทางตอนเหนือ มีมนุษย์เข้าไปอยู่อาศัยค่อนข้างเบาบาง ส่วนใหญ่จะตั้งถิ่นฐานบริเวณที่ราบเชิงเขาหรือหุบเขา เช่น ประเทศเนปาล ประเทศภูฏาน เป็นต้น)* จากนั้น ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอคำตอบจากการอภิปรายกลุ่มละไม่เกิน ๒ นาที ๓. เมื่อทุกกลุ่มนำเสนอจบ ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า “สภาพภูมิประเทศแบบใดที่เหมาะสมกับการตั้งถิ่นฐานและสร้างสรรค์อารยธรรมของมนุษย์” *(แนวคำตอบ : บริเวณที่มีความเหมาะสมคือบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำทางตอนเหนือ เพราะมีการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์หนาแน่น และเป็นแหล่งอารยธรรมที่สำคัญของเอเชียใต้ เช่น บริเวณลุ่มแม่น้ำสินธุ เป็นต้น*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียใต้ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์หรือไม่ อย่างไร *(แนวคำตอบ : ลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างกันย่อมส่งผลให้ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์และพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน)* (Obj. ๒) ๒) การศึกษาที่ตั้งและลักษณะภูมิประเทศมีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์เอเชียใต้อย่างไร *(แนวคำตอบ : ที่ตั้งและลักษณะภูมิประเทศที่หลากหลายของทวีปเอเชียใต้ ส่งผลต่อพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การอธิบายที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียใต้โดยสังเขป	การตอบประเด็นคำถาม	๑) คำถาม ๒) แผนที่รัฐกิจและแผนที่กายภาพของภูมิภาคเอเชียใต้ ๓) ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียใต้ ๔) แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม	นักเรียนอธิบายที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียใต้ถูกต้องร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้	๑) การตอบประเด็นคำถามรายกลุ่ม ๒) การตรวจแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม	๑) คำถาม ๒) แผนที่รัฐกิจและแผนที่กายภาพของภูมิภาคเอเชียใต้ ๓) ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียใต้ ๔) แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม	นักเรียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้ถูกต้องร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ การเห็นความสำคัญของการศึกษาที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้	๑) การอภิปรายประเด็นคำถาม ๒) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	๑) คำถาม ๒) แผนที่รัฐกิจและแผนที่กายภาพของภูมิภาคเอเชียใต้ ๓) ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียใต้ ๔. แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม	นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผลร้อยละ ๘๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม
เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

กลุ่มที่.....

ลักษณะภูมิประเทศแบบ.....

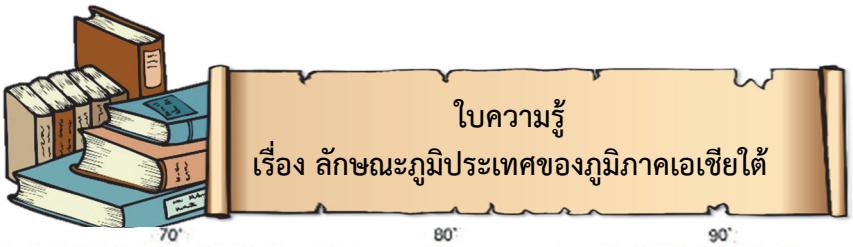
สมาชิกกลุ่ม
๑. ..... ชั้น ม. ...../..... เลขที่.....
๒. ..... ชั้น ม. ...../..... เลขที่.....
๓. ..... ชั้น ม. ...../..... เลขที่.....
๔. ..... ชั้น ม. ...../..... เลขที่.....
๕ ..... ชั้น ม. ...../..... เลขที่.....
๖. ..... ชั้น ม. ...../..... เลขที่.....
๗. ..... ชั้น ม. ...../..... เลขที่.....
๘. ..... ชั้น ม. ...../..... เลขที่.....

๑. ลักษณะภูมิประเทศตามที่กลุ่มนักเรียนได้รับ ส่งผลต่อมนุษย์ในพื้นที่ดังกล่าวอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. สภาพภูมิประเทศดังกล่าวเหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐานและสร้างสรรค์อารยธรรมของมนุษย์หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบความรู้
เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียใต้

แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียใต้

ที่มา : http://www.printfree.cn/free-printable-maps-south-asia-physical-maps-printables259

ภูมิภาคเอเชียใต้หรืออนุทวีปอินเดีย ประกอบด้วยประเทศต่าง ๆ ๗ ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล ราชอาณาจักรภูฏาน สาธารณรัฐมัลดีฟส์ และรวมหมู่เกาะที่อยู่ในความปกครองของอินเดีย คือ หมู่เกาะนิโคบาร์ หมู่เกาะอันดามัน และหมู่เกาะลักกาดีฟ

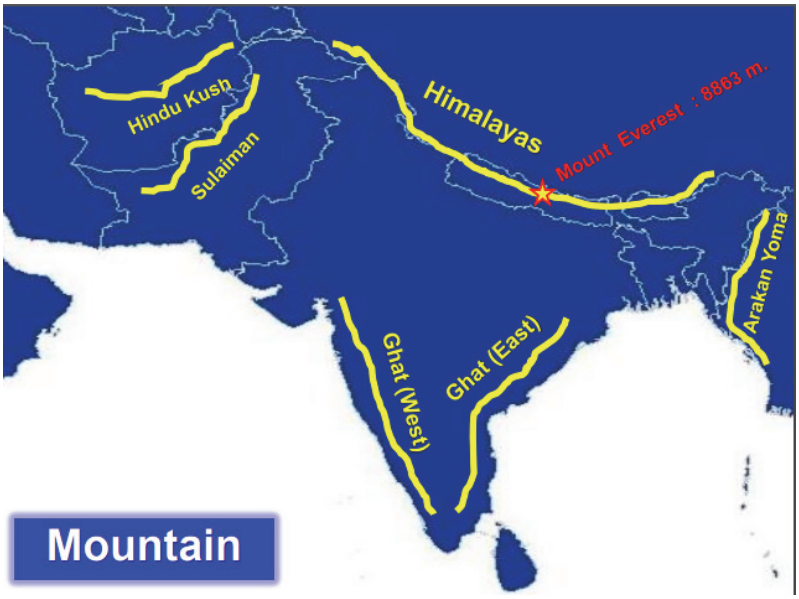
ลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียใต้ แบ่งเป็น ๕ เขต ดังนี้

๑. เขตเทือกเขาสูงตอนเหนือ

เป็นเขตเทือกเขาหินใหม่ซึ่งเป็นเทือกเขาที่แยกตัวไปจากจุดรวมที่เรียกว่า ปามีร์นอตหรือภาษาพื้นเมืองเรียกว่า ปามีร์ดุนยา แปลว่า หลังคาโลกมีความสูงประมาณ ๓,๕๐๐-๔,๕๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล ปานกลางจากปามีร์นอตมีเทือกเขาสูง ๆ ของทวีปเอเชียหลายแนว แต่แนวที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียใต้และเป็นเขตแดนกั้นเอเชียใต้ออกจากภูมิภาคอื่น ๆ ได้แก่

๑.๑ เทือกเขาหิมาลัย (Himalaya Range)

เป็นเทือกเขาที่แยกอนุทวีปอินเดียออกจากที่ราบสูงทิเบต และใช้เป็นพรมแดนธรรมชาติที่กั้นภูมิภาคเอเชียใต้กับเอเชียตะวันออก ทอดยาวในทิศทางตะวันออก-ตะวันตก พาดผ่านพื้นที่ของ ๕ ประเทศ ได้แก่ ปากีสถาน อินเดีย จีน ภูฏาน และเนปาล ในจำนวนยอดเขาสูงทั้งหมดตามแนวเทือกเขาหิมาลัย มียอดเขามากกว่า ๘๐ ยอดเขา ที่มีความสูงมากกว่า ๗,๐๐๐ เมตรขึ้นไปเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำ ๓ สาย คือ สินธุ คงคา และพรหมบุตร

เทือกเขาสำคัญในภูมิภาคเอเชียใต้
ที่มา : http://www.satit.up.ac.th/BBC07/AboutStudent/Document/Hist_India/pdf/Hist_SouthAsia_3_Physical.pdf

๑.๒ เทือกเขาสุไลมาน (Sulaiman Range)

เทือกเขาสุไลมาน เป็นเทือกเขาทางตะวันตกของปากีสถาน และเป็นเทือกเขาที่เป็นแนวพรมแดนปากีสถานกับอัฟกานิสถานมีช่องเขาไคเบอร์ (Khyber Pass) ซึ่งเชื่อมพื้นที่หุบเขาสูงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอัฟกานิสถานเข้ากับที่ราบหุบเขาลุ่มแม่น้ำสินธุของปากีสถานและอินเดีย เป็นเส้นทางการเดินทางจากภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้สู่เอเชียใต้ตั้งแต่โบราณ

๑.๓ เทือกเขาฮินดูกูซ (Hindu Kush Range)

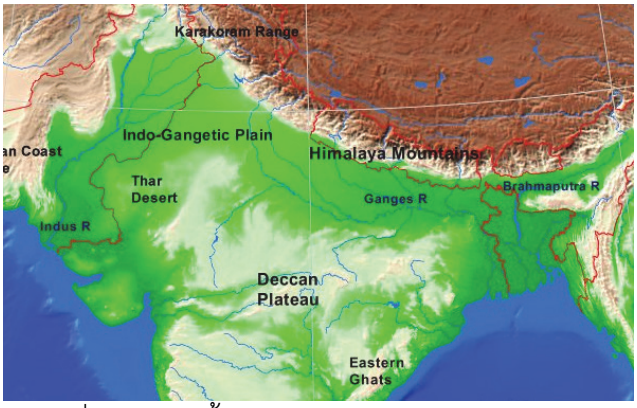
เทือกเขาฮินดูกูซอยู่บริเวณรอยต่อของประเทศปากีสถานกับประเทศอัฟกานิสถาน มียอดเขาสูงที่มากกว่าระดับ ๗,๐๐๐ เมตร ถึง ๒๐ ยอด ยอดเขาที่สูงที่สุดคือยอดเขาติร์อิชเมียร์ในประเทศปากีสถาน

๒. เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำตอนเหนือ

เป็นบริเวณที่ราบต่ำถัดลงมาจากเทือกเขาสูงทางตอนเหนือของภูมิภาค เป็นเขตอุดมสมบูรณ์ที่สุดของภูมิภาคนี้ โดยครอบคลุมที่ราบลุ่มแม่น้ำ ๓ บริเวณ คือ

๒.๑ ที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุ (Indus river plains)

แม่น้ำสินธุเป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในปากีสถาน ถือเป็นเส้นเลือดใหญ่และสายหลักของชาวปากีสถานต้นกำเนิดของแม่น้ำอยู่บริเวณที่ราบสูงธิเบต มีความยาว ๓,๒๐๐ กิโลเมตร ก่อนจะไหลลงสู่ทะเลอาหรับทางตอนใต้ของปากีสถานบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุเป็นบริเวณที่มีการตั้งถิ่นฐานมาช้านาน ดังปรากฏหลักฐานที่เมืองโมเฮนโจดาโรและฮารัปปา เรียกในปัจจุบันว่า อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุหรืออารยธรรมดราวิเดียน

ที่ราบลุ่มแม่น้ำตอนเหนือของภูมิภาคเอเชียใต้

ที่มา : http://www.alearningfamily.com/main/south-asia-physical-map-2/

๒.๒ ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา (Ganges river plains)

แม่น้ำคงคาเป็นแม่น้ำสายสำคัญของอินเดีย ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ของชาวฮินดูคู่กับแม่น้ำยมุนาที่ไหลขนานกัน มีต้นกำเนิดทางภาคเหนือของอินเดีย บริเวณเทือกเขาหิมาลัย ไหลผ่านทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดียไปทางตะวันออก และรวมกับแม่น้ำพรหมบุตรที่ประเทศบังกลาเทศ เกิดเป็นดินดอนสามเหลี่ยมขนาดใหญ่ชื่อว่าสามเหลี่ยมปากแม่น้ำคงคา นับเป็นแหล่งชลประทานและการคมนาคมที่สำคัญแห่งหนึ่ง ก่อนจะไหลออกที่อ่าวเบงกอล แม่น้ำคงคามีความยาวประมาณ ๒,๕๑๐ กิโลเมตร

๒.๓ ที่ราบลุ่มแม่น้ำพรหมบุตร (Brahmaputrariver plains)

แม่น้ำพรหมบุตรเป็นแม่น้ำที่กั้นเขตแดนสายสำคัญสายหนึ่งของทวีปเอเชีย มีความความยาว ๒,๙๐๐ กิโลเมตร มีต้นกำเนิดอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเขตปกครองตนเองทิเบต จากนั้นไหลผ่านพื้นที่ตอนใต้ของทิเบต แล้วไหลวกไปทางตะวันตกเฉียงใต้ผ่านหุบเขาอัสสัมและไปทางใต้ผ่านประเทศบังกลาเทศ มีจากนั้นได้ไหลมารวมกับแม่น้ำคงคา เกิดเป็นดินดอนสามเหลี่ยมขนาดใหญ่ชื่อว่าสามเหลี่ยมปากแม่น้ำคงคา นับเป็นแหล่งชลประทานและการคมนาคมที่สำคัญแห่งหนึ่ง

๓. ที่ราบสูงตอนกลางและตอนใต้

ที่ราบสูงเดคคาน
ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/Deccan_Plateau#/media/File:Deccan_Traps_Matheran.jpg

ที่ราบสูงเดคคาน (Deccan Plateau) เป็นเขตหินเก่าผ่านการสึกกร่อนมานาน มีอาณาเขตเริ่มจากตอนใต้ของเขตที่ราบลุ่มน้ำ โดยเริ่มจากแนวเทือกเขาใหญ่น้อยที่คั่นอยู่ เช่น เทือกเขาวินไชย (Vindhya) เทือกเขาสัตปุระ (Satpura) เทือกเขาไมคาลา (Maikala) และเทือกเขาอชันตา (Ajanta) เทือกเขาเหล่านี้มีความสูงต่างกัน ตั้งแต่ ๔๖๐-๑,๒๒๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล สองฝั่งของเขตคาบสมุทรเดคคาน ก่อนถึงชายฝั่งทะเลมีเทือกเขากัทส์ (Ghats) ตะวันออก และเทือกเขากัทส์ตะวันตกขนาบอยู่ เนื่องด้วยที่ราบสูงเดคคานมีลักษณะเป็นที่ราบสูงรูปโต๊ะ คือ เป็นที่ราบสูงที่มีทะเลหรือที่ราบล้อมรอบเป็นขอบทำให้ยกตัวขึ้นสูงกว่าบริเวณโดยรอบอย่างเห็นได้ชัด เกิดเป็นลักษณะเหมือนรูปโต๊ะ จึงทำให้บริเวณส่วนในของที่ราบสูงได้รับอิทธิพลความชื้นจากทะเลน้อยมาก มีสภาพแห้งแล้งแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทรายและทะเลทราย

๔. ที่ราบชายฝั่งทะเล

ที่ราบชายฝั่งทะเลของภูมิภาคเอเชียใต้ที่สำคัญ คือ ที่ราบชายฝั่งทะเลแคบ ๆ ขนาบทั้งสองฝั่งของที่ราบสูงเดคคาน ได้แก่ ที่ราบชายฝั่งทางตะวันออก เรียกว่า ***ชายฝั่งโคโรเมนเดล (Coromandel coast)*** และที่ราบชายฝั่งตะวันตก เรียกว่า ***ชายฝั่งทะเลมาลาบาร์ (Malaba coast)*** ชายฝั่งทั้งสองมีความสำคัญในการใช้เป็นเส้นทางการค้าทางทะเลตั้งแต่โบราณระหว่างอาหรับและเปอร์เซียกับจีนซึ่งต้องผ่านชายฝั่งนี้ จากแผนที่ทะเลของอินเดียนั้น ชายฝั่งบนแผ่นดินใหญ่ของอินเดียประกอบด้วยหาดทรายถึงร้อยละ ๔๓ กรวดและหินร้อยละ ๑๑ รวมถึงหน้าผา และร้อยละ ๔๖ เป็นดินเลนและโคลน ในปัจจุบันชายฝั่งทะเลทั้งสองมีเมืองท่าสำคัญ เช่น เมืองมุมไบทางฝั่งตะวันตก เมืองเจนไนและเมืองวิศาขาปัตตนัมทางฝั่งตะวันออก เป็นต้น

เมืองมุมไบ เมืองท่าสำคัญทางฝั่งตะวันตกของอินเดีย
ที่มา : http://businessofdata.net/017

๕. หมู่เกาะ

หมู่เกาะมัลดีฟส์เกิดจากซากปะการังทับถมจนเกิดเป็นแผ่นดิน เรียกว่า อะทอลล์ (Atoll)
ที่มา : https://mymaldives.com/maldives/

หมู่เกาะในภูมิภาคเอเชียใต้ทั้งหมดตั้งอยู่ในมหาสมุทรอินเดีย เกาะที่ใหญ่ที่สุด ได้แก่ ***เกาะศรีลังกา(Sri Lankaisland)*** ซึ่งเป็นที่ตั้งของประเทศศรีลังกาตั้งอยู่บนจุดปลายสุดด้านตะวันออกเฉียงใต้ของอนุทวีปอินเดียพื้นที่ส่วนใหญ่ของเกาะเป็นที่ราบสลับภูเขา และมีที่ราบชายฝั่งทางตอนกลางเต็มไปด้วยภูเขาและป่าไม้ทางตอนใต้มีลักษณะเป็นเนินเขาและภูเขา นอกจากนี้ยังมีหมู่เกาะที่สำคัญ เช่น ***หมู่เกาะมัลดีฟส์ (Maldives Islands)*** ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของภาคพื้นทวีป เกิดจากซากปะการังทับถมจนเกิดเป็นแผ่นดิน เรียกว่า “อะทอลล์ (Atoll)”จำนวนกว่า ๑,๑๙๐ เกาะ ***หมู่เกาะอันดามันและนิโคบาร์ (Andaman and Nicobar Islands)***เป็นหมู่เกาะขนาดใหญ่ที่มีเกาะรวมกันทั้งหมด ๕๗๒ เกาะ ตั้งอยู่ในบริเวณอ่าวเบงกอลและทะเลอันดามัน ในบรรดาเกาะทั้งหมดมีเพียง ๓๘ เกาะเท่านั้นที่มีมนุษย์อาศัยอยู่ราว ๓๕๐,๐๐๐ คนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๙๒ ของพื้นที่ปกคลุมไปด้วยป่าฝนหนาทึบ โดยมีเกาะนิโคบาร์ใหญ่เป็นศูนย์กลางทางใต้ และมีเกาะอันดามันเป็นศูนย์กลางทางตอนเหนือหมู่เกาะอันดามันและนิโคบาร์เป็นส่วนหนึ่งของประเทศอินเดีย ทางการอินเดียได้จัดให้หมู่เกาะอันดามันและนิโคบาร์เป็นดินแดนสหภาพแห่งหนึ่ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ

ส ๔.๑ ม.๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ

ส ๔.๒ ม.๒/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ

๒. อารยธรรมอารยัน

๓. อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมาของอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ได้โดยสังเขป

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพชาวดราวิเดียนและชาวอารยัน

ชาวดราวิเดียน

ชาวอารยัน

ที่มา : https://my.dek-d.com/--fever--/writer/viewlongc.php?id=774087&chapter=8

https://pantip.com/topic/30688518

จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน ดังนี้

๑) บุคคลในภาพดังกล่าว น่าจะเป็นประชากรของประเทศใด แล้วนักเรียนสังเกตได้จากสิ่งใดบ้าง *(แนวคำตอบ : ประเทศอินเดีย สังเกตจากลักษณะหน้าตา ผิวพรรณ เครื่องแต่งกาย)*

สื่อ

๑. ภาพชาวดราวิเดียนและชาวอารยัน

๒. กระดาษปรู๊ฟ

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การเขียนแผนผังความคิด (Mind Map) เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้

๒. ใบงานเรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

๒. นักเรียนสามารถระบุแนวคิดและประดิษฐกรรมที่เกิดในอารยธรรมโบราณของภูมิภาคเอเชียใต้ได้ถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ ได้อย่างมีเหตุผล ๒. นักเรียนสามารถประเมินความน่าเชื่อถือและตีความจากการสืบค้นข้อมูลอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล **ด้านคุณลักษณะ** ๑. นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ๒. นักเรียนเห็นคุณค่าการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์	๒) ลักษณะของชาวอินเดียทั้งสองภาพ มีความแตกต่างกันอย่างไร *(แนวคำตอบ : ชาวดราวิเดียนผิวดำรูปร่างเล็ก ชาวอารยันผิวขาวรูปร่างสูงใหญ่)* ๓) คนทั้ง ๒ กลุ่มเข้ามาอยู่ในภูมิภาคเอเชียใต้ได้อย่างไร *(นักเรียนตอบตามองค์ความรู้เดิมของนักเรียน)* ๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการอธิบาย ดังนี้ “ชาวดราวิเดียนกับชาวอารยันเป็นผู้สร้างสรรค์อารยธรรมสำคัญของภูมิภาคเอเชียใต้ คือ อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ และอารยธรรมอารยัน ซึ่งเป็นรากฐานของพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้” **ขั้นสอน** ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม เพื่อศึกษาอารยธรรมต่าง ๆ ดังนี้ ๑) กลุ่มที่ ๑ ศึกษาอารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ ๒) กลุ่มที่ ๒ ศึกษาอารยธรรมอารยัน ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปประเด็นสำคัญของอารยธรรมกลุ่มที่ตนได้รับมอบหมายในลักษณะแผนผังความคิด (Mind Map) ลงบนกระดาษปรู๊ฟ โดยศึกษาในประเด็นต่อไปนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๑) ความเป็นมาของอารยธรรม ๒) แนวคิดและประดิษฐกรรมที่เกิดในอารยธรรมนี้ ๓) อิทธิพลของอารยธรรมที่ผลต่อภูมิภาคเอเชียใต้จนถึงปัจจุบัน ๓. ครูให้นักเรียนศึกษาหาหลักฐานอย่างน้อยกลุ่มละ ๒ หลักฐานจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น หนังสือเรียน ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต (พร้อมระบุเว็บไซต์แหล่งที่มา) แล้วนำหลักฐานมาประเมินความน่าเชื่อถือ (Obj. ๔) ๔. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอ กลุ่มละ ๓-๕ นาที โดยหลังจากนำเสนอแต่ละกลุ่ม ครูและนักเรียนอภิปรายองค์ความรู้ที่ได้จากการนำเสนอ และครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ (Obj. ๑, ๒, ๓) ๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาความรู้ของกลุ่มตนเองและกลุ่มเพื่อน แล้วบันทึกความรู้ลงในใบงาน เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์		**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๑) มรดกของอารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุและอารย-ธรรมอารยันที่สืบทอดมาจนถึงปัจจุบันมีอะไรบ้าง *(แนวทางคำตอบ : การวางผังเมือง ระบบสุขาภิบาล การนับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ธรรมชาติ ระบบวรรณะในอินเดีย คัมภีร์พระเวท การนับถือเทพเจ้าหลายองค์)* ๒) การศึกษาแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ มีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์อย่างไร *(แนวทางคำตอบ : ทำให้ทราบถึงรากฐานของภูมิภาคเอเชียใต้ ที่จะมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ในยุคต่อมา)* (Obj. ๕) ๒. ครูให้นักเรียนแสดงความเห็นในประเด็นคำถามดังนี้ “เพราะเหตุใดนักเรียนจึงต้องประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลทุกครั้งที่นักเรียนสืบค้นข้อมูล” *(แนวคำตอบ : เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องของข้อมูล เพราะแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือจะมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเสมอ)* (Obj. ๖)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความเป็นมาของอารย-ธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ได้โดยสังเขป ๒. ระบุแนวคิดและประดิษฐกรรมที่เกิดในอารยธรรมโบราณของภูมิภาคเอเชียใต้ได้ถูกต้อง	๑) การตอบประเด็นคำถาม ๒) การตรวจแผนผังความคิด (Mind Map) เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ ๓) การตรวจใบงานเรื่องแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้	๑) ประเด็นคำถาม ๒) แผนผังความคิด (Mind Map) เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ ๓) ใบงานเรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้	๑) นักเรียนอธิบายความเป็นมาของอารย-ธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ได้ถูกต้องร้อยละ ๘๐ ๒) แผนผังความคิดครอบคลุมประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ แหล่งข้อมูลมีความน่าเชื่อถือร้อยละ ๘๐ ๓) นักเรียนทำใบงานถูกต้องร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์อิทธิพลของอารย-ธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ ๒. ประเมินความน่าเชื่อถือและตีความจากการสืบค้นข้อมูลอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล			
ด้านคุณลักษณะ ๑. บอกความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ๒. เห็นคุณค่าการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์	การตอบประเด็นคำถาม	ประเด็นคำถาม	๑) นักเรียนบอกความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม ร้อยละ ๘๐ ๒) นักเรียนสะท้อนคุณค่าการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างเหมาะสมร้อยละ ๘๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาความรู้จากการทำกิจกรรมกลุ่มของตนเองและเพื่อน จากนั้นสรุปความรู้ที่ได้ลงในใบงาน

อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ	ความเป็นมาของอารยธรรม	
	แนวคิดและประดิษฐกรรมที่เกิดในอารยธรรมนี้	
อารยธรรมอารยัน	ความเป็นมาของอารยธรรม	
	แนวคิดและประดิษฐกรรมที่เกิดในอารยธรรมนี้	

เฉลย

ใบงาน
เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาความรู้จากการทำกิจกรรมกลุ่มของตนเองและเพื่อน จากนั้นสรุปความรู้ที่ได้ลงในใบงาน

อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ	ความเป็นมาของอารยธรรม	➢ *ในช่วงประมาณ ๔,๕๐๐ ปีล่วงมาแล้ว ในบริเวณลุ่มแม่น้ำสินธุในประเทศปากีสถานปัจจุบัน ชาวดราวิเดียน (Dravidian) ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในดินแดนนี้มาแต่เดิมได้มีการพัฒนาทางด้านอารยธรรมจนกระทั่งกลายเป็นสังคมเมือง โดยหลักฐานสำคัญที่ปรากฏคือ เมืองโมเฮนโจดาโรและเมืองฮารัปปา*
	แนวคิดและประดิษฐกรรมที่เกิดในอารยธรรมนี้	➢ *ความเจริญแบบอารยธรรมเมือง เช่น การตัดถนนเป็นระเบียบ ระบบระบายน้ำ* ➢ *การใช้ที่ประทับตรา มีจารึกทำเป็นเครื่องหมาย ซึ่งอาจแสดงให้เห็นถึงการมีตัวอักษรใช้* ➢ *การนับถือเทพเจ้าหลายองค์ นับถือสัตว์และต้นไม้ต่าง ๆ*
อารยธรรมอารยัน	ความเป็นมาของอารยธรรม	➢ *ในช่วงประมาณ ๓,๕๐๐ ปีล่วงมาแล้ว ชาวอารยันซึ่งมีถิ่นกำเนิดอยู่ที่เอเชียกลาง ได้เริ่มอพยพเข้ามายังอนุทวีปอินเดีย การอพยพเข้ามาของชาวอารยันนั้นเข้ามาเป็นระลอก ๆ เมื่อเข้ามาแล้วก็รบพุ่งทำสงครามกับชนพื้นเมืองคือชาวดราวิเดียน ชาวอารยันได้ขับไล่ให้พวกดราวิเดียนอพยพลงไปอยู่ทางใต้ของอินเดีย บางส่วนที่อพยพไม่ทันก็ถูกกดลงเป็นทาส*
	แนวคิดและประดิษฐกรรมที่เกิดในอารยธรรมนี้	➢ *ระบบวรรณะ โดยในยุคแรกจะแบ่งแยกจากสีผิว ต่อมาจะเป็นการกำหนดจากหน้าที่อาชีพ* ➢ *การแต่งบทสรรเสริญพระผู้เป็นเจ้าในพิธีบูชายัญโดยนักบวช ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นของคัมภีร์พระเวทซึ่งเป็นคัมภีร์ที่เก่าแก่ที่สุดของชาวอารยัน* ➢ *การมีกษัตริย์หรือที่เรียกว่า “ราชา” เป็นประมุข มีสภาช่วยในการปกครอง*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๒ ม.๒/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถยกตัวอย่างอิทธิพลของอารยธรรมในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียได้อย่างมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

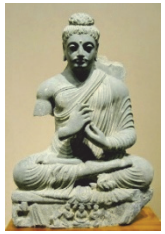
๑. ครูให้นักเรียนชมภาพอิทธิพลของอารยธรรมในเอเชียใต้ที่สำคัญ ดังนี้

๑) ภาพคัมภีร์พระเวท

ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/Vedas

๒) ภาพพระพุทธรูป ศิลปะแบบคันธาระ

ที่มา : http://tainote2.blogspot.com/2014/04/blog-post.html

สื่อ

๑. ภาพอิทธิพลของอารยธรรมในเอเชียใต้ที่สำคัญ

๒. ใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบัน

๓. กระดาษปรู๊ฟ

๔. ใบงานเรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบัน

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การเขียนแผนผังความคิด (Mind Map) เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอธิบายความสำคัญของอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ที่มีอิทธิพลต่อภูมิภาคเอเชียได้อย่างเหมาะสม	๓) ภาพพระราม นางสีดา พระลักษมณ์และหนุมานจากมหากาพย์ เรื่องรามายณะ ที่มา : https://dhrammada.files.wordpress.com/2014/09/2.jpg ๔) ภาพจำลองการค้าขายในอารยธรรมอินเดีย ณ หอศิลป์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งอินเดีย เมืองกัลกัตตา ที่มา : https://detechter.com/indus-valley-civilization-lived-without-active-flowing-river-system/	๒. ใบงานเรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๒. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน ดังนี้ จากภาพทั้ง ๔ ภาพที่นักเรียนได้ชมแล้วนั้นสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ในด้านใดบ้าง *(แนวคำตอบ : ภาพที่ ๑ สะท้อนอิทธิพลด้านศาสนา ความเชื่อ ตัวอักษรและวรรณกรรม ภาพที่ ๒ สะท้อนอิทธิพลด้านศาสนา ความเชื่อ ศิลปะ ภาพที่ ๓ สะท้อนอิทธิพลด้านวรรณกรรมและศิลปะ ภาพที่ ๔ สะท้อนอิทธิพลด้านการค้าขาย)* ๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการอธิบายดังนี้ “ภาพทั้ง ๔ ภาพที่นักเรียนได้ชมไปแล้วนั้นเป็นภาพที่แสดงถึงอิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นประเด็นสำคัญ ๆ ได้ ๔ ประเด็น ได้แก่ อิทธิพลทางด้านศาสนาและความเชื่อ อิทธิพลทางด้านศิลปะ อิทธิพลทางด้านตัวอักษรและวรรณกรรม และอิทธิพลทางด้านการค้าขาย”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์		**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ขั้นสอน ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม เพื่อศึกษาอิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ จากใบความรู้เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบัน ดังนี้ ๑) กลุ่มที่ ๑ ศึกษาอิทธิพลทางด้านศาสนาและความเชื่อ ๒) กลุ่มที่ ๒ ศึกษาอิทธิพลทางด้านศิลปะ ๓) กลุ่มที่ ๓ ศึกษาอิทธิพลทางด้านตัวอักษรและวรรณกรรม ๔) กลุ่มที่ ๔ ศึกษาอิทธิพลทางด้านการค้าขาย ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์และสรุปประเด็นสำคัญของอิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่กลุ่มตนได้รับมอบหมายในลักษณะแผนผังความคิด (Mind Map) ลงบนกระดาษปรู๊ฟ (Obj. ๒) ๓. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอ พร้อมยกตัวอย่างอิทธิพลของอารยธรรมในเอเชียใต้ กลุ่มละ ๓ นาที จากนั้นครูและนักเรียนอภิปรายองค์ความรู้ที่ได้จากการนำเสนอและครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ (Obj. ๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาความรู้ของกลุ่มตนเองและกลุ่มเพื่อน แล้วบันทึกความรู้ลงในใบงาน เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) หากในอดีตไม่มีการสร้างแหล่งอารยธรรมในเอเชียใต้จะส่งผลอย่างไรต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชีย *(แนวทางคำตอบ : หากในอดีตไม่มีการสร้างแหล่งอารยธรรมในเอเชียใต้จะส่งผลให้วิถีชีวิตของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป เช่น การนับถือศาสนา ระบบการปกครอง รูปแบบของตัวอักษรและวรรณกรรม เป็นต้น ดังนั้น อารยธรรมโบราณในเอเชียใต้นี้จึงถือเป็นหนึ่งในรากฐานที่สำคัญต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชีย)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ยกตัวอย่างอิทธิพลของอารย-ธรรมในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** วิเคราะห์อิทธิพลของอารย-ธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียได้อย่างมีเหตุผล	๑) การตอบประเด็นคำถาม ๒) การตรวจแผนผังความคิด (Mind Map) เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบัน ๓) การตรวจใบงานเรื่องอิทธิพลของอารยธรรมในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบัน	๑) การตอบประเด็นคำถาม ๒) การตรวจแผนผังความคิด (Mind Map) เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบัน ๓) การตรวจใบงานเรื่องอิทธิพลของอารยธรรมในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบัน	๑) ยกตัวอย่างอิทธิพลของอารยธรรมในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ ๘๐ ๒) แผนผังความคิดครอบคลุมประเด็นสำคัญ ร้อยละ ๘๐ ๓) นักเรียนทำใบงานถูกต้องร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ อธิบายความสำคัญของอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ที่มีอิทธิพลต่อภูมิภาคเอเชียได้อย่างเหมาะสม	การตอบประเด็นคำถาม	ประเด็นคำถาม	นักเรียนอธิบายความสำคัญของอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ที่มีอิทธิพลต่อภูมิภาคเอเชียได้อย่างเหมาะสมร้อยละ ๘๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

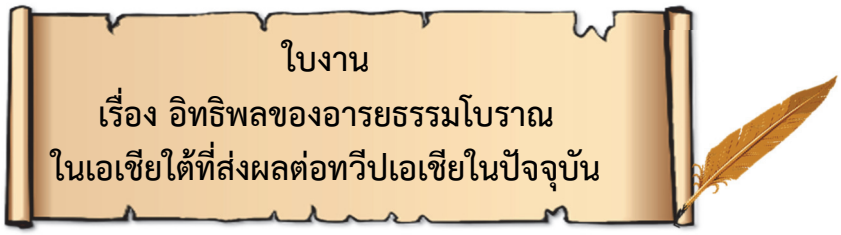
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

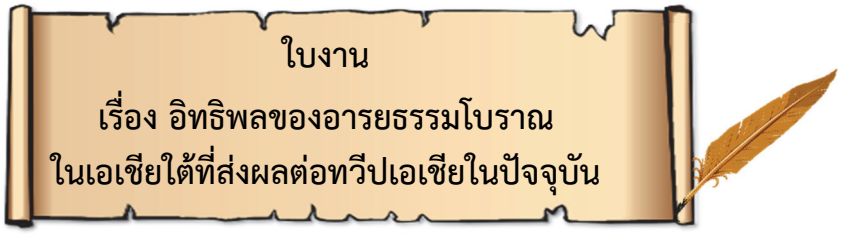
ใบงาน
เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ
ในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบัน

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาความรู้จากการทำกิจกรรมกลุ่มของตนเองและเพื่อน จากนั้นสรุปความรู้ที่ได้ลงในใบงาน

อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบัน	**ศาสนาและความเชื่อ**	
	ศิลปะ	
	ตัวอักษรและวรรณกรรม	
	การค้าขาย	

เฉลย

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาความรู้จากการทำกิจกรรมกลุ่มของตนเองและเพื่อน จากนั้นสรุปความรู้ที่ได้ลงในใบงาน

อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบัน	**ศาสนาและความเชื่อ**	➢ *เป็นต้นกำเนิดของความเชื่อและศาสนา เช่น ศาสนพราหมณ์-ฮินดู ศาสนาพุทธ เป็นต้น* ➢ *กษัตริย์เป็นผู้การปกครองดินแดนต่าง ๆ* ➢ *มีระบบวรรณะ โดยในยุคแรกจะแบ่งแยกจากสีผิว ต่อมาจะเป็นการกำหนดจากหน้าที่อาชีพ*
	ศิลปะ	➢ ศิลปกรรมต่าง ๆ ของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความเชื่อทางศาสนา โดยผลงานศิลปะที่มีความสำคัญในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ๑) สถาปัตยกรรม เช่น พระสถูปที่สาญจี ๒) ประติมากรรม เช่น พระพุทธรูปแบบคันธาระ ๓) จิตรกรรม เช่น ภาพวาดในถ้ำอชันตะ
	ตัวอักษรและวรรณกรรม	➢ วรรณกรรมอินเดียที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญมีดังนี้ ๑) คัมภีร์พระเวท ๒) รามายณะ ๓) มหาภารตะ
	การค้าขาย	➢ เศรษฐกิจของอารยธเศรษฐกิจของอารยธรรมนี้ขึ้นอยู่กับการค้าและเกษตรกรรม ซึ่งมีทั้งการค้าระหว่างเมืองต่าง ๆ ในอารยธรรมเดียวกันและการค้าระหว่างอารยธรรม ส่วนเศรษฐกิจของอารย-ธรรมกิจกรรมทางเศรษฐกิจด้านเกษตรกรรมนั้น เชื่อว่ามีการเพาะปลูกข้าวโพด ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ ถั่ว งา ฝ้าย นอกจากนั้นก็ยังมีการเลี้ยงสัตว์ เช่น วัว ควาย แพะ แกะ หมู

ใบความรู้
เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียใต้ที่ส่งผลต่อทวีปเอเชียในปัจจุบัน

๑. อิทธิพลทางด้านศาสนาและความเชื่อ

ภูมิภาคเอเชียใต้เป็นแหล่งกำเนิดศาสนาสำคัญ ๆ ของโลกหลายศาสนา ซึ่งสะท้อนให้เห็นความก้าวหน้าทางปัญญาความคิดของผู้คนในบริเวณนั้น สิ่งที่น่าสนใจก็คือศาสนาที่มีแหล่งกำเนิดขึ้นในเอเชียใต้ล้วนมีความเกี่ยวพันกับคัมภีร์พระเวทเป็นสำคัญมีทั้งสายที่ยึดตามคัมภีร์พระเวท คือศาสนาพราหมณ์ที่จะพัฒนามาเป็นศาสนาฮินดูในเวลาต่อมา และสายที่ปฏิเสธคัมภีร์พระเวทที่สำคัญคือพระพุทธศาสนา

๑.๑ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

ศาสนาพราหมณ์-ฮินดูมีแหล่งกำเนิดในเอเชียใต้ แถบประเทศอินเดียและประเทศปากีสถาน เป็นศาสนาที่เก่าแก่มากที่สุดในโลกศาสนาหนึ่ง มีอายุมากกว่า ๕,๐๐๐ ปี ผู้ที่นับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดูถือว่าศาสนาของตนไม่มีจุดกำเนิดและไม่มีจุดสิ้นสุดจะคงอยู่คู่โลกนิรันดร

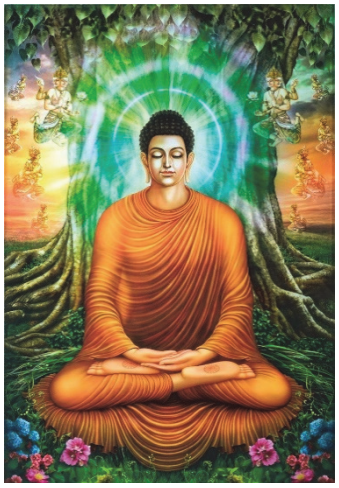
พระพรหม พระนารายณ์ พระศิวะ
ที่มา : https://kalyanamitra.org/th/article_detail.php?i=12546

ศาสนาพราหมณ์หรือที่ต่อมาพัฒนาเป็นศาสนาฮินดูนั้นมาจากคำว่าพราหมณ์ เป็นศาสนาในระยะแรกของพวกอารยันที่เน้นการทำพิธีบูชาเทพเจ้าโดยพวกพราหมณ์จึงเรียกว่าศาสนาพราหมณ์ คำว่าศาสนาพราหมณ์ มีความหมายว่า“ศาสนาของพระพรหม” ต่อมาได้ปฏิรูปให้เป็นศาสนาฮินดู คำว่า “ฮินดู” เป็นคำที่ใช้เรียกชาวอารยันที่อพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานในลุ่มแม่น้ำสินธุซึ่งอยู่ในประเทศปากีสถานในปัจจุบัน ชนชาวอารยันได้พัฒนาศาสนาพราหมณ์โดยการปฏิรูปคำสอนเดิมและเพิ่มเติมคำสอนใหม่ ๆ ลงไปผสมผสานกับความเชื่อดั้งเดิมของชนพื้นเมืองหรือชาวมิลักขะหรือทัสยุหรือดราวิเดียน แต่ไม่ได้เรียกศาสนาใหม่ว่า “ฮินดู”เพียงแต่เรียกว่า “สนาตนะธรรม” หรือกฎธรรมชาติที่นิรันดร ต่อมาชาวตะวันตกจึงเรียกศาสนาของคนแถบแม่น้ำสินธุว่า “ศาสนาฮินดู” เพราะฉะนั้นศาสนาพราหมณ์จึงมีอีกชื่อว่าฮินดู ปัจจุบันนี้ศาสนิกชนพราหมณ์-ฮินดูส่วนมากอยู่ในประเทศอินเดีย ส่วนหนึ่งอาศัยอยู่ในประเทศอื่น ๆ เช่น ศรีลังกา บาหลี อินโดนีเซีย ไทย และแอฟริกาใต้ โดยทั่วไปชาวฮินดูเชื่อว่ามีเทพเจ้าสูงสุดมี ๓ องค์ คือ พระพรหม ซึ่งเป็นผู้สร้างโลก พระอิศวรหรือพระศิวะเป็นผู้ทำลาย และพระวิษณุหรือพระนารายณ์ เป็นผู้ปกป้องและรักษาโลก

โดยความเชื่อที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียใต้นั้น คือ ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องระบบวรรณะเพื่อแบ่งแยกบทบาทและหน้าที่ของคนในสังคมตั้งแต่งกำเนิด ซึ่งแบ่งเป็น ๔ วรรณะคือ พราหมณ์ กษัตริย์ แพศย์ ศูทร

๒.๒ พระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาเป็นแนวคิดสำคัญในสายที่ปฏิเสธคัมภีร์พระเวท ปฏิเสธความเชื่อเรื่องพระเจ้าสร้างโลก และเป็นศาสนาแบบอเทวนิยมเป็นศาสนาประเภทนี้เพียงศาสนาเดียวที่ยังมีคนนับถืออย่างกว้างขวางจนถึงทุกวันนี้

พระพุทธเจ้า
ที่มา : https://www.pinterest.com/pin/397301998369574354/

ในเวลาก่อนที่จะเกิดพระพุทธศาสนานั้น ลัทธิแสวงหาความหลุดพ้นได้พัฒนามาเป็นระบบแล้วโดยแพร่กระจายอยู่ตามลุ่มแม่น้ำคงคาตอนล่างหรือบริเวณแคว้นพิหาร พวกที่นับถือลัทธินี้จะห่มเหลืองโกนศีรษะ ละเว้นจากความสุขทั้งปวง อาศัยอยู่อย่างสันโดษ บางครั้งจะมีผู้นำเสื้อผ้าหรืออาหารมาให้คนเหล่านี้จะกระทำทุกรกิริยาอย่างเคร่งครัดเพื่อทำจิตใจให้สงบและปลดปล่อยความมีตัวตน เพราะปรารถนาความหลุดพ้นหรือสัจธรรม

พระพุทธเจ้าทรงค้นพบสัจธรรมที่ว่า ทุกข์เกิดจากเหตุ หากจะดับทุกข์ต้องดับที่เหตุ สิ่งที่ทรงค้นพบเรียกว่าอริยสัจ ๔ ประกอบด้วยทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ทรงยืนยันว่าอริยสัจธรรมคือธรรมะที่สามารถแก้ปัญหาชีวิตของมนุษย์ได้ และทรงแนะวิธี (มรรค) ที่จะทำให้หลุดพ้นจากความทุกข์ โดยมรรค ๘ คือ มีความเห็นชอบ ดำริชอบ ปฏิบัติชอบ วาจาชอบ เลี้ยงชีพชอบ เพียรชอบ สติชอบ และสมาธิชอบ

คำสอนของพระพุทธเจ้าค้านต่อคำสอนและวัตรปฏิบัติของพราหมณ์ ทรงประกาศไม่เชื่อต่อคำสอนและความศักดิ์สิทธิ์ของคัมภีร์พระเวทพุทธศาสนาแทบจะเป็นศาสนาเดียวที่ไม่ผูกติดกับผู้ดลบันดาลหรือพระผู้เป็นเจ้า ไม่ได้ผูกมัดตัวเองไว้กับพระเจ้า เชื่อในความสามารถของมนุษย์ว่ามีศักยภาพเพียงพอ โดยไม่ต้องพึ่งพาอำนาจใด ๆ ภายนอก เชื่อว่ามนุษย์เองสามารถปลดเปลื้องความทุกข์ได้โดยไม่รอการดลบันดาล พุทธศาสนาไม่มีการบังคับให้คนศรัทธาหรือเชื่อถือแต่ให้สามารถพิสูจน์ได้โดยตนเอง

๒. อิทธิพลทางด้านศิลปะ

งานสร้างสรรค์ศิลปกรรมแขนงต่าง ๆ ของอารยธรรมอินเดียมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความเชื่อทางศาสนา ศิลปกรรมแขนงต่าง ๆ ของอินเดียจึงมักปรากฏนับเนื่องในศาสนา ทั้งศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และพระพุทธศาสนา ความศรัทธาและความเคารพต่อศาสนาของชาวอินเดีย ทำให้มีการสร้างกฎเกณฑ์เกี่ยวกับลักษณะของงานศิลปะต่าง ๆ มีลักษณะร่วมกันอย่างมาก อิทธิพลศิลปะจากภายนอก เช่น เปอร์เซีย กรีก แม้จะมีผลสำคัญต่อพัฒนาการทางศิลปะอินเดีย แต่ภายในเวลาไม่นานก็จะถูกกลมกลืนเข้ากับศิลปะอินเดีย

ศิลปกรรมของอินเดียเริ่มปรากฏหลักฐานในอารยธรรมลุ่มน้ำสินธุ ราว ๒,๕๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช ในสมัยต่อมาชาวอารยันเข้ามาในอินเดีย แต่ไม่ปรากฏหลักฐานงานทางศิลปะของพวกอารยันวิวัฒนาการทางศิลปะของอินเดียจึงขาดช่วงเป็นเวลาเกือบพันปี จนกระทั่งถึงสมัยพุทธกาลจึงได้ปรากฏหลักฐานทางศิลปะที่ชัดเจนขึ้นทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือแถบลุ่มน้ำสินธุ เป็นศิลปะที่ได้รับอิทธิพลจากจักรวรรดิเปอร์เซียและศิลปะแบบเฮลเลนิสติกของกรีก อิทธิพลของศิลปะภายนอกดังกล่าวได้พัฒนามาสู่ศิลปกรรมสมัยราชวงศ์เมารยะ ซึ่งเป็นศิลปะสมัยแรกที่มีหลักฐานปรากฏชัดเจน

๒.๑ สถาปัตยกรรม

การขุดพบซากเมืองฮารัปปาและโมเฮนโจดาโรสมัยอารยธรรมลุ่มน้ำสินธุทำให้เห็นว่าสถาปัตยกรรมอินเดียมีมาเกือบ ๕,๐๐๐ ปีแล้ว มีการวางผังเมืองและการก่อสร้างซึ่งเน้นประโยชน์ใช้สอยมากกว่าความสวยงาม

หลักฐานทางสถาปัตยกรรมของอินเดียในสมัยต่อมากำหนดอายุได้ราวต้นพุทธกาล มีการพบซากเมืองโบราณหลายสิบเมืองบริเวณสองฟากฝั่งลุ่มน้ำคงคาจนถึงที่ราบลุ่มปัญจาบ สถาปัตยกรรมที่เป็นศิลปะอย่างชัดเจนปรากฏขึ้นในสมัยราชวงศ์เมารยะ ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากจักรวรรดิเปอร์เซีย ได้แก่ สถูป เสาหิน ตลอดจนฐานรากของพระราชวัง สถาปัตยกรรมดังกล่าวมักเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาเพื่อแสดงถึงความศักดิ์สิทธิ์ของสถานที่ หรือเพื่อเป็นอนุสรณ์ถึงเหตุการณ์สำคัญ เช่น พระสถูปที่สาญจี เสาหินที่เมืองสารถี และพระราชวังของพระเจ้าอโศกมหาราช

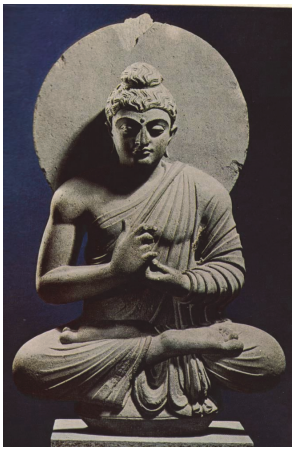
พระสถูปที่สาญจี
ที่มา : http://newdelhi.thaiembassy.org/th/2017/08/sanchistupa/

สถาปัตยกรรมอินเดียสมัยต่อมาเป็นสมัยที่ราชวงศ์กุษาณะมีอำนาจเหนืออินเดียทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือ และราชวงศ์มธุราในภาคกลางของอินเดีย เกิดศิลปะสำคัญขึ้น ๓ แบบ คือ ศิลปะแบบคันธาระ แบบมถุรา และแบบอมราวดี ในสมัยราชวงศ์คุปตะและหลังสมัยคุปตะ สถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นมีทั้งที่เนื่องในพระพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์-ฮินดูควบคู่กันไปมีการสร้างสถูปเจดีย์

สมัยมุสลิม สถาปัตยกรรมอินเดียจะผสมระหว่างศิลปะฮินดูและเปอร์เซีย เช่น สุสานตาชมะฮัล (Taj Mahal) ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมหินอ่อนที่มีชื่อเสียงมาก

๒.๒ ประติมากรรม

ประติมากรรมรุ่นแรก ๆ ของอินเดียอยู่ในสมัยราชวงศ์เมารยะ เป็นประติมากรรมลอยตัว ขนาดใหญ่ สลักจากหิน มีรูปร่างหนัก แข็งกระด้าง แสดงท่าหยุดนิ่ง เช่น รูปยักษ์ รูปสตรี

พระพุทธรูปศิลปะ แบบคันธาระ
ที่มา : http://tainote2.blogspot.com/2014/04/blog-post.html

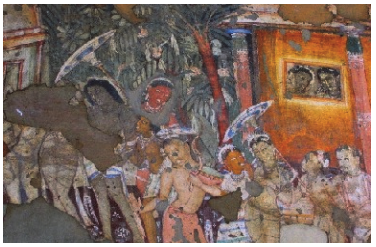
ประติมากรรมที่เป็นพระพุทธรูปสมัยแรก คือ พระคันธาระ โดยรับอิทธิพลจากศิลปะกรีก เห็นได้ชัดจากพระหัตถ์และพระวรกาย ตลอดจนริ้วจีวรเป็นแบบกรีก พบมากในบริเวณ ภาคเหนือของอินเดีย ประติมากรรมสมัยคุปตะ เป็นศิลปะที่แสดงศิลปะแบบอินเดียอย่างแท้จริง มีทั้งพระพุทธรูปและเทวรูปในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู มักมีขนาดใหญ่โต เช่น พระพุทธรูปปางปรินิพพานในถ้ำอชันตะ เทวรูปเครื่ององค์ของพระมเหศวรมูรติและพระอุมาที่ถ้ำเอเลฟันตา พระพุทธรูปที่เมืองบามิยานในอัฟกานิสถาน

สมัยหลังคุปตะ ประติมากรรมอินเดียมักจะสร้างตามกฎเกณฑ์มากขึ้นและไม่ค่อยเป็นธรรมชาติ ลักษณะโดยทั่วไปจะมีรูปร่างหนักและหนา ความเป็นธรรมชาติน้อยลง มีการประดับตกแต่งเพิ่มขึ้น พบจำนวนมากที่ถ้ำอชันตะ รวมทั้งเกาะลังกาและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๒.๓ จิตรกรรม

จิตรกรรมสมัยราชวงศ์เมารยะส่วนใหญ่สูญหายไปหมดแล้ว จิตรกรรมเก่าสุดที่ยังเหลืออยู่ในปัจจุบันพบที่เพดานถ้ำโดยคีมารา บริเวณตะวันออกของอินเดีย วาดขึ้นด้วยสีดำ ขาว และแดง เป็นภาพเขียนอย่างง่าย ๆ ค่อนข้างหยาบ

จิตรกรรมอินเดียสมัยต่อมาอยู่ในสมัยศิลปะอมราวดีเป็นภาพจิตรกรรมฝาผนังถ้ำที่อชันตะ แม้ภาพจะลบเลือนแต่แสดงให้เห็นถึงความงดงามของลายเส้นที่ทำให้ภาพมีความอ่อนช้อย การจัดวางภาพบุคคลและและลวดลายเครื่องประดับมีลักษณะตำแหน่งที่ชัดเจน

ภาพวาดในถ้ำอชันตะ
ที่มา : https://tourkrub.co/tours/6306-india-india-6d3n-sl.html

จิตรกรรมสมัยคุปตะและหลังสมัยคุปตะ เป็นสมัยที่รุ่งเรืองที่สุดแห่งงานจิตรกรรมของอินเดียปรากฏอยู่อย่างสมบูรณ์และมีจำนวนนับสิบแห่ง ที่ผนังถ้ำอชันตะเป็นภาพเขียนในพระพุทธศาสนาเล่าเรื่องชาดกต่าง ๆ ราว ๓๐ เรื่อง และพุทธประวัติบางตอน ภาพเกี่ยวกับประเพณีชีวิตประจำวันของประชาชนและชีวิตในราชสำนัก ความสามารถในการวาดเส้นและการอาศัยประโยชน์จากเงามืดบริเวณขอบภาพทำให้ภาพแลดูเคลื่อนไหว ให้ความรู้สึกหลังจากยุครุ่งเรืองแห่งจิตรกรรมของอินเดียก็เสื่อมลง

๓. อิทธิพลทางด้านตัวอักษรและวรรณกรรม

ภาษาสันสกฤตมีความสำคัญอย่างมากต่ออารยธรรมอินเดีย เป็นภาษาที่ใช้อยู่ในคัมภีร์พระเวท ซึ่งชาวอินเดียเชื่อว่าพระผู้เป็นเจ้าประทาน จึงมีความศักดิ์สิทธิ์ มีการแต่งตำราว่าด้วยไวยากรณ์ขึ้นหลายเรื่อง เช่น นิรุกตะของยาสกะ อธิบายประวัติที่มาและความหมายของคำ โดยเลือกคำมาจากคัมภีร์พระเวท

วรรณกรรมอินเดียที่มีอิทธิพล ได้แก่ รามายณะ มหาภารตะ คัมภีร์ปุราณะและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับธรรมเนียมกษัตริย์ การสืบราชวงศ์ตามแบบธรรมเนียมโบราณของราชวงศ์ในลุ่มแม่น้ำคงคา วรรณกรรมอินเดียมีอิทธิพลต่อชีวิตชาวบ้านในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย โดยการเล่า การอ่านนิทานแสดงเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในวรรณกรรม การแสดงหุ่นกระบอก หนัง ละครที่มีเนื้อหาของวรรณกรรม รามายณะ มหากาพย์ และชาดก

๓.๑ คัมภีร์พระเวท

๑) ฤคเวท เป็นคัมภีร์ที่รวบรวมบทสวดสดุดีพระผู้เป็นเจ้าทั้งหลาย บรรดาเทพเจ้าที่ปรากฏในฤคเวทสัมหิตามีจำนวน ๓๓ องค์ ทั้ง ๓๓ องค์ ได้จัดแบ่งตามลักษณะของที่อยู่เป็น ๓ กลุ่ม คือ เทพเจ้าที่อยู่ในสวรรค์ เทพเจ้าที่อยู่ในอากาศ และเทพเจ้าที่อยู่ในโลกมนุษย์ มีจำนวนกลุ่มละ ๑๑ องค์

คัมภีร์พระเวท
ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/Vedas

๒) ยชุรเวท เป็นคัมภีร์ที่รวบรวมบทประพันธ์ที่ว่าด้วยสูตรสำหรับใช้ในการประกอบยัญพิธียชุเวทสัมหิตา แบ่งออกเป็น ๒ แขนง คือ

๒.๑) ศุกลชุรเวท หรือ ยชุรเวทขาว ได้แก่ ยชุรเวทที่บรรจุมนต์ หรือคำสวดและสูตรที่ต้องสวด

๒.๒) กฤษณยชุรเวท หรือ ยชุรเวทดำ ได้แก่ ยชุรเวทที่บรรจุมนต์และคำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบยัญพิธีบวงสรวง ตลอดทั้งคำอธิบายในการประกอบพิธีอีกด้วย

๓) สามเวท เป็นคัมภีร์ที่รวบรวมบทประพันธ์อันเป็นบทสวดขับร้อง บทสวดในสามเวทสัมหิตามีจำนวน ๑,๕๔๙ บท ในจำนวนนี้มีเพียง ๗๕ บท

๔) อาถรรพเวท ส่วนอาถรรพเวท หรือที่เรียกกันว่า อาถรรพเวท เป็นคัมภีร์ที่เกิดขึ้นภายหลัง เป็นคัมภีร์ที่รวบรวมบทประพันธ์ที่ว่าด้วยมนต์หรือคาถาต่าง ๆ

๓.๒ มหากาพย์รามายณะ

มหากาพย์รามายณะ เป็นมหากาพย์ชิ้นแรกของโลกที่รจนาโดยฤาษีวาลมีกิ แต่งจำนวน ๒๔,๐๐๐ โศลก มีทั้งหมด ๗ กัณฑ์ หรือ ๗ ตอน เป็นเรื่องราวของพระรามและนางสีดา

มหากาพย์รามายณะ
ที่มา : https://www.siamganesh.com/rama.html

รามายณะ แปลว่า การไปของพระราม ซึ่งหมายถึงการเดินทางบุกป่าฝ่าดงของพระรามใน การติดตามหานางสีดานั่นเอง ต่อมาเรื่องราวของมหากาพย์นี้ได้เผยแพร่ไปในประเทศแถบเอเชียอาคเนย์ ทำให้เกิดการแต่งวรรณคดีเรื่องนี้ขึ้นในหลายชาติเช่น อินโดนิเซีย มลายู กัมพูชา ลาว พม่า และไทย

นอกจากนั้นยังมีกาพย์ที่แต่งสรรเสริญพระผู้เป็นเจ้าโดยเฉพาะพระราม คือ พระนารายณ์อวตาร โดยพรรณนาชีวประวัติและยกย่องคุณความดีอีกหลายเล่ม

๓.๓ มหากาพย์มหาภารตะ

มหากาพย์มหาภารตะเป็นมหากาพย์ที่ยิ่งใหญ่ แต่งเป็นฉันท์โดย ฤาษีเวทวยาส หรือกฤษณะไทวปายนะ แต่งจำนวน ๑ แสนโศลก มีทั้งหมด ๑๘ บรรพ (ปรว) หรือประมาณ ๒๒๐,๐๐๐ บรรทัด เนื้อเรื่องเป็นการพรรณนาถึงการทำสงครามที่ขับเคี่ยวกันระหว่างพี่น้องสองตระกูล คือ ตระกูลเการพ (โกรพ) กับตระกูลปาณฑพที่สืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษเดียวกัน คือ ท้าวภรต (โอรสท้าวทัศยันต์กับนางศกุนตลา) เพื่อแย่งชิงราชสมบัติหรือแย่งกันปกครองแผ่นดินซึ่งเป็นเรื่องปกติของประเทศต่าง ๆ ทุกแห่ง

ชาวฮินดูนั้นถือว่ามหาภารตะนี้ คือสงครามระหว่างฝ่ายธรรมะที่ชนะอธรรม ณ ทุ่งกุรุเกษตร ต่างสู้รบกันนานถึง ๑๘ วัน ต่างสูญเสียรี้พลมากมายจนเป็น "มหายุทธ" ที่ดุเดือดบ้าคลั่ง สงครามเรื่องนี้เกิดก่อนพระพุทธเจ้าประสูติ ๕๐๐ ปี นับเป็นงานวรรณกรรมที่ยิ่งใหญ่ที่รวบรวมเรื่องปรัมปราขนบธรรมเนียมประเพณี และนานาปรัชญาจากพหุเทวนิยม เทวนิยม เอกนิยม ที่เต็มไปด้วยพลังทางสร้างสรรค์ นอกจากนั้นยังใช้เป็นธรรมศาสตร์ อรรถศาสตร์ นิติศาสตร์และโมกศาสตร์ด้วย มหากาพย์นี้มีโศลกยกย่องว่า "สิ่งใดที่มีอยู่ในมหากาพย์นี้ สิ่งนั้นอาจมีให้เป็นในที่อื่นได้...แต่สิ่งใดที่ไม่มีอยู่ในมหากาพย์นี้ สิ่งนั้นย่อมจะหาไม่ได้เลยในที่แห่งนี้"

ในมหากาพย์มหาภารตะเรื่องนี้ปรากฏมีชื่อ พระอาจารย์โทรณะ ว่าเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญอย่างยอดเยี่ยมในศิลปะทั้งหลาย รวมทั้งวิชาการณรงค์สงครามด้วย ด้วยเหตุนี้ บรรดาเจ้าชายทั้งหลายต้องศึกษาและเป็นลูกศิษย์พระอาจารย์ผู้นี้ทั้งสิ้น ผู้รจนานั้นได้แต่งกาพย์หริวงศ์ เพื่อสรรเสริญพระเกียรติคุณของพระกฤษณะผู้ที่ชาวฮินดูเคารพนับถือว่า เป็นอวตารปางหนึ่งของ พระวิษณุเทพเจ้า จนมีชื่ออีกชื่อหนึ่ง เรียกว่า พระคัมภีร์พระเวทที่ ๕

สังคมชีวิตของอินเดียโบราณ จึงมุ่งเน้นการศึกษาศาสตร์และพระคัมภีร์ต่าง ๆ มากมายสำหรับการสร้างอาณาจักรให้มั่นคง โดยยึดเอาความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์และการนำศาสนามาใช้ครองตนครองแผ่นดินและเป็นหลักของการสร้างอาณาจักรให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

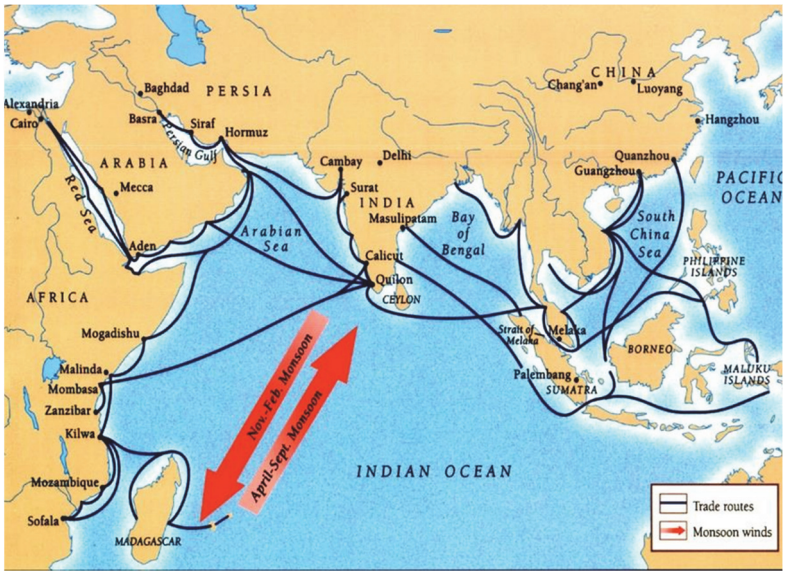

มหากาพย์มหาภารตะ
ที่มา : https://www.bloggang.com/mainblog.php?id=sdayoo&month=31-07-2009&group=168&gblog=20

๔. อิทธิพลด้านการค้าขาย

นักวิชาการเชื่อว่าเศรษฐกิจของอารยธรรมนี้ขึ้นอยู่กับการค้าและเกษตรกรรม การค้าดูเหมือนว่าจะเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญกว่าเกษตรกรรม ซึ่งมีทั้งการค้าระหว่างเมืองต่าง ๆ ในอารยธรรมเดียวกันและการค้าระหว่างอารยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับดินแดนในแถบลุ่มแม่น้ำไทรกริส-ยูเฟรติส นักโบราณคดีค้นพบหลักฐานต่าง ๆ ที่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว อย่างเช่น การค้นพบเปลือกหอยทะเลในแถบลุ่มแม่น้ำสินธุ หรือการค้นพบ sea! จากลุ่มแม่น้ำสินธุไปปรากฏอยู่ในดินแดนเมโสโปเตเมีย หลักฐานเหล่านี้ย่อมพิสูจน์ได้ดีว่าดินแดนแถบชายฝั่งของอนุทวีปอินเดียและดินแดนเมโสโปเตเมีย มีการติดต่อค้าขายกับดินแดนในลุ่มแม่น้ำสินธุ...การค้านี่เองเสริมให้ชนชั้นกลางมีบทบาทค่อนข้างสูงในสังคมของอารยธรรมนี้ สินค้าที่ซื้อขายแลกเปลี่ยนกันก็ได้แก่ ฝ้ายจากอินเดีย โลหะจากเมโสโปเตเมีย

กิจกรรมทางเศรษฐกิจด้านเกษตรกรรมนั้น เชื่อว่ามีการเพาะปลูกข้าวโพด ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ ถั่ว งา ผ้าย นอกจากนั้นก็ยังมีการเลี้ยงสัตว์ เช่น วัว ควาย แพะ แกะ หมู ส่วนการเลี้ยงม้านั้นเข้าใจว่าจะไม่มีการเลี้ยงเอาไว้ใช้งาน แม้ว่าเกษตรกรรมจะมีความสำคัญรองจากการค้า แต่ก็สามารถกล่าวได้ว่าเกษตรกรในสังคมนี้เป็นผู้ที่มีเทคโนโลยีในการผลิตสูง (แต่ไม่อาจเทียบได้กับปัจจุบัน) ซึ่งพอจะขยายความได้ว่า มีความสามารถในการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตผลสูงกว่าระดับเพียงเพื่อยังชีพ (Subsistence Live) เพราะผลผลิตนั้นนอกจากบริโภคแล้ว ต้องจ่ายไปเป็นภาษีที่ดินและยังอาจเก็บเอาไว้แลกเปลี่ยนสินค้าจากในเมือง หรือเก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์สำหรับฤดูเพาะปลูกในปีต่อไปอีกด้วย

เส้นทางการค้า

ที่มา : https://www.imagenesmi.com/im%C3%A1genes/ocean-trade-routes-53.html

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๒ ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ยุครุ่งเรืองของศาสนาพราหมณ์

๒. กำเนิดพระพุทธศาสนาและศาสนาเชน

๓. การเข้ามาของวัฒนธรรมอิสลามและการถือกำเนิดศาสนาซิกข์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถระบุประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณได้ครบถ้วนและถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณในรูปแบบเส้นเวลา (Timeline)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพสถานที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงอารยธรรมที่สำคัญในเอเชียใต้ ได้แก่

๑) คนอาบน้ำในแม่น้ำคงคา

ที่มา : http://www.tnews.co.th/contents/306329

๒) เจดีย์พุทธคยา

ที่มา : http://images.palungjit.org/f551/พระมหาโพธิเจดีย์-พุทธคยา-2500.html

สื่อ

๑. ภาพคนอาบน้ำในแม่น้ำคงคา เจดีย์พุทธคยา นักบวชชีเปลือย ทัชมาฮาล และสุวรรณวิหาร เมืองอัมริตสาร์

๒. ใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การเรียงลำดับเส้นเวลา (Timeline) ประเด็นและเหตุการณ์สำคัญของภูมิภาคเอเชียใต้ ลงในใบงานเรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

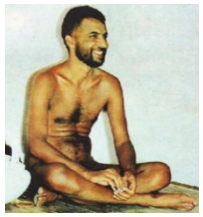
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านคุณลักษณะ

๑. นักเรียนเห็นความสำคัญของศาสนาที่ถือกำเนิดหรือเข้ามาในภูมิภาคเอเชียใต้อันส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

๒. นักเรียนเห็นประโยชน์ของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ

๓) นักบวชชีเปลือย

ที่มา : https://rabbitduck.wordpress.com/2010/08/08/ไปเยี่ยมวัดฑิฆัมพรและว/

๔) ทัชมาฮาล

ที่มา : https://www.matichon.co.th/foreign/news_938122

<table>
<tr><td colspan="3">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</td></tr>
<tr><td></td><td>๕) สุวรรณวิหาร เมืองอมฤตสารี

ที่มา : https://travel.thaiza.com/foreign/244831/
๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า “แต่ละภาพแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมของศาสนาใดบ้าง” (แนวคำตอบ : ภาพที่ ๑ คนอาบน้ำในแม่น้ำคงคาแสดงถึงวัฒนธรรมศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ภาพที่ ๒ เจดีย์พุทธคยาแสดงถึงวัฒนธรรมศาสนาพุทธ ภาพที่ ๓ นักบวชซีเปลือยแสดงถึงวัฒนธรรมศาสนาเชน ภาพที่ ๔ ทัชมาฮาลแสดงถึงวัฒนธรรมศาสนาอิสลาม และภาพที่ ๕ สุวรรณวิหาร เมืองอัมริตสาร์แสดงถึงวัฒนธรรมศาสนาซิกข์)</td><td></td></tr>
</table>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการอธิบายดังนี้ “อารยธรรมอินเดียในยุคโบราณเป็นอารยธรรมที่มีศาสนาหลายศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังที่ปรากฏอยู่ในภาพที่นักเรียนได้ชมไปแล้ว ซึ่งศาสนาต่าง ๆ นี้เองมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ” **ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนจับคู่กัน เพื่อศึกษาใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ โดยให้นักเรียนวิเคราะห์ประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ ๒. ครูให้นักเรียนนำผลการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์มาเรียงลำดับเป็นเส้นเวลา (Timeline) ลงในใบงาน เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณให้ครอบคลุม ๓ ประเด็นต่อไปนี้ ๑) ยุครุ่งเรืองของศาสนาพราหมณ์ ๒) กำเนิดพระพุทธศาสนาและศาสนาเชน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๓) การเข้ามาของวัฒนธรรมอิสลามและการถือกำเนิดศาสนาซิกข์ (Obj. ๑.๒) ๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเส้นเวลา (Timeline) พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ โดยครูสุ่มนักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันตอบทีละเหตุการณ์เรียงตามลำดับเวลาจนกระทั่งครบถ้วนทั้งยุคสมัยและครบทุกประเด็น โดยระหว่างการตอบคำถามของนักเรียน ครูอธิบายเสริมความรู้ในแต่ละเหตุการณ์ให้กับนักเรียน **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) ศาสนาแต่ละศาสนาที่ถือกำเนิดหรือเข้ามาในภูมิภาคเอเชียใต้ มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์อย่างไร *(แนวคำตอบ : ศาสนาแต่ละศาสนาก่อให้เกิดการสร้างสรรค์อารยธรรมต่าง ๆ เช่น แนวคิดความเชื่อของคนในสังคม การสร้างสรรค์ทางศิลปกรรม*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	อันส่งผลต่อพัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาคเอเชียใต้ ทำให้ภูมิภาคนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศอินเดีย กลายเป็นหนึ่งในแหล่งอารย-ธรรมสำคัญแห่งหนึ่งของเอเชีย) (Obj. ๓) ๒) การศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณมีประโยชน์กับนักเรียนอย่างไร *(แนวคำตอบ : ทำให้เข้าใจแนวคิดพื้นฐานทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ในยุคต่อมา)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณได้ครบถ้วนและถูกต้อง	๑) การตอบประเด็นคำถาม ๒) การตรวจใบงาน เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ	๑) ประเด็นคำถาม ๒) ใบงาน เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ	๑) นักเรียนระบุประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณได้ครบถ้วน ร้อยละ ๘๐ ๒) นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณในรูปแบบเส้นเวลา (Timeline) ถูกต้องร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ เรียงลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณในรูปแบบเส้นเวลา (Timeline)			
ด้านคุณลักษณะ ๑. เห็นความสำคัญของศาสนาที่ถือกำเนิดหรือเข้ามาในภูมิภาคเอเชียใต้อันส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ๒. เห็นประโยชน์ของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ	การตอบประเด็นคำถาม	ประเด็นคำถาม	๑) นักเรียนสะท้อนความเห็นเกี่ยวกับศาสนาที่ถือกำเนิดหรือเข้ามาในภูมิภาคเอเชียใต้อันส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ได้อย่างเหมาะสมร้อยละ ๘๐ ๒) นักเรียนสะท้อนความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณได้อย่างเหมาะสมร้อยละ ๘๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน
เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณมาเรียงลำดับในเส้นเวลา (Timeline)

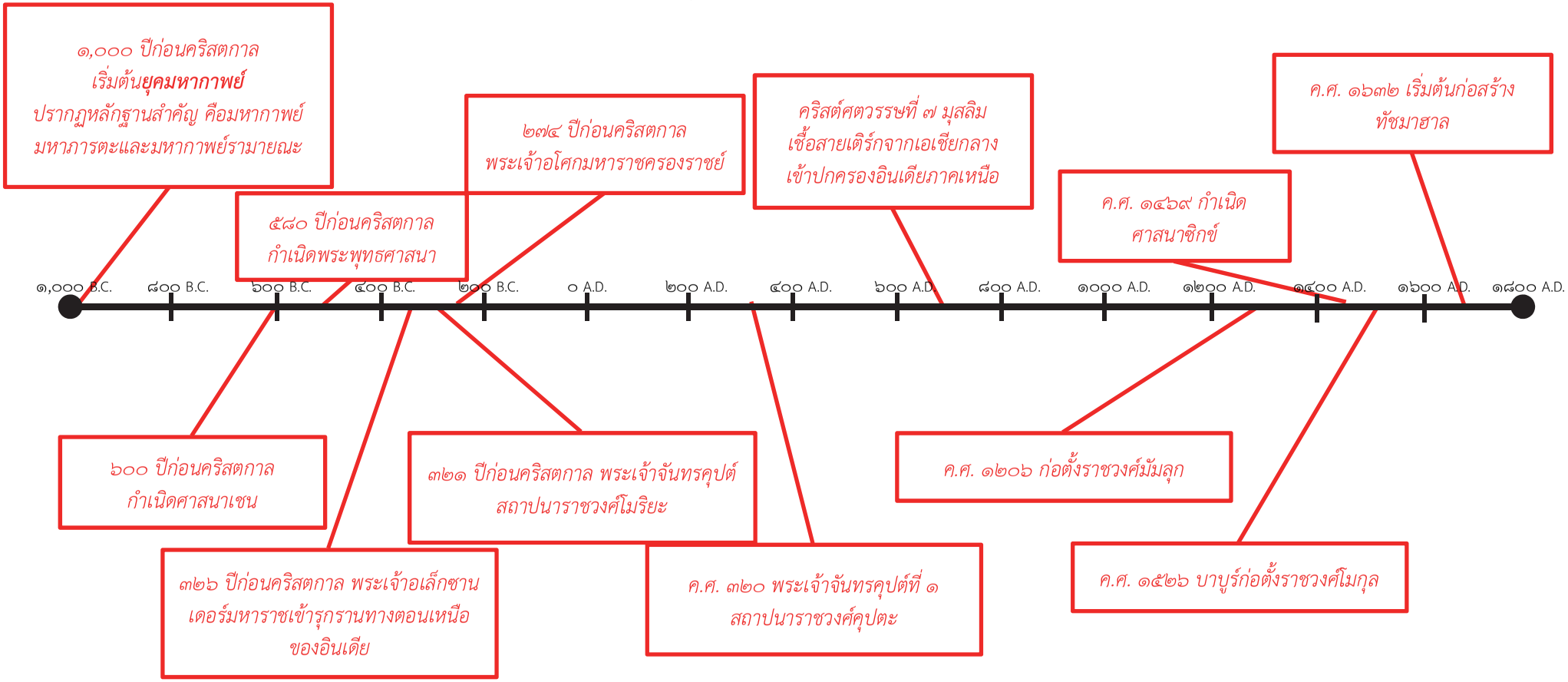

เฉลย

ใบงาน
เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณมาเรียงลำดับในเส้นเวลา (Timeline)

ใบความรู้
เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ

๑. ยุครุ่งเรืองของศาสนาพราหมณ์

มหากาพย์มหาภารตะและมหากาพย์รามายณะ
ที่มา : http://www.mahaparata.com/
https://dhrammada.wordpress.com/eastern-philosophy/indian-philosophy/ยุคของปรัชญาอินเดีย/ยุคมหากาพย์-epic-period/มหากาพย์รามายนะ/

ภายหลังจากที่ชนเผ่าอารยันได้อพยพและตั้งรกรากอย่างมั่นคงในดินแดนเอเชียใต้แล้ว ก็เริ่มมีการก่อตั้งอาณาจักรขึ้นในบริเวณทางตอนเหนือของอินเดีย ลักษณะเป็นนครรัฐอิสระกระจายตัวบริเวณลุ่มแม่น้ำคงคา มี “ราชา” เป็นผู้ปกครอง ในยุคนี้เรียกว่า ***ยุคมหากาพย์*** (๑,๐๐๐-๕๐๐ ปีก่อนคริสตกาล) เพราะปรากฏหลักฐานที่สำคัญอันแสดงให้เห็นถึงประวัติศาสตร์ของชาวอารยัน คือ **มหากาพย์มหาภารตะ** เป็นสงครามกลางเมืองที่ทุ่งกุรุเกษตรระหว่างตระกูลปาณฑพและเการพ มีการสอดแทรกบทบาทหน้าที่ของคนที่อยู่ในสังคมดังปรากฏใน ***ภควัทคีตา*** สอนให้คนทำหน้าที่ของตนในสังคมให้ครบถ้วน และ**มหากาพย์รามายณะ** ที่สะท้อนให้เห็นถึงการแบ่งชั้นวรรณะ การขยายอาณาเขตของอารยันไปทางตอนใต้และทำสงครามปราบชาวดราวิเดียน

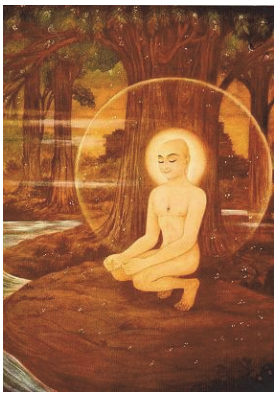

เทพเจ้าสูงสุดของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู
จากซ้ายไปขวา พระพรหม พระวิษณุ พระศิวะ
ที่มา : http://shreegurudevamantra.blogspot.com/2018/01/blog-post.html

ในยุคนี้เป็นยุคที่ศาสนาพราหมณ์มีความเจริญเป็นอย่างมาก โดยได้พัฒนาจากความเชื่อดั้งเดิมของชาวอารยันในการนับถือพระเจ้าหลายองค์ โดยเทพเจ้าสูงสุดของศาสนาพราหมณ์ คือ **พระศิวะ**หรือพระอิศวรเป็นเทพเจ้าที่มีอำนาจสูงสุด **พระวิษณุ**หรือพระนารายณ์ซึ่งจะอวตารลงมาเกิดในโลกมนุษย์เพื่อดับทุกข์เข็ญ และ**พระพรหม**ผู้สร้างโลก พราหมณ์เป็นผู้ที่ติดต่อกับเทพเจ้าได้ด้วยการประกอบพิธีกรรมและร่ายบทสวดมนต์บูชาเทพเจ้าตามคัมภีร์พระเวท ดังนั้นจึงมีบทบาทสำคัญในสังคมอินเดีย อนึ่ง ศาสนายังสอนให้คนยอมรับเรื่องการเวียนว่ายตายเกิด ทำให้ชาวอินเดียยอมรับชะตากรรมของตนในโลกปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงการดำรงอยู่ในวรรณะที่ถูกกำหนดมาตั้งแต่เกิด แล้วมุ่งทำความดีเพื่อจะได้หลุดพ้นจากวัฏสงสาร จึงนับว่าศาสนาพราหมณ์มีอิทธิพลสำคัญต่อการหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ และวิถีชีวิตของชาวอินเดียมาก

๒. กำเนิดพระพุทธศาสนาและศาสนาเชน

ในช่วงเวลาเดียวกับที่ศาสนาพราหมณ์-ฮินดูเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุด ได้มีศาสนาถือกำเนิดขึ้นอีก ๒ ศาสนา คือ **พระพุทธศาสนา**อันมีศาสดาคือ ***พระสัมมาสัมพุทธเจ้า*** ถือกำเนิดเมื่อประมาณ ๕๘๐ ปีก่อนคริสตกาล และ **ศาสนาเชน**อันมีศาสดาคือ***พระมหาวีระ*** ถือกำเนิดเมื่อประมาณ ๖๐๐ ปีก่อนคริสตกาล ทั้งสองศาสนามีแนวคิดที่คล้ายคลึงกันหลายประการ เช่น การคัดค้านพิธีกรรมความเชื่อและการแบ่งวรรณะในศาสนาพราหมณ์ แต่ก็มีข้อปฏิบัติที่แตกต่างกัน คือ พระพุทธศาสนาจะเน้นการฝึกปฏิบัติทางจิตและการใช้ปัญญาพิจารณาเพื่อให้ถึงซึ่งความหลุดพ้นสูงสุด คือ พระนิพพาน ส่วนศาสนาเชนสอนให้ทรมานหรือละทิ้งความเอาใจใส่ต่อร่างกายเพื่อให้จิตใจบริสุทธิ์ จุดประสงค์คือ เพื่อให้หลุดพ้นจากกรรมคล้ายกับพระพุทธศาสนา

พระมหาวีระ
ที่มา : https://www.gotoknow.org/posts/198540

ในช่วงประมาณ ๓๐๐ ปีก่อนคริสตกาล ดินแดนอินเดียได้ถูกชาวต่างชาติเข้ารุกรานคือเปอร์เซียและกรีก โดยเฉพาะกองทัพกรีกซึ่งนำโดยพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชได้เข้ารุกรานทางตอนเหนือของอินเดียในช่วง ๓๒๖ ปีก่อนคริสตศักราช ทำให้อินเดียได้รับอิทธิพลจากกรีก เช่น ศิลปะแบบกรีกซึ่งปรากฏเป็นพระพุทธรูปแบบแรกของพระพุทธศาสนา

พระพุทธรูปแบบคันธาระ
ซึ่งได้รับอิทธิพลจากศิลปะแบบกรีก
ที่มา : http://tainote2.blogspot.com/2014/04/blog-post.html

เมื่อ ๓๒๑ ปีก่อนคริสตกาล พระเจ้าจันทรคุปต์ได้รวบรวมกำลังพลขับไล่กองทัพกรีกออกไป สถาปนา***ราชวงศ์โมริยะ***และสามารถรวบรวมดินแดนอินเดียให้เป็นปึกแผ่นได้เป็นครั้งแรกของประวัติศาสตร์อินเดีย กษัตริย์ที่มีชื่อเสียงที่สุดของราชวงศ์ คือ **พระเจ้าอโศกมหาราช** (ครองราชย์ในช่วง ๒๗๔-๒๓๗ ปีก่อนคริสตกาล) พระองค์ได้ขยายดินแดนมาบริเวณตอนใต้ แต่ผลจากการทำสงครามที่แคว้นกลิงคะซึ่งมีผู้คนบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก ทำให้พระเจ้าอโศกมหาราชสลดพระทัยและเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้พระองค์หันมานับถือพระพุทธศาสนา

พระเจ้าอโศกมหาราชได้ทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก ส่งผลให้พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุดในสมัยนี้ เช่น การทำสังคายนาพระไตรปิฎกและการส่งพระธรรมทูตออกเผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนต่าง ๆ รวมทั้งดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย การสร้างพุทธศาสนสถานเป็นจำนวนมาก โดยปรากฏหลักฐานที่สำคัญ คือ สถูปสาญจีและเสาหินพระเจ้าอโศกมหาราช

สถูปสาญจีและเสาหินพระเจ้าอโศกมหาราช
ที่มา : https://historythaii.wordpress.com/สถานที่ที่เกี่ยวกับพระ/สถูปที่สาญจี
https://sites.google.com/site/ahorsigum/pra-wati-sat-r-na-suksa

หลังจากสมัยพระเจ้าอโศกมหาราชแล้ว ราชวงศ์โมริยะก็เริ่มเสื่อมลง ในช่วงนี้มีกษัตริย์ราชวงศ์อื่น ๆ ขึ้นมามีอำนาจในดินแดนอินเดีย เช่น พระเจ้าเมนันเดอร์หรือพระเจ้ามิลินท์ซึ่งเป็นกษัตริย์เชื้อสายกรีก และราชวงศ์กุษาณะซึ่งมีกษัตริย์ที่สำคัญคือ พระเจ้ากนิษกะ ซึ่งเป็นยุคที่พระพุทธศาสนานิกายมหายานเจริญรุ่งเรืองมาก

ในช่วง ค.ศ.๓๒๐ พระเจ้าจันทรคุปต์ที่ ๑ ได้ทรงรวบรวมอินเดียให้เป็นปึกแผ่นอีกครั้งหนึ่ง และได้สถาปนา ***ราชวงศ์คุปตะ***ขึ้น ในยุคนี้ได้ชื่อว่าเป็นยุคทองของอินเดีย มีความเจริญรุ่งเรืองในทุก ๆ ด้าน ทั้ง***ด้านศาสนาและปรัชญา*** ในยุคนี้เป็นยุคที่***ศาสนาฮินดู***ซึ่งได้พัฒนามาจากศาสนาพราหมณ์เจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นอย่างมาก แต่พระพุทธศาสนาก็ยังคงมีความเจริญรุ่งเรืองอยู่ ดังจะเห็นได้จากผลงาน***ด้านศิลปกรรม*** เช่น ถ้ำอชันตา พระพุทธรูปที่มีความงดงาม ***ด้านวรรณกรรม*** ได้ชื่อว่าเป็นยุคทองของวรรณคดีสันสกฤต กวีที่มีชื่อเสียงคือ **กาลิทาส** ผู้แต่งศกุนตลา ***ด้านวิทยาการ*** มีการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์อย่างกว้างขวาง

ศิลปกรรมภายในถ้ำอชันตา
ที่มา : http://www.watphrakaew-chiangrai.com/gallery_detail.php?id=48

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๕ อาณาจักรของราชวงศ์คุปตะก็เริ่มแตกแยกเป็นแคว้นเล็กแคว้นน้อย ประกอบกับถูกพวกเชื้อสายเติร์กเข้ามาโจมตี ในที่สุดราชวงศ์คุปตะก็สลายไปราวคริสต์ศตวรรษที่ ๖

๓. การเข้ามาของวัฒนธรรมอิสลามและการถือกำเนิดศาสนาซิกข์

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๗-๑๐ เป็นช่วงที่อินเดียอยู่ในสภาวะความวุ่นวายทางการเมือง อินเดียต้องเผชิญการรุกรานของพวกมุสลิม นั่นคือ มุสลิมเชื้อสายเติร์กจากเอเชียกลาง เข้าปกครองอินเดียภาคเหนือ และเผยแผ่ศาสนาอิสลามเข้าสู่ดินแดนเอเชียใต้ ในช่วงเวลาเดียวกันทางตอนใต้ของอินเดีย **อาณาจักรโจฬะ** ได้เจริญรุ่งเรืองขึ้น อาณาจักรแห่งนี้ถือได้ว่าเป็นแหล่งที่มั่นของศาสนาพราหมณ์-ฮินดูในอินเดีย อีกทั้งยังมีความเจริญทางด้านการค้าเป็นอย่างมาก

กุตุป มีนาร์ (Qubt Minar) กรุงนิวเดลี
สิ่งก่อสร้างในสมัยสุลต่านแห่งเดลี
ที่มา : http://newdelhi.thaiembassy.org/th/tourist-attractions-in-delhi-th/

ต่อมาใน ค.ศ. ๑๒๐๖ ผู้นำมุสลิมเชื้อสายเติร์กจากรัฐอิสลามในบริเวณอัฟกานิสถานได้ก่อตั้ง ***ราชวงศ์มัมลุก*** แต่เนื่องจากเมืองหลวงตั้งอยู่ที่เมืองเดลี จึงเรียกว่า ***สุลต่านแห่งเดลี*** (คริสต์ศตวรรษที่ ๑๓-๑๖)การยึดครองอินเดียของพวกมุสลิมได้ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน เป็นต้นว่ามีการนำภาษาเปอร์เซียเข้ามาใช้ในราชสำนัก ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นภาษาอูรดูซึ่งผสมผสานจากภาษาเปอร์เซีย สันสกฤต และอาหรับ ส่วนทางด้านศิลปกรรมก็มีการสร้างมัสยิด พระราชวัง หอคอย ฯลฯ ซึ่งผสมผสานศิลปะของมุสลิมกับฮินดู ทางด้านศาสนา ใน ค.ศ. ๑๔๖๙ ก็เกิดศาสนาใหม่ซึ่งนำหลักของศาสนาอิสลามกับฮินดูมาหล่อรวมกันเกิดเป็น **ศาสนาซิกข์** นอกจากนี้ก็ยังมีการแลกเปลี่ยนทางวรรณคดี ปรัชญา ดาราศาสตร์ การแพทย์ อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมเหล่านี้ไม่ได้เปลี่ยนความเชื่อและศรัทธาของคนอินเดียส่วนใหญ่ไปจากศาสนาฮินดูเลย

สุวรรณวิหาร เมืองอัมริตสาร์ ศาสนสถานสำคัญของศาสนาซิกข์
ที่มา : https://travel.thaiza.com/foreign/244831/

ต่อมาในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ ผู้รุกรานชาวเติร์กกลุ่มใหม่ภายใต้การนำของ**บาบูร์** (Babur) ซึ่งมีเชื้อสายสืบเนื่องมาจากนักรบชาวมองโกล เผ่าพันธุ์ของบาบูร์จึงมีชื่อเรียกว่า โมกุล (Moghul) ซึ่งมาจากคำว่ามองโกล บาบูร์ได้มีชัยชนะเหนือสุลต่านแห่งเดลีใน ค.ศ. ๑๕๒๖ และได้ตั้งตนเป็นใหญ่ในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา และสถาปนา***ราชวงศ์โมกุล***ขึ้นปกครองอินเดียสืบมายาวนานกว่า ๓๐๐ ปี

กษัตริย์ที่สำคัญในยุคราชวงศ์โมกุลคือ **พระเจ้าอักบาร์มหาราช** (ครองราชย์ในช่วง ค.ศ. ๑๕๕๖-๑๖๐๕) ในยุคนี้ อินเดียเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าทั้งทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม รวมถึงมีสันติสุขระหว่างศาสนา เนื่องจากพระเจ้าอักบาร์ทรงเปิดโอกาสให้คนทุกศาสนามีสิทธิเท่าเทียมกันในหลาย ๆ ด้าน กษัตริย์ที่สำคัญอีกพระองค์หนึ่งคือ **พระเจ้าชาห์จาฮาน** ในยุคนี้เป็นยุคที่มีสิ่งก่อสร้างที่สำคัญเกิดขึ้นหลายแห่ง เช่น **ทัชมาฮาล** อันเป็นอนุสรณ์สถานแห่งความรักของพระองค์ที่มีต่อพระนางมุมตัซ มาฮาล ใช้เวลาก่อสร้างและตกแต่งนานถึง ๒๒ ปีระหว่าง ค.ศ. ๑๖๓๒-๑๖๕๔

ทัชมาฮาล
ที่มา : https://www.matichon.co.th/foreign/news_938122

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๒ ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ความเสื่อมของราชวงศ์โมกุล

๒. การเข้ามายึดครองเอเชียใต้เป็นอาณานิคมของอังกฤษ

๓. การเรียกร้องเอกราชของชาวอินเดีย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถระบุประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมได้ครบถ้วนและถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมในรูปแบบเส้นเวลา (Timeline)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำภาพที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ จำนวน ๘ ภาพ สุ่มแจกให้กับนักเรียนจำนวนคนละ ๑ ภาพ จากนั้นครูให้นักเรียนที่ได้รับแจกภาพ นำภาพมาวางที่เส้นเวลา (Timeline) บนกระดานให้ถูกต้องพร้อมกับอธิบายพอสังเขปว่า ภาพดังกล่าวเกี่ยวข้องกับพัฒนาการในยุคนั้นอย่างไร โดยภาพที่ใช้มีดังนี้

๑) ภาพมหากาพย์รามายณะ

ที่มา : https://dhrammada.wordpress.com/eastern-philosophy/indian-philosophy/ยุคของปรัชญาอินเดีย/ยุคมหากาพย์-epic-period/มหากาพย์รามายนะ/

สื่อ

๑. วีดิทัศน์เพลงคานธีของวงคาราบาว

๒. เส้นเวลา (Timeline) พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ

๓. ภาพที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคโบราณ จำนวน ๘ ภาพ

๔. ใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

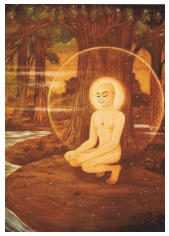
ภาระงาน/ชิ้นงาน

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญ และเรียงลำดับเส้นเวลา (Timeline) ลงในใบงาน เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านคุณลักษณะ ๑. นักเรียนเห็นประโยชน์ของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม ๒. นักเรียนสามารถสะท้อนคุณค่าของการใช้หลักอหิงสาในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	๒) ภาพพระมหาวีระ ศาสดาของศาสนาเชน ที่มา : https://www.gotoknow.org/posts/198540 ๓) ภาพพระพุทธเจ้า ศาสดาของพระพุทธศาสนา ที่มา : https://www.postsod.com/truth-12-reasons-buddha	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	๔) ภาพพระพุทธรูปแบบคันธาระ ที่มา : http://tainote2.blogspot.com/2014/04/blog-post.html ๕) ภาพเสาหินพระเจ้าอโศก ที่มา : https://sites.google.com/site/ahorsigum/pra-wati-sat-r-na-suksa	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	๖) ภาพถ้ำอชันตา ที่มา : http://www.watphrakaew-chiangrai.com/gallery_detail.php?id=48 ๗) ภาพกุตุป มีนาร์ (Qubt Minar) กรุงนิวเดลี ที่มา : http://newdelhi.thaiembassy.org/th/tourist-attractions-in-delhi-th	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	๘) ภาพทัชมาฮาล ที่มา : https://www.matichon.co.th/foreign/news_938122 ๒. ครูเปิดวีดิทัศน์เพลงคานธี ของวงคาราบาว ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=2zSWSfhQnlc จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๑) จากเพลงคานธีของวงคาราบาว กล่าวถึงบุคคลใดในแง่มุมใด *(แนวคำตอบ : กล่าวถึงมหาตมะ คานธี ซึ่งใช้หลักอหิงสาในการเรียกร้องสิ่งที่ต้องการ)* ๒) นักเรียนรู้จักหรือเคยได้ยินเรื่องราวของบุคคลในเพลงนี้หรือไม่ *(นักเรียนตอบตามประสบการณ์ของตนเอง)* ๓) การใช้หลักอหิงสาในชีวิตประจำวันมีผลดีหรือไม่อย่างไร *(แนวคำตอบ : เป็นผลดีกับชีวิตประจำวัน เพราะทำให้ไม่เกิดความขัดแย้งกับบุคคลรอบข้าง ไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาทำให้สังคมเกิดความสงบสุข)* ๓. ครูอธิบายเกริ่นนำว่ามหาตมะ คานธีเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการเรียกร้องเอกราชจากอังกฤษ โดยใช้หลักสันติวิธีหรืออหิงสาในการเรียกร้อง จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนด้วยการถามย้อนกลับว่า “แล้วอินเดียตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษตั้งแต่เมื่อไหร่ อย่างไร”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนจับคู่ เพื่อศึกษาใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม โดยให้นักเรียนวิเคราะห์ประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม ๒. ครูให้นักเรียนนำผลการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์มาเรียงลำดับเป็นเส้นเวลา (Timeline) ลงในใบงาน เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม ให้ครอบคลุม ๓ ประเด็นต่อไปนี้ ๑) ความเสื่อมของราชวงศ์โมกุล ๒) การเข้ามายึดครองเอเชียใต้เป็นอาณานิคมของอังกฤษ ๓) การเรียกร้องเอกราชของชาวอินเดีย (Obj. ๑, ๒) ๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเส้นเวลา (Timeline) พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม โดยครูสุ่มนักเรียนแต่ละคู่	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ช่วยกันตอบทีละเหตุการณ์เรียงตามลำดับเวลา จนกระทั่งครบถ้วนทั้งยุคสมัยและครบทุกประเด็น โดยระหว่างการตอบคำถามของนักเรียน ครูอธิบายเสริมความรู้ในแต่ละเหตุการณ์ให้กับนักเรียน **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) การเข้ามาของอังกฤษส่งผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชียใต้อย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ทำให้ดินแดนในภูมิภาคเอเชียใต้ตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษ สภาพเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจแบบยังชีพเป็นเศรษฐกิจแบบทุนนิยม นำการศึกษาแบบตะวันตกเข้ามา สร้างความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิม)* ๒) การศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมมีประโยชน์กับนักเรียนอย่างไร *(แนวคำตอบ : ทำให้เข้าใจแนวคิดพื้นฐานทาง*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ในยุคต่อมา และสามารถนำหลักอหิงสาของมหาตมะ คานธี มาปรับใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน) (Obj. ๓) ๓) นักเรียนจะนำหลักอหิงสาของมหาตมะ คานธี ไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันอย่างไร *(แนวคำตอบ : นำมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันโดยการลดปัญหาความขัดแย้งกับบุคคลรอบข้าง ไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา อันจะนำไปสู่การสร้างสังคมที่สงบสุข)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมได้ครบถ้วนและถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** เรียงลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมในรูปแบบเส้นเวลา (Timeline)	๑) การตอบประเด็นคำถาม ๒) การตรวจใบงาน เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม	๑) ประเด็นคำถาม ๒) ใบงาน เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม	๑) นักเรียนระบุประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมได้ครบถ้วนและถูกต้องร้อยละ ๘๐ ๒) นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมในรูปแบบเส้นเวลา (Timeline) ถูกต้องร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ ๑. เห็นประโยชน์ของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม ๒. สะท้อนคุณค่าของการใช้หลักอหิงสาในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	การอภิปรายประเด็นคำถาม	ประเด็นคำถาม	๑) นักเรียนสะท้อนความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมได้อย่างเหมาะสมร้อยละ ๘๐ ๒) นักเรียนสะท้อนคุณค่าของการใช้หลักอหิงสาในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมร้อยละ ๘๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน
เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมมาเรียงลำดับในเส้นเวลา (Timeline)

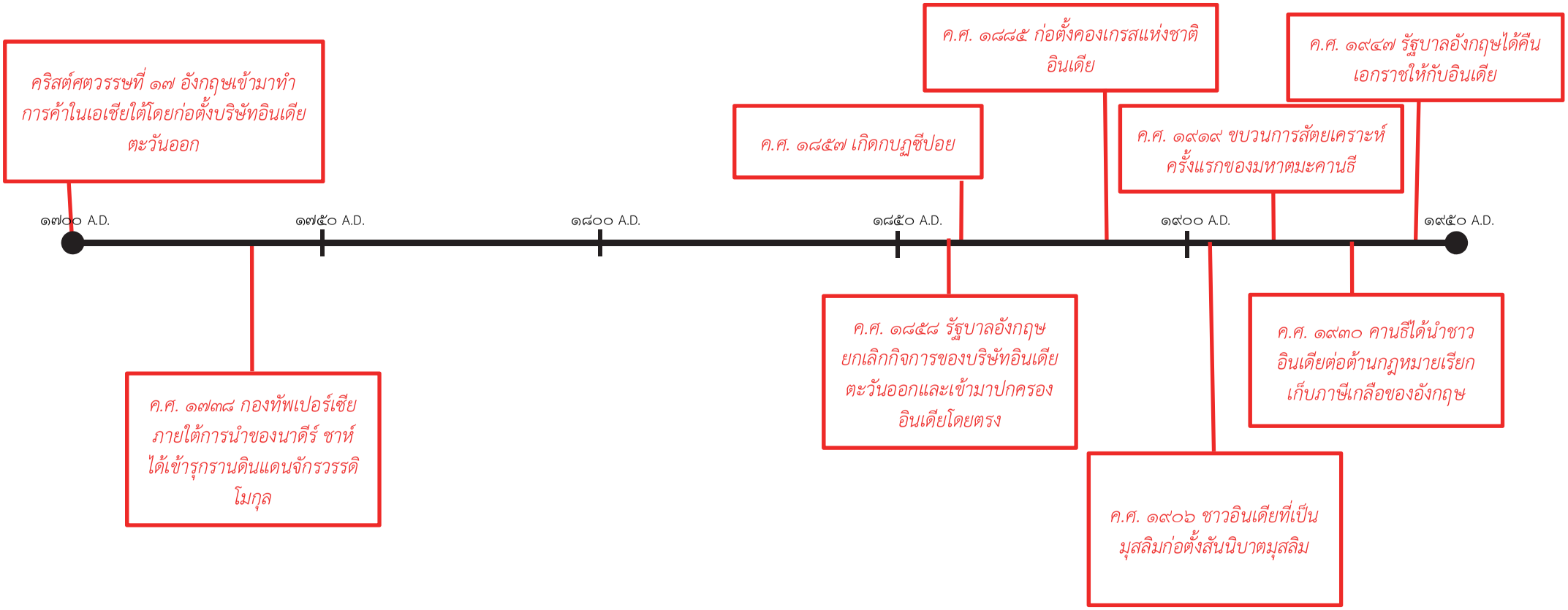

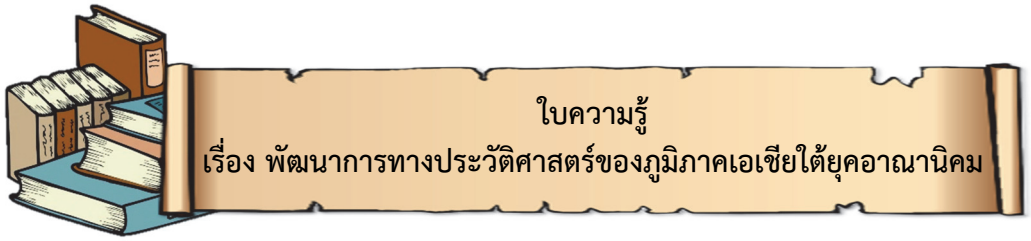
เฉลย

ใบงาน
เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมมาเรียงลำดับในเส้นเวลา (Timeline)

ใบความรู้
เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

๑. ความเสื่อมของราชวงศ์โมกุล

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ ภายหลังจากรัชสมัยของพระเจ้าโอรังเซปเป็นต้นมา จักรวรรดิโมกุลเริ่มเกิดความเสื่อมจากเหตุปัจจัยต่อไปนี้

๑. ปัจจัยภายใน กล่าวคือ กองทัพขาดความเข้มแข็ง แม่ทัพนายกองอ่อนแอ ขุนนางแก่งแย่งอำนาจชิงดีชิงเด่นกัน ชีวิตในราชสำนักเป็นไปอย่างฟุ่มเฟือย เกิดความแตกแยกในจักรวรรดิ อันสืบเนื่องมาจากนโยบายการปกครองในสมัยของพระเจ้าโอรังเซปที่สร้างความไม่พอใจให้กับกลุ่มชนต่าง ๆ เช่น ชาวซิกข์ทางเหนือ หรือนักรบมาราธาทางตะวันตกใกล้ชายฝั่งทะเล นอกจากนี้ยังเกิดปัญหาทางเศรษฐกิจอันสืบเนื่องมาจากการทำสงคราม การกบฏของขุนนางและการปล้นสะดมของบรรดาโจรสลัด ทำให้ต้องสูญเสียเงินทองในท้องพระคลังเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังส่งผลถึงภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการค้าได้รับผลกระทบจนกระทั่งหยุดชะงัก

๒. ปัจจัยภายนอก ใน ค.ศ. ๑๗๓๘ กองทัพเปอร์เซียภายใต้การนำของนาดีร์ ชาห์ ได้เข้ารุกรานดินแดนจักรวรรดิโมกุล แต่ปรากฏว่าราชวงศ์โมกุลไม่ได้เอาใจใส่ต่อการรุกรานนี้ ปล่อยให้กองทัพเปอร์เซียยกทัพเข้ามาโดยปราศจากการขัดขวาง จนกระทั่งมาถึงกรุงเดลฮีและทำการสังหารหมู่รวมถึงปล้นสะดมทรัพย์สินที่สำคัญไปมากมาย เป็นการซ้ำเติมให้จักรวรรดิโมกุลอ่อนแอลงไปอีก

จากความอ่อนแอดังกล่าวส่งผลให้จักรวรรดิโมกุลแตกแยกออกเป็นหลายฝ่าย เกิดกลุ่มอำนาจที่แบ่งแยกและปกครองดินแดนต่าง ๆ เช่น อัฟกานิสถานที่ถูกผนวกเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรเปอร์เซีย อุปราชแห่งเดคข่านที่ขยายอิทธิพลในแคว้นไฮเดอราบัต พวกมาราธาซึ่งขยายอำนาจในแคว้นปัญจาบ ส่วนทางตอนใต้นั้นก็มีอีกอิทธิพลหนึ่งที่กำลังรุกคืบ คือ บริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษ

๒. การเข้ามายึดครองเอเชียใต้เป็นอาณานิคมของอังกฤษ

อังกฤษไม่ใช่ชาติแรกที่เดินทางเข้ามาติดต่อค้าขายในประเทศอินเดีย (ชาติแรกคือ โปรตุเกส ในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕) แต่อังกฤษสามารถตั้งหลักแหล่งการค้า จนกระทั่งขยายอิทธิพลแทรกแซงการเมืองจนสามารถมีอิทธิพลเหนือดินแดนอินเดียได้ การเข้ามาของอังกฤษในช่วงแรกนั้นมาในนามของ**บริษัทอินเดียตะวันออก** ซึ่งก่อตั้งขึ้นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๗ เพื่อผูกขาดการค้าในอินเดียและโลกตะวันออกในนามของรัฐบาลอังกฤษ โดยเริ่มตั้งสถานีการค้าในเมืองชายฝั่งทะเล เช่น เมืองสุราต มัทราช บอมเบย์ กัลกัตตา ต่อมาบริษัทการค้าของฝรั่งเศสได้เข้ามาค้าขายในอินเดียและเริ่มแทรกแซงกิจการทางการเมืองของอินเดีย ทำให้บริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษเริ่มแทรกแซงทางการเมืองและการทหารในแคว้นต่าง ๆ ของอินเดียเพื่อ

แข่งขันกับฝรั่งเศส แต่ในที่สุดฝรั่งเศสพ่ายแพ้ให้กับอำนาจของอังกฤษ ทำให้อังกฤษค่อย ๆ สร้างอำนาจจนกระทั่งแคว้นต่าง ๆ ค่อย ๆ กลายเป็นรัฐในอารักขาและอาณานิคมของอังกฤษ โดยเมืองที่อยู่ในอาณัติของบริษัทอินเดียตะวันออกจะมีข้าหลวงซึ่งแต่งตั้งจากอังกฤษเป็นผู้ปกครองดูแลผลประโยชน์ของบริษัท โดยแต่ละเมืองจะมีทหารรับจ้างเพื่อป้องกันเมืองเหล่านั้น

หลังจากที่บริษัทอินเดียตะวันออกได้มีอิทธิพลทางการเมืองและเศรษฐกิจในอินเดียแล้ว บริษัทอินเดียตะวันออกได้จ้างชาวพื้นเมืองมาเป็นทหารรับจ้าง ซึ่งเป็นเหตุนำมาสู่ความไม่พอใจของชาวพื้นเมืองที่มีต่อชาวอังกฤษและความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมความเชื่อ ทำให้เกิดความเข้าใจผิดนำไปสู่การลุกฮือต่อต้านของทหารพื้นเมือง ขยายเป็นจลาจลในดินแดนต่าง ๆ ที่เรียกว่า**กบฏซีปอย** ใน ค.ศ. ๑๘๕๗–๑๘๕๘ ก่อนที่อังกฤษจะปราบปรามได้สำเร็จและเข้าปกครองอินเดียเป็นอาณานิคมโดยยกเลิกกิจการของบริษัทอินเดียตะวันออกและรัฐบาลอังกฤษเข้ามาปกครองอินเดียโดยตรงตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๕๘

กบฏซีปอย
ที่มา : https://www.gotoknow.org/posts/341530

หลังจากที่รัฐบาลอังกฤษปกครองอินเดีย ได้มีการจัดการปกครองอินเดียใหม่ แบ่งการปกครองเป็น ๒ ลักษณะ คือ รัฐบาลอินเดียภายใต้การปกครองของอังกฤษ โดยมีผู้ปกครองเป็นตัวแทนกษัตริย์อังกฤษมาปกครองในตำแหน่ง**อุปราช** ปกครองดินแดนส่วนใหญ่ของอินเดีย โดยเฉพาะเมืองสำคัญ เช่น บอมเบย์ มัทราช เบงกอล ไฮเดอราบัด เป็นต้น ส่วนที่เหลือให้ชาวพื้นเมืองปกครองตนเองแต่นโยบายทางทหารและต่างประเทศให้อังกฤษเป็นผู้ดูแล

แผนที่อาณานิคมอินเดียของอังกฤษ
ที่มา : https://commons.wikimedia.org/wiki/File:British_Indian_Empire_1909_Imperial_Gazetteer_of_India.jpg

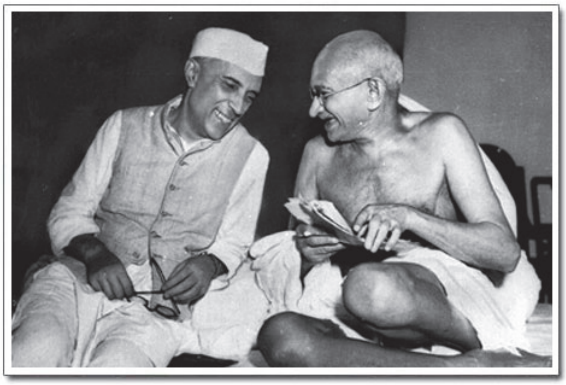
สภาพเศรษฐกิจในสมัยเป็นอาณานิคมของอังกฤษงานทางหัตถกรรมได้ลดความสำคัญลง โดยหันมาส่งเสริมด้านอุตสาหกรรม เพื่อผลิตสินค้าอันเป็นที่ต้องการของตลาดโลก เช่น ทอผ้า เหล็ก กระดาษ และเครื่องหนัง นอกจากนี้อินเดียรวมถึงศรีลังกายังเป็นแหล่งเกษตรกรรมขนาดใหญ่ โดยพืชที่ปลูกอย่างแพร่หลาย ได้แก่ ชา ฝ้าย ฝิ่น

ทางด้านสังคม อังกฤษได้พยายามยกเลิกประเพณีบางอย่าง เช่น พิธีสตี (การเผาตัวตายของหญิงฮินดูที่สามีตาย) รวมไปถึงพัฒนาทางด้านการศึกษา ภาษาอังกฤษกลายเป็นภาษาราชการใช้ในอินเดีย อังกฤษได้วางรากฐานการศึกษาในอินเดีย ตั้งแต่ระดับมัธยมจนถึงมหาวิทยาลัย ศึกษาแนวความคิดและวิทยาการก้าวหน้าตามแบบตะวันตก ทำให้ชาวอินเดียได้รับแนวคิดเรื่องสิทธิเสรีภาพมากขึ้น

๓. การเรียกร้องเอกราชของชาวอินเดีย

ใน ค.ศ. ๑๘๘๕ **คองเกรสแห่งชาติอินเดีย** (Indian National Congress : I.N.C.) ได้ก่อตั้งขึ้น องค์กรนี้เป็นองค์กรที่มีจุดประสงค์หลักเพื่อเป็นที่ชุมนุมของชาวอินเดีย และ “ต่อสู้เพื่อชาวอินเดียทุกคนโดยไม่คำนึงถึงศาสนา” บทบาทของคองเกรสแห่งชาติอินเดียในช่วงแรกคือ การวิพากษ์วิจารณ์นโยบายของรัฐบาลอังกฤษ และจะได้พัฒนาจนกลายเป็นศูนย์กลางในการเรียกร้องเอกราชในเวลาต่อมา นอกจากนี้ยังมีอีกองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นและต่อสู้ในการเรียกร้องเอกราชคือ **สันนิบาตมุสลิม** (Muslim League) ซึ่งก่อตั้งใน ค.ศ. ๑๙๐๖ โดยชาวอินเดียที่เป็นมุสลิมและได้รับการสนับสนุนจากอังกฤษเพื่อคานอำนาจกับคองเกรสแห่งชาติอินเดียซึ่งมีสมาชิกส่วนใหญ่เป็นชาวฮินดู สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิมซึ่งจะเกิดขึ้นควบคู่ไปกับการเรียกร้องเอกราชของชาวอินเดีย และจะกลายเป็นปัญหาใหญ่ภายหลังจากอินเดียได้รับเอกราช

จากความรู้สึกชาตินิยมที่ค่อย ๆ มีขึ้นในหมู่ชาวอินเดีย ประกอบกับปัญญาชนชาวอินเดียที่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตกและได้นำแนวคิดประชาธิปไตยและสิทธิเสรีภาพกลับมาด้วย ทำให้เริ่มมีแกนนำชาวอินเดียต้องการให้อังกฤษประกาศเอกราชให้กับดินแดนของตน โดยแกนนำที่มีบทบาทในการต่อสู้เพื่อเรียกร้องเอกราชให้กับอินเดียมากที่สุด คือ **มหาตมะ คานธี** ซึ่งเริ่มมีบทบาทในคองเกรสแห่งชาติอินเดียช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ เป็นต้นมา มหาตมะ คานธีใช้วิธีที่เรียกว่า **สัตยเคราะห์** เน้นการต่อสู้โดยสันติวิธี(อหิงสา) เช่น อดอาหารประท้วง หรือการไม่ร่วมมือใด ๆ เป็นการดื้อแพ่งไม่ยอมปฏิบัติตามข้อบังคับต่าง ๆ อย่างเงียบ ๆ และไม่ใช้ความรุนแรง นอกจากนี้ แกนนำคนสำคัญที่มีบทบาทในการเรียกร้องเอกราชและภายหลังการประกาศเอกราชอีกคนหนึ่ง คือ **เยาวหราล เนห์รู** ซึ่งในเวลาต่อมาได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกของอินเดีย

ซ้าย : เยาวหราล เนห์รู ขวา : มหาตมะ คานธี
ที่มา : https://www.bloggang.com/mainblog.php?id=temu&month=23-04-2012&group=8&gblog=7

ขบวนการสัตยาเคราะห์ของมหาตมะ คานธี เริ่มขึ้นครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๙ โดยเป็นการนัดให้ชาวอินเดียทั้งประเทศหยุดทำงานและธุรกิจต่าง ๆ เพื่อประท้วงอังกฤษที่ออกกฎหมายให้อำนาจรัฐบาลจับกุมผู้ต้องสงสัยที่เป็นปฏิปักษ์กับอังกฤษได้ แต่กระบวนการสัตยาเคราะห์ครั้งนี้ประสบความล้มเหลวเพราะได้เกิดเหตุจลาจลจนกระทั่งมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก แต่มหาตมะ คานธี ก็ยังคงมุ่งมั่นในการต่อสู้ในแนวทางนี้ โดยในเวลาต่อมาคานธีได้นำชาวอินเดียต่อต้านกฎหมายเรียกเก็บภาษีเกลือของอังกฤษใน ค.ศ. ๑๙๓๐ และเดินขบวนครั้งใหญ่เรียกร้องให้อังกฤษปลดปล่อยอินเดียใน ค.ศ. ๑๙๔๒ มีการปะทะกันระหว่างประชาชนกับทางการอังกฤษจนถึงขั้นนองเลือดเกิดขึ้นในหลายเมืองของอินเดีย

เหตุการณ์เหล่านี้บีบบังคับให้อังกฤษเริ่มปลดปล่อยอินเดีย โดยภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุดเมื่อ ค.ศ. ๑๙๔๕ รัฐบาลอังกฤษได้ปล่อยผู้นำคองเกรสแห่งชาติอินเดียจากที่คุมขัง และเสนอแนวคิดให้ชาวอินเดียเป็นผู้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เอง จนกระทั่งในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๗ รัฐบาลอินเดียได้คืนเอกราชให้กับอินเดีย ชาวอินเดียจึงถือเอาวันนี้เป็นวันประกาศอิสรภาพและวันหยุดราชการของประเทศเป็นประจำทุกปีตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

การฉลองครบรอบ ๗๐ ปีของการประกาศเอกราชจากอังกฤษเมื่อ ค.ศ.๒๐๑๗
ที่มา : https://news.thaipbs.or.th/content/265253

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ

ส ๔.๒ ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิมอันนำไปสู่การแยกประเทศปากีสถาน

๒. การแบ่งประเทศปากีสถานและบังคลาเทศ

๓. เหตุการณ์ปัจจุบันในภูมิภาคเอเชียใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถระบุประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบันได้ครบถ้วนและถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุของการแบ่งประเทศปากีสถานและบังคลาเทศได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำบัตรข้อความเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมจำนวน ๗ ข้อความมาสุ่มแจกให้กับนักเรียนจำนวน ๗ คน คนละ ๑ ข้อความ จากนั้นครูให้นักเรียนที่ได้รับแจกบัตรข้อความ นำบัตรข้อความมาวางที่เส้นเวลา (Timeline) บนกระดานให้ถูกต้องพร้อมกับอธิบายพอสังเขปว่าข้อความดังกล่าวเกี่ยวข้องกับพัฒนาการในยุคนั้นอย่างไร โดยบัตรข้อความที่ใช้มีดังนี้

๑) บริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษเริ่มเข้ามาทำการค้าในอินเดีย

๒) เกิดกบฏซีปอยขึ้นในแคว้นเบงกอล

๓) รัฐบาลอังกฤษเข้ามาปกครองอินเดียโดยตรงและยกเลิกกิจการบริษัทอินเดียตะวันออก

๔) ชาวอินเดียก่อตั้งคองเกรสแห่งชาติอินเดีย (Indian National Congress : I.N.C.)

สื่อ

๑. เส้นเวลา (Timeline) พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

๒. บัตรข้อความเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมจำนวน ๗ ข้อความ

๓. ใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การวิเคราะห์และเรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญของภูมิภาคเอเชียใต้ ในรูปแบบของเส้นเวลา (Timeline) ลงในใบงาน เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบันในรูปแบบ เส้นเวลา (Timeline)

๒. นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลเหตุการณ์ปัจจุบันในภูมิภาคเอเชียใต้จากแหล่งข้อมูลอย่างหลากหลาย

๓. นักเรียนสามารถประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลเหตุการณ์ปัจจุบันในภูมิภาคเอเชียใต้อย่างถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถนำแนวคิดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียใต้มาเป็นบทเรียนในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม

๕) ชาวมุสลิมในอินเดียก่อตั้งสันนิบาตมุสลิมแห่งอินเดีย (All-India Muslim League)

๖) มหาตมะ คานธีเป็นผู้นำในการเรียกร้องเอกราชจากอังกฤษ

๗) อินเดียได้รับเอกราชจากอังกฤษประเทศปากีสถานแยกตนเป็นรัฐอิสระ

๒. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ข่าว “อินเดียและปากีสถานยังตึงเครียดในแคชเมียร์”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=VHxtjCkX2QY

จากนั้นครูให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๑) ข่าวดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความขัดแย้งระหว่างประเทศใดบ้าง *(แนวคำตอบ : อินเดียกับปากีสถาน)* ๒) ความขัดแย้งดังกล่าวเกิดจากสาเหตุใด *(แนวคำตอบ : การทับซ้อนกันของพรมแดนระหว่างประเทศอินเดียกับปากีสถานในบริเวณแคว้นแคชเมียร์)* จากนั้นครูอธิบายเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “ปัญหาความขัดแย้งอินเดียและปากีสถานเป็นหนึ่งในปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียใต้ โดยต้นเหตุของปัญหาสืบเนื่องจากความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิมตั้งแต่ก่อนที่อินเดียจะได้รับเอกราช จนกระทั่งนำไปสู่การแยกตัวของประเทศปากีสถานในเวลาต่อมา” **ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนจับคู่ เพื่อศึกษาใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ยุคปัจจุบัน โดยให้นักเรียนวิเคราะห์ประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน จากนั้นครูให้นักเรียนนำประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์มาเรียงลำดับเป็นเส้นเวลา (Timeline) ลงในใบงาน เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน ให้ครอบคลุม ๒ ประเด็นต่อไปนี้ ๑) ความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิมอันนำไปสู่การแยกประเทศปากีสถาน ๒) การแบ่งประเทศปากีสถานและบังคลาเทศ ๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนสืบค้นเหตุการณ์หรือประเด็นในปัจจุบันที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียใต้คู่ละ ๓ ข้อ โดยเป็นเหตุการณ์หรือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมอย่างละ ๑ ข้อ โดยครูเน้นย้ำให้นักเรียนประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล พร้อมระบุแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย (Obj. ๑, ๓, ๔, ๕)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเส้นเวลา (Timeline) พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน โดยครูสุ่มนักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันตอบทีละเหตุการณ์เรียงตามลำดับเวลาจนกระทั่งครบถ้วนทั้งยุคสมัยและครบทุกประเด็น โดยระหว่างการตอบคำถามของนักเรียน ครูอธิบายเสริมความรู้ในแต่ละเหตุการณ์ให้กับนักเรียน **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑. สาเหตุสำคัญที่นำไปสู่การแบ่งประเทศปากีสถานและบังคลาเทศเกิดจากอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : การแบ่งประเทศปากีสถานออกจากประเทศอินเดีย เกิดจากความขัดแย้งทางด้านศาสนาระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิม ส่วนการแบ่งประเทศบังคลาเทศออกจากประเทศปากีสถานเกิดจากความแตกต่างจากปากีสถานตะวันตกทางด้านภาษา วัฒนธรรมและ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	เชื้อชาติ มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ต่ำกว่าและไม่ได้รับการเอาใจใส่จากรัฐบาลกลางเท่าที่ควร) (Obj. ๒) ๒. นักเรียนได้บทเรียนอย่างไรบ้างเกี่ยวกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียใต้ *(แนวคำตอบ : การแก้ปัญหาความขัดแย้งจะประสบความสำเร็จ ต้องอาศัยความร่วมมือกัน และคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข)* (Obj. ๖)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ระบุประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบันได้ครบถ้วนและถูกต้อง ๒. อธิบายสาเหตุของการแบ่งประเทศปากีสถานและบังคลาเทศได้ถูกต้อง	๑) การตอบประเด็นคำถาม ๒) การตรวจใบงานเรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน	๑) ประเด็นคำถาม ๒) ใบงาน เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน	๑) นักเรียนระบุประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบันได้ครบถ้วนและถูกต้องร้อยละ ๘๐ ๒) นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบันในรูปแบบเส้นเวลา (Timeline) ถูกต้องร้อยละ ๘๐ ๓) นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอย่างหลากหลายและน่าเชื่อถือร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. เรียงลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบันในรูปแบบเส้นเวลา (Timeline) ๒. สืบค้นข้อมูลเหตุการณ์ปัจจุบันในภูมิภาคเอเชียใต้จากแหล่งข้อมูลอย่างหลากหลาย ๓. ประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลเหตุการณ์ปัจจุบันในภูมิภาคเอเชียใต้อย่างถูกต้อง			
ด้านคุณลักษณะ นำแนวคิดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียใต้มาเป็นบทเรียนในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม	๑) การอภิปรายประเด็นคำถาม ๒) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	๑) ประเด็นคำถาม ๒) การสะท้อนความคิดเรื่องความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียใต้	นักเรียนสะท้อนแนวคิดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียใต้มาเป็นบทเรียนในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสมร้อยละ ๘๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน
เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบันมาเรียงลำดับในเส้นเวลา (Timeline)

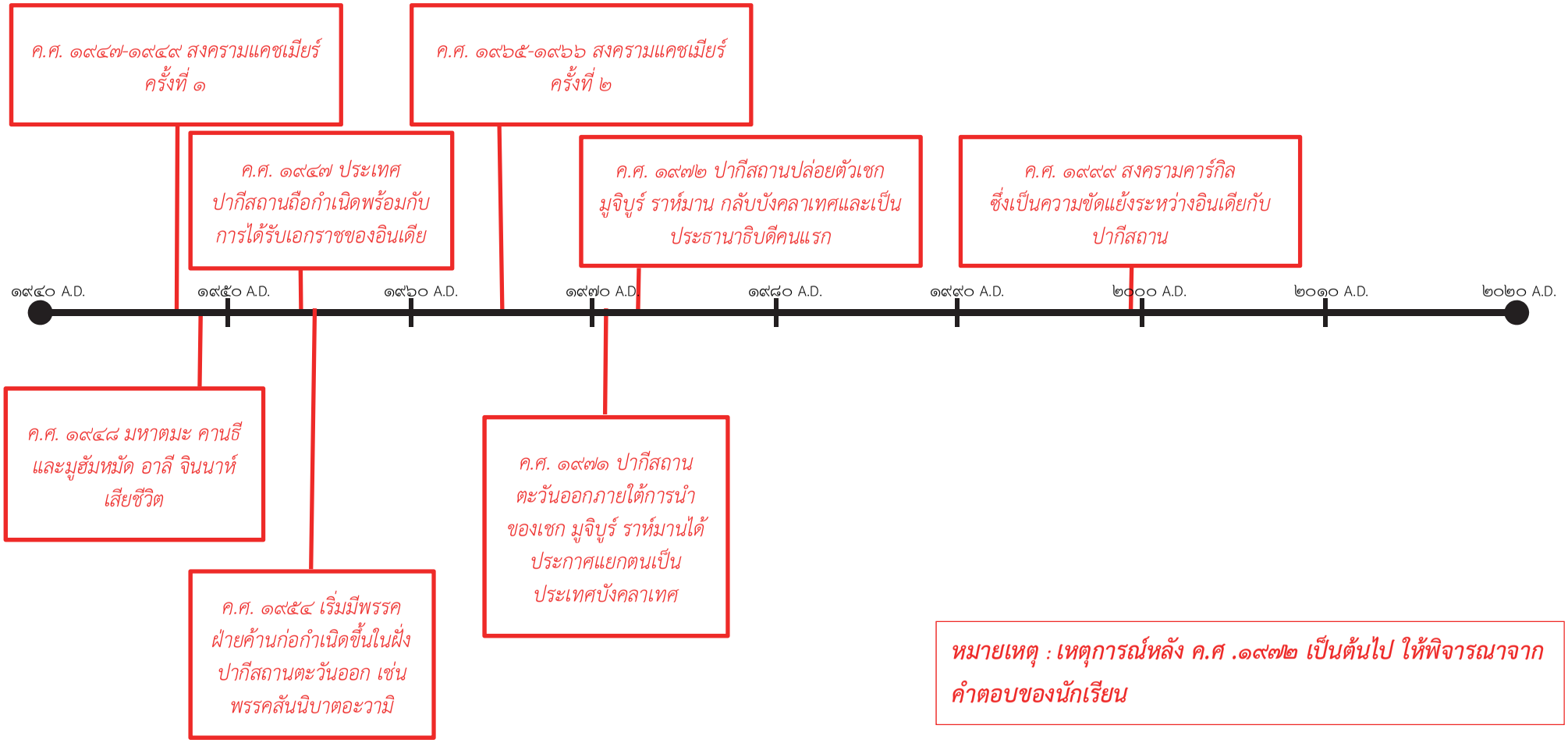

เฉลย

ใบงาน
เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบันมาเรียงลำดับในเส้นเวลา (Timeline)

หมายเหตุ : เหตุการณ์หลัง ค.ศ .๑๙๗๒ เป็นต้นไป ให้พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน

บัตรข้อความ

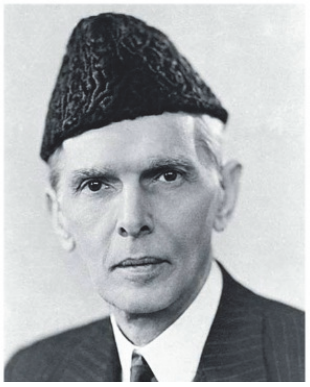
แสดงเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

บริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษเริ่มเข้ามาทำการค้าในอินเดีย
เกิดกบฏซีปอยขึ้นในแคว้นเบงกอล
รัฐบาลอังกฤษเข้ามาปกครองอินเดียโดยตรงและยกเลิกกิจการบริษัทอินเดียตะวันออก
ชาวอินเดียก่อตั้งคองเกรสแห่งชาติอินเดีย (Indian National Congress : I.N.C.)
ชาวมุสลิมในอินเดียก่อตั้งสันนิบาตมุสลิมแห่งอินเดีย (All-India Muslim League)
มหาตมะ คานธีเป็นผู้นำในการเรียกร้องเอกราชจากอังกฤษ
อินเดียได้รับเอกราชจากอังกฤษประเทศปากีสถานแยกตนเป็นรัฐอิสระ

ใบความรู้
เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

๑. ความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิมอันนำไปสู่การแยกประเทศปากีสถาน

มูฮัมหมัด อาลี จินนาห์
ที่มา : http:/knowday.blogspot.com/2012/03/

จากปัญหาความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิมซึ่งเกิดขึ้นในช่วงที่อินเดียเรียกร้องเอกราช กล่าวคือ ชาวมุสลิมไม่ไว้ใจชาวฮินดูซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศว่า ถ้าหากอินเดียเป็นเอกราชแล้ว ชาวมุสลิมจะไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปกครองของพรรคคองเกรสซึ่งเป็นแกนนำในการเรียกร้องเอกราชและมีสมาชิกส่วนใหญ่เป็นชาวฮินดู ประกอบกับทัศนคติความเป็นภราดรภาพของชาวมุสลิมอันเนื่องมาจากคำสอนในพระคัมภีร์ จึงทำให้สันนิบาตมุสลิมพยายามเรียกร้องให้ชาวมุสลิมได้ปกครองตนเองในดินแดนที่มีคนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามหลังจากอินเดียได้รับเอกราช

ความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิมดังกล่าวทวีความรุนแรงขึ้นจนถึงขั้นเกิดการนองเลือด แม้จะมีความพยามยามประนีประนอมจากหลาย ๆ ฝ่ายก็ตาม ก็ไม่ทำให้การรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของอินเดียสามารถเกิดขึ้นได้ หนทางที่ดีที่สุดจึงเป็น**การแบ่งประเทศ**ออกเป็นประเทศของชาวมุสลิมอีกประเทศหนึ่ง ในที่สุดเมื่ออังกฤษประกาศคืนเอกราชให้กับอินเดียในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๗ **ประเทศปากีสถาน** จึงได้ถือกำเนิดขึ้นพร้อมกัน โดยมีผู้นำ คือ **มูฮัมหมัด อาลี จินนาห์** โดยประเทศปากีสถานในช่วงแรกนี้มีดินแดน ๒ ส่วน คือ ปากีสถานตะวันตก (คือบริเวณประเทศปากีสถานในปัจจุบัน) และปากีสถานตะวันออก (คือบริเวณประเทศบังคลาเทศในปัจจุบัน) การแบ่งประเทศดังกล่าวนี้ส่งผลให้เกิดการย้ายถิ่นฐานของประชากรชาวฮินดูและชาวมุสลิมระหว่าง ๒ ประเทศนี้เป็นจำนวนมาก อีกทั้งก่อให้เกิดจลาจลระหว่างชาวฮินดูและชาวมุสลิมจนกระทั่งมีผู้เสียชีวิตไม่ต่ำกว่า ๑ ล้านคน มหาตมะ คานธีจึงได้ออกมาเรียกร้องให้การจลาจลยุติลง การกระทำของท่านสร้างความไม่พอใจให้กับชาวฮินดูหัวรุนแรงที่ต้องการให้ทำสงครามกับชาวมุสลิมเพื่อรวมดินแดนทั้งสองเป็นจักรวรรดิฮินดูและเห็นว่าคานธีอ่อนข้อให้ข้อเรียกร้องของชาวมุสลิมมากเกินไป จนกระทั่งในวันที่ ๓๐ มกราคม ค.ศ. ๑๙๔๘ ระหว่างที่มหาตมะ คานธีกำลังเดินไปเข้าพิธีสวดมนต์ในกรุงนิวเดลี มีชาวฮินดูหัวรุนแรงยิงท่านในระยะประชิดจนเสียชีวิต

พิธีศพของมหาตมะ คานธี
ที่มา : http://www.sarakadee.com/blog/oneton/?p=1225

ความขัดแย้งภายหลังจากได้รับเอกราชระหว่างอินเดียกับปากีสถานอีกประการหนึ่งคือ **ปัญหาดินแดนแคว้นจัมมูและแคชเมียร์** ต้นตอของปัญหา คือ แคว้นจัมมูและแคชเมียร์มีประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิม แต่มหาราชาผู้ปกครองแคว้นเป็นชาวฮินดู ทำให้เมื่ออินเดียและ

ปากีสถานประกาศเอกราช มหาราชาจึงตัดสินใจไม่ได้ว่าจะไปอยู่กับประเทศใด ต่อมาในเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๙๔๗ จึงตัดสินใจนำแคว้นจัมมูและแคชเมียร์เข้าร่วมกับอินเดีย โดยแลกกับความช่วยเหลือด้านกำลังพลและอาวุธจากอินเดียเพื่อต่อต้านกลุ่มที่นับถือศาสนาอิสลามที่พยายามจะรวมเข้ากับปากีสถาน ส่งผลทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างอินเดียกับปากีสถานจนกลายเป็นสงครามจำนวน ๓ ครั้ง คือ สงครามแคชเมียร์ครั้งที่ ๑ ใน ค.ศ. ๑๙๔๗-๑๙๔๙ สงครามแคชเมียร์ครั้งที่ ๒ ใน ค.ศ. ๑๙๖๕-๑๙๖๖ และสงครามคาร์กิล ใน ค.ศ. ๑๙๙๙

๒. การแบ่งประเทศปากีสถานและบังคลาเทศ

แผนที่ประเทศปากีสถานก่อน ค.ศ. ๑๙๗๑
ที่มา https://th.maps-pakistan.com/
ทางตะวันออกและตะวันตกปากีสถานแผนที่

ภายหลังจากการประกาศเอกราชของประเทศปากีสถาน ประเทศนี้ยังคงเผชิญปัญหาทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ดังนี้

๑) ปัญหาจากการโยกย้ายของประชากร เมื่อประเทศอินเดียและปากีสถานเป็นเอกราช ความระแวงสงสัยระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิมที่อยู่ในสองประเทศนี้ ส่งผลให้ชาวฮินดูที่อยู่ในประเทศปากีสถานอพยพมายังอินเดีย ส่วนชาวมุสลิมที่อยู่ในอินเดียก็อพยพมายังปากีสถาน ในส่วนชาวมุสลิมที่อพยพเข้ามาในปากีสถานนั้นไม่ได้มีทรัพย์สินติดตัวมาอย่างเพียงพอ จึงทำให้กลายเป็นภาระของรัฐบาลใหม่ อีกทั้งชาวฮินดูที่อพยพออกจากปากีสถานนั้นล้วนเป็นผู้มีความรู้และความสามารถในด้านต่าง ๆ ทำให้ในช่วงแรกรัฐบาลที่จัดตั้งใหม่นี้ขาดผู้มีความรู้และความสามารถ

๒) ปัญหาความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติวัฒนธรรมและฐานะทางเศรษฐกิจ แม้ประชากรในประเทศปากีสถานทั้งสองดินแดนจะนับถือศาสนาอิสลามเหมือนกัน แต่ก็มีความแตกต่างทางเชื้อชาติวัฒนธรรมและฐานะทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ ดินแดนปากีสถานตะวันตก ประชากรเป็นชาวปัญจาบเป็นส่วนใหญ่ พูดภาษาอูรดู มีฐานะทางเศรษฐกิจและมีความรู้สูงกว่าชาวมุสลิมกลุ่มอื่น จึงได้เข้าครองตำแหน่งสำคัญในรัฐบาล ส่วนดินแดนปากีสถานตะวันออก ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวเบงกอล พูดภาษาเบงกาลี แม้จะเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ คือร้อยละ ๕๕ แต่ก็มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ค่อนข้างต่ำ

ในช่วงแรกตั้งประเทศปากีสถานนั้น รัฐบาลกลางมีความพยายามที่จะสร้างความสามัคคีภายในชาติ แต่ด้วยความแตกต่างที่ได้กล่าวข้างต้น จึงทำให้ความเป็นเอกภาพที่เคยมีตั้งแต่ช่วงที่เป็นสันนิบาตมุสลิมค่อย ๆ จางหายไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฝั่งปากีสถานตะวันออก ภายหลังจากมูฮัมหมัด อาลี จินนาห์เสียชีวิตใน ค.ศ. ๑๙๔๘ ความสามัคคีในหมู่ผู้นำค่อย ๆ ลดลง แต่พรรคสันนิบาตมุสลิมก็ยังคงอำนาจได้อยู่จนกระทั่งใน ค.ศ. ๑๙๕๔ ได้เริ่มมีพรรคฝ่ายค้านก่อกำเนิดขึ้นในฝั่งปากีสถานตะวันออก เช่น พรรคสันนิบาตอะวามิ ซึ่งในเวลาต่อมาได้เป็นผู้เรียกร้องการปกครองตนเองของปากีสถานตะวันออก

แม้ว่ารัฐบาลกลางของปากีสถานจะพยายามแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำระหว่างดินแดนทั้งสอง แต่ในทัศนะของชาวปากีสถานตะวันออกนั้นมองว่า รัฐบาลกลางไม่ได้จริงจังมากพอในการแก้ปัญหา ทำให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำยังคงอยู่และทวีความรุนแรงขึ้น จนกระทั่งใน ค.ศ. ๑๙๗๑ ชาวปากีสถานตะวันออกภายใต้การนำของ**เชก มูจิบูร์ ราห์มาน**ได้ประกาศแยกตนเป็นเอกราชเป็น**ประเทศบังคลาเทศ** แต่กองทัพของรัฐบาลกลางได้จับเชก มูจิบูร์ ราห์มานในฐานะกบฏ ส่งผลให้เกิดการจลาจลในดินแดนปากีสถานตะวันออก ความตึงเครียดดังกล่าวทำให้อินเดียร่วมมือกับกองกำลังต่อสู้เพื่ออิสรภาพของบังคลาเทศกลายเป็นสงครามระหว่างอินเดียกับปากีสถานในช่วงเดือนธันวาคมปีนั้น ต่อมาได้มีการเจรจาสงบศึกและประธานาธิบดียาห์ยาข่านของปากีสถานลาออก อาลี บุตโตได้ขึ้นเป็นประธานาธิบดีคนใหม่ของปากีสถาน บุตโตได้ปล่อยตัวเชก มูจิบูร์ ราห์มานกลับบังคลาเทศ และเชก มูจิบูร์ ราห์มานก็ได้ขึ้นเป็นผู้นำรัฐบาลคนแรกของประเทศเกิดใหม่นี้ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๗๒

๓. ภูมิภาคเอเชียใต้ในปัจจุบัน

จากประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า ภูมิภาคเอเชียใต้เป็นภูมิภาคที่มีความแตกต่างทางด้านเชื้อ ชาติ ศาสนา เศรษฐกิจและวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก ก่อให้เกิดเป็นความขัดแย้งในระดับประเทศดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ส่วนทางด้านเศรษฐกิจนั้น เนื่องจากภูมิภาคเอเชียใต้มีจำนวนประชากรที่มาก ในขณะที่การเข้าถึงทรัพยากรมีอย่างจำกัดและการพัฒนาที่ไม่ทั่วถึง ทำให้ภูมิภาคนี้ได้ชื่อว่ามีฐานะทางเศรษฐกิจยากจนที่สุดในโลก แต่ในขณะเดียวกัน ภูมิภาคเอเชียใต้โดยเฉพาะประเทศอินเดีย ก็มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม แต่ความเจริญดังกล่าวก็กระจุกตัวเฉพาะบริเวณเมืองใหญ่และกลุ่มนักธุรกิจจำนวนไม่มาก ส่วนทางด้านสังคม ปัจจุบันประชากรส่วนใหญ่แม้จะได้รับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาตั้งแต่ในช่วงที่อังกฤษเข้ามาปกครอง แต่ก็มีความคิดอนุรักษนิยมและยังยึดมั่นในหลักคำสอนทางศาสนา ทำให้วิถีชีวิตส่วนใหญ่ยังอยู่ในชนบท และไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้ที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๒ ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. พัฒนาการทางการเมืองของภูมิภาคเอเชียใต้

๒. พัฒนาการทางเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียใต้

๓. พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียใต้

๔. ผลจากพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อภูมิภาคเอเชียใต้ในปัจจุบัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

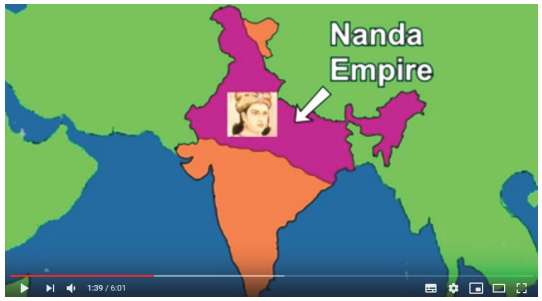
ด้านความรู้

นักเรียนสามารถสรุปพัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียใต้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนดูวีดีทัศน์ “The Animated History of India”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=PYUOG8wXFZs

จากนั้นครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า “จากวีดิทัศน์ดังกล่าวนักเรียนได้เห็นถึงพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ในด้านใดบ้าง”

๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันทบทวนองค์ความรู้โดยใช้แนวคำถามดังนี้

๑) พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้มีจุดเปลี่ยนสำคัญในช่วงใดบ้าง”

สื่อ

๑. วีดิทัศน์ “The Animated History of India”

๒. ใบงานเรื่อง “ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้”

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญในพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่ส่งผลต่อการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียใต้ในรูปแบบแผนผังความคิด (Mind Map) ลงในใบงาน เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้ที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ประเด็นสำคัญในพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่ส่งผลต่อการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียใต้ในรูปแบบแผนผังความคิด (Mind Map) **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถสะท้อนมุมมองและบทเรียนที่มีต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ได้ในหลากหลายมิติ	*(แนวคำตอบ : อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ การเข้ามาของชาวอารยัน การถือกำเนิดศาสนาพราหมณ์-ฮินดูและพระพุทธศาสนา การเข้ามาของวัฒนธรรมกรีก การเข้ามาของศาสนาอิสลาม การเข้ามาของชาวตะวันตกโดยเฉพาะอังกฤษทำให้เอเชียใต้ตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษ การเรียกร้องเอกราชของชาวอินเดีย ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชนจนกระทั่งเกิดการแบ่งประเทศปากีสถานและบังคลาเทศ)* **ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนจับคู่ จากนั้นครูแจกใบงาน เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้ โดยครูให้นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ในรูปแบบเส้นเวลา (Timeline) ใน ๓ ประเด็นสำคัญต่อไปนี้ ๑) พัฒนาการทางการเมืองของภูมิภาคเอเชียใต้ ๒) พัฒนาการทางเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียใต้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้ที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์		**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๓) พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียใต้ ๒. ตัวแทนนักเรียนนำเสนอผลการสรุปของตนเองโดยแยกคู่ละประเด็นสำคัญต่อไปนี้ ๑) พัฒนาการทางการเมืองของภูมิภาคเอเชียใต้ ๒) พัฒนาการทางเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียใต้ ๓) พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียใต้ ๓. ภายหลังจากการนำเสนอของนักเรียนแต่ละคู่ ครูและนักเรียนร่วมกันเพิ่มเติมประเด็นให้สมบูรณ์แล้วให้นักเรียนจดบันทึกเพิ่มเติมลงในใบงาน (Obj. ๑) **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบ ดังนี้ ๑) พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่ได้ศึกษาส่งผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชียใต้ในปัจจุบันอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : หลักความเชื่อในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้ที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	ส่งผลต่อสังคมอินเดีย เช่น ระบบวรรณะที่ยังคงยึดถืออย่างเหนียวแน่น ความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิมที่ยังมีผลถึงปัจจุบันนี้ เช่น ปัญหาเรื่องดินแดนในแคว้นแคชเมียร์ การเข้ามาปกครองของอังกฤษทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เช่น เกิดการผลิตแบบอุตสาหกรรมและการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เป็นต้น) (Obj. ๒) *๒)* นักเรียนได้มุมมองและบทเรียนจากการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ *(แนวคำตอบ : การยอมรับความแตกต่างหลากหลายโดยปราศจากอคตินั้นจะช่วยให้คนในสังคมดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข)* (Obj. ๓) ๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนจัดทำชิ้นงาน Timeline พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชียใต้ โดยให้นักเรียนนำข้อมูลจากการทำใบงาน Timeline ในคาบก่อนหน้านี้มารวบรวมเป็นชิ้นงานเดียวกัน ทำลงในกระดาษขนาด A๓ พร้อมกับตกแต่งให้สวยงาม	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ สรุปพัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียใต้	๑) การตอบประเด็นคำถาม ๒) การตรวจใบงาน เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้	๑) ประเด็นคำถาม ๒) ใบงาน เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้	๑) นักเรียนสรุปพัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียใต้ได้อย่างครบถ้วน ร้อยละ ๘๐ ๒) นักเรียนวิเคราะห์ประเด็นสำคัญอย่างรอบด้านร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ประเด็นสำคัญในพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่ส่งผลต่อการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียใต้ในรูปแบบแผนผังความคิด (Mind Map)			
ด้านคุณลักษณะ สะท้อนมุมมองและบทเรียนที่มีต่อพัฒนาการทางประวัติ-ศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ได้ในหลากหลายมิติ	๑) การตอบประเด็นคำถาม ๒) การสะท้อนมุมมองและบทเรียนที่มีต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้	๑) ประเด็นคำถาม ๒) การสังเกตพฤติกรรม	นักเรียนสะท้อนมุมมองและบทเรียนที่มีต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ได้ในหลากหลายมิติ ร้อยละ ๘๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

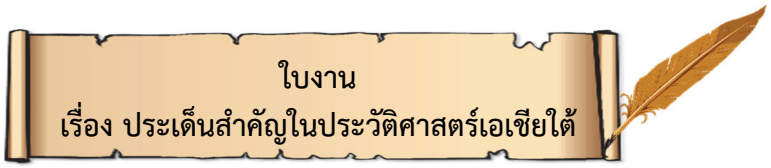
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ในรูปแบบเส้นเวลา (Timeline) ลงในตาราง

ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้		
พัฒนาการทางการเมือง	**พัฒนาการทางเศรษฐกิจ**	**พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม**

เฉลย

ใบงาน
เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ในรูปแบบเส้นเวลา (Timeline) ลงในตาราง

ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้ (๑)		
พัฒนาการทางการเมือง	**พัฒนาการทางเศรษฐกิจ**	**พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม**
- ๑,๐๐๐ ปีก่อนคริสตกาล เริ่มต้นยุคมหากาพย์ - ๓๒๖ ปีก่อนคริสตกาล พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชเข้ารุกรานทางตอนเหนือของอินเดีย - ๓๒๑ ปีก่อนคริสตกาล พระเจ้าจันทรคุปต์สถาปนาราชวงศ์โมริยะ - ค.ศ. ๓๒๐ พระเจ้าจันทรคุปต์ที่ ๑ สถาปนาราชวงศ์คุปตะ - คริสต์ศตวรรษที่ ๗ มุสลิมเชื้อสายเติร์กจากเอเชียกลาง เข้าปกครองอินเดียภาคเหนือ - ค.ศ. ๑๕๒๖ บาบูร์ก่อตั้งราชวงศ์โมกุล - ค.ศ. ๑๘๕๗ เกิดกบฏซีปอย - ค.ศ. ๑๘๕๘ รัฐบาลอังกฤษยกเลิกกิจการของบริษัทอินเดียตะวันออกและเข้ามาปกครองอินเดียโดยตรง	- คริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ โปรตุเกสเข้ามาทำการค้าในเอเชียใต้เป็นชาติแรก - คริสต์ศตวรรษที่ ๑๗ อังกฤษเข้ามาทำการค้าในเอเชียใต้โดยก่อตั้งบริษัทอินเดียตะวันออก สภาพเศรษฐกิจในสมัยเป็นอาณานิคมของอังกฤษ งานทางหัตถกรรมได้ลดความสำคัญลง โดยหันมาส่งเสริมด้านอุตสาหกรรม นอกจากนี้อินเดียรวมถึงศรีลังกายังเป็นแหล่งเกษตรกรรมขนาดใหญ่ โดยพืชที่ปลูกอย่างแพร่หลาย ได้แก่ ชา ฝ้าย ฝิ่น	- ๖๐๐ ปีก่อนคริสตกาล กำเนิดศาสนาเชน - ๕๘๐ ปีก่อนคริสตกาล กำเนิดพระพุทธศาสนา - ค.ศ. ๑๔๖๙ กำเนิดศาสนาซิกข์ - ค.ศ. ๑๘๕๘ รัฐบาลอังกฤษเข้ามาปกครองอินเดียโดยตรง อังกฤษได้พยายามยกเลิกประเพณีบางอย่าง เช่น พิธีสตี (การเผาตัวตายของหญิงฮินดูที่สามีตาย) รวมไปถึงพัฒนาทางด้านการศึกษา ภาษาอังกฤษกลายเป็นภาษาราชการใช้ในอินเดีย อังกฤษได้วางรากฐานการศึกษาในอินเดีย ทำให้ชาวอินเดียได้รับแนวคิดเรื่องสิทธิเสรีภาพมากขึ้น

ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้ (๒)		
พัฒนาการทางการเมือง	**พัฒนาการทางเศรษฐกิจ**	**พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม**
- ค.ศ. ๑๙๑๙ ขบวนการสัตยเคราะห์ครั้งแรกของมหาตมะ คานธี - ค.ศ. ๑๙๓๐ คานธีได้นำชาวอินเดียต่อต้านกฎหมายเรียกเก็บภาษีเกลือของอังกฤษ - ค.ศ. ๑๙๔๗ รัฐบาลอินเดียได้คืนเอกราชให้กับอินเดีย และประเทศปากีสถานแยกตัวออกจากอินเดีย - ค.ศ. ๑๙๔๗-๑๙๔๙ สงครามแคชเมียร์ครั้งที่ ๑ - ค.ศ. ๑๙๔๘ มหาตมะ คานธี และมูฮัมหมัด อาลี จินนาห์ เสียชีวิต - ค.ศ. ๑๙๖๕-๑๙๖๖ สงครามแคชเมียร์ครั้งที่ ๒ - ค.ศ. ๑๙๗๑ ปากีสถานตะวันออกภายใต้การนำของเชกมูจิบูร์ ราห์มานได้ประกาศแยกตนเป็นประเทศบังคลาเทศ	- ปัจจุบัน ภูมิภาคนี้ได้ชื่อว่ามีฐานะทางเศรษฐกิจยากจน แต่ในขณะเดียวกัน ภูมิภาคเอเชียใต้ก็มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจโดยเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม แต่ความเจริญดังกล่าวก็กระจุกตัวเฉพาะบริเวณเมืองใหญ่และกลุ่มนักธุรกิจจำนวนไม่มาก	- ปัจจุบัน ประชากรส่วนใหญ่แม้จะได้รับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาตั้งแต่ในช่วงที่อังกฤษเข้ามาปกครอง แต่ก็มีความคิดอนุรักษ์นิยม และยังยึดมั่นในหลักคำสอนทางศาสนา ทำให้วิถีชีวิตส่วนใหญ่ยังอยู่ในชนบท และไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๗ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ

ม.๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ม.๒/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเป็นภูมิภาคขนาดใหญ่ ที่มีลักษณะภูมิประเทศเหมาะสมกับการตั้งถิ่นฐาน และมีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย ส่งผลให้มีผู้คนเข้ามาตั้งถิ่นฐานตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ และเกิดการพัฒนาจนกลายเป็นแหล่งอารยธรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

๒) อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

๓) พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณถึงยุคปัจจุบัน

๔) ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

ทักษะ/กระบวนการ

๑) วิเคราะห์ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

๒) วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ

๓) วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

๔) สืบค้นและนำเสนอข้อมูลพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

๕) ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

เจตคติ

๑) คุณค่าและความสำคัญของการศึกษา เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

๒) คุณค่าและความสำคัญของการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ และการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือได้อย่างมีเหตุผล

๓) คุณค่าของการใช้แหล่งข้อมูลทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕.คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) มีวินัย

๒) ใฝ่เรียนรู้

๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๔) มีจิตสาธารณะ

๖.การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์ (Timeline) เพื่อแสดงพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

เกณฑ์การประเมินผลภาระงาน/ชิ้นงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. เนื้อหา	ระบุพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้ครบถ้วนทุกเหตุการณ์	ระบุพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้แต่ประเด็นขาดหายไป ไม่เกิน ๑ เหตุการณ์	ระบุพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้แต่ประเด็นขาดหายไป ไม่เกิน ๒ เหตุการณ์	ระบุพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปก-ครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้แต่ประเด็นขาดหายไปมากกว่า ๒ เหตุการณ์
๒. การสรุปสาระสำคัญ	อธิบายรายละเอียดของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของเอเชียตะวันออกได้ถูกต้องครบถ้วนทุกเหตุการณ์	อธิบายรายละเอียดของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้แต่ประเด็นขาดหายไป ไม่เกิน ๑ เหตุการณ์	อธิบายรายละเอียดของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้แต่ประเด็นขาดหายไป ไม่เกิน ๒ เหตุการณ์	อธิบายรายละเอียดของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้แต่ประเด็นขาดหายไป มากกว่า ๑ เหตุการณ์
๓. รูปแบบของเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์	ออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์ของเอเชียตะวันออก โดยมีประเด็นสำคัญครบถ้วน ได้แก่ มีความน่าสนใจ สวยงาม เข้าใจง่าย สะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย	ออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์โดยขาดประเด็นสำคัญไปไม่เกิน ๑ ประเด็น	ออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์โดยขาดประเด็นสำคัญไปไม่เกิน ๒ ประเด็น	ออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์โดยขาดประเด็นสำคัญไปไม่เกิน ๓ ประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐ - ๑๒	คะแนน	หมายถึง ดีมาก
คะแนน	๗ - ๙	คะแนน	หมายถึง ดี
คะแนน	๔ - ๖	คะแนน	หมายถึง พอใช้
คะแนน	๑ - ๓	คะแนน	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตัวชี้วัด

ส ๔.๒ ม ๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. จากแผนที่แสดงลักษณะทางภายภาพ นักเรียนสามารถระบุที่ตั้งของภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้ถูกต้อง

๒. จากแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ นักเรียนสามารถอธิบายถึงที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอรูปภาพลักษณะภูมิประเทศแบบต่าง ๆ ที่ปรากฏในโลก ได้แก่ ภูเขา ที่ราบสูง ที่ราบ พื้นน้ำ ขั้วโลก และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถามดังนี้

๑) ลักษณะภูมิประเทศดังกล่าวถูกแทนด้วยสีหรือสัญลักษณ์ใดในแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของโลก

๒) หากให้นักเรียนเลือกตั้งถิ่นฐานในลักษณะภูมิประเทศแบบต่าง ๆ นักเรียนจะเลือกตั้งถิ่นฐานในลักษณะภูมิประเทศแบบใด เพราะเหตุใด

ภูเขาแทนด้วยสีน้ำตาล

ที่มา : https://lifestyle.campus-star.com/picpost/45776.html

สื่อ

๑. รูปภาพแสดงลักษณะภูมิประเทศแบบต่าง ๆ

๒. แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การระบุที่ตั้งของภูมิภาคเอเชียตะวันออกลงในแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ

๒. การอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกจากแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **เวลา ๑ ชั่วโมง**

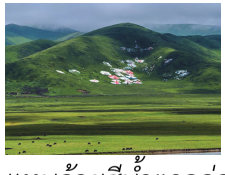
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการอธิบายที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ได้

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายถึงความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้อย่างมีเหตุผล

ที่ราบสูง แทนด้วยสีน้ำตาลอ่อน/เหลือง

ที่มา : https://travel.thaiza.com/foreign/219533/

ที่ราบแทนด้วยสีเขียว

ที่มา : http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book=3&chap=1&page=t3-1-infodetail07.html

พื้นน้ำแทนด้วยสีน้ำเงิน/ฟ้า

ที่มา : https://scoop.mthai.com/specialdays/6504.html

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

	 พื้นที่ขั้วโลกแทนด้วยสีขาว ที่มา : https://th.ilovevaquero.com/obrazovanie/83776-severnyy-polyus-samaya-severnaya-tochka-nashey-lanety.html ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ โดยการอธิบายดังนี้ “ภูมิภาคต่าง ๆ ในโลกมีลักษณะทางกายภาพและทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดพัฒนาการที่แตกต่างกัน ซึ่งพัฒนาการในทุก ๆ ภูมิภาคล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาของโลก ดังนั้นวันนี้เราจะศึกษาเกี่ยวกับที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ขั้นสอน ๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้า เรื่อง ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียตะวันออก จากหนังสือเรียน หรือสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ โดยใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าประมาณ ๑๐ นาที ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระบุตำแหน่งที่ตั้งของภูมิภาคเอเชียตะวันออกโดยการใช้ปากกาลากเส้นลงในแผนที่รัฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่กำหนดให้ *(แนวคำตอบ : ภูมิภาคเอเชียตะวันออกประกอบด้วยประเทศต่างๆ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน มองโกเลีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี)* (Obj. ๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

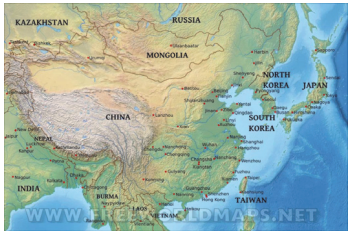
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ที่มา : https://www.pinterest.com/pin/6825775057369307 3/?lp=true

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียตะวันออก และตอบคำถามลงใบงาน เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

ที่มา : https://www.freeworldmaps.net/asia/eastasia/physical.html

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๑) สภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออก *(แนวคำตอบ : สภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีความหลากหลาย ทั้งเทือกเขาสูง ที่ราบสูง ที่ราบลุ่มแม่น้ำ และหมู่เกาะ)* ๒) ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ *(แนวคำตอบ : ๒.๑) ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเอื้ออำนวยต่อการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ เพราะอยู่ในเขตพื้นที่อบอุ่น และมีแหล่งน้ำสำคัญหลายแห่ง ทำให้เหมาะสมสำหรับการตั้งถิ่นฐานและการทำกสิกรรม* *๒.๒) ภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีลักษณะโดดเดี่ยวจากโลกภายนอก เพราะมีเทือกเขา ทะเล ที่ราบสูง และทะเลทรายปิดล้อม ส่งผลให้พัฒนาการทางประวัติศาสตร์มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ* *๒.๓) อุปสรรคทางด้านลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออก ส่งผลให้มนุษย์พยายามแก้ไขปัญหา และเกิดการสร้างสรรค์ความเจริญในด้านต่างๆ จนกลายเป็นอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออก)* (Obj. ๒, ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๔. ครูสุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการทำใบงาน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อมูล **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ในประเด็นดังนี้ ๑) สภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีลักษณะอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : สภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีความหลากหลาย ทั้งเทือกเขาสูง ที่ราบสูง ที่ราบลุ่มแม่น้ำ และหมู่เกาะ)* ๒) ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์อย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ภูมิภาคเอเชียตะวันออกอยู่ในเขตพื้นที่อบอุ่น และมีแหล่งน้ำสำคัญหลายแห่ง อีกทั้งยังมีเทือกเขา ทะเล ที่ราบสูง และทะเลทรายปิดล้อม ส่งผลให้พัฒนาการทางประวัติศาสตร์มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๓) เพราะเหตุใด ภูมิภาคเอเชียตะวันออกจึงมีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ *(แนวคำตอบ : อุปสรรคทางด้านลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออก ส่งผลให้มนุษย์พยายามแก้ไขปัญหา และเกิดการสร้างสรรค์ความเจริญในด้านต่าง ๆ)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. การระบุที่ตั้งของภูมิภาคเอเชียตะวันออก	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำใบงาน เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์	๑) คำถาม ๒) รูปภาพแสดงลักษณะภูมิประเทศแบบต่าง ๆ ๓) แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ ๔) ใบงาน เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์	๑) ตอบคำถามถูกต้อง ๒) ตอบคำถามในใบงานถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐
๒. การอธิบายที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์			๑) ตอบคำถามถูกต้อง ๒) ตอบคำถามในใบงานถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การใช้กระบวนการกลุ่มในการอธิบายที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์	ประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับดีขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายถึงความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้	การสะท้อนความคิดถึงความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออก	๑) คำถาม ๒) การสะท้อนความคิด	สะท้อนความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้อย่างมีเหตุผล

๘. **บันทึกผลหลังการสอน**

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน
เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออก
ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามลงต่อไปนี้

๑. จงลากเส้นแสดงที่ตั้งและอาณาเขตของภูมิภาคเอเชียตะวันออกลงในแผนที่

ที่มา : https://www.freeworldmaps.net/asia/eastasia/physical.html

๒. จงใช้แผนที่ในข้อ ๑ ตอบคำถามต่อไปนี้

๒.๑ สภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีลักษณะอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

๒.๒ ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์อย่างไรบ้าง

.....

.....

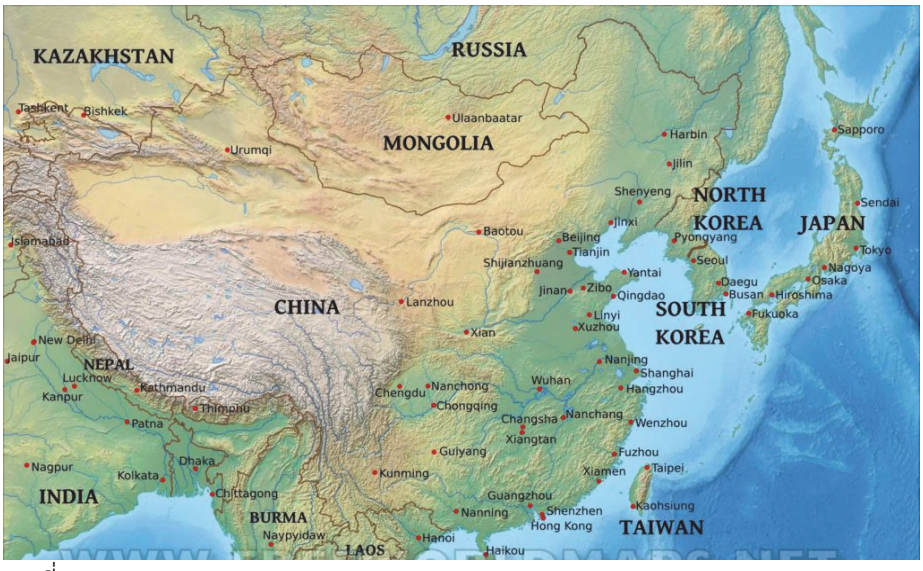
.....

เฉลย

ใบงาน
เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออก
ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามลงต่อไปนี้

๑. จงลากเส้นแสดงที่ตั้งและอาณาเขตของภูมิภาคเอเชียตะวันออกลงในแผนที่

ที่มา : https://www.freeworldmaps.net/asia/eastasia/physical.html

๒. จงใช้แผนที่ในข้อ ๑ ตอบคำถามต่อไปนี้

๒.๑ สภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีลักษณะอย่างไรบ้าง

- ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเอื้ออำนวยต่อการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ เพราะอยู่ในเขตพื้นที่อบอุ่นและมีแหล่งน้ำสำคัญหลายแห่ง ทำให้เหมาะสมสำหรับการตั้งถิ่นฐานและการทำกสิกรรม
- ภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีลักษณะโดดเดี่ยวจากโลกภายนอก เพราะมีเทือกเขา ทะเล ที่ราบสูง และทะเลทรายปิดล้อม ส่งผลให้พัฒนาการทางประวัติศาสตร์มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ

๒.๒ ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์อย่างไรบ้าง

- อุปสรรคทางด้านลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออก ส่งผลให้มนุษย์พยายามแก้ไขปัญหา และเกิดการสร้างสรรค์ความเจริญในด้านต่าง ๆ จนกลายเป็นอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม ๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ

ส ๔.๑ ม ๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ

ส ๔.๒ ม ๒/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารายธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

๒. ความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถระบุที่ตั้งของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้ถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอภาพ “กำแพงเมืองจีน” จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังนี้

ที่มา : http://oknation.nationtv.tv/blog/AoFkHaB/2007/03/23/entry-4

ที่มา : https://www.chinaclickgo.com/product/airport-pickupgreat-wallsummer-palace/

สื่อ

๑. รูปภาพกำแพงเมืองจีน

๒. แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุดโรงเรียน

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การระบุที่ตั้งของภูมิภาคเอเชียตะวันออกลงในแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ

๒. การอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกจากแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ

<table>
<tr><td colspan="3">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</td></tr>
<tr><td>ด้านทักษะและกระบวนการ
นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการระบุที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ
นักเรียนสามารถสะท้อนถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้อย่างมีเหตุผล</td><td>๑) นักเรียนรู้จักสถานที่ในภาพหรือไม่ และสถานที่ดังกล่าวมีชื่อเรียกว่าอะไร (แนวคำตอบ : กำแพงเมืองจีน)
๒) นักเรียนทราบเกี่ยวกับความเป็นมาของกำแพงเมืองจีนหรือไม่ อย่างไร (ให้นักเรียนตอบตามประสบการณ์)
๒. ครูให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกำแพงเมืองจีนพอสังเขป และเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง “อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก” ดังนี้ “ภูมิภาคเอเชียตะวันออก เป็นภูมิภาคหนึ่งที่มีมนุษย์ตั้งถิ่นฐานตั้งแต่ยุคโบราณ และมีพัฒนาการทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ที่ยิ่งใหญ่และสำคัญ ดังนั้น วันนี้เราจะศึกษาเกี่ยวกับอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก”

ขั้นสอน
๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๕ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นครูกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเป็น “นักสำรวจน้อย” ที่ได้รับมอบหมายให้ค้นคว้า</td><td></td></tr>
</table>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์**		**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ข้อมูลเกี่ยวกับอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก โดยแต่ละกลุ่มจับฉลากเลือกหัวข้อดังต่อไปนี้ ๑) อารยธรรมจีนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ๒) อารยธรรมจีนด้านการเมืองการปกครอง ๓) อารยธรรมจีนด้านสังคมและวัฒนธรรม ๔) อารยธรรมจีนด้านเศรษฐกิจ ๕) อารยธรรมจีนด้านเทคโนโลยีและสถาปัตยกรรม นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย โดยค้นคว้าจากหนังสือเรียน อินเทอร์เน็ต หรือสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ จากนั้นร่วมกันตอบคำถามลงในใบงาน เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ๒. ครูสุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาระบุตำแหน่งที่ตั้งของแหล่งอารยธรรมยุคโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก และนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการทำใบงาน เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อมูลให้สมบูรณ์ (Obj. ๑-๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ขั้นสรุป ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถามดังนี้ ๑) ที่ตั้งของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออกอยู่ในบริเวณใดบ้าง และเพราะเหตุใดบริเวณดังกล่าวจึงเป็นแหล่งที่ตั้งของอารยธรรม *(แนวคำตอบ : อายรธรรมจีน เริ่มเกิดขึ้นบริเวณที่ราบตอนปลายของแม่น้ำฮวงเหอ แม่น้ำแยงซีเกียง และบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำซีตอนใต้ เพราะเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำใกล้แม่น้ำหลัก)* ๒) นักเรียนใช้หลักฐานใดบ้าง ประกอบการตัดสินใจว่าบริเวณดังกล่าวเป็นแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก *(แนวคำตอบ : เครื่องมือหิน เครื่องปั้นดินเผา กระดูกสัตว์)* ๓) แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีความสำคัญอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : อารยธรรมจีน มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของอารยธรรมชาติอื่น ๆ ตลอดจนความรู้ แนวคิด และวิทยาการต่าง ๆ มีผลต่อพัฒนาการของมนุษยชาติในโลก)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๔) เพราะเหตุใด ภูมิภาคเอเชียตะวันออกจึงมีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ *(แนวคำตอบ : อุปสรรคทางด้านลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออก ส่งผลให้มนุษย์พยายามแก้ไขปัญหา และเกิดการสร้างสรรค์)* ๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “ความสำคัญของแหล่งอารยธรรมยุคโบราณของภูมิภาคเอเชียตะวันออก” (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. การระบุที่ตั้งของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออก	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำใบงาน เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก	๑) คำถาม ๒) รูปภาพกำแพงเมืองจีน ๓) แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ ๔) ใบงาน เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก	๑) ตอบคำถามถูกต้อง ๒) ตอบคำถามในใบงานถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐
๒. การระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออก			๑) ตอบคำถามถูกต้อง ๒) ตอบคำถามในใบงานถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้กระบวนการกลุ่มในการระบุที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออก	ประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับดีขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ สะท้อนถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก	การสะท้อนคุณค่า	๑) คำถาม/ประเด็น ๒) การอภิปราย	สะท้อนถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

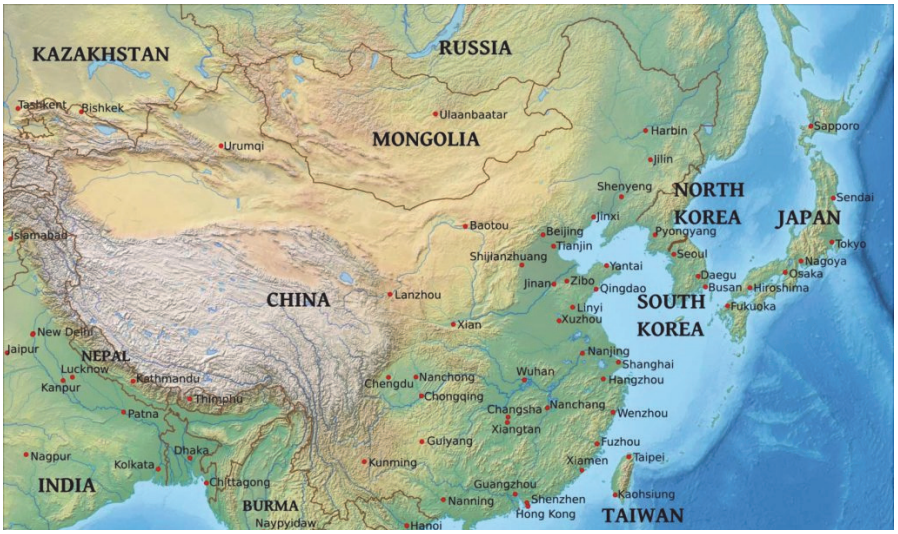
.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน
เรื่อง แหล่งอารยธรรมยุคโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามลงต่อไปนี้

๑. จงระบุตำแหน่งที่ตั้งของแหล่งอารยธรรมยุคโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออกลงในแผนที่

.....

.....

ที่มา : https://www.freeworldmaps.net/asia/eastasia/physical.html

๒. จงสืบค้นรายละเอียดเกี่ยวกับอารยธรรมยุคโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออกแล้วเติมคำตอบลงในตารางต่อไปนี้

ประเด็นการศึกษา	ข้อมูล/ลักษณะที่ค้นพบ	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีการค้นพบ
๒.๑ อารยธรรมจีนสมัยก่อนประวัติศาสตร์	....	....

ประเด็นการศึกษา	ข้อมูล/ลักษณะที่ค้นพบ	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีการค้นพบ
๒.๒ อารยธรรมจีน ด้านการเมือง การปกครอง	.....	.....
๒.๓ อารยธรรมจีน ด้านสังคมและ วัฒนธรรม	.....	.....
๒.๔ อารยธรรมจีน ด้านเศรษฐกิจ	.....	.....

ประเด็นการศึกษา	ข้อมูล/ลักษณะที่ค้นพบ	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีการค้นพบ
๒.๕ อารยธรรมจีนด้านเทคโนโลยีและสถาปัตยกรรม	.....	.....

๓. แหล่งอารยธรรมยุคโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีความสำคัญอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

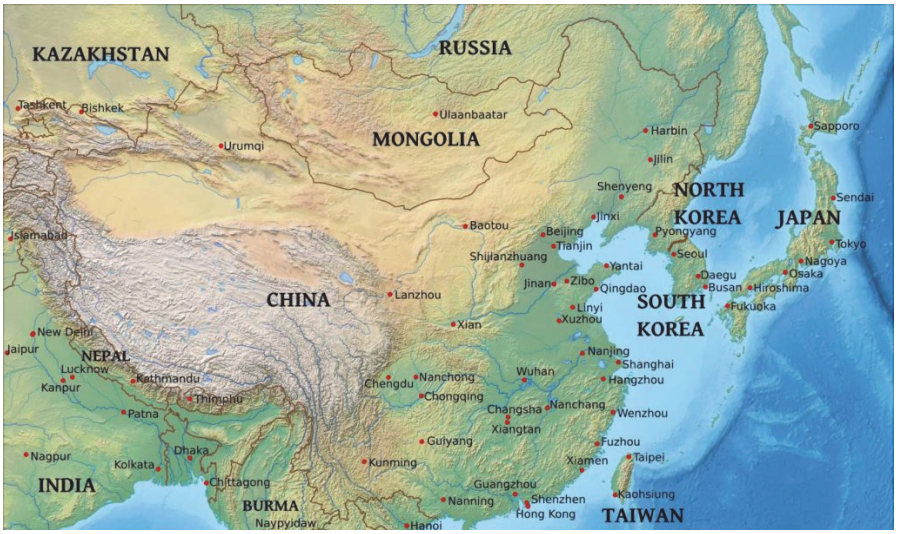
.....

เฉลย

ใบงาน
เรื่อง แหล่งอารยธรรมยุคโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามลงต่อไปนี้

๑. จงระบุตำแหน่งที่ตั้งของแหล่งอารยธรรมยุคโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออกลงในแผนที่

อายรธรรมจีน เริ่มเกดขึ้นบริเวณที่ราบตอนปลายของแม่น้ำฮวงเหอ แม่น้ำแยงซีเกียง และบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำซีตอนใต้

ที่มา : https://www.freeworldmaps.net/asia/eastasia/physical.html

๒. จงสืบค้นรายละเอียดเกี่ยวกับอารยธรรมยุคโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออกแล้วเติมคำตอบลงในตารางต่อไปนี้

ประเด็นการศึกษา	ข้อมูล/ลักษณะที่ค้นพบ	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีการค้นพบ
๒.๑ อารยธรรมจีนสมัยก่อนประวัติศาสตร์	➢ ยุคหินเก่า มีการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์และเริ่มรู้จักใช้หินมาทำเป็นเครื่องมือต่าง ๆ รู้วิธีการล่าสัตว์ หาผลไม้ป่า รู้จักใช้ไฟเพื่อให้ความอบอุ่น และทำอาหารให้สุก ต่อมาในยุคหินใหม่ มนุษย์ดำรงชีพด้วยการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ รู้จักทำเครื่องมือเครื่องใช้จากทองแดง มีการตั้งชุมชนเป็นหลักแหล่ง และมีการประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อ	➢ ขุดค้นพบ “โครงกระดูกมนุษย์ปักกิ่ง” อายุราว ๕๐๐,๐๐๐ – ๓๐๐,๐๐๐ ปี ➢ เครื่องปั้นดินเผาที่มีสีแดงประดับลวดลายเป็นเส้นตรงและวงกลมทึบ (วัฒนธรรมหยางเชา) ➢ เครื่องปั้นดินเผาสีดำขัดมันเป็นเงาและร่องรอยการประกอบพิธีกรรมบนกระดูกสัตว์ เช่น กระดูกวัว กระดองเต่า ฯลฯ (วัฒนธรรมหลงชาน)

ประเด็นการศึกษา	ข้อมูล/ลักษณะที่ค้นพบ	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีการค้นพบ
๒.๒ อารยธรรมจีนด้านการเมืองการปกครอง	➢ จีนมีการพัฒนาจัดระเบียบการปกครองมาประมาณ ๕๐๐ ปีก่อนพุทธศักราช โดยเริ่มมีการสืบทอดอำนาจตั้งเป็นราชวงศ์ ➢ สมัยราชวงศ์ชาง (Shang) (๑,๒๒๓–๕๗๙ ปีก่อนพุทธศักราช) จีนเริ่มรวมตัวเป็น แว่นแคว้น ➢ สมัยราชวงศ์โจว (Chou) (๕๖๙ ปีก่อนพุทธศักราช–พ.ศ. ๓๒๒) มีการเปลี่ยนสภาพผู้นำจากกษัตริย์ที่เป็นคนธรรมดาเป็น โอรสสวรรค์ ➢ สมัยราชวงศ์ฉิน (Chin) (พ.ศ. ๓๒๒–๓๓๗) จีนปกครองด้วยระบบจักรพรรดิมีอำนาจสูงสุด ➢ ราชวงศ์ฮั่น (Han) (พ.ศ. ๓๓๗–๗๙๖) มีการสอบแข่งขันเพื่อรับราชการเป็นขุนนางที่เรียกว่า “จอหงวน” และ แบ่งขุนนางออกเป็นสามฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายพลเรือน ฝ่ายทหาร และฝ่ายตรวจสอบ	➢ หนังสือ ตำรากฎหมาย และบันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ฯลฯ
๒.๓ อารยธรรมจีนด้านสังคมและวัฒนธรรม	➢ สังคมจีนประกอบด้วยกลุ่มบุคคลแยกชนชั้น ได้แก่ กลุ่มขุนนาง ชาวนา พ่อค้าและทหาร ➢ ครอบครัวจีนยกย่องบิดาเป็นผู้นำ ➢ คนจีนเคารพบูชาบรรพบุรุษ และนับถือเทพเจ้า ➢ แนวคิดของขงจื๊อ มีอิทธิพลต่อครอบครัว พิธีกรรม ปรัชญา และจริยธรรมของคนในสังคมจีน ➢ มีความเชื่อเรื่องโลกหน้า ➢ มีพัฒนาการด้านศิลปะ	➢ หนังสือ ตำราต่าง ๆ เช่น หนังสือคลาสสิกทั้ง ๕ ของขงจื๊อ ➢ บันทึกทางประวัติศาสตร์ของซือหม่าเชียนในสมัยราชวงศ์ฮั่น ➢ กระดูกสัตว์เสี่ยงทาย ➢ สุสานกษัตริย์และโบราณวัตถุต่าง ๆ ➢ ภาชนะสำริดสมัยราชวงศ์ชาง อายุประมาณ ๑,๑๕๗ ปีก่อนพุทธศักราช

ประเด็นการศึกษา	ข้อมูล/ลักษณะที่ค้นพบ	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีการค้นพบ
๒.๔ อารยธรรมจีนด้านเศรษฐกิจ	➢ ผู้คนเริ่มตั้งถิ่นฐานและทำกสิกรรมตั้งแต่ประมาณ ๔,๔๐๐–๓,๔๐๐ ปีก่อนพุทธศักราช รู้จักเลี้ยงสัตว์ และสร้างเครื่องปั้นดินเผา ➢ ต่อมาเมื่อประชากรเพิ่มขึ้นทำให้มีการผลิตสินค้าที่หลากหลาย เช่น ผ้าไหม เครื่องเรือน เครื่องประดับ ➢ พุทธศตวรรษที่ ๑๐–๑๕ พ่อค้าจีนทำการค้าขายไปบนเส้นทางสายไหมจนถึงเอเชียกลาง สินค้าสำคัญได้แก่ ผ้าไหม และเครื่องเคลือบ และมีการค้าทางทะเล	➢ บันทึกทางประวัติศาสตร์ ➢ โบราณวัตถุและโบราณสถาน
๒.๕ อารยธรรมจีนด้านเทคโนโลยีและสถาปัตยกรรม	➢ สมัยราชวงศ์ซาง มีการเลี้ยงไหมสำหรับทอผ้าและใช้เครื่องสำริด ➢ สมัยราชวงศ์โจว วางรากฐานของจีนทั้งด้านการปกครอง ถนน การค้า อาวุธ ชลประทานมีการประดิษฐ์คันไถเหล็กขึ้นเป็นครั้งแรก และใช้เหรียญทองแดง เป็นระบบเงินตรา ➢ สมัยราชวงศ์จิ๋น มีการออกกฎหมาย มีระบบเงินตรา การชั่ง ตวง วัด และมีการสร้างกำแพงเมืองจีน ➢ สมัยราชวงศ์ฮั่น มีการค้นพบความรู้ทางวิทยาศาสตร์หลายประการ เช่น พบจุดดับบนดวงอาทิตย์ การพยากรณ์อากาศ การทำปฏิทิน การสร้างเครื่องวัดแผ่นดินไหว	➢ โบราณวัตถุต่าง ๆ ➢ กำแพงเมืองจีน

๓. แหล่งอารยธรรมยุคโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีความสำคัญอย่างไรบ้าง

อารยธรรมจีน มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของอารยธรรมชาติอื่น ๆ เช่น ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตลอดจนความรู้ แนวคิด และวิทยาการต่าง ๆ มีผลต่อพัฒนาการของมนุษยชาติในโลก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม ๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ

ส ๔.๑ ม ๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ

ส ๔.๒ ม ๒/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารายธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ศาสนาและความเชื่อ

๒. ศิลปะและนวัตกรรม

๓. ตัวอักษรและวรรณกรรม

๔. การค้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถยกตัวอย่างอิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออกได้ถูกต้อง

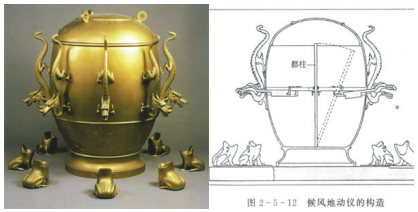
กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอภาพอิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออกในด้านศาสนาและความเชื่อ หรือด้านศิลปะและนวัตกรรม หรือด้านตัวอักษรและวรรณกรรม หรือด้านการค้าดังนี้

ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/Yin_and_yang#/media/File:Yin_yang.svg

ที่มา : https://mgronline.com/china/detail/9510000058642

สื่อ

๑. รูปภาพอิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออก

๒. บัตรคำแสดงอิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออก

๓. ใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุดโรงเรียน

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การสร้างแผนผังความคิด เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออกตามหัวข้อที่ได้รับ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **เวลา ๑ ชั่วโมง**

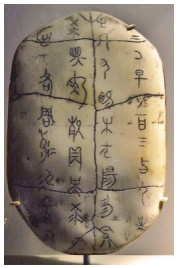
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านทักษะและกระบวนการ

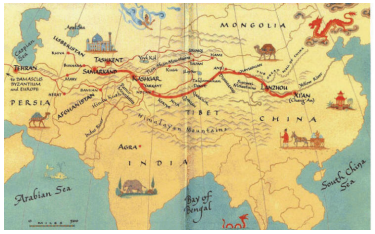
นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการวิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออกได้ถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของอิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออกได้อย่างมีเหตุผล

ที่มา : http://www.sana-anong.com/v4/dragon_city_detail.php?id=34&page=5

ที่มา : http://systemacai.blogspot.com/2013/09/blog-post.html

๒. จากภาพข้างต้น ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถามดังนี้

๑) นักเรียนรู้จักสัญลักษณ์ สิ่งของ หรือสถานที่ใน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	ภาพมาก่อนหรือไม่ อย่างไร *(ให้นักเรียนตอบตามประสบการณ์)* ๒) ภาพที่นักเรียนเห็นนี้เป็นรากฐานของสิ่งใดในปัจจุบัน *(แนวคำตอบ : หลักในการดำเนินชีวิต (หยินหยาง) เครื่องตรวจจับแผ่นดินไหว) อักษรจีน เส้นทางสายไหม)* ๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง “อิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน” ดังนี้ “อิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกเป็นรากฐานที่ฝังแน่นกับวัฒนธรรมหลากหลายด้านในปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้มีความสำคัญอย่างมาก หากไม่เกิดสิ่งเหล่านี้อาจไม่มีนวัตกรรมใหม่ในปัจจุบัน ดังนั้น วันนี้เราจะศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	ขั้นสอน ๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน โดยคละความสามารถ จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับบัตรคำเลือกหัวข้อดังต่อไปนี้ ๑) ศาสนาและความเชื่อ ๒) ศิลปะและนวัตกรรม ๓) ตัวอักษรและวรรณกรรม ๔) การค้า ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย โดยค้นคว้าจากหนังสือเรียน ใบความรู้ อินเทอร์เน็ต หรือสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ จากนั้นร่วมกันสรุปข้อมูลที่ค้นคว้าในรูปแบบผังความคิดรูปแบบใดก็ได้ พร้อมทั้งตอบคำถาม “จากหัวข้อที่นักเรียนค้นคว้ามีอิทธิพลหรือเป็นรากฐานต่อสิ่งใดในปัจจุบัน” ๓. ครูสุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผังความคิดและตอบคำถาม โดยให้เวลาในการนำเสนอกลุ่มละไม่เกิน ๕ นาที ครูสรุปข้อมูลหลังจาก	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก**		**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	
	การนำเสนอของแต่ละกลุ่ม หลังจากการนำเสนอเสร็จสิ้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อมูลให้สมบูรณ์ (Obj. ๑-๒) **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถามดังนี้ ๑) อิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีกี่ด้าน อะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ๔ ด้าน ได้แก่ ๑.๑) ด้านศาสนาและความเชื่อ เช่น ลัทธิขงจื๊อ ลัทธิเต๋า เป็นต้น ๑.๒) ด้านศิลปะและนวัตกรรม เช่น ภาชนะสำริด เครื่องดินเผา แกะสลัก ปฏิทินจันทรคติ การก่อสร้าง เครื่องมือตรวจจับแผ่นดินไหว เป็นต้น ๑.๓) ด้านตัวอักษรและวรรณกรรม เช่น อักษรกระดองเต่า คัมภีร์ทั้ง ๕ เป็นต้น ๑.๔) ด้านการค้า เช่น เส้นทางสายไหม ระบบเงินตรา ผ้าไหม เป็นต้น)* ๒) นักเรียนมีวิธีการเลือกข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นมาสรุปลงในใบความรู้อย่างไร *(แนวคำตอบ : ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลมากกว่า ๒ แหล่งแล้วสรุปข้อเท็จจริง)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๓) หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญที่ค้นพบจากการสืบค้นของนักเรียนมีอะไรบ้าง และมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ *(แนวคำตอบ : บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ภาพถ่าย ประเมินความน่าเชื่อถือจากการเปรียบเทียบข้อมูล ปีที่บันทึก ผู้บันทึก)* ๔) อิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออก มีความสำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : เป็นรากฐานของวัฒนธรรม มีอิทธิพลต่อความคิดและขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวจีนจนถึงปัจจุบัน)* ๕) การศึกษาเรื่องอิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน มีคุณค่าและความสำคัญอย่างไรบ้าง *(ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การยกตัวอย่างอิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออก	๑) การตอบคำถาม ๒) การสร้างแผนผังความคิด เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออกตามหัวข้อที่ได้รับ	๑) คำถาม ๒) รูปภาพอิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออก ๓) บัตรคำแสดงอิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออก ๔) ใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน	๑) ตอบคำถามถูกต้อง ๒) ตอบคำถามในใบงานถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ ๓) นักเรียนมากกว่าร้อยละ ๘๐ ตอบคำถามถูกต้อง
ด้านทักษะและกระบวนการ การใช้กระบวนการกลุ่มในการวิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออก	ประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับดีขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ การอภิปรายความสำคัญของอิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออก	การอภิปรายความสำคัญของอิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออก	๑) คำถาม/ประเด็น ๒) การสังเกตพฤติกรรม	การสะท้อนความคิดเกี่ยวกับความสำคัญของอิทธิพลของอารยธรรมโบราณเอเชียตะวันออกได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

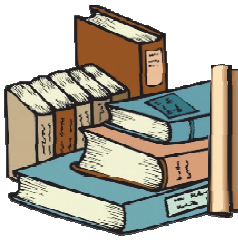
๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้
เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน

๑. ศาสนาและความเชื่อ

นับตั้งแต่สมัยราชวงศ์ชางเป็นต้นมา นอกจากชาวจีนจะนับถือเทพเจ้าที่มาจากธรรมชาติแล้ว ชาวจีนยังมีความเชื่อเรื่องวิญญาณ จึงมีการเคารพบูชาบรรพบุรุษ ซึ่งกลายเป็นพื้นฐานสำคัญของสังคมจีนมาจนถึงทุกวันนี้

ในสมัยนั้น ชาวจีนยังเชื่อถือในเรื่องโชคลางอีกด้วย โดยมีการนำกระดูกหรือกระดองเต่ามาจารึกข้อความที่ต้องการทำนาย จากนั้นก็นำไปเผาไฟจนเกิดรอยร้าว แล้วตีความคำตอบจากรอยร้าวนั้น

ในยุคแห่งความแตกแยกในสมัยราชวงศ์โจว แคว้นแต่ละแคว้นต่างทำสงครามแย่งชิงอำนาจกัน บ้านเมืองขาดความสงบสุข เป็นเหตุให้นักปราชญ์ต่างพยายามเสนอแนวคิดที่แตกต่างกันออกมาอย่างมากมาย เพื่อแก้ปัญหาสังคมและการเมือง แนวคิดที่สำคัญ ๒ ลัทธิ ได้แก่

๑.๑ ลัทธิขงจื๊อ ผู้ให้กำเนิด คือ ขงจื๊อ เป็นชาวแคว้นหลู่ (ปัจจุบันอยู่มณฑลชานตง) เกิดในตระกูลขุนนาง เป็นผู้คงแก่เรียน ขงจื๊อสนใจเรื่องของมนุษย์และสังคมมากกว่าเรื่องของโลก นรก และสวรรค์

แนวคิดของขงจื๊อ

๑) ทัศนะทางการเมือง : การปกครองของผู้ปกครองถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ คือ ทำให้ประชาชนอยู่อย่างเป็นสุขโดยไม่ใช้อำนาจ

๒) ทัศนะทางสังคม : บุคคลมีหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อสังคมที่ตนเองอยู่ให้ดีที่สุดตามหน้าที่ของตน

๓) ทัศนะทางจริยธรรม : ควรปลูกฝังคุณธรรมและแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยสิ่งที่เกิดจากจิตสำนึกภายในของคน

๔) ทัศนะทางความเชื่อ : พิธีกรรมและการบูชาเป็นการแสดงออกที่ดีของมนุษย์

ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/Confucius#/media/File:Confucius_Tang_Dynasty.jpg

๑.๒ ลัทธิเต๋า ผู้ก่อตั้งลัทธิเต๋า คือ เล่าจื๊อ เป็นชาวแคว้นฉู่ เคยรับราชการเป็นผู้ดูแลเอกสารในสำนักโจว

แนวคิดของเล่าจื๊อ

๑) ทัศนะทางโลก : ธรรมชาติเป็นสิ่งที่มีสภาพเป็นอมตะควรปล่อยให้ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติ

๒) ทัศนะทางการเมือง : การปกครองที่ดีคือการไม่ปกครอง

๓) ทัศนะทางสังคม : มนุษย์ควรมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายขึ้นอยู่กับธรรมชาติ

๔) ทัศนะทางจริยธรรม : ผู้ที่ไม่ต้องการอะไรแล้ว มีอิสระทางความคิด นั่นคือผู้ที่สละแล้วซึ่งกิเลสตัณหา

ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/Laozi#/media/File:Zhang_Lu-Laozi_Riding_an_Ox.jpg

๒. ศิลปะและนวัตกรรม

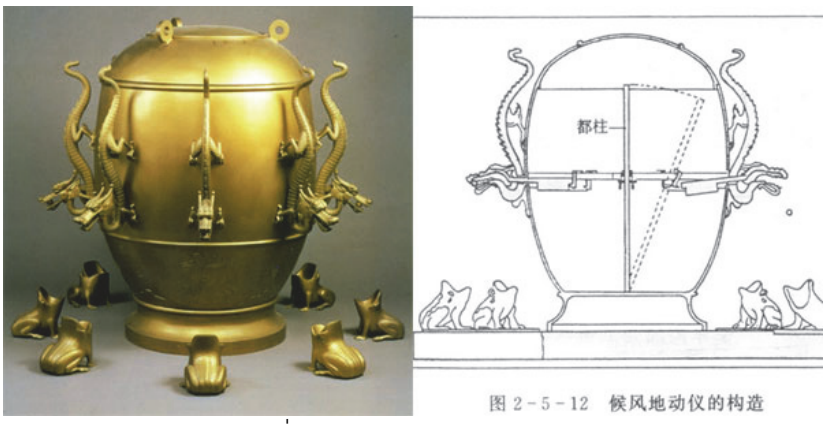
ในสมัยราชวงศ์ชาง เทคนิคการผลิตภาชนะสำริดมีความเจริญก้าวหน้ากว่าอารยธรรมอื่นในสมัยเดียวกัน ชาวจีนนิยมหล่อสำริดมาเป็นภาชนะต่าง ๆ ระฆัง เครื่องประดับ รวมถึงอาวุธ ภาชนะมีเนื้อหนาแข็งแรง มีรูปแบบที่หลากหลาย และมีการตกแต่งภาชนะด้วยลายนูนต่าง ๆ ทั้งลายตัวอักษร ลายเรขาคณิต และลายรูปสัตว์ต่าง ๆ มีความประณีตงดงาม

วิทยาการที่สำคัญอีกอย่างของราชวงศ์ชาง คือ ความก้าวหน้าในความรู้ทางดาราศาสตร์ ชาวจีนในสมัยนั้นสามารถผลิตปฏิทินในระบบจันทรคติ

ในสมัยราชวงศ์โจว ช่างชาวจีนนิยมแกะสลักอักษรบันทึกเรื่องราวในบนภาชนะสำริด ทำให้ลดความสวยงามลง ต่อมาในยุคแตกแยก ได้มีการนำเหล็กมาใช้แทนที่ ซึ่งมีความแข็งแรงคงทนกว่า ส่วนศิลปะการแกะสลักหยกในสมัยนี้ถือได้ว่ามีความเจริญอย่างยิ่ง

ในสมัยราชวงศ์ฉิน เทคโนโลยีในการก่อสร้างมีความเจริญอย่างมาก เห็นได้จากการก่อสร้างพระราชวังขนาดใหญ่ รวมถึงการสร้างสุสานของจักรพรรดิจิ๋นซีอย่างใหญ่โตมโหฬาร ภายในสุสานได้มีการฝังรูปปั้นทหารที่การแต่งกายและใบหน้าต่างกันและม้าศึกประมาณ ๖,๐๐๐ ชิ้น

ในสมัยราชวงศ์ฮั่นได้มีการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมากมาย แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีรวมถึงภูมิปัญญาของชาวจีนในสมัยนั้น เช่น การประดิษฐ์กระดาษ เครื่องมือวัดตำแหน่งดวงดาว เครื่องมือตรวจจับแผ่นดินไหวและนาฬิกาน้ำ ชาวจีนสมัยนั้นสามารถคำนวณได้ว่า ๑ ปีมี ๓๖๕ วัน รวมถึงคำนวณการเกิดแผ่นดินไหวและการเกิดจันทรุปราคาได้อีกด้วย

(เครื่องมือตรวจจับแผ่นดินไหว)

ที่มา : https://mgronline.com/china/detail/9510000058642

๓. ตัวอักษรและวรรณกรรม

อักษรจีนพัฒนามาจากการวาดภาพเพื่อบันทึกเรื่องราวของมนุษย์ในสมัยโบราณ กลายเป็นต้นกำเนิดของอักษรภาพ ต่อมาอักษรภาพค่อย ๆ ถูกปรับให้เขียนง่ายขึ้น และเป็นระบบมากขึ้น จนกลายเป็นตัวอักษรจีนอย่างที่เรารู้จักกันในทุกวันนี้

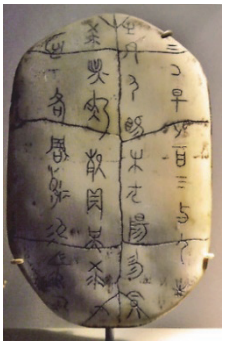
เมื่อจีนเข้าสู่ยุคแห่งความแตกแยกแต่ละแคว้นต่างใช้ตัวอักษรที่แตกต่างกัน จนเมื่อจักรพรรดิจิ๋นซีรวมประเทศจีนได้ พระองค์จึงได้ปรับตัวอักษรจีนให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั่วอาณาจักร และกลายเป็นพื้นฐานการพัฒนารูปแบบอักษรจีนในเวลาต่อมา

(ตารางแสดงการพัฒนาของตัวอักษรจีน)

ที่มา : http://www.sana-anong.com/v4/dragon_city_detail.php?id=34&page=5

อักษรกระดองเต่า

อักษรจีนที่เก่าแก่ที่สุดคือ *อักษรกระดองเต่า* ชาวจีนในสมัยราชวงศ์ชางและราชวงศ์โจวนิยมสลักคำทำนายบนกระดองเต่าหรือกระดูกสัตว์ ต่อมาในปลายสมัยราชวงศ์ชาง ชาวจีนเริ่มสลักตัวอักษรลงบนภาชนะหรือระฆังที่ทำจากทองสำริดด้วย เราจึงเรียกอักษรประเภทนี้ว่า อักษรทองสำริด ความแตกต่างระหว่างอักษรกระดองเต่าและอักษรทองสำริดนอกจากเรื่องของวัสดุที่นำมาใช้ทำจารึกแล้ว อักษรทองสำริดยังมีความเป็นระบบมากกว่า และมีความซับซ้อนน้อยกว่า ทำให้เขียนได้ง่ายขึ้น อักษรที่ถูกจารึกบนภาชนะทองสำริดที่มีความยาวที่สุดปรากฏบนภาชนะทองสำริดสามขาในสมัยพระเจ้าโจวลี่หวาง (ราว ๘๕๗-๘๔๒ ปีก่อนคริสต์ศักราช) มีตัวอักษรทั้งสิ้น ๔๙๗ ตัวอักษร

ที่มา : http://www.sana-anong.com/v4/dragon_city_detail.php?id=34&page=5

การที่มนุษย์เริ่มรู้จักบันทึกเรื่องราวเป็นลายลักษณ์อักษรนั้น เป็นเหตุให้เกิดผลงานทางวรรณกรรมขึ้นในหน้าประวัติศาสตร์ ในประวัติศาสตร์จีน วรรณกรรมชุดแรกที่มีชื่อเสียงคือ “อู่จิง” แปลว่า “คัมภีร์ทั้ง ๕” จัดทำโดยขงจื้อ ได้แก่

๓.๑ ซือจิง เป็นหนังสือที่ขงจื้อรวบรวมบทกลอนที่มาจากแคว้นต่าง ๆ ในสมัยนั้น มีทั้งบทกลอนพื้นบ้านและบทกวีจากราชสำนัก

๓.๒ ชูจิง เป็นหนังสือที่ขงจื้อรวบรวมคำประกาศ เอกสารทางราชการ และสุนทรพจน์ นับตั้งแต่สมัยโบราณกาลจนถึงยุคราชวงศ์โจวตอนต้น

๓.๓ อี้จิง เป็นตำราทำนายโชคชะตา เครื่องเดิมมีอยู่แล้วและขงจื้อนำมาเขียนใหม่

๓.๔ หลี่จี้ เป็นหนังสือเกี่ยวกับจารีต ขนบธรรมเนียม และความประพฤติอันดีที่ควรพึงปฏิบัติ

๓.๕ ชุนชิว เชื่อกันว่าขงจื้อเป็นผู้เรียบเรียงผลงานชิ้นนี้ด้วยตัวเอง เป็นการบันทึกเหตุการณ์ทางสำคัญทางประวัติศาสตร์ของแคว้นหลู่อย่างย่อ ๆ ตั้งแต่ ๗๒๒-๔๘๑ ปีก่อนคริสต์ศักราช

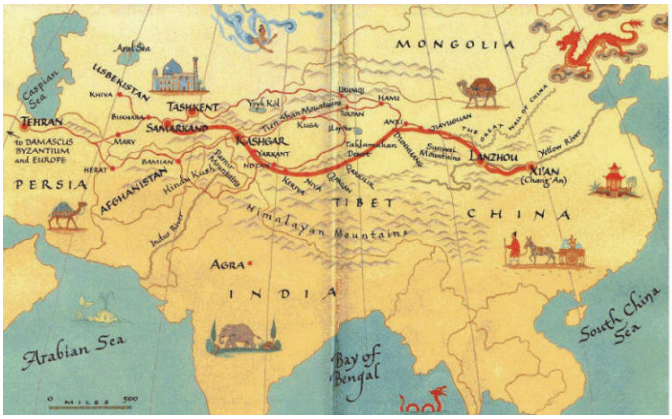
วรรณกรรมชุดนี้เรื่องแสดงให้เห็นว่า การเขียนร้อยแก้วและการประพันธ์ร้อยกรองเป็นสิ่งที่มีมาช้านานแล้ว แล้วเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาการเขียนวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ ของจีนในเวลาต่อมา

๔. การค้า

ในสมัยโบราณชาวจีนจะทำเกษตรกรรมเป็นหลัก แต่การรู้จักแลกเปลี่ยนสินค้าเพื่อการค้าขายต้องมีมานานแล้ว ในสมัยราชวงศ์ซาง ชาวจีนเริ่มรู้จักใช้เปลือกหอยหรือหอยเบี้ยเป็นสื่อกลางในการซื้อขาย ต่อมาในสมัยราชวงศ์โจวจึงได้เปลี่ยนมาใช้เงินตราแทน

หลังจากที่จักรพรรดิจิ๋นซีสามารถรวบรวมแผ่นดินให้เป็นหนึ่งเดียวกันได้สำเร็จ พระองค์ก็ได้มีรับสั่งให้ยกเลิกระบบเงินตรา แล้วมาตราชั่ง ตวง วัด ของแคว้นต่าง ๆ โดยให้ใช้ตามแบบอย่างที่แคว้นฉินเคยใช้อยู่แต่เดิม ทำให้เป็นแบบเดียวกันทั่วประเทศ รวมถึงขนาดของรถม้าและถนนด้วย ทำให้มีการติดต่อค้าขายกันสะดวกขึ้น

ในสมัยราชวงศ์ฮั่นได้เริ่มมีการติดต่อค้าขายกับดินแดนทางตะวันตกทั้งทางบกและทางทะเล โดยทางบกได้บุกเบิกเส้นทางสายไหมขึ้น โดยมีจุดเริ่มต้นที่เมืองฉางอาน (คือเมืองซีอานในปัจจุบัน) เมืองหลวงของประเทศจีนในขณะนั้น ดินแดนเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ และไปสิ้นสุดที่อาณาเขตของจักรวรรดิโรมัน เส้นทางนี้นอกจากจะเป็นเส้นทางการค้าแล้ว ยังเป็นเส้นทางการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมด้วย สวนทางทะเลนั้นมีการเดินเรือจากประเทศจีน ผ่านมหาสมุทรอินเดีย ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน จนถึงจักรวรรดิโรมัน สินค้าที่พ่อค้าชาวจีนมักจะนำไปขายยังดินแดนทางตะวันตกคือ ผ้าไหมและเครื่องลายคราม ส่วนสินค้าที่พ่อค้าจากดินแดนตะวันตกนำมาขายให้ชาวจีนคือ งาช้างและม้าพันธุ์ดี

(แผนที่แสดงเส้นทางสายไหมจากจีน ผ่านอัฟกานิสถาน อิหร่าน เอเชียไมเนอร์ ไปยังจักรวรรดิโรมัน)
ที่มา : http://systemacai.blogspot.com/2013/09/blog-post.html

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม ๒/๒ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๒ ม ๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. พัฒนาการของจีนยุคโบราณ
- ๑.๑ ด้านสังคมและวัฒนธรรม
- ๑.๒ ด้านเศรษฐกิจ
- ๑.๓ ด้านการเมืองการปกครอง

๒. พัฒนาการของญี่ปุ่นยุคโบราณ
- ๒.๑ ด้านสังคมและวัฒนธรรม
- ๒.๒ ด้านเศรษฐกิจ
- ๒.๓ ด้านการเมืองการปกครอง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอภาพ “สุสานจิ๋นซีฮ่องเต้” และเล่าที่มาของสุสานดังกล่าวพอสังเขป จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังนี้

ที่มา : http://bucurestifm.ro/2014/11/06/ce-arme-aveau-de-fapt-soldatii-de-teracota-sunt-cu-2-ooo-de-ani-inaintea-epocii-lor/

๑) สุสานดังกล่าวเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของประเทศใด *(แนวคำตอบ : ประเทศจีน)*

๒) นักเรียนทราบหรือไม่ว่าสุสานดังกล่าว ถูกสร้างขึ้นในช่วงเวลาใด *(แนวคำตอบ : สมัยราชวงศ์ฉิน)*

สื่อ

๑. รูปภาพสุสานจิ๋นซีฮ่องเต้

๒. ใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ

๓. ฉลากคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุดโรงเรียน

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก ด้านสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง ลงในใบงาน

๒. การสร้างแผนผังความคิด เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

๓. พัฒนาการของเกาหลียุคโบราณ ๓.๑ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ๓.๒ ด้านเศรษฐกิจ ๓.๓ ด้านการเมืองการปกครอง **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** นักเรียนสามารถอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณได้ถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการสืบค้นและอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณได้ถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายถึงคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณได้อย่างมีเหตุผล	๓) สุสานดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของมนุษย์ในด้านใดบ้าง *(แนวคำตอบ : ด้านการเมืองการปกครอง สังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ ศิลปะ เทคโนโลยี ฯลฯ)* ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง “พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ” ดังนี้ “ภูมิภาคเอเชียตะวันออก มีมนุษย์ตั้งถิ่นฐานตั้งแต่ยุคโบราณ และได้มีการสร้างสรรค์อารยธรรมต่างที่สำคัญไว้มากมาย ดังนั้นวันนี้เราจะศึกษาเกี่ยวกับอารยธรรมยุคโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออก” **ขั้นสอน** ๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับฉลากคำสำคัญ และร่วมกันตีความคำสำคัญที่จับฉลากได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกับประเทศใดในภูมิภาคเอเชียตะวันออก	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก**		**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	
	ข้อความที่ ๑ “เลียดก๊ก” *(แนวคำตอบ : ประเทศจีน)* ข้อความที่ ๒ “ยุคโจมง” *(แนวคำตอบ : ประเทศญี่ปุ่น)* ข้อความที่ ๓ “อาณาจักรโชซอน” *(แนวคำตอบ : ประเทศเกาหลี)* ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ “พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ” ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครองของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่ได้รับมอบหมาย และบันทึกข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าลงในใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ ๓. ครูสุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลที่ได้จากการทำใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ โดยนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ บันทึกคำตอบลงในใบงาน ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อมูล เรื่อง พัฒนาการ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณให้สมบูรณ์ในรูปแบบของแผนผังความคิดลงบนกระดานดำ (Obj. ๑-๓) **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปราย ตามประเด็นคำถามดังนี้ ๑) พัฒนาการด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณมีลักษณะอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : มีความเชื่อเรื่องบรรพบุรุษและชีวิตโลกหน้า มีระบบการเขียนหนังสือ ภาชนะ เครื่องมือ และอาวุธมีความแข็งแรงและประณีตมากขึ้น)* ๒) การศึกษาเรื่องพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณมีคุณค่าและประโยชน์อย่างไรบ้าง *(ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น)* ๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกในยุคกลางมาล่วงหน้า เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเรียนครั้งต่อไป	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ	๑) คำถาม ๒) รูปภาพสุสานจิ๋นซีฮ่องเต้ ๓) ใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ ๔) ฉลากคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี	๑) ตอบคำถามถูกต้อง ๒) ตอบคำถามในใบงานถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การใช้กระบวนการกลุ่มในการสืบค้นและอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ	ประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับดีขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ การอภิปรายคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ	การอภิปราย	คำถาม/ประเด็น	อภิปรายถึงคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสังคมวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ และเติมข้อความลงในตารางต่อไปนี้

ดินแดน	ลักษณะสำคัญ ด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญ ด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญ ด้านการเมืองการปกครอง
จีน (๒,๐๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช–๒๒๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช) (ยุคโบราณ–ยุคเลียดก๊ก)	.....	.....	.....
ญี่ปุ่น (๑๔,๐๐๐–ค.ศ. ๕๓๘) (ญี่ปุ่นยุคโบราณ)	.....	.....	.....
เกาหลี (ก่อนประวัติศาสตร์–ค.ศ. ๕๐๖) (ยุคโชซอนโบราณ)	.....	.....	.....

เฉลย

ใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสังคมวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ และเติมข้อความลงในตารางต่อไปนี้

ดินแดน	ลักษณะสำคัญ ด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญ ด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญ ด้านการเมืองการปกครอง
จีน (๒,๐๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช –๒๒๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช) (ยุคโบราณ–ยุคเลียดก๊ก)	➢ มีความเชื่อเรื่องการกราบไหว้บรรพบุรุษและความเชื่อเรื่องชีวิตในโลกหน้า ➢ มีการใช้ระบบการเขียนหนังสือโดยเขียนลงบนกระดองเต่าหรือกระดูกสัตว์ ➢ มีการใช้ภาชนะสำริดอย่างแพร่หลาย	➢ ประชากรส่วนใหญ่ทำการเกษตร ประมง และเลี้ยงสัตว์ ➢ มีการเก็บภาษีตามผลผลิตทางการเกษตร	➢ มนุษย์เริ่มตั้งหลักแหล่งบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำหวางเหอ เริ่มมีความเจริญระดับเมือง ต่อมาได้รวมตัวเป็นนครรัฐภายใต้กษัตริย์ราชวงศ์ชางและโจว แต่ยังไม่มีเอกภาพทางการเมือง มีการทำสงครามแย่งชิงอำนาจระหว่างรัฐ ➢ เกิดแนวคิดปรัชญาทางการเมืองเรื่อง “โอรสสวรรค์”
ญี่ปุ่น (๑๔,๐๐๐–ค.ศ. ๕๓๘) (ญี่ปุ่นยุคโบราณ)	➢ มนุษย์อาศัยบริเวณหมู่เกาะญี่ปุ่นมากว่า ๑๐๐,๐๐๐ ปี ➢ มีวัฒนธรรมการทำหินเป็นมีดและการประดิษฐ์อาวุธ ➢ ยุคโจมงมีการผลิตเครื่องมือจากหินที่มีความประณีต ธนู และเครื่องปั้นดินเผาลายเชือก ➢ ยุคยะโยอิเริ่มพบหลักฐานการทำการเกษตร เครื่องมือเครื่องใช้จากโลหะ และการบูชาภูติผี	➢ มีการเลี้ยงสัตว์ ทำการเกษตรและประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้จากโลหะ	➢ มีการรวมตัวเป็นรัฐเล็ก ๆ จำนวนมาก และมีผู้ปกครองรัฐ

ดินแดน	ลักษณะสำคัญ ด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญ ด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญ ด้านการเมืองการปกครอง
เกาหลี (ก่อนประวัติศาสตร์ – ค.ศ. ๕๐๖) (ยุคโชซอนโบราณ)	➢ ยุคแรกดินแดนบนคาบสมุทรเกาหลีประกอบด้วยผู้คนหลายเผ่าพันธุ์ เผ่าแรกที่ปรากฏคือเผ่าโชซอนโบราณ ตั้งถิ่นฐานอยู่ทางภาคเหนือ เรืองอำนาจในช่วง พ.ศ. ๑๔๓–๒๔๓ ส่วนเผ่าอื่นได้แก่เผ่าพูยอ อยู่บริเวณปากแม่น้ำซุงคารีทางแมนจูเรียเหนือ เผ่าโคกูรยออยู่ระหว่างแม่น้ำพมากและแม่น้ำอัมนก เผ่าอกจออยู่บริเวณมณฑลฮัมกย็อง เผ่าทงเยอยู่บริเวณมณฑลคังว็อน และเผ่าสามฮั่นคือ มาฮั่น ชินฮั่น และพยอนฮั่น ที่อยู่บริเวณแม่น้ำฮั่นและแม่น้ำนักดงทางภาคใต้ของคาบสมุทรเกาหลี ➢ การตกเป็นเมืองขึ้นของจีนทำให้เกาหลีได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากจีนมาก เช่นตัวอักษรและศาสนา (พุทธและขงจื๊อ)	➢ ผู้คนอาศัยอยู่เป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมง และเลี้ยงสัตว์	➢ ประมาณ ๑๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช ดินแดนคาบสมุทรเกาหลีตกเป็นเมืองขึ้นจีนและมีการแบ่งเกาหลีเป็น ๔ มณฑล คือ อาณาจักรนังนัง ชินบอน อิมดุน และฮย็อนโท อย่างไรก็ตาม จีนปกครองมณฑลนังนังอย่างจริงจังเพียงมณฑลเดียว มณฑลอื่น ๆ จึงค่อย ๆ แยกตัวเป็นเอกราช ➢ - ค.ศ. ๓๑๓ ชนเผ่าโคกูรยอเข้ายึดครองมณฑลนังนัง ขับไล่จีนออกไปได้สำเร็จ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม ๒/๒ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๒ ม ๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. พัฒนาการของจีนยุคกลาง
- ๑.๑ ด้านสังคมและวัฒนธรรม
- ๑.๒ ด้านเศรษฐกิจ
- ๑.๓ ด้านการเมืองการปกครอง

๒. พัฒนาการของญี่ปุ่นยุคกลาง
- ๒.๑ ด้านสังคมและวัฒนธรรม
- ๒.๒ ด้านเศรษฐกิจ
- ๒.๓ ด้านการเมืองการปกครอง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. นักเรียนทำกิจกรรม “ทายสินี่ใครเอ่ย” โดยครูให้นักเรียนเลือกเปิดภาพตามหมายเลขที่กำหนดให้จำนวน ๙ หมายเลข แล้วทายชื่อบุคคลที่อยู่ในภาพ

๑	๒	๓
๔	๕	๖
๗	๘	๙

ที่มา : http://www.ch3thailand.com/news/scoop/10425

๒. จากกิจกรรม นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังนี้

๑) นักเรียนเคยได้ยินหรือทราบข้อมูลของพระถังซัมจั๋งหรือไม่ อย่างไร *(ให้นักเรียนตอบตามประสบการณ์)*

สื่อ

๑. รูปภาพสุสานจิ๋นซีฮ่องเต้

๒. ใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณ

๓. ฉลากคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุดโรงเรียน

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก ด้านสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง การปกครอง ลงในใบงาน

๒. การสร้างแผนผังความคิด เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

๓. พัฒนาการของเกาหลียุคกลาง ๓.๑ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ๓.๒ ด้านเศรษฐกิจ ๓.๓ ด้านการเมืองการปกครอง **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** นักเรียนสามารถอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลางได้โดยอภิปราย **ด้านทักษะและกระบวนการ** นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการสืบค้นและอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลางได้ถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายถึงความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลางได้อย่างมีเหตุผล	๒) นักเรียนทราบหรือไม่ว่าเรื่องราวของพระถังซัมจั๋งเกิดขึ้นในดินแดนใด และช่วงเวลาใด *(แนวคำตอบ : ประเทศจีน ช่วงราชวงศ์ถัง)* ๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง “พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง” ดังนี้ “ภูมิภาคเอเชียตะวันออก มีมนุษย์ตั้งถิ่นฐานตั้งแต่ยุคโบราณ และได้มีการสร้างสรรค์อารยธรรมต่างที่สำคัญไว้มากมาย เมื่อครั้งที่แล้วเราทราบเรื่องราวเกี่ยวกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณไปแล้ว ครั้งนี้เราจะศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง” **ขั้นสอน** ๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับฉลากคำสั่งดังนี้ *๒.๑ คำสั่งที่ ๑* สมมุติให้นักเรียนเป็นคณะสำรวจจากเมืองข้างเคียงที่ได้รับมอบหมายให้เข้ามาสืบหาข้อมูลใน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ดินแดนประเทศจีนในยุคกลาง (สมัยราชวงศ์และจักรวรรดิ คือ ตั้งแต่ราชวงศ์ฉิน–ราชวงศ์ชิง ๒๒๑ ปีก่อนคริสต์ศักราช–ค.ศ. ๑๙๑๒) คณะสำรวจประกอบไปด้วยตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้ ๑) นักการทูตสืบค้นข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม ๒) พ่อค้าสืบค้นข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ๓) ทหารสืบค้นข้อมูลด้านการเมืองการปกครอง ให้นักเรียนแบ่งสมาชิกในกลุ่มดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ข้างต้น สืบค้นข้อมูลและบันทึกข้อมูลที่ได้ลงในใบงานเรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง *๒.๒ คำสั่งที่ ๒* สมมุติให้นักเรียนเป็นคณะสำรวจจากเมืองข้างเคียงที่ได้รับมอบหมายให้เข้ามาสืบหาข้อมูลในดินแดนประเทศญี่ปุ่นยุคกลาง (ยุคคลาสสิก–ยุคศักดินาญี่ปุ่น ค.ศ. ๕๓๘–ค.ศ. ๑๖๐๓) คณะสำรวจประกอบไปด้วยตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๑) นักการทูตสืบค้นข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม ๒) พ่อค้าสืบค้นข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ๓) ทหารสืบค้นข้อมูลด้านการเมืองการปกครอง ให้นักเรียนแบ่งสมาชิกในกลุ่มดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ข้างต้น สืบค้นข้อมูลและบันทึกข้อมูลที่ได้ลงในใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง *๒.๓ คำสั่งที่ ๓* สมมุติให้นักเรียนเป็นคณะสำรวจจากเมืองข้างเคียงที่ได้รับมอบหมายให้เข้ามาสืบหาข้อมูลในดินแดนประเทศเกาหลียุคกลาง (ราชวงศ์กอริโย–ราชวงศ์โชซอน ค.ศ. ๙๑๘–ค.ศ. ๑๙๑๐) คณะสำรวจประกอบไปด้วยตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้ ๑) นักการทูตสืบค้นข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม ๒) พ่อค้าสืบค้นข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ๓) ทหารสืบค้นข้อมูลด้านการเมืองการปกครอง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ให้นักเรียนแบ่งสมาชิกในกลุ่มดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ข้างต้น สืบค้นข้อมูลจากหนังสือและอินเทอร์เน็ต และบันทึกข้อมูลที่ได้ลงในใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง โดยใช้เวลาประมาณ ๒๐ นาที ๓. ครูสุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลที่ได้จากการทำใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง โดยให้นักเรียนคนอื่น ๆ บันทึกคำตอบลงในใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลางให้สมบูรณ์ ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลางให้สมบูรณ์ (Obj. ๑-๓) **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปราย ตามประเด็นคำถามดังนี้ ๑) พัฒนาการด้านสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมืองการปกครองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลางมีลักษณะอย่างไรบ้าง (*แนวคำตอบ : มีการ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	ค้าขายกับต่างประเทศ การเผยแผ่ศาสนาต่าง ๆ การพัฒนาด้านเกษตรกรรม ศิลปะและอุตสาหกรรม จัดระบบการเมืองการปกครอง แบ่งชนชั้น ตั้งระบบการศึกษาและการสอบไล่) ๒) การศึกษาเรื่องพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลางมีคุณค่าและประโยชน์อย่างไรบ้าง *(ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น)* ๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกในยุคใหม่ถึงปัจจุบันมาล่วงหน้า เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเรียนครั้งต่อไป	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง	๑) คำถาม ๒) กิจกรรม “ทายสิ่งใครเอ่ย” ๓) ใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง ๔) คำสั่งการสืบค้นข้อมูล ๕) หนังสือประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียตะวันออก	๑) ตอบคำถามถูกต้อง ๒) ตอบคำถามในใบงานถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การใช้กระบวนการกลุ่มในการสืบค้นและอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง	ประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับดีขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ การอภิปรายคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง	๑) การอภิปราย ๒) การสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง	๑) คำถาม/ประเด็น ๒) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสังคมวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง และเติมข้อความลงในตารางต่อไปนี้

ดินแดน	ลักษณะสำคัญ ด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญ ด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญ ด้านการเมืองการปกครอง
๑. จีน (สมัยราชวงศ์และจักรวรรดิ คือ ตั้งแต่ราชวงศ์ฉิน–ราชวงศ์ชิง ๒๒๑ ปีก่อนคริสต์ศักราช –ค.ศ. ๑๙๑๒)	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ** ....

ดินแดน	ลักษณะสำคัญ ด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญ ด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญ ด้านการเมืองการปกครอง
๒. ญี่ปุ่น (ยุคคลาสสิก– ยุคศักดินาญี่ปุ่น ค.ศ. ๕๓๘– ค.ศ. ๑๖๐๓)	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ** ....

ดินแดน	ลักษณะสำคัญ ด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญ ด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญ ด้านการเมืองการปกครอง
๓. เกาหลี (สมัยสามอาณาจักร–ราชวงศ์โชซอน ๓๗ ปีก่อนคริสต์ศักราช –ค.ศ. ๑๙๑๐)	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ** ....

เฉลย

ใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสังคมวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคกลาง และเติมข้อความลงในตารางต่อไปนี้

ดินแดน	ลักษณะสำคัญ ด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญ ด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญ ด้านการเมืองการปกครอง
๑. จีน (สมัยราชวงศ์และจักรวรรดิ คือ ตั้งแต่ราชวงศ์ฉิน–ราชวงศ์ชิง ๒๒๑ ปีก่อนคริสต์ศักราช –ค.ศ. ๑๙๑๒)	การเดินทางติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และแนวคิดต่าง ๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศจีน	- สมัยราชวงศ์ฮั่น ประเทศจีนเป็นปึกแผ่น การค้ามีความเจริญ-รุ่งเรือง และมีการติดต่อค้าขายกับต่างชาติทั้งทางบก (เส้นทางสายไหม) และทางทะเล	- สมัยราชวงศ์ฉิน มีการรวบรวมแผ่นดินให้เป็นปึกแผ่นแล้วปกครองแบบจักรวรรดิ นับแต่นั้นประเทศจีนก็ปกครองภายใต้ระบอบจักรพรรดิเรื่อยมา บางครั้งอาณาจักรรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน บางครั้งก็แตกแยกออกเป็นหลายรัฐ - ในราชวงศ์ชิง ซึ่งเป็นราชวงศ์สุดท้ายของจีน มีต่างชาติเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์จำนวนมาก ทำให้ชาวจีนที่มีแนวคิดสมัยใหม่ต้องการเปลี่ยนแปลงประเทศอันนำไปสู่การปฏิวัติและเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบสาธารณรัฐใน ค.ศ. ๑๙๑๑
	หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ	**หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	**หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**
	- บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ - วรรณกรรม - โบราณวัตถุ โบราณสถาน	- บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ - แผนที่แสดงข้อมูลเส้นทางสายไหม	- บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ - โบราณวัตถุ/โบราณสถานต่าง ๆ

ดินแดน	ลักษณะสำคัญ ด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญ ด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญ ด้านการเมืองการปกครอง
๒. ญี่ปุ่น (ยุคคลาสสิก–ยุคศักดินาญี่ปุ่น ค.ศ. ๕๓๘–ค.ศ. ๑๖๐๓)	- เริ่มมีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศญี่ปุ่น - ชาวจีนจำนวนมากย้ายมาตั้งถิ่นฐานในญี่ปุ่นและนำอารยธรรมแบบจีนมาเผยแพร่ ทำให้อารยธรรมญี่ปุ่นได้รับอิทธิพลมาจากจีน - ญี่ปุ่นรับเอาตัวอักษรแบบจีนมาใช้และการสื่อผ่านตัวอักษรทำให้ชาวญี่ปุ่นได้เรียนรู้ความรู้เบื้องต้นด้านการแพทย์ ดาราศาสตร์และปรัชญาต่าง ๆ เช่น ลัทธิขงจื๊อ	- มีการพัฒนาด้านเกษตรกรรม - มีการติดต่อระหว่างญี่ปุ่นกับอาณาจักรบนคาบสมุทรเกาหลี มีการพัฒนาด้านศิลปะ และอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น งานโลหะ การฟอกหนัง การทอผ้า และการต่อเรือ	- ยุคอะซึกะ ประมาณช่วงศตวรรษที่ ๖ เจ้าชายโชโตะกุ ตรา “รัฐธรรมนูญสิบเจ็ดมาตรา” ที่มีใจความสำคัญเกี่ยวกับการจัดระบบการเมืองการปกครองและความสงบในบ้านเมือง - ค.ศ. ๗๑๐ ยุคนะระ มีการสถาปนาเมืองหลวงถาวรแห่งแรกของญี่ปุ่น คือ เฮโจเกียว - ปลายยุคเฮอัง (ค.ศ. ๗๙๔-๑๑๘๕) จักรพรรดิถูกยึดอำนาจโดยกลุ่มขุนนาง -คะมะกุระ (ค.ศ. ๑๑๘๕–๑๓๓๓) กำเนิดตำแหน่งโชกุน ตั้งรัฐบาลทหาร - ยุคอะซิจิโมโมะยะมะ (ค.ศ. ๑๕๗๓–๑๖๐๓) โทโยโตมิ ฮิเดโยชิ รวมประเทศได้สำเร็จ และตั้งสภาอาวุโสทั้ง ๕
	หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ	**หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	**หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**
	- บันทึกทางประวัติศาสตร์โคะจิกิและนิงฮงโชะกิ - หนังสือประวัติศาสตร์ - โบราณสถาน โบราณวัตถุที่เกี่ยวข้อง	- หนังสือประวัติศาสตร์ - โบราณสถาน โบราณวัตถุที่เกี่ยวข้อง	- หนังสือประวัติศาสตร์ - บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์

ดินแดน	ลักษณะสำคัญด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญด้านการเมืองการปกครอง
๓. เกาหลี (สมัยสามอาณาจักร–ราชวงศ์โชซอน ๓๗ ปีก่อนคริสต์ศักราช–ค.ศ. ๑๙๑๐)	- สังคมแบ่งกลุ่มตามเผ่าพันธุ์มาเป็นชนชั้นตามอาชีพ คือ ๑) ชนชั้นขุนนาง (ยาง บัน) ๒) สามัญชน (ยาง มิน) ได้แก่ พวกช่างฝีมือและพ่อค้า ๓) ชนชั้นต่ำ (ชอน มิน) ได้แก่ พวกชาวนา กรรมกร และทาส - สมัยโคเรียว เป็นสมัยที่เกาหลีมีความเจริญทางวัฒนธรรมสูงสุด ราชวงศ์สนับสนุนการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเพื่อสร้างความสงบสุขในสังคม - สมัยโชซอน เกาหลีให้ความสำคัญกับการศึกษาหาความรู้เพิ่มมากขึ้น มีการตั้งมหาวิทยาลัยและโรงเรียน ระบบการสอบไล่เข้ารับราชการช่วยทำให้คนเกาหลีในยุคนั้นมีโอกาสเปลี่ยนสถานภาพทางสังคม	- เกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักของคนในสังคม - สมัยราชวงศ์โคเรียว กษัตริย์สนับสนุนการค้ากับต่างชาติ สินค้าสำคัญได้แก่ ไม้หอม สมุนไพร หนังสัตว์ น้ำตาล และเครื่องลายคราม	- สมัยโคเรียว เกาหลีปรับปรุงการปกครองโดยเลียนแบบการปกครองในสมัยราชวงศ์ถังของจีน คือ แบ่งหน่วยงานส่วนกลางออกเป็น ๖ กระทรวงและมีการสอบเข้ารับราชการโดยได้เงินเดือนตอบแทน - สมัยราชวงศ์โชซอน ยังใช้รูปแบบการปกครองสมัยโคเรียว แต่เน้นการดุลอำนาจระหว่างข้าราชการฝ่ายพลเรือนกับฝ่ายทหาร โดยกษัตริย์มีอำนาจสูงสุด
	หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ	**หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	**หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**
	- หนังสือประวัติศาสตร์ - บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ - พระไตรปิฎกฉบับเกาหลี	- หนังสือประวัติศาสตร์ - บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์	- หนังสือประวัติศาสตร์ - บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่-ปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม ๒/๒ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๒ ม ๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. พัฒนาการของจีนยุคใหม่–ปัจจุบัน

๑.๑ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๒ ด้านเศรษฐกิจ

๑.๓ ด้านการเมืองการปกครอง

๒. พัฒนาการของญี่ปุ่นยุคใหม่–ปัจจุบัน

๒.๑ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๒.๒ ด้านเศรษฐกิจ

๒.๓ ด้านการเมืองการปกครอง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอเทคโนโลยีสมัยใหม่ของประเทศจีน หรือประเทศญี่ปุ่น หรือประเทศเกาหลีดังนี้

รถยนต์ไฟฟ้า ES๘ ของประเทศจีน

ที่มา : https://brandinside.asia/nio-chinese-electric-vehicle/

ศิลปะบนฝาท่อของประเทศญี่ปุ่น

ที่มา : https://www.catdumb.com/wow-in-japan-119/

สื่อ

๑. ข้อมูลเทคโนโลยีสมัยใหม่ของประเทศจีน หรือประเทศญี่ปุ่น หรือประเทศเกาหลี

๒. ใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน

๓. ธงชาติประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้

๔. กิจกรรม “Bingo History of East Asia”

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุดโรงเรียน

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกด้านสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง ลงในใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน

๒. การสร้างแผนผังความคิด เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่-ปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

๓. พัฒนาการของเกาหลียุคใหม่–ปัจจุบัน

๓.๑ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๓.๒ ด้านเศรษฐกิจ

๓.๓ ด้านการเมืองการปกครอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

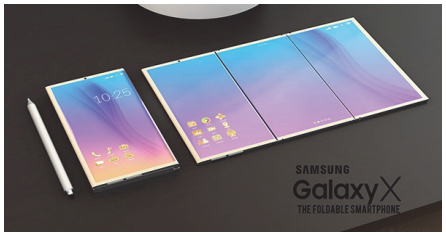
นักเรียนสามารถอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน ได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการสืบค้นและนำเสนอพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบันได้ถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายถึงคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบันได้อย่างมีเหตุผล

Samsung Galaxy X โทรศัพท์มือถือหน้าจอพับได้ของประเทศเกาหลีใต้

ที่มา : https://www.thaimobilecenter.com/news-2559/samsung-galaxy-x.asp

๒. จากภาพและข้อมูลข้างต้น ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถามดังนี้

๑) นักเรียนเคยทราบข้อมูลดังกล่าวมาก่อนหรือไม่อย่างไร *(ให้นักเรียนตอบตามประสบการณ์)*

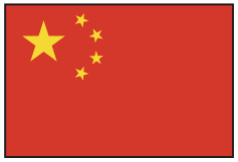
๒) นักเรียนคิดว่าเทคโนโลยีดังกล่าวแตกต่างจากสภาพสังคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคโบราณและยุคกลางอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใช้สีสันมากกว่า ความสะดวกสบายในการใช้งาน)*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่-ปัจจุบัน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๓) นักเรียนคิดว่า เทคโนโลยีดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกในด้านใด *(แนวคำตอบ : อุตสาหกรรมเทคโนโลยี ศิลปกรรม)* ๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง “พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน” ดังนี้ “ภูมิภาคเอเชียตะวันออกในยุคใหม่ถึงปัจจุบันมีพัฒนาการที่แตกต่างจากยุคก่อน ๆ หน้า และพัฒนาการดังกล่าวมีความสำคัญต่อพัฒนาการของโลก ดังนั้น วันนี้เราจะศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่ถึงยุคปัจจุบัน” **ขั้นสอน** ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน โดยคละความสามารถ จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับฉลากธงชาติของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ได้แก่	

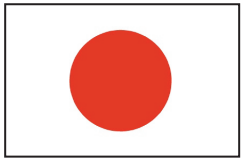
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่-ปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

(ประเทศจีน)

(ประเทศญี่ปุ่น)

(ประเทศเกาหลีใต้)

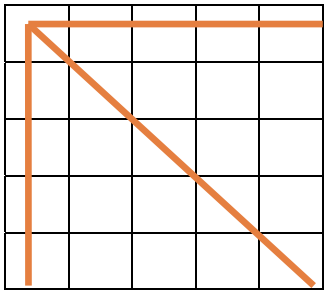
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นพัฒนาการของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครอง จากนั้นบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นลงในใบงาน เรื่อง “พัฒนาการของ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่-ปัจจุบัน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	ภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน” โดยสืบค้นจากหนังสือ และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ใช้เวลาในการสืบค้นประมาณ ๒๐ นาที ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้จาก การศึกษาค้นคว้าภายในกลุ่มของตน โดยนักเรียนกลุ่ม อื่น ๆ บันทึกคำตอบลงในใบงาน เรื่อง พัฒนาการของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน ให้สมบูรณ์ (Obj. ๑-๒) ๔. นักเรียนทำกิจกรรม “Bingo History of East Asia” โดยครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำศัพท์ เกี่ยวกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่ กำหนดให้ใส่ในตารางขนาด ๕x๕ จากนั้นสุ่มนักเรียน จับฉลากคำศัพท์และอธิบายความหมายของคำศัพท์ หากคำศัพท์ที่จับฉลากนั้นปรากฏในตาราง ๕x๕ ของนักเรียน ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับคำศัพท์ ผู้ชนะคือผู้ที่มีเครื่องหมายกากบาทเรียง เป็นเส้นตรงครบ ๕ ช่องเป็นคนแรก ดังภาพ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่-ปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ขั้นสรุป

๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถามดังนี้

๑) ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน มีลักษณะด้านสังคมและวัฒนธรรม ลักษณะด้านเศรษฐกิจ และลักษณะด้านการเมืองการปกครอง แตกต่างจากยุคก่อนหน้าอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ปฏิรูปการศึกษา เทคโนโลยีเจริญมากขึ้น กิจกรรมทางเศรษฐกิจหลากหลายมากขึ้น อุตสาหกรรมเติบโต การประกอบอาชีพหลากหลายมากขึ้น)*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่-ปัจจุบัน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๒) นักเรียนมีวิธีการเลือกข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นมาสรุปลงในใบความรู้อย่างไร *(แนวคำตอบ : ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลมากกว่า ๒ แหล่งแล้วสรุปข้อเท็จจริง)* ๓) หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญที่ค้นพบจากการสืบค้นของนักเรียนมีอะไรบ้าง และมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ *(แนวคำตอบ : บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ภาพถ่าย ประเมินความน่าเชื่อถือจากการเปรียบเทียบข้อมูล ปีที่บันทึก ผู้บันทึก)* ๔) การศึกษาเรื่องพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบันมีคุณค่าและความสำคัญอย่างไรบ้าง *(ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน	๑) การตอบคำถาม ๒) ใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน ๓) กิจกรรม “Bingo History of East Asia”	๑) คำถาม ๒) ข้อมูลเทคโนโลยีสมัยใหม่ของประเทศจีน หรือประเทศญี่ปุ่น หรือประเทศเกาหลี ๓) ใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน ๔) ธงชาติประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ๕) กิจกรรม “Bingo History of East Asia”	๑) ตอบคำถามถูกต้อง ๒) ตอบคำถามในใบงานถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐ ๓) นักเรียนมากกว่าร้อยละ ๘๐ ตอบคำถามถูกต้อง
ด้านทักษะและกระบวนการ การใช้กระบวนการกลุ่มในการสืบค้นและนำเสนอพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน	ประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับดีขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ การอภิปรายคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน	๑) การอภิปราย ๒) การสะท้อนความคิดเกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน	๑) คำถาม/ประเด็น ๒) การสังเกตพฤติกรรม	การสะท้อนความคิดเกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กิจกรรม “Bingo History of East Asia”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำศัพท์ต่อไปนี้เขียนลงในตารางขนาด ๕x๕ ที่กำหนดให้ และทำเครื่องหมายกากบาททับคำศัพท์ที่จับฉลากขึ้นมาได้ทีละคำ

คำศัพท์

มนุษย์ปักกิ่ง	กำแพงเมืองจีน	โอรสสวรรค์	สามก๊ก	เส้นทางสายไหม
ยุคสามอาณาจักร	โคเรียว	โซซอน	ลัทธิขงจื๊อ	เกาหลีเหนือ
เกาหลีใต้	ฉินซีหวงตี่	เกียวโต	โตเกียว	สมัยเมจิ
เมืองนะระ	โชกุน	พระถังซัมจั๋ง	ซามูไร	ซุนยัต เซน
เติ้งเสี่ยวผิง	เหมาเจ๋อตุง	มาร์โค โปโล	คอมมิวนิสต์	สาธารณรัฐ

ตารางขนาด ๕x๕

ใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคยุคใหม่–ปัจจุบัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสังคมวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่–ปัจจุบัน และเติมข้อความลงในตารางต่อไปนี้

ดินแดน	ลักษณะสำคัญ ด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญ ด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญ ด้านการเมืองการปกครอง
๑. จีน (ยุคสาธารณรัฐจีน–ปัจจุบัน) (ค.ศ. ๑๙๑๒–ปัจจุบัน)	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ** ....

ดินแดน	ลักษณะสำคัญ ด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญ ด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญ ด้านการเมืองการปกครอง
๒. ญี่ปุ่น (ค.ศ. ๑๖๐๓–ปัจจุบัน)	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ** ....

ดินแดน	ลักษณะสำคัญ ด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญ ด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญ ด้านการเมืองการปกครอง
๓. เกาหลี (การยึดครองเกาหลีโดยญี่ปุ่น–ปัจจุบัน)	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	.... **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ** ....

เฉลย

ใบงาน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่-ปัจจุบัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสังคมวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกยุคใหม่-ปัจจุบัน และเติมข้อความลงในตารางต่อไปนี้

ดินแดน	ลักษณะสำคัญ ด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญ ด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญ ด้านการเมืองการปกครอง
๑. จีน (ยุคสาธารณรัฐจีน–ปัจจุบัน) (ค.ศ. ๑๙๑๒–ปัจจุบัน)	- การศึกษาถูกปฏิรูป ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างแพร่หลายมากขึ้น - มีความเจริญทั้งทางด้านความรู้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น	- ค.ศ. ๑๙๓๘ พรรคคอมมิวนิสต์จีนประกาศแผนการก้าวกระโดดไปข้างหน้าเพื่อพัฒนาด้านเศรษฐกิจและเทคนิคของประเทศให้เกิดผลอย่างรวดเร็ว มี - ค.ศ. ๑๙๖๑–๑๙๖๕ เป็นช่วงเวลาปรับปรุงและฟื้นฟูเศรษฐกิจของจีนตามทิศทางของเติ้งเสี่ยวผิง จนเข้าสู่สภาวะที่มั่นคงมากขึ้น - ลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจมีความหลากหลายมากขึ้น	- ค.ศ. ๑๙๑๑ จีนเกิดการปฏิวัติและเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบสาธารณรัฐ โดย ดร.ซุน ยัดเซน - ค.ศ. ๑๙๔๙ พรรคคอมมิวนิสต์ได้ทำการปฏิวัติและปกครองจีนมาจนถึงปัจจุบัน
	หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ	**หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	**หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**
	- หนังสือ, บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ - หนังสือพิมพ์	- หนังสือ, บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ - หนังสือพิมพ์	- หนังสือ, บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ - หนังสือพิมพ์

ดินแดน	ลักษณะสำคัญ ด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญ ด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญ ด้านการเมืองการปกครอง
๒. ญี่ปุ่น (ค.ศ. ๑๖๐๓–ปัจจุบัน)	- เป็นยุคที่มีความสงบ จึงมีสิ่งประดิษฐ์และงานศิลปกรรมด้านต่าง ๆ ปรากฏมากมาย - ยุคเมจิ (ค.ศ. ๑๘๖๘–๑๙๑๒) มีการยกเลิกการแบ่งชนชั้นเพื่อให้ทุกคนกระตือรือร้นในการศึกษาและรับอารย-ธรรมตะวันตกมาใช้ - หลังแพ้สงครามโลกครั้งที่ ๒ ชาวญี่ปุ่นมุ่งฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว	- สภาพอุตสาหกรรมเติบโตอย่างรวดเร็ว มีการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน และเป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมที่มั่งคั่งและมมีเศรษฐกิจมั่นคงประเทศหนึ่งของโลก	- ยุคเอโดะ (ค.ศ. ๑๖๐๓–๑๘๖๘) มีการย้ายเมืองหลวงจากเกียวโตมายังเอโดะ (โตเกียว) และดำเนินนโยบายปิดประเทศเพื่อรักษาเสถียรภาพทางสังคมและการเมือง ต่อมาในปลายยุคจึงถึงสหรัฐอเมริกากดดันให้เปิดประเทศ ทำให้ระบบศักดินาเสื่อมลง และถวายอำนาจคืนให้จักรพรรดิในการปฏิรูปเมจิ หลังเปิดประเทศญี่ปุ่นนำแนวคิดและวิทยาการทางตะวันตกมาใช้พัฒนาประเทศ ทำให้ก้าวไปสู่การเป็นมหาอำนาจทางทหาร - หลังแพ้สงครามโลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นถูกกำหนดให้ไม่สามารถมีกองกำลังทหารเป็นของตนเอง
	หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ	**หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**	**หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ**
	- หนังสือประวัติศาสตร์ - บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ - ภาพถ่าย	- หนังสือประวัติศาสตร์ - บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ - ภาพถ่าย	- หนังสือประวัติศาสตร์ - บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ - ภาพถ่าย

ดินแดน	ลักษณะสำคัญด้านสังคมและวัฒนธรรม	ลักษณะสำคัญด้านเศรษฐกิจ	ลักษณะสำคัญด้านการเมืองการปกครอง
๓. เกาหลี (การยึดครองเกาหลีโดยญี่ปุ่น–ปัจจุบัน)	- ในช่วงการปกครองของญี่ปุ่น มีการสร้างระบบคมนาคมแบบตะวันตกเพื่อประโยชน์ทางการค้าของญี่ปุ่น ญี่ปุ่นล้มล้างราชวงศ์โชซอน ทำลายพระราชวัง ปรับปรุงระบบภาษี ให้ส่งข้าวจากเกาหลีไปญี่ปุ่น ทำให้เกิดความอดอยากในเกาหลี มีการใช้แรงงานทาสในการสร้างถนนและทำเหมืองแร่ ทำให้ต่อมามีการลุกฮือต่อต้านญี่ปุ่น **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ** - หนังสือ - บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ - ข่าว - รูปภาพ	- เกาหลีใต้ มีการประกอบอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น - เกาหลีเหนือมีระบบการค้าผูกขาดโดยภาครัฐทั้งการค้าในประเทศและต่างประเทศ **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ** - หนังสือ - บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ - ข่าว - รูปภาพ	- ค.ศ. ๑๙๑๐ ญี่ปุ่นได้ผนวกเกาหลีเป็นดินแดนของตนตามสนธิสัญญาการรวมญี่ปุ่น-เกาหลี แต่สนธิสัญญานี้ไม่เป็นที่ยอมรับในเกาหลีเพราะไม่มีการลงนามของกษัตริย์เกาหลีถูกญี่ปุ่นปกครองจนถึง ค.ศ. ๑๙๔๕ - หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุดเกาหลีเกิดการแยกประเทศเป็นเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ **หลักฐานทางประวัติศาสตร์สำคัญที่ค้นพบ** - หนังสือ - บันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ - ข่าว - รูปภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม ๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ

ส ๔.๑ ม ๒/๒ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม ๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ

ส ๔.๒ ม ๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูทบทวนเนื้อหาในชั่วโมงที่ผ่านมาและเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง “ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก”

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรม “จิ๊กซอว์ภาพประวัติศาสตร์” โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันต่อจิ๊กซอว์ภาพประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ให้สมบูรณ์ จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์

ขั้นสอน

๑. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ตามในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ใช้เวลาในการศึกษาประมาณ ๑๕ นาที

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์จากจิ๊กซอว์ภาพและส่งตัวแทนนำเสนอการวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปรายละเอียดของ

สื่อ

๑. ใบความรู้ เรื่อง ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

๓. กิจกรรมจิ๊กซอว์ภาพประวัติศาสตร์

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุดโรงเรียน

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การอธิบายประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกในกิจกรรม “จิ๊กซอว์ภาพประวัติศาสตร์”

๒. การสร้างเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์ (Timeline) แสดงเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

<table>
<tr><td colspan="3">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</td></tr>
<tr><td>ด้านทักษะและกระบวนการ
นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มวิเคราะห์ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ
นักเรียนสามารถอภิปรายถึงความสำคัญของการศึกษาประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้อย่างมีเหตุผล</td><td>ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ (Obj. ๑-๒)

ขั้นสรุป
๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสร้างเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์ (Timeline) แสดงประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกบนกระดานดำ
๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถามต่อไปนี้
๑) ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีอะไรบ้าง (แนวคำตอบ : การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครอง การมุ่งแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ การต่อสู้กับลัทธิอาณานิคม)
๒) การศึกษาประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีคุณค่าและความสำคัญอย่างไร (ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น)
(Obj. ๓)</td><td></td></tr>
</table>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออก** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๓) นักเรียนสามารถนำความรู้จากการศึกษาเรื่องพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไรบ้าง *(ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น)* ๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์ (Timeline) แสดงพัฒนาการในภูมิภาคเอเชียตะวันออกด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการปกครอง และประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ โดยให้เวลาทำ ๑ สัปดาห์	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การอธิบายประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำกิจกรรม	๑) คำถาม ๒) ใบความรู้ เรื่อง ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ๓) กิจกรรมจิ๊กซอว์ภาพประวัติศาสตร์	๑) ตอบคำถามถูกต้อง ๒) นักเรียนมากกว่าร้อยละ ๘๐ ตอบคำถามในกิจกรรมได้ถูกต้อง
ด้านทักษะและกระบวนการ การใช้กระบวนการกลุ่มอธิบายประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก	ประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับดีขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ การอภิปรายถึงคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก	๑) การอภิปราย ๒) การสะท้อนถึงคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก	๑) คำถาม/ประเด็น ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	สะท้อนถึงคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

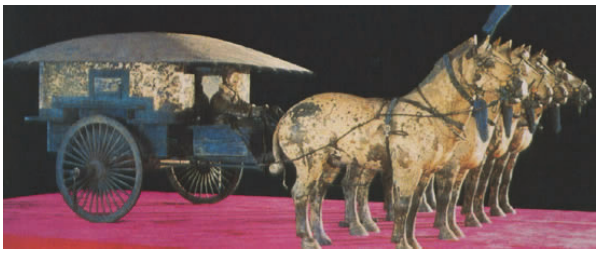
ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้
เรื่อง ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

1. ประเทศจีน

(ภาพภายในสุสานจิ๋นซีฮ่องเต้)

ที่มา : http://www.chinamuseums.com/qinshihuangt.htm

๑. ช่วงเวลา ๒๓๑-๒๒๑ ปีก่อนคริสต์ศักราช อิ๋งเจิ้งสามารถรวมจีนให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้พร้อม ๆ กับสถาปนารัฐฉิน (ปีที่ ๒๒๑ ถึงปีที่ ๒๐๖ ก่อนคริสต์ศักราช) ขึ้น โดย อิ๋งเจิ้ง ผู้เป็นกษัตริย์รัฐฉิน ได้เปลี่ยนพระนามพระองค์ว่า“ฉินสื่อหวงตี้”(จิ๋นซีฮ่องเต้) ที่นำคำว่า“หวง”ที่แปลว่า กษัตริย์ รวมเข้ากับคำว่า “ตี้”ที่แปลว่า จักรพรรดิ

ในยุคนี้ได้มีการกำหนดให้ใช้ตัวอักษรภาษาจีน เป็นอย่างเดียวกันหมดทั่วประเทศ และกำหนดการใช้กฎหมาย เงินตรา มาตราชั่ง ตวง วัด ตลอดจนมีการเชื่อมกำแพงเมืองจีนตามแคว้นต่าง ๆ เพื่อป้องกันการรุกรานของเผ่าซงหนู

(ภาพการแบ่งอาณาเขตการปกครองในยุค ๓ ก๊ก)

ที่มา : http://www.samkokwiki.com

๒. ในช่วงปลายราชวงศ์ฉิน ได้เกิดการลุกฮือขึ้นของชาวนาและอดีตชนชั้นปกครองของหกแคว้นเดิมยุคจ้านกั๋วที่ถูกแคว้นฉินปราบไปจนทำให้ราชวงศ์ฉินล่มสลาย มีการสู้รบเพื่อแย่งชิงความเป็นใหญ่ จนในที่สุด “หลิวปัง” ได้รับชัยชนะจึงได้สถาปนาราชวงศ์ฮั่นขึ้น และได้สถาปนาตนเป็นจักรพรรดินามว่า ฮั่นเกาจู่ หลังราชวงศ์ฮั่นล่มสลายแผ่นดินจีนก็เกิดความแตกแยกวุ่นวายอีกครั้ง เกิดเป็นยุคสามก๊ก (ค.ศ. ๒๒๐–๒๖๕) แผ่นดินจีนถูกแบ่งออกเป็นสามแคว้นใหญ่ ๆ อันประกอบด้วย แคว้นเว่ย (วุยก๊ก) ดินแดนทางตอนเหนือปกครองโดย เฉาเชา (โจโฉ) แคว้นสู่ (จ๊กก๊ก) ดินแดนทางตะวันตกปกครองโดย หลิวเป่ย (เล่าปี่) และแคว้นอู๋

(ง่อก๊ก) ดินแดนทางตะวันออกปกครองโดย ซุนเฉวียน (ซุนกวน) ต่างสู้รบแย่งชิงความเป็นใหญ่ จนกระทั่งราชวงศ์จิ้นสามารถรวมแผ่นดินเป็นปึกแผ่นได้อีกครั้ง

(ภาพจำลองพระราชวังต้าหมิง ซึ่งเป็นพระราชวังที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์จีน)
ที่มา : http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/misc/detail.php?SECTION_ID=526&ID=5764

๓. ราชวงศ์ถัง มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองซีอาน เป็น “ยุคทองของประวัติศาสตร์จีน” เนื่องจากมีการสร้างความเจริญรุ่งเรืองและเสริมสร้างแสนยานุภาพให้แก่อาณาจักรทั้งในด้านการปกครอง เศรษฐกิจ และการต่างประเทศ โดยเฉพาะในรัชสมัยของจักรพรรดิถังไท่จง หลังจากราชวงศ์ถังล่มสลาย แผ่นดินจีนก็เข้าสู่ยุคความแตกแยกอีกครั้ง นั่นคือยุคห้าราชวงศ์สิบอาณาจักร (ค.ศ. ๙๐๗–๙๖๐)

(ภาพเหตุการณ์สงครามฝิ่น ช่วง ค.ศ. ๑๘๓๙-๑๘๔๒)
ที่มา : http://www.thaichinese.net/History/history-modern2.html

๔. ต้นศตวรรษที่ ๑๙ ฝ่ายดิบและฝิ่นดิบเป็นสินค้าหลักที่นำเข้าสู่กว่างโจว แต่เนื่องจากประเทศจีนมีกฎหมายห้ามนำเข้าฝิ่น ทางอังกฤษจึงนำเข้าอย่างลับ ๆ โดยผ่านพ่อค้าจีนบางคนหรือผ่านข้าราชการที่โกงกิน หลังจากรัฐบาลชิงประสบความล้มเหลวในการรณรงค์ต่อต้านฝิ่น จึงได้แต่งตั้งหลินเจ๋อสวีไปกว่างโจวเพื่อปราบปรามเส้นทางลำเลียงฝิ่น หลินประกาศให้ผู้ที่ครอบครองฝิ่นให้เอาออกมามอบให้ทางการภายในสามวัน เมื่อพ้นกำหนดจึงได้เข้ายึดคลังฝิ่นจากพ่อค้าคนจีน และเข้าล้อมชุมชนชาวต่างชาติเพื่อเข้ายึดฝิ่นของชาวอังกฤษจำนวนถึง ๒๐,๐๐๐ ลัง และเผาทิ้งทั้งหมด ชาวอังกฤษไม่พอใจอย่างมาก รัฐบาลอังกฤษจึงส่งเรือรบ ๔๐ ลำ พร้อมด้วยกำลังทหารกว่า ๔,๐๐๐ นายเข้าตีประเทศจีนจากปากอ่านจูเจียง จากการที่รัฐบาลชิงไม่ได้เตรียมการสำหรับสงคราม และประเมินกำลังฝ่ายตรงข้ามต่ำเกินไป รัฐบาลชิงจึงพ่ายแพ้ และถูกบังคับเซ็นสนธิสัญญาหนานจิง (นานกิง) ใน ค.ศ. ๑๘๔๒ ซึ่งเซ็นบนเรือรบของอังกฤษ บังคับให้รัฐบาลจีนยกเกาะฮ่องกงให้อังกฤษบังคับให้เปิดเมืองท่า ๕ แห่ง ให้กับอังกฤษบังคับให้เก็บภาษีเพียงร้อยละ ๕ ให้สิทธิสภาพนอก

อาณาเขตให้กับอังกฤษและชดใช้ค่าปฏิกรรมสงครามจำนวนมาก และยังบังคับให้เปิดช่องให้สิทธิพิเศษแก่อังกฤษ ถ้าหากจีนให้สิทธิพิเศษใด ๆ แก่ประเทศอื่นในขณะนั้นหรือในอนาคตจะต้องให้แก่อังกฤษด้วย

(ดร.ซุน ยัตเซน หัวหน้าพรรคก๊กมินตั๋ง)

ที่มา : http://thai.cri.cn/247/2011/10/06/242s190719.htm

๕. การปฏิวัติซินไฮ่ เป็นการปฏิวัติครั้งแรกของจีนเกิดขึ้นเมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๑ ซึ่งเป็นการโค่นล้มอำนาจการปกครองของราชวงศ์ชิง โดยการนำของ ดร.ซุน ยัตเซน หัวหน้าพรรคก๊กมินตั๋ง เป็นผลทำให้จีนเปลี่ยนแปลงการปกครองเข้าสู่ประชาธิปไตยในที่สุด

สาเหตุที่ก่อให้เกิดการโค่นล้มอำนาจมาจากความเสื่อมโทรมของสภาพสังคมจีน มีการแย่งชิงอำนาจในหมู่ผู้นำราชวงศ์ ทำให้ราษฎรส่วนมากอยู่ในสภาพยากจนและถูกขูดรีดภาษีอย่างหนัก ถูกเอารัดเอาเปรียบจากเจ้าของที่ดิน จีนถูกคุกคามจากต่างชาติโดยเฉพาะชาติมหาอำนาจตะวันตกและญี่ปุ่น ซึ่งจีนทำสงครามต่อต้านการรุกรานของกองกำลังต่างชาติ แต่เป็นฝ่ายแพ้มาโดยตลอด ทำให้คณะปฏิวัติไม่พอใจระบอบการปกครองของราชวงศ์แมนจู ดร. ซุน ยัตเซ็น ผู้นำการปฏิวัติจึงได้ประกาศอุดมการณ์ของการปฏิวัติ ๓ ประการ เรียกว่า “ลัทธิไตรราษฎร์” มีหัวข้อดังนี้

๑) ประชาธิปไตย มีการปกครองในระบอบสาธารณรัฐประชาธิปไตย และมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครอง

๒) ประเทศชาตินิยม ต้องขับไล่อำนาจและอิทธิพลของต่างชาติ (แมนจู) ออกไปจากจีนและจัดตั้งรัฐบาลของประชาชนจีน

๓) สังคมนิยม มีการจัดสรรที่ดินให้แก่เกษตรกร

(เหมา เจ๋อตุง ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์จีน)

ที่มา : http://plodlock.com/2017/08/18/communis/

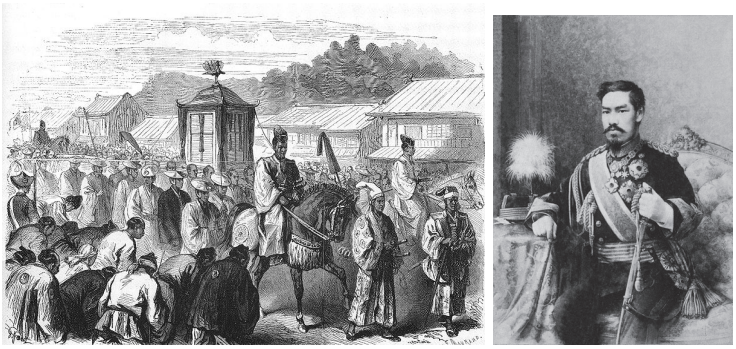
๖. การปฏิวัติของจีนครั้งที่สอง ใน ค.ศ. ๑๙๔๙ โดยการนำของ เกิดขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่สองยุติลง โดยการนำของ “เหมา เจ๋อตุง” ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์จีน เป็นการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสาธารณรัฐประชาธิปไตยเข้าสู่ระบอบสังคมนิยม หรือคอมมิวนิสต์โดยใช้กลยุทธ์ “ป่าล้อมเมือง”

สาเหตุของการปฏิวัติเนื่องจากปัญหาความเสื่อมโทรมทางเศรษฐกิจและความยากจนของประชาชน ซึ่งรัฐบาลของประธานาธิบดี เจียง ไคเช็ค ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ตลอดจนมีการเผยแพร่อุดมการณ์คอมมิวนิสต์ในประเทศจีน เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาความยากจนของราษฎร โดยให้ความสำคัญแก่ชนชั้นผู้ใช้แรงงานและเกษตรกรและเป็นศัตรูกับชนชั้นนายทุน

ผลจากการปฏิวัติครั้งที่สองนี้ รัฐบาลได้ยึดที่ดินทำกินของเอกชนมาเป็นของรัฐบาลและใช้ระบบการผลิตแบบนารวม (หรือคอมมูน) ชาวนามีฐานะเป็นแรงงานของรัฐ

ต่อมาในยุคคอมมิวนิสต์ของ “เติ้ง เสี่ยวผิง” มีการปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศให้เป็นระบบตลาดหรือทุนนิยม โดยยอมรับแนวทางทุนนิยมของชาติตะวันตกมากขึ้น เช่น เปิดรับการลงทุนจากต่างชาติ เพื่อให้คนจีนมีงานทำและอนุญาตให้ภาคเอกชนดำเนินธุรกิจการค้าได้ โดยระบอบการปกครองยังคงเป็นคอมมิวนิสต์เหมือนเดิม นอกจากนี้ยังมีการใช้นโยบาย “หนึ่งประเทศ สองระบบ” ที่หมายถึง มีประเทศจีนเพียงประเทศเดียว แต่มีระบบเศรษฐกิจและการปกครอง ๒ แบบ ได้แก่ ระบอบคอมมิวนิสต์ สำหรับจีนแผ่นดินใหญ่ (ไม่รวมไต้หวัน) ระบอบประชาธิปไตยและระบอบทุนนิยมเสรี สำหรับฮ่องกงและมาเก๊า

2. ประเทศญี่ปุ่น

(ภาพในช่วงสมัยเมจิและสมเด็จพระจักรพรรดิเมจิ)

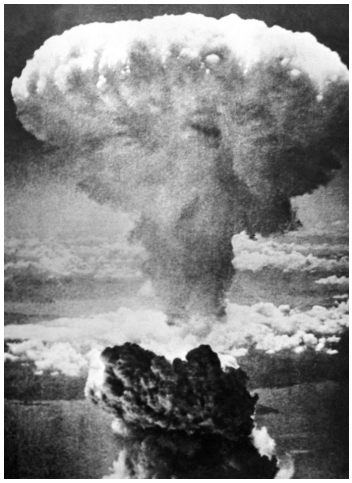
ที่มา : https://th.wikipedia.org/wikimedia/File:MeijiJoukyou.jpg

๗. การปฏิรูปสมัยเมจิ (๑๘๖๘-๑๙๑๒) สมัยนี้เป็นสมัยที่เด่นที่สุดสมัยหนึ่งในบรรดาประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่น ภายใต้การปกครองของสมเด็จพระจักรพรรดิเมจิ ญี่ปุ่นได้บรรลุความสำเร็จในการพัฒนาประเทศโดยใช้เวลาเพียงไม่กี่ทศวรรษ กล่าวคือการสร้างสรรค์ประเทศให้เข้าสู่ยุคใหม่ด้วยอุตสาหกรรม พัฒนาสถาบันทางการเมืองและรูปแบบของสังคมแบบใหม่ ทั้งที่ประเทศตะวันตกต้องใช้เวลาพัฒนานานนับศตวรรษ

ในช่วงปีแรก ๆ ของการครองราชย์ สมเด็จพระจักรพรรดิเมจิทางย้ายเมืองหลวงจากกรุงเกียวโตไปอยู่ที่เมืองเอโดะ ซึ่งเป็นที่ตั้งของรัฐบาลระบบศักดินาที่ผ่านมา และได้ทรงเปลี่ยนชื่อเมืองหลวงเป็นโตเกียว ซึ่งแปลว่า "เมืองหลวงตะวันออก" มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ตลอดจนตั้งคณะรัฐมนตรีและสถาบันนิติบัญญัติระบบสองสภา ยกเลิกการแบ่งชนชั้นแบบเก่าของสมัยศักดินา ญี่ปุ่นทั้งประเทศทุ่มเทพลังงานและความกระตือรือร้นในการศึกษาและรับอารยธรรมตะวันตกมาใช้

การปฏิรูปเมจิเหมือนกับการทลายของเขื่อนที่กอปรด้วยพลังและแรงผลักดันสะสมมานับศตวรรษ ต่างชาติเองรู้สึกถึงความรุนแรงและความตื่นตัวที่เกิดจากการปลดปล่อยพลังเหล่านี้ออกมาในฉับพลัน ก่อนจะสิ้นศตวรรษที่ ๑๙ ญี่ปุ่นเข้าร่วมสงครามจีน-ญี่ปุ่น ระหว่าง ค.ศ. ๑๘๙๔-๙๕ ซึ่งลงเอยด้วยชัยชนะของญี่ปุ่น ผลของสงครามคือญี่ปุ่นได้ไต้หวันมาจากจีน สิบปีต่อมาญี่ปุ่นประสบชัยชนะอีกครั้งหนึ่งในสงครามรัสเซีย-ญี่ปุ่น ระหว่าง ค.ศ. ๑๙๐๔-๐๕ และยึดได้ซัคคาลินตอนใต้ ซึ่งยกให้รัสเซียเมื่อ ค.ศ. ๑๘๗๕ เพื่อแลกกับเกาะคูริล และทำให้ชาวโลกรับรู้ว่าญี่ปุ่นมีความสนใจในดินแดนแมนจูเรียเป็นพิเศษ หลังจากที่ได้กำจัดอำนาจอื่น ๆ ที่จะมามีอิทธิพลเหนือเกาหลีแล้ว ในตอนแรกญี่ปุ่นได้จัดการให้เกาหลีเป็นดินแดนในอารักขา และผนวกเกาหลีใน ค.ศ. ๑๙๑๐

สมเด็จพระจักรพรรดิเมจิทรงปกครองประเทศด้วยความเข้าใจถ่องแท้และสร้างสรรค์ ซึ่งการปกครองของพระองค์ช่วยนำประเทศให้ผ่านพ้นช่วงทศวรรษแห่งการเปลี่ยนแปลง พระองค์เสด็จสวรรคตใน ค.ศ. ๑๙๑๒ ก่อนจะเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ เมื่อสงครามโลกครั้งนี้สิ้นสุดลง ญี่ปุ่นก็ได้รับการยอมรับว่าเป็นหนึ่งในประเทศมหาอำนาจของโลก โดยญี่ปุ่นได้เข้าร่วมสงครามโลกเนื่องจากได้ทำสัญญาเป็นพันธมิตรกับประเทศอังกฤษไว้เมื่อ ค.ศ. ๑๙๐๒

(ภาพการทิ้งระเบิดปรมาณู Fat Boy ที่เมืองนางาซากิ)

ที่มา : https://www.silpa-mag.com/this-day-in-history/article_1484

๘. การพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ของญี่ปุ่น ใน ค.ศ. ๑๙๔๕ ญี่ปุ่นสิ้นแสนยานุภาพทางการทหารโดยสิ้นเชิงกลายเป็นประเทศที่ถูกกำหนดให้ไม่สามารถมีกองกำลังทหารเป็นของตนเองได้จนถึงปัจจุบัน แต่เนื่องจากชาวญี่ปุ่นเป็นชนชาติที่มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ สามารถเรียนรู้และปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว เมื่อรัฐบาลดำเนินนโยบายฟื้นฟูและพัฒนาประเทศอย่างจริงจังจึงทำให้ญี่ปุ่นมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และกลายเป็นประเทศผู้นำด้านอุตสาหกรรมที่มั่งคั่งของโลก

3. ประเทศเกาหลี

(ภาพวาดเหตุการณ์การเคลื่อนไหวของเกาหลีเพื่อเรียกร้องอิสรภาพจากญี่ปุ่น)

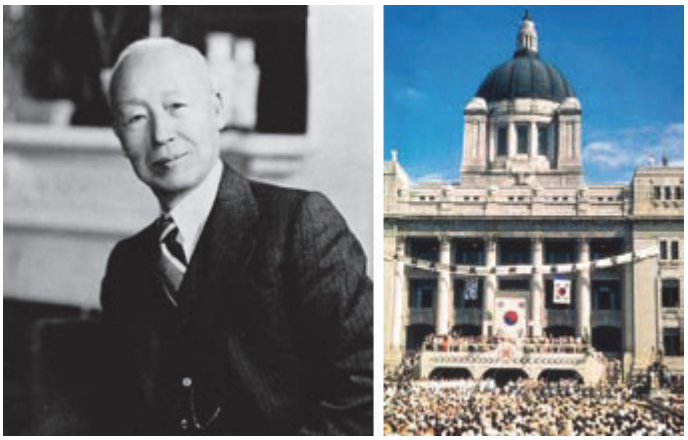
ที่มา : https://themomentum.co/100th-year-of-korea-declaring-independence-from-japan/

๙. การยึดครองเกาหลีโดยญี่ปุ่นและการเคลื่อนไหวของเกาหลีเพื่ออิสรภาพ ในศตวรรษที่ ๑๙ เกาหลียังคงเป็น “อาณาจักรแห่งฤาษี” ที่ต่อต้านความสัมพันธ์ทางการทูตและการค้ากับตะวันตก ช่วงนั้น ประเทศในเอเชียและในยุโรปบางประเทศต่างมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่แข่งขันกันเพื่อที่จะมีอิทธิพลเหนือคาบสมุทรเกาหลี ส่วนญี่ปุ่นภายหลังจากที่ชนะสงครามกับจีนและรัสเซีย ญี่ปุ่นผนวกเกาหลี และปกครองเกาหลีในฐานะอาณานิคมใน ค.ศ. ๑๙๑๐

การปกครองแบบอาณานิคม มีส่วนช่วยกระตุ้นความรักชาติในหมู่ชาวเกาหลี เพราะปัญญาชนชาวเกาหลีมีความโกรธแค้นในนโยบายกลืนชาติของญี่ปุ่นที่ห้ามการเรียนภาษาเกาหลีในโรงเรียน ชาวเกาหลีประท้วงอย่างสงบทั่วประเทศเพื่อเรียกร้องอิสรภาพ ในวันที่ ๑ มีนาคม ๑๙๑๙ ญี่ปุ่นใช้อำนาจควบคุมอย่างโหดร้ายกับผู้ประท้วงและผู้สนับสนุนการเคลื่อนไหว ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตหลายพันคน

แม้ว่าการประท้วงจะล้มเหลว แต่ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่ออิสรภาพ ๑ มีนาคม ก่อให้เกิดความผูกพันในความเป็นหนึ่งเดียวของชาติและความรักชาติในหมู่คนเกาหลี การเคลื่อนไหวนี้นำไปสู่การจัดตั้งรัฐบาลเฉพาะกาลที่เซี่ยงไฮ้ ประเทศจีน และมีการจัดตั้งกองกำลังติดอาวุธในแมนจูเรียเพื่อต่อต้านลัทธิอาณานิคมของญี่ปุ่น ทุกวันที่ ๑ มีนาคมจะจัดพิธีรำลึกถึงเหตุการณ์นี้

ในยุคอาณานิคม ญี่ปุ่นได้ดำเนินการหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจในเกาหลีอย่างต่อเนื่อง ชีวิตของชาวเกาหลีถูกทำลายลงภายใต้การปกครองแบบอาณานิคมจนกระทั่งสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลงใน ค.ศ. ๑๙๔๕

(อีซึงมัน ประธานาธิบดีคนแรกแห่งสาธารณรัฐเกาหลี และพิธีสาบานตนเข้ารับตำแหน่ง)

ที่มา : http://thailand.korean-culture.org/th/about-kcc/korean-history.html

๑๐. การก่อตั้งสาธารณรัฐเกาหลี หลังการพ่ายแพ้สงครามโลกครั้งที่สองของญี่ปุ่น ประเทศเกาหลีเกิดการแบ่งแยกเนื่องจากความแตกต่างทางอุดมการณ์ ซึ่งมีเหตุมาจากการเกิดสงครามเย็น ความพยายามของเกาหลีที่จะจัดตั้งรัฐบาลอิสระต้องผิดหวังเมื่อกองทัพสหรัฐอเมริกาเข้าครอบครองทางตอนใต้ของคาบสมุทร และกองกำลังโซเวียตเข้าบังคับควบคุมทางตอนเหนือ

ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๔๗ สมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติได้ใช้มติในการแก้ปัญหาโดยการจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในเกาหลี ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมาธิการองค์การสหประชาชาติ

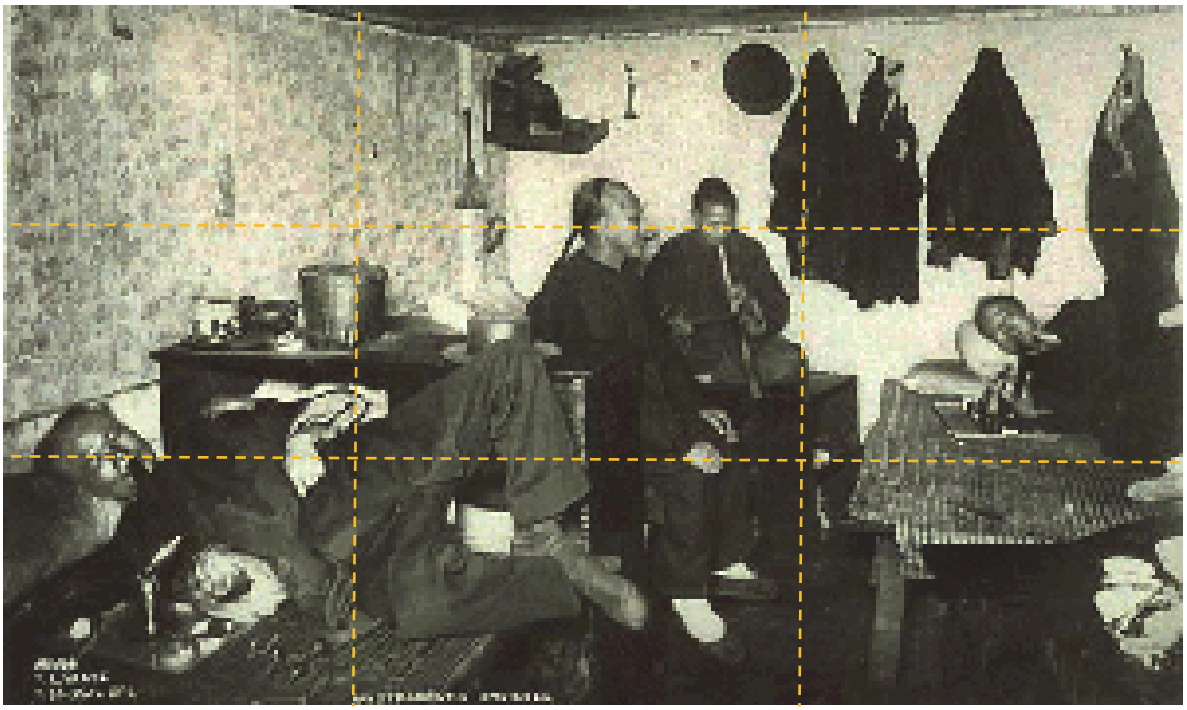
อย่างไรก็ตาม สหภาพโซเวียตปฏิเสธที่จะทำตามมติ และยังปฏิเสธคณะกรรมาธิการองค์การสหประชาชาติที่จะเข้าไปในตอนเหนือของเกาหลี ดังนั้นสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติจึงแก้ปัญหา โดยจัดให้มีการเลือกตั้งในพื้นที่ที่คณะกรรมาธิการองค์การสหประชาชาติสามารถเข้าไปได้ การเลือกตั้งในเกาหลีครั้งแรกจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๑๙๔๘ ทางใต้ของเส้นขนานที่ ๓๘ เส้นขนานนี้จึงแบ่งคาบสมุทรเป็นเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้

กิจกรรม “จิ๊กซอว์ภาพประวัติศาสตร์”
รูปภาพที่ ๑

(ในช่วงปลายราชวงศ์ฉิน ได้เกิดการลุกฮือขึ้นของชาวนาและอดีตชนชั้นปกครองของหกแคว้นเดิมยุคจ้านกั๋วที่ถูกแคว้นฉินปราบไป จนทำให้ราชวงศ์ฉินล่มสลาย มีการสู้รบเพื่อแย่งชิงความเป็นใหญ่ จนในที่สุด “หลิวปัง” ได้รับชัยชนะจึงได้สถาปนาราชวงศ์ฮั่นขึ้นและได้สถาปนาตนเป็นจักรพรรดินามว่า ฮั่นเกาจู่ หลังราชวงศ์ฮั่นล่มสลายแผ่นดินจีนก็เกิดความแตกแยกวุ่นวายอีกครั้ง เกิดเป็นยุคสามก๊ก (ค.ศ. ๒๒๐–๒๖๕) แผ่นดินจีนถูกแบ่งออกเป็นสามแคว้นใหญ่ ๆ อันประกอบด้วย แคว้นเว่ย (วุยก๊ก) ดินแดนทางตอนเหนือปกครองโดย เฉาเชา (โจโฉ) แคว้นสู่ (จ๊กก๊ก) ดินแดนทางตะวันตกปกครองโดย หลิวเป่ย (เล่าปี่) และแคว้นอู๋ (ง่อก๊ก) ดินแดนทางตะวันออกปกครองโดย ซุนเฉวียน (ซุนกวน) ต่างสู้รบแย่งชิงความเป็นใหญ่ จนกระทั่งราชวงศ์จิ้นสามารถรวมแผ่นดินเป็นปึกแผ่นได้อีกครั้ง)

กิจกรรม “จิ๊กซอว์ภาพประวัติศาสตร์”
รูปภาพที่ ๒

(ต้นศตวรรษที่ ๑๙ ฝ้ายดิบและฝิ่นดิบเป็นสินค้าหลักที่นำเข้าสู่กว่างโจว แต่เนื่องจากประเทศจีนมีกฎหมายห้ามนำเข้าฝิ่น ทางอังกฤษจึงนำเข้าอย่างลับ ๆ โดยผ่านพ่อค้าจีนบางคนหรือผ่านข้าราชการที่โกงกิน หลังจากรัฐบาลชิงประสบความล้มเหลวในการรณรงค์ต่อต้านฝิ่น จึงได้แต่งตั้งหลินเจ๋อสวีไปกว่างโจวเพื่อปราบปรามเส้นทางลำเลียงฝิ่น หลินประกาศให้ผู้ที่ครอบครองฝิ่นให้เอาออกมามอบให้ทางการภายในสามวัน เมื่อพ้นกำหนดจึงได้เข้ายึดคลังฝิ่นจากพ่อค้าคนจีน และเข้าล้อมชุมชนชาวต่างชาติเพื่อเข้ายึดฝิ่นของชาวอังกฤษจำนวนถึง ๒๐,๐๐๐ ลัง และเผาทิ้งทั้งหมด ชาวอังกฤษไม่พอใจอย่างมาก รัฐบาลอังกฤษจึงส่งเรือรบ ๔๐ ลำ พร้อมด้วยกำลังทหารกว่า ๔,๐๐๐ นาย เข้าตีประเทศจีนจากปากอ่านจูเจียง จากการที่รัฐบาลชิงไม่ได้เตรียมการสำหรับสงคราม และประเมินกำลังฝ่ายตรงข้ามต่ำเกินไป รัฐบาลชิงจึงพ่ายแพ้ และถูกบังคับเซ็นสนธิสัญญาหนานจิง (นานกิง) ใน ค.ศ. ๑๘๔๒ ซึ่งเซ็นบนเรือรบของอังกฤษ บังคับให้รัฐบาลจีนยกเกาะฮ่องกงให้อังกฤษบังคับให้เปิดเมืองท่า ๕ แห่งให้กับอังกฤษ บังคับให้เก็บภาษีเพียงร้อยละ ๕ ให้สิทธิสภาพนอกอาณาเขตให้กับอังกฤษและชดใช้ค่าปฏิกรรมสงครามจำนวนมาก และยังบังคับให้เปิดช่องให้สิทธิพิเศษแก่อังกฤษถ้าหากจีนให้สิทธิพิเศษใด ๆ แก่ประเทศอื่นในขณะนั้นหรือในอนาคตจะต้องให้แก่อังกฤษด้วย)

กิจกรรม “จิ๊กซอว์ภาพประวัติศาสตร์”
รูปภาพที่ ๓

(การปฏิวัติของจีนครั้งที่สอง ใน ค.ศ. ๑๙๔๙ โดยการนำของ เกิดขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่สองยุติลง โดยการนำของ “เหมา เจ๋อตุง” ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์จีน เป็นการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสาธารณรัฐประชาธิปไตย เข้าสู่ระบอบสังคมนิยม หรือคอมมิวนิสต์ โดยใช้กลยุทธ์ “ป่าล้อมเมือง”

สาเหตุของการปฏิวัติเนื่องจากปัญหาความเสื่อมโทรมทางเศรษฐกิจและความยากจนของประชาชน ซึ่งรัฐบาลของประธานาธิบดี เจียง ไคเช็ค ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ตลอดจนมีการเผยแพร่อุดมการณ์คอมมิวนิสต์ในประเทศจีน เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาความยากจนของราษฎร โดยให้ความสำคัญแก่ชนชั้นผู้ใช้แรงงานและเกษตรกร และเป็นศัตรูกับชนชั้นนายทุน

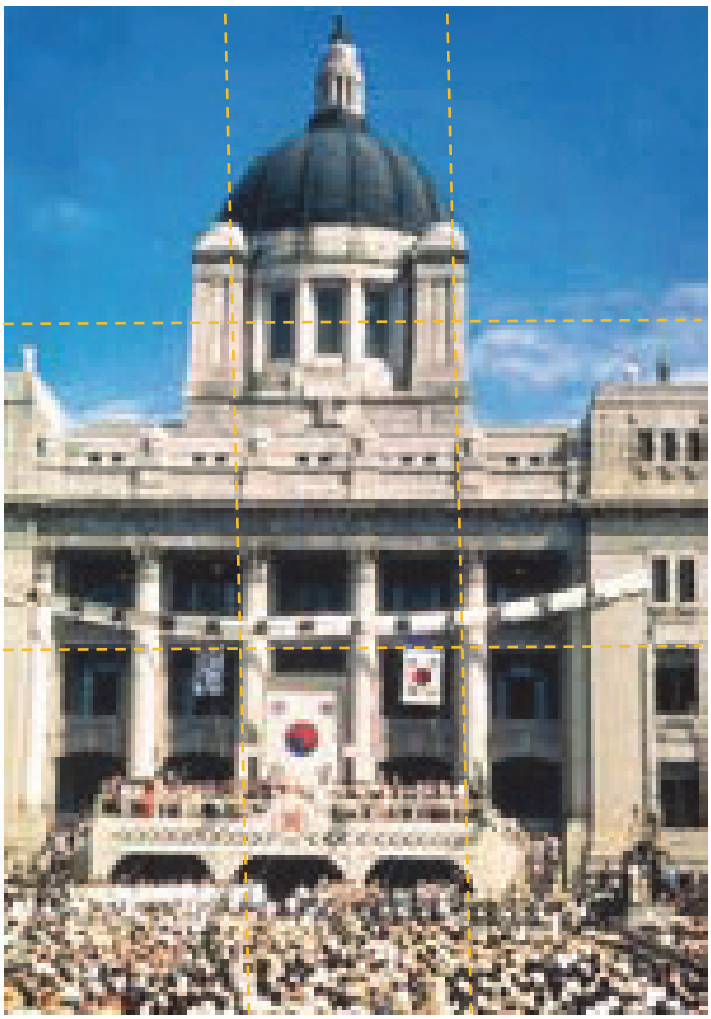
ผลจากการปฏิวัติครั้งที่สองนี้ รัฐบาลได้ยึดที่ดินทำกินของเอกชนมาเป็นของรัฐบาลและใช้ระบบการผลิตแบบนารวม (หรือคอมมูน) ชาวนามีฐานะเป็นแรงงานของรัฐ)

กิจกรรม “จิ๊กซอว์ภาพประวัติศาสตร์”
รูปภาพที่ ๔

(การปฏิรูปสมัยเมจิ (๑๘๖๘-๑๙๑๒) สมัยนี้เป็นสมัยที่เด่นที่สุดสมัยหนึ่งในบรรดาประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่นภายใต้การปกครองของสมเด็จพระจักรพรรดิเมจิ ญี่ปุ่นได้บรรลุความสำเร็จในการพัฒนาประเทศโดยใช้เวลาเพียงไม่กี่ทศวรรษ กล่าวคือการสร้างสรรค์ประเทศให้เข้าสู่ยุคใหม่ด้วยอุตสาหกรรม พัฒนาสถาบันทางการเมืองและรูปแบบของสังคมแบบใหม่ทั้งที่ประเทศตะวันตกต้องใช้เวลาพัฒนานานนับศตวรรษ)

กิจกรรม “จิ๊กซอว์ภาพประวัติศาสตร์”
รูปภาพที่ ๕

(การก่อตั้งสาธารณรัฐเกาหลีหลังการพ่ายแพ้สงครามโลกครั้งที่สองของญี่ปุ่น ประเทศเกาหลีเกิดการแบ่งแยกเนื่องจากความแตกต่างทางอุดมการณ์ ซึ่งมีเหตุมาจากการเกิดสงครามเย็น ความพยายามของเกาหลีที่จะจัดตั้งรัฐบาลอิสระต้องผิดหวังเมื่อกองทัพสหรัฐอเมริกาเข้าครอบครองทางตอนใต้ของคาบสมุทร และกองกำลังโซเวียตเข้าบังคับควบคุมทางตอนเหนือ

ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๔๗ สมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติได้ใช้มติในการแก้ปัญหาโดยการจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในเกาหลี ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมาธิการองค์การสหประชาชาติ

อย่างไรก็ตาม สหภาพโซเวียตปฏิเสธที่จะทำตามมติ และยังปฏิเสธคณะกรรมาธิการองค์การสหประชาชาติที่จะเข้าไปในตอนเหนือของเกาหลี ดังนั้น สมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติจึงแก้ปัญหา โดยจัดให้มีการเลือกตั้งในพื้นที่ที่คณะกรรมาธิการองค์การสหประชาชาติสามารถเข้าไปได้ การเลือกตั้งในเกาหลีครั้งแรกจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๑๙๔๘ ทางใต้ของเส้นขนานที่ ๓๘ เส้นขนานนี้จึงแบ่งคาบสมุทรเป็นเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้และเอเชียกลาง

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๗ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ

ม.๒/๒ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

ม.๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ม.๒/๑ ระบุความสำคัญของแหล่งอารายธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ภูมิภาคเอเชียกลางเป็นภูมิภาคที่อยู่ระหว่างประเทศจีน ประเทศในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ และทวีปยุโรป จึงเป็นดินแดนทางผ่านของเส้นทางการค้าที่สำคัญมาตั้งแต่สมัยโบราณ มีผู้คนจำนวนมาเข้ามาตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการเป็นภูมิภาคที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

๒) อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

๓) พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่

๔) ประเด็นความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน

๕) ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

๖) พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง

ทักษะ/กระบวนการ

๑) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้และเอเชียกลาง

๒) วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้และเอเชียกลาง

๓) วิเคราะห์ผลจากการล่าอาณานิคมของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล

๔) สืบค้นเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน

๕) วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน

เจตคติ

๑) เห็นความสำคัญของการศึกษาที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้และเอเชียกลาง

๒) เห็นความสำคัญของการศึกษาแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้และเอเชียกลางที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

๓) เห็นความสำคัญของปัญหาภายหลังจากตกเป็นอาณานิคมของชาติมหาอำนาจที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

๔) สะท้อนมุมมองที่ต่อลัทธิจักรวรรดินิยมอันส่งผลต่อพัฒนาการในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างหลากหลายและสมเหตุสมผล

๕) เห็นความสำคัญของการสร้างสันติภาพและการลดความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

๖) คุณค่าและความสำคัญของการศึกษาเรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลางได้อย่างมีเหตุผล

๗) คุณค่าและความสำคัญของการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือได้อย่างมีเหตุผล

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) มีวินัย

๒) ใฝ่เรียนรู้

๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๔) มีจิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภารงาน

การออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์ (Timeline) แสดงพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้และภูมิภาคเอเชียกลาง

เกณฑ์การประเมินผลภาระงาน/ชิ้นงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. เนื้อหา	ระบุพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้และเอเชียกลางได้ครบถ้วนทุกเหตุการณ์	ระบุพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒน-ธรรม เหตุการณ์สำคัญทางระวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้และเอเชียกลางได้แต่ประเด็นขาดหายไป ไม่เกิน ๑ เหตุการณ์	ระบุพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒน-ธรรม เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้และเอเชียกลางได้แต่ประเด็นขาดหายไป ไม่เกิน ๒ เหตุการณ์	ระบุพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒน-ธรรม เหตุการณ์สำคัญทางระวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้และเอเชียกลางได้แต่ประเด็นขาดหายไป มากกว่า ๒ เหตุการณ์
๒. การสรุปสาระสำคัญ	อธิบายรายละเอียดของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้และเอเชียกลางได้ถูกต้องครบถ้วนทุกเหตุการณ์	อธิบายรายละเอียดของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้แต่ประเด็นขาดหายไปไม่เกิน ๑ เหตุการณ์	อธิบายรายละเอียดของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้แต่ประเด็นขาดหายไปไม่เกิน ๒ เหตุการณ์	อธิบายรายละเอียดของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้แต่ประเด็นขาดหายไปมากกว่า ๑ เหตุการณ์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๓. รูปแบบของเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์	ออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์ของเอเชียตะวันออก โดยมีประเด็นสำคัญครบถ้วน ได้แก่ มีความน่าสนใจ สวยงาม เข้าใจง่าย สะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย	ออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์โดยขาดประเด็นสำคัญไปไม่เกิน ๑ ประเด็น	ออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์โดยขาดประเด็นสำคัญไปไม่เกิน ๒ ประเด็น	ออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์โดยขาดประเด็นสำคัญไปไม่เกิน ๓ ประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗ - ๙ คะแนน หมายถึง ดี
คะแนน ๔ - ๖ คะแนน หมายถึง พอใช้
คะแนน ๑ - ๓ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตัวชี้วัด

ส ๔.๒ ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้โดยสังเขป

๒. อิทธิพลของที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

อธิบายที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้โดยสังเขป

ด้านทักษะและกระบวนการ

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาแผนที่รัฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ที่มา : https://www.researchgate.net/figure/Map-of-southwest-Asia_fig1_235967637

จากนั้น ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนตอบ ดังนี้

๑) โดยทั่วไป เรามักจะเรียกภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ว่าอย่างไร *(แนวคำตอบ : ภูมิภาคตะวันออกกลาง)*

๒) ในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ประกอบด้วยประเทศอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ประเทศกาตาร์ คูเวต*

สื่อ

๑. แผนที่รัฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

๒. แผนที่กายภาพของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

๓. กระดาษปรู๊ฟ

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

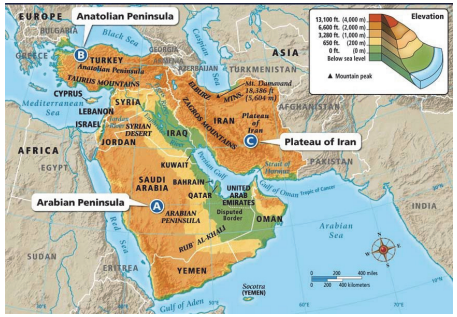
ภาระงาน/ชิ้นงาน

การเขียนผังมโนทัศน์รายกลุ่ม เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ (กระดาษปรู๊ฟ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการศึกษาที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้	*จอร์แดน ซาอุดีอาระเบีย ซีเรีย ตุรกี บาห์เรน เยเมน เลบานอน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อิรัก อิสราเอล อิหร่าน โอมาน)* ๓) เมื่อกล่าวถึงภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ นักเรียนจะนึกถึงสิ่งใดบ้าง *(แนวคำตอบ : ทะเลทราย อูฐ ศาสนาอิสลาม แหล่งน้ำมันดิบ ฯลฯ)* **ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาแผนที่กายภาพของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ที่มา : https://www.pinterest.co.uk/pin/137782069827164636/?lp=true	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๒. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนอภิปราย โดยให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชียดังนี้ ๑) จากแผนที่ นักเรียนเห็นลักษณะภูมิประเทศแบบใดบ้างในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ *(แนวคำตอบ : พื้นที่ทางตอนบนเป็นเทือกเขาและที่ราบสูง พื้นที่ตอนล่างเป็นเขตทะเลทรายที่ร้อนแห้งแล้งและกันดาร มีเขตลุ่มน้ำที่สำคัญ คือลุ่มแม่น้ำไทกรีสและยูเฟรทีสและลุ่มแม่น้ำจอร์แดน)* (Obj. ๑) ๒) จากลักษณะทางกายภาพดังกล่าว ส่งผลให้สภาพภูมิอากาศของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้มีลักษณะอย่างไร *(แนวคำตอบ : ภูมิอากาศส่วนใหญ่ร้อนจัดและแห้งแล้งอันเนื่องจากอิทธิพลของทะเลทรายและลมมรสุมที่พัดความแห้งแล้งและฝุ่นทรายเข้ามาทางตอนใต้ทางตะวันตกเฉียงใต้ทางตอนเหนืออากาศแห้งแล้งและหนาวเย็นในช่วงฤดูหนาว)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๓ กลุ่ม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากประเด็นศึกษาดังนี้ ๑) ที่ราบลุ่มแม่น้ำ ๒) ทะเลทราย ๓) เทือกเขาสูงตอนเหนือ ๔. ครูให้แต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศของกลุ่มนักเรียนที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ แล้วบันทึกผลการวิเคราะห์เป็นผังมโนทัศน์ลงในกระดาษปรู๊ฟ ๕. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอคำตอบจากวิเคราะห์ กลุ่มละไม่เกิน ๓ นาที เมื่อทุกกลุ่มนำเสนอจบแล้ว ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันดังนี้ “สภาพภูมิประเทศแบบใดที่เหมาะกับการตั้งถิ่นฐานและสร้างสรรค์อารยธรรมของมนุษย์” โดยครูอธิบายเพิ่มเติมว่า บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้เป็นบริเวณที่มีการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์หนาแน่นมาเป็นเวลานาน และเป็นแหล่งอารยธรรมที่สำคัญของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ คือ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	อารยธรรมเมโสโปเตเมีย **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์หรือไม่อย่างไร *(แนวคำตอบ : ลักษณะภูมิประเทศของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ที่มีความแตกต่างกัน ย่อมมีผลทำให้ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์และพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน)* (Obj. ๒) ๒) การเข้าใจที่ตั้งและลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียใต้มีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์เอเชียใต้อย่างไร *(แนวคำตอบ : ทำให้เข้าใจว่าเพราะเหตุใดแหล่งอารยธรรมจึงตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ และทำไมบริเวณอื่นของภูมิภาคจึงมีความเจริญในภายหลัง)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การอธิบายที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้โดยสังเขป	การตอบประเด็นคำถาม	ประเด็นคำถาม	นักเรียนอธิบายที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ถูกต้องร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างมีเหตุผล	การตรวจผังมโนทัศน์รายกลุ่ม (กระดาษปรู๊ฟ)	ผังมโนทัศน์รายกลุ่ม (กระดาษปรู๊ฟ)	นักเรียนวิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ครบถ้วนและมีเหตุผลร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการศึกษาที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้	การสะท้อนถึงความสำคัญของการศึกษาที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้	๑) ประเด็นคำถาม ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	นักเรียนสะท้อนความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษาที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเอเชียใต้ได้อย่างเหมาะสมร้อยละ ๘๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๒ ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ส ๔.๒ ม.๒/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑) อารยธรรมเมโสโปเตเมีย

๒) อารยธรรมมุสลิม

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายประเด็นสำคัญของอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์จากบัตรคำที่แสดงคำสำคัญเกี่ยวกับอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนร่วมกันสืบค้นคำตอบจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น หนังสือเรียน ห้องสมุด สารสนเทศออนไลน์ดังนี้

๑) ตัวอักษรแบบแรกของโลกคือตัวอักษรแบบใดและกลุ่มคนใดเป็นผู้คิดค้นขึ้น *(แนวคำตอบ : อักษรคูนิฟอร์มของชนชาติสุเมเรียน)*

๒) ปัจจุบันศาสนาที่มีอิทธิพลมากที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้คือศาสนาใด *(แนวคำตอบ : ศาสนาอิสลาม)*

๒. ครูนำคำตอบของนักเรียนมาเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยอธิบายเพิ่มเติมว่า “อักษรคูนิฟอร์มเป็นส่วนหนึ่งของอารยธรรมเมโสโปเตเมียอันเป็นอารยธรรมที่เก่าแก่ที่สุด บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรทีสและศาสนาอิสลามเป็นส่วนหนึ่งของอารยธรรมมุสลิม ซึ่งอารยธรรมทั้งสองเป็นอารยธรรมสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้”

สื่อ

๑. ใบความรู้ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

๒. บัตรคำแสดงคำสำคัญเกี่ยวกับอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การอธิบายประเด็นสำคัญของอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

๒. การสรุปความรู้ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ลงในใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการศึกษาแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์	**ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๑๑ กลุ่ม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารับใบความรู้ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ และจับสลากบัตรคำดังนี้ ๑) อักษรคูนิฟอร์ม ๒) ซิกกูแรต ๓) ประมวลกฎหมายฮัมมูราบี ๔) ชาวแอสซีเรียน ๕) สวนลอยแห่งบาบิโลน ๖) เบดูอิน ๗) ศาสนาอิสลาม ๘) จักรวรรดิอาหรับ ๙) กาหลิบ ๑๐) นิกายซุนนี ๑๑) นิกายชีอะห์ ๒. ครูมอบหมายให้แต่ละกลุ่มอภิปรายและสรุปความหมายและความสำคัญของบัตรคำดังกล่าว	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์		**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	แล้วจัดกลุ่มบัตรคำของกลุ่มตนเองตามกลุ่มอารยธรรม ระหว่างอารยธรรมเมโสโปเตเมียและอารยธรรมมุสลิม โดยให้นักเรียนศึกษารายละเอียดเนื้อหาจากใบความรู้ หรือสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มย่อยรวมกันเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มอารยธรรมเมโสโปเตเมีย และกลุ่มอารยธรรมมุสลิม โดยให้กลุ่มที่บัตรคำอยู่ในหมวดหมู่เดียวกันมาอยู่รวมกัน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มย่อยอธิบายความหมายและความสำคัญของบัตรคำกลุ่มตนเองให้กับสมาชิกกลุ่มใหญ่ฟัง แล้วหาความเชื่อมโยงของบัตรคำทุกคำร่วมกัน พร้อมบันทึกผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม ๔. ครูให้แต่ละกลุ่มใหญ่ส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการอภิปราย กลุ่มละไม่เกิน ๕ นาที เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอจบแล้วครูมอบหมายให้นักเรียนสรุปความรู้จากการนำเสนอของแต่ละกลุ่มลงในใบงาน เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ (Obj. ๑, ๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง เวลา ๑ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

	ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) อารยธรรมเมโสโปเตเมียและอารยธรรมมุสลิมส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้อย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ส่งผลทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เช่น การประดิษฐ์ตัวอักษร ระบบชลประทาน การปกครอง ระบบจักรวรรดิ ศาสนาอิสลาม ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เป็นต้น)* (Obj. ๓) ๒) การศึกษาแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ มีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์อย่างไร *(แนวทางคำตอบ : ทำให้ทราบถึงรากฐานของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ที่จะมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ในยุคต่อมา)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายประเด็นสำคัญของอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** ๑. เชื่อมโยงความสัมพันธ์จากบัตรคำที่แสดงคำสำคัญเกี่ยวกับอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง ๒. วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างมีเหตุผล	๑) การตอบประเด็นคำถาม ๒) การตรวจแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม ๓) การตรวจใบงาน เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้	๑) ประเด็นคำถาม ๒) แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม ๓) ใบงาน เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้	๑) นักเรียนอธิบายประเด็นสำคัญของอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ถูกต้อง ร้อยละ ๘๐ ๒) นักเรียนอธิบายและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคำสำคัญตามกลุ่มอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ถูกต้องร้อยละ ๘๐ - นักเรียนวิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการศึกษาแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์	๑) การอภิปราย ๒) การสะท้อนความคิดเห็น	๑) ประเด็นคำถาม ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	นักเรียนสะท้อนความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษาแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผล ร้อยละ ๘๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม
เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

กลุ่มที่.....

อารยธรรม.....

<u>คำสำคัญ</u>

คำสำคัญดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องและความเชื่อมโยงกับอารยธรรมนี้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

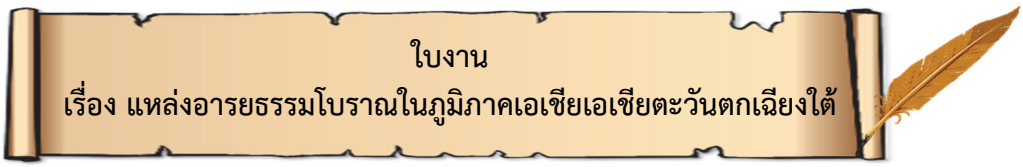
.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน
เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาความรู้จากแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่มของตนเองและเพื่อน จากนั้นสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในตาราง

อารยธรรมเมโสโปเตเมีย	อารยธรรมมุสลิม

เฉลย

แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม
เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

กลุ่มที่...๑...

อารยธรรม.....*เมโสโปเตเมีย*.....

คำสำคัญ

อักษรคูนิฟอร์ม ซิกกูแรต

ประมวลกฎหมายฮัมมูราบี

ชาวแอสซีเรียน สวนลอยแห่งบาบิโลน

คำสำคัญดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องและความเชื่อมโยงกับอารยธรรมนี้อย่างไร

*อารยธรรมเมโสโปเตเมีย เป็นอารยธรรมที่รุ่งเรืองในบริเวณลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรทิส เป็นอารยธรรมที่เกิดจากกลุ่มคนหลาย ๆ กลุ่มที่ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนมาครอบครองดินแดนบริเวณนี้ โดยกลุ่มชนที่มีส่วนสร้างสรรค์อารยธรรมเมโสโปเตเมีย ได้แก่ พวกสุเมเรียน อมอไรท์ **แอสซีเรียน** และแคลเดียน โดยมรดกอารยธรรมที่สำคัญ คือ*

*๑. ชาวสุเมเรียน รู้จักประดิษฐ์**อักษรคูนิฟอร์ม**หรืออักษรลิ่มบนแผ่นดินเหนียวแล้วนำไปเผาไฟ การก่อสร้างสถานที่ศักดิ์สิทธิ์เพื่อเป็นที่ประทับของเทพเจ้าเรียกว่า**ซิกกูแรต***

*๒. ชาวอมอไรท์ จัดทำ**ประมวลกฎหมายของพระเจ้าฮัมมูราบี** ซึ่งยึดหลักการ “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน”*

*๓. **ชาวแอสซีเรียน** สร้างระบอบปกครองจักรวรรดิที่เข้มแข็ง มีการควบคุมดินแดนที่อยู่ใต้การปกครองอย่างใกล้ชิด*

*๔. ชาวแคลเดียน ก่อสร้างอาคารที่สวยงามโดยเฉพาะการสร้าง**สวนลอยแห่งบาบิโลน***

เฉลย

แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม
เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

กลุ่มที่...๒...

อารยธรรม.....*มุสลิม*.....

<u>คำสำคัญ</u>

เบดูอิน ศาสนาอิสลาม

จักรวรรดิอาหรับ กาหลิบ

นิกายซุนนี นิกายชีอะห์

คำสำคัญดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องและความเชื่อมโยงกับอารยธรรมนี้อย่างไร

*ในส่วนบริเวณคาบสมุทรอาหรับ เนื่องจากบริเวณนี้มีลักษณะภูมิประเทศแบบทะเลทราย มีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์อยู่ไม่มาก ทำให้การดำรงชีวิตของกลุ่มคนที่อาศัยในบริเวณนี้เป็นแบบชนเผ่าเร่ร่อนหรือที่เรียกว่า **<u>เบดูอิน</u>** ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์และค้าขาย จากสภาพภูมิศาสตร์ที่แร้นแค้นทำให้ความผูกพันภายในชนเผ่ามีสูง มักเกิดการสู้รบระหว่างชนเผ่าเพื่อแย่งชิงพื้นที่และทรัพย์สินอยู่เสมอ และทำให้ไม่สามารถรวมตัวกันได้อย่างแท้จริง*

*ในช่วง ค.ศ. ๖๑๐-๖๒๒ พระมูฮัมหมัด ได้ให้กำเนิด**<u>ศาสนาอิสลาม</u>**และเริ่มเผยแผ่หลักคำสอน ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาศาสนาอิสลามก็เริ่มแผ่ขยายไปยังชนเผ่าต่าง ๆ และได้มีส่วนสำคัญให้ชาวอาหรับที่เคยแยกกันอยู่เป็นชนเผ่าได้เกิดความสามัคคีอันเนื่องมาจากการนับถือศาสนาเดียวกันและสามารถรวมตัวเป็น **<u>จักรวรรดิอาหรับ</u>**ได้ในที่สุด โดยมี**<u>กาหลิบ</u>** เป็นผู้ปกครองอาณาจักรและเป็นผู้นำทางศาสนา แต่ต่อมาเกิดปัญหาความขัดแย้งจากการเลือกกาหลิบจนกระทั่งนำไปสู่การแยกศาสนาอิสลามออกเป็น ๒ นิกาย คือ*

*๑. **<u>นิกายซุนนี</u>** มุสลิมในนิกายนี้ยอมรับกาหลิบ ๔ คนแรก และสนับสนุนการปกครองของราชวงศ์อุมัยยัค*

*๒. **<u>นิกายชีอะห์</u>** มุสลิมในนิกายนี้ยอมรับกาหลิบที่ถูกต้องเฉพาะอาลีเท่านั้น และสนับสนุนผู้สืบเชื้อสายจากอาลีให้ขึ้นเป็นกาหลิบ*

เฉลย

ใบงาน
เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาความรู้จากแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่มของตนเองและเพื่อน จากนั้นสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในตาราง

อารยธรรมเมโสโปเตเมีย	อารยธรรมมุสลิม
*อารยธรรมเมโสโปเตเมีย เป็นอารยธรรมที่รุ่งเรืองในบริเวณลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรทีส เป็นอารยธรรมที่เกิดจากกลุ่มคนหลาย ๆ กลุ่มที่ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนมาครอบครองดินแดนบริเวณนี้ โดยกลุ่มชนที่มีส่วนสร้างสรรค์อารยธรรมเมโสโปเตเมีย ได้แก่ พวกสุเมเรียน อมอไรท์ **แอสซีเรียน** และแคลเดียน โดยมรดกอารยธรรมที่สำคัญ คือ* *๑. ชาวสุเมเรียน รู้จักประดิษฐ์**อักษรคูนิฟอร์ม**หรืออักษรลิ่มบนแผ่นดินเหนียวแล้วนำไปเผาไฟ การก่อสร้างสถานที่ศักดิ์สิทธิ์เพื่อเป็นที่ประทับของเทพเจ้าเรียกว่า**ซิกกูแรต*** *๒. ชาวอมอไรท์ จัดทำ**ประมวลกฎหมายของพระเจ้าฮัมมูราบี**ซึ่งยึดหลักการ “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน”* *๓. **ชาวแอสซีเรียน** สร้างระบอบปกครองจักรวรรดิที่เข้มแข็ง มีการควบคุมดินแดนที่อยู่ใต้การปกครองอย่างใกล้ชิด* *๔. ชาวแคลเดียน ก่อสร้างอาคารที่สวยงาม โดยเฉพาะการสร้าง**สวนลอยแห่งบาบิโลน***	*ในส่วนบริเวณคาบสมุทรอาหรับ เนื่องจากบริเวณนี้มีลักษณะภูมิประเทศแบบทะเลทราย มีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์อยู่ไม่มาก ทำให้การดำรงชีวิตของกลุ่มคนที่อาศัยในบริเวณนี้เป็นแบบชนเผ่าเร่ร่อนหรือที่เรียกว่าเบดูอิน ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์และค้าขาย จากสภาพภูมิศาสตร์ที่แร้นแค้นทำให้ความผูกพันภายในชนเผ่ามีสูง มักเกิดการสู้รบระหว่างชนเผ่าเพื่อแย่งชิงพื้นที่และทรัพย์สินอยู่เสมอ* *ในช่วง ค.ศ. ๖๑๐-๖๒๒ พระมูฮัมหมัด ได้ให้กำเนิดศาสนาอิสลามและเริ่มเผยแผ่หลักคำสอน ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาศาสนาอิสลามก็เริ่มแผ่ขยายไปยังชนเผ่าต่าง ๆ และได้มีส่วนสำคัญให้ชาวอาหรับที่เคยแยกกันอยู่เป็นชนเผ่าได้เกิดความสามัคคีอันเนื่องมาจากการนับถือศาสนาเดียวกันและสามารถรวมตัวเป็นจักรวรรดิอาหรับได้ในที่สุด โดยมีกาหลิบ เป็นผู้ปกครองอาณาจักรและเป็นผู้นำทางศาสนา แต่ต่อมาเกิดปัญหาความขัดแย้งจากการเลือกกาหลิบจนกระทั่งนำไปสู่การแยกศาสนาอิสลามออกเป็น ๒ นิกาย คือ* *๑. นิกายซุนนี มุสลิมในนิกายนี้ยอมรับกาหลิบ ๔ คนแรก และสนับสนุนการปกครองของราชวงศ์อุมัยยัด* *๒. นิกายชีอะห์ มุสลิมในนิกายนี้ยอมรับกาหลิบที่ถูกต้องเฉพาะอาลีเท่านั้น และสนับสนุนผู้สืบเชื้อสายจากอาลีให้ขึ้นเป็นกาหลิบ*

ใบความรู้
เรื่อง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

๑. อารยธรรมเมโสโปเตเมีย

ในบริเวณ**ลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรทีส** อันเป็นส่วนหนึ่งของบริเวณที่เรียกว่า **"ดินแดนรูปพระจันทร์เสี้ยวอันอุดมสมบูรณ์"** ซึ่งเป็นดินแดนรูปครึ่งวงกลมผืนใหญ่ที่ทอดโค้งขึ้นไปจากฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและอ่าวเปอร์เซีย เป็นที่ตั้งของแหล่งอารยธรรมที่มีความเก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งในโลก คือ อารยธรรมเมโสโปเตเมีย ซึ่งเริ่มขึ้นเมื่อประมาณ ๓๐๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช หรือ ๕๐๐๐ ปีมาแล้ว อารยธรรมเมโสโปเตเมียเป็นอารยธรรมที่เกิดจากกลุ่มคนหลาย ๆ กลุ่มที่ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนมาครอบครองดินแดนบริเวณนี้ โดยกลุ่มชนที่มีส่วนสร้างสรรค์อารยธรรมเมโสโปเตเมีย ได้แก่ พวกสุเมเรียน อมอไรท์ แอสซีเรียน และแคลเดียน พวกเขารับความเจริญเดิมที่สืบทอดมาและพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าขึ้นพร้อม ๆ กับคิดค้นความเจริญใหม่ ๆ ขึ้นมาด้วย อารยธรรมเมโสโปเตเมียจึงเจริญรุ่งเรืองต่อเนื่อง และเป็นแบบอย่างที่ดินแดนอื่น ๆ นำไปใช้สืบต่อมา

ที่มา : https://www.mpoweruk.com/figs/Mesopotamia.htm

บริเวณลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรทีสดังกล่าวเป็นบริเวณที่มีความอุดมสมบูรณ์อันเกิดจากการพัดพาของดินตะกอนแม่น้ำ จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้กลุ่มชนอื่นที่อยู่ใกล้เคียงพยายามขยายอำนาจเข้ามาครอบครองดินแดนแห่งนี้ ขณะเดียวกันผู้ที่อยู่เดิมก็ต้องสร้างความมั่งคงและแข็งแกร่งเพื่อต่อต้านศัตรูที่มารุกรานจึงมีการสร้างกำแพงเมืองและคิดค้นอาวุธยุทโธปกรณ์ในการทำศึกสงคราม เช่น อาวุธ รถม้าศึก ฯลฯ แต่ในขณะเดียวกันแม้ว่าดินแดนเมโสโปเตเมียจะได้รับความอุดมสมบูรณ์จากแม่น้ำไทกริสและยูเฟรทีส แต่ก็มีน้ำท่วมเป็นประจำทุกปี ส่วนบริเวณที่ห่างฝั่งแม่น้ำมักแห้งแล้ง จึงมีการคิดค้น**ระบบชลประทาน**เป็นครั้งแรกขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูก

กลุ่มคนที่เข้ามาสร้างสรรค์อารยธรรมเมโสโปเตเมีย

๑. สุเมเรียน (Sumerian) สุเมเรียนเป็นชื่อเรียกกลุ่มคนที่อพยพเข้ามาอยู่ในเขตซูเมอร์ (Sumer) หรือบริเวณตอนใต้สุดของแม่น้ำไทกริสและยูเฟรทีส ซึ่งติดกับปากอ่าวเปอร์เซียเมื่อประมาณ ๕๐๐๐ ปีมาแล้ว พวกสุเมเรียนได้พัฒนาความเจริญรุ่งเรืองที่ก้าวหน้าทัดเทียมกับอารยธรรมอียิปต์ เช่น รู้จักประดิษฐ์**ตัวอักษรคูนิฟอร์มหรืออักษรลิ่ม**บนแผ่นดินเหนียวแล้วนำไปเผาไฟ การคำนวณ การพัฒนามาตราชั่ง ตวง วัด การทำ

ปฏิทิน การใช้แร่โลหะ การคิดค้นระบบชลประทานเพื่อส่งเสริมการกสิกรรม และการก่อสร้างสถานที่ศักดิ์สิทธิ์เพื่อเป็นที่ประทับของเทพเจ้าเรียกว่า**ซิกกูแรต** เป็นต้น

(ซ้าย) อักษรคูนิฟอร์มหรืออักษรลิ่ม (ขวา) ซิกกูแรต
ที่มา : http://worldcivil15.blogspot.com/2014/09/cuneiform.html
https://projectwesternhistory.wordpress.com/ปฏิทิน/ซิกกูแรต/

๒. อมอไรท์ (Amorties) พวกอมอไรท์หรือบาบิโลเนียนเป็นชนเผ่าที่มีถิ่นกำเนิดในแถบตะวันออกกลาง ได้ขยายอิทธิพลในดินแดนเมโสโปเตเมียและสร้าง**อาณาจักรบาบิโลน**ที่เจริญรุ่งเรืองในช่วงประมาณปี ๑๘๐๐-๑๖๐๐ ก่อนคริสต์ศักราช ผู้นำสำคัญคือ**กษัตริย์ฮัมมูราบี** ผู้ยิ่งใหญ่ ซึ่งได้สร้างความเข้มแข็งให้แก่อาณาจักรบาบิโลน โดยการทำสงครามขยายดินแดนและจัดทำ**ประมวลกฎหมายของพระเจ้าฮัมมูราบี** ซึ่งยึดหลักการ “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน” นอกจากนี้ชาวบิโลเนียนยังสืบทอดความเจริญต่าง ๆ ของพวกสุเมเรียนไว้ เช่น ความเชื่อทางศาสนา การแบ่งกลุ่มชนชั้นในสังคม การผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและการค้าขายกับดินแดนอื่น ๆ เป็นต้น

ประมวลกฎหมายฮัมมูราบี
ที่มา : http://oknation.nationtv.tv/blog/kritwat/2012/10/17/entry-1

๓. แอสซีเรียน (Assyrians) พวกแอสซีเรียนมีถิ่นฐานอยู่ทางตอนเหนือของเมโสโปเตเมีย เป็นชนชาตินักรบที่มีความสามารถและโหดร้าย พวกแอสซีเรียนได้ขยายอำนาจครอบครองดินแดนของ พวกบาบิโลเนียน ซีเรีย และดินแดนบางส่วนของจักรวรรดิอียิปต์ จักรวรรดิแอสซีเรียนมีความเจริญรุ่งเรืองในช่วงปี ๙๐๐-๖๑๒ ก่อนคริสต์ศักราช การที่แอสซีเรียนเป็นชนชาตินักรบจึงได้มอบอารยธรรมสำคัญให้แก่ชาวโลกคือการสร้าง**ระบอบปกครองจักรวรรดิ**ที่เข้มแข็ง มีการควบคุมดินแดนที่อยู่ใต้การปกครองอย่างใกล้ชิด โดย**สร้างถนน**เชื่อมติดต่อกับดินแดนเหล่านั้นจำนวนมากเพื่อความสะดวกในการเดินทัพและติดต่อสื่อสาร

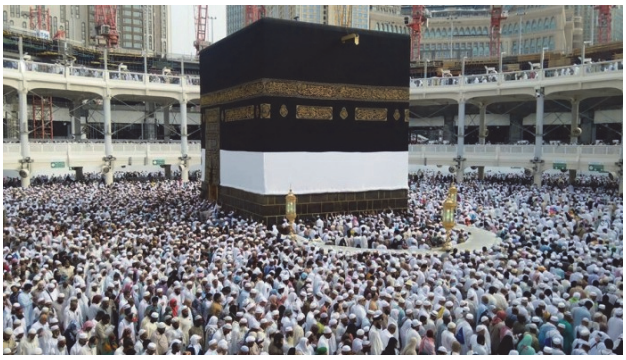

ที่มา : https://nattawat3003.files.wordpress.com/2014/07/capture4.png

๔. แคลเดียน (Chaldeans) พวกแคลเดียนได้ร่วมกับชนชาติอื่นทำลายอำนาจของแอลซีเรียน เมื่อปี ๖๑๒ ก่อนคริสต์ศักราช หลังจากนั้นก็ได้ครอบครองดินแดนส่วนใหญ่ของจักรวรรดิแอสซีเรีย ผู้นำที่ยิ่งใหญ่ของแคลเดียนคือ**กษัตริย์เนบูคัดเนซซาร์** ซึ่งสถาปนาอาณาจักรบาบิโลนขึ้นใหม่และรื้อฟื้นความเจริญต่าง ๆ ในอดีต เช่น การก่อสร้างอาคารที่สวยงามโดยเฉพาะการสร้าง **สวนลอยแห่งบาบิโลน** ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็น ๑ ใน ๗ สิ่งมหัศจรรย์ของโลก การรื้อฟื้นประมวลกฎหมายและวรรณกรรมของชาวบาบิโลเนียน รวมทั้งระบบเศรษฐกิจและการค้า ดังนั้น นักประวัติศาสตร์จึงเรียกจักรวรรดิของพวกแคลเดียนว่า **“อาณาจักรบาบิโลนใหม่”** แต่เนื่องจากจักรวรรดิบาบิโลนใหม่ขาดกำลังกองทัพอันเข้มแข็ง จึงทำให้ดำรงอยู่ได้เพียงประมาณ ๗๐ ปี จนถึงปี ๕๓๘ ก่อนคริสต์ศักราช จักรวรรดิบาบิโลนใหม่ก็พ่ายแพ้แก่กองทัพอันทรงพลังของเปอร์เซีย

ในช่วงประมาณ ๓๐๐-๒๐๐ ปีก่อนคริสตกาล ดินแดนบริเวณเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งปกครองโดยชาวเปอร์เซีย ได้ถูกรุกรานและยึดครองโดยชนชาติกรีกภายใต้การนำของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช ต่อมาเมื่ออาณาจักรโรมันเรืองอำนาจ ดินแดนบริเวณนี้ก็อยู่ใต้การปกครองของโรมันเช่นเดียวกัน จนถึงช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๔ จักรวรรดิโรมันได้ตั้งจักรวรรดิโรมันตะวันออกหรือจักรวรรดิไบแซนไทน์ขึ้นในบริเวณประเทศตุรกีในปัจจุบัน จักรวรรดิไบแซนไทน์ก็ได้ขยายอำนาจมาจนถึงบริเวณตะวันออกกลางด้วย การเข้ามาของชนชาติกรีกและโรมันทำให้ดินแดนเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้รับอิทธิพลจากอารยธรรมกรีก-โรมันด้วย

๒. อารยธรรมมุสลิม

วิหารกะอ์บะฮ์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย
ที่มา : http://www.muslimvoicetv.com/th/?p=1399

ในส่วนบริเวณคาบสมุทรอาหรับ เนื่องจากบริเวณนี้มีลักษณะภูมิประเทศแบบทะเลทราย มีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์อยู่ไม่มาก ทำให้การดำรงชีวิตของกลุ่มคนที่อาศัยในบริเวณนี้เป็นแบบชนเผ่าเร่ร่อนหรือที่เรียกว่า **เบดูอิน** ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์และค้าขาย จากสภาพภูมิศาสตร์ที่แร้นแค้นทำให้ความผูกพันภายในชนเผ่ามีสูง มักเกิดการสู้รบระหว่างชนเผ่าเพื่อแย่งชิงพื้นที่และทรัพย์สินอยู่เสมอ และทำให้ไม่สามารถรวมตัวกันได้อย่างแท้จริง ในทางด้านความเชื่อและศาสนาชนเผ่าต่าง ๆ นิยมเคารพบูชาเทวรูปและดวงดาว มีการประกอบพิธีกรรมบวงสรวง โดยในช่วงพักรบประมาณ ๔ เดือนใน ๑ ปี ต่างจะพากันมาแสวงบุญที่วิหารกะอ์บะฮ์ ณ เมืองเมกกะ (ปัจจุบันอยู่ในประเทศซาอุดีอาระเบีย)

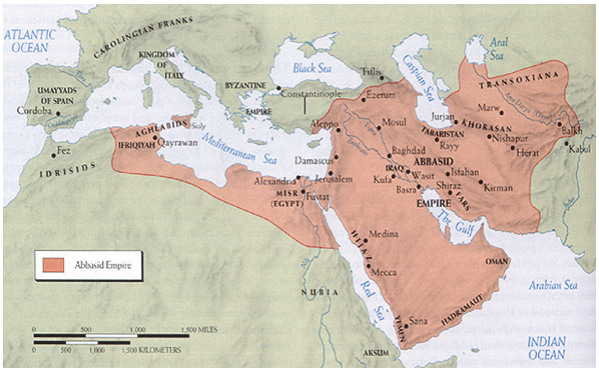
ในช่วง ค.ศ. ๖๑๐-๖๒๒ **พระมูฮัมหมัด** ได้ให้กำเนิด**ศาสนาอิสลาม**และเริ่มเผยแผ่หลักคำสอน โดยในระยะแรกเริ่มจากบุคคลใกล้ตัว ก่อนที่จะแผ่ขยายไปยังชาวเมืองเมกกะ แต่เนื่องจากคำสอนของท่านที่ชี้ชวนให้คนนับถือพระผู้เป็นเจ้าเพียงองค์เดียวและเลิกกราบไหว้รูปเคารพซึ่งขัดแย้งกับลัทธิความเชื่อเดิม จึงทำให้มีผู้ไม่พอใจการเผยแผ่ศาสนาใหม่นี้จนกระทั่งเกิดการกระทบกระทั่งและความรุนแรงกับผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม ในวันที่ ๒ กรกฎาคม ค.ศ. ๖๒๒ พระมูฮัมหมัดพร้อมทั้งสาวกจึงได้อพยพจากเมืองเมกกะไปยังเมืองยาถริบ (ต่อมาคือเมืองเมดินา) นับเป็นการเริ่มต้นศักราชของศาสนาอิสลาม คือ **ฮิจเราะห์ศักราช** ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาศาสนาอิสลามก็เริ่มแผ่ขยายไปยังชนเผ่าต่าง ๆ และได้มีส่วนสำคัญให้ชาวอาหรับที่เคยแยกกันอยู่เป็นชนเผ่าได้เกิดความสามัคคีอันเนื่องมาจากการนับถือศาสนาเดียวกันและสามารถรวมตัวเป็นจักรวรรดิอาหรับได้ในที่สุด

ภายหลังจากพระมูฮัมหมัดสิ้นพระชนม์ใน ค.ศ. ๖๓๒ ได้กำหนดให้**กาหลิบ** เป็นผู้ปกครองอาณาจักรและเป็นผู้นำทางศาสนา โดยกาหลิบ ๔ คนแรกเลือกจากผู้ที่ได้รับการยอมรับจากชาวมุสลิมทั่วไป จนกระทั่งกาหลิบอาลี (Ali) ซึ่งเป็นกาหลิบคนที่ ๔ ไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลบางกลุ่ม ทำให้เกิดความขัดแย้งจนกระทั่งมีผู้ลอบสังหารกาหลิบอาลีเสียชีวิต กาหลิบคนต่อมา คือ มูวิยะ (Muawiya) ได้กำหนดให้ตำแหน่งกาหลิบต้องสืบเชื้อสายจากตระกูลของตน และย้ายเมืองหลวงเมืองเมดินาไปที่ดามัสกัส (ปัจจุบันเป็นเมืองหลวงประเทศซีเรีย) เป็นจุดเริ่มต้นของจักรวรรดิอาหรับภายใต้การปกครองของ**ราชวงศ์อุมัยยัด** (Umayyad ค.ศ. ๖๖๑-๗๕๐)

จากปัญหาความขัดแย้งดังกล่าวเป็นจุดเริ่มต้นของความแตกแยกภายในศาสนาอิสลาม จนกระทั่งนำไปสู่การแยกศาสนาอิสลามออกเป็น ๒ นิกาย คือ

๑. นิกายซุนนี มุสลิมในนิกายนี้ยอมรับกาหลิบ ๔ คนแรก และสนับสนุนการปกครองของราชวงศ์อุมัยยัค

๒. นิกายชีอะห์ มุสลิมในนิกายนี้ยอมรับกาหลิบที่ถูกต้องเฉพาะอาลีเท่านั้น และสนับสนุนผู้สืบเชื้อสายจากอาลีให้ขึ้นเป็นกาหลิบแต่ไม่สำเร็จ โดยนิกายนี้จะมีพิธีรำลึกถึงอาลีและฮูเซ็น (บุตรคนที่ ๒ ของอาลี) ด้วยการทำร้ายร่างกายตนเองเพื่อเป็นการรำลึกถึงการสังหารอาลีและฮูเซ็น และตำหนิชาวซุนนีที่กระทำการดังกล่าว

แผนที่จักรวรรดิอาหรับในสมัยราชวงศ์อับบาสิต
ที่มา : http://sameaf.mfa.go.th/th/muslim_world/detail.php?ID=2661

ราชวงศ์อุมัยยัคปกครองจักรวรรดิอาหรับจนถึง ค.ศ. ๗๕๐ ตระกูลอับบาสิตได้โค่นอำนาจราชวงศ์อุมัยยัคและได้ขึ้นครองจักรวรรดิอาหรับในนามของ **ราชวงศ์อับบาสิต** (Abbasid ค.ศ. ๗๕๐-๑๒๕๘) และย้ายเมืองหลวงมาที่แบกแดด (ปัจจุบันเป็นเมืองหลวงของประเทศอิรัก) เป็นยุคที่อาหรับได้รับอิทธิพลของอารยธรรมที่หลากหลาย เช่น เมโสโปเตเมีย อียิปต์โบราณ เปอร์เซีย กรีก และโรมัน เมื่อประสานเข้ากับการปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลามที่มุ่งให้ชาวมุสลิม มุมานะศึกษาหาความรู้อยู่เป็นนิจ และการขยายแว่นแคว้นของจักรวรรดิอาหรับ จึงทำให้วิทยาการได้รับการพัฒนาและแพร่ขยายออกไปด้วย นอกจากนี้ วิทยาการการผลิตกระดาษและหนังสือได้นำไปสู่การก่อสร้างหอสมุดเก็บหนังสือและเอกสารจำนวนมาก รวมทั้งการก่อตั้งสถาบันวิชาการ “บ้านแห่งปัญญา” ในกรุงแบกแดด ผลักดันให้การศึกษาของชาวอาหรับในช่วงเวลาดังกล่าวเฟื่องฟู เป็น**ยุคทองของวิทยาการอาหรับมุสลิม** โดยมรดกอารธรรมที่สำคัญ เช่น

๑) ความรู้ทางคณิตศาสตร์ เช่น การนับเลขระบบอารบิก พีชคณิต (Algebra) เรขาคณิต (Geometry)

๒) การแพทย์และสาธารณสุข มีการศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้ในการรักษาโรคต่าง ๆ รวมถึงการตั้งสถานพยาบาลเพื่อเป็นสถานที่พบปะของแพทย์ต่างศาสนาในแขนงต่าง ๆ เพื่อรักษาผู้ป่วยร่วมกัน

๓) วรรณกรรม โดยเรื่องที่สำคัญ คือ อาหรับราตรี เป็นการรวมเรื่องสั้นที่ให้ข้อคิดและความเพลิดเพลิน เช่น อลาดินกับตะเกียงวิเศษ กลาสีซินแบต เป็นต้น

๔) ศิลปกรรม ได้รับอิทธิพลจากศิลปกรรมเปอร์เซียและไบแซนไทน์ ต่อมาได้ประยุกต์และดัดแปลงจนเป็นลักษณะทางศิลปกรรมที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง กล่าวคือ มีอักษรวิจิตร มีลวดลายดอกไม้และมีลวดลายเรขาคณิต ตัวอย่างศิลปกรรมที่สำคัญ เช่น มัสยิดใหญ่ที่ดามัสกัส มัสยิดเมืองไคเราวีนในประเทศตูนีเซีย เป็นต้น

ลักษณะทางศิลปกรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของอาหรับ คือ มีอักษรวิจิตร
มีลวดลายดอกไม้และมีลวดลายเรขาคณิต
ที่มา : http://sameaf.mfa.go.th/th/muslim_world/detail.php?ID=2669

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๒ ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ช่วงก่อนยุคล่าอาณานิคม

๒. ยุคล่าอาณานิคมในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

๓. ปัญหาภายหลังจากได้รับเอกราชของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ “This Land Is Mine อิสราเอล-ปาเลสไตน์ แผ่นดินของใคร”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=JjRi5oT3kes

จากนั้นครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำถามต่อไปนี้

๑) จากวีดิทัศน์ดังกล่าว นักเรียนเห็นความขัดแย้งในเรื่องใด *(แนวคำตอบ : การแย่งชิงดินแดนอิสราเอล-ปาเลสไตน์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน)*

สื่อ

๑. วีดิทัศน์ “This Land Is Mine อิสราเอล-ปาเลสไตน์ แผ่นดินของใคร”

๒. ใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่และวิเคราะห์ผลจากการล่าอาณานิคมของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

<table>
<tr><td colspan="3">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒</td></tr>
<tr><td>ด้านทักษะและกระบวนการ
นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลจากการล่าอาณานิคมของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล
ด้านคุณลักษณะ
๑. นักเรียนเห็นความสำคัญของปัญหาภายหลังจากตกเป็นอาณานิคมของชาติมหาอำนาจที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้
๒. นักเรียนสามารถสะท้อนมุมมองที่มีต่อลัทธิจักรวรรดินิยมอันส่งผลต่อพัฒนาการในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างหลากหลายและสมเหตุสมผล</td><td>๒) ความขัดแย้งดังกล่าวน่าจะเกิดจากสาเหตุใด (แนวคำตอบ : เกิดจากความแตกต่างในเรื่องของเชื้อชาติ ศาสนา และการแทรกแซงของต่างชาติ)
๒. ครูอธิบายเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “ปัญหาดินแดนอิสราเอล-ปาเลสไตน์เป็นหนึ่งในปัญหาสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน โดยปัญหานี้เป็นหนึ่งในผลสะท้อนจากการเข้ามาของชาติตะวันตกในยุคล่าอาณานิคมที่ยังคงส่งผลมาจนถึงปัจจุบันนี้”
ขั้นสอน
๑. ครูให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน จากนั้นครูแจกใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่ และแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม แล้วมอบหมายให้แต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาในใบความรู้ พร้อมกับอภิปรายและบันทึกผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่มในประเด็นต่อไปนี้</td><td></td></tr>
</table>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์		**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๑) ในช่วงก่อนคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้มีจักรวรรดิที่สำคัญอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : จักรวรรดิออตโตมานของพวกเติร์ก จักรวรรดิเปอร์เซียหรือซาฟาวี)* ๒) ในช่วงยุคล่าอาณานิคม ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้มีสภาพการณ์อย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : จักรวรรดิออตโตมานเริ่มอ่อนแอทำให้ชาติมหาอำนาจตะวันตกเริ่มเข้ามาแทรกแซง จนกระทั่งภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ จักรวรรดิ ออตโตมานก็ล่มสลายและดินแดนต่าง ๆ ก็ตกอยู่ใต้การปกครองของชาติมหาอำนาจตะวันตก)* ๓) การเข้ามาของชาติมหาอำนาจตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : การแบ่งเขตแดนใหม่ตามเขตอิทธิพลของแต่ละชาติมหาอำนาจ การก่อเกิดแนวคิดชาตินิยม เศรษฐกิจการค้าแบบเสรีภายหลังจากการเปิดใช้คลองสุเอซ)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๔) ดินแดนต่าง ๆ ในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้เริ่มได้รับเอกราชในช่วงใด และภายหลังจากได้เอกราชแล้วดินแดนต่าง ๆ เกิดปัญหาอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ดินแดนต่าง ๆ ในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้เริ่มได้รับเอกราชภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ โดยปัญหาภายหลังจากได้รับเอกราช คือความขัดแย้งระหว่างชาติอาหรับกับอิสราเอล และการแบ่งขั้วอำนาจจากสงครามเย็น)* (Obj. ๑) ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปคำตอบจากการอภิปราย โดยครูสุ่มเลือกนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาตอบประเด็นคำถามจนกระทั่งครบทุกประเด็น โดยครูเขียนสรุปคำตอบของนักเรียนบนกระดาน และอธิบายเพิ่มเติมจากคำตอบของนักเรียน **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งแนวคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๑) การล่าอาณานิคมของชาติมหาอำนาจตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ส่งผลกระทบมาจนถึงปัจจุบันอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ความขัดแย้งภายในประเทศอันเกิดจากความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติและศาสนา รวมไปถึงความขัดแย้งระหว่างประเทศในภูมิภาค)* (Obj. ๒, ๓) ๒) นักเรียนมีมุมมองเกี่ยวกับลัทธิจักรวรรดินิยมในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้อย่างไรบ้าง *(นักเรียนตอบตามความคิดเห็นของตนเอง)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่ได้ถูกต้อง	๑) การตอบประเด็นคำถาม ๒) การตรวจแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม	๑) ประเด็นคำถาม ๒) แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม	๑) นักเรียนอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่ถูกต้อง ร้อยละ ๘๐ ๒) นักเรียนวิเคราะห์ผลจากการล่าอาณานิคมในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้อย่างสมเหตุสมผล ร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ผลจากการล่าอาณานิคมของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล			
ด้านคุณลักษณะ ๑. เห็นความสำคัญของปัญหาในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ภายหลังจากตกเป็นอาณานิคมของชาติมหาอำนาจ ๒. สะท้อนมุมมองที่มีต่อลัทธิจักรวรรดินิยมอันส่งผลต่อพัฒนาการในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างหลากหลายและสมเหตุสมผล	การตอบประเด็นคำถาม	ประเด็นคำถาม	นักเรียนแสดงความเห็นและสะท้อนมุมมองได้อย่างหลากหลายและสมเหตุสมผล ร้อยละ ๘๐

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม
เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่ จากนั้นให้ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ในช่วงก่อนคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้มีจักรวรรดิที่สำคัญอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

๒. ในช่วงยุคล่าอาณานิคม ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้มีสภาพการณ์อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

๓. การเข้ามาของชาติมหาอำนาจตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

๔. ดินแดนต่าง ๆ ในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้เริ่มได้รับเอกราชในช่วงใด และภายหลังจากได้เอกราชแล้วดินแดนต่าง ๆ เกิดปัญหาอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

เฉลย

แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม
เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่ จากนั้นให้ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ในช่วงก่อนคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้มีจักรวรรดิที่สำคัญอะไรบ้าง

จักรวรรดิออตโตมานของพวกเติร์ก จักรวรรดิเปอร์เซียหรือซาฟาวี

๒. ในช่วงยุคล่าอาณานิคม ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้มีสภาพการณ์อย่างไรบ้าง

จักรวรรดิออตโตมานเริ่มอ่อนแอ ทำให้ชาติมหาอำนาจตะวันตกเริ่มเข้ามาแทรกแซง จนกระทั่งภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ จักรวรรดิออตโตมานก็ล่มสลาย และดินแดนต่าง ๆ ก็ตกอยู่ใต้การปกครองของชาติมหาอำนาจตะวันตก

๓. การเข้ามาของชาติมหาอำนาจตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

การแบ่งเขตแดนใหม่ตามเขตอิทธิพลของแต่ละชาติมหาอำนาจ การก่อเกิดแนวคิดชาตินิยม เศรษฐกิจการค้าแบบเสรีภายหลังจากการเปิดใช้คลองสุเอซ

๔. ดินแดนต่าง ๆ ในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้เริ่มได้รับเอกราชในช่วงใด และภายหลังจากได้เอกราชแล้วดินแดนต่าง ๆ เกิดปัญหาอะไรบ้าง

ดินแดนต่าง ๆ ในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้เริ่มได้รับเอกราชภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ โดยปัญหาภายหลังจากได้รับเอกราช คือความขัดแย้งระหว่างชาติอาหรับกับอิสราเอล และการแบ่งขั้วอำนาจจากสงครามเย็น

ใบความรู้
เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคใหม่

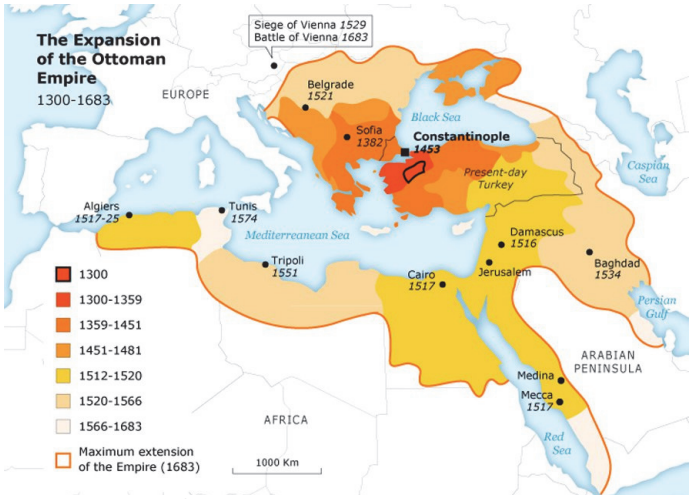
๑. ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ช่วงก่อนยุคล่าอาณานิคม

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๑ อำนาจของราชวงศ์อับบาสิตเริ่มเสื่อมลง จนกระทั่งทำให้พวก**เซลจุกเติร์ก**เข้ามามีอำนาจเหนือราชวงศ์อับบาสิต ลดบทบาทของกาหลิบลง ผู้มีอำนาจที่แท้จริงคือสุลต่านของพวกเซลจุกซึ่งเป็นมุสลิมนิกายซุนนี ทำให้จักรวรรดิอาหรับในยุคนี้กลับมารุ่งเรืองและมีอำนาจอีกครั้งหนึ่ง ในช่วงเวลาเดียวกันนี้ ในบริเวณดินแดนปาเลสไตน์ ได้เกิด**สงครามครูเสด**ขึ้น แต่ทางราชวงศ์อับบาสิตภายใต้อำนาจเซลจุก เติร์กก็มิได้สนใจสงครามครั้งนี้มากนัก

เพิ่มเติม : สงครามครูเสด

สงครามครูเสด เป็นสงครามทางศาสนาระหว่างศาสนาคริสต์กับศาสนาอิสลาม โดยมีจุดประสงค์เพื่อแย่งชิงกรุงเยรูซาเล็มซึ่งทั้งสองศาสนาถือว่าเป็นนครศักดิ์สิทธิ์เหมือนกัน โดยในขณะนั้นกรุงเยรูซาเล็มเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิอาหรับ สงครามครูเสดกินระยะเวลาถึง ๒ ศตวรรษ คือ ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๑-๑๓ โดยผลของสงคราม คือ นักรบครูเสดของศาสนาคริสต์ไม่สามารถที่จะแย่งชิงดินแดนคืนจากพวกมุสลิมได้

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๓ **ชนเผ่ามองโกล**ได้รุกรานจักรวรรดิอาหรับจนกระทั่งราชวงศ์อับบาสิตล่มสลาย ทำให้จักรวรรดิมุสลิมอยู่ในภาวะแตกแยกแบ่งออกเป็นรัฐเล็กรัฐน้อย จนกระทั่งในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ พวก**ออตโตมาน เติร์ก** ซึ่งขยายอำนาจอยู่ในบริเวณไบแซนไทน์ (ประเทศตุรกีในปัจจุบัน) ได้เริ่มขยายอำนาจเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเริ่มจากซีเรียและปาเลสไตน์ ต่อมาในสมัยสุลต่านสุไลมาน (Suleiman) ได้แผ่ขยายอำนาจของจักรวรรดิไปยังอิรักจนถึงพรมแดนของเปอร์เซีย จนถึงช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๗ **จักรวรรดิออตโตมาน**ก็สามารถขยายอิทธิพลมาจนถึงชายฝั่งของคาบสมุทรอาหรับ นอกจากนี้จักรวรรดิออตโตมานยังขยายอิทธิพลเข้าไปยังแอฟริกาทางตอนเหนือและยุโรปตะวันออกอีกด้วย

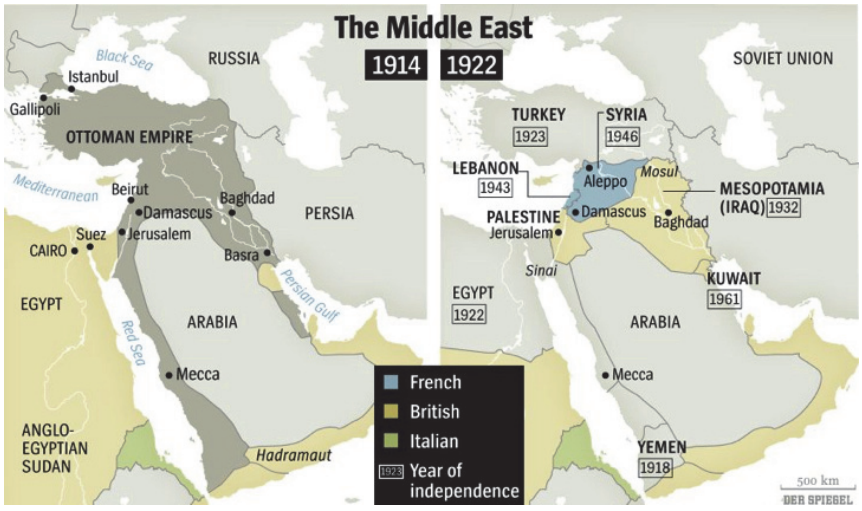
แผนที่แสดงอาณาเขตของจักรวรรดิออตโตมาน
ที่มา : http://guides.library.illinois.edu/c.php?g=348323&p=2347110

ในช่วงเวลาเดียวกันกับที่จักรวรรดิออตโตมานกำลังขยายอำนาจ ในดินแดนเปอร์เซียอันเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิอาหรับในอดีต อิสมาเอล (Ismail) ได้ก่อตั้ง**จักรวรรดิเปอร์เซีย**และสถาปนา**ราชวงศ์ซาฟาวี** ขึ้นใน ค.ศ. ๑๕๐๑ โดยจักรวรรดิเปอร์เซียนี้ศาสนาอิสลามนิกายชีอะห์ได้รับยอมรับโดยทั่วไป ตำแหน่งกษัตริย์เรียกว่า **ชาร์** (Shah)

การแผ่ขยายอำนาจในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ของจักรวรรดิออตโตมานและจักรวรรดิเปอร์เซียทำให้ทั้งสองจักรวรรดิต้องเผชิญหน้าทำสงครามกันบ่อยครั้ง แต่โดยส่วนใหญ่แล้วจักรวรรดิเปอร์เซียเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ให้กับจักรวรรดิออตโตมานจึงทำให้จักรวรรดิเปอร์เซียอ่อนแอกว่า ประกอบกับการแย่งชิงอำนาจภายในจึงทำให้ราชวงศ์ซาฟาวีหมดอำนาจลงใน ค.ศ. ๑๗๙๔ และราชวงศ์กาจาร์ (Qajar) ได้ขึ้นมาปกครองจักรวรรดิเปอร์เซียแทน

๒. ยุคล่าอาณานิคมในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ประเทศมหาอำนาจตะวันตกได้ขยายอิทธิพลของลัทธิจักรวรรดินิยมไปทั่วทั้งทวีปเอเชียรวมถึงดินแดนตะวันออกกลางด้วย โดยเฉพาะจักรวรรดิออตโตมาน ซึ่งถูกชาติตะวันตกเข้าแทรกแซง จนกระทั่งในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ อิทธิพลของจักรวรรดิออตโตมานในยุโรปตะวันออกก็หมดลง ประกอบกับความผันแปรทางการเมืองภายในจักรวรรดิออตโตมานที่เน้นแนวคิดชาตินิยมและการทหาร ลดบทบาทของศาสนาลง ทำให้ออตโตมานเจอปัญหาการปฏิวัติภายใน โดยใน ค.ศ. ๑๙๐๘ กลุ่มทหารรุ่นใหม่ที่เรียกตัวเองว่า**ยังเติร์ก** (Young Turk) ได้ทำการปฏิวัติ โดยให้กษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ส่งผลทำให้การเมืองภายในจักรวรรดิออตโตมานเกิดความวุ่นวาย เป็นช่องทางให้ชาติตะวันตกเข้าแทรกแซงภายในภูมิภาค

แผนที่แสดงดินแดนในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๑ (ซ้าย)
และหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ (ขวา)
ที่มา : http://donsnotes.com/hist/middle-east-wwi.html

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๑ (ค.ศ. ๑๙๑๔-๑๙๑๘) พวกยังเตอร์กได้นำจักรวรรดิออตโตมานเข้าสู่สงครามโดยเข้ากับฝ่ายมหาอำนาจกลางซึ่งนำโดยเยอรมนีและออสเตรีย-ฮังการี แต่บรรดาชาวอาหรับส่วนใหญ่ที่อยู่ใต้การปกครองของจักรวรรดิออตโตมานได้เข้าร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตรตามคำเชิญชวนและสัญญาที่อังกฤษให้ไว้กับชาวอาหรับด้วยการจะปลดแอกจากจักรวรรดิออตโตมานและจะสร้างรัฐอาหรับที่ยิ่งใหญ่และมีเอกราชเป็นของตนเอง จนกระทั่งสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๑ เมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๘ ฝ่ายมหาอำนาจกลางแพ้สงคราม จึงทำให้จักรวรรดิออตโตมานล่มสลาย และดินแดนภายในจักรวรรดิแบ่งแยกออกเป็นส่วน ๆ ดังนี้

เคมาล อะตาเตอร์ก
ที่มา : https://www.britannica.com/biography/Kemal-Ataturk

๑) ดินแดนของอังกฤษ คือ ประเทศจอร์แดน อิรัก และอิสราเอล-ปาเลสไตน์ในปัจจุบัน รวมไปถึงรัฐเล็กรัฐน้อยในคาบสมุทรอาหรับ

๒) ดินแดนของฝรั่งเศส คือ ประเทศเลบานอน และซีเรียในปัจจุบัน

๓) **รัฐเอกราช** ได้แก่ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ซึ่งเป็นพันธมิตรกับอังกฤษ และตุรกี ซึ่งมุสตาฟา เคมาล (Mustafa Kemal) หรือ **เคมาล อะตาเตอร์ก** (Kemal Ataturk) ได้ประกาศจัดตั้งประเทศเมื่อ ค.ศ. ๑๙๒๓

ส่วนจักรวรรดิเปอร์เซีย คณะปฏิรูป “The Persian Constitutionalists” ได้ทำการปฏิวัติล้มล้างอำนาจราชวงศ์กาจาร์ใน ค.ศ. ๑๙๐๗ จนถึงสงครามโลกครั้งที่ ๑ คณะปฏิรูปได้นำเปอร์เซียเข้าร่วมสงครามกับฝ่ายมหาอำนาจกลางเช่นเดียวกับออตโตมาน แต่ผลจากการแพ้สงครามใน ค.ศ. ๑๙๑๘ ทำให้อังกฤษได้เข้ามาดูแลดินแดนเปอร์เซียในฐานะผู้ชนะสงคราม แต่ต่อมาผู้นำในขณะนั้น คือ **นายพลเรซา ข่าน** (Reza Khan) ได้ต่อต้านอำนาจของอังกฤษ และใน ค.ศ. ๑๙๒๕ ก็ได้ประกาศตนเป็นชาห์แห่ง**ราชวงศ์ปาห์ลาวี**ปกครองอิหร่านตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

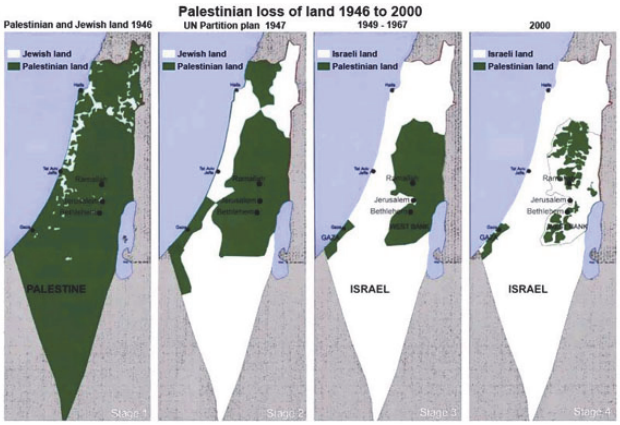

เรซา ชาห์ ปาห์เลวี ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์ปาห์เลวีแห่งอิหร่าน
ที่มา : http://www.iranchamber.com/history/reza_shah/reza_shah.php

จะเห็นได้ว่าการเข้ามาของลัทธิจักรวรรดินิยมในดินแดนนี้ส่งผลกระทบหลายประการ เช่น ดินแดนตะวันออกกลางถูกแบ่งออกเป็นส่วน ๆ โดยตกอยู่ใต้อิทธิพลของประเทศมหาอำนาจต่างๆ การเข้ามาของมหาอำนาจตะวันตกก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายประการ เช่น การแบ่งเขตแดนใหม่ตามเขตอิทธิพลของแต่ละชาติมหาอำนาจ การก่อเกิดแนวคิดชาตินิยม เศรษฐกิจการค้าแบบเสรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่ออังกฤษเปิดใช้คลองสุเอซในอียิปต์เมื่อ ค.ศ. ๑๘๖๙ ได้ทำให้เส้นทางดังกล่าวเป็นเส้นทางเดินเรือที่สำคัญและกลายเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญแห่งหนึ่งของตะวันออกกลาง

๓. ปัญหาภายหลังจากได้รับเอกราชของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ (ค.ศ. ๑๙๓๙-๑๙๔๕) บรรดาดินแดนในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งอยู่ใต้อาณัติของชาติตะวันตกได้เริ่มมีความเคลื่อนไหวของขบวนการชาตินิยมในการที่จะเรียกร้องให้ชาติตะวันตกคืนอำนาจให้กับตน จนกระทั่งภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุดลง ดินแดนต่าง ๆ ในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้รับเอกราช แต่ประเทศที่เกิดใหม่เหล่านี้ก็ยังประสบปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะความขัดแย้งในภูมิภาคได้เกิดขึ้นจากการที่ประเทศมหาอำนาจในองค์การสหประชาชาติได้ให้การสนับสนุนการก่อตั้ง**ประเทศอิสราเอล** อันเป็นประเทศของชาวยิวในดินแดนปาเลสไตน์ ใน ค.ศ. ๑๙๔๗ การก่อตั้งประเทศอิสราเอลได้ก่อให้เกิดการต่อต้านอย่างรุนแรงจากชาติอาหรับต่าง ๆ เป็นอย่างมาก จนก่อให้เกิดสงครามระหว่างชาติอาหรับกับอิสราเอล รวมไปถึงการก่อจลาจลของชาวปาเลสไตน์

แผนที่การขยายดินแดนของอิสราเอลตั้งแต่ ค.ศ.๑๙๔๖ ถึง ค.ศ.๒๐๐๐

ที่มา : https://www.economist.com/democracy-in-america/2010/03/14/this-map-is-not-the-territories

เพิ่มเติม : ปัญหาความขัดแย้งอิสราเอล-ปาเลสไตน์

จุดกำเนิดของปัญหามาจากการอ้างสิทธิเหนือดินแดนปาเลสไตน์ระหว่าง**ชาวยิว**ซึ่งเคยตั้งถิ่นฐานในแผ่นดินนี้มาก่อนและยึดถือว่าพระเจ้าได้ประทานดินแดนนี้ให้กับชาวยิว กับ**ชาวปาเลสไตน์**ซึ่งเป็นชาวมุสลิมอาหรับซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่มาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๗ ต่อมาเมื่อองค์การสหประชาชาติแบ่งดินแดนปาเลสไตน์และตั้งประเทศอิสราเอลขึ้น ชาวปาเลสไตน์ได้ขอความร่วมมือจากชาติอาหรับซึ่งเป็นชาวมุสลิมเช่นกันในการทำสงครามกับอิสราเอล ผลของสงครามคืออิสราเอลได้ครอบครองดินแดนปาเลสไตน์ส่วนใหญ่และขับไล่ชาวปาเลสไตน์เกือบทั้งหมดออกจากดินแดนนี้ ก่อให้เกิดการก่อจลาจลและการใช้อาวุธอย่างรุนแรงของทั้ง ๒ ฝ่าย

ต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๙๓ ชาวยิวและชาวอาหรับในดินแดนปาเลสไตน์สามารถตกลงกันในการให้ชาวปาเลสไตน์ได้มีดินแดนปกครองตนเองในรัฐอิสราเอลคือ **เขตเวสแบงก์**และ**ฉนวนกาซ่า** แต่การกระทบกระทั่งระหว่างชาวยิวกับชาวปาเลสไตน์ก็ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ปรากฏการณ์อีกประการหนึ่งภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ คือ สงครามเย็น ซึ่งเป็นการแข่งขันทางอำนาจระหว่างสองขั้วมหาอำนาจ คือ สหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียต สงครามเย็นได้ส่งกระทบต่อภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กล่าวคือ ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ต่างก็เป็นพันธมิตรของทั้งสองขั้วมหาอำนาจ โดยตุรกี อิหร่าน จอร์แดนและอิสราเอลเป็นพันธมิตรกับสหรัฐอเมริกา ประเทศเหล่านี้ได้รับการช่วยเหลือและต่างก็ซื้ออาวุธจำนวนมากเพื่อต่อต้านสหภาพโซเวียต ส่วนประเทศอื่น ๆ ที่ไม่นิยมสหรัฐอเมริกาก็เสมือนถูกผลักดันให้เป็นพันธมิตรกับสหภาพโซเวียตโดยปริยาย ประเทศเหล่านั้น คือ อียิปต์ ซีเรีย และอิรัก ประเทศเหล่านี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งอียิปต์ภายใต้การนำของของประธานาธิบดีนัสเซอร์ (Nasser) มีความมุ่งหวังที่จะรวมชาติอาหรับให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีจุดร่วมคือ การต่อต้านชาวยิวและการก่อตั้งรัฐอิสราเอล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ประเด็นความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ

ส ๔.๑ ม.๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ

ส ๔.๒ ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ปัญหาอิสราเอลและปาเลสไตน์

๒. สงครามอิรัก-อิหร่าน

๓. สงครามอ่าวเปอร์เซีย

๔. ขบวนการก่อการร้าย

๕. เหตุการณ์อาหรับสปริง (Arab Spring)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำบัตรข้อความคำสำคัญทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้จำนวน ๖ ข้อความมาสุ่มแจกให้กับนักเรียนจำนวน ๖ คน คนละ ๑ ข้อความ จากนั้นครูให้นักเรียนที่ได้รับแจกบัตรข้อความ นำบัตรข้อความมาวางที่เส้นเวลา (Timeline) บนกระดานให้ถูกต้องพร้อมกับอธิบายพอสังเขปว่าข้อความดังกล่าวเกี่ยวข้องกับพัฒนาการในยุคนั้นอย่างไร โดยบัตรข้อความที่ใช้มีดังนี้

อารยธรรมเมโสโปเตเมีย
การก่อกำเนิดศาสนาอิสลาม
จักรวรรดิสลิม
จักรวรรดิออตโตมาน
การตกเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก
การได้รับเอกราชภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒

สื่อ

๑. บัตรข้อความคำสำคัญทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

๒. วีดิทัศน์ “ทำความเข้าใจขั้วอำนาจในตะวันออกกลางภายใน ๓ นาที”

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. สารสนเทศออนไลน์ (Internet)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. ผังมโนทัศน์ประเด็นความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน

๒. ใบงาน เรื่อง ประเด็นความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ประเด็นความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบันพอสังเขป

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถสืบค้นเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุมประเด็นสำคัญ

๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบันได้อย่างสมเหตุสมผล

ด้านคุณลักษณะ

เห็นความสำคัญของการสร้างสันติภาพและการลดความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม

๒. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ “ทำความเข้าใจขั้วอำนาจในตะวันออกกลางภายใน ๓ นาที”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=v_CPWvYJB3g

๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นปัญหาในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบันที่ปรากฏอยู่ในวีดิทัศน์ *(แนวคำตอบ : การแบ่งขั้วอำนาจของกลุ่มสังคมนิยมกับกลุ่มราชวงศ์ เหตุการณ์อาหรับสปริง (Arab Spring) การแทรกแซงของชาติมหาอำนาจ)*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ประเด็นความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์**		**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	ขั้นสอน ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากหัวข้อศึกษาดังนี้ ๑) ปัญหาอิสราเอลและปาเลสไตน์ ๒) สงครามอิรัก-อิหร่าน ๓) สงครามอ่าวเปอร์เซีย ๔) ขบวนการก่อการร้าย ๕) เหตุการณ์อาหรับสปริง (Arab Spring) ๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลเหตุการณ์ที่ได้รับมอบหมายจากอินเทอร์เน็ตแล้วบันทึกลงในกระดาษปรู๊ฟในรูปแบบผังมโนทัศน์ และให้ตั้งคำถามสำหรับถามเพื่อนกลุ่มละ ๒ คำถาม โดยให้ศึกษาในประเด็นต่อไปนี้ ๑) สาเหตุของเหตุการณ์ ๒) สภาพการณ์ของเหตุการณ์ ๓) ผลกระทบของเหตุการณ์ที่มีต่อภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ประเด็นความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	พร้อมกับบอกเว็บไซต์แหล่งที่มา โดยครูเน้นย้ำให้นักเรียนประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลด้วย (Obj. ๒) ๓. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอ กลุ่มละ ๒-๓ นาที โดยหลังการนำเสนอให้แต่ละกลุ่มถามคำถามเพื่อนโดยสุ่มเลขที่เพื่อเป็นการทบทวนความเข้าใจกลุ่มละ ๒ คำถาม (Obj. ๑, ๓) ๔. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาความรู้ของกลุ่มตนเองและกลุ่มเพื่อน แล้วบันทึกความรู้ลงในใบงาน เรื่อง ประเด็นความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนสรุปองค์ความรู้ร่วมกัน โดยครูใช้ประเด็นคำถามดังนี้ ๑) ปัญหาและเหตุการณ์ความขัดแย้งต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบันมีมูลเหตุจากสิ่งใดบ้าง *(แนวคำตอบ : ความขัดแย้งทางด้าน*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ประเด็นความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียเอเชียกลาง** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	เชื้อชาติ ศาสนาอันเกิดจากการแบ่งพรมแดนในยุคอาณานิคม และผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอันเนื่องจากทรัพยากรที่สำคัญในภูมิภาคนี้ คือ น้ำมัน) ๒) ปัญหาและเหตุการณ์ความขัดแย้งต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ส่งผลกระทบถึงปัจจุบันอย่างไร *(แนวคำตอบ : ทำให้ประเทศหลาย ๆ ประเทศในภูมิภาคยังเกิดความวุ่นวาย สงครามกลางเมืองและการก่อการร้ายอยู่จนถึงปัจจุบัน ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งทางประชากร การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม)* ๓) จากปัญหาความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ นักเรียนต้องการให้สันติภาพเกิดขึ้นหรือไม่ และมีหนทางในการลดความขัดแย้งและสร้างสันติภาพอย่างไร *(นักเรียนตอบตามความคิดเห็นของตนเอง)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบันพอสังเขป **ด้านทักษะและกระบวนการ** ๑. สืบค้นเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุมประเด็นสำคัญ ๒. วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบันได้อย่างสมเหตุสมผล	๑) การวิเคราะห์เหตุการณ์จากวีดิทัศน์ “ทำความเข้าใจขั้วอำนาจในตะวันออกกลางภายใน ๓ นาที” ๒) การตอบประเด็นคำถาม ๓) การตรวจผังมโน-ทัศน์ประเด็นสำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน ๔) การตรวจใบงาน เรื่อง ประเด็นความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน	๑) วีดิทัศน์ “ทำความเข้าใจขั้วอำนาจในตะวันออกกลางภายใน ๓ นาที” ๒) ประเด็นคำถาม ๓) ผังมโนทัศน์ประเด็นสำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน ๔) ใบงาน เรื่อง ประเด็นความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบัน	๑) นักเรียนวิเคราะห์และระบุเหตุการณ์จากวีดิทัศน์ถูกต้องร้อยละ ๘๐ ๒) นักเรียนอธิบายเหตุการณ์และวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบถูกต้องร้อยละ ๘๐
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของการสร้างสันติภาพและการลดความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม	๑) การอภิปราย ๒) การสะท้อนความคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการสร้างสันติภาพและการลดความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้	๑) ประเด็นคำถาม ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	สะท้อนความคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการสร้างสันติภาพและการลดความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

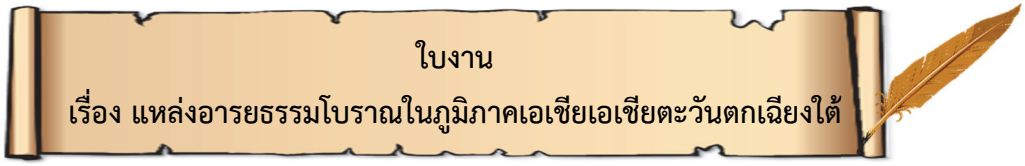
๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน
เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาผังมโนทัศน์ประเด็นความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบันของทุกกลุ่ม จากนั้นสรุปลงในตาราง

เหตุการณ์	สาเหตุของเหตุการณ์	สภาพการณ์ของเหตุการณ์	ผลกระทบของเหตุการณ์ที่มีต่อภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้
ปัญหาอิสราเอลและปาเลสไตน์			
สงครามอิรัก-อิหร่าน			
สงครามอ่าวเปอร์เซีย			
ขบวนการก่อการร้าย			
เหตุการณ์อาหรับสปริง (Arab Spring)			

เฉลย

ใบงาน
เรื่อง แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ชื่อ-นามสกุล..... ม. ...../..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาผังมโนทัศน์ประเด็นความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ยุคปัจจุบันของทุกกลุ่ม จากนั้นสรุปลงในตาราง

เหตุการณ์	สาเหตุของเหตุการณ์	สภาพการณ์ของเหตุการณ์	ผลกระทบของเหตุการณ์ที่มีต่อภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้
ปัญหาอิสราเอลและปาเลสไตน์	การตั้งรัฐของชาวยิวบนพื้นที่ของประเทศปาเลสไตน์	เกิดการรวมตัวพันธมิตรอาหรับเพื่อต่อสู้กับอิสราเอล (ชาวยิว) และสหรัฐอเมริกา โดยใช้วิธีก่อการร้าย	ราคาน้ำมันสูงขึ้น ขบวนการก่อการร้ายและการเริ่มแทรกแซงของสหรัฐอเมริกา
สงครามอิรัก-อิหร่าน	อิรักรุกรานอิหร่านจากข้อพิพาททางชายแดนและความขัดแย้งระหว่างมุสลิมนิกายชีอะฮ์กับซุนนี	เกิดสงครามขึ้นโดยมีการสนับสนุนและแทรกแซงจากสหรัฐอเมริกาและชาติมหาอำนาจ	ขบวนการก่อการร้าย เศรษฐกิจถดถอยและอาวุธร้ายแรง
สงครามอ่าวเปอร์เซีย	สาเหตุสืบเนื่องจากสงครามอิรัก-อิหร่าน และความต้องการดินแดน ชัต อัล-อาหรับ คูเซสถาน และคูเวต	สหประชาชาติออกมาเคลื่อนไหวจากการกระทำของอิรักและกลุ่มประเทศอาหรับแตกออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ การทำตามสหประชาชาติ และการแก้ไขปัญหากันเองในกลุ่มชาติอาหรับ	ราคาน้ำมันตกต่ำ
ขบวนการก่อการร้าย	เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรง เนื่องจากเป็นการเคลื่อนไหวที่ง่าย สะดวก และใช้งบน้อย	แผงตัวกระจายเครือข่ายตามรัฐอิสลาม เน้นการทำความเสียหายในวงกว้าง เช่น การระเบิดพลีชีพหรือการโจมตีหลายเป้าหมายพร้อมกัน	การตื่นตัวของภาครัฐและเอกชนในการเฝ้าระวังการก่อการร้าย
เหตุการณ์อาหรับสปริง (Arab Spring)	การประท้วงขับไล่ประธานาธิบดีซิเน่ อัลอะบิดีน เบน อาลี แห่งประเทศตูนีเซีย	การลุกฮือของประเทศตูนีเซียเป็นแรงผลักดันให้ประเทศอาหรับต่าง ๆ ออกมาประท้วงผู้นำรัฐบาลของตน	การเปลี่ยนแปลงผู้นำรัฐบาลและระบอบการปกครองสู่ระบอบประชาธิปไตย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๒ ม ๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. จากแผนที่แสดงลักษณะทางภายภาพ นักเรียนสามารถระบุที่ตั้งของภูมิภาคเอเชียกลางได้ถูกต้อง

๒. จากแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ นักเรียนสามารถอธิบายถึงที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูสุ่มนักเรียน ๓–๔ คน ให้จับบัตรคำชื่อ ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก และให้นักเรียนค้นหาตำแหน่งของประเทศที่จับฉลากได้ในแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชีย

๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้

๑) นักเรียนเคยรู้จักประเทศดังกล่าวมาบ้างหรือไม่อย่างไร *(ให้นักเรียนตอบตามประสบการณ์)*

๒) บริเวณที่ตั้งของประเทศที่นักเรียนจับฉลากได้ควรเรียกว่าภูมิภาคอะไร เพราะอะไร (*แนวคำตอบ :* ภูมิภาคเอเชียกลาง)

๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง “ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์” ดังนี้ “ภูมิภาคต่าง ๆ ในโลกมีลักษณะทางกายภาพและทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดพัฒนาการที่แตกต่างกัน ซึ่งพัฒนาการในทุก ๆ ภูมิภาคล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาของโลก ดังนั้น วันนี้เราจะศึกษาเกี่ยวกับที่ตั้ง

สื่อ

๑. บัตรคำชื่อประเทศในภูมิภาคเอเชียกลาง

๒. แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชีย

๓. กิจกรรม “ถอดรหัสจากจิ๊กซอว์”

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุดโรงเรียน

๒. การค้นความข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การระบุที่ตั้งของภูมิภาคเอเชียกลางลงในใบงาน เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

๒. การอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางจากแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการอธิบายที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ได้ **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายถึงความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางได้อย่างมีเหตุผล	และสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์” **ขั้นสอน** ๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลาง และระบุตำแหน่งที่ตั้งของภูมิภาคเอเชียกลางลงในใบงาน เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์โดยใช้เวลาประมาณ ๕ นาที *(แนวคำตอบ : ภูมิภาคเอเชียกลาง ตั้งอยู่ตอนกลางของทวีปเอเชีย ทิศเหนือติดกับประเทศรัสเซีย ทิศตะวันออกติดกับประเทศจีน ทิศใต้ติดกับประเทศอัฟกานิสถาน อิหร่าน และตุรกี ทิศตะวันตกติดกับทะเลดำ ตัวอย่างของประเทศในเอเชียกลาง ได้แก่ คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน อุซเบกิสถาน เติร์กเมนิสถาน ทาจิกิสถาน อาเซอร์ไบจาน จอร์เจีย และอาร์เมเนีย)* (Obj. ๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางเพิ่มเติม และตอบคำถามเกี่ยวกับที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ลงในใบงาน เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ โดยมีประเด็นคำถามดังนี้ ๑) สภาพทางภูมิศาสตร์ของเอเชียกลางมีลักษณะอย่างไร *(แนวคำตอบ : ภูมิภาคเอเชียกลาง ตั้งอยู่ระหว่างประเทศจีน ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และทวีปยุโรป บริเวณภูมิภาคเอเชียกลางมีทะเลแคสเปียนเป็นศูนย์กลาง และล้อมรอบด้วยพื้นที่ ๒ ลักษณะ ได้แก่ พื้นที่ราบสูงและเทือกเขาทางฝั่งตะวันตกของทะเลแคสเปียน และพื้นที่ทุ่งหญ้าแห้งแล้งทางฝั่งตะวันออกของทะเลแคสเปียน)* ๒) สภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางส่งผลอย่างไรต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ *(แนวคำตอบ : เป็นแหล่งผสมผสานระหว่างอารยธรรมตะวันตกกับอารยธรรมตะวันออกเนื่องจากมีทะเลคั่นตรงกลาง ส่งผลให้ประชากรในภูมิภาค*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	เอเชียกลางแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่อยู่ทางตะวันตกของทะเลแคสเปียน ได้แก่ ประเทศอาร์เมเนีย จอร์เจีย และอาเซอร์ไบจาน ประชากรดำรงชีพด้วยการเพาะปลูกในเขตพื้นที่ราบเชิงเขาและลุ่มน้ำ และกลุ่มที่อยู่ทางตะวันออกของทะเลแคสเปียน ได้แก่ ประเทศคาซัคสถาน คีร์กีซสถาน อุซเบกิสถาน เติร์กเมนิสถาน และทาจิกิสถาน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์เร่ร่อน) (Obj. ๒) ๓. ครูสุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อมูลให้สมบูรณ์ ๓. นักเรียนทำกิจกรรม “ถอดรหัสจากจิ๊กซอว์” โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งกันต่อจิ๊กซอว์แผนที่ภูมิภาคเอเชียกลางให้สมบูรณ์ เมื่อต่อจิ๊กซอว์สำเร็จนักเรียนจะพบคำถามบนภาพจิ๊กซอว์ ให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม กลุ่มที่ต่อจิ๊กซอว์สำเร็จ และตอบคำถามได้ถูกต้อง โดยทำเวลาน้อยที่สุดเป็นผู้ชนะ ซึ่งประเด็นคำถามในภาพคือ “เพราะเหตุใดประเทศฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออกของทะเลแคสเปียนจึงมีลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม และอาชีพแตกต่างกัน”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	(แนวคำตอบ : เนื่องจากมีความแตกต่างด้านลักษณะทางภูมิศาสตร์ ฯลฯ) (Obj, ๓) **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ในประเด็นดังนี้ ๑) สภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางมีลักษณะอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : บริเวณภูมิภาคเอเชียกลางมีทะเลแคสเปียนเป็นศูนย์กลางและล้อมรอบด้วยพื้นที่ ๒ ลักษณะ ได้แก่ พื้นที่ราบสูงและเทือกเขาทางฝั่งตะวันตกของทะเลแคสเปียน และพื้นที่ทุ่งหญ้าแห้งแล้งทางฝั่งตะวันออกของทะเลแคสเปียน)* ๒) เพราะเหตุใด ภูมิภาคเอเชียกลางจึงเป็นภูมิภาคที่มีการผสมผสานกันระหว่างอารยธรรมตะวันออกและอารยธรรมตะวันตก (*แนวคำตอบ : เนื่องจากเอเชียกลางเป็นดินแดนที่ตั้งอยู่ระหว่างภูมิภาคต่าง ๆ ในฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก จึงกลายเป็นแหล่งผสมผสานระหว่างอารยธรรมตะวันตกกับอารยธรรมตะวันออก*)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. การระบุที่ตั้งของภูมิภาคเอเชียกลาง	๑) การตอบคำถาม ๒) การทำใบงาน เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์	๑) คำถาม ๒) ใบงาน เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ๓) ฉลากชื่อประเทศในภูมิภาคเอเชียกลาง ๔) แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชีย ๕) กิจกรรม “ถอดรหัสจากจิ๊กซอว์”	๑) ตอบคำถามถูกต้อง ๒) ตอบคำถามในใบงานถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐
๒. การอธิบายที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์			
ด้านทักษะและกระบวนการ การใช้กระบวนการกลุ่มในการอธิบายที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์	ประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับดีขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายถึงความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางได้	๑) การอภิปราย ๒) การสะท้อนความคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลาง	๑) คำถาม/ประเด็น ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	สะท้อนความคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาพสำหรับกิจกรรม “ถอดรหัสจากจิ๊กซอว์”

ที่มา : http://besttabletfor.me/asia-geography-map.html/central-asia-physical-map-with-geography

ใบงาน

เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ โดยใช้แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลาง

ที่มา : http://besttabletfor.me/asia-geography-map.html/central-asia-physical-map-with-geography

๑. จงระบุอาณาเขตที่ตั้งของภูมิภาคเอเชียกลาง

ทิศเหนือ ติดกับ .....

ทิศใต้ ติดกับ .....

ทิศตะวันออก ติดกับ .....

ทิศตะวันตก ติดกับ .....

๒. จงระบุชื่อประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียกลาง

.....

.....

.....

๓. จงอธิบายลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลาง

.....

.....

.....

๔. ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลาง มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์อย่างไรบ้าง

.....

.....

เฉลย

ใบงาน
เรื่อง ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ โดยใช้แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลาง

ที่มา : http://besttabletfor.me/asia-geography-map.html/central-asia-physical-map-with-geography

๑. จงระบุอาณาเขตที่ตั้งของภูมิภาคเอเชียกลาง

ทิศเหนือ	ติดกับ	ประเทศรัสเซีย
ทิศใต้	ติดกับ	ประเทศอัฟกานิสถาน อิหร่าน และตุรกี
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ประเทศจีน
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ทะเลดำ

๒. จงระบุชื่อประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียกลาง

ประเทศคาซัคสถาน ประเทศคีร์กีซสถาน ประเทศอุซเบกิสถาน ประเทศเติร์กเมนิสถาน ประเทศทาจิกิสถาน ประเทศอาเซอร์ไบจาน ประเทศจอร์เจีย และประเทศอาร์เมเนีย

๓. จงอธิบายลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลาง

ภูมิภาคเอเชียกลาง ตั้งอยู่ระหว่างประเทศจีน ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และทวีปยุโรป บริเวณภูมิภาคเอเชียกลางมีทะเลแคสเปียนเป็นศูนย์กลาง และล้อมรอบด้วยพื้นที่ ๒ ลักษณะ ได้แก่ พื้นที่ราบสูงและเทือกเขาทางฝั่งตะวันตกของทะเลแคสเปียน และพื้นที่ทุ่งหญ้าแห้งแล้งทางฝั่งตะวันออกของทะเลแคสเปียน

๔. ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลาง มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์อย่างไรบ้าง

เนื่องจากมีทะเลคั่นตรงกลาง ส่งผลให้ประชากรในภูมิภาคเอเชียกลางแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มที่อยู่ทางตะวันตกของทะเลแคสเปียน ๒) กลุ่มที่อยู่ทางตะวันออกของทะเลแคสเปียน และเนื่องจากเอเชียกลางเป็นดินแดนที่ตั้งอยู่ระหว่างภูมิภาคต่าง ๆ ในฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก จึงกลายเป็นแหล่งผสมผสานระหว่างอารยธรรมตะวันตกกับอารยธรรมตะวันออก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๒ ม ๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย

ขอบเขตเนื้อหา

พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลางได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลางที่ได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอภาพถ่ายดาวเทียม “ทะเลแคสเปียน” และให้ข้อมูลเกี่ยวกับทะเลแคสเปียนดังนี้ “ทะเลแคสเปียนกำเนิดเมื่อประมาณ ๓๐ ล้านปีที่ผ่านมา และประมาณเมื่อ ๕.๕ ล้านปีที่ผ่านมาได้กลายเป็นทะเลปิดในภายหลัง และคาดว่ามีมนุษย์เริ่มเข้ามาตั้งถิ่นฐานบริเวณรอบทะเลแคสเปียนเมื่อ ๗๕,๐๐๐ ปีที่ผ่านมา”

ที่มา : https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C:Caspian_Sea_from_orbit.jpg

๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังนี้

๑) นักเรียนเคยทราบข้อมูลเกี่ยวกับทะเลแคสเปียนมาก่อนหรือไม่อย่างไร *(ให้นักเรียนตอบตามประสบการณ์)*

สื่อ

๑. ภาพถ่ายดาวเทียม “ทะเลแคสเปียน”

๒. แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชีย

๓. กิจกรรม “ต่อความยาว สาวความรู้”

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุดโรงเรียน

๒. การค้นความข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

๓. หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การศึกษาและสรุปความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลางลงในสมุดบันทึก

๒. การอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลางในกิจกรรม “ต่อความยาว สาวความรู้”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**

ด้านคุณลักษณะ

กเรียนสามารถอภิปรายถึงความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลางได้อย่างมีเหตุผล

๒) ทะเลแคสเปียน ตั้งอยู่บริเวณใดของโลก *(แนวคำตอบ : ภูมิภาคเอเชียกลาง)*

๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง “พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง” ดังนี้ “ทะเลแคสเปียน ส่วนหนึ่งของภูมิภาคเอเชียกลาง ที่มีมนุษย์เข้ามาตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่ตั้งแต่สมัยโบราณ และมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ที่มีความสำคัญและน่าสนใจ ดังนั้น วันนี้เราจะศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการในภูมิภาคเอเชียกลาง”

ขั้นสอน

๑. ครูให้นักเรียนจับคู่ ร่วมกันศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลางจากหนังสือเรียนและอินเทอร์เน็ต จากนั้นบันทึกความรู้ที่ได้ลงในสมุดจดบันทึกของตนเอง

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง “พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง” ลงบนกระดานดำในรูปแบบของตารางดังต่อไปนี้

ช่วงเวลา	เหตุการณ์สำคัญ	รายละเอียดของเหตุการณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒		
	๓. นักเรียนทำกิจกรรม “ต่อความยาว สาวความรู้” โดยครูสุ่มมอบบัตรคำให้นักเรียนในชั้นจำนวน ๖ คน ให้นักเรียนที่ได้รับบัตรคำออกมายืนหน้าชั้นเรียน และให้นักเรียนที่เหลือในชั้นช่วยกันเรียงลำดับตำแหน่งบัตรคำตามลำดับการเกิดก่อนหลังให้ถูกต้อง จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันอธิบายเหตุการณ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับบัตรคำให้ถูกต้องสมบูรณ์ โดยบัตรคำ มีรายละเอียดดังนี้ ***๓.๑ บัตรคำลำดับที่ ๑*** *“เส้นทางสายไหม”* *(แนวคำตอบ : เอเชียกลาง เป็นดินแดนที่อยู่ระหว่างประเทศจีน เอเชียตะวันตกเฉียงใต้และทวีปยุโรป เป็นทางผ่านของเส้นทางสายไหม ซึ่งเป็นเส้นทางการค้าตั้งแต่ช่วงคริศต์ศตวรรษที่ ๓ เป็นต้นมา)* ***๓.๒ บัตรคำลำดับที่ ๒*** *“อารยธรรมอิสลาม”* *(แนวคำตอบ : ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๖ ทางตะวันออกของทะเลแคสเปียนตกอยู่ใต้การปกครองของจักรวรรดิอาหรับ และได้รับอารย-ธรรมอิสลามเข้ามาในบริเวณนี้ ก่อเกิดนักปราชญ์และวิทยาการอิสลามขึ้นมากมาย)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**
	๓.๓ บัตรคำลำดับที่ ๓ *“ราชวงศ์เซลจูก”* *(แนวคำตอบ : ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๑ ราชวงศ์เซลจูกของชาวเติร์กในคาซัคสถานได้ขยายอาณาเขตไปจึนถึงทวีปแอฟริกาบริเวณประเทศอียิปต์ กลายเป็นจักรวรรดิอันกว้างใหญ่)* ***๓.๔ บัตรคำลำดับที่ ๔*** *“เจงกิส ข่าน”* *(แนวคำตอบ : คริสต์ศตวรรษที่ ๑๓ เจงกิส ข่าน ได้นำทัพมอง-โกลมายึดดินแดนเอเชียกลาง และกลายเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิมองโกล)* ***๓.๕ บัตรคำลำดับที่ ๕*** *“จักรวรรดิเปอร์เซียและจักรวรรดิออต-โตมัน”* *(แนวคำตอบ : คริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ เอเชียกลางทางตะวันตกของทะเลแคสเปียนตกเป็นของจักรวรรดิเปอร์เซียและจักรวรรดิออตโตมัน)* ***๓.๖ บัตรคำลำดับที่ ๖*** *“สหภาพโซเวียต”* *(แนวคำตอบ : คริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ ดินแดนในเอเชียกลางได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของรัสเซียและสหภาพโซเวียต จนกระทั่งใน ค.ศ. ๑๙๙๑ สหภาพโซเวียตล่มสลาย ดินแดนแถบนี้จึงแยกตัวเป็นอิสระ)* (Obj. ๑-๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒**		
	ขั้นสรุป ๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ในประเด็นดังต่อไปนี้ ๑) ภูมิภาคเอเชียกลาง มีพัฒนาการอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : เป็นเส้นทางการค้าขายระหว่างทวีปเอเชียกับทวีปยุโรป อีกทั้งภูมิภาคนี้อยู่ภายใต้การปกครองของหลายเชื้อชาติจึงได้รับวิทยาการมาปรับใช้)* ๒) พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลางในอดีต ส่งผลต่อประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียกลางในปัจจุบันอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : มีหลากหลายวัฒนธรรม ฯลฯ)* ๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “ความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียกลาง” (Obj. ๓) ๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนออกแบบเส้นเวลาทางประวัติศาสตร์ (Timeline) แสดงพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง กำหนดเวลาส่งในคาบเรียนถัดไป	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง	๑) การตอบคำถาม ๒) การสรุปความรู้	๑) คำถาม ๒) ภาพถ่ายดาวเทียม “ทะเลแคสเปียน” ๓) แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชีย ๔) กิจกรรม “ต่อความยาวสาวความรู้”	๑) ตอบคำถามถูกต้อง ๒) ตอบคำถามในกิจกรรมถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๘๐
ด้านทักษะและกระบวนการ การใช้กระบวนการกลุ่มในการอธิบายพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลาง	ประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับดีขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ การอภิปรายถึงความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลางได้	๑) การอภิปราย ๒) การสะท้อนความคิด	๑) คำถาม/ประเด็น ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	สะท้อนถึงความสำคัญของการศึกษาพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียกลางได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัตรคำสำหรับกิจกรรม “ต่อความยาว สาวความรู้”

“เส้นทางสายไหม”	(เอเชียกลางเป็นดินแดนที่อยู่ระหว่างประเทศจีน เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ และทวีปยุโรป เป็นทางผ่านของเส้นทางสายไหมซึ่งเป็นเส้นทางการค้าตั้งแต่ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๓ เป็นต้นมา)
“อารยธรรมอิสลาม”	(ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๖ ทางตะวันออกของทะเลแคสเปียนตกอยู่ใต้การปกครองของจักรวรรดิอาหรับ และได้รับอารยธรรมอิสลามเข้ามาในบริเวณนี้ ก่อเกิดนักปราชญ์และวิทยาการอิสลามขึ้นมากมาย)
“ราชวงศ์เซลจูก”	(ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๑ ราชวงศ์เซลจูกของชาวเติร์กในคาซัคสถานได้ขยายอาณาเขตไปจีนถึงทวีปแอฟริกาบริเวณประเทศอียิปต์ กลายเป็นจักรวรรดิอันกว้างใหญ่)
“เจงกิส ข่าน”	(คริสต์ศตวรรษที่ ๑๓ เจงกิส ข่าน ได้นำทัพมองโกลมายึดดินแดนเอเชียกลาง และกลายเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิมองโกล)
“จักรวรรดิเปอร์เซียและจักรวรรดิออตโตมัน”	(คริสต์ศตวรรษที ๑๖ เอเชียกลางทางตะวันตกของทะเลแคสเปียนตกเป็นของจักรวรรดิเปอร์เซียและจักรวรรดิออตโตมัน)
“สหภาพโซเวียต”	(คริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ ดินแดนในเอเชียกลางได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของรัสเซียและสหภาพโซเวียตจนกระทั่งใน ค.ศ. ๑๙๙๑ สหภาพโซเวียตล่มสลายดินแดนแถบนี้จึงแยกตัวเป็นอิสระ)

บรรณานุกรม

หนังสือ

น้ำเงิน บุญเปี่ยม. (๒๕๕๑). **โลกร่วมสมัย.** พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประภัสสร บุญประเสริฐ. (๒๕๓๕). **ประวัติศาสตร์เอเชียใต้.** พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ไพฑูรย์ มีกุศล และคณะ. (๒๕๕๙). **ประวัติศาสตร์ ม. ๒.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.

อรพินท์ ปานนาค และคนอื่นๆ. (๒๕๔๒). **อารยธรรมตะวันออก.** พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

แหล่งข้อมูลออนไลน์

ทวีศักดิ์ คุณโยชัย. (๒๕๖๑). **South Asia Geography.** สืบค้นเมื่อ ๙ มิถุนายน ๑๕๖๑, จาก http://www.satit.up.ac.th/BBC07/AboutStudent/Document/Hist_India/pdf/Hist_South Asia_3_Physical.pdf

นันท์นรี พานิชกุล. (๒๕๕๖). **มัลดีฟส์ ความพิสุทธิ์ที่ปลุกเร้า.** สืบค้นเมื่อ ๙ มิถุนายน ๑๕๖๑, จาก http://www.tcdc.or.th/creativethailand/article/CreativeCity/19604,

ประจักษ์ วัฒนานุสิทธิ์. (๒๕๕๒, กรกฎาคม-กันยายน). **วชิราวุธานุสรณ์สาร.** สืบค้นเมื่อ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๑, จาก http://digi.library.tu.ac.th/index/0167/28-3-Jul-2552/07PAGE60-PAGE74.pdf

พีรทิพย์ สุคันธเมศวร์ และนภัสชนก เคหะธูป. (๒๕๕๔). **อารยธรรมอินเดียโบราณ.** สืบค้นเมื่อ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๑, จาก http://www.thaigoodview.com/node/81727

วันชัย ตันติวิทยาพิทักษ์. (๒๕๕๕). **เดินตามรอยเท้าวันสุดท้ายของคานธี.** สืบค้นเมื่อ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๑, จาก http://www.sarakadee.com/blog/oneton/?p=1225

สงครามอินเดีย-ปากีสถาน. (๒๕๖๑). สืบค้นเมื่อ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑, จาก https://www.baanjomyut .com/library/war_of_religions/02.html

สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน). (๒๕๕๗). **สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา.** สืบค้นเมื่อ ๙ มิถุนายน ๑๕๖๑, จาก https://www.neda.or.th/home/uploads%20-%20Copy/news/29201585139-07Hvy3Cq.pdf

ภาคผนวก ก.

แบบประเมินรวม

แบบประเมินรวม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๒

---

๑. แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสำหรับครูผู้สอนประเมินผู้เรียนแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์คุณภาพในการประเมินสมรรถนะผู้เรียน (Rubric)
ใช้สำหรับประเมินสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ส่วนที่ ๒ แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะผู้เรียนสำหรับครู

การบันทึกข้อมูล

ให้ครูผู้สอนทำการประเมินสมรรถนะผู้เรียนแต่ละคน โดยพิจารณาจากเกณฑ์คุณภาพ (Rubric) ในแต่ละตัวชี้วัดและสมรรถนะต่อไปนี้ แล้วทำการบันทึกผลการประเมินลงในแบบบันทึกผลการประเมินที่แนบมาพร้อมกันนี้ โดยมีรายละเอียดในการบันทึกดังนี้

ถ้า ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับดีเยี่ยม ให้กรอกหมายเลข ๓ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม
ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับดี ให้กรอกหมายเลข ๒ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม
ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับพอใช้ ให้กรอกหมายเลข ๑ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม
ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับปรับปรุง ให้กรอกหมายเลข ๐ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม

ตัวอย่างการบันทึกข้อมูล

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑				ตัวชี้วัดที่ ๒		ตัวชี้วัดที่ ๓		ตัวชี้วัดที่ ๔	หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้				พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้	
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๑	๒	๑	
๑	ด.ช. เอ	๓	๒	๓	๓	๒	๒	๓	๓	๓	
๒	ด.ช. บี	๑	๑	๑	๐	๑	๒	๒	๑	๑	
๓	ด.ญ. ซี	๓	๓	๓	๓	๒	๒	๓	๓	๓	

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์คุณภาพในการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (Rubric)

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดู ด้วยภาษาของตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน	พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้อย่างชัดเจนแต่ขาดความคล่องแคล่ว	พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้บ้าง	ไม่สามารถพูดถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองหรือพูดได้
๒. พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้อย่างสมเหตุสมผล คล่องแคล่ว ชัดเจนด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้อย่างมีเหตุผลด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้บ้างโดยมีเหตุผลไม่เพียงพอ	พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามแบบ
๓. เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดู ด้วยภาษาของตนเองได้ใจความครอบคลุม ครบถ้วน และถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดูด้วยภาษาของตนเองได้ใจความสำคัญเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษาวรรคตอนและการเขียนคำไม่เกิน ๒ แห่ง	เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดูด้วยภาษาของตนเองได้ใจความสำคัญเป็นบางส่วน และมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษาวรรคตอน และการเขียนคำตั้งแต่ ๓ แห่ง แต่ไม่เกิน ๕ แห่ง	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามแบบ

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๔. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้ใจความครอบคลุม ครบถ้วนและถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้ใจความสำคัญเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์และมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอน และการเขียนคำไม่เกิน ๒ แห่ง	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้ใจความสำคัญเป็นบางส่วนและมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอน และการเขียนคำตั้งแต่ ๓ แห่ง แต่ไม่เกิน ๕ แห่ง	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามแบบ

ตัวชี้วัดที่ ๒ พูดเจรจาต่อรอง

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. พูดเจรจาโน้มน้าวได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาโน้มน้าวทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่ประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้สำเร็จทุกสถานการณ์	พูดเจรจาโน้มน้าวทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้สำเร็จบางสถานการณ์	พูดเจรจาโน้มน้าวทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองได้สำเร็จ	พูดเจรจาโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตามไม่สำเร็จ
๒. พูดเจรจาต่อรองได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาต่อรอง ทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่ประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้สำเร็จทุกสถานการณ์	พูดเจรจาต่อรอง ทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่ประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้สำเร็จบางสถานการณ์	พูดเจรจาต่อรอง ทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่ประโยชน์ต่อตนเองได้สำเร็จ	พูดเจรจาต่อรองให้ผู้อื่นคล้อยตามไม่สำเร็จ

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๓ เลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์	รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเหมาะสมด้วยตนเองทุกครั้ง	รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเหมาะสมด้วยตนเองเป็นบางครั้ง	รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งต่าง ๆ ตามที่ผู้อื่นชี้แนะ	รับข้อมูลข่าวสารทุกประเภทโดยไม่จำแนกแยกแยะ
๒. ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเอง และส่วนรวมอย่างมีเหตุผลประกอบในทุก ๆ ครั้ง	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเอง และส่วนรวมอย่างมีเหตุผลประกอบเป็นบางครั้ง	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเอง หรือส่วนรวมโดยมีเหตุผลประกอบบางครั้ง	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสารตามความต้องการของตนเองโดยไม่ไตร่ตรอง

ตัวชี้วัดที่ ๔ เลือกใช้วิธีการสื่อสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสมและคุ้มค่ากับลักษณะข้อมูลข่าวสารโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อตนเองและสังคมทุกครั้ง	เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสมและคุ้มค่ากับลักษณะข้อมูลข่าวสารโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อตนเองและสังคมเป็นบางครั้ง	เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับลักษณะข้อมูลข่าวสารโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อตนเองหรือสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารกับลักษณะข้อมูลข่าวสารโดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อตนเองและสังคม

สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด

ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญ และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ ๑. จำแนกข้อมูลได้ ๒. จัดหมวดหมู่ข้อมูลได้ ๓. จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลได้ ๔. เปรียบเทียบข้อมูลได้ในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความเป็นจริง	มีพฤติกรรมบ่งชี้ ๓ พฤติกรรมในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความเป็นจริง	มีพฤติกรรมบ่งชี้ ๒ พฤติกรรมในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความเป็นจริง	มีพฤติกรรมบ่งชี้พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง หรือไม่ปรากฏพฤติกรรมใดเลย
๒. หาความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูล และสามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องครบถ้วน	ระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูล และสามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง	ระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลได้ถูกต้อง แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้	ไม่สามารถระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูล และไม่สามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้

สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๓. สามารถระบุหลักการสำคัญแนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิด หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิด หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิด หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้ถูกต้องเป็นบางส่วนและไม่ครบถ้วน	หลักการสำคัญ แนวคิด หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันไม่ถูกต้อง

ตัวชี้วัดที่ ๒ คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. คิดสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การวางแผน ออกแบบ คาดการณ์ กำหนดเป็นเป้าหมายในอนาคต เพื่อประกอบการตัดสินใจต่อตนเองและสังคม	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวม สรุปเป็นองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ เพื่อประกอบการวางแผนตัดสินใจที่เกี่ยวกับการสร้างผลงานที่เกี่ยวกับตนเองและสังคมได้	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวม สรุปเป็นองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ เพื่อประกอบการวางแผนตัดสินใจที่เกี่ยวกับการสร้างผลงานที่เกี่ยวกับตนเองหรือสังคมได้	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวมกันได้เป็นผลงาน	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวมกันไม่ได้

สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ) (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๒. คิดสร้างสรรค์ มีจิตนาการและสามารถประยุกต์สร้างสรรค์สิ่งใหม่เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	ใช้จินตนาการในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ และหรือประยุกต์สร้างสิ่งใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อตนเองและสังคม	ใช้จินตนาการในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ และหรือประยุกต์สร้างสิ่งใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อตนเองหรือสังคม	ใช้จินตนาการในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ และ/หรือประยุกต์สร้างสิ่งใหม่ได้	ใช้จินตนาการในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่และ/หรือประยุกต์สร้างสิ่งใหม่ไม่
๓. คิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อ ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่หลากหลายโดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม	คิดโดยใช้เหตุผลพิจารณาตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยใช้เกณฑ์ที่ถูกต้องเหมาะสมต่อตนเองและสังคม สามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหาได้	คิดโดยให้เหตุผลพิจารณาตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยใช้เกณฑ์ที่ถูกต้องเหมาะสมต่อตนเองหรือสังคม	คิดโดยให้เหตุผลพิจารณาตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานของข้อมูลที่น่าเชื่อถือโดยใช้เกณฑ์ที่ถูกต้องได้	คิดโดยให้เหตุผลพิจารณาและตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานของข้อมูลที่น่าเชื่อถือโดยใช้เกณฑ์ที่ถูกต้องไม่ได้

สมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. วิเคราะห์ปัญหา ๑.๑ ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองที่ตรงกับสภาพปัญหาได้มากกว่า ๓ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองที่ตรงกับสภาพปัญหาได้ ๓ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองที่ตรงกับสภาพปัญหาได้ ๒ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองที่ตรงตามสภาพปัญหาได้ ๑ ปัญหา
๑.๒ ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัว	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัวที่ตรงกับสภาพปัญหาได้มากกว่า ๓ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัวที่ตรงกับสภาพปัญหาได้ ๓ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัวที่ตรงกับสภาพปัญหาได้ ๒ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัวที่ตรงตามสภาพปัญหาได้ ๑ ปัญหา
๑.๓ ระบุสาเหตุของปัญหา	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับปัญหามากกว่า ๓ สาเหตุ	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับปัญหา ๓ สาเหตุ	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับปัญหา ๒ สาเหตุ	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ๑ สาเหตุ หรือระบุสาเหตุได้แต่ไม่สอดคล้องกับปัญหา
๑.๔ จัดระบบข้อมูล ๑.๔.๑. การจำแนก	จำแนกและจัดหมวดหมู่สาเหตุของปัญหาได้ถูกต้องทุกสาเหตุ	จำแนกและจัดหมวดหมู่สาเหตุของปัญหาได้ถูกต้อง ๒ ใน ๓ สาเหตุ	จำแนกและจัดหมวดหมู่สาเหตุของปัญหาได้ถูกต้อง ๑ ใน ๓ สาเหตุ	จำแนกและจัดหมวดหมู่สาเหตุของปัญหาไม่ได้หรือไม่มีการจัดหมวดหมู่
๑.๔.๒. การจัดลำดับ	มีการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผลทุกสาเหตุ	มีการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล ๒ ใน ๓ สาเหตุ	มีการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล ๑ ใน ๓ สาเหตุ	ไม่มีการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหา หรือจัดได้ไม่สมเหตุสมผล

สมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑.๔.๓. เชื่อมโยง	แสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลที่จะเกิดขึ้นได้โดยมีข้อมูลสนับสนุนอย่างสมเหตุสมผลทุกสาเหตุ	แสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลที่จะเกิดขึ้นได้โดยมีข้อมูลสนับสนุนอย่างสมเหตุสมผล ๒ ใน ๓ สาเหตุ	แสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลที่จะเกิดขึ้นได้โดยมีข้อมูลสนับสนุนอย่างสมเหตุสมผล ๑ ใน ๓ สาเหตุ	ไม่มีการแสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลที่จะเกิดขึ้น
๑.๕ การตั้งสมมุติฐาน	บอกแนวโน้มของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้มากกว่า ๓ สถานการณ์	บอกแนวโน้มของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ ๓ สถานการณ์	บอกแนวโน้มของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ ๒ สถานการณ์	บอกแนวโน้มของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ ๑ สถานการณ์หรือบอกไม่ได้
๑.๖ การกำหนดทางเลือก	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้มากกว่า ๓ วิธี	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้ ๓ วิธี	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้ ๒ วิธี	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหามีความเป็นไปได้ ๑ วิธี หรือกำหนดทางเลือกที่เป็นไปไม่ได้
๑.๗ การตัดสินใจเลือกวิธีการ	ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดซึ่งไม่เกิดผลกระทบในทางลบแก่ตนเองและผู้อื่น	ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดและมีผลกระทบในทางลบแก่ตนเองและผู้อื่นไม่เกิน ๑ ประเด็น	ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดและมีผลกระทบในทางลบแก่ตนเองและผู้อื่น ๒ ประเด็น	ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยไม่พิจารณาข้อดีและข้อจำกัดทำให้เกิดผลกระทบในทางลบแก่ตนเองและผู้อื่นมากกว่า ๒ ประเด็น

สมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๒. การวางแผนในการแก้ปัญหา	มีการวางแผนและออกแบบวิธีการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผลโดยใช้ข้อมูลรายละเอียดประกอบการวางแผน มีขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจนและมีข้อมูลเพียงพอ	มีการวางแผนและออกแบบวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลรายละเอียดประกอบการวางแผน มีขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจนและมีข้อมูลเพียงพอ	มีการวางแผนและออกแบบวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลรายละเอียดประกอบการวางแผน มีขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน	ไม่มีการวางแผนและออกแบบวิธีการแก้ปัญหา
๓. การดำเนินการแก้ปัญหา ๓.๑ การปฏิบัติตามแผน	ปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ทุกขั้นตอนมีข้อมูลสนับสนุนครบถ้วนสมบูรณ์	ปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ ๒ ในสาม ของขั้นตอนและมีข้อมูลสนับสนุนสมบูรณ์	ปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ ๑ ใน ๓ ของขั้นตอนและมีข้อมูลสนับสนุนสมบูรณ์	ไม่มีการปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่วางไว้
๓.๒ การตรวจสอบทบทวนแผน	มีการตรวจสอบทบทวนแผนและมีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องครบถ้วน สมบูรณ์	มีการตรวจสอบทบทวนแผนและมีการแก้ไขข้อบกพร่องแต่ไม่สมบูรณ์	มีการตรวจสอบทบทวนแผน แต่ไม่มีการแก้ไขข้อบกพร่อง	ไม่มีการตรวจสอบทบทวน

สมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๔. สรุปผลและรายงาน	มีการสรุปผลและจัดทำรายงานอย่างถูกต้อง สมบูรณ์ ชัดเจน มีหลักฐานอ้างอิงอย่างสมเหตุสมผลและแสดงถึงการนำข้อค้นพบที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น	มีการสรุปผลและจัดทำรายงานอย่างถูกต้อง สมบูรณ์ ชัดเจน มีหลักฐานอ้างอิงและแสดงถึงการนำข้อค้นพบที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น	มีการสรุปผลและจัดทำรายงาน แต่ไม่แสดงถึงการนำข้อค้นพบที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น	ไม่มีการสรุปและจัดทำรายงานผล

ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลลัพธ์ที่เกิดจากการแก้ปัญหา

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. คุณภาพของผลงาน/การแก้ปัญหา	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหามีความถูกต้องตามหลักการ เหตุผล และเกิดจากการดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดอย่างชัดเจน	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหา มีความถูกต้องตามหลักการ เหตุผล แต่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ทั้งหมด	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหามีความถูกต้องตามหลักการ เหตุผล แต่การแก้ปัญหาไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหาไม่ถูกต้องตามหลักการ เหตุผล และไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนด
๒. นำไปประยุกต์ใช้	นำข้อค้นพบจากผลงาน/ชิ้นงานไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างสอดคล้องตามหลักเหตุผลและคุณธรรม	นำข้อค้นพบจากผลงาน/ชิ้นงานไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล	นำข้อค้นพบจากผลงาน/ชิ้นงานไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่น	ไม่มีการนำข้อค้นพบจากผลงาน/ชิ้นงานไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่น

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ตัวชี้วัดที่ ๑ นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายไปใช้ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงงานที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	นำความรู้/ทักษะและเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้สร้างสรรค์งานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ (ผลงานมีประโยชน์ ประหยัดงบประมาณ/ทรัพยากร และสำเร็จ) ในเวลาที่กำหนดและสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	นำความรู้/ทักษะและเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้สร้างสรรค์งานอย่างเป็นระบบแต่ขาดประสิทธิภาพ (ประโยชน์ ประหยัดงบประมาณ/ทรัพยากร และสำเร็จ) ในเวลาที่กำหนดและสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	นำความรู้/ทักษะและเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้สร้างสรรค์งานได้แต่ไม่มีประสิทธิภาพและไม่สำเร็จในเวลาที่กำหนด	นำความรู้/ทักษะและเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้สร้างสรรค์งานไม่ได้

ตัวชี้วัดที่ ๒ เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ หรือแหล่งอ้างอิงที่หลากหลายโดยปฏิบัติทุกครั้ง	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ หรือแหล่งอ้างอิงที่หลากหลายโดยปฏิบัติเป็นบางครั้ง	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งเรียนรู้ หรือแหล่งอ้างอิงที่ไม่หลากหลาย	คัดลอก ข้อมูล ข่าวสาร ผู้อื่นโดยไม่มีการสืบค้น
๒. สามารถเชื่อมโยงความรู้	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับและสามารถนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญครบถ้วนหรือเปรียบเทียบกับหลักการทฤษฎีได้อย่างสอดคล้องน่าเชื่อถือทุกประเด็น	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับและสามารถนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญได้เป็นบางส่วนหรือเปรียบเทียบกับหลักการทฤษฎีได้อย่างสอดคล้องน่าเชื่อถือเป็นบางประเด็น	จัดกลุ่มความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับและสามารถนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญได้	จัดกลุ่มความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับไม่ได้หรือนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญโดยเปรียบเทียบหลักการทฤษฎีไม่สอดคล้องหรือไม่น่าเชื่อถือ
๓. มีวิธีการในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ และสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจอย่างต่อเนื่อง	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาค้นคว้า ข้อมูล ข่าวสารเพื่อสร้างประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ตามความสนใจอย่างต่อเนื่อง	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาค้นคว้า ข้อมูล ข่าวสารเพื่อสร้างประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ตามความสนใจได้	มีวิธีการในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ข่าวสารที่ไม่หลากหลายเพื่อสร้างประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ตามความสนใจ	มีวิธีการในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ข่าวสาร แต่ไม่สามารถสร้างประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม(๓)	ดี(๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ(๑)	ปรับปรุง(๐)
๑. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นของตน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	แสดงความคิดเห็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยสนับสนุนหรือคัดค้านความคิดเห็นนั้นด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น พร้อมทั้งปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ เป็นที่พึงพอใจของกลุ่ม	แสดงความคิดเห็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยสนับสนุนหรือคัดค้านความคิดเห็นบ้างด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น พร้อมทั้งปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ	แสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น หรือปฏิบัติงานที่รับผิดชอบสำเร็จเมื่อมีผู้อื่นมากระตุ้น	ปฏิบัติงานของตนเองได้ แต่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๒. ปฏิบัติตามกฎ กติกา หน้าที่ ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคม สามารถระบุหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน และปฏิบัติตามหน้าที่ ที่ส่งผลให้เกิดผลดีต่อตนเองและส่วนรวม	ปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคม สามารถระบุหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน และปฏิบัติตามหน้าที่ ที่ส่งผลให้เกิดผลดีต่อตนเองได้	ปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคม สามารถระบุหน้าที่ได้ แต่ละเลยการปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ไม่ปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคมหรือละเลยในหน้าที่
๓. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	ปฏิบัติตนได้ตามสิทธิของตนเอง ในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความกล้าในการเรียกร้องสิทธิ์ที่ถูกละเลยและไม่ละเมิดหรือรู้จักเคารพสิทธิ์ที่พึงได้ของผู้อื่น	ปฏิบัติตนได้ตามสิทธิ์ที่มีในการเข้าร่วมกิจกรรม แต่ไม่กล้าเรียกร้องสิทธิ์ที่ถูกละเลยและให้โอกาสผู้อื่นใช้สิทธิ์ที่พึงได้	ปฏิบัติตนตามสิทธิ์ที่มีในบางกิจกรรม แต่ไม่ละเมิดหรือใช้โอกาสในการหยิบฉวยสิทธิ์ที่พึงได้ของผู้อื่น	ละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่นในบางโอกาส

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม(๓)	ดี(๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ(๑)	ปรับปรุง(๐)
๔. เห็นคุณค่าของการมีชีวิต	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรื่นรมย์ส่งผลที่ดีต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของตนเองและผู้อื่น	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรื่นรมย์ส่งผลที่ดีต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของตนเองหรือผู้อื่น	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรื่นรมย์ส่งผลที่ดีต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของผู้อื่นโดยหวังประโยชน์ส่วนตน	มีพฤติกรรมเสี่ยงที่ส่งผลต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของตนเองและผู้อื่น
๕. เข้าใจ ยอมรับ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ความเสมอภาคทางเพศ	มีพฤติกรรมในการแสดงออกถึงการยอมรับกับผู้ร่วมกิจกรรมที่แตกต่างทางกาย ทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัยอย่างจริงใจ	มีพฤติกรรมในการแสดงออกถึงการยอมรับกับผู้ร่วมกิจกรรมที่แตกต่างทางกาย ทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัยอย่างมีเงื่อนไข	เข้าใจ ยอมรับ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางกาย ทางความคิด เพศและวัยของตนเอง	ไม่สามารถดูแลตนเองตามการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และไม่เห็นความสำคัญของการเสมอภาคทางเพศ
๖. ใช้ภาษา กิริยา ท่าทางเหมาะสมกับบุคคลและโอกาสตามมารยาทสังคม	มีกิริยา วาจา ท่าทางและแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับบุคคล สถานที่ในทุกโอกาส	มีกิริยา วาจา ท่าทาง และแต่งกายสุภาพเหมาะสมเมื่ออยู่ต่อหน้าชุมชน	มีกิริยา วาจา ท่าทาง หรือแต่งกายไม่เหมาะสมเมื่ออยู่ต่อหน้าชุมชนในบางครั้ง	มีกิริยา วาจา ท่าทาง หรือแต่งกายไม่เหมาะสมในทุกโอกาส
๗. ปฏิบัติงานในส่วนรวมอย่างมีความสุข	พึงพอใจเข้าร่วมกิจกรรมอย่างกว้างขวางในฐานะผู้นำหรือผู้ตาม	เข้าร่วมกิจกรรมส่วนรวมได้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	มีความกังวลอยู่บ้างเมื่อต้องปฏิบัติงานกับผู้อื่น	แยกตนเองจากการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นมาทำงานแต่ผู้เดียว

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๔ จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม(๓)	ดี(๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ(๑)	ปรับปรุง(๐)
๑. วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาและมีการจัดการได้เหมาะสม	มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการควบคุมตนเองให้รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบ มีการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหาของตนเองและผู้อื่น แล้วจึงลงมือแก้ไขปัญหาได้ประสบผลสำเร็จ	มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการควบคุมตนเองให้รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบ มีการสอบถามหรือเก็บข้อมูลเพื่อประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหาของตนเองหรือผู้อื่น แล้วจึงลงมือแก้ไขปัญหาได้ประสบผลสำเร็จ	ควบคุมตนเองให้รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบ และแก้ไขปัญหาโดยไม่ประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหา	รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบ แต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้

ตัวชี้วัดที่ ๕ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม(๓)	ดี(๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ(๑)	ปรับปรุง(๐)
๑. ติดตามข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบันของสังคมโลก	ตื่นตัวรับรู้ข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของข่าวสารที่อาจจะเกิดกับตนและสังคมโลก	ตื่นตัวรับรู้ข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของข่าวสารที่อาจจะเกิดกับตนและชุมชน	รับรู้ข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของข่าวสารที่อาจจะเกิดกับตน	ขาดความใส่ใจในข้อมูลข่าวสาร
๒.ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สภาพแวดล้อม	ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม โดยไม่มีพฤติกรรมขัดแย้งกับวัฒนธรรมของสังคมไทย	ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม	ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในสังคมและสภาพแวดล้อม	รับรู้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อมแต่ไม่ใส่ใจที่จะปรับตัว

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๖ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม(๓)	ดี(๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ(๑)	ปรับปรุง(๐)
๑. รู้จักป้องกัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ การล่วงละเมิดทางเพศ อุบัติเหตุ สารเสพติด และความรุนแรง	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทุกรายการ ๑. หลีกเลี่ยงจากสารเสพติดทุกประเภท ๒. ไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ๓. ไม่ปรากฏพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ ๔. มีความระมัดระวังในการเล่นหรือทำกิจกรรมใด ๆ ที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ ๕. รับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ ๖. ออกกำลังกายเป็นประจำ	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในข้อ ๑-๔ และข้อ ๕-๖ ข้อใดข้อหนึ่ง	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในข้อ ๑-๔	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ไม่ครบตามข้อ ๑-๔
๒. จัดการกับอารมณ์และความเครียดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	ควบคุมอารมณ์ โดยไม่แสดงความฉุนเฉียวหรือไม่พอใจด้วยคำพูด กิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่นใช้เวลาว่างในการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อผ่อนคลายความเครียดได้	ควบคุมอารมณ์ โดยไม่แสดงความฉุนเฉียวหรือไม่พอใจด้วยคำพูด กิริยาอาการ ต่อหน้าผู้อื่นใช้เวลาว่างเพื่อผ่อนคลายความเครียด	ควบคุมอารมณ์ โดยไม่แสดงความฉุนเฉียวหรือไม่พอใจด้วยคำพูด กิริยาอาการ ต่อหน้าผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะท้วงติง	แสดงความฉุนเฉียวหรือไม่พอใจด้วยคำพูด กิริยา อาการต่อหน้าผู้อื่น

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ตัวชี้วัดที่ ๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ / ผ่านเกณฑ์ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวมและสรุปความรู้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง มีความหลากหลายแปลกใหม่ และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยสามารถแนะนำผู้อื่นได้	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวมและสรุปความรู้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง มีความหลากหลายแปลกใหม่และเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง และเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้ด้วยตนเองได้แต่ต้องอาศัยผู้แนะนำ
๒. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการรับและส่งสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้องและมีความหลากหลายแปลกใหม่ โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และสามารถแนะนำผู้อื่นได้	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการรับและส่งสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้อง และมีความหลากหลายแปลกใหม่ โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับและส่งสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	เลือกและใช้เทคโนโลยีให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้องแต่ไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อผู้อื่น

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ / ผ่านเกณฑ์ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๓. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากร ในการทำงานและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยมีความหลากหลาย แปลกใหม่น่าสนใจ ไม่ลอกเลียนแบบ ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถแนะนำผู้อื่นได้	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากร ในการทำงานและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากร ในการทำงานและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากร ในการทำงานและนำเสนอผลงานได้โดยต้องมีผู้แนะนำ
๔. การเลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถแนะนำผู้อื่นได้	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยี ในการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยี ในการแก้ปัญหาได้โดยต้องมีผู้แนะนำ

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ / ผ่านเกณฑ์ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑.การกำหนดปัญหา หรือความต้องการ	ระบุปัญหาหรือความต้องการได้ชัดเจน ครอบคลุม และตรงกับงานที่ทำ	ระบุปัญหาหรือความต้องการได้ชัดเจน แต่ไม่ครอบคลุม และตรงกับงานที่ทำ	ระบุปัญหาหรือความต้องการได้	ระบุปัญหาหรือความต้องการไม่ได้
๒. การรวบรวมข้อมูล	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูลได้ถูกต้อง น่าเชื่อถือตรงกับปัญหาหรือความต้องการเพียงพอที่จะนำมาใช้งาน	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูลได้ถูกต้องตรงกับปัญหาหรือความต้องการเพียงพอที่จะนำมาใช้งาน	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูลได้ถูกต้องแต่ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้งาน	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูลได้ไม่ตรงกับปัญหาหรือความต้องการ
๓. เลือกวิธีการ	เลือกวิธีการได้ตรงกับปัญหาหรือความต้องการได้ทุกครั้ง	เลือกวิธีการได้ตรงกับปัญหาหรือความต้องการได้เป็นส่วนใหญ่	เลือกวิธีการได้ตรงกับปัญหาหรือความต้องการได้เป็นบางส่วน	เลือกวิธีการไม่ตรงกับปัญหาหรือความต้องการ
๔. การออกแบบและปฏิบัติการ	ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและแก้ปัญหาหรือความต้องการ และปฏิบัติการตามที่ออกแบบไว้ได้สำเร็จทุกขั้นตอน	ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและแก้ปัญหาหรือความต้องการ และปฏิบัติการตามที่ออกแบบไว้ได้สำเร็จเกือบทุกขั้นตอน	ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและแก้ปัญหาหรือความต้องการ และปฏิบัติการตามที่ออกแบบไว้ได้สำเร็จบางขั้นตอน	ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและแก้ปัญหาหรือความต้องการได้ แต่ไม่สามารถปฏิบัติการตามที่ออกแบบไว้ได้สำเร็จ
๕. ทดสอบ	มีการทดสอบกระบวนการทำงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการทุกขั้นตอน	มีการทดสอบกระบวนการทำงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเกือบทุกขั้นตอน	มีการทดสอบกระบวนการทำงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการบางขั้นตอน	มีการทดสอบกระบวนการทำงานแต่ไม่มีหลักวิชาการสนับสนุน

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ / ผ่านเกณฑ์ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๖. ปรับปรุงแก้ไขงาน	งานไม่มีข้อบกพร่องหรือมีข้อบกพร่องได้รับการแก้ไขทั้งหมด	ข้อบกพร่องของงานได้รับการแก้ไขเกือบทั้งหมด	ข้อบกพร่องของงานได้รับการแก้ไขเป็นบางส่วน	ข้อบกพร่องของงานได้รับการแก้ไขเล็กน้อย
๗. การประเมินผล	ใช้เทคโนโลยีในการประมวลผลจนเกิดชิ้นงาน/ภาระงาน ที่สามารถแก้ปัญหาหรือความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ใช้เทคโนโลยีในการประมวลผลจนเกิดชิ้นงาน/ภาระงาน ที่สามารถแก้ปัญหาหรือความต้องการได้	ใช้เทคโนโลยีในการประมวลผลจนเกิดชิ้นงาน/ภาระงาน แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาหรือความต้องการได้	ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน

ส่วนที่ ๒ แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสำหรับครู

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑				ตัวชี้วัดที่ ๒		ตัวชี้วัดที่ ๓		ตัวชี้วัดที่ ๔	หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้				พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้	
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๑	๒	๑	
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑			ตัวชี้วัดที่๒			หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่๑														ตัวชี้วัดที่ ๒		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้														พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑.๑	๑.๒	๑.๓	๑.๔			๑.๕	๑.๖	๑.๗	๒	๓			๔	๑	๒	
					๑.๔.๑	๑.๔.๒	๑.๔.๓					๓.๑	๓.๒	๓.๓				
๑																		
๒																		
๓																		
๔																		
๕																		
๖																		
๗																		
๘																		
๙																		
๑๐																		

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่๑	ตัวชี้วัดที่ ๒			ตัวชี้วัดที่๓							ตัวชี้วัดที่๔	ตัวชี้วัดที่๕		ตัวชี้วัดที่๖		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้							พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๑	๑	๒	๑	๒	
๑																		
๒																		
๓																		
๔																		
๕																		
๖																		
๗																		
๘																		
๙																		
๑๐																		

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑				ตัวชี้วัดที่๒							หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้				พฤติกรรมบ่งชี้							
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													

๒. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับครูผู้สอนประเมินผู้เรียนแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์คุณภาพในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน (Rubric) ใช้สำหรับประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ส่วนที่ ๒ แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนสำหรับครู

การบันทึกข้อมูล

ให้ครูผู้สอนทำการประเมินสมรรถนะผู้เรียนแต่ละคน โดยพิจารณาจากเกณฑ์คุณภาพ (Rubric) ในแต่ละตัวชี้วัดและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไปนี้ แล้วทำการบันทึกผลการประเมินลงในแบบบันทึกผลการประเมินที่แนบมาพร้อมกันนี้ โดยมีรายละเอียดในการบันทึกดังนี้

ถ้า ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับดีเยี่ยม ให้กรอกหมายเลข ๓ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม

ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับดี ให้กรอกหมายเลข ๒ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม

ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับพอใช้ ให้กรอกหมายเลข ๑ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม

ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับปรับปรุง ให้กรอกหมายเลข ๐ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม

ตัวอย่างการบันทึกข้อมูล

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑			ตัวชี้วัดที่ ๒		ตัวชี้วัดที่ ๓			ตัวชี้วัดที่ ๔			หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้			
		๑	๒	๓	๑	๒	๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๑	ด.ช. เอ												
๒	ด.ช. บี												
๓	ด.ญ. ซี												

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์คุณภาพในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Rubric)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัดที่ ๑ เป็นพลเมืองดีของชาติ

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๕๐-๕๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
๓. มีความสามัคคี ปรองดอง				

ตัวชี้วัดที่ ๒ ธำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ปรองดอง ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. หวงแหน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทย	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๕๐-๕๙	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่าร้อยละ ๕๐

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๓ ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๕๐- ๕๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
๓. เป็นแบบอย่างที่ดีของศาสนิกชน				

ตัวชี้วัดที่ ๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๕๐-๕๙	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
๓. แสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์				

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต

ตัวชี้วัดที่ ๑ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ถูกต้องและเป็นจริง	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวต่อการกระทำผิด	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๕๐-๕๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
๓. ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา				

ตัวชี้วัดที่ ๒ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ไม่นำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง เป็นแบบอย่างที่ดีด้านความซื่อสัตย์	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ไม่นำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ไม่นำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง	ไม่ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง มีพฤติกรรมนำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
๓. ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง				

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๓ มีวินัย

ตัวชี้วัดที่ ๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ปฏิบัติตามข้อตกลง ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและรับผิดชอบในการทำงาน	ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และ ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และมีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมและรับผิดชอบในการทำงาน	ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน หรือมีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมและรับผิดชอบในการทำงาน	ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน	ไม่ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ตั้งใจเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้บ่อยครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้บางครั้ง	เข้าเรียนไม่ตรงเวลา ไม่ตั้งใจเรียน ไม่เอาใจใส่ในการเรียน และไม่มีส่วนร่วมในการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นประจำ	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นบ่อยครั้ง	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นบ่อยครั้ง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ต่อ)

<table>
<tr><th rowspan="2">พฤติกรรมบ่งชี้</th><th colspan="4">ระดับคุณภาพ</th></tr>
<tr><th>ดีเยี่ยม (๓)</th><th>ดี (๒)</th><th>พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)</th><th>ปรับปรุง (๐)</th></tr>
<tr><td>๒. บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้</td><td colspan="4">(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)</td></tr>
<tr><td>๓. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</td><td>สามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นประจำ</td><td>สามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันบ่อยครั้ง</td><td>สามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นบางครั้ง</td><td>ไม่สามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นประจำ</td></tr>
</table>

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๕ อยู่อย่างพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ ๑ ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ใช้ทรัพย์สินของตนเองอย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเป็นประจำ	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนบ่อยครั้ง	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเป็นบางครั้ง	ไม่ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
๓. ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล				

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๕ อยู่อย่างพอเพียง (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. วางแผนการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเป็นประจำ	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนบ่อยครั้ง	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเป็นบางครั้ง	ไม่ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัดที่ ๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นภายในเวลาที่กำหนด	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ	ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงาน
๓. ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน				
๔. พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้แล้วเสร็จ				

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๗ รักความเป็นไทย

ตัวชี้วัดที่ ๑ ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูกตเวที

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ ๒. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	แต่งกายและแสดงออกถึงการเป็นผู้มีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ และร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยเป็นประจำ	แต่งกายและแสดงออกถึงการเป็นผู้มีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ และร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยบ่อยครั้ง	แต่งกายและแสดงออกถึงการเป็นผู้มีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ และร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยเป็นบางครั้ง	ไม่แต่งกายและไม่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ และร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย

ตัวชี้วัดที่ ๒ เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	สามารถใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเป็นประจำ	สามารถใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องบ่อยครั้ง	สามารถใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเป็นบางครั้ง	ไม่สามารถใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้อง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๗ รักความเป็นไทย (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๓ อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต ๒. เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยและมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทยเป็นประจำ	สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยและมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทยบ่อยครั้ง	สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยและมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทยเป็นบางครั้ง	ไม่สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยและมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัดที่ ๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นประจำ	อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทนบ่อยครั้ง	อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นบางครั้ง	ไม่อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ดูแล รักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	ดูแล รักษาสาธารณสมบัติสิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคมเป็นประจำ	ดูแล รักษาสาธารณสมบัติสิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคมบ่อยครั้ง	ดูแล รักษาสาธารณสมบัติสิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคมเป็นบางครั้ง	ไม่ดูแล รักษาสาธารณสมบัติสิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

ส่วนที่ ๒ แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนสำหรับครู

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑			ตัวชี้วัดที่ ๒		ตัวชี้วัดที่ ๓			ตัวชี้วัดที่ ๔			หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้			
		๑	๒	๓	๑	๒	๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑			ตัวชี้วัดที่ ๒			หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๓ มีวินัย

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑	๒	
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑		ตัวชี้วัดที่ ๒			หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้			
		๑	๒	๑	๒	๓	
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๕ อยู่อย่างพอเพียง

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑			ตัวชี้วัดที่ ๒		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑	๒	๓	๑	๒	
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑				หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้				
		๑	๒	๓	๔	
๑						
๒						
๓						
๔						
๕						
๖						
๗						
๘						
๙						
๑๐						

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๗ รักความเป็นไทย

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑		ตัวชี้วัดที่ ๒	ตัวชี้วัดที่ ๓		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑	๒	๑	๑	๒	
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑	ตัวชี้วัดที่ ๒		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑	๑	๒	
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

ภาคผนวก ข.

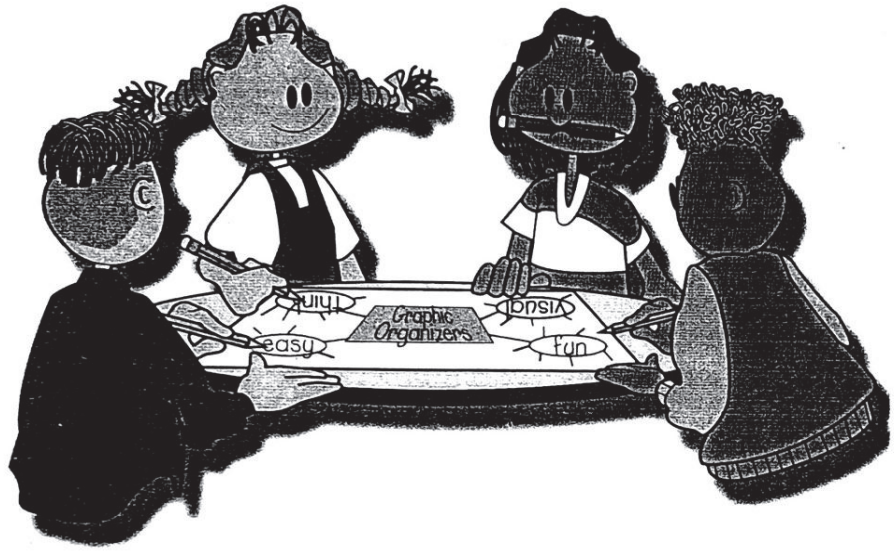
แผนผังความคิด (Graphic Organizers)

Smart Card
Kagan
KCL: TGO

Graphic Organizers

Page 1

***Graphic Organizers** are visual frames used to represent and organize learning information. Graphic organizers engage students' visual intelligence, stretch students' thinking skills, and promote active learning. We may use graphic organizers to plan lessons, units, and present information to our students. This **SmartCard** explores the rationale for using graphic organizers, provides ideas for use in your classroom, and illustrates over 30 graphic organizers to transform your class into a visual think tank!*

Ideas and Activities for My Class

• **Presentations** - On the board or overhead, display a filled-in graphic organizer relating to the topic as you teach. Alternatively, fill in a graphic organizer as you teach. Encourage students to use Mind Maps and other organizers for visual note-taking and as visual aids in their own presentations.

• **Cooperative Learning** - Graphic organizers are excellent for cooperative learning. Have students work in pairs or in teams to fill in or create their organizers. Have students take turns so no single student does all the work and/or have each student use a different colored marker to tell at a glance that everyone is contributing. One favorite method is to have teams brainstorm ideas, organize them in their own frame, then share and compare their organizers with other teams.

• **Reflection and Assessment** - After an activity, lesson or unit, have students create graphic organizers to summarize and reflect on what they learned. Mind Maps work especially well for big concepts. Collect students' organizers to authentically assess their learning.

• **Find My Rule** - This is a fun, cooperative logic activity that works with numerous organizers across the curriculum. Draw an organizer on the board. A math example: Draw two category boxes. Add a symmetrical shape to one Box 1 and an asymmetrical shape to Box 2. Have students discuss why the shapes belong in different categories. Continue to add items, until a team thinks they know the rule. Teams show they know the rule by correctly adding the next items to the organizers. Continue adding items until all teams have "found your rule."

• **Prewriting** - Have students fill in a graphic organizer before they write an essay, story, or steps, or as they prepare a presentation. The graphic organizer depends on the content. For example, for a compare & contrast essay, use a Venn Diagram; for writing instructions, use a Step Chart.

• **Bulletin Boards & Displays** - On the bulletin board, post the many types of organizers; highlight a specific organizer; or display students' completed organizers on any topic.

Why Use Them?

Higher-Level Thinking
Graphic organizers expand many facets of dents' higher-level thinking skills includ analyzing, synthesizing, evaluating, rela and developing concepts, categorizing, quencing, and comparing & contrasting.

Comprehension
Using graphic organizers helps students ter understand the learning material. Stud make content connections, and can see l the information is related.

Memory
Graphic organizers facilitate long-term re tion of information. Information in orga ers is presented in short, easy-to-remembe sual cues rather than long cumbersome Students remember more of what they see draw than what they hear and write.

Brain-Based Learning
Our brains process and store information uniform fashion. We strive to make sense of information, and search for patterns anc ganization. Graphic organizers promote br compatible learning.

Multiple Intelligences
Graphic organizers strongly engage four i ligences simultaneously:

- **Verbal/Linguistic** - Students select words and phrases for their organizers
- **Logical/Mathematical** - Organizers o deal with hierarchy, sequence, part/w relationships, concept development, cycles — all logical processes.
- **Visual/Spatial** - The learning material i ganized in a visual format.
- **Naturalist** - Different graphic organ engage different facets of the naturalis telligence, such as: categorizing, classif sequencing, attention to attributes, com ing & contrasting.

Language Learning & ESL
Information is presented visually rather verbally which helps limited English profi students grasp basic concepts.

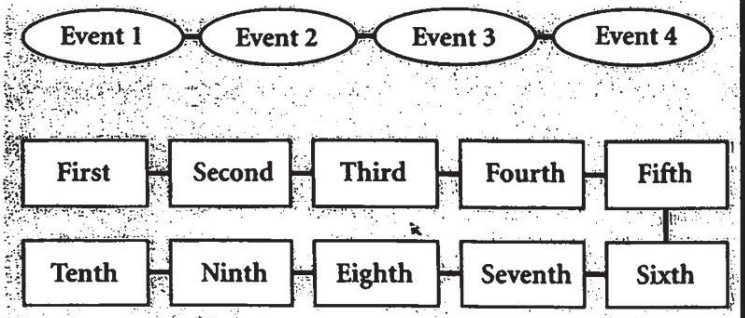
© 1998 *Kagan Cooperative Lear*

Page 2

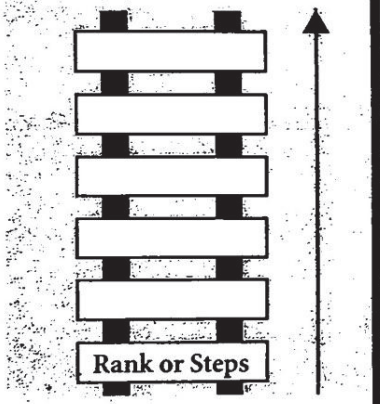
Graphic Organizers! Transform

Sequence Organizers

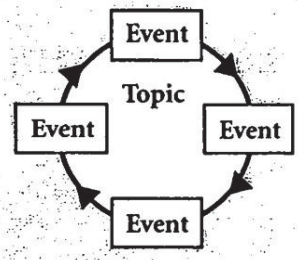
Chains

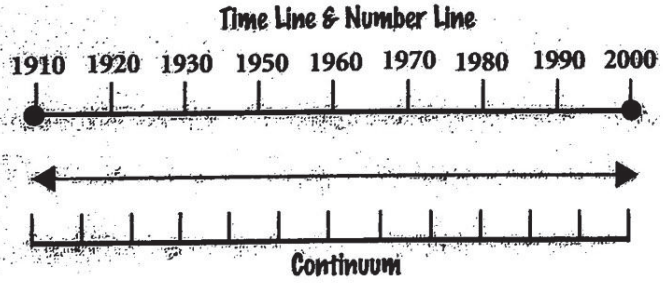
Ladder

Cycle Graph

Line Graphs

Cartoon & Picture Strip

Picture 1	Picture 2	Picture 3	Picture 4	Picture 5

Ideas for Sequence Organizers

Language Arts
- Alphabetical Order
- Parts of a Book
- Parts of a Letter
- Parts of an Essay
- Parts of a Paragraph
- Story Plot, Sequence of Events
- Writing Directions
- Writing Instructions
- Writing Process

Mathematics
- Area, Volume
- Decimals
- Degree of Angle
- Fractions
- Length
- Money
- Number Lines
- Number of Sides
- Numerical Order
- Order of Operation
- Ordinal Sequence
- Percents
- Roman Numerals
- Steps of Problem-Solving
- Time
- Weight

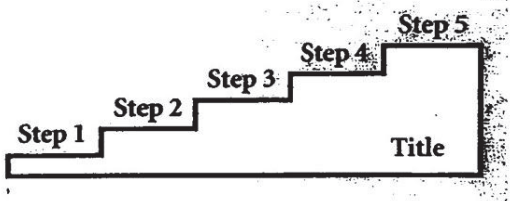

Social Studies
- Historical Events
- Inventions
- Presidents
- Sequence of Events
- Time Lines
- Time Periods

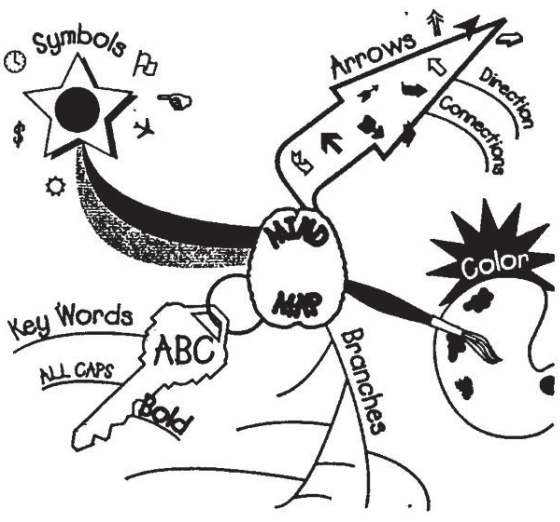
Science
- Chain of Events
- Consequences of Action
- Food Chain
- Planets from Sun
- Procedures for Experiment
- Scientific Method
- Seasonal Cycle
- Water Cycle

Step Chart

Concept Developmer

Mind Map

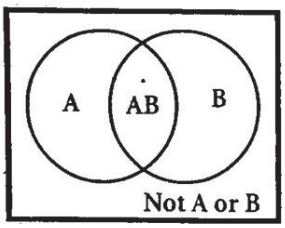

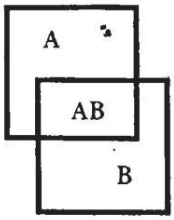
Page 3

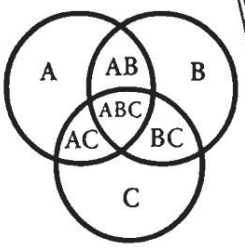
your class into a visual think tank!

Compare/Contrast Organizers

Venn Diagrams

Ideas for Compare/Contrast Organizers

Math
- Addition/Subtraction
- Acute/Obtuse
- Concave/Convex
- Fractions/Decimals
- Metric/ Inch-Pound
- Multiplication/Division
- Symmetrical/Asymmetrical

Social Studies
- Articles of Confederation/ Constitution
- Careers
- Cultures
- Historical Events
- Judicial/Executive/Legislative Branches
- Presidents
- State/Federal
- Wars

Language Arts
- Authors
- Book/Movie
- Business/Friendly Letter
- Characters in Same Book
- Characters in Different Books
- Fairy Tales
- Stories

Science
- Animals
- Fruits/Vegetables
- Solids/Liquid/Gas
- Vitamins

Comparison Charts

Same	Different

T-Chart

Item 1	Item 2
with regard to Characteristic 1	
with regard to Characteristic 2	
with regard to Characteristic 3	

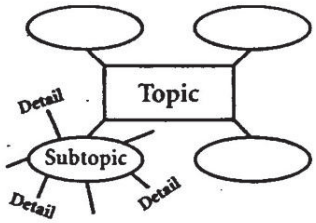
Compare or Contrast Chart

Item 1	Item 2	Item 1	Item 2
Compare		Contrast	
with regard to Characteristic 1		with regard to Characteristic 1	
with regard to Characteristic 2		with regard to Characteristic 2	
with regard to Characteristic 3		with regard to Characteristic 3	

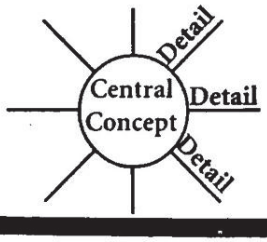
Compare & Contrast Chart

Organizers

Word Web

Concept Map

Concept Charts

Who
What
Where
When
Why

5W Chart

Looks
Tastes
Feels
Smells
Sounds

Senses Chart

Know	Wonder	Learned

Know-Wonder-Learned Chart

Ideas for Concept Development Organizers

Math
- Fractions, Decimals, Percents
- Numbers
- Operations (+, -, x, ÷)
- Patterns
- Place Value
- Probability
- Time, Money

Social Studie
- Career
- Culture
- Current Event
- Explorer
- Historical Event
- Mission
- Native Americans
- Neighborhood
- President
- State
- War

Language Arts
- Book, Poem, Story
- Fairy Tale
- Grammar
- The Library

Science
- Animal
- Acid Rain
- Adaptation
- Dinosaurs
- Electricity
- Health
- Human Body
- Magnets
- Rainforest
- Seas
- Solar System
- Weather

Kagan

1 (800) WEE CO-O

© 2001 Ka

Page 4

More Great Graphic Organizers!

Evaluation Organizers

Evaluation Charts

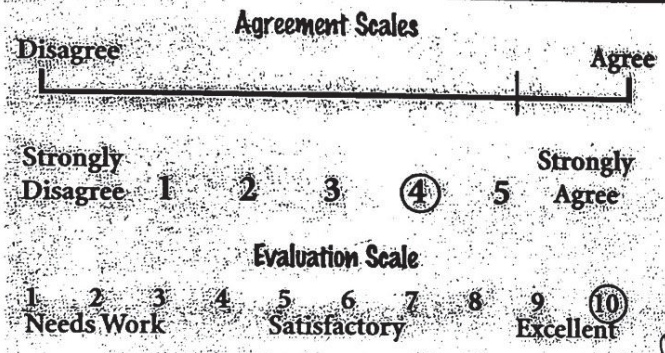
P	M	I
Plus	Minus	Interesting

PMI Chart

+	-
Positive or Like or Agree	Negative or Dislike or Disagree

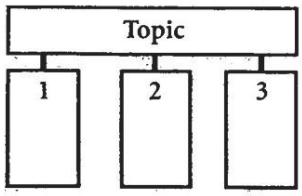
Plus/Minus T-Chart

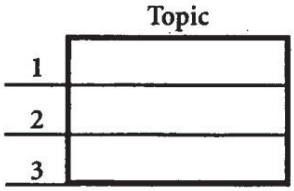
Scales

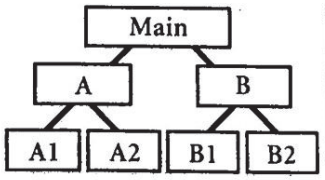
Categorize/Classify Organizers

Categories

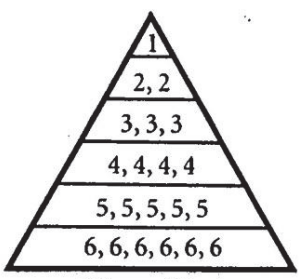

Tree

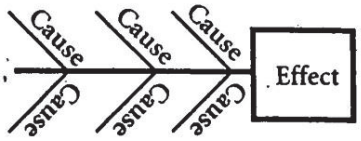
Pyramid

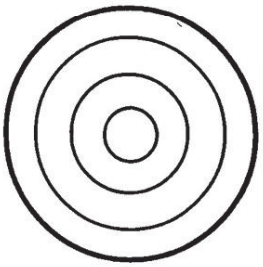
Hierarchical

Relational Organizers

Fish Bone

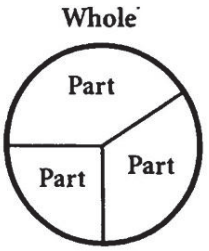

Target

Embedded Concepts or Objects

Pie Chart

Ideas for Categorize/Classify Organizers

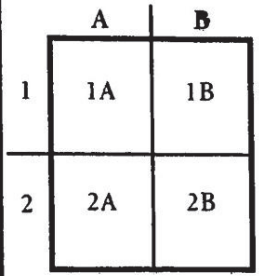
Language Arts
- Common Nouns, Proper Nouns
- End Marks
- Nouns, Verbs, Adjectives, Adverbs
- Phonetic Sounds

Math
- Acute/Obtuse
- Coins
- Factor Tree
- Odd/Even Numbers
- Round Up/Round Down
- Shapes

Science
- Birds, Mammals, Reptiles, Amphibians, Fish
- Carnivores, Herbivores, Omnivores
- Food Pyramid
- Pasta, Beans, Buttons, Nuts, Bolts, Screws
- Plants, Trees, Flowers
- Taxonomy
- Things That Walk, Fly, Swim
- Travel by Air, Land, Sea

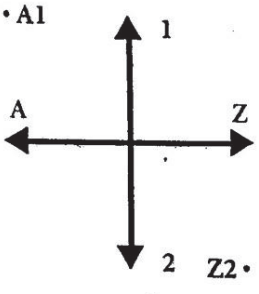
Social Studies
- Caste System
- Family Tree
- Military Rank
- North of, South of, East of, West of
- Social Stratification
- WWI/ WWII, Vietnam War/Korean War

Matrix

2 x 2 Matrix

Plot

© 2001 Kagan

15

แผนผังความคิด

(Graphic Organizers)

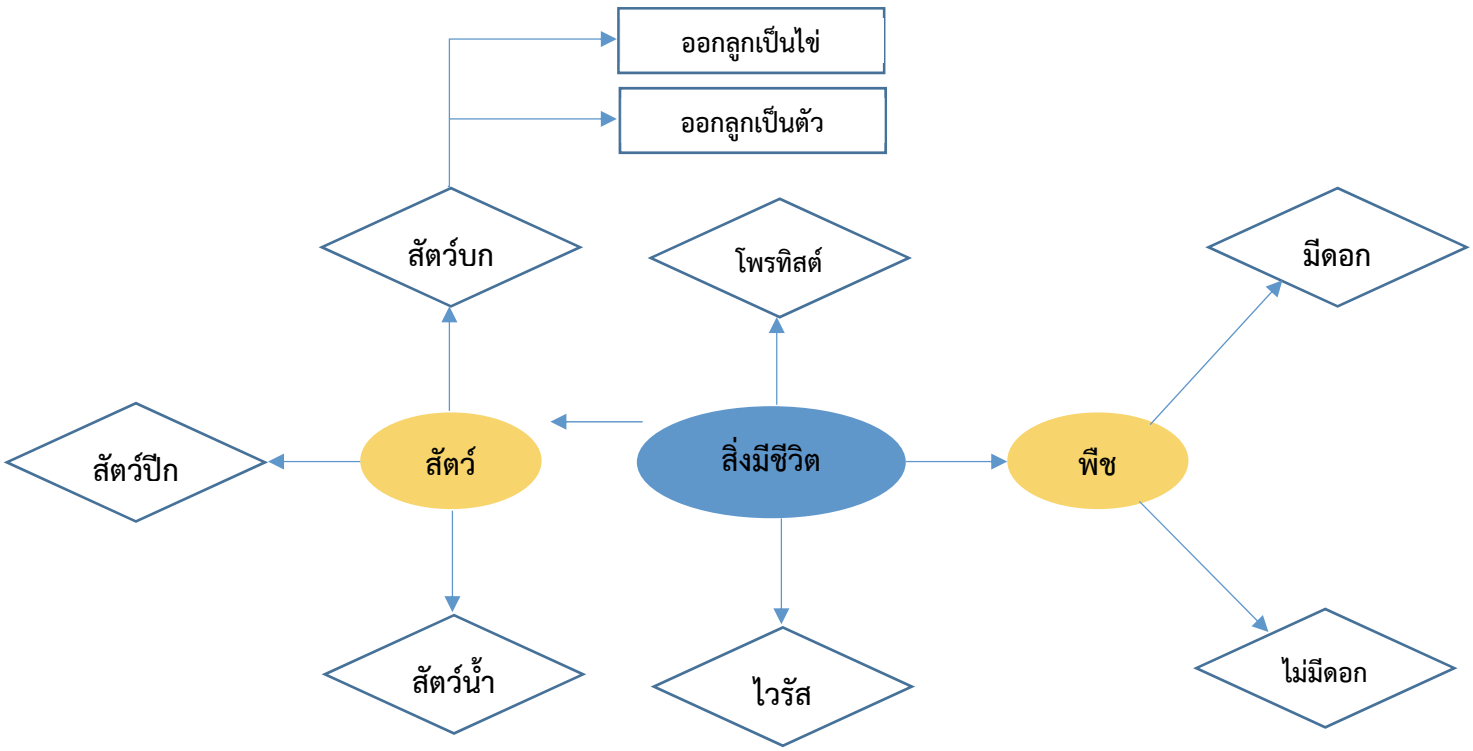

แผนผังความคิด (Graphic Organizers)

แผนผังความคิด เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลหรือความรู้จากการศึกษาค้นคว้า การอ่าน การฟัง คำบรรยาย แล้วนำข้อมูลมาจัดกลุ่ม เขียนเป็นภาพแสดงให้เห็นถึงโครงสร้าง ความคิด กระบวนการคิด และความสัมพันธ์ของกระบวนการคิด โดยใช้รูปภาพ หรือแผนภาพ

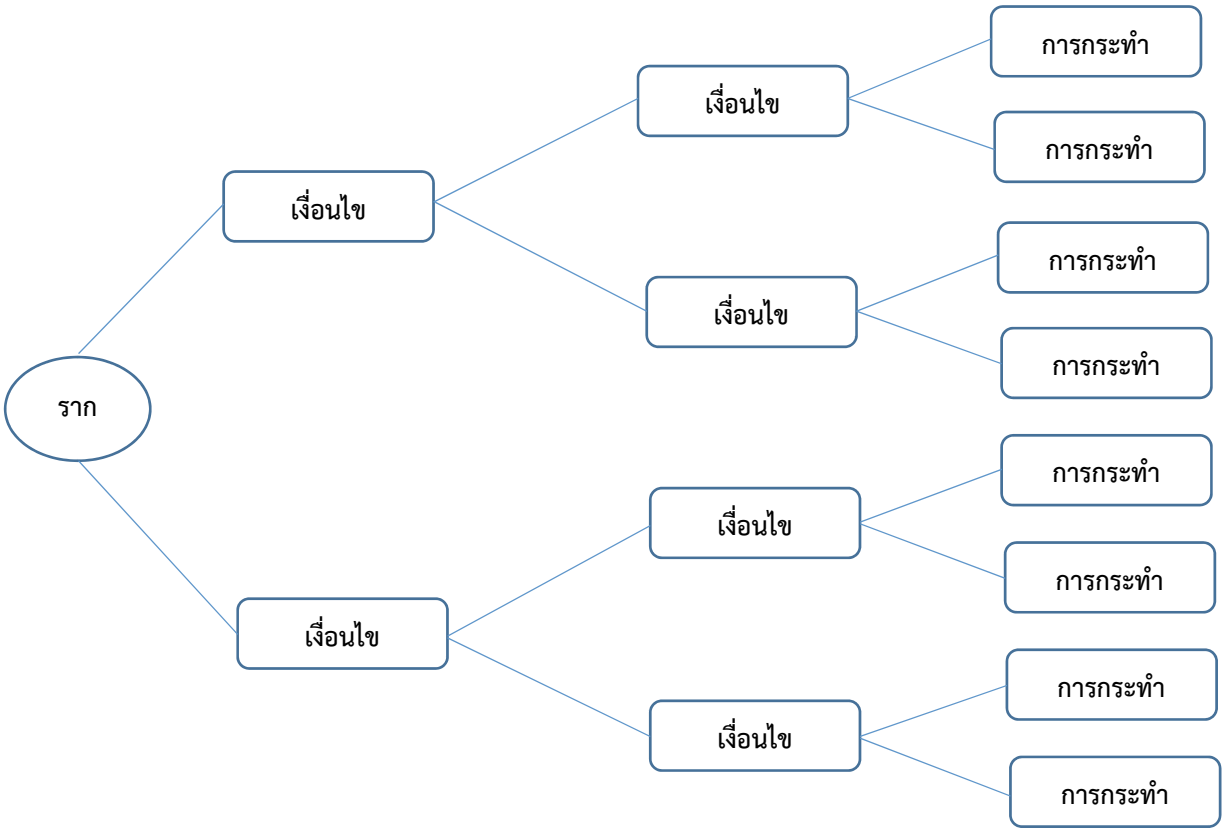
ผังความคิด (Mind Mapping)

เป็นการแสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ของกระบวนการคิด ตั้งแต่ต้นจนจบ ช่วยให้มองเห็นภาพรวมของความคิดและเค้าโครงของความคิดในเรื่องที่กาลังคิด ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของความคิด ทำได้โดยเขียนความคิดหลักไว้ตรงกลางและโยงเส้นให้สัมพันธ์กับความคิดรองความคิดย่อย และความคิดที่แยกย่อยที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันก็ขยายได้ต่อไปอีก ไม่มีทิศทางที่กำหนดแน่นอนตายตัว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

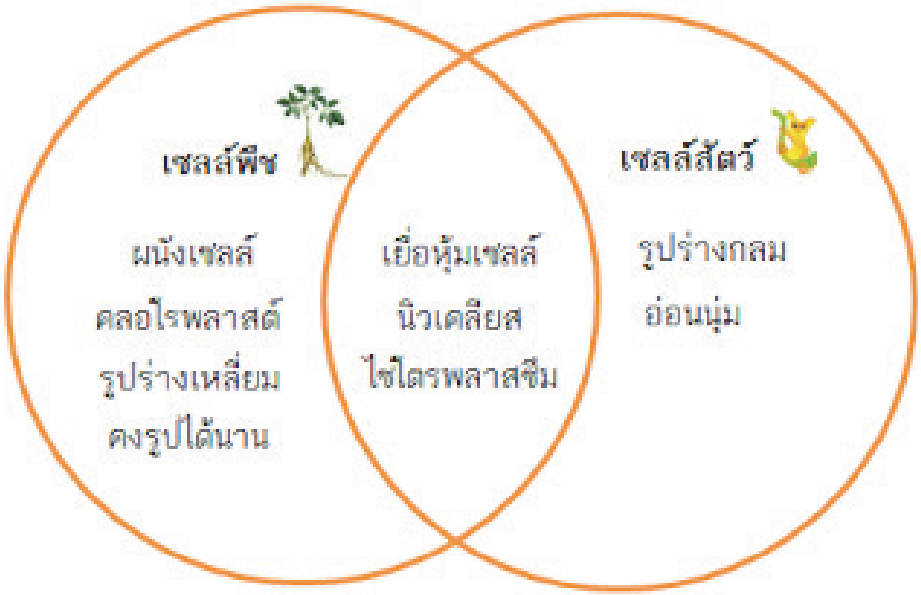
ผังแสดงความสัมพันธ์แบบโครงสร้างต้นไม้ (Tree Structure)

ผังแสดงความสัมพันธ์แบบโครงสร้างต้นไม้ จะใช้ในการแสดงความสัมพันธ์ของเรื่องที่มีความสำคัญลดหลั่งกันเป็นลำดับจากใหญ่ไปหาจุดเล็ก ๆ รูปร่างของการเขียนจะมีโครงสร้างลักษณะคล้ายต้นไม้ที่มีกิ่งก้าน หรืออาจจะมีลักษณะคล้ายแผนภูมิการบริหารองค์กรวิธีการเขียนให้เริ่มต้นหัวข้อเรื่องไว้ข้างบนหรือตรงกลาง แล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่น ๆ ที่มีความสำคัญรองรองลงไปตามลำดับ

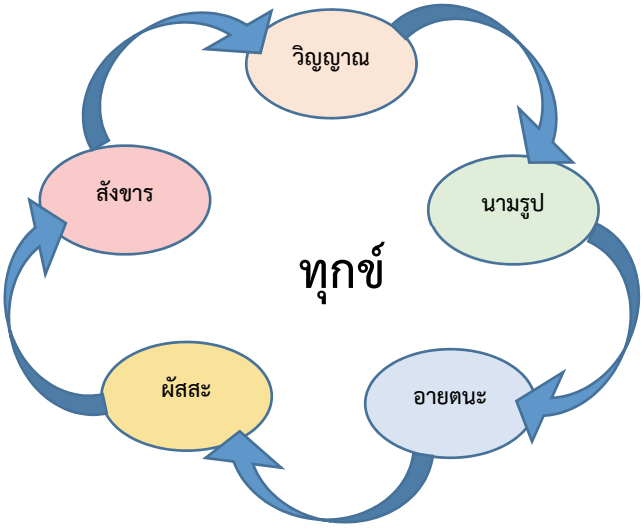
ผังรูปแบบเวนน์ (Venn Diagram)

เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของสิ่งของหรือแนวคิดตั้งแต่ 2 สิ่งขึ้นไปว่าส่วนใดลักษณะใดที่ มีความเหมือนหรือความต่างกัน เป็นการคิดแบบหาตัวร่วมในสิ่งที่เหมือนกัน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจำแนกความเหมือนและความต่างของสิ่งของ สถานที่ และบุคคล หรืออื่น ๆ ได้ดี โดยการเขียนเป็นแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ดังตัวอย่างนี้

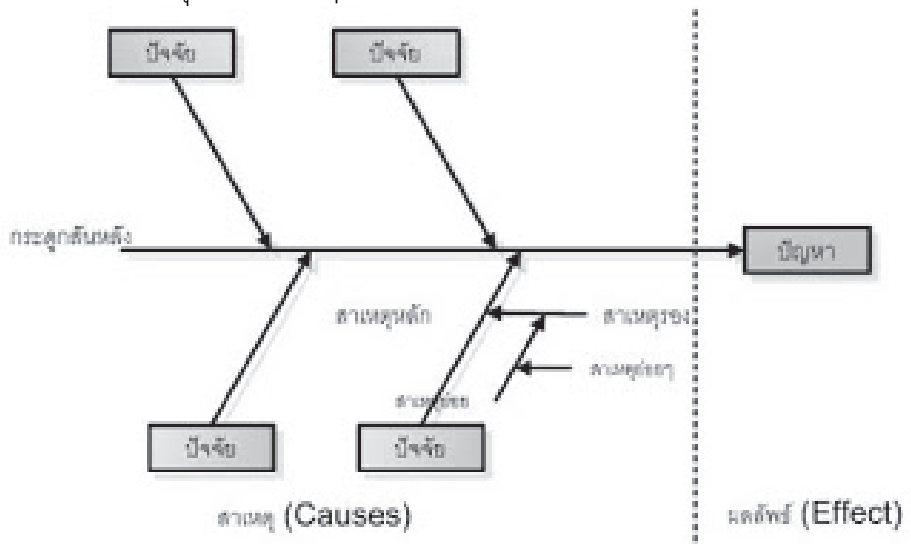
ผังความคิดแบบวงจร (The Circle)

เป็นการคิดแบบเป็นวงจรหรือวงกลม โดยในวงกลมจะไม่มีจุดเริ่มต้นหรือจุดจบเพื่อเสนอขั้นตอนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์เรียงลำดับเป็นวงกลม ตัวอยางเช่น

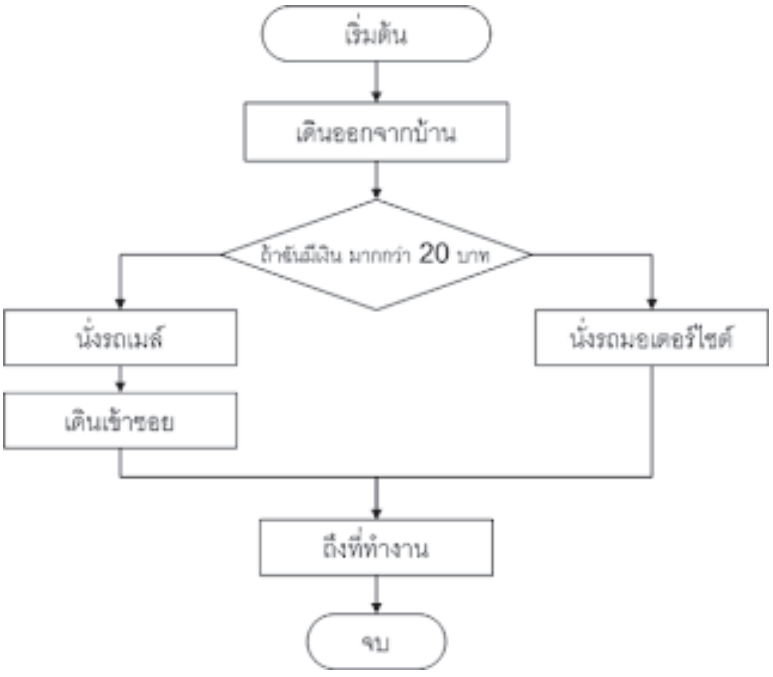
ผังก้างปลา (The Fish Bone)

เป็นการคิดหาสาเหตุของปัญหา เช่น แดงหนีเรียน เพราะสาเหตุใด เป็นต้นการเขียนแผนผังทำได้โดยกำหนดเรื่องแล้ว หาสาเหตุและผลต่าง ๆ ในแต่ละด้าน ตัวอย่างเช่น

ผังแบบลำดับขั้นตอน (Sequence Chart)

ผังแบบลำดับขั้นตอนเป็นแผนผังที่แสดงให้เห็นถึงสภาพการณ์หรือเนื้อหาสาระที่เป็นกระบวนการเรียงตามลำดับขั้นตอน เป็นแผนผังที่แสดงให้เห็นถึงสภาพเหตุการณ์หรือเนื้อหาสาระที่เป็นกระบวนการเรียงตามลำดับต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น

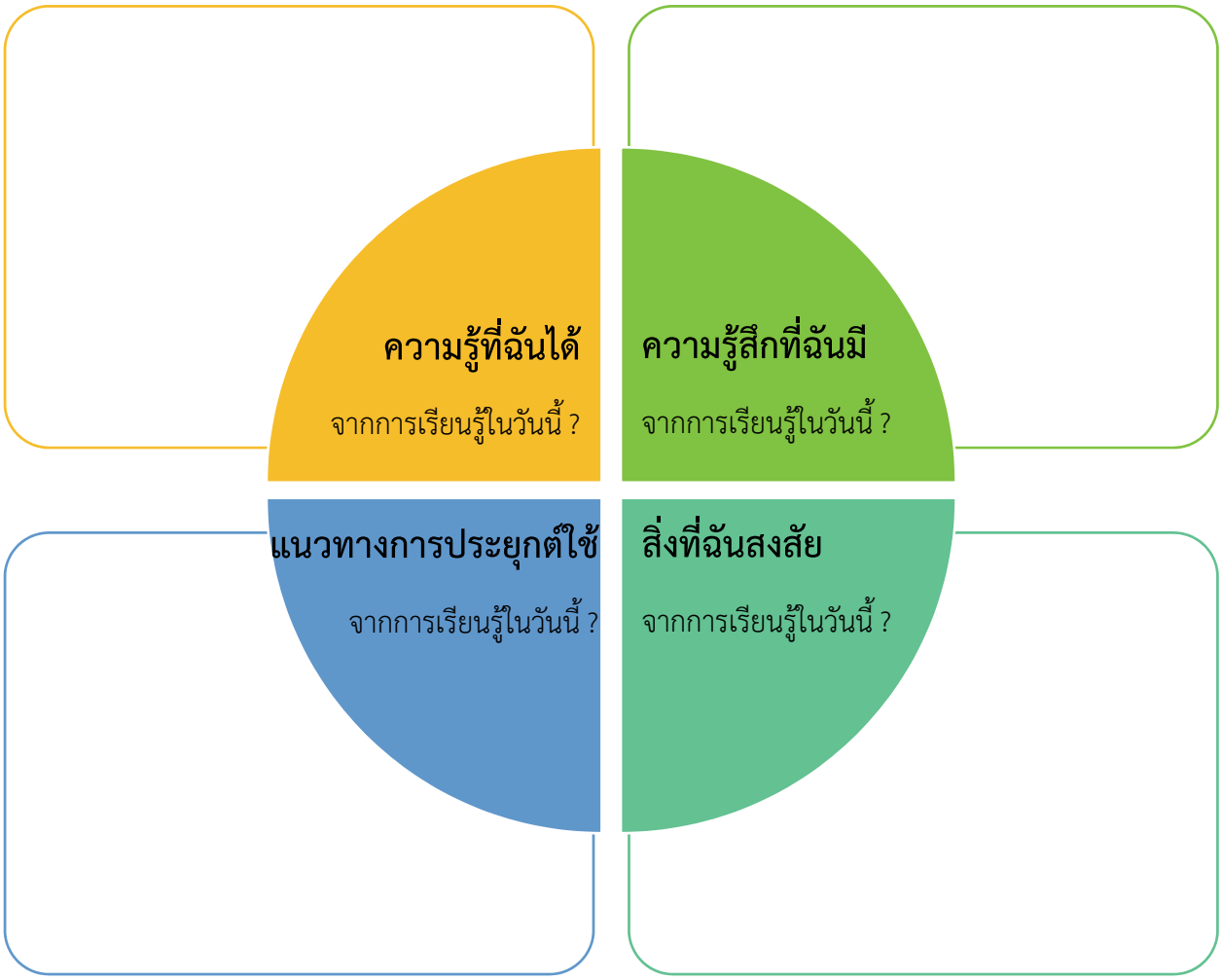

ภาคผนวก ค.

บันทึกการเรียนรู้ (Learning Log)

บันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Log)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ ..... นามสุกล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....
วิชา ..... วัน เดือน ปี .....

“ขอ ๓ คำ”
สำหรับการเรียนรู้วันนี้ ?

แบบบันทึกการเรียนรู้/อนุทินการเรียนรู้ (Learning Log)

ชุดที่ ๑

สิ่งที่ฉันชอบ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันไม่ชอบ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๒

สิ่งใหม่ที่ไม่คาดคิดจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบมากที่สุดจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากรู้เพิ่มเติมไปจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๓

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก

.....

.....

สิ่งที่ทำให้ฉันได้ใช้ความคิดจริง ๆ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๔

สิ่งที่ฉันสนใจมากเป็นพิเศษจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันยังไม่ค่อยเข้าใจจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันได้ประโยชน์มากที่สุดจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๕

หนึ่ง สิ่งที่ฉันได้เคยเรียนมาแล้ว คือ

.....

.....

สอง คาถามที่ฉันยังต้องการคำตอบเพิ่มเติม คือ

.....

.....

สาม สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๖

จากบทเรียนวันนี้...

สิ่งที่ดำเนินไปได้ดี คือ

.....

.....

สิ่งที่เราควรปรับให้ดีขึ้นได้ คือ

.....

.....

ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ

.....

.....

ชุดที่ ๗ (กิจกรรมกลุ่ม /โครงงาน -เด็กเล็ก)

๑. วันนี้ฉันทำ/เขียน

.....

.....

๒. ฉันพูดคุยเกี่ยวกับ

.....

.....

๓. ฉันเขียน

.....

.....

๔. ปัญหาอย่างหนึ่งของฉันในวันนี้ คือ

.....

.....

๕. ขั้นต่อไปฉันจะ

.....

.....

ชุดที่ ๘ (กิจกรรมกลุ่ม/โครงงาน -เด็กโต)

๑. สิ่งที่ฉันและกลุ่มทำได้ดีในวันนี้คือ

.....

.....

๒. ถ้าได้รับมอบหมายให้ทำงานแบบเดิมอีกครั้ง ฉันจะทำอะไรที่ต่างไปจากเดิมบ้าง

.....

.....

๓. ส่วนที่ฉันยังต้องการความช่วยเหลือในการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

.....

.....

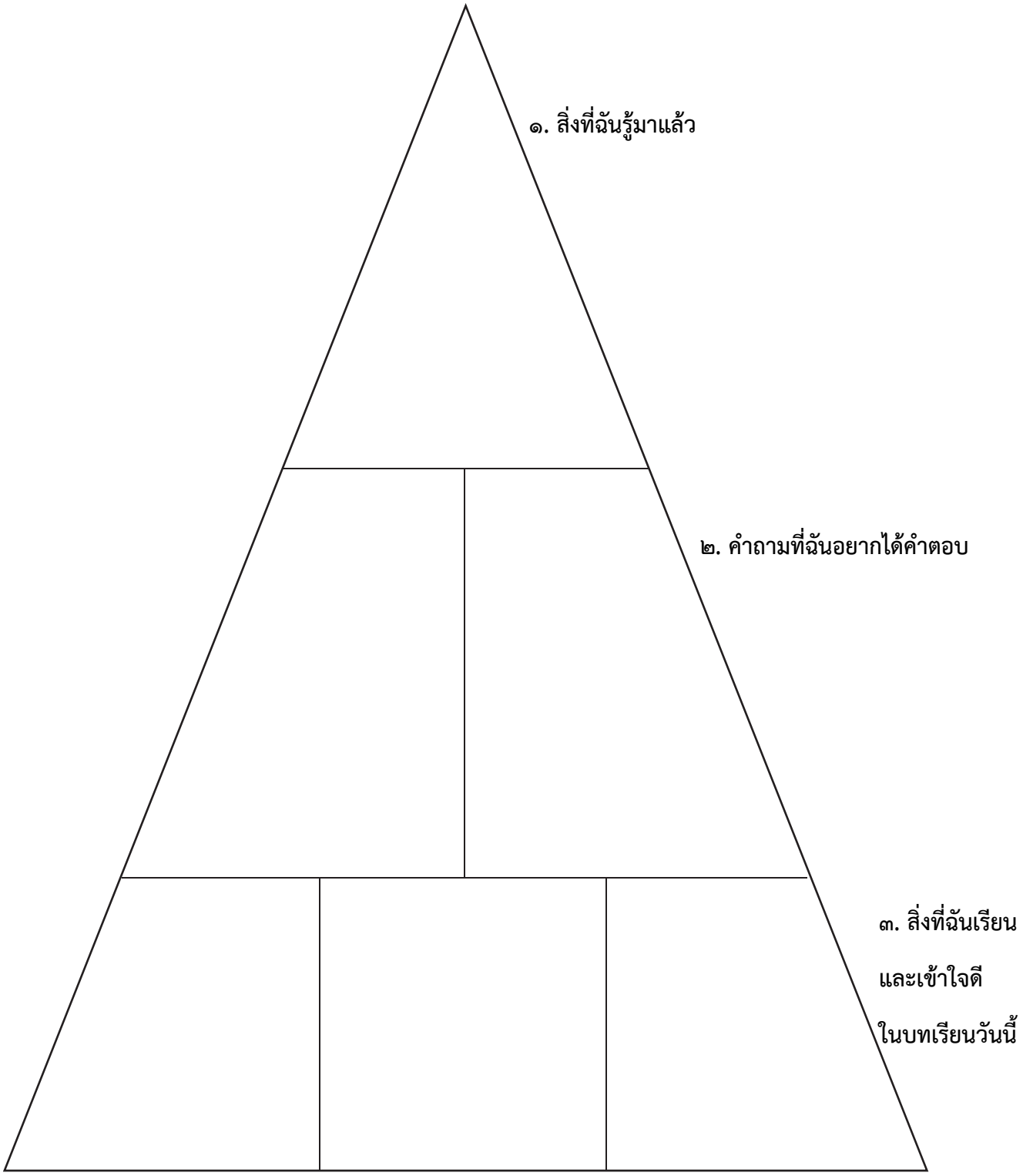
๔. ข้อบันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

สามเหลี่ยมการเรียนรู้ของฉัน

ชื่อ-สกุล	**วัน เดือน ปี :** .....

บันทึกการย้อนคิดและไตร่ตรองสิ่งที่เรียนรู้

ชื่อ-สกุล	**วัน เดือน ปี :** .....

คำชี้แจง นักเรียนเลือกตอบคำถามข้างล่าง 2 ข้อ เขียนลงในแผ่นกระดาษแล้วนำไปติดตามช่องของคำถาม

สิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนวันนี้	**สิ่งใดที่ฉันน่าจะทำได้ดีกว่านี้**
คำถาม ฉันอยากทราบคำตอบ	**สิ่งที่เป็นปัญหาของฉัน คือ**

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษา

๑.	รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๒.	พลอากาศโท ภักดี แสง-ชูโต	เลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๓.	นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๔.	รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	กรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕.	นายเชิดศักดิ์ ศรีศักดิ์วิชัย	หัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖.	นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๗.	นางสาวนิจสุดา อภินันทาภรณ์	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๘.	นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๙.	นางผานิต ทวีศักดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒

๑.	นายชัยรัตน์ โตศิลา	อาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๒.	นายเฉลิมชัย พันธ์เลิศ	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓.	นายอชิระ อุตมาน	อาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๔.	นางสาวศศิพัชร จำปา	อาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๕.	นายพศวีร์ ศรีพิกุล	ครู โรงเรียนวัดช้างข้าม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑
๖.	นางสาวชญาพร ธุระทอง	ครู โรงเรียนบ้านสันติคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓

๗.	นางสาวอารียา ฟักหอม	ครู โรงเรียนบ้านหนองไม้ไผ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๒
๘.	นายณัฐภัทร จินาสุย	ครู โรงเรียนวัดปัญจทายิกาวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒
๙.	นางสาวเพ็ญนภา ดวงแก้ว	ครู โรงเรียนกระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง
๑๐.	นายกังวาล กล้าหาญ	ครู โรงเรียนบ้านบึงตะกาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
๑๑.	นายพัทธดนย์ อุ่นเรือน	ครู โรงเรียนวัดสี่ซับศรีเจริญธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒
๑๒.	นายณัฐพล กุลครอง	ครู โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๓.	นายศุภกฤตย์ อุ่นแอ	ครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๔.	นายธนากร อ่อนสำลี	ครู โรงเรียนโยธินบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๕.	นายธนสรณ์ สุมังคละกุล	ครู โรงเรียนโพธิสารพิทยากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๖.	นายปวิตร พุทธิรานนท์	ครู โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๗.	นางสาวพรพนา รัตนพงษ์ไชย	ครู โรงเรียนปัญญาวรคุณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๘.	นางสาวชวนพิศ สิงห์เย็น	ครู โรงเรียนปัญญาวรคุณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๙.	นางสาวจารุวรรณ ยิ่งยงค์	ครู โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๐.	นางสาวกษมา มาลาแวจันทร์	ครู โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๑.	นายเมธี ตั้งสิริพัฒนา	ครู โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๒.	นายพิชชากร สิงหนิยม	ครู โรงเรียนศึกษานารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๓.	นางสาวเกวลิน อังคณากร	ครู โรงเรียนสตรีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑

๒๔.	นางสาวปุญชรัสมิ์ เอื้อวสุรมย์	ครู โรงเรียนสตรีวัดอัปสรสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๕.	นายอัสนี สมิทธิชัยนนท์	ครู โรงเรียนวัดราชโอรส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๖.	นายเหมวิกร เจริญศรี	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๒๗.	นายธนวัต เปรมปรีชา	ครู โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๒๘.	นายวรวุฒิ สุขสถิตย์	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๒๙.	นายกิตติศักดิ์ วันงาม	ครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๓๐.	นางสาวเสาวลักษณ์ ศรีสว่าง	ครู โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๓๑.	นายณรงค์ฤทธิ์ ศักดิ์แสน	ครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๓๒.	นายศรันพงศ์ บุญเตปิณ	ครู โรงเรียนวัดสุทธิวราราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๓๓.	นางสาวสิริวรรณ มีรอด	ครู โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๔.	นายครองคน บำรุงเวช	ครู โรงเรียนบางปะหัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๕.	นายศักดิ์รพี แสนสุข	ครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการนนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๖.	นายพนธกร กันชิงแก้ว	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์นนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๗.	นายนำชัย ราตรีโชติ	ครู โรงเรียนเสนา “เสนาประสิทธิ์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๘.	นางสาวจุฑามาศ กมล	ครู โรงเรียนธัญบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔
๓๙.	นายอภิสิทธิ์ เครือสา	ครู โรงเรียนคณะราษฎร์บำรุงปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔
๔๐.	นายพีรวัฒน์ แสงเงิน	ครู โรงเรียนโคกตูมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๕

๔๑.	นายธนวัฒน์ ทรงเขตร	ครู โรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖
๔๒.	นายสุทธิพงษ์ โชติรมย์	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า จังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘
๔๓.	นายพิสิฐ เลิศพันธ์	ครู โรงเรียนโพธาวัฒนาเสนี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘
๔๔.	นายชยานันต์ ปรางจโรจน์	ครู โรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘
๔๕.	นางสาวกิตติยา น้อยต้นวงษ์	ครู โรงเรียนร่มเกล้า จังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘
๔๖.	นางสาวอัจฉราพร กลิ่นเกษร	ครู โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๙
๔๗.	นางสาวอำภา กลิ่นพยอม	ครู โรงเรียนศรีประจันต์ "เมธีประมุข" สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๙
๔๘.	นางสาววัลยา แซ่จิว	ครู โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๙
๔๙.	นายดุษิต สว่างศรี	ครู โรงเรียนอู่ทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๙
๕๐.	นางสาวกัลยา พัวอุดมเจริญ	ครู โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๑.	นางสาวสกัญญา ตลึงจิตร	ครู โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๒.	นางสาวจุฑาพร สำเภาแก้ว	ครู โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๓.	นางสาวอัจฉรา อยุทธศิริกุล	ครู โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๔.	นางสาวหัทยา เพ็ชรอิน	ครู โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๕.	นายธธนนต์ นิยมญาติ	ครู โรงเรียนพรหมานุสรณ์ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๖.	นางสาวศิริกาญจน์ บุญเกิด	ครู โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๑
๕๗.	นายภูวดล วิริยะ	ครู โรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๑

๕๘.	นางสาวณัฐกานต์ รักษา	ครู โรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๓
๕๙	นางสาวนัยนา จันทรสมัย	ครู โรงเรียนผดุงนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๖
๖๐.	นางสาวเบญจมาศ บุดศรี	ครู โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๑
๖๑.	นายนิธิวัชร์ ทรัพย์เพ็ญภพ	ครู โรงเรียนคลองหนองใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร
๖๒.	ว่าที่ร้อยตรีหญิง จงรักษ์ แสนแอ่น	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖๓.	ว่าที่ร้อยตรี วิชิต ลือยศ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖๔.	นางสาวสุธิมา ขุนณรงค์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒

๑.	นายณัฐภัทร จินาสุย	ครู โรงเรียนวัดปัญจทายิกาวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต ๒
๒.	นายกังวาล กล้าหาญ	ครู โรงเรียนบ้านบึงตะกาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
๓.	นายภูวดล วิริยะ	ครู โรงเรียนสะอาดเผดิมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑
๔.	นายธนวัฒน์ ทรงเขตร	ครู โรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต๖
๕.	นายพนธกร กันชิงแก้ว	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

คณะตรวจปรู๊ฟและจัดทำรูปเล่มคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒

๑.	นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ประธาน
๒.	นางราตรี ศรีไพรวรรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๓.	นายธีระพล เข่งขวา	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ มัธยมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๔.	นางวิภา ตัณฑุลพงษ์	รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๕.	นางพรทิพา คำแหง	ข้าราชการบำนาญ	คณะทำงาน
๖.	นางสาวศรินทิพย์ บุญเติม	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๗.	นางสาวปวีณา โค้วจำรัส	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๘.	นางสาวชุติมา จงใจงาม	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๙.	นางสาวณัฐกานต์ ขันทะสิทธิ์	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๑๐.	นางสาวสาวิตรี ศรีโนนยาง	โรงเรียนวัดอัยยิการาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒	คณะทำงาน
๑๑.	นางสาวสุณิสา ถาปันแก้ว	โรงเรียนวัดคุณหญิงส้มจีน มิตรภาพที่ ๖๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒	คณะทำงาน
๑๒.	นางศิริรัตน์ มูลไชยศรี	นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๓.	นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษา	นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๔.	นางสาววรรณวิษา ภูพานทอง	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๕.	นางสาวณัฐพร เผือดจันทึก	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๖.	นางสาวกมลชนก ดวงคำ	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	เลขานุการ

รายชื่อคณะทำงาน
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.	นางผาณิต ทวีศักดิ์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒.	นายเฉลิมชัย พันธ์เลิศ	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓.	นางสาวอรอร ฤทธิ์กลาง	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔.	นายสุรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕.	นางเกศกัญญา อนุกูล	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖.	นายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๗.	นายนพพร แสงอาทิตย์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๘.	นายเอกสิทธิ์ ปิยะแสงทอง	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๙.	นางสาวภัทรา ด่านวิวัฒน์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๐.	นางสาวอธิฐาน คงช่วยสถิตย์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๑.	นายอภิศักดิ์ สิทธิเวช	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๒.	นางสาวบุญกัญฐพันธ์ วัลย์มาลี	เจ้าพนักงานธุรการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๓.	นางสาวปรมาพร เรืองเจริญ	พนักงานธุรการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๔.	นางสาวอริยาวรรณ สอดแสงจันทร์	พนักงานธุรการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๕.	นางสาวศินี เขียวเขิน	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

การติดต่อ
รับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐
โทร. ๐๓๒ ๕๑๕ ๔๕๗–๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕ ๙๕๑
web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)
dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐
โทร. ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗, ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : http://www.kkws.ac.th

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

Website : http://www.dltv.ac.th